

MATTI
IN
LEGENDE

MITI IN LEGENDE

Indijski miti in legende

zbrala, uredila in iz srbohrvaščine, deloma tudi iz cirilice, prevedla
Irena Pangeršič

Kranj, I. Pangeršič

1998

Kolofon - Metapodatkovna oblika v Dublin Core

Atribut	Sistem	Podatki
DC.Naslov		Miti in legende
DC.Podnaslov		Indijski miti in legende
DC.Avtor		Irena Pangeršič
DC.Avtor.Naslov		ariel.neri@gmail.com
DC.Tema/Gesla		Filozofija
DC.Tema/Gesla		Religija
DC.Tema/Gesla		Hinduizem
DC.Tema/Gesla		Purane
DC.Opis		Indijski miti in legende z opisi nastanka univerzuma, bogov, demonov in človeškega roda.
DC.Založnik		Pangeršič, I.
DC.Založnik.Naslov		ariel.neri@gmail.com
DC.Datum objave	ISO8601	September, 1998
DC.Tip		Tekst/Prevodi
DC.Format	IMT	html/pdf format višine 21 cm, širine 15 cm; teksti, fotografije, ilustracije; 463 str.
DC.Identifikacija	PDF	indijski_miti_in_legende.pdf
DC.Identifikacija	CIP/NUK	
DC.Identifikacija	COBISS	
DC.Jezik	ISO639-1	slovenski
DC.Dostop	URL	http://mahabharata-brahma-om.herobo.com/download.pdf.php?file=indijski_miti_in_legende.pdf
DC.Posodobitev	ISO8601	2011-08-28

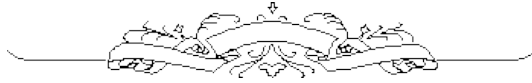
MITI IN LEGENDE

Indijski miti in legende

Ta svet že dolgo spi,
zaril v gmoto teme,
ti si tisti,
ki ga lahko prebudi
z lučjo modrosti.
O svetu bitij bednih od zdavnaj,
ki jih mučijo nadloge
naravne pokvarjenosti,
si se pojavil ti kralj zdravnikov ...

(Lalitavisatra, 23. poglavje)

STVARJENJE

V začetku ni bilo ničesar - niti Sonca niti Meseca, niti zvezd; iz teme prvobitnega kaosa, kateri je mirno počival brez premikanja kot v globokih sanjah so pred vsemi ostalimi nastale najprej vode. Vode so rodile ogenj. Velika moč toplote in v njej se je rodilo zlato jajce. Tedaj še nihče ni poznal leta, ker ni bilo nikogar, ki bi lahko izmeril čas; toda toliko časa kolikor je trajalo leto je zlato jajce plulo po vodah oceana brez obal in dna. Po letu dni je iz zlatega zarodka nastal praoče Brahma. On je razbil jajce na pol. Iz zgornje polovice je nastalo nebo, iz spodnje pa zemlja, med njima pa, da bi jih ločil je Brahma vnesel zračni prostor. Potem je pritrdil zemljo sredi voda, ustvaril strani sveta in določil začetek časa. Tako je bilo ustvarjeno vesolje.

Brahma je rodil šest velikih gospodarjev stvarjenja. Rodil jih je z močjo svojih misli. Najstarejši teh sinov je bil Mariči, drugi je bil Atri, tretji Angiras, četrti Pulastja, peti Pulaha, šesti je bil Kratu. Maričijev sin je bil modri Kašjapa, od katerega imajo svoje poreklo bogovi, demoni in ljudje, ptiči in kače, velikani in pošasti, poganski duhovniki in krave in številna druga bitja božanske ali demonske narave, katera so naselila nebo, zemljo ali podzemne svetove.

Sedmi Brahmin sin, sedmi Gospodar stvarjenja je bil Dakša. On je izšel iz Praočetovega palca desne noge; iz palca leve Brahmanove noge pa se je rodila hči - kateri je bilo ime Virini, to pa pomeni noč; ona je postala Dakšijeva žena in je rodila 50 hčerk. Trinajst hčerk je Dakša poročil s Kašjapo, sedemindvajset s Somo - bogom Meseca - Atrijevim sinom in one so postale teh sedemindvajset sozvezdij na

nebu; še deset Dakšinih hčera pa so postale žene Dharme - boga pravičnosti.

Najstarejša Dakšina hči, Diti Kašjapova žena je postala mati grozних demonov Dajteja; Danu, druga hči je rodila močne velikane Danave; tretja Aditi pa je rodila dvanajst čudovitih sinov Aditij - velike bogove. Najmočnejši med njimi so bili - Varuna, bog oceana, Indra, bog vetra in groma, Vivasvat, bog Sonca katerega imenujejo tudi Surja, toda vse jih je s svojo slavo prekosil najmlajši Aditin sin Višnu, varuh vesolja.

Od večno pa so bili Ditini in Danuini sinovi katere imenujejo asure sovražniki bogov, Aditinih sinov. In borba med asurami in bogovi za lastništvo nad vesoljem je potekala veliko vekov in njihovemu sovraštvu ni konca in kraja.

ASURE, STAREJŠI BRATJE BOGOV

Ko je Brahma ustvaril nebo, zemljo in zrak in so od njegovih sinov nastala živa bitja v vesolju, se je on utrujen od stvarjenja umaknil in šel počivati v senco drevesa šalmani. Lastništvo nad svetom pa je predal svojim potomcem - bogovom in asuram. Asure so bile starejši bratje bogov. Oni so bili močni in modri in poznane so jim bile skrivnosti čarovništva - maja, in so lahko privzemali različna obličja ali pa so postajali nevidni. Oni so imeli veliko bogastva, katero so hranili v svojih utrdbah v pogorju. Na nebu pa so imeli tri utrdbe - eno iz

železa, drugo iz srebra in tretjo iz zlata; oni so si postavili mesta tudi v podzemnem svetu.

Osmi sin stvarnika je bil Bhriгу. On je nastal iz Brahmanove kože. Brhigov sin modri Ušanas kateri se je naučil vse skrivnosti čarovnije je postal vrhovni svečenik in učitelj asur. Cesar asur je bil Hiranjjakašipu močan demon, najstarejši Ditin sin. Bogovi so za svojega cesarja izbrali Indro sedmega Aditinega sina; njihov učitelj je bil Brihaspati, Angirasov sin, tretji sin praočetovega duha.

Asure so bile nekoč pobožni in pošteni in sreča jim je bila naklonjena. Toda potem so postali oholi zaradi svoje moči in modrosti in so se priklonili zlu. Zato jih je sreča zapustila in prešla k bogovom. Indra gospodar bogov pa je v številnih bitkah uničil številne močne asure. Grozni bog Rudra plod Brahmanovega besa je zmetal z neba asure in zravnal z zemljo njihova tri čarobna mesta postavljena nad zemljo.

RUDRA IN DAKŠINO ŽRTVOVANJE

Rudra je izstopil iz Brahmanovega čela kot plamen besa in v njem so se utelesile vse uničujoče moči in zastrašujoče ter najgrozovitejše lastnosti bogov. Mrk, okruten in osamljen se je on oddaljil od vseh in se naselil v pustih severnih gorah na Himavati. Njemu je bila zaupana oblast nad zvermi in zato se ta bog imenuje tudi Pašupati - cesar zveri. V obličju divjega lovca, oblečenega v kože, rdeč z modrimi

lasmi, počesanimi v vozal je hodil po gorah in gozdovih, oborožen s črnim lokom in puščicami.

Ni pa mu bila podarjena samo oblast nad zvermi ter prebivališče v gozdovih. On je bil povsod prisoten in vse kar je bilo živega je drhtelo pod njegovimi strašnimi strelicami, katere so prinašale bolečino in smrt. Da bi se zaščitili pred njegovo jezo so ga prosili za milost z molitvami. On je pošiljal bolezen ljudem in pomor živine, toda istočasno je bil tudi velik zdravilec in usmiljen do tistega, ki ga je prosil za usmiljenje. Zato so ga ljudje kasneje začeli imenovati Šiva, kar pomeni Usmiljeni.

Pripovedujejo, da je davno tega na koncu zlate dobe takrat, ko je bila krepost v svetu omajana, Dakša Gospodar stvarjenja po želji bogov opravil žrtvovanje za odrešitev grehov. On je priredil žrtvovanje na vrhu velike gore Himavat na tistem mestu, kjer začne s stene padati v dolino sveta reka Ganga in pri tem poklical bogove, Aditine sinove. Toda bogovi niso poklicali mračnega Rudro, kateri je živel osamljeno. Ko je spoznal, da mu niso dodelili dela pri žrtvovanju je užaljeni Rudra plamteč z jezo vzel svoj lok in odšel tja, kjer so pripravljali obred. Ko se je pojavil se je zatresla Zemlja, gore so zanihale in veter je prenehal pihati, ogenj se je ugasnil, Sonce, Mesec in zvezde so se zatemnili in svet je obvila tema. Prestrašeni bogovi so popadali pred njim na obraz. Rudra je žrtev prebodel s svojo strelico in ona se je spremenila v antilopo, ki je poletela prek neba. Tam je nastalo ozvezdje Mrigaširša (sozvezdje treh zvezd, ki je del Oriona). In še dandanes se lahko vidi na nočnem nebu v Mrigaširšinem ozvezdju glava antilope prebodena s strelico, v sozvezdju Oriona pa divji lovec, ki jo preganja.

Ko je žrtev izginila so bogovi zaradi strahu omedleli. Jezni Rudra je napadel Aditine sinove in s koncem svojega loka je izbil zobe bogu Pušanu, zaščitniku poti in čred. Bhagniju, tistemu, kateri ljudem daruje srečno usodo je izbil oči; Savitara bog sončeve svetlobe pa je ostal brez rok. Bežeč v paniki na vse strani so bogovi dvignili takšen

krik, da je počila tetiva na Rudrinem loku. Tedaj so si upali pristopiti k njemu in ga začeli prositi, da se jih usmili. Modri Brihaspati, Angirasov sin in svečenik in učitelj bogov je uspel pomiriti Usmiljenega. Rudra je vrgel svojo jezo v vodo; iz jeze pa je vzplamtel ogenj od katerega je voda izparela. In ta vrne Pušanu zobe, Bhagi oči, Savitaru pa roke. Toda pravijo, da od takrat Pušani na žrtvovanje prinaša kašo. Savitar je dobil zlate roke, katere mu je naredil njegov brat Tvaštar, božanski mojster, večč stvarnik nenavadnih stvari; Savitarove roke so zlati žarki, katere on zjutraj razprostira po vesolju. Pripovedujejo še to, da ko je besni Rudra masakriral bogove, je odsekal glavo samemu Dakši, kateremu potem kljub vsem poskusom niso uspeli najti, ter so mu morali dati glavo ovna.

Nekateri pripovedujejo drugače o Dakšinem prinosu žrtve. Pravijo, da je bil tedaj žrtev sam Gospodar Stvarstva, katerega so bogovi hoteli kaznovati za velik greh. On naj bi z grešnimi zahtevami osvajal svojo lastno hčer Rohini in nekoč spremenjen v ovna sestopil v krvoskrunsko zvezo z njo, ona pa se je spremenila v antilopo. Bogovi so nato poklicali Rudro, da kaznuje tega grešnika. Rudra pa je za protiuslugo zahteval oblast nad vsemi zvermi in živalmi. Drugi pa pripovedujejo, da je bil Rudra sad te krvoskrunske zveze. Toda to so zelo starodavna pripovedovanja.

Grozen in strašen je bil veliki bog Rudra, prav tako pa je bilo tudi njegovo kačje ljudstvo - Rudre. Sikajoč in zvijajoč so oni divjali po gozdu iščoč plen. Pokorni Rudrini volji so iz neprehodnih gozdov in gora v človeška naselja prihajali zli duhovi prinašajoč težave in umore med ljudi in živali.

INDRINI PODVIGI

Indra najmočnejši od vseh Aditinih sinov je bil ljubimec matere bogov. Pravijo, da se on ni rodil kot ostali otroci, temveč nenavadno; takoj po rojstvu je skoraj ubil mamo. Oprijel se je orožja čim je pogledal v svet. Prestrašena zaradi nenavnega rojstva sina in njegove grozne pojave je Aditi skrila Indro; toda on se je takoj ob pogledu na svetlobo dneva pokazal pred vsemi v svoji zlati opravi, zapolnjujoč s seboj celotno vesolje in mati je bila zelo ponosna na svojega sina.

In on je postal močan neobvladljiv vojščak pred katerim so drhteli bogovi in asure. Še kot zelo mlad je premagal prebrisanega demona Emušo. Ta demon v obliki svinje je ukradel bogovom pšenico, določeno za žrtvovanje in jo skrila med bogastvo asur skritega za sedemintridesetimi gorami. Emuša se je že pripravil, da bo skuhal kašo iz ukradene pšenice, ko je Indra napel svoj lok in prebil s strelicami enaindvajset gora in ubil svinjo Emušo. Višnu, najmlajši od Aditij pa je odnesel žrtveno hrano s posestva asur in jo vrnil bogovom.

Ob drugi priložnosti je Indra vrnil krave, katere je ukradlo demonsko pleme Paniji, katerih prebivališče je bilo v nepoznanih zemljah izza meja bogov in asur. Paniji so odgnali krave v oddaljeno pokrajino za reko Rase, katera teče na koncu sveta, in jih skrili v gorsko jamo. Nebesa so se tedaj pomračila, ker so bile nebeške krave žarki zore. Indra je poslal božanskega psa Saramo, da bi krave poiskal. Saram je sled krav našel za gorsko steno. On potem v imenu Indre

zahteva, da vrnejo ukradene krave, toda Paniji so pričakali Sarana s porogljivostjo in ga odgnali. Toda Indra je sam odšel v zemljo Panijev, z njim pa je odšlo še sedem modrecev iz Angirasovega roda z Brihaspatijem Gospodom molitev na čelu. S svojimi izreki in petjem so modri Angirasi na široko odprli steno in odpeljali ujete krave. Po tem je izginila grozna tema in na nebu je zasijala svetloba Ušase, boginje zore in Sonce je zapolnilo poglede živih. Žalujoč za kravami je Vola, demon gore začel tuliti, toda Indra je razgnal Panije, Angirasi pa so našli in pobrali vse bogastvo tega plemena.

Indra je premagal še veliko zlih in hudobnih demonov zahvaljujoč svoji moči in pogumu. On je postal gospodar nebeškega cesarstva; bogovi so prosili Brahma, da ga postavi za njihovega cesarja. Maruti pa so postali Indrina vojska. Njegov brat Tvaštar mu je naredil zlate kočije in mu skoval grozno orožje - vadžro. V Indrini desnici je to orožje sijalo kot sonce naganjajoč strah v kosti njegovim sovražnikom. Vaju, bog vetra je postal Indrin kočijaž in spremljevalec v vseh bitkah.

Marljivi Tvaštar, najspodobnejši od vseh nebesnikov - prebivalec neba, je naredil prav tako čudovito kupo za somo, božanski napitek, katerega je v starodavnih časih z neba na zemljo prinesel orel, Indrin ptič. Indra je bil hranjen z napitkom some, katero mu je nadomeščalo materino mleko. Na svoje podvige je odhajal v spremstvu vojščaka Maruta v zlatih kočijah z vadžro v roki, navdahnjen z izpito veliko količino some. In tedaj ni bilo nikogar, ki bi se zmozel zoperstaviti Indri. Zemlja in nebo sta se tresla od njegovega besa medtem, ko je ubijal sovražnike s svojo vadžro.

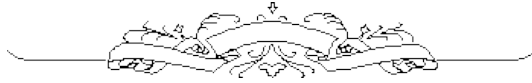
V bitkah bogov in asur - te pa so tekle veliko stotisoč let - je Indra na čelu vojščakov nebesnikov večkrat premagoval sovražnike in številnim vodjem Datej in Danav je prinesel poraz. V dvoboju je premagal Šambaro, najbolj zvitega izmed vseh asur, kateri je v boju svojega nasprotnika slepil s številnimi čarovniškimi spretnostmi; premagal je groznega velikana Džambha; smrtno je zadel zlobnega Pulomana. Pulomanova hči, prečudovita Šači je bežeč pred svojim

brezobzirnim očetom postala žena svojega rešitelja - Indre in gospodarica nebeškega cesarstva.

Indra je ubil tudi Namučija, najmočnejšo asuro, kateri je bil nekoč njegov prijatelj.

Namuči Danuinin sin je bil močan in nepremagljiv vojščak. V boju je bil prvi med bogovi. Nekoč sta Namučiči in Indra sklenila medsebojno zvezo. Zapriseгла sta se, da nobeden izmed njiju drug drugemu ne bosta zadala udarca: niti podnevi, niti ponoči, niti v vodi niti na suhem, niti s suhim orožjem, niti z mokrim. In tako sta bila onadva dolgo časa prijatelja. Toda Namučiči je bil duh grešnega opojnega napitka - suri. In ob neki priložnosti je on napojil Indro z mešanico some in opojne suri in tako je junaku odvzel moč. Indra je potem odšel po nasvet k Ašvinoma, bratoma dvojčkoma Vivasvatovima sinovoma. Ašvina sta bila bogova predvečernih in predjutranjih mrakov ter božanska ranocelnika. "Kaj mi je storiti?" - ju je vprašal Indra. "Namuči se je izneveril najinemu prijateljstvu in je popil mojo moč. Jaz pa sem zaprisegel, da nad njim ne bom dvignil orožja niti suhega niti mokrega." Tedaj sta Asvina pokrila Indrino vadžro z morsko peno. In takoj ob mraku - niti podnevi niti ponoči - na obali - niti v vodi niti na suhem - je Indra ubil Namučija, odsekajoč mu glavo s svojo vadžro pokrito z morsko peno - orožjem niti suhim niti mokrim. Iz krvi ubitega Namučija pa sta Asvina naredila zdravilo s katerim sta pozdravila Indro.

Ob drugi priložnosti, pijan, po tem, ko je popil skoraj polno jezero some ob nerazumljivi jezi, je Indra zamahnil s svojo vadžro po kočiji boginje Ušas, katera meri dneve smrtnikom. Ušas, čudovita hči neba vsa v paničnem strahu zapusti razbito kočijo in se vsa prestrašena skrije ob pogledu na strašnega vojščaka.

VIVASVAT IN NJEGOVI OTROCI

Indra je bil sedmi Aditin sin, osmi je bil Vivasvat. Toda, ko se je on rodil ga niso priznali za enakopravnega svojim sedmim starejšim bratom - bogovom, ker se je osmi Aditin sin rodil kot spaček - brez rok in nog - raven z vseh strani in dolg prav toliko kot širok. Njegovi starejši bratje - Mitra, Vasuu, Bhaga in drugi so rekli: "On ni tak kakor mi drugačen je od nas, in to ni prav. Dajmo spremenimo ga." In so ga spremenili: posekali so vse kar je bilo na njem odveč. In tako je nastal človek. Vivasvat je postal praoče smrtnikov na zemlji. On se je šele kasneje izenačil z bogovi. Postal je bog sonca; in kot bog sonca se imenuje Surja. Iz dela njegovega telesa katerega pa so bogovi odsekali je nastal slon.

Tvaštar je dal Vivasvatu svojo hčer Saranja za ženo. Saranja se ni hotela poročiti s smrtnikom, toda morala se je podrediti očetovi volji. Ona je rodila Vivasvatu dvojčka brata in sestro, njiju so imenovali Jama in Jami. Po tistem pa ponosna Saranja ni več prenesla življenja v domu nepravičnega moža. In ona je ustvarila ženo, ki ji je bila popolnoma podobna in jo je pustila kot svojo zamenjavo Vivasvatu, ona pa se je spremenila v kobilo in se skrila. Vivasvat na začetku ni opazil zamenjave. Dozdevna Saranja mu je rodila sina katerega so imenovali Manu. Tisti Manu katerega je poreklo ljudi, kateri še danes žive na zemlji. In kasneje je Vivasvat spoznal, da je njegova prava žena pobegnila od njega spremeneč se v kobilo in on se je spremeneč v konja pognal za njo. Ko pa jo je našel sta se ponovno spoprijateljila in se kot konja ponovno parila in rodila sta se jima še dva dvojčka, dva

brata po imenu Nasatja in Dasra katera še danes imenujejo Asvina, kar pomeni rojena iz konja.

Asvina sta postala bogova mraka in jutranjih in večernih zvezd. Ob sami zori, ko se konča noč in se svetloba bori s temo se onadva prva izmed bogov pojavita na jutranjem nebu kot dva močna junaka, večno mlada in lepa v zlatih kočijah katere vlečejo krilati konji. Z njima na kočijah pa gre tudi njuna prijateljica sončeva deklica Surja, Svaviratova hči. Nekega dne se je oče odločil, da jo bo dal Somu, bogu Meseca za ženo, toda za roko lepe device so prosili mnogi bogovi, tako, da so se odločili, da jo dajo tistemu, ki bo v dirki prvi prišel do Sonca. V tej tekmi sta do Sonca prispela prva Asvina in svetla Surja je vstopila v njune kočije in postala njuna sopotnica.

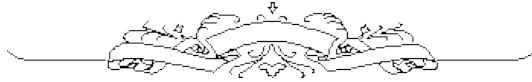
Asvina sta do ljudi, svojih rojakov - sorodnikov bolj naklonjena kot pa so drugi bogovi; ona dva rešujeta smrtnike iz raznovrstnih težav in nesreč. Asvina sta modra in posedujeta zdravilsko moč; pomagata nemočnim bolnim in pohabljenim in vračata mladost starim. Onadva rešujeta utopljenca na morski obali. Tako sta nekoč pomagala nesrečnemu Bhudžiju, Tugrinemu sinu, katerega so prijatelji vrgli v morje v času burje. Asvina sta ga tri dni in tri noči nosila nad morskimi valovi dokler nista prišla do obale. Tugrinega sina sta še komaj živega prenesla na obalo čeprav on sam ni upal na rešitev, ker ni imel ničesar na kar bi se oprl ali oprijel.

Vivasvatovi mlajši otroci so se rodili kot bogovi medtem, ko so bili starejši - Jama, Jami in Manu smrtniki, ker je bil njihov oče smrtnik, ko se je pojavil na svetu in je šele kasneje postal bog sonca. Jama, najstarejši Vivasvatov sin je bil človek in je s svojo sestro živel na zemlji. In on je bil prvi človek na zemlji, kateri je umrl. Manu, njegov brat pa je bil edini smrtnik, kateri se je rešil v času velikega potopa in postal praoče človeštva.

Jama je bil prvi umrli, ki je smrtnikom odprl pot v onostranski svet. Od tega časa pa do danes je on gospodar cesarstva mrtvih. V

njegovo prebivališče se gre po cesti, katero so prehodili predniki z zemlje duše umrlih.

Prvi, ki je na zemlji opravil prinos žrtve in daroval ljudem ogenj je bil Vivasvat njegov oče. On je poslal Matarišvana, duha vetra ponj in ta je ogenj prinesel z neba na zemljo. Modreci iz roda Bhrigu pa so naučili smrtnike kako naj ravnajo z ognjem.

LEGENDA O POTOPU

Manu, Vivasvatov sin je za svoje prebivališče izbral osamljeno mesto blizu južnih gora. Nekega jutra medtem, ko je umival roke, kakor delajo še danes, je v vodo za umivanje skočila ribica in rekla: "Če rešiš moje življenje te bom rešila." - "Pred čem me boš rešila?" - vpraša začuden Manu. Ribica odgovori: "Prišel bo potop za vsa bitja. Pred tem te bom rešila." - "Kako pa naj ti rešim življenje?" Ona pa reče: "Nam ribam, dokler smo takole majhne povesod preti nevarnost in smrt. Ena riba požre drugo. Ti me imej najprej v vrču, ko pa zrastem, skoplji ribnik in me prenesi v njega; ko pa povsem zrastem me spusti v morje in me spusti na svobodo, ker mi tedaj smrt ne bo več pretila." In Manu je storil tako. Ona je kmalu zrasla in postala ogromna rogata riba džhaša; največja vseh rib. Medtem, ko jo je Manu spuščal v morje mu ona reče: "Tega in tega leta bo potop. Ti napravi ladjo in me počakaj. Ko pa nastane potop se povzpni na ladjo in jaz te bom rešila."

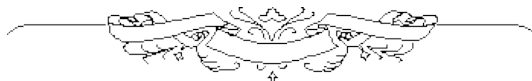
Tistega leta za katerega mu je riba rekla, je Manu naredil ladjo. Ko

je nastal potop se je on povzpел na ladjo in riba je priplavala do njega. Skupaj z njim na ladjo se je povzpelo sedem svetih modrecev sedem Angirasovih sinov. Poslušajoč določila ribe je Manu prinesel s seboj seme raznovrstnega rastlinja. Potem pa je privezal vrv za rog ribe, ona pa je hitro začela vleči ladjo po razburkanih valovih. Zemlje se ni videlo, izpred oči so izginile strani sveta; samo voda je bila okrog njih. Manu, sedem modrecev in riba so bili edina živa bitja v tem vodnem kaosu. Hudi vetrovi so metali ladjo sem ter tja. Toda riba je ves čas enakomerno plavala naprej in končno pripeljala Manuovo ladjo do visoke gore Himalaja. Potem pa reče Manuu: "Rešila sem te, sedaj pa priveži ladjo na drevo. Samo pazi, da te voda ne odnese. Spuščaj se počasi, po sledi vode katera se umika." Manu je poslušal ribo. Od tega časa se to mesto na severnih gorah imenuje Manuovo pobočje.

Potop je odnesel vse kar je bilo živega. Edino Manu je ostal, da se je nadaljeval človeški rod.

GANDHARVE IN NAGE

Najstarejši otroci Kašjape, Brahmanovega vnuka so bili asure in bogovi, katere so mu rodile tri najstarejše žene. Ostalih deset njegovih žena pa je dalo življenje raznovrstnim bitjem, katera so se naselila na zemlji, nebesih in podzemnih svetovih. Surasa je rodil ogromne pošastne zmaje, Arišta postane prastarševska sova vran, jastrebov, orlov, papagajev in drugih ptic. Vinata rodi velikanske Sončeve ptice Suparne, Kapila - krave; poleg teh so še mnoga božanska in demonska bitja izšla iz Kašjapovih žena, Dakšinih hčera. Kadru postane mati nag, Muni pa mati gandharv.

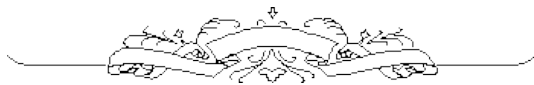
Indija v vedskem času

Nagi, Kašjapovi in Kadrini otroci, velikanske kače so se naselile v podzemnem svetu Patala, kjer so si postavile čudovite dvorce, kateri sijajo od zlata in dragega kamenja. Modra kača Vasuki postane cesar nag in je vladal v njihovem podzemnem mestu Bhagavati, polnem bogastva nevidnega na zemlji. Nekatere Nage so se nastanile v podzemnih vodah in na dnu oceana v Varuninem cesarstvu. Kače žive tudi na površini zemlje, kjer varujejo dragocenosti in bogastva. Cesarske kače, triglave, sedemglave in desetglave posedujejo veliko bogastva in na glavah nosijo dragocene krone. One so močne in modre in kot vodje velikega plemena nag so dobile milost in prijateljstvo bogov.

Gandharve, Kašjapovi in Munovi sinovi so živeli v nebesih. Nekoč so bili pazniki nebeškega napitka soma in so z njim gospodarili. Potem pa so ga izgubili. Sarasvati, Dakšina hči, boginja modrosti in govora je uspela očarati gandharve in je od njih izvabila somo. Gandharve so hotele zadržati prelepo Sarasvati v zameno za somo, toda ona odide k bogovom, katerim je bila naklonjena. Poleg tega so gandharve čudovitega izgleda in večno mladi zaščitniki nebeškega prostranstva, poznavalci božanskih skrivnosti in upravljalci nebeških prostranstev, postali pevci in igralci v cesarstvu bogov in z zvoki flavte in čudovitimi pesmimi naslajali sluh nebesnikov. Sladkih glasov in veličastveni oni pojejo v gorah, tam kjer nebesniki preživljajo čas v brezbriznem razvedrilu in njihov glas se včasih sliši z nebes. Kdaj pa kdaj, ko je vedro in je zrak čist se pogledom smrtnih prikaže resnično mesto z visokimi dvorci in kupolami; to je mesto gandharv. Govori se, da čaka nesreča tistega kateri ga takole zagleda.

Nekoč so gandharve na čelu s svojim cesarjem Višvasom napadli svoje rojake nage v njihovem podzemnem svetu, od tod odgnali gandharve in jih nagnali da nagam vrnejo vse za kar so jih ogoljufali. Tisočglava vesoljska kača Šeša, imenovana Ananta, kar pomeni Neskončna, brat cesarja Vasuke največje kače je postal Višnin prijatelj in spremljevalec; ležeč na vodah ona od pamtiveka služi Višnuu kot naslonjalo in postelja, ko veliki bog počiva in spi.

Nage in gandharve so se spreminjali po želji in večkrat so se eni in drugi pojavljali med ljudmi v človeškem obličju. Večkrat so se kačji cesarji in junaki ženili z nagami - deklicami neverjetne lepote, katere so bile po svojem rojstvu kače. Strastne gandharve pa so posebej nevarni za smrtne žene; oni jih spremljajo in zavajajo s svojo glasbo in neverjetno lepoto. Skupaj z bogovi - zaščitniki poročnega obreda - Agnijem bogom ognja in Somo bogom Meseca - so na vsaki zabavi prisotni nevidni gandharve kot skrivni tekmeči mladoporočencev in zato se je potrebno varovati njihovih prevar.

SOMA, BOG MESECA

Atri, drugi sin Brahmanovega duha in Angiras, tretji po vrsti je rodil velike bogove in svečenike. Atrijevi sinovi so bili bog Soma, gospodar svetega napitka in Dharma bog pravičnosti; Angirasovi sinovi so bili bog ognja Agni in veliki modreci Utathja, Brihaspati, Samvarta in drugi. Za sedem modrecev, Angirasovih sinov, kateri so bili z Manuom ob času potopa - govorijo, da so se rodili v obliki medveda, da so se potem povzpeli na nebo in postali sedem zvezd Velikega Medveda. Brihaspati je postal gospodar planeta Brihaspati; Agni je podaril svoj ogenj Soncu. Soma, Atrijev sin je postal bog Meseca.

Brahma je določil Somo za gospodarja planetov in zvezd, svečnikov in rastlinja, prinašanja žrtve in pobožnih zaobljub. Soma je prvi opravil obred radžasuja - posvetitve cesarstva - in postal cesar. Po tem pa je on postal ohol zaradi svoje slave in svoje lepote in je

pozabil na kreposti. Svojemu bratu Brihaspatu je ukradel ženo, lepotico Taro. Zaman je modri učitelj bogov poskušal, da bi jo vrnil v svoj dom, zaman so sveti modreci in sam Brahma nagovarjali Somo - on je ni hotel izpustiti. Šukra Ušanas, gospodar planeta Šukra (Venera) učitelj in vrhovni svečenik asur je sestopil na stran Some. Bogovi na čelu z Indro so zaščitili svojega učitelja in začela se je vojna med bogovi in asurami, vojna zaradi lepe Tare, Brihaspatijeve žene, katero je ukradel bog Meseca.

Na čelu vojske je stal strašni Rudra, kateri je bil že od davnine pokrovitelj roda Angirasa. Ušanas je popeljal med bogove ogromno vojsko asur in razplamtela se je bitka med močnimi nasprotniki, tako silno, da se je Zemlja stresla do temeljev in je prestrašena poklicala na pomoč Brahma proseč ga, da prekine s to strašno vojno.

Brahma je ukazal Ušansu, vodji asur in Rudri, vrhovnemu poglavarju bogov, da sklenejo mir; Indra pa je osvobodil Taro in jo vrnil Brihaspatiju.

Ko se je Tara vrnila na Brihaspatijev dom je on opazil, da je zanosila. Kmalu za tem Tara rodi sina neverjetne lepote. Tako Soma kot Brihaspati sta bila očarana nad to čudovito pojavo, zato sta oba želela, da bi jima bil sin. Zato sta od Tare zahtevala, da jima pove kdo od njiju je oče, ona pa je osramočena ostala nema in to je trajalo tako dolgo, dokler ji sin ne zagrozi, da jo bo preklel, če ne pove skrivnosti. Tedaj pa Brahma pomireč jezo otroka vpraša Taro: "Povej hčerka, čigav sin je, Somov ali Brihaspatov?" Vsa zardela od sramu ona odgovori: "Somov." Soma se razveseli in začne poveličevati svojega sina in ga imenuje Buda, kar pomeni Modri. Brahma ga določi za gospodarja planeta Bude - Merkurja.

Tara se je vrnila k Brihaspatiju, cesar Soma pa si je vzel za žene sedemindvajset prelepih Dakšinih hčera - sedemindvajset sozvezdij Mesečevega neba.

Najlepša med njimi je bila Rohini, katera je postala Somova najljubša žena. On ji je v vsem ustregal, medtem, ko je ostale svoje žene zanemarjal. Zato so one užaljene in zapostavljene odšle k svojemu očetu, da bi mu potožile. "Oče stori tako, da bo on enako delil svojo ljubezen," so zaprosile one." Dakša jih najprej pazljivo posluša, potem pa pokliče Somo in ga začne grobo karati. "Tvoje obnašanje ni pravilno," reče Somi. "Ti si dolžan na vse svoje žene enako paziti!" Soma mu je obljubil, da bo v bodoče tako postopal.

Toda ni držal besede. Užaljene žene so ponovno odhitele k Dakši. "On gleda samo Rohini in samo z njo se videva," - so potožile one. "Oče to je postalo neznosno, me se ne bomo več vrnile, ostale bomo pri tebi!" Dakša je ponovno pozval Somo in ta je ponovno obljubil, da bo imel enako rad vse svoje žene. In žene so se vrnile. Toda on tudi tokrat ni držal obljube. Še tretjič so se njegove žene vrnile k očetu in potožile: "Oče on te še vedno ne posluša!" Zatem je jezni Dakša prekel gospodarja zvezd in na njega poslal bolečino.

Bolni Soma je začel hirati iz dneva v dan. Vse več in več je slabel; vse bolj bled je postajal blesk meseca in noči so postajale vse mračnejše. Na zemlji se je začela sušiti trava, lačne živali so hujšale. Bolj je Soma hujšal bolj so bila bitja slabotna. Gospodar zvezd se je zmanjševal zato so preplašeni bogovi odšli k njemu in ga vprašali: "Kaj je s teboj Soma? Nekoč si bil bleščče lep. Kam se je dala sedaj ta lepota? Zakaj si tako oslabel?" Soma pa jim pove, da ga je Dakša prekel, zato so ga začeli prositi: "O gospodar stvarstva, usmili se Some! Odvzemi svoje prekletstvo! On je tako shujšal, da od njega skoraj nič ni ostalo. Tudi živali kopnijo skupaj z njim, prav tako pa tudi vse rastlinje! Če mi bogovi propademo, kaj bo s svetom?"

Dakša je poslušal bogove in jim rekel: "Naj on odide in svoj greh opere v svetih vodah reke Sarasvati na tistem mestu, kjer se ona izliva v ocean. Jaz ga bom to pot pustil, toda od sedaj bo on vsak mesec slabil v času ene njegove polovice in se ponovno krepil v času druge." Soma je odšel na obalo zahodnega oceana, tja kjer je rekel Dakša in

se ob času mladega meseca umil v svetih vodah reke Sarasvati in se očistil greha, nakar so se mu povrnili žarki in on je ponovno osvetljeval vesolje. Razveselili so se tega bogovi, ljudje, živali in rastlinje.

Zadovoljen, ker ga je Soma poslušal mu Dakša reče: "Ne zanemarjaj več svojih žena! Pokoravaj se tem ukazom!" In on je pustil Somo in se vrnil k svojemu bivališču.

Od tega časa se Mesec vsakič zmanjšuje v času svoje mračne polovice in raste v toku svoje svetle polovice. Govori se, da se Mesec zmanjšuje zato, ker bogovi in duše umrlih, ki prebivajo v cesarstvu Jame pijejo iz njega somo iz katere se on sestoji, Sonce pa potem zopet naponi Mesec.

PRINOS PURUŠE NA ŽRTVOVANJE

V starodavnih knjigah svetega vedenja v Vedah je rečeno, da je vesolje nastalo iz Puruše - Prvonastalega človeka - katerega so bogovi na začetku sveta prinesli na žrtvovanje razkosajoč ga. Iz njegovih ust so nastali brahmani - svečeniki, iz njegovih rok so nastale kšatrije - vojščaki, iz njegovih beder so nastale vaisje - kmetovalci, iz nog pa so se rodile sudre - najnižji rod. Iz Purušinega razuma je nastal Mesec, iz očesa Sonce, ogenj pa se je rodil iz njegovih ust, iz dihanja pa veter. Zrak je nastal iz njegovega popka, iz njegove glave je nastalo nebo iz ušes pa so nastale strani sveta, medtem, ko je iz nog nastala zemlja. Tako so iz velike žrtve večni bogovi ustvarili svet.

LEGENDA O POREKLU SMRTI

Nekoč na zemlji niso vedeli za smrt. Ljudje, Vivasvatovi potomci so bili na začetku nesmrtni. V krtayugi - zlatem veku, oni niso poznali greha in so živeli na zemlji srečno, v miru in blagostanju.

Tako je mineval čas in živa bitja na zemlji so se venomer rojevala, toda niso umirala; neskončno so se namnožila in jo celo preplavila. Zemlja se je končno obrnila na Brahma za pomoč, ker ni več mogla prenesti takega bremena. Stvarnik je zato začel razmišljati, kako bi zmanjšal število bitij na zemlji, toda ni se mogel izmisliti ničesar. Zato ga je obvezela jeza in plamen njegove jeze je začel plameneti iz vseh por njegovega telesa. Planil je na vse strani sveta, nebo in zemljo. Strah je obvelj vsa živa bitja; pretil je konec sveta. Velikemu bogu Šivi je bilo žal bitij, zato je rekel Brahmi: "O praoče, ne jezi se na bitja katere si ustvaril! Ne dovoli, da vesolje potone pusto in prazno! Ker, če sedaj izginejo vsa ta bitja se ponovno ne bodo več rodila. Naj ona živijo in umirajo, toda naj se ne konča njihov rod!" Po teh Šivinih besedah je Brahma umiril svojo jezo in vrnil ogenj kateri je požiral vesolje nazaj v svoje srce.

Tedaj se je iz Brahmanovega telesa pojavila žena temnih oči z lotosovim vencem na glavi in oblečena v temnordečo obleko. Ona je odšla na jug po svoji poti, toda Brahma jo pokliče in ji reče: "Smrt, pojdi in ubijaj živa bitja na tem svetu! Ti si se rodila iz moje misli o uničenju sveta iz moje jeze, zato odidi in uničuj vse kar je živega, neumne in pametne!" Okronana z lotosi je Smrt zajokala, toda Brahma ni pustil, da bi ji solze padale na tla temveč jih je zadržal v

svojih rokah. Ona se pred njim prikloni in ga začne prositi: "Bodi usmiljen do mene o gospodar veselja, ne dajaj mi za dolžnost takšno breme! Usmili se me! Kako naj ubijem vsa ta nedolžna bitja, otroke in odrasle, mlade in stare? O Gospodar, usmili se me! Jaz ne morem ločevati svojce ter neločljive ter staršem jemati njihove sinove, otrokom pa matere in očete ter brate in prijatelje, ker me bodo zaradi tega preklinjevali. Jaz se tega bojim! Bojim se solza teh nesrečnežev! Solze, katere me bodo večno pekle!"

Brahma pa ji reče: "O Smrt, jaz sem ti določil, da uničuješ žive. Drugače ne more biti! Pojdi in brez omahovanja izpolni mojo zapoved!" In Smrt je brez besed odšla na pot in se pojavila med ljudmi. Toda praoče se je je usmilil in je njene solze spremenil v bolezen katera je ubijala ljudi, strasti in napake katere zaslepljujejo človeški rod in postale so vzrok smrti živih bitij. Zato že od nekdaj Smrt ni kriva za svoje postopke. Brahma jo je naredil za gospodarico pravičnosti; svobodna ljubezni in sovraštva ona izpolnjuje njegove ukaze.

PINJENJE OCEANA MLEKA

V samem središču Zemlje se vzdiguje gora Meru. Njeni vrhovi so celo v mislih nedostopni ljudem in se upirajo v nebesni obok ter odbijajo svetlobo Sonca. Ona stoji zakrivajoč nebo in z njenih pobočij poraslih z divjim drevjem in travo se zlivajo hitre reke, medtem, ko njene visoke grebene krasi drago kamenje katero se blešči kot Sonce. Tam se nahajajo čudoviti dvorci bogov. Bogovi, asure, gandharve in

nage odhajajo v njene čudovite gozdove v katerih se razlegajo melodije miloglasnih ptic; tam se na okoliških gorah prepuščajo brezbržnim igram in zabavam.

Nekoč so se bogovi zbrali na gori Meru in so se predali žalostnemu razmišljanju o nemoči nad starostjo, katera jih spremlja; govorili so o tem kako naj se tega rešijo ter postanejo nesmrtni in večno mladi. Bogovi so se veliko časa borili z asurami, toda niso jih premagali, ker je njihov glavni svečenik asura Ušanas posedoval znanje oživljanja mrtvih in je oživiljal svoje vojščake, ki so padli v boju z bogovi. Bogovom pa je bilo to vedenje nepoznano, zato so jih asure premagovale.

Bogovi so dolgo časa razmišljali o tem in se med seboj posvetovali kaj naj storijo, navsezadnje pa jim je Višnu rekel: "Pojdite z asurami do velikega oceana in tam vsi skupaj tolcite po oceanu, tako, da boste iz njega dobili amrito (napitek nesmrtnosti)." In bogovi so poslušali Višnua. Sklenili so mir z asurami in skupaj so se začeli pripravljati na pinjenje oceana, obljubljač jim enak del napitka nesmrtnosti, ko ga bodo dobili.

Rekli so si, da bodo namesto vrvi vzeli cesarja kač Vasukija, za kuhalico pa goro Mandaro (gora v Himalaji). Ta gora se je vzdigovala šestnajst tisoč jodžanov nad zemljo ter prav toliko pod zemljo. Bogovi in asure so jo poskušali izrjavati toda ni jim uspelo. Tedaj so odšli po nasvet h Brahmi in Višnou, onadva pa sta jim poslala na pomoč močno in ogromno kačo Šešo, brata gospodarja nag. Ker je bil Šeša zelo močan in velik je s svojim telesom obvil vrh gore in izruval goro iz zemlje skupaj z gozdovi, rekami in vsemi divjimi zvermi, katere so živele na njej.

Z goro Mandaro in kačo Vasuki so bogovi odšli do Oceana in zahtevali od njega, da jim dovoli pinjenje oceana, da bodo dobili amrito. Gospodar voda jim je dal svoj pristanek v zameno pa je zahetval nekaj amrite za sebe.

Bogovi in asure so potem prosili cesarja želv, tistega, ki na svojem hrbtu drži svet, da se spusti na dno oceana, da bi jim služil kot naslonjalo njihovi kuhalnici gori Mandari. Velikanska želva je pristala na to, da jim izpolni prošnjo. Ona je nastavila svoj hrbet in bogovi so skupaj z asurami nemestili Mandaro, okrog nje pa zavili kačo Vasuki kot vrv. Potem pa so asure zagrabile glavo velike kače, bogovi pa rep - tako jim je svetoval Višnu - in začeli so pinjiti ocean, da bi dobili amrito; to pinjenje oceana pa je trajalo dolgo časa.

Asure in bogovi so izmenično vlekli telo kače, vsakič pa se je iz njenih čeljusti valil dim in ogenj ter toplota, ki je izčrpavala demone in jim jemala moči; oni pa so se zbirali v oblakih, ki so bleščali od strel in se raztezali vzdolž telesa kače vse do njenega repa, izlivajoč osvežilne padavine na bogove.

Z velikim bobnenjem podobnim grmenju se je vrtela gora Mandara, z njenega vrha in pobočij pa je padalo v vodo ogromno dreves s ptiči in zvermi katere so naseljevale gozdove na gori. Vrhove in pobočja gore je obvil plamen, ki je nastajal zaradi trenja njenega vrtenja in v tem ognju so izginili trava, drevje, zveri in ptice. Zatem je dež pogasil požar in v ocean so se zlili sokovi drevesa in trav, kateri so rasli na gori Mandari, dajajoč amriti njeno zdravilno moč.

Osveženi z dežjem so asure in bogovi neutrudno vrteli kuhalnico ožgano s plameni. V začetku se je voda oceana pomešana s sokovi trav in dreves spremenila v mleko, potem pa je mleko začelo nastajati maslo. Toda amrita se ni pojavila. Končno, ko pa so asure in bogovi opešali zaradi težkega dela se je iz vode oceana pojavil Mesec in se dvignil na obzorju šireč svojo hladno svetlobo. Bogovi in asure so še naprej nadaljevali z vrtenjem kuhalnice. Pozneje za Mesecem izstopi iz oceana v belo oblečena Lakšmi, boginja lepote in sreče in stopi pred zaprepaščene bogove in asure. Ona pristopi k Višnuu in se mu nasloni na prsi upirajoč poglede na razveseljene bogove, potem pa se obrne do asur, kateri so zaradi tega začeli negotovati. Potem so iz oceana izšle mlade lepotice apsarase "rojene iz vode"; njih niso

sprejeli niti asure niti bogovi, temveč so jih vzele gandharve; apsarase so postale njihove žene in plesalke nebeškega cesarstva pleneč poglede bogov in smrtnikov s svojo čudovito lepoto. Zatem je iz voda mlečnega oceana izšla veličastvena Sura, božanstvo vina in pijanosti; bogovi so jo sprejeli, Ditini in Danuni sinovi pa zavrgli; govori se, da se oni od tega časa imenujejo asure, bogovi pa sure. Potem se je iz vode oceana dvignil čudovit bel konj Učajhšravas praoče konj, hiter kakor misel; njega je vzel Indra, cesar bogov. Za njim se je na površju vode pojavil Kanstubha, čarobni kamen, kateri se je bleščal kakor sonce; on pa je krasil prsi velikega Višnua. Naslednji se je pojavil ogromni slon Airavata kot oblak in tudi njega je vzel Indra. Potem se je pojavil Paridžata - čarobno drevo, katero je zapolnilo svet z vonjem svojega cvetja pa tudi njega je vzel Indra v svoje nebeško cesarstvo, tam je le to drevo postalo izvor prečudovitih apsaras. In končno je iz morja izšel Dhanvantari bog vrnitve in ozdravljenja noseč v rokah dragoceno kupo z napitkom nesmrtnosti - amrito.

Za vsem tem se je iz morske vode na koncu pinjenja oceana pojavil strašen strup kalakuta. S svojimi izparinami je strupil svetove in je pretil, da bo požgal vesolje. Bogove in asure in vsa živa bitja je obvezala panika in oni so prosili velikega boga Šivo, da jih reši. In Šiva je zaradi rešitve vesolja popil strašen strup - kalakuto. Zaradi tega groznega strupa mu je vrat pomodrel; in tako je Šiva ostal z modrim vratom, da ga imenujejo še Nilakantha - Modri Šija.

Ko so asure zagledale kupo z amrito so ponorele in dvignile grozen vik in krik. Vsak od njih je poskušal zgrabiti amrito samo za sebe in je z vzkliki: "To je moje!" naskočil na dragoceno posodo. Tedaj se je Višnu spremenil v ženo nenavadne lepote - lepega obraza in postave in se pojavil med asurami. Zagledajoč čarobno devico so asure prekinili boj za napitkom nesmrtnosti; razum se jim je pomračil in zaslepljeni z njeno lepoto so ji dali posodo z amrito.

Ko so se asure zavedle in videle, da je amrita izginila jih je obvezala panika. Toda bogovi na čelu z Višnuom so bili daleč pred njimi in so

po vrsti začeli piti željeno amrito. Samo enemu od asur - zmaju Rahuu, Vipračitinemu sinu, gospodarju Danav je šlo na roko, da je poskusil napitek nesmrtnosti. Spremenil se je v boga, ko je naslonil svoje ustnice na kupo, Sonce in Mesec pa sta prepoznala v njem Raha in želeč dobro bogovom, sta ga izdala. V jezi je Višnu odsekal glavo Rahuu s svojim orožjem - ostrim diskom. Toda, ker je amrita že prišla v njegovo grlo je njegova glava postala nesmrtna. Ona je zletela v nebo medtem, ko se mu je telo skotalilo na tla in se je zemlja stresla zaradi tega padca.

Od tega časa Rahuova glava stoji na nebu goječ sovraštvo do Sonca in Meseca. Ona ju večno spremlja, da bi se jima mačševala za to, ker sta ga izdala in s časa do časa ju poskuša pogoltniti, zaradi česar prihaja do pomračitve Sonca in Meseca. Na nebu pa se včasih pojavi tudi Rahuov rep.

Asure so ujele bogove, kradljivce napitka nesmrtnosti in zaradi amrite se je na obali oceana med bogovi in asurami vnela ogorčena bitka. Sovražniki so metali drug na drugega ostre džilite in kopja, udarjali so teškimi topi in meči. Strašen Višnuov disk podoben plamenu kateri vse pred seboj uničuje je zastraševal Ditine in Danuine sinove. Tisoči od njih so padali pod njegovimi udarci in celo obalo oceana so pokrila okrvavljena trupla poškodovanih asur, velikih kot gore. Vse asure pa niso imele namena, da se predajo in so se povzpeč v nebesa od tam začeli metati na bogove, kateri so imeli strastno željo za zmago, na tisoče ogromnih kamnitih blokov, pečin in gora katere so s svojimi padci stresali zemljo. Tudi v nebesih so asure dosegale strele bogov in pogubni Višnuov disk. Asure niso zdržale tako močnega napada bogov zato so se umaknile z bojnega polja in odšle pod zemljo in na dno oceana.

Petglavi brahma jaha gosko. Rojen je z eno glavo, toda jih je dobil štiri, da bi lahko pazil na družico, ki si jo je ustvaril. Potem bo ostal brez ene glave, ker mu jo Šiva odseka. V rokah drži žezlo, biserno ogrlico in vrč za vodo.

Po zmagi so bogovi vrnili goro Mandaro na njeno mesto in spustili kačo Vasuki, da se vrne v svoje cesarstvo in slaveč zmago so se razšli v svoja prebivališča, zaupajoč Nari, Dharminem sinu varovanje amrite.

PREPIR KARDE IN VINATE

Kadra in Vinata sta bili sestri. Oče Dakša, Gospodar stvarjenja ju je poročil s še enajstimi hčerkami z modrim Kašjapo, Maričijevim sinom. Zadovoljen s svojimi ženami je Kašjapa predlagal Kadri in Vinati, da izbereta takšno potomstvo kakršno želita. Kadra si je zaželela stotino sinov, Vinata pa dva takšna, da bosta s svojo močjo in pogumom prekašala Kadrine sinove.

Čez nekaj časa Kadra prinese na svet sto jajc, Vinata pa samo dva. Čez petsto let se je iz Kadrinih jajc izleglo sto močnih kač - nag medtem, ko se iz Vinatinih ni še nihče pojavil. Nestrpna Vinata zaradi tega razbije eno jajce in zagleda sina, ki se je šele na pol razvil. Ona mu je dala ime Arun. Jezni sin je preklel svojo nestrpno mater zaradi svojega grdega izgleda, katerega je bila ona vzrok in ji reče, da bo petsto let sužnja. "Toda po petsto letih" - doda on - "Te bo drugi sin rešil iz suženjstva, če boš potrpežljiva in ne boš razbila jajca predčasno."

Ravno v tem času so asure in bogovi pinjili ocean. Tako sta ob neki priložnosti sestri Kadru in Vinata zagledali čarobnega konja Učajhravasa, kateri se je pojavil iz morskih voda. Oni dve sta se sporekli zaradi barve konjskega repa. Vinata je trdila, da je rep bele

barve, Kadru pa da je črne. In Kadru je predlagala Vinati, da gresta staviti in da prideta naslednjega jutra in preverita barvo repa. Tista, ki izgubi stavo bo postala sužnja tiste, ki je uganila. Tako sta se dogovorili in razšli do jutra. Toda Kadru si je izmislila zvijačo in je poslala svojih sto sinov - črnih kač, da se obesijo v rep belega konja Učajhšravasa in tako skrijejo njegovo naravno belo barvo.

Druga jutra sta obe sestri jezni druga na drugo odleteli preko oceana k konju Učajhšravasu in se približajoč videli črno žimo na repu. V resnici pa so to bile le kače Kadrini otroci. Toda Vinata to ni vedela. Tako je zvita Kadru s prevaro spremenila svojo sestro v sužnjo.

GARUDA

Mine petsto let od prepira sestra in iz drugega jajca Vinati se je izlegel velikanski orel Garuda, kateremu je bilo usojeno, da postane uničevalec kač v znak maščevanja za suženjstvo svoje matere. On je sam razbil lupino jajca s svojim kljunom in takoj po rojstvu šinil v nebeške višine v iskanju za plenom. Vsa živa bitja, še same bogove je obvezela panika, ko so na nebu zagledali ogromno ptico, katera je s svojim bleskom pomračevala Sonce. Brahma, praoče svetov se ji je posvetil in ji ukazal, da izpolni njegovo voljo.

V tem času je bil Surja bog Sonca obvezet z veliko jezo. Že dolgo ga je po nebesih spremljal zlobni Rahu in nihče ni hotel pomagati preganjanemu Soncu. Ker ni dobil pomoči od bogov, čeprav jim je on

nekdaj pomagal, se je Surja vse bolj razvnel, zato je pretela nevarnost, da bo s svojimi žarki požgal svet. In tako je Brahma ukazal Garudi, da posadi na svoj hrbet svojega starejšega brata, tistega, ki se je predčasno rodil po krivici svoje mame, da ga odnese na vzhod in se postavi pred Sončeve kočije, tako, da bi svet obvaroval pred pogubnimi žarki, ter s tem ublažil njihovo neznosno toploto. Garuda se je pokoril volji praočeta. Od tega časa je starejši Vinatin sin postal Surjin kočijaž in božanstvo zore. On se imenuje Aruna, kar pomeni škrlatnordeč.

Ko je Garuda izpolnil Brahmanov ukaz se je vrnil na obalo oceana, kjer se je njegova mati mučila v suženjstvu pri svoji sestri Kadri.

Nekako v tem času je Kadra poklicala k sebi Vinato in ta pride ter pade na obraz pred njo. Kadra reče svoji sestri: "Sredi oceana stoji čudovito prebivališče kač - otok prekrit s cvetnimi vrtovi. Odnese me skupaj z mojimi sinovi." In Vinata ponese preko oceana Kadro, Garuda pa je nesel kače. On se je začel dvigati bližje k Soncu in Sončni žarki so začeli pripekati na kače vse bolj in bolj. Videč, da preti njenim sinovom nevarnost je Kadru zaprosila Indro za pomoč. Tedaj je bog neviht in groma prekril nebo z oblaki polnimi dežja, kateri so osvežili ožgane kače. Tako so Kadru in njeni sinovi srečno prispeli na čudežni otok kateri je ležal sredi oceana in je bil prekrit z dišečimi vrtovi in gozdovi med katerimi so se svetila čudovita jezera z bistro vodo.

Otožen Garuda vpraša svojo mamo: "Zakaj moram jaz streči kačam in zakaj moram izpolnjevati njihove ukaze?" In Vinata mu pove za spor s Kadri in kako je postala sestrina sužnja. Garuda tedaj vpraša kače: "Kaj moram storiti, da osvobodim iz suženjstva sebe in mamo?" In kače so mu rekle: "Preskrbi nam amrito bogov. Potem vaju bomo osvobodili suženjstva."

Po tem je Garuda šinil v zrak in odletel tja kjer so bogovi hranili amrito. Na svoji poti on preleti goro Gandhamadano in na tej gori vidi svojega očeta modrega Kašjapo, kateri se je posvetil strogemu

puščavništvu. Garuda je zelo shujšal, ker do takrat ni poznal lakote. V strahu, da ne bo imel moči, da dobi amrito se je obrnil na očeta po nasvet. Kašjapa mu reče: "Ne daleč od tu leži jezero v katerem živi ogromna želva. Poleg jezera pa živi prav tako ogromen slon. Nekoč sta bila oba, slon in želva človeka, dva brata - modreca; onadva sta se sprla in preklela drug drugega, tako, da se je eden spremenil v slona drugi pa v želvo. In vse do danes sta onadva krvna sovražnika; vsak dan slon prihaja na obalo jezera, želva pa hodi iz vode in naskočeč drug na drugega onadva začneta neskončen boj. Naj ti bo to dvojje hrana dokler ne uresničiš kar si si zadal."

Poslušajoč očeta je Garuda poletel na to jezero in s kremplji leve noge zagrabil slona, s kremplji desne noge pa želvo in se dvignil v zrak. Na zemlji opazi visoko drevo z debelimi vejami in se spusti nanj, da bi pojedel plen. Toda veja na katero se je spustil se je zlomila pod njegovo težo. Garuda jo je zagrabil s svojim kljunom, preden je padla na zemljo in na njej vidi majcena modrece - valakhije, z glavami obešenimi navzdol. Z vejo v kljunu in s slonom in želvo v krempljih Garuda odleti naprej in ko ponovno leti mimo gore Gandhamadane ga Kašjapa pokliče: "Sin pazi, da ne poškoduješ valakhije! Pazi se njihove jeze!" In Kašjapa je povedal Garuda kakšno moč posedujejo ta majcena bitja, rojena iz Brahmanovega telesa, kateri se hranijo s Sončevimi žarki, da bi lahko spremljali Sončeve kočije.

Nekoč je Kašjapa poslal bogove, svoje sinove, da mu prinesejo kurivo za žrtveni ogenj. Indra cesar bogov je z bremenom velikim kot gora v prebivališču svojega očeta zagledal majhne modrece - valakhilje od katerih je bil vsak velik kot človekov palec. Oni so prav tako hoteli, da se snidejo s Kašjapo in vsi skupaj so z veliko težavo vlekli pecelj lista z drevesa. Oslabljeni zaradi dolgega puščavništva so se s težavo premikali in ravno takrat, ko je šel mimo njih Indra so padli v lužo polno vode, ki je nastala od sledi kravjega kopita. Ohol zaradi svoje moči je Indra to opazoval s posmehom in je preskočeč jih nadaljeval pot. Tedaj so mu užaljeni valakilji rekli, da bo prišel čas, ko

bo prišla velika ptica Indra med pticami, katera bo po moči prekašala cesarja bogov in ga premagala v boju.

Kašjapa je to povedal Garuda in ta je pazljivo izpustil valakhilje na zemljo potem pa odletel na oddaljeno pusto goro pokrito s snegom, kjer je spusteč se na njen vrh pojedel slona in želvo. Potem pa se je popraveč se svoja krila dvignil od tam in nadaljeval let.

Medtem, ko se je Garuda približeval prebivališču bogov so se na nebu pojavljala strašna znamenja. Dvignil se je veter, zagrmel je grom in zloslutni oblaki so se pojavili na vrhovih gora. Bogovi so se vznemirili. Toda niso še videli kdo se pripravlja, da jih bo napadel. Tedaj jim modri Brihaspati reče: "Približuje se nam ogromen ptič, da bi nam ukradel amrito. Danes se bo izpolnilo prekletstvo valakhilj."

Ko so to slišali bogovi z Indro na čelu so si oblekli bleščečo vojno opremo in oborožili z meči in kopji. Obkolili so amrito in bili pripravljeni, da pričakajo strašnega Garuda. Kmalu se je v višavah prikazala ogromna ptica bleščeča kot Sonce. Ona napade nebesnike in jih razmeče na vse strani z močnimi zamahi svojih kril in krempljev. Vrneč se po tem napadu so bogovi z Indro na čelu napadli Garuda zasipajoč ptico z vseh strani s kopji, džiliti in bojnimi diski. Spuščajoč zastrašujoče krike podobne grmenju se je ptica dvignila v višave in od zgoraj napadajoč bogove številne podrla s svojimi udarci krempljev in kljuna. Ker bogovi niso zdržali boja z nepremagljivo ptico, so bogovi odstopili. Garuda pa se je uspel prebiti tja, kjer so bogovi hranili amrito.

On pride do kolesa z bodicami ostrimi kot noži, ki se je neprestano vrtelo, da bi tako varovalo dostop do amrite. Garuda se tedaj zmanjša in smukne mimo bodic, katere so se hitro vrtele. Za kolesom zagleda dve ogromne kače kateri sta varovali amrito. Iz njunih razklenjenih čeljusti se je sukal plamen, njune oči pa so bile napolnjene s strupom in so spreminjale v pepel vsakega v katerega so usmerile svoj pogled. Toda Garuda jima je vrgel prah v oči in pohitel

mimo njiju in ju raztrgal s kremplji. Potem zagrabi kupo z amrito in hitro odleti od tam.

Indra pohiti za kradljivcem in ko ga je v zraku dohitel mu je zadal strašen udarec s svojo vadžro. Toda Garuda ni niti trenil temveč reče Indri: "Zaman se trudiš, ne moreš me premagati, ker je moja moč velika. Jaz lahko s svojimi krili nosim celo zemljo skupaj z gorami, gozdovi in teboj. Če hočeš bodi moj prijatelj in pojdi z menoj. Ne boj se jaz ne bom dal amrite kačam. Dobil jo boš nazaj takoj ko osvobodim sebe in svojo mamo suženjstva."

Ko je slišal te besede se je Indra razveselil in reče: "O močni sprejemam tvoje prijateljstvo. Zahtevaj od mene kakršnokoli darilo hočeš!" Garuda pa mu nato reče: "Naj bodo kače moja hrana." - "Naj bo tako." - odgovori gospodar bogov in od tega časa so kače obsojene, da so hrana Garuda in njenemu potomstvu, pticam - suparnam.

Cesar bogov je odšel za Garuda kateri je odletel h kačam in jim rekel: "Prinesel sem vam amrito in sem jo pustil na travi kuša, toda najprej opravite obred svetega umivanja, šele potem jo lahko pijete." In kače so osvobodile Garuda in njegovo mamo Vinato iz suženjstva ter odšle, da bi opravile obred svetega umivanja. Indra je v tem času zagrabil amrito. Toda, ker kače ob vrnitvi niso našle napitka na prejšnjem mestu so začele lizati travo kuša na kateri se je nahajala kupa z amrito. Zato so se jim razcepili jeziki. Trava kuša, katere se je dotaknila amrita pa je od tega časa postala sveta trava.

LEGENDA O VIŠNOVIH UTELEŠENJIH

Ko so se v davnih časih neštetokrat namnožila živa bitja je Zemlja obnemogla od nemoči bremena gozdov in živih bitij, katera so nastala na njej. Ona ni zdržala tega bremena in je predreč v osrčje Patale potonila v vodo. Tedaj pa se je, da bi jo rešil, Višnu spremenil v ogromnega merjasca s telesom kot temnomodri nevihtni oblak in z očmi kot zvezde. On se je spustil v Patalo in jo dvigajoč s svojimi okli izvlekel iz vode in jo odnesel gor. Močni asur Hiranjjakša, Ditin sin pa se je ravno v tem času nahajal v Patali; on vidi ogromnega merjasca, ki na svojih oklih nosi Zemljo s katere se je v potokih zlivala voda in poplavljala dvorce asur in nag. Hiranjjakaša je napadel svinjo, da bi mu prevzel Zemljo in ji zavladal. Višnu je v obličju merjasca obvladal v boju velikega asuro. Potem pa je odnesel zemljo iz Patale in jo pritrdil sredi oceana tako dobro, da ona nikoli več nebi padla.

Drugič se je Višnu utelesil na Zemlji, ko je njenemu miru pretel cesar asur Hiranjjakašipu, najstarejši Hiranjjakšov brat. Postal je ohol zaradi svoje moči in Hiranjjakašipu, Ditin sin se je spustil s poti kreposti in je začel surovo tlačiti živa bitja. Hiranjjakašipov sin, pobožni Prahlada pa je obsojajoč očetova zla dela začel spoštovati Višnua. Zaman je cesar asur poskušal sina odvrniti od kreposti; in navsezadnje je on Prahlado vrgel v temnico. Zli Hiranjjakašipu se nikogar ni bal, ker je nekoč davno tega od Praočeta dobil darilo neranljivosti; kot nagrado za dolgo in izčrpno podvižništvo ga je Brahma naredil za neranljivega za bogove in demone, za ljudi in zveri. Tedaj se je Višnu utelesil na Zemlji v obličju, ki ni bilo niti človeško niti živalsko in se je pojavil kot pol lev pol človek in odšel v prostore

Hiranjjakašipovega dvora. Zagledajoč pred seboj to nenavadno bitje ga je cesar asur napadel zamahujoč s svojim trizobom, toda pol človek pol lev je zvalil Hiranjjakašipa na zemljo in ga raztrgal s svojimi kremplji. Zatem je Višnu osvobodil iz temnice častitega Prahlado in na Zemlji je zavladala pravica.

Po Hiranjjakašipovi smrti je njegov sin Prahlada postal cesar Datej in Danav. Zahvaljujoč svoji pobožnosti in podvižništvu je dosegel veliko moč in je bil neobvladljiv za bogove. Po Brihaspatovem nasvetu se je Indra v obličju Brahme pojavil pred Prahlado in zahteval od njega to njegovo krepost. Pobožni cesar ni mogel odbiti brahmana. In njegova krepost je izšla iz njega v obliki sence in se naselila v Indri. Šele potem je gospodar bogov lahko premagal Prahlado.

Prahladov sin je bil Viročana, Viročanov sin pa je bil močni Bali, kateri je potem postal cesar asur. S svojimi krepostmi je prešel svojega deda in vse kar je živega v vseh treh cesarstvih. Z močjo svoje kreposti in puščavništva je on osvojil oblast nad vesoljem. Njemu so pripadali zemlja, podzemeljska cesarstva, še sami bogovi so padli pod oblast asur. Užaljena zaradi ponižanja svojih sinov se je Aditi obrnila na Višnua: "Edino ti lahko vrneš cesarstvo tvojemu bratu Indri. O modri pomagaj bogovom tvojim bratom!" Tedaj se je Višnu spremenil v palčka in odšel k Baliju, gospodarju vesolja in zaprosil, da mu da prostor treh korakov. "Ne smeš pristati!" - mu je svetoval Ušanas, Bhrigov sin. Toda ponosni in darežljivi Bali ni poslušal nasvetov modrega učitelja in je pristal, da da palčku toliko prostora kolikor zahteva. Tedaj je palček strašansko zrasel pred očmi zaprepaščenega Balija in je z enim korakom presekal nebeške sfere, z drugim pa je pokril celo Zemljo. Tretjega koraka pa ni storil na Brahmanovo željo in je prizanesel spoštovani Patali in Baliju pustil, da vlada podzemnemu cesarstvu, Patali. Tako so si bogovi povrnili oblast nad vesoljem, asure pa so bile pregnane v podzemni svet.

LEGENDA O PURURAVASU IN URVAŠI

Ko se je Manu, Vivasvatov sin rešil velikega potopa na gori Himalaji je on opravil žrtvovanje vržeč z gore v vodo malo olja in sira. Iz te žrtve je nastala žena po imenu Ila, katera se je predstavila kot Manuova hči; zatem je Manu kihnil in iz njegovega kihanja se mu je rodil sin po imenu Ikšvaka. Zatem se je Manuu rodilo še osem sinov. Ikšvakov rod so cesarji Sončevega roda, kateri vladajo na vzhodu.

Buda, sin Some, bog Meseca se je poročil z Ilo, Manuovo hčerjo in njima se je rodil Pururavas prvi cesar Mesečevega roda, kateri vlada na območjih zahoda.

Pururavas je bil močan in pravičen cesar, vladal je številnim prostranim zemljam, prav tako pa tudi obalam v oceanu, po svojih krepostih pa je bil enak bogovom. Pripovedujejo, da so ga nekoč obiskali: Želja, Korist in Krepost. Vse tri je pričakal z vsemi častmi, toda največ spoštovanja je namenil Kreposti. Želja mu je prerokovala, da se bo razšel s svojo ljubljeno, Korist pa mu je prerokovala Smrt zaradi lakomnosti. Toda Krepost je vse to omilila in mu napovedala dolgo življenje, njegovim potomcem pa oblast nad zemljo.

V tem času je apsara Urvaši, najlepša med nebeškimi devicami sestopila na Zemljo, zapusteč družino bogov in gandharv. Nekoč davno tega sta jo Mitra in Varuna, Aditina starejša sinova zagledala v nebesih v božanskem gozdu Nandana in njuno srce je obvezela strast. Močni Mitra bog dnevne svetlobe in pogumni premagovalec asur se je poročil z Urvaši. Toda ona je imela rada Varuna. Rodila je dva

sinova - velika modreca Astja in Vasištjo, toda nikoli se ni točno vedelo kdo je oče teh dveh - Mitra ali Varun. Ko je Mitra zvedel za Urvašino nezvestobo jo je odgnal z nebes in jo preklel, rekoč ji, da bo postala žena smrtnika in da bo živela na Zemlji med ljudmi.

V svetu smrtnih je Urvaši srečala Pururavasa in čim ga je zagledala je pozabila na nebeške dvorce in ga vzljubila z vsem srcem. Cesar Pururavas pa je prav tako vzljubil božansko devico, očaran z njeno nenavadno lepoto in jo zaprosil, če bi postala njegova žena.

"Pristanem" - mu odgovori Urvaši. - "Samo obljubi, da mi boš izpolnil dva pogoja." - "Povej katera?" - vpraša cesar. Urvaši pa mu odgovori: "Jaz imam dva jagnjeta, katera imam rada kot lastna otroka. Naj bosta onadva vedno poleg moje postelje. Obljubi mi, da ju boš varoval. Prav tako pa mi obljubi, da nikoli ne boš nag stal pred menoj." Pururavas ves srečen pristane na oba pogoja. In tako je nebeška devica postala žena smrtnika.

Dolgo časa sta srečno živela in Pururavasova ljubezen do lepe Urvaši je rasla iz dneva v dan prav tako pa je rasla tudi njena ljubezen do njega in ona se sploh ni več spominjala časa, ko je živela med nesmrtniki na nebu. Toda brez Urvaši je nebeško prebivališče izgubilo svoj čar za gandharve in apsarase, kateri so žalovali za njo. Zato se je Višvasu gospodar gandharv spustil na Zemljo z nebes, da bi vrnil Urvaši.

Vedoč za dogovor med Pururavasom in Urvaši je Višvasu neke noči vdrl v njene prostore in vzel eno jagnje. Urvaši se je prebudila in vzkliknila: "Kje je moj mož? Koga naj prosim, da mi pomaga?" - je jadikovala ona. Pururavas pa se ni takoj pojavil pred njo, ker je bil nag in kradljivec je ušel z jagnjetom. Urvaši je karala Pururavasa vzklikajoč: "Žena je brez zaščitnika, če je njen mož strahopetec." Naslednje noči pa so gandharve odnesle še drugo jagnje. Tedaj je Pururavas takoj skočil iz postelje misleč, da žena ne bo videla v mraku njegove nagote in zagrabeč meč on skoči za kradljivci. Gandharve pa

so ga tedaj osvetlile s svetlobo bliska in Urvaši je zagledala nagega moža. Gandharve pa so se vseeno pusteč jagnje oddaljili v svoje nebeško prebivališče.

Ko se je Pururavas vrnil z jagnjetom je videl, da je Urvaši izginila. Neutolažljiv je on odšel po svetu, da bi našel svojo drago. Dolgo je begal, obžalujoč svojo izgubo; končno, ko je obšel številne Zemlje pa je prispel na Kurukšetro. Tam je prispel do jezera pokritega z lotosi po katerem so plavali labodi. To so bila apsarase v obličju labodov in med njimi je bila tudi Urvaši. Ko ga je zagledala reče svojim prijateljicam: "To je ta človek, katerega sem ljubila." - "Dajmo pokažimo se mu" - so rekle apsarase, in one so se pojavile pred Pururavasom v svojem pravem obličju.

On se tedaj obrne k Urvaši: "O žena mojega surovega srca ne odidi prej dokler se ne pogovoriva! Če med nama ostane kaj nedorečenega ne bova imela sreče v prihodnosti." "S teboj se nimam ničesar pogovoriti," mu odgovori Urvaši. "Jaz sem izginila kot prvi žarek zore. Vrni se domov Pururavas! Jaz sem kot veter katerega se ne da zadržati." Pururavas jo je zaman prosil in v obupu ji on zagorzi, da se bo ubil, če se ona ne vrne, da se bo vrgel s pečine, da mu bodo volkovi raztrgali telo. "Ne umreti Pururavas," reče Urvaši - "ne vrži se s pečine. Vedi, da ni prijateljstva z ženami, njihova srca so neusmiljena." Toda ona se ga vseeno usmili in reče: "Istega dne čez leto dni pridi ponovno. V tem času se nama bo rodil sin, ki ga nosim pod srcem."

Čez leto dni on pride ponovno. In na tistem mestu, kjer je bilo nekoč jezero zagleda zlat dvorec. Urvaši ga pričaka govoreč: "S teboj bom prebila noč, jutri pa ti bodo gandharve želele izponiti eno željo. Ti pa tedaj reci: Želim postati eden vaših."

Sarasvati kot boginja pesništva in glasbe, stoji na lotosu in je spremljana z labodom – svojo jezdno živaljo. Kot Brahmanova žena in medij s katerim on kaže svojo stvarniško voljo je ona zaščitnica vseh ustvarjalnih umetnosti.

In Pururavas je storil tako kot mu je rekla Urvaši. "Na Zemlji ni ničesar, kar si jaz zaželim pa mi nebi bilo dostopno," reče on gandharvam. - "Moja edina želja je, da sem tam kjer je Urvaši in da od nje nisem ločen." Gandharve so mu potem dale posodo z žerjavico in rekli: "Pojdi v gozd in tam razdeli ta ogenj na tri dele misleč na Urvaši in opravi sveto polivanje in želja se ti bo izpolnila." Pururavas je vzel ogenj in z njim odšel v gozd tam pa je posumil. "Neumnež namesto, da bi vzel ženo sem vzel posodo z žerjavico. Gandharve so me zaslepile." In tako je pustil posodo z ognjem v gozdu in se vrnil v dvorec. Sredi noči pa se prebudi in pomisli: "Grešil sem, ker nisem poslušal gandharv; obljubili so mi, da mi bodo izpolnili željo!" In on skoči iz postelje in odide v gozd, toda o posodi z žerjavico ni bilo ne duha ne sluha. Tam kjer je stala posoda sta zrasla dva drevesa - šami in ašvatha. Pururavas je odlomil od vsakega drevesa po eno vejo in se vrne v dvorec in podrgne eno vejo ob drugo in dobi sveti ogenj. Pururavas je bil prvi smrtnik, ki je vpeljal tri svete ognje. Ogenj za domače obrede, ogenj za prinos žrtve in ogenj za sveto pomilostitev.

S tem obredom je Pururavas dosegel naravo gandharv in se je ponovno sestal s svojo ljubljeno Urvaši. Toda pripovedujejo, da je postal na starost ohol zaradi svoje moči in je posegal po imetju modrecev, kot mu je bilo tudi prerokovano in zaradi tega koristoljubja umrl.

LEGENDA O PULOMI

Veliki modrec Bhriгу, Brahmin sin je živel na osamljenem mestu v gozdu s svojo ženo prelepo Pulomo, katero je imel rad z vsem svojim

srcem. Nekoč je Pulomin oče obljubil, da jo bo dal za ženo demonu Pulomanu, toda Bhrigu jo je odpeljal z njenega doma in se z njo poročil preden je demon prišel ponjo. Nekoč, ko je Bhrigu odšel iz svojega doma na reko, da opravi sveto umivanje in je pustil ženo samo doma - prav v tem času pa je ona pričakovala otroka - je ravno tisti demon Puloman gredoč skozi gozd naletel na kolibo, vstopil in videl lepo Pulomo. Ona se mu je dopadla in jo je takoj vzljubil. Prelepa Puloma je ljubeznivo sprejela gosta in ga počastila z gozdnimi plodovi in koreni. Tedaj Puloman vpraša ogenj, ki je plamtel na ognjišču: "O Agni, ti, ki si slavljen zaradi svoje pravičnosti, ali ni to tista devica, katera mi je bila obljubljena za ženo? Pretkani Bhrigu pa mi jo je odpeljal in sedaj je priložnost, da si povrnem nevesto, samo, če mi potrdiš, da je to ona." Agni reče žalostno: "Jaz se bojim lagati, toda bojim se tudi jeze velikega modreca."

Tedaj se Puloman, ki je zaradi ljubezni izgubil razum spremenil v merjasca ujel Pulomo, ter hitreje od vetra zbežal z njo iz Bhrigovega prebivališča. In medtem, ko je on hitel skozi gozd s Pulomo ji je otrok, ki ga je nosila padel iz trebuha. Otrok se je zableščal kot sonce in demon se je samo, da ga je videl spremenil v pepel.

Uboga Paloma je šla po gozdu z otrokom na rokah bridko jokajoč. Iz teh solz se je rodila velika reka Vadhusara. Bhrigu najde svojo ženo z otrokom v gozdu in ju odpelje nazaj v prebivališče. Ko mu ona pove, kako ju je Puloman ugrabil, Bhrigu jezno vpraša: "Kdo je temu demonu povedal tvoje ime, kdo te je izdal?" - "Agni me je izdal" - odgovori Puloma. Na to je Bhrigu preklel tega boga ognja: "Naj bo, da bi vse pojedel!"

Sina katerega je Puloma rodila, ko jo je demon nosil skozi gozd pa je Bhrigu imenoval Čajvana, kar pomeni Padli. Čajvana je postal velik modrec in puščavnik, ki je z močjo svojega puščavništva dosegel veliko moč v vseh treh svetovih.

INDRINO CESARSTVO

Ko so bogovi dobili amrito iz vode oceana, premagali asure in jih pregnali v podzemni svet je Indra zavladal vesolju in nastopili so srečni časi. Oblaki so dajali veliko dežja, zemlja je darovala bogat pridelek in nebesniki so brezbrizno živeli sledeč poti kreposti in dolžnosti. Cesarji so vladali po zakonih pravice v skrbi za dobro svojih podanikov, brahmani pa so opravljali določene obrede in izpolnjevali pobožne zaobljube v mirnih gozdovih prebivališčih. Močni Indra premagovalec asur pa je bil videč, da so vsa živa bitja v vesolju prežeta z mirom, srečo in razcvetom poln veselja.

Tako je on mirno vladal v svojem nebeškem cesarstvu Amaravati, mestu s tisoč vrati prepolnem zlata in dragega kamenja. Pot v ta nebeški grad se je raztezal preko severnih gora do vrhov gore Meru in je od nje vodil naprej po zvezdni poti. Toda to prečudovito mesto je bilo nevidno za grešnika. Zraven Indrinega mesta je bila čudovita zelena gora Nandana, kraj počitka za bogove in nebeške modrece. Na vstopu v mesto je stal na straži božanski slon Ajravata, ogromen kot oblak, praoče slonov, rojen iz vode mlečnega oceana. Na njem je Indra obiskoval svoje cesarstvo, ko pa je v vesolju vladal mir so njegovi bojni vozovi počivali. V samem mestu je bilo sto čudovitih poslopij, toda največji med njimi je bil Indrin dvorec; katerega je on sam okrasil z lotosi. V tem dvorcu je Indra sedel na prestolu pod belo pahljačo s svojo ljubljeno ženo Šači, obkrožena pa sta bila z bogovi in svetimi modreci.

Tam v Indrino cesarstvo so odhajali junaki padli v boju. Tam je

širilo svoje vejevje čudežno drevo Paridžata, katerega je Indra dobil v času pinjenja oceana in ga je podaril boginji Šači. Tam so večno cveteli vrtovi in prebivalci nebeškega mesta nikoli niso čutili mraza ali vročine niti niso poznali starosti, bolečine ali strahu. Njihove poglede so razveseljevali plesi prelepih apsaras, gandharve pa so jim naslajali sluh s prijetnimi melodijami. Indra pa je sprejemal v svoje prebivališče samo pobožne in dobre ljudi, kateri so izpolnili svoj dolg na Zemlji, kot pogumne vojščake, kateri so v boju gledali smrti naravnost v oči.

Indra je dosegel veliko moč po zmagi nad asurami; zato so ga imenovali tudi Šakra, Močni. Toda čas je mineval in on je opit s slavo in močjo postal domišljav in je skrenil s prave poti.

IINDRA IN ŽENE MODRECEV

Indra je imel navado, da se pojavlja v svetu smrtnikov sprejemajoč na sebe razna obličja. Nekoč se je pojavil kot cesar s krono in vadžro v rokah, včasih ves razcapan kot prezira vredni čandala, včasih kot puščavnik izčrpan zaradi podvigov v obleki iz lubja, včasih kot vojščak v bleščeči opremi; včasih kot starec, včasih kot mladenič, včasih kot lepotec, včasih kot grdobec, včasih kot zelo suh, včasih kot debel, včasih spremenjen v slona ali leva ali tigra ali papagaja ali vrano ali laboda ali muho ali stenico. Begajoč po zemlji Indra ni vedno sledilo vzorno obnašanje. Dogajalo se je, da je obiskoval smrtne žene, katere so bile po svoji naravi nagnjene k

razvratu in raznim hibam, ter jih v odsotnosti njihovih mož nagovarjal na grešno kršenje zakonskih dolžnosti.

Nekoč je obiskal prebivališče modreca Devašarmana. Ko se je Devašarman pripravljaj na dolgo pot - poklican je bil v sosednjo deželo - je on pravočasno poskrbel za to, da ohrani krepost svoje žene Ruči, katere lepota je navduševala bogove in asure, gandharve in smrtnike. Vedoč, da je Indra vedno pripravljen iskati družbo tujih žena in glede na to, da je poznal prirojeno nagnjenost žena k grehu je Devašarman odhajajoč ukazal svojemu svečeniku Vipuli, da naj pazi na Ruči in naj je ne spušča izpred oči. Vipula mu je obljubil, da bo pazil njegovo ženo pred napadi cesarja bogov ali koga drugega. Toda, ko je modrec odšel je učenec začel razmišljati: "Kako naj izpolnim svojo obljubo? Indra si lahko privzame katero koli obliko, lahko se spremeni v veter in tako prispe do žene mojega učitelja. Žena pa ni zmožna sama varovati svojo krepost. Učitelj me bo preklel, če po njegovi vrnitvi domov spozna, da nisem dobro pazil njegovo ženo pred grehom. Kaj naj storim? Z močjo joge se bom potegnil v njeno telo in jo bom varoval." Potem se je Vipula usedel poleg Ruči in je upirajoč svoj pogled vanjo in jo gledajoč naravnost v oči napeljal na pogovor razlagajoč ji pot kreposti in resnice. Z močjo njegove joge se je Vipulina duša preselila v Ručino telo.

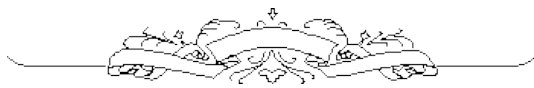
Ko je Indra vstopil v puščavnikovo prebivališče je on zagledal zraven modrečeve žene - lotosooke lepotice Ruči, nežne pojave in obraza svetlega kot polni mesec, otrplo telo učenca, ki je sedel otrplega pogleda. Ona pa je videč gospodarja bogov, kateri je v svoji čudoviti obliki bleščal z nadzemeljsko dostojanstvenostjo, hotela vstati, da bi ga pozdravila, toda ni ji uspelo niti, da bi se premaknila z mesta, okovana z Vipulino voljo. Nato se je gospodar nebeškega cesarstva obrnil nanjo z laskajočim govorom: "O prelepa, vedi, da sem jaz Indra in sem prišel sem samo zaradi tebe. Ranila me je ljubezen in razžira me misel na tebe. Pridi in ne oklevaj." Toda Ruči ni mogla odgovoriti niti besede. Videč, da ona še kar sedi in ne kaže niti najmanjšega vzburjenja jo Indra malce zmedeno ponovno ogovori z

ljubezenskimi besedami. Ona mu je poskušala odgovoriti, toda spregovorila je tiste besede, katere ji je vtil Vipula: "Zakaj si prišel sem?" - je izšlo iz njenih ust. Z močjo božanske bistrosti on vidi Vipulo v Ručinem telesu in sliši njegove besede: "O grešnik, odidi tja od koder si prišel, varuj se prekletstva modrecev!" Osramočeni Indra se naredi nevidnega in zapusti Devašarmanovo prebivališče.

Ko se je Devašarman vrnil in izvedel, da je Vipula varoval Ruči je bil zadovoljen s svojim učencem. Toda Vipula je zamolčal čega se je poslužil. Devašarman pa je to sam izvedel, toda Vipuli je to oprostil vedoč, da je to storil samo zaradi tega, ker je želel dobro svojemu učitelju.

Ob drugi priložnosti je Indra sestopil s svojega nebeškega cesarstva na zemljo in se je pojavil na mestu cvetečega gozda, kjer je v puščavniški kolibi živel modrec Gautama iz roda Angirasa, poznan po svojem puščavništvu in pravičnosti. Izbral si je čas, ko je bil Gautama odsoten in Indra se je pojavil pred Ahaljo kot puščavnik in jo ogovarjal s prebrisanimi zvitimi zgodbami hvaleč njeno lepoto in nagovarjajoč jo, da prelomi zakonsko dolžnost. Spodbujena z radovednostjo se nerazumna žena ni mogla upreti skušnjavi in je pristala na njegovo nagovarjanje. Ko je zadovoljila svoje želje je rekla: "O gospodar nesmrtnih, hitro odidi, da ne bo težav za tebe in mene." In cesar bogov je posloveč se od nje hotel hitro oditi, toda na vratih vidi, da se Gautama že vrača. Ko Gautama sreča Indro na vratih svojega doma se je zelo razjezil in preklel gospodarja bogov in ga tako kastriral. Gautama je preklel tudi svojo nezvesto ženo rekoč: "Tisoč let boš prebila v tej kolibi brez hrane mučena s pokoro. Hranila se boš samo z zrakom in nihče te ne bo videl. Šele veliki junak Rama, cesar Sončevega roda te bo osvobodil tega prekletstva, če se boš do tedaj uspela očistiti grešnih misli in nezvestobe." In vse skupaj se je zgodilo po besedah modreca. Zatem on za vedno zapusti svoje prebivališče in se umakne v severne gore, kjer se je dolgo časa posvečal surovemu puščavništvu na vrhu Himavate.

Indra pa se ves bled vrne v svoje nebeško cesarstvo in ogovori bogove s temi besedami: "Jaz sem razjezil velikega puščavnika Gautamo, Utathjamovega vnuka in sem na sebe pritegnil njegovo prokletstvo. To pa sem storil zaradi vas, ker je bila moč njegovega puščavništva že tako velika, da je postala nevarnost za našo oblast nad vesoljem. Jaz sem skalil to njegovo moč in sem s tem vam vsem naredil veliko uslugo. Zato mi morate pomagati!" Nato pa Agni bog ognja s pomočjo piter-prednikov prebivalcev sveta blaženih zaceli Indro. Oni so od ovna vzeli to brez česar je ostal Indra, to so naslonili na Indrino telo in pozdravili cesarja bogov. Zato od tega časa naprej kot žrtev prednikov prinašajo skopljenega ovna.

INDRINA ZMAGA NAD VRITRO

Tvaštar, bog-arhitekt, največji mojster kateri je ustvaril nenavadne stvari in izdeloval telesa ljudi in živali je bil enajsti Aditin sin. Toda njegova žena je bila demonka iz roda asur. Ona mu je rodila sina-pošast-troglavo kačo Višvarupo in hčer božansko kobilo Saranjo, katera se je potem poročila z Vivasvatom in postala mati Jame in Asvinov. Višvarupa, Tvaštarov sin je bil grozen. En njegov obraz je bil podoben soncu, drug mesecu, tretji pa ognju. Ene njegove usta so govorile Vede, druge so pile vino, tretje pa so bile pripravljene pojesti vse okrog sebe. On je bil neverjetno moder in je bil velik junak. Pred Brihaspato je bil vrhovni svečenik bogov Višvarupa pri asurah pa pred Ušanasom učitelj Vasištha, Urvašin sin.

Ko je vzplamtela vojna med asurami in bogovi je Višvarupa

skrivnostno stal ob strani sorodnikov svoje matere in si je domislil, da bi izdal bogove. Hiranjjakašipu kateri je bil tedaj cesar asur je obljubil Višvarupi, da ga bo postavil za vrhovnega svečenika. Ko je to Vasištha izvedel se je razjezil in zapustil asure.

Indra ni zaupal Višvarupi in se je bal moči katero je dosegel s svojim puščavništvom. Da pa bi se Višvarupa otresel njegove moči je cesar poklical k sebi najlepše apsare plesalke nebeškega prebivališča in jim ukazal: "Pojdite k Tvaštarovemu sinu in ga s pesmijo, plesom in svojimi čari napeljite na ljubezensko igro. Nihče se ne more upreti vaši lepoti. Okrasite se s cvetjem in dragocenimi ogrlicami in namažite svoja telesa z dišavnimi olji. Storite tako, da bo pohodil svoje puščavništvo in se spozabeč na vse na svetu predal vašemu ljubkovanju."

Apsare so ubogale Indrine ukaze in so se približale Višvarupovemu prebivališču in ga začele zavajati z gibi polnimi naslade in hrepenenja. Toda potoneč v grdo kesanje je Tvaštarov sin samo vrgel pogled na prelepe poslanke, katerih lepota ga ni niti najmanj vzburla. Obvladajoč svoje strasti on ostane nepremičen v svoji kontemplaciji kot polno jezero v času mirnega dne.

Apsarase so se vrnile v Indrine nebeške dvorce po neopravljenem poslu in povedo cesarju za svoj neuspeh. Ko Indra spusti nebeške plesalke, da so odšle, je Indra potonil v globoko premišljevanje. Vedel je, da Tvaštarov sin izdaja bogove v njihovi borbi z asurami, toda ni mogel ubiti Višvarupo, ker je bil svečenik in umor svečenika je hud greh. In gospodar nebeškega cesarstva ni mogel storiti takega greha.

Tedaj je Indra poklical boga Trita, božanstvo čigar poreklo nihče ni vedel razen tega, da se je rodil v prvoustvarjenih vodah in da je njegovo prebivališče nekje daleč in da je nepoznano. Toda tja v oddaljeno in skrivnostno Tritonovo prebivališče se je z močjo molitve pošiljalo vsakovrstno zlo in vsi grehi. Tam so se od pravičnega odmikale vse težave in bolečine in grozne sanje. Bog Trita je oproščal

grehe nesmrtnikom in smrtnikom prevzemajoč na sebe vsako krivico in vsako zlo.

In cesar bogov je s Tritonovim vedenjem in odobritvijo ubil Višvarupo odrobeč mu vse tri glave in zvaleč krivdo na Tritona. Ko je Indra odsekal Tvaštrovemu sinu prvo glavo so se razklenila njegova usta katera so brala Vede in iz njih so zletele jerebice; ko je odsekal drugo glavo so se iz ust katera so pila vino vsuli vrabci in jastrebi; iz tretje glave pa so zletele grlice.

Ko je za vse to izvedel Tvaštar ga je obvezela grozna jeza: "Kako si je on upal ubiti mojega sina?" V tem času pa je bil Tvaštar varuh some. In nekoč je on k sebi poklical Indro in ostale bogove, da bi pili somo, toda Indra ni pozval in je pustil gospodarja nesmrtnih brez njegovega dela. Toda Indra je prišel nepoklican in koristeč pravico močnejšega kateri posega po lastnini šibkejšega on popije čisto somo iz korita. Tokrat je on popil toliko some, da je ni mogel porabiti in mu je tekla iz vseh odprtih. Toda tudi tokrat sta ga Asvina pozdravila. Tvaštar se nato razjezi še bolj in vzklikne: "On je popil vso mojo somo in to še celo nepoklican!" In on obljubi, da se bo Indri maščeval za vse kar je storil in da ga bo kaznoval.

In nekega dne je Tvaštar prav zares ustvaril iz some in ognja grozno pošast-velikanskega demona Vritro.

Ta velikanski zmaj brez nog in rok se je ulegel na gore zvijoč se v klopčič devetindevetdesetih obročev. On je pregradil poti tokovom rek, popil vse njihove vode in jih zadržal v njihovem trebuhu. "Rasti," mu reče Tvaštar in on je začel rasti tako neverjetno hitro, da je potiskal zahodne in vzhodne oceane požirajoč ogromne količine hrane. Samo v enem dnevu je zrastel toliko, kolikor znaša razdalja do cilja strelice. In pretil je, da bo pojedel celo vesolje, bogove in vsa živa bitja.

Bogovi so se tega močno ustrašili in so se obrnili na Indra s

prošnjo, da se postavi na čelo nebeške vojske ter naj jih vodi v borbi proti demonu. V tem času se je Brahma osebno obrnil na Indro spodbujajoč ga na boj z zmajem, Šiva pa mu je za boj podaril nepremagljivi bojni oklep. In tako so na čelu z močnim Indro bogovi odšli nad Vritro, da bi ga ubili. Videč sovražnika je zmaj zastrašujoče zasikal in bljuval na njih plamen iz svojih ogromnih čeljusti. Prestrašeni bogovi so se spustili v beg kot nemočni starčki pred Vritro zapusteč Indro samega sredi bojnega polja. Edino pogumni Maruti, Rudrini sinovi in Višnu ga niso zapustili. "Udari gospodar! Sekaj! Pokaži svoj pogum!" - so vzklikali Maruti. In neustrašni Indra je sam napadel zmaja. Vritra je nato razklenil svojo ogromno čeljust in v trenutku pogoltnil Indro. Za tem trdno zaspi in nihče več si ga ni upal napasti. Tedaj se Šiva spomni in na njega pošlje Zehanje. Vritra zazeha v spanju in cesar bogov takoj izstopi iz njegovega trebuha. Potem Višnu položi moč v Indrino orožje in tako je premagovalec asur zadal Vritri grozen udarec s svojo uničujočo vadžro in mu razklal glavo. Nebo se je zatreslo od krika smrtno ranjenega zmaja. Indro pa je obvel tak strah, da je tekel kolikor so ga nesle noge, dokler ni prišel izza devetindevetdesetih rek na konec sveta in se tam skriva v stebelcu lotosa ne vedoč ali je smrtno ranil svojega sovražnika. To pa so iz strahu storili tudi ostali bogovi, ker se niso upali pristopiti k zmaju. Naposled je Indra poslal Marute v izvidnico, če je Vritra še živ in oni so odšli in videli, da je Vritra mrtev in leži na zemlji medtem, ko so osvobojene vode iz njegovega trebuha drvele proti oceanu. Maruti pa so slaveč zmago zaplesali okrog telesa premaganega demona.

To je bil največji Indrin podvig. Zatem je on iz Vritrine lobanje sebi naredil kupo, njegovo telo pa je razpolovil. Njegov gornji del, ki je narejen iz some se je dvignil v nebo in postal mesec, demonski spodnji del pa je po Indrini volji postal del živih bitij - njihov trebuh. Zato za sladokusce pravijo, da oni prinašajo žrtve Vritri - trebuhu.

Prav tako pa je bil to Indrin največji greh, ker sta bila Vritra in njegov brat Višvarupa brahmana in zato je cesar bogov storil največji greh, ker je ubil svečenika. Zato se prestrašen zaradi svojega

strašnega postopka Indra ni vrnil v svoje cesarstvo temveč je ostal v izgnanstvu na koncu sveta skrivajč se v stebelu lotosa.

LEGENDA O NAHUŠI

Tako je Indra zapustil svoje cesarstvo in se umaknil na konec vesolja, da bi se odkupil za svoj veliki greh. Zato je prišlo do motenj in zaustavljanja v vseh treh svetovih. Strah in nemoč so okovale duše bogov in svetih modrecev, ko so ostali brez cesarja in gospodarja, toda nihče od njih ni upal prevzeti Indrinega mesta na nebeškem prestolu.

V tem času je na zemlji vladal cesar Nahuša iz Mesečevega roda, Ajusov sin in Pururavasov vnuk. On je bil poznan po svojem pogumu; kreposti in lepoti in nebesniki so se ob soglasju Brahme odločili, da ga postavijo na Indrin prestol. Bogovi in sveti puščavniki so prišli predenj in mu rekli: "O zemeljski cesar, bodi naš gospodar." Toda Nahuša jim odgovori: "Oh nebesniki, jaz ne morem biti vaš gospodar. Jaz nisem dovolj dober za to. V meni ni tolikšne moči kot jo je imel Indra in jaz vam ne morem biti trdno naslonjalo in zaščita." Toda bogovi in modreci so bili vztrajni: "O cesar cesarjev tega se ne boj!" - so mu rekli oni. "Bodi naš gospodar in naša moč bo tvoje naslonjalo. Storili bomo, da bo vsak na katerega pade tvoj pogled, pa če je to bog ali asura ali gandharva ali brahman moral dati svojo moč. Od sedaj naprej je dovolj, da nekoga samo pogledaš in njegova moč bo prešla na tebe - sprejmi to naše darilo. O Nahuša Ajusov sin, obvladaj um in

sledi na pravi poti in se povzpni na Indrin nebeški prestol!" Na to pa je Nahuša pristal.

Medtem, ko je Nahuša vladal zemlji je brzdal svoje strasti in krepil dušo z dobrimi deli in veliko pokornostjo je spoštoval bogove. Toda, ko je postal gospodar neba in je od bogov dobil čudežno moč se je vse večkrat nagibal z dušo in telesom zemeljskim uteham in zabavam. On je okrog sebe postavil nebeške lepotice apsaras in gandharve, kateri so naslajali njegov sluh z nebeško glasbo in začel se je z njimi zabavati dan in noč v svetem gozdu Nandani. V spremstvu apsaras in gandharv se je on spuščal z nebes na goro Meru, potem pa je šel po gorskih vrhovih prestopajoč z ene gore na drugo na obale zemeljskih rek in do vode oceana in povsod se je predajal raznovrstnim uteham in uživanju.

Ob neki priložnosti je Nahuša videl Šači prelepo Indrino ženo in obvezela ga je grešna strast. "Zakaj boginja Šači hodi mimo nas ne izkazujoč dolžnega spoštovanja in ljubezni do svojega gospodarja?" - vpraša Nahuša svoje spremstvo. - "Ali jaz nisem cesar nebeškega cesarstva? Mar me nebi ona morala spoštovati tako, kot je to prej delala Indri? Naj lepa Šači pohiti in me obišče v mojih dvorcih!"

Ko je slišala ta ukaz Nahuše, je Šači vsa prestrašena in obupana odhitela do Brihaspatija modrega učitelja bogov. "O brahman zaščiti me," - se je ona obrnila nanj s svojo prošnjo - "pomagaj mi, da ostanem zvesta svojemu možu. Edino pri tebi se lahko skrijem pred Nahušo. Nekoč davno tega si mi rekel, da mi ni usojeno, da bom vdova. Naj bodo tvoje besede resnica."

"Kot sem rekel, tako tudi bo," ji odgovori Brihaspati. "Bodi mirna boginja in ne boj se Nahuše, kateri je izgubil kreposti. Storil bom, tako, da se boš kmalu sestala z Indro." In on zadrži Šači pri sebi in jo je zaščitil.

Poroka Šive in Paravati, katero je napeljal Kama na prigovarjanje ostalih bogov, kateri so predvideli, da bo sad te poroke bog vojne Karttikeya. Poroki prisostvujejo Vušnu, Brahma in Indra.

Ob novici, da Brihaspati skriva Šači v svojem domu je Nahuša obvezela grozna jeza. Prebivalci neba so ga zaman poskušali pomiriti. "O gospodar neba" - so mu govorili oni "ne dovoli da te obvlada jeza. Zaradi tvoje jeze se trese celo vesolje. Pomiri se in pomisli na to, da Šači ni tvoja žena. Otrsi se grešnih misli in ne imej poželjenja po tuji ženi. Ti si cesar bogov in sam moraš učiti svoje podanike, da nebi skrenili s prave poti." Toda Nahuša obvezet s strastjo ni hotel poslušati njihovih opozoril. "Ko je Indra zavajal spoštovano Ahaljo ne misleč na njenega moža, zakaj njega niste zadržali?" - odvrne on nebesnikom. "Indra je nekoč storil veliko grehov in neopravičljivo in podlo ravnanje. Zakaj njega v tem niste ovirali? Hočem, da mi Indrina žena podari željeno veselje. To bo sreča zanjo in za vas. Prav tako pa se v prihodnosti ne zoperstavljajte moji volji."

Nebesniki so umolknili in se pokorili in obljubili, da bodo takoj privedli Šači. Sklonjenih glav in z žalostjo v srcu so oni prišli k Brihaspatiju in rekli: "O veliki brahman mi vemo, da je Indrina žena poiskala zatočišče v tvojem domu. Toda mi ti bomo oprostili, če jo takoj pošlješ Nahuši. Nahuša je naš gospodar, kateri je s svojo močjo prekašal samega Indro. Naj ga prelepa boginja prizna za svojega moža in gospodarja."

Ko je Šači slišala besede bogov in svetih puščavnikov je hudo zajokala in v solzah rekla Brihaspatiju: "O učitelj bogov, ti veš, da jaz ne bom Nahušina. Jaz sem tebe prosila za zatočišče in zaščito. Ali boš pohodil svojo obljubo?"

Nato se je modri Brihaspati več v govoru obrnil na bogove in puščavnike: "Vsemogočni Brahma je rekel, da se bo izdajalcem tistega, ki išče zaščito zgodila velika nesreča. Jaz nikoli ne bom pohodil svoje besede in ne bom kršil zakona kreposti. In za izdajalca ne bo srečnih dni. Seme vrženo v zemljo ne bo vzkliko, dež bo obšel njegova polja in njegova polja ne bodo obrodila, bogovi bodo zavrgli njegove žrtve, potomci pa mu bodo izumrli, predniki pa se bodo sprekli med seboj v cesarstvu mrtvih. In zato o bogovi jaz ne dam

Indrine žene Nahuši. Pomislite tudi vi, kaj dobrega naj storimo za Šači in nas."

Toda bogovi si niso uspeli ničesar izmisliti, potem pa Brihaspati reče: "Naj si lepooka boginja zaželi od Nahuše, da ji da on nekaj časa, da se navadi na misel o novem zakonu in zato pripravi dušo. Čas pa bo pred Nahušo vzpostavil nove ovire." In bogovi so se z Brihaspatom strinjali. "Bodi razumna boginja," - so rekli oni Indrini soporogi. - "Stori tako, kot pravi Brihaspati. Pojdi k Nahuši in izprosi od njega nekaj časa, da se pripraviš na nov zakon. On nima časti in je pohoten, toda približuje se konec njegove vladavine in Indra si bo kmalu povrnil svoje cesarstvo."

Sramežljiva Šači je na prigovarjanje nebesnikov odšla k Nahuši. Zagledajoč pred seboj čudovito boginjo se je Nahuša razveselil in se ji poklonil z ljubeznivimi besedami hvaleč njeno lepoto. "Sprejmi me kot svojega soproga o očarljiva," - reče on Šači. - "Sedaj sem jaz Indra v vseh treh svetovih." Nahušine besede obdane z grešno pohoto so pripeljale lepo boginjo do groze in ona je zadrhtela od strahu kot travica na vetru. Toda, ko je zbrala moč je sklenila roke in se globoko priklonila Nahuši rekoč: "Če kmalu ne bom dobila nobenih novic od Indre bom prišla k tebi, resnico ti govorim."

Šačine besede so vlile veselje in upanje v Nahušino dušo. "Naj bo tako kot ti želiš," reče on Indrini ženi. Toda dobro si zapomni, jaz te čakam in upam, da me ne boš pretentala." Zatem on spusti Šači in ona pohiti, da se ponovno skriva v Brihaspatov dom.

Tedaj so bogovi veseli, ker je bila Nahušina jeza začasno pomirjena in odšli k Višnuu po nasvet: "O veliki," so rekli oni - "ti si naše zatočišče, v tebi je naša rešitev. Povej nam, kaj naj storimo, da bi Indro očistili greha?" Višnu jim odgovori: "Naj mi žrtvuje konja. Tedaj ga bom osvobodil greha in on si bo povrnil oblast nad nebeškim cesarstvom."

Bogovi so odšli na konec vesolja, našli Indro in skupaj so opravili obred žrtvovanja konja in tako mu je Višnu odvzel greh zaradi ubitega brahmana. Toda Indra je še vedno čutil velik strah. Bal se je Nahušine moči in se zopet skrnil v svoje jezero, da ga nihče nebi našel. Toda greh odvzet Indri je Višnu razdelil na majhne delčke in ga dal gozdovom, rekam, goram in dolinam, prav tako pa ga je enakomerno razdelil ženam.

Ko je od ogorčenih bogov izvedela, da se je njen mož zopet skrnil, je Šači začela moliti in njena čistost in pravičnost so jo zaščitile pred Nahušo in ji pomagale, da ohrani zvestobo Indri. Pozno ponoči je Indrina žena odšla iz svojega zatočišča in se obrnila k boginji noči: "O Noč, o modra boginja napovedi in prerokovanja! Razkrij mi skrivnost, povej mi kje lahko iščem svojega moža!"

Tedaj je Noč, boginja prerokovanja ganjena zaradi žalosti spoštovane Šači stopila pred njo v obliki device in reče: "Pojdi za menoj, o Šači, zvesta žena! Pokazala ti bom, kje se skriva veliki premagovalec Vritre." Šači je odšla za njo in onidve sta odšli skozi nebeške gozdove, za tem pa sta se povzpeli na vrhove Himalaje in se napotili na skrajni sever. Tako gredoč sta prišle do velikega otoka, ki je ležal sredi ogromnega morja. Na tem otoku sredi cvetočih gozdov se je razprostiralo lepo jezero pokrito z belimi lotosi. Boginja prerokovanja vstopi s Šači v stebelce enega lotosa in ji pokaže Indro, ki se je skrnil med njenimi vlakni.

Razveseljena zaradi srečanja z ljublj enim možem mu Šači pove kako nima miru pred razuzdanostjo Nahuše, gospodarjem nebeškega cesarstva, ter, da jo on preganja z zahtevo, da pohodi svojo zvestobo možu. In ona zaprosi Indro, da se vrne in jo zaščiti pred grešnimi zahtevami in kaznuje Nahušo, ker so mu bogovi darovali veliko moč. "Ajusov sin se lahko premaga samo s prevaro," reče on svoji ženi - "ti pa se vrni k njemu in mu reci, da postaneš njegova žena pod enim pogojem: Naj on pride po tebe v Brihaspatov dom na kočiji v katero bodo vpreženi sveti modreci, ki so s svojim puščavništvom dosegli

prebivališče v nebesih." In Šači je obljubila Indri, da bo storila tako, kot ji je on rekel in se vrnila v nebeško cesarstvo.

Po določenem času je Šači odšla k Nahuši in mu rekla, da je Indra izginil in da nima od njega nobenih vesti, zato je pripravljena ustreči njegovim željam. Nahuša, razveseljen s temi besedami ji obljubi, da ji bo izpolnil vse kar želi. Nato mu Šači reče: "Ti si velik in močan gospodar in na svetu ti ni enakega. V veselju je vse pod tvojo oblastjo, bogovi, ljudje in vse kar živi. Vsak tisti na katerega pade tvoj pogled, ti preda moč in postane nemočen. Zato vprezi v svoje kočije nebeške modrece - brahmane in pridi po mene, da me odpelješ v svoje dvorce in naj tvoja pojava zatemni Višnun in Šivin blesk!"

"Ustregel bom tvojim željam, o prelepa Šači," - ji odgovori zaljubljeni Nahuša - "všec mi je tvoja želja. Prav zares, svet do sedaj še ni imel priložnosti videti takšne zaprege. Ne more vsak v svoje kočije vprečiti pravične puščavnike. Toda moja moč je neomejena, jaz sem gospodar preteklosti, sedanjosti in prihodnosti. Vesolje počiva na moji moči, moja jeza pa prinaša propad. O boginja obljubljam ti, da ti bom izpolnil željo! Sedem svetih modrecev me bo peljalo do tvojih soban in ti boš videla vso veličino in blesk gospodarja veselja!" S temi besedami je svojeglavi gospodar opit z oholostjo pustil Šači, da je odšla domov in počaka na njegov prihod.

Šači se vrne k Brihaspatiju in mu pove o svojem dogovoru z Nahušo: "Ostalo mi je samo malo časa in prikazal se bo gospodar neba na svojih kočijah v katere bodo vpreženi modreci," reče ona učitelju bogov. Na to jo Brihaspati potolaži in ji obljubi, da bo takoj poiskal Indro. On prižge na žrtvenem oltarju žrtveni ogenj in je boga Agnija poslal po Indro. Pokoravajoč se božanskemu svečeniku se je Agni spremenil v ženo nenavadne lepote in izgine. Hiter kakor misel je takoj preletel nebo in zemljo, gozdove in gore in vsepovsod razen v vodi, ker vanjo ne sme vstopiti, toda ni ga mogel najti. Brihaspati mu odgovori: "O Agni usta bogov, ti ki jim prinašaš svete žrtve. Brahmani te obožujejo in slavijo tvoja dejanja, prinašajoč te žrtve. Ti kot resnica

prodreš v globino duše vseh bitij. Na svetu ni ničesar, kar bi za tebe predstavljalo skrivnost. Zato brez strahu vstopi v vodo in poizvedi, kje se skriva Indra."

Vzpodbujen z Brihaspatijevimi besedami je Agni tedaj prodrl skozi vode sveta in preiskal vsa morja, reke, ribnike in jezera in končno najde Indrino skrivališče. Bogovi na čelu z Brihaspatijem so odšli do Indre in ga začeli prositi, da se vrne spominjajoč ga na vse njegove zmage in podvige z asurami. Za Brihaspatijem se nanj obrne še Vasua gospodar voda, Soma bog Meseca, Jama sin Sonca, prav tako pa tudi drugi bogovi. In tedaj premagovalec Vale in Vritre izstopi iz svojega skrivališča in zavzame svojo prejšnjo zastrašujočo obliko gospodarja bliskov in reče, da pristane na boj z Nahušo, če mu bodo bogovi pomagali. Bogovi so mu obljubili svojo pomoč in vsi so začeli o tem razmišljati, kako naj obvladajo Nahušo in ga vržejo z nebeškega prestola. In medtem, ko so se oni med seboj dogovarjali se do njih oglasi veliki modrec Agastja, Urvašin sin in jim pove, da je oholi Nahuša vržen z Indrinega prestola, ter, da je zavladal mir v prečudovitem prebivališču bogov.

In Agastja pove razveseljenim bogovim, kako se je to zgodilo.

"Ko je Nahuša izbral pravične brahmane, da jih s konji vpreže v svoje kočije se je modri Bhrigu skril pred Nahušo na mojem temenu pod lasmi. Z menoj je Nahuša vpregel še šest puščavnikov, poznanih po modrosti in krepstih. Na poti do Brihaspatijevega doma, kjer se je skrivala Indrina žena pa je Nahuša začel pogovor z modreci, ki so vlekli njegove kočije. Pogovor je nenesel na to, kako je pravilno treba govoriti himne Ved. Modreci niso popuščali Nahuši v sporu in so ga ujeli v neznanju, in tedaj me je oholi in besni gospodar neba, ki je sedel na svoji kočiji porinil z nogo v teme in ne sluteč zadane udarec Brahminem sinu, plemenitem Bhrigu. In modrec, ki ga Nahuša ni videl ga je zaradi udarca preklel rekoč: "O Nahuša za vse storjene grehe in nepravilna dela, za nasilje nad brahmani in preganjanje tujih žena" - reče on - "boš izgubil svoj dar bogov in svojo moč in odslej naprej bo

za tebe ta dar neuporaben. Ti si ne zaslužiš več nebeškega prestola in zato se boš spremenil v veliko kačo KINO in tisoč let boš kot nepridiprav po zemlji iskal hrano vse dokler te od tega prekletstva ne osvobodi tvoj potomec Yudhištira, cesar iz Mesečevega roda." Tako je rekel veliki modrec in Nahuša je bil nemočen proti njegovemu uroku, ker je njegov pogled padel na Bhriga. Z močjo tega prekletstva je Ajusov sin, drhteč od strahu in izgubeč svojo oholost bil v trenutku vržen z neba na zemljo in bil spremenjen v ogromno kačo.

S tem je Agastja zaključil svojo zgodbo in presrečni bogovi so se skupaj z Indro osvobojeni od greha vrnili v svoje prebivališče in tako je srečni Šačin soprog ponovno sedel na nebeški prestol.

LEGENDA O ČJAVANI

Manu je imel devet sinov med katerimi je bil najstarejši Ikšvaku. Oni so bili vsi močni gospodarji človeških plemen in iz njih izhaja poreklo cesarjev Sončevega roda. Šarjati Manuov sin je nekoč prišel s svojim plemenom na osamljeno mesto, kjer se je na obali jezera podvrgel surovemu puščavništvu veliki modrec Čjavana, Bhrigov sin. On je leta in leta stal nepremičen na obali jezera. Žgalo ga je sonce, bičal ga je dež in zametavala ga je zemlja, toda on se ni premaknil z mesta. S časom je modreca povsem zasula zemlja in naredilo se je veliko mravljišče na katerega vrhu sta se kot dva oglja žerjavice svetile njegove oči!

Ob neki priložnosti je Sukanja, Šarjatova hči prišla s svojimi

prijateljicami na obalo tega jezera. Ko so se tako veselile in igrale so se dekleta približale mestu kjer je stal puščavnik. Zagledajoč to nenavadno vzvišenost z dvema ogljema kot žerjavica na vrhu je princesa radovedna z vejico grmičevja pobrskala po modrečevih očeh. Besni Čjavana je zaradi tega poslal na Šarjatove podložnike hudo kazen. V Šarjatovem rodu se je začel razdor, brat se je dvignil zoper brata, mati se je odvrnila od sina in sin od matere. In huda bolečina je zadela cesarsko vojsko.

Cesar dolgo časa ni mogel odkriti vzroka nesreče katera se je zrušila na njegov rod vse dokler ni izvedel, da je princesa ranila svetega puščavnika Čjavana. Cesar Šarjati pohiti do velikega modreca in ga prosi za odpuščanje. "Jaz ti bom odpustil in ti ohranil rod" - mu odgovori Čjavana - "samo pod enim pogojem: če mi daš svojo hčer za ženo." Cesar je moral pristati in mlada in lepa princesa je postala žena oslabljenega starca, kateri je izčrpal svoje telo z dolgotrajnim puščavništvom.

Nekoč sta se brata Ašvina, Nasatja in Dasra spustila na zemljo in v jezeru zagledala prelepo Sukanjo v trenutku, ko je po umivanju izstopala iz vode. Očarana z njeno lepoto sta stopila pred njo in ji rekla: "O prelepa devica, midva sva Asvina, otroka Sonca. Videla sva te in obema si zelo všeč. Izberi si za moža tistega od naju dveh, ki se ti bolj dopade." Sukanja pa je na to odgovorila nebeškima bratoma: "O Asvina jaz že imam moža, svetega modreca Čjavana in ne spodobi se, da si vzamem drugega." - "Kaj ti bo nemočen starec, lepotica?" - sta ji odgovorila Asvina. - "Zapusti ga in pojdi z nebesnikoma. Midva sva večno mlada in lepa - ali imaš rajši grdega puščavnika, ki je iztrošil svoje telo?" Toda Sukanja jima je odgovorila, da bo ostala s tistim, kateri ji je pripadel kot mož, pa če je on star ali grd - zvesta žena zaradi tega ne zapušča moža.

Tedaj ji božanska ranocelnika rečeta: "Če ti želiš lahko tvojega moža narediva ponovno mladega. Potem pa izbiraj med nami tremi." Zatem sta se obrnila na Čjavana in ker je on sprejel predlog Asvinov

ga je sprejela tudi Sukanja. In tako sta oba Asvina skupaj s Čjavanom zabredla v jezero in vsi trije so izginili pod vodo. Sukanja pa ostane na obali in čaka. Čez nekaj časa iz vode izstopijo trije mladeniči zaslepljujoče lepote. Ker pa so si bili popolnema enaki ona ni vedela kateri od njih je Čjavana. Tedaj ji on da znak za katerega sta vedela samo onadva in ona izbere njega. Tako se je modremu Čjavanu vrnila mladost.

V znamenje hvaležnosti je zato Ašvinoma podaril del some za žrtevno zlivanje bogovom katerega sta bila do sedaj oropana. In prvič, ko je cesar Šarjati določil svojemu svečeniku Čjavani da opravi prinos žrtve bogovom je on podaril somo Asvinoma. To pa je zelo razjezilo Indro; ponosni gospodar nebeškega cesarstva je preziral Asvina zaradi njenega tesnega odnosa z ljudmi in ni želel, da bi onadva imela kaj skupnega z žrtvenim polivanjem some. In ko je Čjavana začel polivati somo, ne poslušajoč Indro je Indra dvignil nadenj pretečo desnico in ga hotel udariti z vadžro. Toda modrec mu je z močjo svojega puščavništva v trenutku ustavil roko in Indra se je uklonil in je spustil roko ne da bi mu zadal udarec.

V želji, da bi kaznoval Indro, je Čjavana s čudežno močjo, katera se daruje kot nagrada za puščavništvo ustvaril veliko grozno pošast. Ta pošast se je imenovala Mada- Opojnost. Ko je razprla svojo ogromno čeljust se je spodnja dotikala tal, gornja pa je segala vse do nebes. In on se je obrnil na Indro. Indra in nebesniki pa so v paničnem strahu začeli bežati pred Madom. Čjavana pa se je takrat usmilitil Indre in želeč, da nebeško cesarstvo in bogovi nebi ostali brez gospodarja stori tako, da je pošast Mado razdelil na enake dele napitku suri, ženam, igri in denarju. Tako Mada uničuje vse tiste kateri padejo pod vpliv teh štirih hib.

NARADA IN DAKŠINI SINOVI

Nekoč je gospodar stvarstva Dakša kateri je poročil svojo hčer s Kašjapo, Somo in Dharmo zaskrbelo zaradi tega, ker se je njihovo potomstvo v vseh treh svetovih - asure, bogovi, gandharve, nage, ljudje in zveri - ni razmnoževalo toliko kolikor bi bilo potrebno in zato je bilo vesolje pusto in prazno, ker ga živa bitja niso dovolj naseljevala. Zato je on rodil še sto sinov obdarjenih z nenavadno sposobnostjo razmnoževanja, da pa bi se plodili in razmnoževali jim je ukazal, da naselijo svetove s svojim potomstvom.

Ko je za to izvedel Narada, nebeški modrec, kateri se je rodil na nenavaden način iz bedra Brahme so mu bile takoj jasne nerazumne Dakšine misli, zato je odšel k svojim sinovom in jim rekel: "O slavni Dakšini sinovi, če želite, da se plodite in razmnožujete morate najprej dobro premisliti. Kako boste darovali svetu potomstvo, če bivate v temi nevednosti ne poznavajoč niti višine niti globine niti dolžine tega sveta?" Poslušajoč Naradine besede pa so Dakšini sinovi rekli: "Mi se ne moremo razmnoževati, če ne vemo za meje vesolja." In oni so odšli na razne strani in se razbežali po nepreglednih prostorih, da bi prišli do konca sveta. Toda niti eden se ni vrnil.

Ko Dakša vidi, da so njegovi sinovi izginili in da se nihče izmed njih ne vrne jih rodi še tisoč takih. Toda tudi do njih stopi Narada in jim ponovi iste besede, oni pa se razidejo na razne stvari po sledovih svojih bratov in se prav tako nikoli več ne vrnejo.

Tedaj Dakša obvzet z veliko jezo prekolne Narado: "Da bi bil ti

tako kot moji sinovi večni potepuh in nebi imel doma in zatočišča niti na nebu niti na zemlji!" In Dakšino prekletstvo se je izpolnilo. Narada je postal glasnik bogov. In od tega časa potuje med nebom in zemljo begajoč po raznih krajih in prinaša ljudem zgoraj in jim sporoča voljo bogov in prerokuje prihodnost. Razen tega se je Narada spoprijateljil z gandharvami, nebeškimi glasbeniki in postal eden njihovih vodij. On je tudi izumil tamburico in z njo potuje po oblaku med nebom in zemljo, zadovoljujoč sluh bogovm in ljudem.

LEGENDA O JAJATI

Ko so se bogovi borili z asurami za oblast nad vesoljem jih dolgo časa niso mogli obvladati, ker je Ušanas, svečenik in učitelj asur posedoval veččino oživljanja mrtvih. Vse asure, katere so bogovi ubili v vojni je on ponovno obudil v življenje. Brihaspatiju učitelju nebeške vojske je bil ta nauk nepoznan in bogovi so utrpeli velike izgube. Zato so v paniki in strahu odšli k Brihaspatijevemu sinu, modremu Kači in rekli: "Kača, naredi nam uslugo in pomagaj nam, da bi premagali zvite asure. Ti si mlad in postaven, pojdi k Ušanasu in postani njegov učenec. Z lepim vedenjem in poslušnostjo si pridobi njegovo zaupanje, osvoji ljubezen njegove hčerke Devajane in poizvedi od učitelja asur njegovo veliko skrivnost - veččino oživljanja padlih v boju."

Pokoravajoč se želji bogov je Kača odšel k gospodarju asur. On je stopil pred Ušanasa in rekel: "Jaz sem Brihaspatov sin, Angirasov vnuk. Bodi moj učitelj. Strogo bom zadržan in ti bom služil tisoč let!

Ušanas-Kavja je naklonjen sprejel Brihaspatijevega sina. Kača se je zaobljubil poslušnosti in je postal njegov učenec in je začel tako kot se spodobi služiti učitelju. Toda še bolj pa se je trudil da ugodi Devajani ponosni Ušanasovi hčerki. V gozdu ji je nabiral dišeče cvetlice in sočne sadeže, pel ji je pesmi in jo razveseljeval s plesom. Devajani je naklonjeno sprejemala vse te usluge in Kači je neopazno osvojil njeno srce.

Toda nekoč, ko je Kača pasel učiteljeve krave v gozdu so ga zagledale asure in so ga prepoznali. Sovražec bogove in Brihaspatija so asure ubile Kačo, boječ se, da od učitelja izve skrivnost oživljanja mrtvih. Zatem so razkosali Kačino telo in ga vrgli volkovom.

Ko so se zvečer krave vrnile domov brez pastirja se je Devajani vznemirila. Kača se ni vrnil niti preko noči in potem Devajanti pristopi k očetu in reče: "O gospodar, sonce je že zašlo v temni noči je vzplemtel ogenj na žrtvenem oltarju in krave so se vrnile iz gozda, njihovega pastirja pa še ni. Kaj če se mu je kaj zgodilo? Da se ni ponesrečil v gozdu? Oče jaz ne morem živeti brez njega!"

Ušanasu se hčer zasmili in na glas pokliče Brihaspatovega sina in ga z močjo svoje veščine prikliče v življenje. Tistega trenutka se Kača prikaže pred učiteljem asur in njegovo prelepo hčerko živ in zdrav. On jima pove, kako so ga asure ubili v gozdu potem pa razsekali in vrgli divjim zverem, da so ga pojedle.

Čez nekaj časa Kača ponovno odide v gozd, da bi nabral cvetje za Devajani in zopet ga zagledajo asure. Oni so razumeli, da je Ušanas oživel Kači. Da pa bi za vedno pokončali Brihaspatijevega sina so ga asure ubile, zažgale njegovo telo, pepel pa so dali v čašo in ga pomešali z vinom. Zatem so čašo odnesli k svojemu učitelju in ta je popil vino pomešano s Kačnim pepelom.

Indra kot hinduistični bog. Taskole razkošen in dostojanstven na svojem belem slonu Airavati bolj deluje kot vojaški bog.

Zvečer ponovno Devajani vsa razburjena pride od očeta in ga začne prositi, da ji vrne Kačo živega in zdravega. Ušanas ji nato reče: "Jaz sem ga že enkrat oživel, ko so ga asure ubile in je že odšel po poti mrtvih. Asure pa so ga ponovno ubile. Kaj lahko storim zanj? Ne žaluj hčerka moja. Ne pristoji ti, da žaluješ za smrtnikom. Vsi se pomirijo - tako bogovi kot ljudje - ko vidijo, da znaki ne nosijo uspehov." Toda Devajani je bila neutolažljiva. "Ne" - reče ona očetu - "jaz se ne morem osvoboditi tega. Brihaspatov sin je ljub mojemu srcu. In, če mi ga ne vrneš bom prenehala jesti in piti in bom odšla za Kačo."

In prisiljen od razžaloščene Devajani je jezeč se na zvite asure ponovno poklical Brihaspatijevega sina in ga že drugič poskušal vrniti v življenje. Tedaj se Kača s tihim glasom oglasi iz učiteljevega trebuha. Ušanas se zelo začudi: "O Kača, kako si se znašel v mojem trebuhu?" In Kača mu vse po vrsti pove: kako so ga asure pričakale v gozdu in ga zopet ubili, potem pa zažgali, njegov pepel pa so pomešali z vinom in kako so potem to vino prinesli Ušanasu. Poslušajoč Kačino zgodbo se je učitelj asur razžalostil in začel razmišljati, kako bi Kačo vrnil v življenje, ker on tega ni mogel storiti drugače, kot da razpara svoje telo. Samo za ceno svojega življenja je lahko rešil življenje učenca. Tedaj pa se je zaradi svoje hčerke Devajanti Ušanas odločil, da Kači razodene skrivnost oživljanja mrtvih. In ko je dobil od učitelja to veliko željeno darilo je Brihaspatov sin razparal Ušanasu desno lakotnico (vbočeno mesto na trebuhu med zadnjim rebrom in kolkom) in se pojavil na svetu živ in zdrav, medtem, ko je učitelj asur padel na tla mrtev. Toda Kača kot zvest in zahvalen učenec takoj izkoristi dobljeno darilo in oživi učitelja. On izgovori potrebne molitve in pokliče Ušanasa in ta se dvigne z zemlje na Devajanino in Kačino veselje.

Tisoč let je preživel Kača v službi učitelja asur in končno je prišel dan, ko je za Brihaspatijevega sina prišel čas, da se vrne v prebivališče bogov. Toda Devajani, ki ga je močno vzljubila se ni hotela rasti od njega. In ko se je Kača z dovoljenjem učitelja pričel pripravljati na dolgo pot mu Devajani reče: "O Brihaspatov sin, jaz te ljubim in

spoštujem in zahvaljujoč moji ljubezni si se dvakrat vrnil od mrtvih. Zaradi mene in moje ljubezni do tebe je moj oče tebi razkril skrivnost oživljanja mrtvih. Kako lahko sedaj, kar tako odvržeš mojo ljubezen, mojo predanost in prijateljstvo?" Toda pobožni Kača je odbil Devajani, katera se mu je ponudila za ženo. On ji reče: "Ti me siliš, da storim nekaj nedovoljenega, o devica lepih obrvi! Ti si mi ljubša od samega učitelja, toda jaz sem bil v trebuhu tvojega očeta! Ali sem lahko tvoj mož? Lahko sem samo tvoj brat, ti pa meni sestra in poslušaj me prelepa, tukaj sem srečno preživel veliko let in v mojem srcu ni nezadovoljstva. O Devajani prosim te dovoli mi, da izpolnim svoj dolg in zaželi mi srečno pot." Toda prelepa Devajani se ni hotela pokoriti postavljenim zakonom. Užaljena zaradi Kačine odklonitve ona reče: "Ti si zavrgel mojo ljubezen v imenu zakona, toda jaz ti prerokujem, da ti velika večšina mojega očeta ne bo prinesla sreče." Toda Brihaspatov sin tudi po teh besedah ostaja neomahljiv. On mirno odgovori Devajani: "Čeprav ne bom imel koristi od tega nauka bo on vsekakor pomagal tistemu, kateremu ga bom prenesel." In on se pokloneč Devajani odpravi na dolgo pot v prebivališče bogov.

Presrečni bogovi so pričakali Brihaspatijevega sina. "Ti si storil velik podvig," mu reko oni "In zato boš imel od sedaj naprej svoj delež v prinašanju žrtve!"

Takoj ko je Kača naučil bogove večino oživljanja mrtvih so se nebesniki začeli pripravljati na novo bitko z asurami. "Povedi nas v boj," so rekli oni Indri. "Prišel je čas, da pokažemo asuram našo moč. O gospodar uničimo naše sovražnike!" In bogovi so stopili v napad proti asuram. Indra pa je stopil na čelo nebeške vojske.

Na poti do bojnega polja Indra zagleda dekleta katera so se kopala v gozdnem jezeru. Cesar bogov se je v trenutku spremenil v veter in je prenesel dekletom obleke, potem pa se je vrnil k vojski. Ko pa so dekleta prišla iz vode so vzele tuja oblačila. Šarmišttha, hči gospodarja asur Vrišaparvana je po pomoti vzela Devajanino oblačilo in med lepima dekletoma se je vnel hud spor. "Kako si upaš jemati

tuja oblačila?" - reče Devajana Šarmištī - "Jaz sem hči učitelja in bi mi mogla izkazati dolžno spoštovanje. Drugače ne boš imela sreče in uspeha." Ponosna Šarmištī ne zdrži graje in v jezi odvrne Devajani: "Ti si beračica in nisi dostojna, da bi se prepirala s hčerko gospodarja asur. Tvoj oče slavi mojega očeta in pokorno jemlje darove od njega. Medtem, ko moj oče leži v postelji tvoj oče stoji ob njegovih nogah. Ti si hči berača, tistega, ki čaka, da se mu da in tistega ki slavi drugega, jaz pa sem hči slavljenega in tistega, ki daje in ne sprejema." In ne, da bi Devajani vrnila oblačila princesa odrine Ušanasovo hčer v vodnjak in odide domov.

V tistem času je cesar Jajati, Nahušov sin lovil v bližnjem gozdu. On, njegovo spremstvo in konji so se utrudili in so obnemogli zaradi žeje. Zgodilo se je, da je cesar Jajati s svojim spremstvom prišel do tistega vodnjaka in vidijo, da na dnu presahlega vodnjaka leži dekle nezemeljske lepote. Presenečeni Jajati jo milo vpraša: "Kdo si ti prelepa dekle? Zakaj ležiš v vodnjaku in kako ti je uspelo priti vanj? Zakaj tako težko dihaš in stokaš? Povej mi, kaj se ti je zgodilo." Devajani mu odgovori: "Jaz sem hči Ušanasa, učitelja asur, tistega, ki oživlja Ditine in Danauine sinove padle v bitkah z bogovi. Moj oče ne ve kaj se je zgodilo z menoj. Glej cesar mojo desno roko, poprimi jo in me potegni od tu."

In Jajati potegne Devajani iz vodnjaka potem pa se posloveč od nje vrne na svoj dvor. Ušanasova hči pa jezna na Šarmištī noče oditi v Vrišaparvanovo prestolnico zato pošlje sluškinjo in ji naroči naj pove očetu kaj se je zgodilo ob gozdnem jezeru. Sluškinja je v Vrišaparvanovem dvorcu poiskala Devajaninega očeta in mu reče: "Princesa Šarmištī je porinila tvojo hčer v vodnjak ob gozdnem jezeru." Na te besede je Ušanas jezen in zaskrbljen odhitel v gozd in našel hčer ob vodnjaku živo in zdravo. On jo objame in ji reče: "Vse nesreče na tem svetu se dogajajo zaradi naše krivice. Mar nisi ti, hčerka moja storila nekaj slabega, zaradi česar si morala tako drago plačati?"

Tedaj Devajani pove očetu, kako jo je Šarmišttha hudo užalila, ko jo je imenovala beračica in beračeva hčer, ter tako ponižala samega Ušanasa in kako jo je po krivici porinila v vodnjak obrastel s travo. Ušanas je tiho poslušal Devajani, potem pa jo poprijel za roko in z njo odšel na dvorec asur. Ko sta prišla v dvorec Ušanas pristopi Vrišaparvanu tistemu, ki je sedel na prestolu, Hiranjjaka-šipovemu bratu in reče: "O cesar, brezzakonje se razlikuje od plodne zemlje po tem, ker ne rojeva takoj. Toda on vseeno rojeva in vedi, da če ti ne pobereš plodov, potem jih bodo pobrali tvoji otroci ali vnuki! In ker si ti dvakrat napadel življenje mojega učenca Brihaspatovega sina, tvoja hči pa je poskušala ubiti mojo hčer, jaz gospodar za vedno zapuščam tvojo lastnino skupaj z mojo rodbino in družino." Cesar asur pa mu odgovori: "O Ušanas ti si nepravilčen do mene! Jaz sem te učitelj vedno spoštoval in do tebe nikoli nisem bil neodkrit. Usmili se me. Če nas zapustiš nas čaka propad. Zato bomo morali iskati rešitev pri naših groznih sovražnikih na morskem dnu!" Toda Ušanas je bil neizprosilen. "O asure bežite kamor vas je volja," reče on - "če hočete se spustite na samo morsko dno ali pa se skrivajte v podzemnem svetu jaz nimam moči, da bi šel preko žalitev zadanih moji hčerki, ker je ona moje največje bogastvo. Naj se ji asure priklonijo in zaprosijo, da jim oprostijo. In če sem vaš učitelj, če sem tu gospodar, kateri vam daruje življenje in rešitev naj bo zadoščeno moji hčerki Devajani!"

In tedaj se Vrišaparvan obrne na Devajani: "O Ušanasova hči, povej kaj si želiš in želja ti bo takoj izpolnjena pa če bi bilo še tako težko." Devajani je nato odgovorila cesarju asur: "Želim, da tvoja hči Šarmišttha postane moja sužnja z njo pa tudi sto njenih služkinj. Naj me od sedaj naprej ona povsod spremlja."

Cesar Vrišaparvan mirno posluša Devajani in pošlje služkinjo po Šarmišttho. Ko princesa stopi predenj ji on reče: "Od sedaj naprej si Devajanina sužnja in tvoja dolžnost je, da jo povsod spremljaš." Po tem ukazu cesarja asur se je njegova hči priklonila Devajani in ta ji reče: "Spomni se, kako si govorila, da sem jaz hčerka tistega, ki išče in sprejema miloščino in ti hčer tistega, ki daje in je slavljen. Kako boš

pristala in postala moja sluškinja?" Šarmišttha ji nato mirno odgovori: "Če je vprašanje rešitev mojega očeta in celega plemena asur jaz moram postati tvoja sužnja, ker če tvoj oče v jezi zapusti moj rod, oni se ne bodo mogli upreti premoči bogov."

Tako je ponosna princesa Šarmišttha postala Devajana sužnja in zadovoljni Ušanasa je ostal s hčerko v prestolnici cesarja Vrišaparvana.

Veliko časa je minilo od tega časa in lepa Devajana je odšla na sprehod v gozd s Šarmišttho in stotimi sluškinjami. V spremstvu sluškinj se je veselo zabavala v gozdu, nabirala cvetje in se zadovoljevala s sadeži in gasila žejo s čisto vodo iz potoka. Ko so se dekleta utrudila in počivala na gozdni jasi jih zagleda Jajati, Nahušov sin, kateri je zopet prišel v ta gozd na lov. Ko vidi prelepo Devajano obkroženo s sluškinjami in lepotico Šarmišttho, kateri je Devajana počivajoč spustila noge na kolena se mu je srce zapolnilo z začudenjem. "Kdo ste ve mlade dame, ki bleščite z nezemeljsko lepoto?" - vpraša on. - "Iz katerega rodu ste? In kako vam je ime?" Devajana mu pove, kdo je in doda: "To pa je Šarmišttha hči cesarja asure Vrišaparvana, moja prijateljica in sužnja." Potem pa pohiti, da pove Jajatu, kateri je že hotel oditi po tem ko je zadostil svoji radovednosti: "Jaz sem te prepoznala cesar. Ti si me za desno roko potegnil iz vonjaka. Bil si prvi, ki se je dotaknil moje roke. Zato jaz in moje sužnje pripadamo tebi. O veliki cesar, bodi moj mož in gospodar."

Jajati je želel vzeti za ženo prelepo Devajana, toda bal se je jeze njenega očeta vsemočnega Ušanasa. Tedaj Devajana pohiti in pošlje sluškinjo po učitelja asur. In ko on pride na ta gozdni zaselek, mu Devajana reče: "Oče to je cesar Jajati, Nahušov sin. On me je prijel za roko, ko me je potegnil iz vodnjaka kamor me je porinila Vrišaparvanova hči. Hočem se poročiti z njim. Edino njega hočem za moža." Ušanasa ni nasprotoval njenemu izboru. On reče Nahušinemu sinu: "O cesar, tebe je izbrala za moža moja ljubljena hči. Lahko jo vzameš ne boj se. Iz srca ti jo dam. Jemlješ jo po zakonu in z njo se

boš na tem svetu imel neskončno srečo. Samo zapomni se cesar, ta devica je Šarmaštha in je Devajani sužnja in nje ne smeš pozvati v svojo posteljo." Srečen Jajati se prikloni učitelju asur, v znak spoštovanja pa ga obide z leve v desno in odide v svojo prestolnico z Devajani in njenimi sluškinjami.

Jajati namesti Devajani in njene služabnice v žensko polovico dvora, Šarmišttho pa namesti ločeno izven dvorca v mali hišici blizu ašokinega gozda. Veliko let sta se cesar Jajati in Devajani naslajala s srečo zakonskega življenja. Čez nekaj časa pa je ona cesarju Jajati rodila sina.

Šarmašttho pa je medtem mučila zavist. Ona je prav tako želela imeti sina. Devajani je imela vse - moža in otroka - medtem, ko je bilo Šarmištthino življenje žalostno in brezplodno. Ona je želela nagovoriti cesarja Jajata, da se z njo poroči in on bi mu rodila močne sinove.

Nekega dne medtem, ko se je cesar sprehajal blizu ašokinega gozda je srečal Šarmišttho. Ona je odšla z nasmehom k njemu naproti in ga spoštljivo pozdravila: "Ti gospodar vidiš, da sem lepa, veš da sem iz poznanega rodu in da sem po naravi vesela in krotka. Prosim te veliki cesar, daruj mi sina." Cesar Jajati pa ji lepo odgovori: "Šarmišttho jaz vem, da si lepa in iz cesarskega rodu in da se spoštljivo vedeš. Toda ti dobro veš, kaj mi je rekel učitelj asur: Vrišaparvanovo hčer pa ne smeš pozvati v svojo posteljo." Medtem pa Šarmišttho ni hotela odstopiti od tega, kar si je zamislila. "O cesar, pravijo" - nadaljuje ona - "da se človeku oprošča pet vrst laži. Laž, če gre za ženo, laž - storjena v času prepira, laž - v življenjski nevarnosti, laž - da bi se ohranilo bogastvo in laž - zaradi šale." "Toda gospodar mora biti vzor svojim podanikom," odvrne Jajati. - "Če se odreče pravičnosti ga čaka smrt. Cesar mora držati dano besedo, čeprav mu preti težka preiskušnja ali neprijetnost." Šarmišttho mu na to reče: "Tebe je za svojega moža izbrala Devajani jaz pa sem te prav tako izbrala. Devajani je moja prijateljica in njen mož mora biti prav tako moj. Ti se ne smeš izneveriti temu zakonu."

Tedaj Jajati reče Šarmištihu: "Povej mi svojo željo, Vrišaparvanova hčer. Moja zaobljuba je: tisti, ki prosijo jim je prošnjo potrebno izpolniti." Ona pa mu na to reče: "O veliki cesar asur, reši me greha. Nimam naraščaja, moja dolžnost pa je, da ga imam, in hočem ga imeti od tebe."

Jajati popusti Šarmištihu. Onadva se predata ljubezenskim nasladam in ko je prišel čas je Šarmištaha rodila cesarju močnega sina, ki je bil kot nebesnik.

Ko je Devajani slišala, da je Šarmištaha rodila sina je ljubosumna takoj odšla do nje in ji rekla: "Ti si storila greh, pohodila si zakon, Vrišaparvanova hči. Kako si si upala zvabiti v posteljo mojega moža?" Toda Šarmištaha ni priznala svojega greha. "Nekega dne me je obiskal neki modrec poučen v zakonih," - reče ona Devajani - "in jaz sem zaprosila plemenitega brahmana, da mi daruje sina, da nebi ostala brez naraščaja. Iz strahospoštovanja in skromnosti si ga nisem upala vprašati, katerega rodu je in kako mu je ime." Devajani je verjela Šarmištihu in se pomirjena vrnila na dvor. Cesar Jajati pa je še naprej skrivaj obiskoval hčer cesarja asur in čez nekaj časa mu ona rodi še drugega sina in potem še tretjega. Devajani pa je v tem času prav tako rodila še enega sina. Devajanina sinova sta se imenovala Jadu in Turvas. Šarmištihini sinovi pa Druhju, Anu in Puru.

Ob neki priložnosti je Devajani s svojim možem odšla na sprehod v gozd in tam sreča tri fantke neverjetne lepote. "Čigavi so ti sinovi, gospodar?" - vpraša ona cesarja - "Tako so lepi in neverjetno so ti podobni." Devajani otroke pokliče k sebi in jih začne spraševati: "Katerega rodi je vaš oče? Kako se on imenuje in kako je ime vaši materi? Povejte mi po resnici!" Otroci so pokazali na cesarja za Šarmaštihu pa so povedali, da je njihova mati. Zatem pristopijo k očetu on pa jih v Devajanini prisotnosti ni upal pobožati; in otroci so ogorčeni v joku odhiteli k materi.

Besna Devajani je odšla k Šarmištihu in ji rekla: "Kako si si upala, ti

moja sužnja, da mi zadaš tako žalitev? Kako si si upala zlagati svoji cesarici?" Toda Šarmaštha ji brez strahu odgovori: "Nisem se ti zlagala, povedala sem ti resnico. Prav zares sem si izbrala dostojanstvenega modreca za moža. Po zakonu je mož moje prijateljice tudi moj mož in ti najbolj dostojna med hčerami brahmana!"

Devajani se je vrnila v dvorec oči polnih solz in reče Jajatu: "Zadal si mi veliko žalitev, gospodar, in pohodil si obljubo, ki si jo dal mojemu očetu! Jaz niti dneva ne zdržim več pod tvoji streho." Zatem odide iz dvora oči rdečih od jeze in se napoti v prebivališče učitelja asur medtem, ko je cesar zbegan odšel za njo in ji laskal nagovarjajoč jo, da se vrne in pozabi na žalitev. Toda vsa njegova prigovarjanja so bila zaman. Oba sta prispela do Ušanasovega prebivališča in Devajani je prikloneč se očetu, rekla: "Brezzakonje je premagalo zakon, podlost je premagala vzvišenost. Hudo me je užalila Šarmištha, Vrišaparvanova hči. Ona je rodila cesarju Jajati tri sinove, jaz nesrečnica pa imam samo dva. In vedi, da je cesar Jajati poznan po svoji pobožnosti pohodil zakon!" Ušanas ji nato reče: "Če je tako ga čaka kazen. Cesar preiskušán v dobrem in prepovedanem, ti si iskal naslado v grehu in zato te bo predčasno dohitela neobvladljiva in nemočna starost!" V strahu pred brahmanovim prekletstvom je cesar Jajati začel prositi Ušanas: "O vsemogočni učitelj asur! Jaz nisem želel žaliti Devajano. Vrišaparvanova hči je zaradi velike želje po sinu od mene želela, da ji ga podarim. Ali se lahko brez, da se pohodi zakon odbije žena, ki želi uresničiti svojo željo? Z razlogom imenujejo morilca ploda tistega, ki na to ne pristane. Zato vedi, nisem mogel odbiti Šarmašthe. Usmili se me brahman, nisem se še naužil življenja!" Toda Ušanas ni pohodil svoje besede. "O cesar asur, končano je, starost je že v tebi," reče on Jajatu - "Toda ti lahko predaš svojo starost nekemu drugemu, če on pristane, da to sprejme in mladost se ti bo povrnila."

Ganeša slonjeglavi bog. Strežejo mu dvorske dame, ena ga hladi, druga mu streže s sadjem. Ganeša ima tukaj dve Šivove karakteristične oznake: polmesec in kačo, ki se mu ovija okoli ramena. Zraven pa je še podgana kot njegova jezdna žival.

Cesar Jajati se vrne kot star in upadel v svojo prestolnico iz katere je maloprej odšel poln moči, ne da bi poznal onemoglost. On se je najprej obrnil na svojega najstarejšega sina Jada. "Ušanasovo prekletstvo me je spremenilo v starca, sin moj. Sivi lasje, gube in nemoč me pritiskajo, čeprav se še nisem naužil življenja. Vzemi mojo starost, o Jad in mi daj svojo mladost! Čez sto let ti jo vrnem nazaj in bom vzel svojo starost." Toda Jadu se ni strinjal. "Starost je neprijetna," reče on očetu - "Starec ima sive lase, gube in zgrbančeno kožo. Starost je nemoč in vzpodbuja usmiljenje. Ne jaz nočem takšne usode in za njo ne bom menjal svoje mladosti." Tedaj je Jajatu preklel Jadua: "Zato, ker si moj rodni sin, odbil, da mi daš svojo mladost, tvoje potomstvo nikoli več ne bo vladalo v mojem cesarstvu."

Potem se Jajatu obrne na drugega sina Turvasija - z isto prošnjo, toda tudi Turvasu ni hotel očetu dati svoje mladosti. "Ne oče" - reče on - "ne potrebujem starosti, ki ubija željo in naslado. Starost uničuje lepoto, razbija veselje in nas oropa življenja - tega jaz ne potrebujem!" In Jajati je preklel tudi drugega sina: "Jaz ti Turvasu prerokujem propad cesarstva. Nerazumen boš vladal samo tistim, kateri ne poznajo zakona in ne spoštujejo običaje in navade prednikov, vladal boš mesojedcem, katerih kri je taka kot v divjih zvereh."

Tedaj Jajati odide k Druhji, Šarmištinem sinu in mu reče: "O sin moj, vzemi mojo starost in mi daj svojo mladost. Daj mi Druhju, da se še malo naužijem življenja, čez sto let pa ti vrem mladost." Toda tudi Druhju reče očetu: "Kakšno veselje ima starec? Njega ne more razveseliti niti slon, niti kočije, njemu so nedostopni bojni konj in ljubljeno dekle. Ne oče tako usodo si ne želim." Jajati prekolne tudi Druhja: "O Druhja, nikoli več se ti ne bo uresničila niti ena želja. Živel boš na pustem mestu, tam, kjer ni širokih poti in stez. In nikoli ne boš postal cesar, ti boš samo nasledil Jajatino ime."

Cesar Jajati se obrne na drugega Šarmaštinega sina. "O sin moj Anu" - reče on - "vzemi mojo starost in mojo nemoč. Vrnili ti bom

tvojo mladost čez sto let!" Toda tudi Anu ga je odbil: "Tisti, ki je star je slabič in nemočen kot otrok. On je nečist in nima moči, da bi izvrševal predpisane obrede. Ne oče, jaz ne želim tvoje starosti." Jajati tudi njega prekolne in reče: "Ti se ne boš veselil svojih mladih let. Ostarel boš predčasno, tvoji potomci pa bodo umrli takoj ko dozoriijo."

"O Puru" - se obrne Jajati k svojemu najmlajšemu sinu - "ti si moj najljubši sin. Vidiš, kako me je predčasno dohitela starost, ko se še nisem naužil življenja. Daj mi svojo mladost in jaz ti jo čez sto let vrnem." Puru reče: "O gospodar tvoja prošnja je za mene sveta. Vzel bom tvojo starost, ti pa vzemi mojo mladost in uživaj kolikor želiš." In srečen Jajati reče svojemu sinu: "O Puru zadovoljen sem s teboj! Prerokujem ti: narod v tvojem cesarstvu bo imel vedno srečo v svojih željah."

In cesar Jajati ponovno vstane mlad in močan kot nekoč in se prepusti življneskemu veselju. Opravljal je določene obrede, spoštoval bogove, prinašal posmrtno žrtve prednikom, daroval miloščino siromašnim, dajal je bogate darove pobožnim brahmanom, rad je imel prijatelje in pomirjal je sovražnike. Toda veseleč se življenja in zadovoljujoč se z njim je imel pred očmi to, da je njegova mladost omejena in štel je minute kot varčen človek. Ko pa mine sto let se zaključi določen čas in on reče svojemu sinu Puruu: "Minila je moja mladost. Dovolj sem se naužil življenja in ti vračam tvoje darilo. Zadovoljen sem s teboj sin moj, in skupaj z mladostjo ti predajam tudi svoje cesarstvo."

Toda brahmani, Jajapatini bližnji sorodniki in podaniki so v tem videli kršenje zakona. Njegovi svetovalci so prišli in rekli: "Puru, tvoj najmlajši sin, gospodar, njemu ne moreš dati cesarstva brez da bi upošteval starejše sinove Jada-Turvasa, Druhja in Anua." Tedaj cesar objavi svojemu rodu: "Tistega, ki se zoperstavlja svojemu očetu se ne more smatrati za dobrega sina. Moji starejši sinovi so preslišali mojo prošnjo. Samo najmlajši ljubljene Puru se je izkazal kot predan in

dostojen sin. Vsemogočni Ušanas mi je rekel, da lahko postavim na prestol sina, ki mi bo pokoren." In narod se je strinjal s cesarjevo odločitvijo.

Ko je predal cesarstvo Puruu je cesar Jajati opravil obred posvetitve puščavniku in se v spremstvu pobožnih brahmanov napotil v gozdno bivališče.

Iz Jajatinih plemen izhajajo različna plemena na Zemlji. Od najstarejšega Jadia izhaja rod Jada v katerem so se po veliko rodovih rodila Balarama in Kršna; toda onadva nista nasledila Pururasovega cesarstva. Turvasu je postal praoče Javana, od Druhja pa je izšel poznan rod Paurov kateri je dal svetu junake proslavljene v veliki bitki na Kurukšetri - Kurue in Pandauve in številne druge močne cesarje in vojskovodje. In vsi potomci Jajatinih sinov so imeli usodo katero jim je napovedal.

Jajati pa je preživel še veliko let v gozdu predajajoč se strogemu puščavništvu prehranjujoč se samo s sadeži, plodovi in koreni, gaseč si žejo v gozdnih potokih in jezerih. V večnem kesanju je on obvladoval svoje strasti in miril svojo dušo. Trideset let je pil samo vodo, leto dni je živel samo od zraka in šest mesecev je prestal samo na eni nogi, dvignjenih rok proti nebu nepremično podnevi in ponoči. Tisoč let je Jajati mučil svoje telo s hudim in surovim mučenjem in končno dosegel milost bogov. Oni so vzeli Jajato v nebo in so mu vrnili lepoto in mladost.

Jajati je preživel še veliko let v nebeškem Indrinem cesarstvu zabavajoč se z bogovi in gandharvami v cvetočem gozdu Nandani in naslajajoč se z navdušujočo lepoto apsaras. Toda nekoč je Indra vpraša Nahušinega sina: ali obstaja v vseh treh svetovih puščavnik, ki bi se z njim lahko meril v puščavništvu? In Jajati odgovori: "Ne gospodar, niti bogovi, niti ljudje niti gandharve se z menoj ne po svetosti ne morejo primerjati." Tako reče Nahušov sin, tisti ki ga je obvezela oholost in je pozabil na kazen duše, ki jo je dobil na zemlji in

tega trenutka so zasluge izginile. In pred njim se pojavi glasnik nebeškega gospodarja in trikrat reče: "Izgini od tu! Izgini od tu! Izgini od tu!" In cesar Jajati je bil vržen z nebes in je treščil na Zemljo.

Toda on je na njej prebival malo časa. Izgnanstvo iz nebes ga je izučilo skromnosti. Zasluge njegovih vnukov v strogem puščavništvu in kesanju so mu ponovno odprle poti v cvetoče vrtove Nandane.

LEGENDA O SUNDI IN UPASUNDI

Nekoč so se asuri Nikumbhi iz roda Hiranjjakašipu rodila dva sinova Sunda in Upasunda, kateradva sta se že od malih nog odlikovala po pogumnosti in moči. Brata sta se lepo razumela in bila sta nerazdružljiva. Spala sta v isti postelji jedla sta iz iste posode in pila sta iz iste kupe. Skupne so jima bile vojaške zabave in igre. Onadva sta se tako navadila drug na drugega, tako sta bila podobne narave, da se je zdelo, da sta dve polovice istega bitja.

Ko sta brata odrasla in se okrepila sta se odločila, da pokorita vsa tri cesarstva in sta se zaradi tega oddaljila v podnožje gore Vindhje, da bi se podvrgla strogemu puščavništvu. Tam na strmih gore obrasle z divjim gozdom sta onadva s sebe odvrgla cesarska oblačila in se oblekla v grobe cunje iz lubja, zavezala sta si lase v vozle in začela s krutim mučenjem telesa. Veliko dni in noči sta prebila hraneč se samo z gozdnimi sadeži in koreninicami, zatem pa sta se popolnoma odrekla hrani in vodi. In čeprav so jima bila telesa popolnoma izčrpana zaradi lakote in žeje in izsušena zaradi umazanije, sta onadva

še naprej vztrajala napenjajoč telesa opirajoč se samo na palce in iztegnjenih rok veliko let v do tedaj še nevidenega puščavništva in končno se je gora Vindhja razžarjena zaradi ognja njenega dima obvila z oblakom pare.

Bogovi so se ustrašili vse večje moči Nikumbhovich sinov in so se odločili, da ju preprečijo v izpolnitvi zaobljub, da jih ne opravita do konca. Zato so ju začeli preiskovati z bogastvom in lepimi devicami, toda brata sta ostala neomahljiva in nista prelomila zaobljube puščavništva. Tedaj so jima bogovi poskušali vznemiriti duše s sočutjem do sorodnikov in prijateljev. Zato so poslali bratoma privide. In onadva sta videla svoje sestre, matere in žene kako na pol nage brez okraskov in razpuščenih las kot nore vzklikajo in ju kličejo na pomoč. Toda brata se nista niti premaknila - takšna je bila njuna vera in privid je izginil.

Prišel pa je čas, ko sta Sunda in Upasunda s svojim puščavništvom pridobila milost stvarnika vesolja. Brahma se jima je oglasil in jima reče: "O asuri, izberita si dar, ki si ga želita!" Brata sta se spoštljivo priklonila in sklenila roke pred obrazom in rekla: "O vsemogočni, daruj nama oblast nad veliko skrivnostjo preoblačenja-spreminjanja, tako, da bi lahko po svoji želji spreminjala obliko in svoj videz. Daruj nama še oblast nad orožjem, zemeljskim in nebeškim in stori tako, da se ne bova nikogar bala v vesolju razen drug drugega. In naj od sedaj naprej postaneva nesmrtna."

Darujem vama vse kar sta prosila, razen nesmrtnosti," jima odgovori Brahma - "Nesmrtnosti pa ne bosta dobila, ker sta ta podvig storila zaradi koristi-oblasti nad vsemi tremi svetovi. Oblast bosta dobila in v vseh treh svetovih se ne bosta nikogar bala razen drug drugega."

Ko sta dobila od praočeta željene darove sta se vrnila v svoje cesarstvo. Sorodniki in prijatelji so z veseljem pričakali tista dva, ki sta dosegla takšno moč. Služabniki so jima slekli krpe iz lubja, ju okopali

in telesa namazali z dišečimi olji. Zatem pa so ju oblekli v bogata oblačila in ju okrasili z nakitom in venci. Iz dneva v dan sta Sunda in Upasunda proslavljala v svojem domu s sorodniki in prijatelji v zadovoljstvu in zabavah.

Tako je prišel tudi dan, ko sta brata pomislila, da je prišel čas, da uresničita to kar sta si zadala in osvojita vesolje. Zbrala sta močno in veliko vojsko asur oboroženo s kopji, topovi in kiji in na primeren dan odšla spremljana z veselimi vzkliki svojih podanikov in himnami dvorskih pevcev kateri so prerokovali zmago.

Sunda in Upasunda sta se najprej dvignila v zrak in odšla v Indrino cesarstvo, da bi utrdila svojo oblast na nebu. Kruta in neustrašna sta hotela bitko z bogovi, toda bogovi so v veliki paniki bežali iz nebeškega cesarstva, zaproseč za zaščito pri Brahmi. Brata sta osvojila nebo, pokorila gandharve in nage in človeška plemena, podredila sta jih sebi prav tako pa tudi podzemni svet in gospodarje morja. Za tem pa sta si, da bi oropala bogove njihove moči kateri so našli zaščito pri očetu, Sunda in Upasunda zamislila, da jih pustita brez prinosov žrtvovanja.

Izpolnjujoč voljo bratov so vojščaki preleteli kot vihar vso zemljo pusteč za seboj puščavo. Podirala sta oltarje, lomila sta sveto opremo, z vodo sta gasila žrtvene ognje, podirala samostane modrecev in neusmiljeno pobijala njihove prebivalce. Brahmnin dar je ščitil nesnago bratov pred prekletstvom puščavnikov in nič ni moglo zadržati njune nasilniške vojske. In brahmani so se iz strahu za svoje življenje razbežali iz svojih prebivališč, prekineč s svojimi molitvami.

Tako so na Zemlji prenehali s prinosi žrtev, toda bratoma je bilo še to premalo. Da pa si bogovi nebi več povrnili oblasti nad svetom sta se onadva odločila uničiti vse brahmane. Prevzemajoč razne oblike sta se občasno spreminjala v slone, tigre, leve, medvede in

hodila po zemlji iščoč brahmane in njihova skrivna prebivališča in ko sta jih našla sta jih vse po vrsti pobila.

Onadva sta ubijala tudi dvakrat rojene in vse tiste, ki so opravljali obred posvetitve - brahmane, kšatrije in vaisje. Skoraj je zamrlo življenje na Zemlji in groza je zavladala nad svetom. Nihče ni mogel moliti k bogovom. Motene so bile navade in obredi. Na zemlji se niso več prirejale poroke in otroci so se prenehali rojevati, opustela so polja in pašniki. Mesta in vasi so ostala brez ljudi. Sunda in Upasunda pa sta se pokoreč vse tri svetove nastanila na Kurukšetri zadovoljna s svojimi postopki in s svojo oblastjo.

Bogovi so z veliko žalostjo gledali na razdejjano zemljo, ne da bi vedeli kako naj si povrnejo oblast nad svetom. Zato so odšli do Brahme in ga začeli prositi, da pomiri groba brata asuri Sundo in Upasundo. Razmišljajoč se je praoče odločil, da je prišel čas, da kaznuje razdiralca sveta. On je poklical Višvakarmana božanskega graditelja in kiparja in mu ukazal, da naj naredi lepo devico, kakršno do tedaj še ni nihče videl v vesolju.

Višvakarman je izpolnil Brahmanovo naročilo. Iz dragega kamenja iz vsega najlepšega iz vseh treh svetov je naredil nebeško devico tako čudovito lepo in popolno, da na njenem telesu in obrazu ni bilo niti ene črte ali delčka, kateri nebi s svojo močjo priklenil pogled vsakega, ki bi jo pogledal.

Brahma jo je imenoval Tilotama in ji reče: "Pojdi k bratoma asurama Sundi in Upasundi, očaraj ju s svojo lepoto in prebudi v njihovih srcih ljubosumje."

Ko se je Tilotama pokorno priklonila praočetu je začela s spoštovanjem z leve proti desni pogledovati zbor nebesnikov preden je odšla, da bi izpolnila Brahmanovo naročilo in nihče od bogov in svetih modrecev ni mogel gledajoč jo ostati ravnodušen in vsi so jo spremljali s pogledi ozirajoč se za njo. Samo cesar bogov in veliki Šiva

sta se premagala in nista obrnila glave medtem, ko je Tilotama šla mimo njiju. Toda, ko je šla ona mimo Šive s tiste strani, kjer jo ni mogel videti, se je na njem pojavil nov obraz. In, ker je sedel obrnjen z obrazom proti vzhodu se mu je nov obraz pojavil tudi na južni, zahodni in severni strani; tako je Šiva postal štiriglav. Na Indri, ki pa prav tako ni mogel odvrniti od nje svojih oči pa se je pojavilo tisoč oči, katere so pokrila gospodarja neba; in od tega časa je postal tisočoki. Tilotama je zapustila Brahmanove dvore in odšla v prebivališče okrutnih asur Sunde in Upasunde.

V tem času sta brata Sunda in Upasunda pokoravajoč vsa tri cesarstva zbrala v svojem cesarstvu ogromno bogastva odvzetega od bogov, gandharv, nag in zemeljskih cesarjev in se predajala brezbržnim zabavam v svojem prebivališču na Kurukšteri. Veselila sta se oblačil, dragocenih okraskov, opojnih napitkov, glasbe in plesov. Ne da bi poznala strah, umor in težave sta proslavljala in se zabavala s prelepimi devicami v cvetočih vrtovih, gozdovih in prečudovitih dvorcih.

In nekoč, ko sta se z brezskrbnimi lepoticami, katere so ju naslajale s pesmijo in plesom praznovala na travnikih dišečega gozdnega predela na pobočjih gore Vindhje je pred njih stopila Tilotama. Nabirajoč cvetje med drevesi se je ona približala na pol naga, medtem, ko ji je delček rdečega blaga komajda pokrival bedra. Njena lepota ju je tako porazila, da sta pozabila na zabavo in sta bila tako vzhičena, da nista imela moči, da bi svoje poglede odvrnila od nje. Zatem pa sta obadva zapustila zabavo in odšla k njej v srečanje oba enako obvezeta s strastjo. Sunda jo je zagrabil za desno roko, Upasunda pa za levo in ohola zaradi svoje moči bogastva in oblasti sta brata drug na drugega metala grozne poglede. "Ona je moja žena in tvoja gospodarica!" vzklikne Sunda obračajoč se k bratu. "To je moja žena in tvoja snaha!" - mu odvrne Upasunda. In prvič se je v njenih srcih rodilo sovrašтво drug do drugega. V jezi sta nadaljevala spor zaradi Tilotame in končno sta se vrgla drug na drugega z groznimi topovi in pijana od vina in strasti, ter začela zadajati drug drugemu

grozne neusmiljene udarce, vse dokler nista oba okrvavljena padla na zemljo. In oba dva sta tako tudi ostala.

Plesalke in muzikantje so se v strahu razbežali. Zadeti z nesrečo so se svetovalci Sundine in Upasundine bližnje osebnosti vrnili na Kurukštero in povedali njihovim podanikom o smrti bratov in vse asure so odšle v podzemni svet pusteč bogovom da vladajo nebu in zemlji.

Bogovi so veseli in srečni z vzkliki pričakali lepotico Tilomano, katera jih je osvobodila Sundinega in Upasundinega nasilništva. Brahma pa ji je predlagal, da si izbere darilo, katerokoli želi. In ona je izbrala ljubezen. Brahma pa ji reče: "Ti boš večno mlada in lepa in povsod kamorkoli boš šla bo tvoja lepota rojevala ljubezen v srcih tistih, ki te bodo videli."

PULASTINO POTOMSTVO

Pulastja je bil četrti sin rojen iz Brahmanovega duha in najbolj spoštovan med njimi; vsi so ga imeli radi - bogovi in sveti modreci. On se je umaknil na pobočje velike gore Meru in tam se je predal strogemu puščavništvu. Kraj kjer se je nahajalo njegovo prebivališče, cvetoče in dišeče, pa so rade obiskovale mlade device in hčere modrecev in nag in apsarase. Njihova glasbila, pesmi in plesi so ogrožali mir puščavnika. In nekega dne jezen nad njihovo brezbrizno veselostjo on izjavi: "Tista, ki med vami od sedaj naprej vstopi v moje prebivališče bo spočela plod v svojem trebuhu." Prestrašene zaradi te

grožnje so device zapustile okolico prebivališča toda ena izmed njih po imenu Ilavila, hči dostojanstvenega puščavnika iz Sončevega rodu ni vedela za Pulastjino grožnjo, zato se je drugi dan tam pojavila brez strahu. Toda, ker ni srečala niti ene prijateljice in ko vidi opuščeno okolico se je Ilavila zelo začudila. Zatem zasliši glas puščavnika, ki je bral Vede. Tistega trenutka začuti, da je zanosila in se začudi. Zatem se vrne domov in v joku vse pove očetu. Ko se je spomnil, kaj se je lahko zgodilo je puščavnik odšel k Pulastji in mu rekel: "Vzemi mojo hčer za ženo. Ona ti bo zvesti spremljevalec v tvojem puščavništvu." In Brahmov sin je pristal in vzel puščavnikovo hčer za ženo. Ona mu je zvesto služila in on je bil z njo zadovoljen. Kmalu pa mu je ona rodila sina, kateremu sta dala ime Višravas; in on je prav tako postal veliki puščavnik, tako kot njegov oče.

Višravas pa se je poročil z Devavarino hčerko poznanega modreca Bharadvadže, Brihaspatovega sina. Višravasov in Devavarin sin pa je bil Kubera, prav tako velik puščavnik. Sam Brahma se mu je zadovoljen z njegovimi strogimi zaobljubami oglasil v spremstvu nebesnikov in ga nagradil. Stvarnik veselja stori Kubero za boga bogastva in za gospodarja jakš, gorskih duhov, kateri pazijo bogastvo. Brahma mu je podaril tudi čarobno letečo kočijo "Pušpako", katera je letela po zraku.

Ko se je Brahma oddaljil v spremstvu bogov se je Kubera obrnil k očetu in rekel: "O spoštovani jaz sem dobil od praočeta željene darove, toda on mi ni pokazal prebivališča v katerem bom živel in hranil svoje bogastvo?" Višravas reče: "V južnem oceanu obstaja veliki otok na tem otoku se nahaja gora katera se vzpenja nad morjem. Na vrhu te gore pa se nahaja čudežen grad Lanka, obkrožen z zlatim obzidjem. Nekoč je bil ta grad last plemena rakšas - demonov ljudožercev. Rakšase in jakše je v samem začetku stvarjenja ustvaril praoče. Oni so se rodili iz njegovih čevljev, kot grozna in nepremagljiva bitja, katerim je Brahma določil naj bodo pazniki prvobitnih voda. Jakšam katerim je Brahma dodelil oblast so bili nekoč poslušni bogovom; sedaj pa oni pazijo bogastvo gora. Rakšase,

svoje glava in drzna plemena so se naselila na otoku, kjer je božanski graditelj Višvakarman Dharmijev vnuk postavil za njih Lanko, grad z zlatimi zidovi; in oni so začeli napadati same bogove in asure in tako vznemirjale nebesnike s svojimi napadi, da se je navsezadnje Višnu na svoji veliki ptici Garudi pojavil na otoku. V kruti bitki sta Višnu in Garuda pregnala rakšase v podzemni svet. Sedaj je grad Lanka zapuščen od predhodnih prebivalcev in je prazen. Naj bo tam tvoje prebivališče." Tako je Kubera postal gospodar čudežnega mesta Lanka na otoku v Južnem oceanu.

Vodje rakšas pa so imeli dva brata - Maljavana in Sumalina. Sumalin je imel hčerko po imenu Kajkasi, katera je bila po lepoti podobna Lakšmi. Nekega dne, ko je Sumalin izšel iz podzemnega sveta in begal po zemlji je videl na nebu "Pušpako" nebeško kočijo in v njej Kubero, prečudovitega gospodarja bogastva, kako leti po zraku z Lanke na goro Meru, da obiše očetovo prebivališče. In Sumalin se zamisli, kako bi prišel do bogastva za rakšase. Po vrnitvi v podzemno cesarstvo on pokliče Kajkaso in ji reče: "O hčer moja dozorela si za možitev. Do sedaj še nihče ni zaprosil za tvojo roko. Sedaj ti dovolim, da odideš iz očetovega doma. Odidi na goro Meru, kjer živi veliki puščavnik Višravas Pulastjin sin in ga vzemi za svojega moža!"

In Sumalinova hči zapusti podzemni svet in se pojavi v Višravasovem prebivališču v trenutku, ko je puščavnik opravljal agnihoto - žrtveni ogenj. Ona se mu skromno prikloni in pade pred njim na obraz. Začuden Višravas jo vpraša: "O prelepa dekle, kdo si ti? In zakaj si prišla k meni?" Ona odgovori: "Moje ime je Kajkasi. Namen mojega prihoda pa boš sam prebral v mojem srcu." Navajen opazovati, Višravas z notranjim pogledom v njeno dušo reče: "Spoznal sem tvojo željo lepota. Ti si želiš imeti naraščaj! Naj bo tako. Ker pa si prišla ob nepravem času - takrat, ko sem opravljal obred žrtvenega ognja - boš rodila otroke grozних oblik in grozne narave." "Usmili se me modri puščavnik," ga začne prositi Kajkasi. - "Ne želim takšnega naraščaja." Na to ji Višravas obljubi, da bo njen mlajši sin podoben očetu in bo zelo spoštovan.

Čez nekaj časa Kajkasi rodi sina groznega rakšaso z desetimi glavami in svajsetimi rokami z lasmi kot plameni in s podočniki, ki so štrleli iz ust. Takrat, ko se je on rodil se je pomračilo Sonce na nebu, Zemlja se je stresla in vzburkal se je ocean in krvavi dež je začel padati na zemljo. Desetglavega Višravasovega sina pa so imenovali Ravana. Za njim se je rodil grozen velikan Kumbhakarna. Tretji otrok, ki pa ga je rodila Kajkasi pa je bila hči kateri so dali ime Šurpanakha. In ko se je na svetu pojavil najmlajši Kajkasin sin Vibhišana je na zemlji vse vzcvetelo in nebeška glasba je odjekala v višinah.

Ravana in Kumbhakarna sta odraščala v gostem gozdu. Že ko sta bila majhna sta zadajala celo vrsto težav in bede ljudem posebno Kumbhakarna, kateri je divjal z enega konca na drug konec Zemlje, zadajajoč grozo vsem živim bitjem in požiral številne modrece. Nekoč pa se je njihov polbrat "Kubera" peljal na svoji leteči kočiji "Pušpaki" in obiskal prebivališče svojega očeta. Kajkasi ga je pokazala sinovom medtem, ko je on letel preko neba rekla: "Poglejte to je vaš brat po očetu! V polnem blesku slave in moči on vlada bogatemu cesarstvu, medtem, ko je vam pripadel samo en del. Vi bi morali storiti vse, da bi mu bili enaki!" Poslušajoč materine besede so ji sinovi obljubili, da ji bodo izpolnili željo. Da pa bi dosegli moč so se podvrgli strogemu mučenju. Kumbhakarnino puščavništvo je trajalo tisoč let, poleti je v znoju ležal med dvema ognjema, pozimi pa v ledeni vodi. Vibhašana pa je pet tisoč let prestal na eni nogi stegnjenih rok proti nebu in še pet tisoč let nepremično gledajoč v Sonce. Desetglavi pa se je mučil desetisoč let in njegova končna žrtev je bila, da je na ognju požgal vseh svojih deset glav.

Praoče se je tedaj oglasil Ravani zadovoljen z njegovim junaštvom in reče: "Izberi si dar kakršnegakoli si želiš!" Ravana pa odgovori: "Jaz želim nesmrtnost, ker za živa bitja ni hujšega sovražnika kot je smrt." Toda Brahma mu reče na to: "Nesmrtnosti ti ne morem dati!" Tedaj si Ravana zaželi: "Potem naj bom nepremagljiv za asure in bogove za ptice suparne in kače, za jakšase in rakšase. Drugih bitij se ne bojim; ljudje so kot travice pred mojo močjo." "Naj bo tako kot si želiš." -

reče Brahma in vrne Ravani glave, katere je žrtvoval, prav tako pa ga obdari z možnostjo spreminjanja.

Zatem se Brahma obrne k Vibhišani: "Izberi si kar si želiš, sin moj, ker sem zadovoljen s teboj." In Vibhašana si zaželi, da bi njegova duša ostala vedno čista in predana kreposti in, da v svojih dejanjih nikoli nebi zašel s prave poti." "Naj bo tako. Rojen v strašnem rodu rakšas si ti ostal čist pred grehom, zato ti darujem nesmrtnost!" Tako je Vibhišana brez, da bi prosil, dobil nesmrtnost, katero si je tako želel njegov brat.

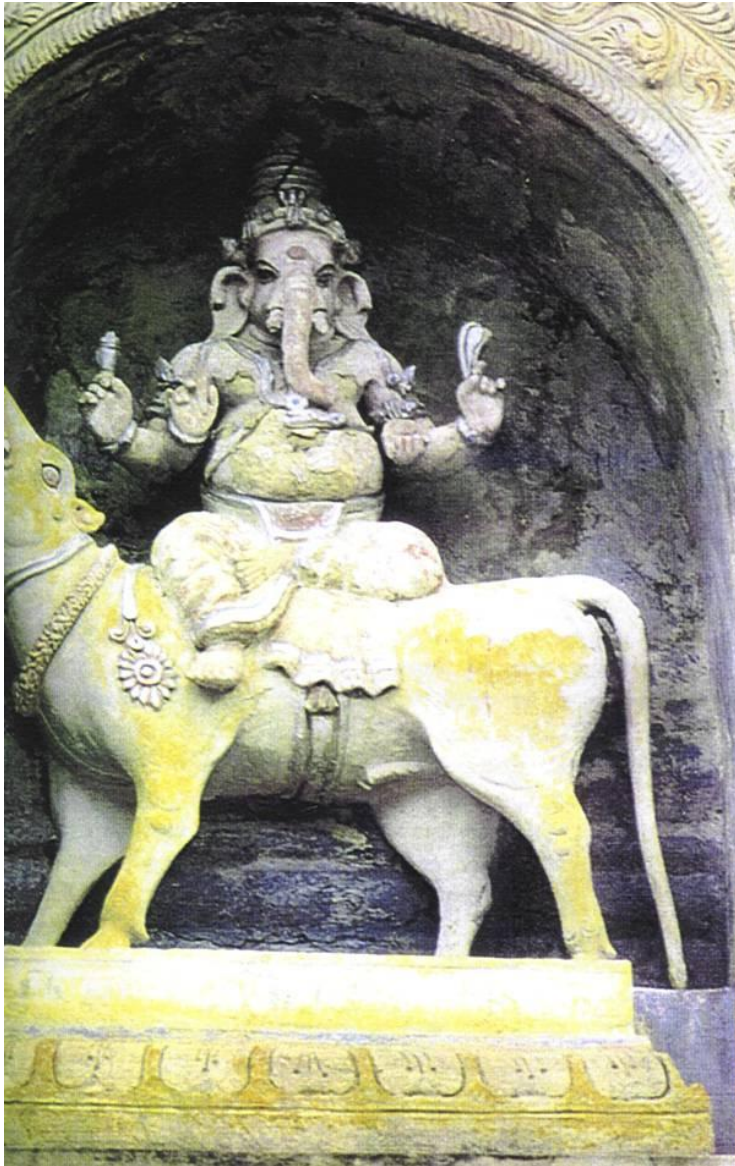
Ko se je Brahma pripravljal, da bi Kumbhakarni izpolnil željo so prebivalci neba sklenili roke in prosili Stvarnika: "O gospodar ne dajaj darila Kumbhakarni, ker dobro veš, da ga bo izkoristil za zle namene. Ta bogokletnik je požrl že deset modrecev in druge pobožne ljudi na zemlji. Koliko zla bo šele storil, če od tebe dobi darilo." Tedaj Brahma preden se oglasi k Kumbhakarni pošlje do njega boginjo Sarasvati, boginjo govora in modrosti, in ona se neopaženo potegne v njegovo grlo. In ko ga Brahma vpraša po želji Kumbhakarna odgovori: "Želim, da zaspim in prespim veliko let!" Te besede pa je namesto njega izgovorila Sarasvati in Brahma mu je brez omahovanja izpolnil željo in izginil, boginja modrosti pa za njim. Ko pa je Kumbhakarna prišel k sebi je razumel, da so ga bogovi pretentali.

Tedaj, ko je Sumalin spoznal, da je njegova zamisel uspela in da so vsi njegovi rojaki dobili darove od Brahme se je dvignil iz podzemnega cesarstva v spremstvu najbližjih rakšas in se oglasi deseteroglavemu. Objameč ga Sumalin reče: "Veliko veselje si nam storil, sin moj, ko si dobil to darilo od Praočeta! Sedaj se lahko vrnemo v naše domove od koder nas je Višnu pregnal, ti pa boš postal gospodar Lanke in boš od sedaj naprej cesar. Brez dvoma tvoj brat Kubera ne bo imel dovolj moči, da se ti zoperstavi in ti boš odvzel njegovo bogastvo. "Kako se lahko zoperstavim zoper svojega starejšega brata, katerega moram spoštovati kot tistega, ki je nad menoj?" - odgovori Ravana. - "O Sumalin, ne spodobi se tako govoriti!" Toda eden od Sumalinovih

svetovalcev rakšas po imenu Prahasta je takole odgovoril na to: "O desetglavi, med sovražniki ni bratovskih občutkov. Pomisli na to, da so asure in bogovi prav tako otroci enega očeta, toda med njimi ni miru in njihov boj se ne konča. Zato nas moraš poslušati." Ravana to sprejme rekoč: "Naj bo tako!"

Ravana je poslal Prahasto k Kuberi in mu ukazal, da gospodarju bogastva prenese sporočilo: "Mesto Lanka katerega upravljaš sedaj pripada rakšasam. Vrni ga njegovim pravim gospodarjem in tako boš postopal pravično in si boš prislužil mojo hvaležnost." Prahasta odide v Lanko in ko stopi pred Kubero mu preda bratovo sporočilo. Kubera pa na to odgovori: "O rakšasa sporoči bratu, da je bilo to čudovito mesto zapuščeno preden sem ga dobil od očeta. Naj moj brat Ravana pride in bova skupaj vladala v Lanki."

Kubera je tako odgovoril slu in ga pustil, potem pa je odhitel k očetu in mu pove kaj Ravana od njega zahteva. Višravas pa mu reče: "Sin moj ne vpletaj se v spor s tem zlobnežem. Jaz sem z njim že govoril in sem ga okaral zaradi slabega obnašanja. Brahmanovo darilo ga je popolnilo z nečimrnostjo. Odidi na sever v gore. Naj bo tvoje prebivališče na vrhu gore Kajlase v prelepem in cvetočem predelu, kjer imajo svoje zatočišče gandharve, apsarase, nage in Kinari, čudoviti glasbeniki s konjskimi glavami." Poslušajoč očetov nasvet je Kubera skupaj z ženo, sinovi, sorodniki in podaniki zapustil Lanko in se umaknil na sever na Kajlaso. Ravana pa je skupaj z rakšasami zavzel Lanko. Zatem pa so ga rakšase proglasili za svojega cesarja. Okrutne in bojevite rakšase so se iz podzemlja preselili v Lanko - Ravanino cesarstvo, rakšase mirne narave tisti, ki so sledili po poti kreposti pa so se skupaj z jakšami preselili pod Kuberino oblast.

Ganeša, sin Šive in Paravati, sedi na očetovem biku Nandiju. Ganeša je Božanstvo od katerega se prosi zaščito pri kateremkoli delu.

VARUNINO IN UTATHIJEVO RIVALSTVO

Bhadra, hči Some, boga Meseca je bila najlepša žena v vseh treh svetovih. Oče in ded sta hotela, da jo poročita z velikim modrecem Utathjem, Angirasovim sinom. Atri, Somin oče in Angirasov brat sta poklicala v svoj dom modrega Utathja in mu dala za ženo svojo vnukinjo. Medtem, ko je Varuna bog oceana že dolgo želel prelepo Somino hčer in je sanjal kako bi prišel do nje in nekega dne je prišel v gozdno Utathjevo prebivališče in ugrabil Bhadro medtem, ko se je kopala v vodah reke Jamune. On jo je odpeljal na morsko dno, v svoj čudovit dvorec okrašen z dragim kamenjem in biseri.

Ko je izvedel za ugrabitev žene je Utathja poslal k Varunu nebeškega modreca Narado, glasnika bogov in vojskovodja gandharv. Narada je sestopil v podzemno cesarstvo in stopil pred boga oceana: "O Varun ti si paznik sveta, in ne rušitelj!" - reče on - "Zakaj si ugrabil ženo modrega Utathja, kateremu sta jo po zakonu dala njen oče in ded! Takoj jo moraš vrniti!" Toda Varuna odgovori: "Jaz jo ljubim in ne morem se ločiti od nje. Ti pa takoj izgini od tod!" In zgrabec Narado za goltanec ga vrže iz svojega doma. Narada se vrne Utathju ves poklapan in reče: "Varun ti noče vrniti žene. Vrgel me je iz svoje hiše. Zato si jo veliki junak povrni kar sam, kakor veš in znaš!"

Na te Naradine besede je Utathja obvezela jeza. On se je obrnil k sveti reki Sarasvati z željo, da se preneha zlivati v ocean in, da bi poniknila po poti preko puščave. In številne druge reke so svoje vode usmerile proti zahodu presahneč še preden so prispele do oceana. Utathja pa je še ukazal Zemlji, da naj na tistih mestih kjer so bila

poprej prostrana jezera nastane kopno. In z močjo svojega puščavništva je osušil celo veliki ocean. Pod pritiskom teh težav je postal Varuna otožen. Dolgo časa se je uspel temu upirati, ko pa je ostal brez vsakega posestva se je pokoril in Angirasu vrnil prelepo Bhadro. Tako je Utathja dobil nazaj svojo lepo ženo in je ves srečen povrnil Varunu njegove vode. Samo reka Sarasvati od tega časa ni več prišla do oceana. Po poti postaja vse bolj plitka in končuje svojo pot v puščavi.

LEGENDA O PURU

Nekoč je cesar gandharv Višvasas srečal prelepo Menako in onadva sta se vzljubila. Njuna zveza je bila srečna in ko je prišel določen čas je Menaka rodila deklico neverjetne lepote, toda novorojeno hčer je pustila na obali reke nedaleč od gozdnega prebivališča puščavnika Sthulakeše. Sthulakeša vidi na obalnem pesku zapuščenega otroka in se ga usmili, ter ga odnese v svoje prebivališče, kjer ga je negoval. Ko je Menakina hči odrasla se je vest o njeni lepoti in krepostih razširila na vse strani. Pametna in ponižna je razveseljevala srce svetega puščavnika s svojo mladostno lepoto in dobrohotno naravo in zato ji je on dal ime Pramadvara, tista, ki daruje veselje.

Nekoč jo je v tem prebivališču zagledal plemeniti Ruru Pramatov sin, vnuk velikega modreca Čjavana in Sukanje. On je vzljubil to čudovito devico z vsem srcem. O svoji ljubezni pa je Ruru povedal svojemu očetu, pobožnemu Pramatiju in ta je odšel k Sthulakeši, da bi

zaprošil za Pramadvaro za Rura. Sthulakeša je z veseljem pristal in starši so dali svoje dovoljenje.

Nekaj časa pred poroko pa se je Paramadvara igrala v gozdu s svojimi prijateljicami in ko je skakala ni opazila kače, ki je zvita spala pod drevesom in jo je pohodila. Kača je tistega trenutka zarila svoje zobe v nogo neprevidne Pramadvare in deklica je padla na tla brez znakov življenja. Toda mrtva je bila še lepša kot dotlej.

Sthulakeša jo je našel v gozdu, kjer je nepremično ležala na zemlji podobno kot potrgano cvetje lilij. Prišli so še ostali puščavniki in prebivalci gozda in bridko zajokali nad ohlajenim telesom; Ruru pa se je oddaljil v gozd, ker ni imel moči, da bi lahko prenesel žalost ob izgubi neveste. Begal je po gozdu preganjan z žalostjo, ki mu je težila dušo medtem, ko je njegovo srce ostalo zraven mrtve Pramadvare.

"O sveti bogovi," vzklikne Ruru - "smrt mi je vzela nevesto tik pred svadbo. Umrla je zaradi ugriza kače in sedaj nepremična leži na zemlji. Od malih nog nisem stopil s poti kreposti. Mar si nisem zaslužil nagrade? O vsemogočni bogovi, vrnite mi prelepo Pramadvaro!"

Bogove je ganila Rurova žalost zato so mu poslali svojega sla.

"O Ruru zaman jadikuješ in jokaš." - mu reče nebeški sel. - "Smrtnik ima samo eno življenje in če je on odšel z besedami ne boš ublažil bolečine. Toda obstaja način, ki so ga določili bogovi. Če se odločiš, da to narediš si povrneš Pramadvaro. Daj ji polovico svojega življenja in ona se bo zbudila od mrtvih!"

"O najboljši med glasniki neba," mu odgovori Ruru - "jaz z veseljem dam polovico svojega življenja Pramadvari. Samo naj se ljubljena spet vrne tako lepa kot je bila prej!" In komaj on izgovori te besede se njegova ljubljena prebudi kot iz sanj in poskoči na veliko veselje njegovega očima, Rura in Pramate in vseh puščavnikov in

prebivalcev gozda. Bog Jama je vrnil življenje Rurini nevesti, toda življenje Pramatinega sina je bilo od sedaj prepolovljeno.

Primerne dne so priredili poroko za Ruruja in Pramadvaro in onadva sta uživala življenje želeč drug drugemu vse dobro in veliko sreče. Toda vrneč svojo ljubljeno za tako visoko ceno se je Rura od tega časa z velikim besom zaobljubil, da bo ubijal kače. In on jih je ubijal z velikim besom kjerkoli jih je videl.

Nekoč pa on v gozdu vidi nestrupeno kačo dundubho in že zamahne s težko palico, da bi jo ubil, pa ga kača začne prositi, da ji prizanese. "Zakaj me hočeš ubiti, čeprav ljudem nočem nič žalega?" - reče kača. "Tebi ni potrebno ubijati nenevarne kače dundubhe samo zato, ker so po videzu in vonju podobne strupenim kačam." In kača pove Ruru, da je bila ona tudi nekoč človek in to spoštovan modrec, kateri je živel v svojem gozdnem prebivališču s svojim prijateljem puščavnikom. Nekoč mu pride na misel, da bi se z njim malo pošalil zato naredi kačo iz trave, da bi ga prestrašil. In ta se je tako prestrašil, ko jo je videl, da je od strahu omedlel, toda takoj ko se je spet zavedel je preklel brezumnega prijatelja: "Da bi me prestrašil si naredil kačo brez strupa, zato želim, da se spremeniš v kačo nestrupenjačo!" Malo za tem, ko pa se je pomiril mu je še dodal: "Ko pa boš srečal plemenitega puščavnika Ruruja, Pramatinega sina se boš rešil tega prekletstva!" In ko je kača dundubha to povedala Ruru je prekletstvo padlo z njega in ponovno je dobil poprejšnjo podobo in reče: "O pobožni puščavnik, prenehaj z ubijanjem kač! Brahmana se ne sme ubiti. Njegov najvišji zakon je nezadajanje zla živim bitjem. Poslušaj me!" In te modrečeve besede, so prepričale Rura in on je s tem dnem prenehal pobijati kače.

PAZNIKI SVETA

Po tem, ko so s prestola vrgli Nahušo sta Jama in Varun in ostali, ki so pomagali Indri, da se vrne iz izgnanstva delili z njim oblast nad vesoljem. Brahma jih je postavil za paznike sveta in gospodarje strani sveta.

Indri je daroval oblast nad vzhodom - zemljo bogov. Od tega časa vzhod pazi Ajravata beli Indrin slon, glavni med zemeljskimi sloni - dignagi velikimi kot gore s štirimi okli in ti sloni s štirih strani držijo Zemljo. Indra vlada vzhodni strani skupaj s sedmimi modreci in služijo mu bogovi Aditje, apsarase in gandharve, sidhi - brezgrešni prebivalci nebeških višin, planeti, zvezde, žrtveni ognji, vetrovi in oblaki, sveti puščavniki in častni cesarji, kateri so opravili obred radžasuje.

Jama od tega časa vlada jugu - zemlji prednikov. Tam izza konca zemlje obvito s temo se nahaja njegovo prebivališče. Pot v Pitriloko - svet prednikov stražita dva strašna pisana in štirioka psa Šarbara, Saramova potomca. Jamovo posestvo je mračno kot divja džungla. Drevesa tam ne dajejo sence, tam ni vode, ni prostora za počitek, edino duše pravičnih v njem najdejo olajšanje. Jami pripadajo grozna podzemlja globoko pod zemljo v svetu Rasatala, katero se nahaja pod sedmimi podzemnimi svetovi. Tam teče krvava in ognjena reka Vajtarani, in tja odhajajo duše tistih, kateri so storili težke grehe na zemlji. Jamini ovaduhi, priče zlih del storjenih na zemlji so: Sonce, Mesec, Veter, Ogenj in Voda. Duše umrlih v Jaminem cesarstvu po katere pošilja njihov gospodar prinašajo služabniki groznega izgleda, rdečih las, ostrih ušes in širokih čeljusti - kimkani, oblečeni v črno.

Toda Jamin zlati dvorec, katerega je zgradil božanski graditelj Višvakarman je prečudovit in poln bogastva in v njem duše pravičnih doživljajo blaženstvo naslanjajoč svoj sluh z zbori gandharv in apsaras. Jama cesar pravičnosti in sodnik gospodar kaznovalskega žezla s svojo ženo Dhumorno Dakšijevo hčerko vlada cesarstvu prednikov in Smrti. Jamin slon - Mahapadma - varuje jug.

Varuni pripada zahod. On vlada v prečudovitem belem dvorcu katerega je Višvakarman postavil na dnu oceana. Ta dvorec je obkrožen s čudovitimi vrtovi na katerega drevju raste drago kamenje in pojejo ptice neverjetne lepote. Tam nikoli ni vroče niti mrzlo. V Varunino cesarstvo odhajajo, asure padle v bitkah. Jama jih je nekoč ujel in jih dal bogu oceana; od tega časa demoni po smrti odhajajo k Varunu, kot ljudje pa v Jamino in Indrino cesarstvo. Varuna sodi demonom in jih kaznuje za storjene grehe tako kot to dela Jama z ljudmi.

Varuna sedi na prestolu v svojem dvorcu s svojo ženo Sidho - Ušanasovo hčerko, obkrožen s številnimi Dajtejami in Danavi, morskimi pošastmi - makari in timingali. Obkrožajo ga še štirje oceani, reke, izviri in jezera. Varunin slon - Vamana - pa pazi zahod.

Severu vlada Kubera, cesar cesarjev, gospodar bogastva in poveljnik jakš. Kuberino prebivališče je čudovito mesto Alaka obkroženo s cvetnimi vrtovi in gozdovi. Tam so reke in jezera polna zlatih lotosov in jata labodov pristaja v njihovih vodah medtem po obalah hodijo divji sloni, antilope, bivoli, medvedi in raznorazna druga zverinjad. Kuberina posestva polna bogastva pazijo okrutne jakše, rakšase in kinari. Razen tega on vlada tudi nad groznimi demoni najriti katere je rodilo grozno božanstvo Niriti, Rušenje. Čarobno kočijo "Pušpako" pa vlečejo guhjaki - polkonji polptice. Kuberin slon - Sarvabhauma - pa pazi severni konec zemlje.

Kuberin dvorec katerega je postavil Višvakarman je podoben belemu oblaku okrašenemu z zlatom, ki lebdi v zraku med gorami.

Tam Kubero z njegovo ženo Ridho - Izobiljem, obkrožajo jakše, guhjaki, rakšase in vidjadhare - prelepi duhovi gorskih gozdov. Okrog njegovega prestola se dvigajo gore z glavno goro Meru. Tam ga obiskujejo bogovi; gandharve, apsarase in kinave pa razveseljujejo zbrane s pesmijo, glasbo in plesom. Kubera s svojim prijateljem Indro vlada Severu in Vzhodu in obema pripada nebeški gozd Nandana.

Veliki bog Šiva, kateri tam prebiva, na Severu, v gorah Himalaje - pa je prav tako Kuberin prijatelj. Govori se, da je nekoč Kubera srečal Šivo z njegovo ženo Umo prelepo Himavatino hčerjo in jo je drzno pogledal s svojim levim očesom. Tistega trenutka je njegovo levo oko postalo rumeno zaradi boginjininega besa in Kubera je postal enooki. Po tem je osem stoletij preživel v strogem kesanju, zato se ga je Šiva usmilil, mu oprostil in tako sta postala prijatelja.

Brahma je določil paznike tudi vmesnim stranem. Čuvaj SV je bog Meseca Soma, JV - bog Sonca Surja, JZ - bog Ognja Agni, SZ - pa Vayu, bog Vetra.

LEGENDA O AURVI

Nekoč je cesar Kritavirja, Jaduov potomec opravljal veliko žrtvovanje na katerem so bili svečeniki modri brahmani iz rodu Bhrigu, poznavalci svetih obredov. Po končanju žrtvovanja je darežljivi cesar nagradil vse svečenike tega rodu z velikim bogastvom. Od tedaj mine veliko let in ceasar Kritavirja je umrl. In pride čas, ko se je Kritavirjevim potomcem popolnoma izpraznila zakladnica in oni so

zapadli v veliko siromaštvo. Tedaj so se spomnili darežljivosti svojega prednika kateri je obdaroval svečenike, zato so se obrnili na brahmane iz rodu Bhrigu po pomoč. Toda oni so zakopali svoje bogastvo ali pa so ga razdelili potujočim puščavnikom, zato, ko so prišli kšatrije, Kritavirjini potomci, so jih brahmani začeli prepričevati, da je Bhrigov rod že davno tega obubožal in da je izgubil vse kar je nekoč dobil.

Toda nekoč je eden od kšatrij začel kopati zemljo v predelu prebivališča Bhrigovega potomca in odkril v zemlji veliko bogastvo, kamor ga je skrila lastnik. Tedaj so kšatrije iz Kritavirjevega rodu spoznali, da so zavedeni in zato so neusmiljeno začeli pobijati vse brahmane, kateri so pripadali Bhrigovemu rodu. V tej svoji norosti so prečesali vso Zemljo, ubijajoč Bhrigove in pri tem jim ni bilo mar niti, če so bili to majhni otroci ali otroci v trebuhu brahmanskih žena.

Videč to, so žene Bhrigovega rodu v strahu pred tem začele bežati v severne gore. Ena od njih, katera se je skrivala na gori Himavati pa je, da bi nadaljevala rod svojega moža skrila svoj plod v svoje bedro. Kšatriji preganjajoč žene Bhrigov pa so prišli do Himavate in tu opazili brahmanko. Napadli so jo, toda tega trenutka se je razprlo materino bedro in na svetu se je pojavil njen sin, kateri je bleščal močneje od opoldanskega sonca in s tem svojim neznosnim bleskom je oslepil kšatrije.

Oslepljeni so oni začeli begati po gorskih hribih mučeni s strahom in stisko in niso mogli najti poti. Tedaj so se obrnili na brahmanko proseč jo, da jim ona vrne vid. Ona pa jim reče: "O kšatriji, jaz vas nisem oropala vida in nisem jezna na vas. Oslepil vas je moj sin, ki se je rodil iz mojega bedra svetleč se zaradi prelite krvi svojih rojakov, zato njega prosite, da se vas usmili!"

In kšatrije so padli pred noge tistega, ki se je rodil iz bedra in ga začeli prositi, da jim povrne vid. On se jih usmili in povrne svetlobo njihovim očem. Kšatrije so se potem vrnili v svoje cesarstvo obljuječ,

da v prihodnosti ne bodo več delali zlih del. Toda, ko je Bhrigov potomec odrasel se je on odločil, da se maščuje za smrt svojih rojakov.

Njega so imenovali Aurva, kar pomeni rojen iz bedra. On je postal velik modrec in predal se je surovemu mučenju telesa zaradi izpolnitve svoje zaobljube in odločil se je, da se ne bo maščeval samo kšatrijam iz Kritavirjevega rodu, kateri so iztrebili potomce velikega Bhrige temveč tudi celemu svetu, kateri je dopustil takšna zla dela. On se je odločil, da uniči vesolje z ognjem, ki je nastalo iz velikega junaštva (puščavništva).

Tedaj so se mu njegovi ubiti sorodniki oglasili iz sveta prednikov in ga začeli prositi naj tega ne stori. "Takšna usoda, katera nas je zadela je bila že prej določena," so mu rekli oni. - "Mi sami smo želeli smrt in se zato nismo upirali svojim morilcem. O veliki junak ni potrebe, da se jeziš na svet! To kar si si zamislil junak se nam zdi neprimerno. Zmanjšaj ogenj svoje jeze in prizanesi svetu!"

Aurva jim na to odvrne: "Toda predniki, moja zaobljuba ne sme biti zaman! Ljudje in bogovi so dovolili uničenje Bhrigovih potomcev, ubijanje nedolžnih žena in otrok in morajo za to čutiti kazen! Zlo ne sme biti nekaznovano, vedoč za njega, in ga ne sprosteti, je sam udeleženec tega. Ta grozni ogenj, ki je nastal iz mojega mučenja, puščavništva in pravične jeze bo zažgal še mene samega, če ga bom oviral!"

Tedaj mu predniki rečejo: "Ta ogenj, kateri je zmožen, da v prah spremeni vesolje, spusti v vodo iz katere je nastal svet in na kateri on počiva. Naj se on skriva na dno oceana goltajoč vodo, dokler ne mine čas propada vesolja. Tedaj bo on prodrl ven in pojedel bo svetove." Aurva tako tudi stori. Spustil je ogenj svoje jeze v ocean, kjer se je on spremenil v veliko konjsko glavo. In vse do današnjega dne se v najoddaljenjšem koncu oceana v veliki globini skriva Vadavamukha,

kobilja čeljust, katera golta vodo. To je vesoljski ogenj, kateri bo prodrl ven v trenutku, ko bo konec sveta in bo vse uničil.

LEGENDA O CESARJU MARUTI

Brihaspati, Angirasov sin je imel mlajšega brata po imenu Samvarta, kateri mu je bil enak po modrosti in po pobožnosti, s katerim je večno tekmoval v veščini čaranja in opravljanja obredov. Brihaspati ni imel rad mlajšega brata in ga je ves čas preganjal in žalil. Ker pa ni več zdržal tega preganjanja in žalitev je Samvarta odšel iz očetove hiše in vse zapustil, ter se umaknil v gozd, kjer je živel kot puščavnik pod milim nebom odrekajoč se vsega.

V tem času je na zemlji živel močan cesar po imenu Maruti, ki je izhajal iz Nedišthe osmega Manuovega sina. Moč Marute je bila neomejena in on je izzval samega Indro, gospodarja bogov. Niti veliki Indra premagovalec grozних asur ni mogel obvladati gospodarja Maruto, spoštovanega in obdarjenega z vsemi krepostmi.

Nekoč si je cesar Maruta zamislil, da bi opravil svečano darovanje žrtve in zato je poklical Brihaspata, ker so bili Angirasi nasledniki svečenikov v rodu Nedišthe, Manuovega sina. Ko je Indra izvedel za Marutovo zamisel reče Brihaspatiju: "Če mi želiš dobro, ne opravljaj obreda za Maruto, ker si ti sedaj moj svečenik! Jaz vladam vsem trem cesarstvom, Maruta pa samo enemu, in to je Zemlja. Ti si vrhovni svečenik in učitelj bogov. Ali se lahko ponižaš, da izpolnjuješ ukaze smrtnega cesarja? Izbiraj - ali hočeš biti moj svečenik ali pa Marutin."

In Brihaspati pomisli in obljubi Indri, da bo ostal svečenik bogov in da ne bo več opravljal obredov za Maruto.

In ko se je Maruta obrnil na Brihaspatija s prošnjo za opravljanje svečane daritve žrtve ga je učitelj bogov zavrnil. Zmeden in ogorčen se je Maruta vrnil v svoje cesarstvo ne da bi vedel kaj naj stori, ker je bilo že vse pripravljeno, da obred izvrši Angirasov sin. Ob poti pa sreča božanskega modreca Narado in ta ga vpraša: "O slavni cesar kaj je s teboj, da si tako čemerer? Povej mi kaj moti tvoj mir? Mogoče ti jaz lahko pomagam?" In Maruta mu pove o darovanju žrtve in o Brihaspatijevem odklonilnem odgovoru. Na to reče Narada: "Brihaspata ima mlajšega brata po imenu Samvarta, kateri niti najmanj ne zaostaja za njim v poznavanju obredov. On se sedaj potika po svetu kot nag puščavnik, ki se je odrekel vsega veselja sveta in preseneča smrtnike s svojo divjo brezumno pojavo. Toda on lahko opravi darovanje žrtve za tebe, če ga boš nagovoril na to." - "Toda kje ga naj najdem?" - vpraša Maruta. Narada reče: "Sedaj on odhaja proti mestu kot prismuknjen potepuh. Odidi tja in zraven mestnih vrat položi mrtvo telo. In vedi Samvarta je tisti, ki bo, ko ga vidi svojo glavo obrnil stran od njega. Pojdi za njim in, ko se znajdeta na mestu, kjer ne bo ljudi pristopi k njemu in ga poprosi, da za tebe opravi obred. Če pa te on vpraša, kdo ti je povedal za njega, mu kar povej, da sem jaz to storil, toda ne povej mu kje stanujem. Povej mu, da sem se po pogovoru povzpел na posmrtno grmado."

Cesar Maruta je storil vse tako, kot mu je svetoval modri Narada. Odšel je v Benares in tam zraven mestnih vrat položil mrtvo telo. Kmalu pa opazi norega starca, ki se je, ko je videl truplo obrnil od mesta. Maruta je odšel za njim sklenjenih rok, in ko sta prišla do osamljenega mesta se Samvarta obrne k cesarju in ga začne obmetavati z blatom, pepelom in žaljivkami. Toda Maruta je mirno prenašal vse žalitve in neodstopajoč je odšel za neumnim beračem. Končno, ko sta prehodila že dolgo pot sta se onadva približala visoki smokvi in Samvarta sede v njeno senco, da se odpočije.

Yama strašni gospodar pekla. Ima zeleno kožo in bakrene oči, ter jaha na bivolu. Nosi kij, tizob in zanko s katero odpelje svoje žrtve.

Vržeč na cesarja pogled ga vpraša: "Kako si me našel? Kdo ti je povedal za mene? Če mi poveš resnico ti bom izpolnil željo, če pa poveš laž se ti bo glava razletela na tisoč koščkov!" Maruta odgovori s spoštovanjem: "Na poti sem srečal modrega Narado in on mi je povedal, da si ti Angirasov sin, bivši svečenik našega rodu in jaz sem odšel, da bi te našel." - "Kje pa sedaj prebiva Narada?" - vpraša Samvarta in cesar odgovori, da je po koncu njunega pogovora odšel v ogenj posmrtnih grmade. "Narada mi je rekel, da ti za mene lahko opraviš velik obred," reče cesar. Samvarta zadovoljen odgovori: "Jaz prav zares lahko opravim obred." Potem pa ga obvzame takšna norost, da je zopet začel cesarja Maruto obsipavati z žalitvami: "Zakaj si me iskal? Ali ne vidiš, da se mi blede in da delam neumnosti?" Samvara še reče: "Moj brat Brihaspati učitelj bogov lahko za tebe opravi obred, k njemu pojdi." Maruta mu zato pove, da je že prosil Brihaspatija in kako ga je ta zavrnil. "On me ni odbil zaradi storjenega kakršnegakoli greha, ker jaz nisem ničesar zakrivil niti pred njim niti pred bogovi," reče Maruta. - "Nič več ga ne bom prosil."

Tedaj mu Samvarta reče: "O cesar jaz ti lahko izpolnim vse kar hočeš, samo če boš poslušal moje nasvete. Toda pomisli, na to, da se bosta Brihaspata in gospodar nebeškega cesarstva strašno razjezila, če bosta izvedela za najin dogovor. Ko bodo izvedeli, da si mene poklical, da bi bil vrhovni svečenik na svečanosti darovanja žrtve, bosta storila vse, da ti škodujeta. Zato mi obljubi, da boš trdno odločen v svoji nameri, potem ti bom pa pomagal. Če pa boš omahoval, bom spremenil v pepel tebe in ves tvoj rod!" In Maruta obljubi: "Če te zapustim naj nikoli ne pridem v blaženo prebivališče pravičnih!"

Angirasov sin reče: "Poslušaj me cesar, povedal ti bom kaj stori. Na severu v gorah Himalaje se dviga visoka gora, ki se imenuje Mundžavat. Tam opravlja svoje puščavništvo Šiva, mož lepe hčerke gora. Njega skupaj z Umo obkroža veliko duhov, tja prihajajo, da mu izkazujejo spoštovanje njegovi bratje Aditji in Vasu, Jama in Ašvina, Kubera, jakše, gandharve, apsarase in nebeški modreci. Tam na gori

katera je oblita z žarki jutranjega sonca, Šiva preneha s svojim puščavništvom, da bi se razvedril z neobvladljivimi Kuberinimi služabniki divjega in zlega pogleda. Tam sonce ne peče niti ne piha hladen veter in prebivalce tega kraja ne muči niti lakota niti žeja, niti starost niti smrt. Osrčja gora v sebi skrivajo Kuberino bogastvo pred nezaželenimi prišleki. Odidi tja cesar in izkaži spoštovanje Šivi, spomeneč mu njegova številna imena: Rudra, Šarva, Šankara, Pašupati, Mahadeva, Hara, Išana in vsa druga. In tedaj ti bo dovoljen dostop do Kuberinega zlata iz katerega je potrebno narediti vrče za naše darovanje žrtve." In cesar Maruta je storil tako, kot mu je rekel Samvarta in dobil je Kuberino zlato.

Ker je slišal za uspeh cesarja Marute, kot tudi to, da bo veliko darovanje opravil Samvarta, se je Brihaspati globoko razžalostil in pomislil, da bo Maruta s svojo močjo prešel še same bogove, njegov svečenik pa bo dobil veliko bogastvo in si pridobil veliko slavo. Misel o tem je tako mučila učitelja bogov, da se je njegov obraz podaljšal in je postal ves bled; Indra je opazil njegov žalosten izgled in ga vprašal, kaj je vzrok njegove žalosti. "Maruta se pripravlja, da bi opravil veliko darovanje žrtve in moj brat Samvarta bo njegov glavni svečenik," odgovori Brihaspati. - "Kakšno zvezo pa ima to s teboj?" - ga vpraša Indra. - "Ti si postal svečenik nebesnikov in si se dvignil do sveta, kjer ni starosti niti smrti. Kaj ti lahko stori Samvarta?" - "Uspeh nasprotnika vedno ranjuje srce," - odgovori Brihaspati. - "Še ti iz istega razloga vodiš neskončen boj z asurami in pobijaš vsakega, ki se malo vzdigne. Za mene je nesprejemljiva misel o uspehu mojega brata. O Indra ne dovoli, da se opravi to darovanje žrtve!"

Tedaj je Indra poslal cesarju Maruti Agnija: "Povej cesarju, da naj za opravljanje obreda pokliče Brihaspatija jaz pa ga bom za to naredil nesmrtnega!" Bog ognja je odšel, da bi povedal Indrino sporočilo in skokovito vžigajoč gozdove na svoji poti pride do cesarja Marute. Cesar ga pričaka z besedami: "Srečen sem, ker je danes v moje dvorce prišel sam bog ognja!" Zatem on prinese gostu častni napitek in vodo za umivanje nog, Agni pa mu preda Indrine besede: "Naj Brihaspati

opravi za tebe to darovanje žrtve, cesar bogov pa te bo zaradi tega potegnil iz strašne starosti in smrti." Toda Maruti odgovori: "Če sedaj Brihaspati opravlja obrede za gospodarja nebeškega cesarstva, kako je lahko svečenik smrtnemu cesarju? Brahman Samvarta bo za mene opravil ta obred." Samvarta pa reče: "Odidi Agni, in ne vračaj se več k cesarju Maruti s predlogom, da naj bo Brihaspati svečenik ali pa te bom zažgal s plamenom svojega pogleda!" In Agni se je prestrašen umaknil.

Ko Indra spozna, da Maruta ni sprejel njegove ponudbe, reče: "O, Agni pojdi zopet k cesarju Maruti in mu povej, da ga bom ubil s svojo vadžro, če ne pokliče Brihaspatija, da opravi obred." Toda Agni ponovno ni hotel iti. "O Šakri pošlji koga drugega," reče on. - "Bojim se oditi s takšnim sporočilom. Ni potrebe, da bi jezili močne svečenike. Spomni se, kaj se je zgodilo, ko si s svojo vadžro hotel ubiti Čajvana." "Resnica je velika moč brahmana," - reče Indra - "toda jaz ne bom prenašal drznost tega zemeljskega cesarja." In on se obrne h Dhritaraštru enemu od vodij gandharv in mu reče, da odnese njegovo sporočilo Maruti.

Vodja gandharv odide k Maruti in prenese sporočilo cesarja bogov: "Če ne vzameš Brihaspatija te bo Indra ubil s svojim groznim orožjem." Toda Maruti mu odgovori: "O Dhritaraštra, prenese cesarju bogov sporočilo, da ni večjega greha kot izdaja prijatelja. Jaz sem obljubil Samvarti, da bo moj vrhovni svečenik na tem darovanju žrtve in držal bom svojo besedo. Brihaspati pa naj vrši obrede za nebesnike." - "Pazi se cesar," mu odgovori vodja gandharv. - "Ali slišiš grmenje, ali slišiš kako na nebu odjeka strašen Indrin glas? Pomisli na svojo srečo sedaj je trenutek za to."

Tedaj se Maruti vznemirjen obrne na Samvarto: "Prav zares na nebu se zbirajo oblaki. To je znak, da prihaja močni Indra. Zaščiti me pred njegovim gnevom, o najboljši med brahmani! Glej kako moji služabniki dregetajo od strahu."

"Ne boj se cesar!" - mu odgovori Samvarta. - "Bodi miren, moje čarovnije te bodo varovale pred vsako nevarnostjo. Naj bleščijo strele, naj besni veter, naj Indra pošilja nevihte na zemljo, jaz bom izpolnil vse, kar si zaželiš in nihče me ne more v tem preprečiti."

Maruta mu tedaj reče: "Če ti lahko izpolniš vsako mojo željo, stori tako, da se v času darovanja žrtve osebno prikaže Indra in sprejme od mene darovani del. Naj pridejo tudi ostali bogovi, da bi vzeli svoj del v izlivanju some."

"O gospodar jaz sem že s svojo močjo čarovnije poklical Indro, da bi prisostvoval darovanju žrtve," mu odgovori Samvarta. - "Glej on že hiti sem v svojih kočijah v spremstvu ostalih bogov!"

In cesar bogov se prikaže na svojih kočijah zraven žrtvenika, kjer je Samvarta opravljal obred za cesarja Maruto in sprejme svoj del žrtve. Maruta in Samvarta se mu priklonita in ga s spoštovanjem pozdravita, tako njega kot tudi ostale bogove, kateri so zaradi velikega obreda sestopili na zemljo. Indra je naklonjeno sprejel njihove pozdrave in povedal, da se ne jezi več na Maruto zaradi njegovega darovanja žrtve. Tedaj Samvarta predlaga Indri, da v prihodnosti on odloča o obredu in vsakemu bogu odredi njegov del. Tako se je Marutino darovanje žrtve opravilo svečano in z velikim slavljem v prisotnosti bogov z Indro na čelu, gandharvami, apsarasami in svetimi modreci. Cesar bogov je osebno pomagal opravljati obred in je prvi poiskusil somo, za njim pa so to storili še ostali nesmrtniki. Po končani svečanosti so se zadovoljni bogovi oddaljili v svoje nebeško cesarstvo, cesar Maruta pa je daroval brahmanom veliko zlata. In še dolgo let po tem je srečno vladal na Zemlji, medtem, ko so njegovi podaniki živeli v miru, sreči in milosti bogov.

INVAZIJA RAKŠAS NA SEVER

Nekega dne medtem, ko je Ravana, cesar rakšas lovil v gozdu nedaleč od Lanke, svojega prebivališča je srečal asurskega gradbenika Majo, kateri je potoval po svetu s svojo hčerko, prelepo Mandodaro. "Kdo si ti?" - vpraša cesar rakšas. - "Kaj delaš tu v zapuščenem gozdu, kjer ne živijo niti ljudje niti jeleni? In kdo je ta devica z očmi gazele?" Ditin sin odgovori: "Jaz sem Maja, moja žena pa je bila prelepa apsara Hema. Z njo sem preživel tisoč let in sem ji bil vdan in jo imel rad z vsem svojim srcem, sedaj pa je minilo štirinajsto leto odkar je odšla v nebo pokoravajoč se volji bogov in se ni vrnila do današnjega dne. Sam sebi sem postavil dvorec na osamljenem mestu okrašen z dragim kamenjem in tam živim osamljeno žalujoč zaradi slovesa z ljubljeno. Samo hčerka mi je ostala in tako sem z njo odšel na pot v želji, da ji najdem moža. Kajti nesreča je biti oče neporočene hčere, ker obstoji nevarnost, da rod njenega očeta in rod njene matere ugasne brez potomstva." Ko je to povedal Ravani, Maja vpraša: "Sedaj pa mi povej sinko, kdo si ti in iz katerega roda si?" On pa mu odgovori: "Jaz sem Ravana, moj oče je veliki puščavnik Višravas sin Pulastje, četrtega Brahmanovega sina." Ko je slišal tak odgovor se je Maja razveselil in ker je čutil spoštovanje do Ravaninega rodu mu je ponudil hčer za ženo. Tako je Ravana vzel prelepo Mandodaro za ženo in jo je odpeljal s seboj na Lanko. Tam pa je po poteku določenega časa ona rodila močnega sina, ki se je pojavil na svetu z groznim krikom zaradi katerega se je zatresel cel otok z gorami in gozdovi na njem. Zaradi tega so ga imenovali Meghandara - Gromoglasni.

V tem času je Kumbahkarna zapadel v globok spanec, katerega je

po želji bogov izprosila za njega od Brahme modra Sarasvati. Ko je Ravana namestil zaspalega brata v veliko goro zraven mesta Lanke se je goreč od jeze odločil, da se bo sam maščeval nebesnikom, kateri so zavedli njegovega brata. V primernem času je on zbral vojsko rakšas in so se z njo odpravil v invazijo. Najprej so vdrl v severne gore in tam uničili številne božanske gozdove. Zatem so prišli do nebeškega gozda Nandane kateri je pripadal Indri in Kuberi. Ko so uničil tudi ta gozd in opustošili cvetoče predele in pobili veliko gandharv, jakš in svetih modrecev se je Ravana vrnil na Lanko.

Ko je izvedel za opustošenje, katerega so storili rakšasi na njegovih posestvih se je Kubera zelo razžalostil in poslal k bratu na Lanko sla s sporočilom: "Zakaj si mi storil zlo? Zakaj si uničil božanske gozdove in pobil svete modrece? Pazi se! Bogovi so besni in togotni zaradi tvojega brezbržnega početja in so pripravljene, da te kaznujejo. Dokler še ni prepozno se premisli in se v prihodnosti vzdrži zlih del!" Ravana pa poslušajoč sla reče: "Do sedaj sem mislil prizanesti svojemu bratu, toda on je sam s svojo drznostjo potegnil na sebe nesrečo. Smrt njemu in vsem paznikom sveta prav tako pa tudi tebi drzni sel!" On to reče in tistega trenutka razseka Kuberinega sla in rakšase, ki so se zbrale takrat okrog Ravaninega prestola, le ti pa so ga takoj pojedli.

Ravana je zopet zbral vojsko in v spremstvu svetovalca Prahaste in drugih hitro odide do gore Kajlase skozi mesta reke, hribe in gozdove. Ko Kubera sliši, da se on približuje mu je poslal nasproti svojo vojsko jakš. Velika vojska jakš je napadla z vseh treh strani Ravano in njegove vojščake - vsak svetovalac Desetoglavega se je boril s tisoči sovražnikov. Jakše so napadle Ravano s težkimi udarci kijev in mečev. Zasuli so ga s ploho strelic in kopij. Presenečen z njihovo invazijo se je cesar rakšas umaknil krvaveč, podoben gori s katere padajo rdeči slapovi. Toda ta njegova zbežnost ni dolgo trajala. Goreč od jeze je ponovno napadel Kuberine vojščake in vdrl v njihove vrste uničujoč vse levo in desno. Njegovi pogumni svetovalci so odšli za njim in rakšase so naredile pravo opustošenje v vojski jakš.

Nove in nove odrede je pošiljal Kubera na bojno polje toda nepremagljivi Ravana jih je vse uničil in razbil. In cesar rakšas pride do samih zidov prebivališča cesarja Kubere. Tu jih pričaka močni Svarbhanu, Kuberin vratar. On izruva iz zemlje težka vhodna vrata in jih vrže na Ravano. Zaradi groznega udarca se Desetoglavi opoteče in iz rane mu brizgne kri, toda Brahmanov dar ga obrani pred smrtjo. Zagrabeč vhodna vrata iz jakšinih rok mu on vrne udarec zaradi česar se je njegov nasprotnik spremenil v prah, tako kot, da je zgorel v ognju požara. Nato so se ostale jakše na bojnem polju podale v beg in rakšase so brez truda vstopili v prebivališče gospodarja bogastva.

Tedaj pa jakše - Kuberini telesni stražarji - na čelu z vojskovodjem Manibhardom zadnjič stopijo v srdit boj z Ravanino vojsko. Toda jakše, ki so se pošteno borili se niso mogli upreti rakšasam, kateri so se posluževali čaranja in zlobnih sil. In pogumni Manibhadra, kateri je premagal številne rakšase je bil v tem boju z Desetoglavim premagan. S težkim topom je Ravana udaril Manibhadro po glavi s takšno močjo, da se mu je čelada zarila v teme in zadeti vojskovodja jakš je odstopil. Od tega časa mu je na glavi ostala vdolbina.

Ko se je Manibhadra umaknil z bojnega polja se je na vse strani razlegel grozen bolesten krik. Tedaj pa Kubera v spremstvu svojih svetovalcev odide nasproti svojemu bratu: "O ti nesrečnik," vzklikne Kubera - "nisi poslušal mojih opominov in sam si si izbral zlo usodo. Brezumnež na sebe si pritegnil jezo bogov. Požel boš tisto, kar si posejal." In gospodar jakš udari s svojim težkim topom Ravano po glavi. Ta se je udarca uspel ubraniti in med bratoma se je vnel krut boj v katerem se je Ravana večkrat zatekel k čarovnijam. Odbijajoč Kuberine napade se je on spreminjal v tisoče oblik, nekaj časa v obalo, nekaj časa v jezero, nekaj časa v asuro, nekaj časa v jakšo in pogunmi Kubera ga nikakor ni mogel premagati. In končno je Ravana uspel zadeti Kubero v glavo z udarcem topa in ta je oblit s krvjo padel brez zavesti na zemljo. Kuberini svetovalci so ga odnesli z bojnega polja v gozd Nandanino, kjer se je komaj opomogel od rane, ki mu jo je zadal Ravana.

Ravana pa pobere bogati plen iz Kuberinega posestva. Vzel je bratovo letečo kočijo "Pušpako" okrašeno z zlatimi stebri in svodi posutimi z biseri in dragim kamenjem obvito z zlatimi stopnicami in okrašeno s terasami, prečudovitimi vrtovi, kateri obrodijo tekom celega leta. In povzpeč se na to bleščečo kočijo je Ravana z rakšasami zapustil goro Kajlaso.

Ko se je Ravana potujoč po severnih gorah približal vrhu blizu goščave kjer se je nekoč rodil Skanda, Šivin sin se je kočija "Pušpaka" sama ustavila, na pobočju gore pa se pojavi nekakšen grd palček obrite glave in grdega obraza. Obrne se na cesarja Lanke in mu reče: "O Desetoglavi ne pojdi naprej po tej poti. Veliki Šiva prebiva na vrhu te gore in nihče ne sme motiti njegovega miru." Ravana prasne v smeh gledajoč grdega palčka. "Kdo si ti palček z obrazom opice," reče on oholo - "da si drzneš nam ukazovati?" Palček se razjezi in reče: "Jaz sem Nandin, služabnik vsemogočnega Šive. Tebi, ki pa se smeješ mojemu obrazu pa prerokujem: prišel bo čas in opice bodo uničile tvojo vojsko, tebe pa bodo oropali cesarstva." To Nandinovo prerokovanje pa se je uresničilo veliko let kasneje, ko se je na Lanki pojavil Rama na čelu opičje vojske.

Ravana pa je medtem s prezirom sprejel Nandinove besede, sestopil s kočije in rekel: "To goro zaradi katere se je ustavila kočija bom izruval iz zemlje s korenomo vred!" Zatem stopi do gore jo izruva iz zemlje in dvigne. Ogromna gora se je zanihala v zraku in z njo so se zanihali vsi njeni prebivalci, Šivini služabniki in prelepa Uma, ki se je v paniki privila ob svojega moža. Tedaj pa Šiva ogorčen zaradi Ravanine drznosti dvigne nogo in z močnim stopalom pohodi goro vse do podnožja. Cesar rakšas se zaradi velike bolečine v rokah stisnjenih z težo začne tako glasno dreti, da so se zaradi tega derjenja začeli tresti vsi trije svetovi, zato so se bogovi v nebesih z Indro na čelu začeli vznemirjeni spraševati med seboj zakaj takšen vik in krik. Govori se, da je ravno takrat Šiva dal ime gospodarju rakšas - Ravana, kar pomeni KRIČAČ.

Prestrašeni Ravanini svetovalci so ga začeli nagovarjati naj se pokori Šivi in zaprosi od velikega boga za milost. In Ravana pomireč se odpoje himno Šivi. Šiva mu tedaj osvobodí roke in ga spusti. Ravana mu obljubi, da bo od sedaj naprej živel mirno življenje in veliki bog je rakšasu podaril čarobni meč in mu ukazal, da naj ne pohodi svoje besede, potem pa sta se razšla. Toda Ravana je svojo besedo vseeno prelomil.

BOJ RAVANE S KŠATRIJAMI

Ko je sestopil z gore je Ravana šel skozi veliko dežel in povsod se je spuščal v boje s kšatrijami kateri se mu niso želeli pokoriti. V bitkah je obvladoval pogumne cesarje in jih uničeval skupaj z njihovo vojsko. Tako je prišel do visoke gore na katere vrhu je Maruta, cesar Sončevega rodu opravljal daritev žrtve ob prisotnosti bogov. Njegov glavni svečenik je bil Samvarta, Angirasov sin. Ko so bogovi izvedeli, da se jim približuje grozni Ravana so pohiteli in se skrili prevzeč na sebe raznovrstna obličja, ker so vedeli, da srečanje z rakšaso kateri je po Brahmini milosti neobvladljiv ne obljublja nič dobrega. Indra se je spremenil v pava, Jama v vrano, Kubera v kuščarja, Varun v laboda pa tudi ostali bogovi, ki so tem iskali zatočišče so si naredili obličja raznoraznih zveri.

Ravana je sestopil na zemljo na kateri se je opravljalo darovanje žrtve in začne zavijati kot kakšen besen pes. Obrne se na cesarja Maruto in reče: "Pokori se ali pa se bori!" - "Kdo si ti?" - vpraša

Maruta. Ravana z nasmehom odgovori: "Ali še nisi slišal za mene in mojo moč? Jaz sem Ravana, Višravasin sin kateri je premagal svojega starejšega brata gospodarja bogastva in mu ukradel čarobno kočijo." Na to mu Maruta odgovori: "Ni dostojen slave tisti, kateri stori nečastno delo. Zato se ti zaman hvališ s svojo zmago nad bratom. Počakaj na tej sveti zemlji boš našel smrt! Moje strele te bodo poslale v Jamino prebivališče." "In cesar poprime lok in strelice in že je bil pripravljen na boj toda Samvarta ga je prestregel: "Ti ne smeš prekiniti to darovanje žrtve drugače celemu tvojemu rodu preti propad. Razen tega je ta rakšas močan in neobvladljiv v boju in ti ne moreš biti prepričan v zmago!" In cesar Maruta spusti orožje in se vrne k darovanju žrtve. Tedaj pa Ravanini svetovalci zavpijejo: "Cesar Maruta se je pokoril gospodarju rakšas!" Zatem Ravana požre modrece, ki so se zbrali zaradi svetega obreda in sit ter zadovoljen sestopi z gore in nadaljuje pot v svojih čarobnih kočijah.

Ko se Ravana oddalji so se bogovi povrnili v svojo poprejšnjo obliko. Indra tedaj daruje pavu (katerega obliko si je privzel, ko se je hotel rešiti pred Ravano) sto oči, ki od tega časa krasijo pavov rep in neranljivost pred kačami. In tega časa pavi izpolnjujejo zrak z zmagovalnimi kriki, ko čutijo, da se približuje oblak katerega pošilja Indra na koncu poletja - to pa je prav tako darilo, ki jim ga je podaril cesar bogov. Jama je vrani daroval dolgo življenje in spoštovano mesto v cesarstvu bogov, Varuna pa je daroval labodu lepoto in nedotakljivo belino morske pene, Kubera pa je daroval kuščarju zlato kožo. Tako so bogovi razdelili darove.

Ravana pa je nadaljeval svojo pot iz dežele v deželo vsakič pokoreč nove in nove cesarje. Samo Anaranja cesar Ajodhe se mu je upal zoperstaviti. Ravana je razgnal in nagnal v beg njegovo vojsko, toda Anaranja je ostal na bojnem polju in se pogumno boril in nagnal rakšase, da so se morali umakniti. On je zadal izgube Prahasti in drugim Ravaninim svetovalcem in neutrudno napenjajoč svoj močni lok zasipajoč cesarja rakšas. Toda tako kot se potoki neviht odbijajo z vrha gore, tako so se tudi Anaranjine strelice odbijale od neranljivega

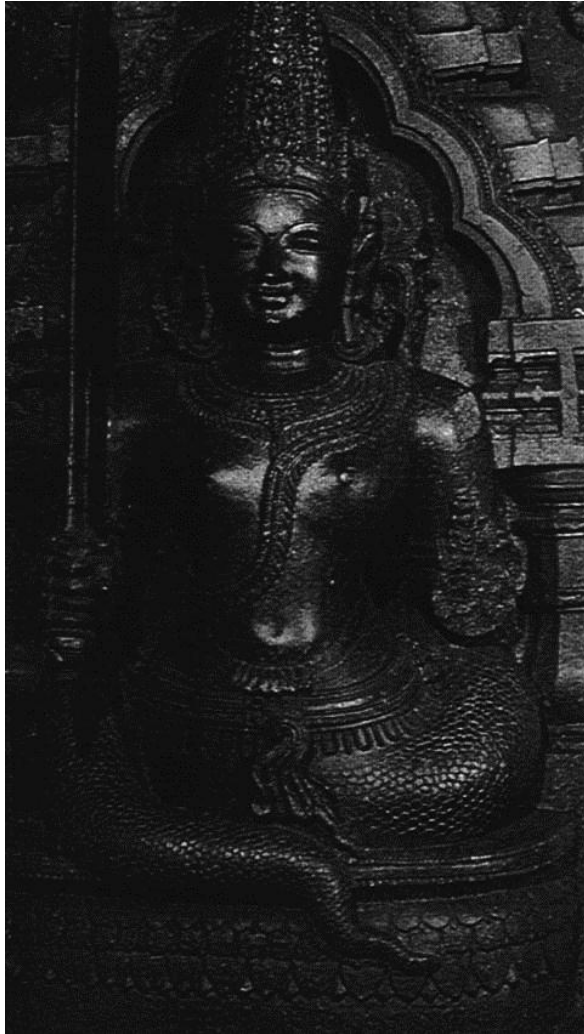
Ravane, ne da bi mu zadale kakršnokoli zlo. Z enim udarcem topa je Ravana vrgel cesarja Ajodhe s kočije in mu reče smejoč se: "Kako si se upal boriti z menoj brezumnež: Ali mogoče še nisi slišal za mojo moč?" Toda Anaranja umirajoč prerokuje, da se bo njegov potomec cesar Sončevega rodu maščeval Ravani in da ga bo ubil. Anaranjev potomec cesar Ajodhe - Rama kateremu je Ravana ugrabil ženo prelepo Sito je prišel na Lanko na čelu vojske opic in ubil cesarja rakšas.

INVAZIJA RAKŠAS NA JAMINO CESARSTVO

Nekoč v času, ko je Ravana zmagoslavno hodil iz ene dežele v drugo zastrašujoč in pokoreč narode je srečal modrega Narado. Na oblaku na katerem je letel nad zemljo se je Narada spustil v gozd v katerem je počival Ravana po eni izmed svojih zmag in mu reče: "O Desetoglavi s svojo pogumnostjo in močjo si dosegel veliko slavo. Navdušen sem nad tvojimi zmagami nad gandharvami, nagami in jakšami. Toda zakaj ti, katerega ne morejo obvladati niti bogovi, niti asure, niti gandharve, niti jakše, niti rakšase zapravljaš svojo moč na ljudeh, ki so tako ali tako zapisani smrti? Zakaj ubijaš tiste ljudi kateri begajo v temi nevednosti in so brez lastne sreče? Oni so že tako brez tebe izpostavljeni raznovrstnim nezgodam: lakoti, žeji, boleznim in starosti. Kaj imaš od uničevanja plemen katere že brez tebe uničuje lastna usoda? Če bi ti premagal Jamo boga smrti potem bi se lahko reklo, da je v veselju vse podložno tebi!"

Ketu ustvarjen nekoč, ko je ena od asur pretentala bogove in prišla do napitka amrite potem, ko se je pinjil ocean mleka. Čeprav je Šiva razpolovil lopova s svojim diskom, sta oba dela ostala živa; iz trupa je nastal Ketu z repom zmaja kateri je nesmrten, tada pregnan je v stelarno sfero kjer je praoče kometov in meteorjev.

Poslušajoč Naradine besede se Ravana zasmeji in reče: "Meni ni nič nedostopno! O, modri Narada, ti, ki se veseliš spopadov in bitk, jaz sem se že zaprisegel, da bom premagal vse štiri paznike sveta. Sedaj je gospodar sevega spoznal mojo moč in jaz ravnokar odhajam v cesarstvo prednikov, da bom ubil njihovega gospodarja Vivasvatovega sina." Poslovi se od Narade potem pa odide na jug v spremstvu svojih svetovalcev.

Narada nato pomisli: "Kako cesar rakšas lahko premaga Jamo? Kako lahko on premaga Čas, kateri vse premaguje? Celó jaz sem pod njegovo oblastjo. Kako se bo on vzdignil proti njemu? To pa bi rad videl. Zato bom takoj odšel v Jamino prebivališče, da s svojimi očmi opazujem gospodarja mrtvih in rakšas."

In Narada hitro odide na jug in pride v Jamino prebivališče. On tam vidi cesarja pravičnosti, kako sedi pred ognjem in vanj meče dela dobrih in pravičnih človeških postopkov. "Zakaj si prišel modrec, katerega spoštujejo bogovi in gandharve?" - vpraša Jama Narado in ta mu pove vse o Ravaninih namenih. Kmalu za tem onadva zagledata cesarja, ki se je približeval na bleščeči kočiji "Pušpaki" in Ravana vstopi v Jamino prebivališče.

Tam vidi krvavo reko Vajtarano v kateri so z glasnim tarnanjem plavali grešniki plačujoč za slaba dela v času svojega življenja. Na obali te reke so drugi grešniki zakopani v vreli pesek trpeli grozne muke. Tam je raslo drevje z bodicami in meči namesto listja in ti meči so bodli in sekali telesa grešnikov. Kruti Jamini služabniki so mučili nesrečnike z ognjem in ostrimi bodicami, medtem, ko so jih grizli psi in črvi. Ravana je tam videl tisoče in stotine obsojenih na stradanje, razjedeni in okrvavljeni so glasno stokali zaradi bolečin. Toda tam v prebivališču Jame je Ravana videl tudi duše spoštovanih, kateri so se v čudovitih dvorih naslajali s čudovito glasbo in pesmijo, ljubkovanjem lepih deklet in velikimi količinami riža, mleka in raznovrstnih dobrot.

Ko je upadel v to grozno prebivališče Jame na kočiji "Pušpaki" je Ravana razgnal njegove okrutne stražarje in osvobodil muk grešnike, ki so bili v peklu. Oni pa so nato začeli slaviti pogumnega rakšaso. Tedaj so kinkari Jamini služabniki z vseh strani napadli Ravano zamahujoč s topovi in kopji in v temačnem prebivališču Smrti se je začela grozna bitka med cesarjem rakšas in besnimi stražarji mrtvih. Velikokrat so kinkari z groznimi udarci svojega orožja razbili na drobne koščke čarobno kočijo "Pušpako", toda ona se je vsakokrat sestavila nazaj in pokoravajoč se volji Desetoglavega ponovno hitela cela in nepoškodovana zahvaljujoč se Brahmini milosti.

Rakšase, kateri so spremljali Ravano v cesarstvo mrtvih so besno odbijali kinkare, metali na njih pobočja, drevesa in cele hiše; in sam Desetoglavi je ubijal Jamine služabnike z udarci kopij, kot tudi z velikimi kamni in stoletnimi drevesi. Toda stotine in tisoče kinkar mu je v svojih napadih zadalo številne rane. Potrgali so mu opremo in on je bil ves oblit s krvjo kot drevo kinšuka, kadar na njem cvetijo rdeči cvetovi. Tedaj Ravana sestopi s čarobne kočije "Pušpaka" in grozno bliskajoč z očmi in ves krvav postavi na tetivo svojega loka začarano strelico Pušupato, katero mu je skupaj z mečem podaril Šiva. In ko je ta čarobna strelica poletela s tetive se je v trenutku spremenila v velikansko vojsko kinkar.

Ko Jama zasliši zmagovalne vzklike rakšas, ki so se oglašale, da je njegova vojska uničena so mu oči začele bliskati od jeze in on ukaže svojemu kočijažu Rogi: "Pripelji kočijo!" In Roga (bolezen) Jamin voznik je pripeljal kočijo v katero so bili vpreženi konji bleščeči kot sonce. Vivastov sin pa se je povzpел na kočijo. Pred njega pa stopita še vseuničujoča Smrt z žezlom v roki in zraven nje Čas, kateri je z grozo napolnjeval srca ljudi in prebivalcev neba. Na Jamin znak so šle kočije v napad in v trenutku so jih božanski konji prepeljali na bojno polje.

Ob pojavi Smrti, ki se je približevala na strašni kočiji so Ravanini svetovalci in vojščaki obvezeti s paniko začeli bežati. Samo Desetoglavi

ni zadržtel in je ostal na mestu neustrašno čakajoč sovražnika. Še bogovi in gandharve so se spustile z nebes, da bi videli ta neverjeten boj.

Ko Jamina kočija odide do Ravane je gospodar rakšas napel svoj lok in popolnil prostor s ploho smrtonosnih streljic. S štirih strani je on zadel Smrt, s sedmih Bolezen in s stotimi in tisočimi streljicami je zadel v glavo samega Vivasvatovega sina. Tedaj iz Jamovih ust švignejo plameneči jeziki, naganjajoč strah v kosti nebesnikom in asuram. Smrt reče: "Pusti me Jama, da uničim tega groznega rakšaso. Kdorkoli na tem svetu je videl moj obraz ni ostal živ." Toda Vivasvatov sin odgovori Smrti: "Počakaj jaz ga bom ubil!" In on zadane Ravanine glave s plamtečim žezlom, pred katerim se je vse treslo, kar je živega v veselju in zdelo se je kot, da plamen, kateri meče žezlo boga smrti pripravljen, da požre Ravano. Ostali vojščaki so se v grozi razbežali z bojnega polja, bogovi pa so drhteč odstopili.

Toda tedaj se v cesarstvo mrtvih spusti sam Praoče in reče Jami: "O močni Vivasvatov sin, ne delaj tega, kar si si zamislil. Jaz sem temu rakšasu podaril darilo neranljivosti in ti ne smeš prelomiti moje volje drugače se bodo moje besede spremenile v laž in tedaj bo ona zavladala celemu veselju! Ne spusti svojega groznega žezla na Ravanino glavo! On ne sme umreti." Jama odgovori: "O Brahma ti si naš gospodar in jaz sem ti pokoren! Ne bom ti ubil tega rakšase, kateri si je pridobil tvojo milost, toda naj on vrne tiste grešnike, katere je on osvobodil zasluženih muk." - "Naj bo tako," - reče Brahma.

Za tem se Jama s svojimi kočijami z Boleznijo, Smrtjo in Časom vrne v nebeško prebivališče. Ravana pa je slaveč zmago zapustil cesarstvo mrtvih.

RAVANA V VARUNINEM CESARSTVU

Ko so rakšase videle svojega cesarja, ko se je vračal iz cesarstva mrtvih ves oblit s krvjo so bili presenečeni in srečni. Pohvalili so ga potem pa so zopet skupaj odšli. Ravana je usmeril svojo kočijo naravnost proti oceanu Varuninem cesarstvu. Šel je skozi podzemno cesarstvo nag, ga pokoril in osvojil Bhagavato - prestolnico kačjega cesarja Vasuke polnega bogastva. Zatem je odšel v podzemno posestvo Datej in Danav in se z njimi spustil v surov boj. Ta boj pa je trajal leto dni in, ker so si bili enako močni tako Davave, Dajteje in rakšase se je Brahma obrnil na Danave in Dajteje: "Vi ne boste premagali rakšas niti oni ne bodo premagali vas. Najbolje je, da z njimi sklenete zvezo!" S tem predlogom so se strinjali tudi rakšasi zato so z Danavami in Dajtejami sklenili mir.

Ravana je odšel naprej in kmalu je prišel v podvodno cesarstvo, Varunino prebivališče, ki je bilo podobno bleščéči množici belih oblakov. Pazniki prebivališča so napadli Ravano in mu presekali pot, toda on jih je pokoril, pobil tiste, ki so se mu zoperstavili in reče preživelim: "Pojdite k svojemu gospodarju in mu povejte: Prišel je Ravana in hoče se s teboj spopasti. Ali se bori ali pa se ukloni cesarju rakšas, in potem ti bo on prizanesel." V tem času pa so skozi vhodna vrata Varuninega dvora stopili sinovi in vnuki boga oceana z veliko vojsko in napadli Ravano. Ravanini vojščaki so z njim stopili v boj in stisnili vojščake morske vojske; veliko so jih pobili, toda sinove in vnuke boga Varuna niso mogli poremagati. Tedaj je šel nad njih Ravana v svoji kočiji "Pušpaki", Varunini otroci so švignili v nebeško višino in od tod zasuli rakšase s strelkami in kopji. V zraku se je začel

surov boj med Varuninimi potomci in Ravano, kateri je na njih nameril svojo letečo kočijo. In Desetoglavi je pobil Varunine sinove in vnuke s smrtonosnimi strelicami in oni so popadali mrtvi na zemljo.

Ravana proslavljujoč zmago je ponovno pristopil k vratom Varuninega prebivališča in rekel njegovim vojščakom, kateri so se v strahu zbrali pred njimi. "Naj pride bog oceana. Povejte mu, da sem pobil vse njegove sinove in vnuke." Toda pred cesarja rakšas stopi Prahasa, Varunin svetovalc in reče: "O cesar, gospodar voda, tisti, katerega pozivaš v boj je danes odšel v Brahmov dvorec, da bi se naužil petja gandharv in plesa apsaras. Mar ti ni dovolj, ker si premagal njegove sinove? Kaj še hočeš?" - Na to je Ravana vzdiknil: "Premagal sem gospodarja zahoda!" - Potem pa zapusti Varunino cesarstvo in se vrnil na Lanko.

RAVANA V PODZEMNEM SVETU IN NEBESIH

Ko se je vračal na Lanko je Ravana s svojimi svetovalci potoval skozi dežele podzemnega sveta in na nekem osamljenem mestu zagledal čudovit dvorec z zlatimi stebri in kristalnimi stopnicami; čudovitimi oboki in okni okrašenimi z biseri in dragim kamenjem, "Kdo je lastnik tega čudovitega dvorca, kateri blešči od bleska draguljev kot vrh gore Meru?" - vpraša cesar rakšas. "Pojdi Prahasta in poižvedi, kdo je njegov lastnik?" In Prahasta Ravanin svetovalc sestopi s kočije in vstopi v dvor. V prvi sobani ne vidi nikogar, zato vstopi v drugo, tretjo in tako po vrsti še v ostale, dokler v sedmi ne zagleda plameneč ogenj. Ko Prahasta vstopi v to sobano v plamenu

zagleda človeka s krono iz zlatih lotosov in groznega izgleda, kot sam Jama, bog smrti. Videč Prahasto človek prasne v rogajoč smeh in zaradi njegovega smeha srce Ravaninega svetovalca zadrhti in on se hitro obrne in zbeži iz dvorca.

Prahasta pove Ravani, kaj je videl v sobanah skrivnostnega dvora in gospodar rakšas razjedan od radovednosti vstopi v dvor. Na vstopu v notranje prostore mu pot prekriža človek z železnim topom v roki. On je bil tako grozen, da so se Ravani dvignili lasje na glavi in vsega je prevzela jeza. Ker je opazil njegovo prestrašenost, človek vpraša: "Rakšasa kaj se ti mota po glavi? Zakaj si prišel sem? Ali se hočeš bojevati z Balom, gospodarjem asur?" Ko je obvladal strah Ravana odgovori: "Povej mi kdo je lastnik tega dvorca. Naj mi bo pokoren ali pa naj pride, da se bova borila." Človek s topom reče: "Tu živi cesar Dajtej in Danav, močan in nepremagljiv cesar poznan po svoji pogumnosti in poštenosti. Njega slavijo v vseh treh svetovih, celo bogovi ga spoštujejo. On je neustrašen. O rakšasa ali se hočeš boriti z njim? Če se želiš boriti z Balijem potem pa vstopi."

In Ravana vstopi v cesarske prostore in vidi Balija Prahladovega sina, gospodarja Dajtej in Danav. Močni Bali prisrčno pričaka gosta in mu, popriječ ga za njegovo roko, reče: "O gospodar rakšas, kaj lahko storim za tebe? Zakaj si prišel v moj dvorec?" Ravana mu odgovori: "Slišal sem, slavni gospodar, da te je nekoč ujel Višnu. Toda jaz te lahko osvobodim okov. Brahma mi je daroval nepremagljivost." Na te besede je Bali prasnjal v smeh in rekel: "Ko si prispel si srečal turobnega paznika, kateri stoji ob vhodu - on me je ujel in okoval. Ti ne veš kdo je on pa tudi jaz ne vem. Toda vem, da je neobvladljiv kot Smrt. V njem se nahaja preteklost, sedanost in prihodnost, on je utelešenje vsemogočnega časa. On je ubil Valo in Vritro, Hiranjjakašipa, Hiranjjakaša, Pahlado in številne druge. Oni so bili pogumni, opravili so veliko žrtvovanj in predajali so se surovemu mučenju, toda tudi eden njih se ni mogel upreti, ko je prišel določen čas." In Bali reče Ravani: "Vidiš na tleh zraven mojih nog leži disk. Dvigni ga in stopi zraven mene, potem pa ti bom razkril skrivnost

večne rešitve." Ravana pristopi k disku in se skloni, da bi ga dvignil. Toda, kljub vsem naporom ga ni mogel niti premakniti s tal. Poskušal je ponovno in končno mu je uspelo, da ga je dvignil povsem malo; potem pa se zruši na zemljo in kri mu brizgne iz ust. Bali mu nato v smehu reče: "O Ravana poslušaj me. Ta disk, katerega nisi mogel dvigniti je eden mojih prednikov nosil v ušesu kot uhan. Nihče ni mogel obvladati močnega Hiranjjakašipa, cesarja asur, toda on je padel, ko je prišel njegov čas. Veliki Višnu je tisti, ki mu je vzel življenje in ga kaznoval za napačne postopke. Višnu je postavil zraven mojih vrat tega stražarja in ta stražar je v bistvu, tisti, ki se lahko prikaže v različnih oblikah in jaz sem pokoren njegovi volji."

Ravana mu s prezirom odgovori: "Nisem se ustrašil samega boga Smrti in sem ga premagal, ko sem vstopil v njegovo cesarstvo, kaj da bi se bal tvojega stražarja. Toda, če ti sam ne želiš, da te osvobodim, ti jaz ne bom pomagal v tem." In on besesn zapusti dvorec gospodarja demonov. Višnu pa pomisli: "Ne bom ubil tega grešnega rakšaso in s tem podrl Brahmanovo odločitev."

Ravana je odšel naprej s svojo hitro kočijo in zapustil je predele podzemnega cesarstva, ter se povzpел v nebo in prišel do prebivališča Sonca. Tam v bleščečih oblačilih vidi veličastnega Surjo, okrašenega z rožnatimi lotosi iz katerih je žarčilo tisoč žarkov. Ravana je poslal do vhodnih vrat Surjinega dvora svojega svetovalca Prahasto in mu ukazal naj bogu Sonca preda sporočilo: "Prišel je močni Ravana in želi se s teboj bojevati. Ali se z njim bojuj ali pa priznaj, da si premagan!" Prahasta se približa vstopu v prebivališče boga Sonca, kjer je na straži stal Dandin, Surjin vratar. Rakšas mu je predal sporočilo svojega gospodarja, Dandin pa odide in ponovi sporočilo svojemu gospodarju Surji. Poslušajoč Ravanino sporočilo modri Surja reče: "Pojdi Dandin in stori po svoji presoji. Če želiš se bori s tem prišlekom, če pa ne želiš - priznaj, da si premagan. Dandin je odšel in ponovil, kar mu je bog Sonca sporočil. Po tem se je gospodar rakšas razglasil za zmagovalca in nadaljeval pot.

Ko je preživel noč na gori Meru je Ravana odšel v cesarstvo Some, boga Meseca. Zatem sreča vojščaka v razkošni opremi, kako v spremstvu lepih apsaras, katere so ga obsipavale s poljubi hiti v kočiji po nebu. Ravana vpraša nebeškega modreca, kateri je bil zraven njega: "O brahman, povej mi, kdo je ta lenuh brez sramu obkrožen z apsarasami? Ali on mogoče ne ve, da mu je za petami grozna vojska rakšas?" Modrec odgovori: "O sin moj, to je pobožni cesar, ki se je odlikoval v svojem zemeljskem življenju po pogumnosti in kateri je strogo spoštoval bogove z določenimi obredi. Sedaj on odhaja v nebeško cesarstvo, da bi po smrti lahko okusil plodove spoštovanega vedenja. O gospodar rakšas, ni potrebe žaliti pravičnega!" Ravana se je hotel boriti s pravičnim cesarjem, toda zadržali so ga nebeški modreci s Pulastjo in njegovim dedom na čelu.

Ravana je nadaljeval pot in ko je šel mimo prebivališča siddh in čaran - nebeških pripovedovalcev, dvorca Garude, cesarja ptic nebeške zemlje, kjer je tekla reka Ganga se je končno približal Sominemu prebivališču. Toda bolj in bolj so se rakšase vzpenjale višje po nebeški cesti, bolj so jih mesečevi žarki uperjeni na njih obdajali z mrazom, in Prahasta zavpije Ravani: "O gospodar, zmanjuje nam moči! Zelo je mraz, ne moremo zdržati, vrnimo se nazaj!" Ravana se ustavi in v jezi začne s svojimi strelicami ciljati Mesec. On je Somo neusmiljeno zadeval in gotovo bi ga usmrtil, če Brahma nebi pohitel na pomoč, bogu Meseca. On se je pojavil v njegovem cesarstvu in rekel Ravani: "O Desetoglavi, stoj, ne uničuj moč gospodarja zvezd. Jaz ti bom za povračilo razkril čarovnije katere ti bodo pomagale v boju z največjim sovražnikom v trenutku smrtne nevarnosti." Ravana je pristal in Prahaste mu je razkril čarovnije, katere so ga naredile še bolj nepremagljivega. In pusteč na miru boga Meseca je cesar rakšas odšel nazaj.

UGRABITEV ŽENA

Na poti nazaj na Lanko je Ravana srečal lepo devico, hčer nekega dostojanstvenega puščavnika. Ravana jo je ugrabil in jo prisilil, da odide z njim. Od takrat naprej, kadarkoli je na svoji poti srečal lepo dekle jo je ugrabil družini in jo odpeljal s seboj na Lanko. Tako je on ugrabil številne žene - hčere nebesnikov in asur, rakšas, nag in jakš, kinar in smrtnikov. S silo odpeljane na njegovi kočiji daleč od rojstnega doma so lepotice hudo jokale misleč na svoje družine, očete, matere, možove in otroke ne vedoč kakšna usoda jih čaka. Ena je vsa prestrašena mislila, da jo bo pojedel, druga je tulila misleč na svojega sina, tretja je jokala v skrbi za svojo materjo, katera ne bo prenesla njeno izginotje. Toda Ravanina kočija je letela skozi zrak kot ptica vse bolj in bolj naprej dokler ni prispela na Lanko, kjer je Ravana v prostorih svojega dvora namestil dekleta in žene katere je ugrabil.

Ko se je vrnil po dolgi odsotnosti v svojo prestolnico, si je Ravana najprej želel videti ljubljenega sina Meghanado. Sorodniki so mu rekli, da je carjevič nekoliko dni pred njegovim prihodom zapustil dvor in odšel v sveti gozd s svojim učiteljem, modrim svečenikom Ušanasom. Ravana je odšel tja in naletel na stotine žrtvenih stebrov in žrtvenih ognjev, kateri so celo okolico gozda osvetljevali in zapolnjevali z dimom. Tam je njegov sin oblečen v jelenjo kožo opravljal skrivnostne obrede s svečeniki. Ravana objame svojega sina in ga vpraša: "Kaj delaš tu? Po pravici mi povej?" Ušanas pa odgovori namesto Meghanade: "Poslušaj cesar, povedal ti bom kaj je dosegel tvoj sin. Ko je opravil velike obrede, katere sem ga naučil, in prinoseč žrtve po mojem nasvetu je dosegel čarobno moč, katera presega razum

bogov. Sedaj lahko leti po zraku in se spreminja v katerokoli obliko želi, postaja neviden in povrh vsega on pozna skrivnosti čarovništva v katerega se ne morejo potopiti niti bogovi niti asure." Ravana reče: "Zaman ste prinašali žrtve bogovm našim sovražnikom, toda to kar ste dosegli nam bo koristilo v prihodnosti!" Zatem on popelje Meghanado v dvor, da mu pokaže plen, ki ga je dobil na pohodu.

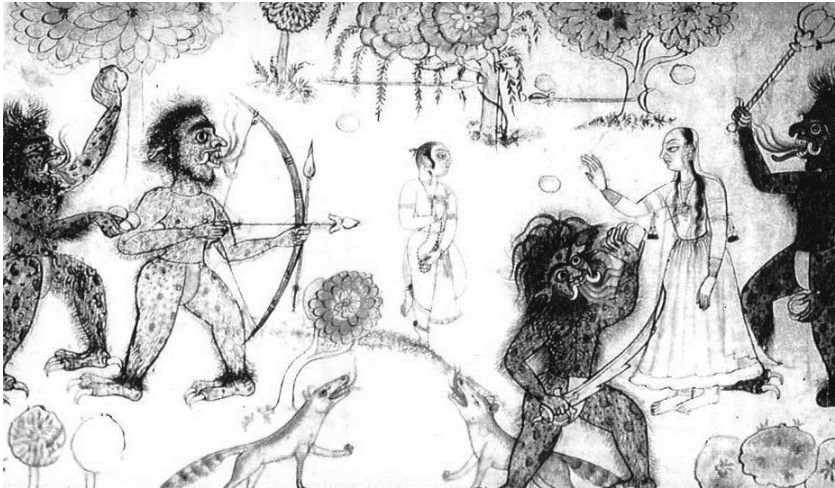
Z Meghanado in svojim bratom Vibhišano je Ravana vstopil v prostore, kjer so se nahajala ujeta dekleta. Hvaleč se s svojim uspehom jih pokaže svojemu bratu in sinu, medtem, ko so one drhtele od strahu. Nato mu pobožni Vibhišana reče jezno: "Ti grešiš, slepo sledeč svoje slabosti! Najbrž nas je kot kazen zadela nesreča za storjene tvoje grehe, ker nam je demon Madhu ugrabil prelepo Kumbhinaso vnukinjo Maljavana, našega najstarejšega brata, nešega deda po materi." - "Kako pa se je to zgodilo?" - vpraša Ravana in Vibhišana mu pove, kako je demon Madhu ugrabil Kumbhinaso v času, ko je bil Meghandara zaposlen z darovanjem žrtve v svetem gozdu, Kumbhakarna je spal v svoji gori, on pa je moral zapustiti Lanko zaradi poti v podvodno cesarstvo. "Kumbhinari je vnukinja našega deda, to pa pomeni, da je naša sestra," reče Vibhišana. - "Ta ugrabitev naše sestre je velika nesreča za nas."

Jezni Ravana takoj zbere ogromno vojsko rakšas in odide v pregon za ugrabiteljem. Z njim je odšel tudi Meghanada, medtem, ko je Vibhišana ostal, da bi vladal na Lanki v njegovi odsotnosti. Številna vojska je pomračila nebo, kot oblak. Napotili so se proti mestu v katerem je vladal Madhu. Eni so pohiteli na oslih, drugi na kamelah, tretji na konjih, nekateri pa so jahali velike kače ali morske ribe. Ko so prispeli v prestolnico demona Madha je Ravana vpadel ravno v njegov dvor. Bleda in drhteča Kumbhinasi pa je začela prostiti: "O cesar, ne ubij mi moža! Čeprav me je ugrabil brez soglasja mojih sorodnikov je on sedaj moj mož in jaz ne želim ostati vdova!" - "Dobro, zaradi tebe mu bom prizanesel," - ji odgovori Ravana - "Kje pa je on sedaj? Jaz se pripravljam na pohod na nebesnike in želel bi, da je on moj zaveznik." Kumbhinasi ga potem odpelje v spalnico, kjer

je spal Madhu. Prebudi ga in reče: "To je moj brat Ravana, cesar Lanke. Prišel je sem, da s teboj sklene zvezo v boju proti nebesnikom." Madhu na to odgovori: "Naj bo tako!"

Ko so sklenili zvezo z močnim demonom Madho je Ravana zapustil njegovo mesto in s svojo vojsko nadaljeval pot. Odšel je na sever in prišel do gore Kajlase, kjer se je ustavil, da bi prenočil s svojo vojsko. Rakšase so postavili šotor ob vznožju gore. Ravana pa se je povzpел na vrh in začel opazovati okolico osvetljeno z mesečino. Na pobočju gore v mangovem gozdu so kinari peli čudovite pesmi polne ljubezenske žalosti, pijani od vina in lepote noči so prepevali in se veselili sidjadhari; iz Kuberinega prebivališča pa so se razlegali kot zven zvončkov glasovi prelepih apsaras in glasbila gandharv, medtem, ko so cvetoča drevesa manga, ušoka in kandabe zapolnjevali celo okolico s čudovitimi vonji.

Očaran z mesečevim bleskom, pesmijo, glasbo in vonjavami cvetja je cesar rakšas želistno vzdihoval na vrhu Kajlase. Nenadoma pa je opazil lepo apsaro Rambhu, katera je šla po pobočju v svečani obleki podobna snežno belemu oblaku z vencem na glavi. Ravano je obvezela strast in on se je z laskajočimi besedami obrnil na prelepo devico hvaleč njeno lepoto in kreposti: "Poglej me lepotica," reče on. "Kdo se lahko z menoj meri po moči in po postavnosti? Z bleskom svoje pojave zasenčujem Indro in Višnu in oba Ašvina. Zakaj tako ravnodušno nezmanjšujoč koraka greš mimo mene?" Rambha pa prestrašeno odgovori: "Ne pristoji ti, da tako govoriš z menoj. Jaz sem žena nečaka Nalakubare, sina tvojega brata Kubere. Odšla sem, da se sestanem z njim. Potrebno bi bilo, da me na poti zavaruješ pred drznostjo drugih moških."

Mladi asket z vajo poskuša doseči združenje z božanstvom in je imun pred napadi demonov. Med demoni so smešne rakšase z narobe obrnjenimi stopali.

"Ti ne moreš biti samo Nalakumbharova žena," ji odvrne Ravana ves prevzet z grešno strastjo. - "Ti si apsara, apsara pa pripada vsakemu kateri si jo zaželi. O, lepotica, ti moraš biti moja. In neozirajoč se na prošnje prestrašene Rambhe jo je on obvladal proti njeni volji.

Skrušena zaradi sramu kot rdeča lilija, katero je polomila nevihta je Rambha odšla k svojemu soprogu Nalakuberu in padla na obraz pred njim. Zatem pa mu pove kaj se je zgodilo brez njene krivde, In Nalakubera, Kuberin sin ji oprostí. Ravano pa je preklel, prerokujoč Desetoglavemu, da se mu bo, ko bo naslednjič poskušal obvladati ženo proti njeni volji glavo razneslo na sedem delov!

Bogovi na čelu s samim Brahma so slišali za to prekletstvo in bili so zadovoljni in so do neba hvalili Kuberinega sina. Ravana pa od tega časa ni več poskušal posiliti nobene žene boječ se prekletstva.

VOJNA MED RAVANO IN INDRO

Ravana se je s svojo vojsko odpravil z gore Kajlase naravnost v Indrino cesarstvo. Ko je slišal, da se približuje številna vojska rakšas, je Šakra zadrhtel na svojem prestolu in rekel bogovom: "Pripravite se na boj z zloglasnim Ravano." Medtem, ko so se bogovi oboroževali za boj je Indra pohitel k svojemu bratu Višnuu in mu reče: "Pomagaj mi, paznik sveta! Povej mi kako naj se spopadem z Desetoglavim, kateremu je Brahma daroval nepremagljivost." Višnu mu odgovori: "Sedaj ti z ničemer ne morem pomagati. Brahmovo darilo varuje

cesarja rakšas tudi pred mojo močjo. Toda obljubljam ti, da je zlobnežu ostalo le še malo časa in dobil bo to kar zasluži. V Ajodhi se je rodil pogumen cesar Rama, sin pobožnega Dašarathe. On bo premagal groznega Ravano!"

Indra se vrne v Amaravato, mesto nesmrtnikov v katerega je prišlo že veliko rakšas. Na čelu z Indro iz mesta izstopijo bogovi: Aditi, Maruti, Ašvina, Vasui katere je rodil Agni in še mnogi drugi. Toda, ko so videli strašnega vojščaka jim je srca obvzela malodušnost. Rakšase so z vojnimi vzkliki napadli nebesnike. Pogumni Ravanini svetovalci - Prahasta, Mariča, Šuka in drugi, njegov ded po materi Sumalin star in izkušen vojščak, so se borili pred svojo vojsko pošiljajoč na bogove dež strel in kopij in jim zadajali udarce z meči, sekirami in topovi. Bogovi so zadržali ob napadu rakšas. In številni so bežali pred zmagoslavjnimi sovražniki kot bojzljive srne pred levom. Močni Sumalin je zadal poraz prebivalcem neba in razsul nebeške vojščake tako kot veter raztresa oblake. Toda pri srečanju z bogom Savitarom iz rodu Vasuov, kateri ni odustal pred njim se zruši veliko strelc, kočija vodja rakšas pa je razpadla na koščke. Zatem je bog Savitar dvignil svoj težak top in zadel Sumalina sredi glave in zaradi tega groznega udarca se je Sumalin spremenil v prah, tako, da od njega ni ostala niti glava, niti kosti, niti telo. Rakšase pa so se videč pogubo Sumalina pred groznim božanstvom razbežale.

Meghanada Ravanin sin pa je zaustavil svoje vojščake, kateri so hoteli zbežati in jezen naskoči v boj na svoji kočiji. In nihče od bogov se mu ni bil sposoben zoperstaviti; in ponovno se je vojska nebesnikov začela umikati pred rakšasami. Tedaj Indra reče: "O bogovi stojte, ne bežite, obvladajte svoj strah! Moj sin Džajantu se bo uprl Ravani." In tako sta se srečala v boju dva carjeviča - Džajanta, sin gospodarja bogov in Meghanada sin in naslednik gospodarja rakšas. Meghanada je zasil Džajanta in njegovega kočijaža s strelcami, na kar mu je Šačijev sin odgovoril z nevihto strelc in kopij. Oblaki strelc so pomračili nebo in v nastalem mraku bogovi in rakšase niso prepoznavali drug drugega. Toda Meghanadine strelice so tolkle vse

močnejše in Džajantu je bilo vse težje v boju. Asur Puloman Džajantin ded po materi je rešil vnuka pred smrtjo. Povzpeč se na bojno polje z dna oceana in Varunega cesarstva je on potegnil Džajanta v morske globine in ga skrnil pred strelicami zmagoslavnega Meghanade. Ko pa so bogovi opazili, da Džajanta ni, so pomislili, da je ubit in so se spustili v paničen beg, spremljani z Meghanadinimi vojaškimi vzkliki.

Tedaj se na bojno polje pripelje Indra v svoji kočiji katero je upravljal Matali, večč kočijaž cesarja bogov. Gandharve so zaigrali na svoje lutnje, apsare pa so zaplesale, ko se je močni gospodar nebeškega cesarstva pojavil na vhodu mesta nesmrtnih v spremstvu Aditij, Vasuov, Marut in Asvinov. Ravana na čelu svoje demonske vojske na kočiji "Pušpaka" mu je pohitel nasproti. In znova se je vnel surov boj med bogovi in rakšasami.

Maruti so napadli vojsko rakšas z vso silovitostjo vseh vetrov in številne so zadeli s strelicami. Rakšase pa so na oslih, kamelah, slonih, divjih svinjah, konjih in kačah napadali bogove in jih ubijali s svojim orožjem. Nebo in Zemlja se je zapolnila s hrupom tega velikega boja.

Ko Ravana vidi, kako mu Maruti in močni Indra uničujejo vojsko se je grozno razjezil in ukazal svojemu vozniku, da ga odpelje tja, kjer se z vrha hriba dviga Sonce, da bi lahko z višine napadel sovražnika. Toda Indra reče bogovom: "Darilo Praočeta varuje Ravano in mi ga ne moremo ubiti. Zato ga poskušajmo vsaj ujeti živega!" In nebesniki z Indro na čelu so odvihrali nad kralja rakšas. Obkrožili so ga z vseh strani, ga zasuli s strelicami, ga zmedli in prisilili njegovo kočijo, da se je ustavila.

Tedaj Meghanada pohiti očetu na pomoč. On uporabi čarovnijo, katero ga je naučil modri Ušanas in pobije vse nebesnike, kateri so ga poskušali zaustaviti. Potem pa se približa Indri in ga zasuje s ploho strelic, medtem, ko je njegovega kočijaža Matalo hudo ranil. Tedaj Indra sestopi s svoje kočije in zajaše slona Ajravato in se bori naprej. Toda Meghanada se je zatekel k slepilom in s čarovnijami mu je

uspelo, da je Indro izčrpal v okrutnem in dolgotrajnem boju. S svojimi čarovnijami mu je uspelo, da je Indro izčrpal v okrutnem in dolgotrajnem boju. S svojimi čarovnijami je on okoval in ujel cesarja bogov in ga vsem na očeh potegnil z bojnega polja. Indra - tudi sam poznavalec čarovnij - se je pred Meghanadinimi čarovnijami naredil nemočnega, zato ga je Ravanin sin obvladal in skupaj z njim vred odide z bojnega polja.

Bogovi pa so se medtem še naprej s svojim orožjem bojevali z Ravano in končno se ta utrujen zaradi boja umakne s svojo vojsko. Meghanada mu tedaj reče: "Dovolj je oče, mi smo se zelo dobro borili in zmagali smo. Meni je uspelo ujeti celo samega Indro, gospodarja bogov in paznika vzhoda. Nimamo več vzroka, da se borimo z nebesniki." Ravana pa reče sinu: "O Meghanada, ti si dvignil ugled našemu rodu in si dosegel veliko slavo, ko si storil ta podvig! Vrnimo se na Lanko in naj nas cesar bogov spremlja kot ujetnik!"

Vojska rakšas je zapustila nebeško cesarstvo in se z velikim triumfom vrnila na Lanko; Meghanada pa je na svoji kočiji vozil ujetega Indro. Od tega časa dalje so Ravaninega sina imenovali Indradžit - Premagovalec Indre.

Tedaj Brahma v spremstvu bogov pride na Lanko in stopeč pred Ravano, obkrožen z brati in sinovi, reče: "O, Ravana, tvoj sin je pokazal veliko pogumnost in moč v boju z bogovi. Slavili ga bodo v vseh treh svetovih. Toda sedaj naj osvobodi Indro, premagovalca Vale in Vritre. Povej kaj želiš od bogov za to, da jim osvobodiš gospodarja?" Na to Meghanada reče: "O Praoče, jaz želim nesmrtnost!" Brahma pa mu odgovori: "O sin moj, ne zemlji ni takšnega bitja, kateri lahko doseže popolno nesmrtnost." Indrin premagovalec reče Brahmi: "Poslušaj kaj želim za osvoboditev Šakre: Ko pred začetkom boja opravim darovanje žrtve ognju zaradi zmage nad sovražnikom, naj mi bog Agni podari svoje kočije in svoje ognjene konje. In naj bom nesmrten vse dokler se borim na teh kočijah. Naj pa me obvlada smrt šele, ko stopim v boj ne da bi opravil daritev žrtve.

To je darilo, katerega sem si izbral. Jaz si ga nisem prislužil s puščavništvom, tako kot drugi, pač pa s pogumnostjo v bitki!" "Naj bo tako!" - reče Brahma. In tedaj Indradžit osvobodi cesarja bogov in nebesniki so se vrnili v svoje cesarstvo.

Po vrnitvi v nebesa Brahma reče Indri, kateri je bil ves prestrašen, osramočen in oropan svojega veličastvenega bleska: "O gospodar bogov, ta nesreča je kazen za pretekle grehe. Nekoč davno nazaj sem jaz ustvaril lepo devico, po imenu Ahalja in sem jo dal za ženo pobožnemu modrecu Gautami, ti pa si jo zavedel in jo napeljal, da je razdrila zakonsko dolžnost. Ta greh in to prekletstvo modreca te spremlja vse do današnjega dne. Zato je oblast v nebesih ogrožena pred močnimi sovražniki."

BOJ RAVANE S CESARJEM HAJHAJA

Kmalu Ravana spet odide v napad na Zemljo s svojo vojsko in svetovalci, da bi podredil pod svojo oblast še tiste, kateri so ostali nepokorjeni. On odide v deželo Hajhajo v kateri je vladal Ardžun, Kritavirin sin, cesar iz rodu Jadav in najstarejši Jajatin sin. Nekoč je ta cesar s pobožnostjo in obredi pridobil milost boga Višnua, kateri se mu je prikazal kot cesar Datatreja in mu daroval izpolnitev želja. Ardžun pa si je zaželel tisoč rok, pravično vladavino in nepremagljivost. In vse te darove, je dobil od Datatreja in bil je nepremagljiv vse dokler je vladal pravično.

V času, ko je Ravana vstopil v mesto Mahišmati v prestolnico

Hajhaja, je cesar Ardžun opravljal sveto umivanje na obali reke Narmade s svojimi ženami, da bi se malo razvedril. Ravana reče Ardžunovim svetovalcem, kateri so mu prišli nasproti do mestnih vrat: "Kje je vaš cesar? Odnosite mu sporočilo, da je Ravana, gospodar Lanke prišel na njegovo posestvo in ga poziva na boj." Ko je izvedel od svetovalcev, kje se je utaboril gospodar Hajhaja, se je Ravana napotil na obalo reke Narmade. Ko je šel preko gore Vindhje, katera je proti nebu dvigala tisoče vrhov po svoji veličini podobni prebivališčem bogov, je Ravana prispel do obale Narmade zapolnjene s kriki ptičjih jat, kateri so prhutali nad vodo, ki je tekla proti zahodnemu oceanu; v njenih vodah in senci cvetočega drevja se je kopalo in si gasilo žejo na stotine slonov, bivolov, antilop, medvedov, levov, tigrov in drugih živali.

Ko je sestopil s kočije se je Ravana umil v hladnih vodah Narmade, za njim pa so opravili sveto umivanje tudi njegovi svetovalci. Ko so sestopili na obalo, so rakšase začeli nabirati cvetje za žrtvovanje Šivu. Oni so dvignili lingam na obali reke Narmade in ob plesu in pesmih z rokami stegnjenimi proti nebu začeli z darovanjem dišečega cvetja kot žrtev.

V tem času se je cesar Ardžun s svojimi ženami kopal in zabaval v teh vodah spodnjega dela kot veličastven slon obkrožen s tisočimi slonicami. V želji, da preiskusi moč svojih tisočih rok je z njimi zgradil tok Narmade. Voda močne reke tekoč navzdol je postajala vse višja in višja in se je začela izlirati na obalo predstavljajoč ribe in krokodile in noseč z obale cvetje, katero so rakšase prinesli na Šivin lingam. Vznemirjeni Ravana je poslal svoje svetovalce, da bi poizvedli za vzrok poplavljenja reke. Oni so odšli po toku navzdol in videli, kako je Ardžun kot z obzidjem zgradil Narmado s svojimi tisočimi rokami. Rakšase so se vrnili in povedali Ravani, kaj so videli: "Nekakšno tisočroko ogromno bitje kot drevo sala obkroženo z lepimi devicami je pregradilo pot reki v ocean, in se kopa v spodnjem delu reke." Ko je slišal te besede je Ravana vzkliknil: "Vi ste brez dvoma, videli

Ardžuna, gospodarja Hajhaja." To reče in odhiti tja s svojimi vojaki, da bi se boril z močnim Kritavirjinim sinom.

On odide tja, kjer se je Ardžun kopal s svojimi ženami. Sorodnikom cesarja Hajhaja, kateri so ostali na obali reče: "Pojdite k svojemu gospodarju in mu recite, da ga pozivam na boj." Ti pa mu odgovore: "O Desetoglavi, sedaj ni čas za boj. Naš cesar se je opil in se prepušča brezbržnim zabavam s svojimi ženami. Počakaj do jutri. Če pa si ti za vsako ceno želiš sedaj spopasti z njim, se moraš spopasti najprej z nami."

Toda Ravanini svetovalci in vojščaki pa so, ne da bi se ozirali na te besede napadli Ardžunove vojake in na obali Narmade se je začel surov boj. Rakšase so ubile in pojedle številne Hajhaje, toda Ardžunova straža se je pogumno držala zasipajoč Ravano in njegove svetovalce z nevihto streljic. V tem času pa so cesarju Hajhaja že sporočili za napad rakšas. Ardžunove oči so se zasvetile od jeze in on se dvigne iz struge Narmade in zavpije svojim ženam: "Nič se ne bojte," - in sestopi na obalo. Potem pa zagrabi svoj top in naskoči tja, kjer so se borili rakšasi in Hajhaji. Močni Prahasta, Ravanin svetovalc pa je zamahujoč s svojim železom pregradil pot tako, kot se je gora Vindhja postavila nasproti Soncu. Tedaj Kritavirin sin dvigne svoj težki top dolg sto laktov in z njim tresne Prahasto na sredo glave. Nato se Prahasta zaradi groznega udarca topa cesarja Hajhaja zruši, kot vrh gore zadet z Indrino strelo. Ko pa so ostali Ravanini svetovalci videli pokošenega Prahasto so se iz strahu pognali v beg.

Tedaj Ravana odide Ardžunu nasproti in onadva sta se spoprijela kot dva močna slona v boju za samico, zadajajoč drug drugemu močne udarce od katerih se je treslo vesolje. Boj zemeljskega cesarja in cesarja rakšas je bil surov. Onadva sta brez milosti zadajala drug drugemu rane s kopji, tako kot biki ranjujejo drug drugega z rogovi ali sloni z okli in niti eden od njiju se ni hotel predati, oba sta bila neutrudna in neustrašna.

Končno, Ardžun plamteč od jeze zada Ravani smrtonosni udarec v prsi s svojim topom in samo Brahmin dar je rešil Desetoglavega pred smrtjo. Opotekajoč se je cesar rakšas za nekaj korakov pomaknil nazaj; solze so mu stopile v oči in on se je s težavo spustil na tla.

Videč Ravanin poraz so sidhi in čarani zapeli hvalnico Ardžunu Kritavirjevemu sinu in z neba se je naravnost na čelo cesarja Hajhaja usula ploha cvetja. Ardžun se zazre v omotičnega Ravano kot orel na kačo, ga zagradi in okuje kot je Višnu nekoč okoval velikega asuro Bala. In gospodar Hajhaja je zmagoslavno zatulil kot tiger, kateri zarije kremplje v jelena in potegne svojega ujetnika z bojnega polja. Videč, da je njihov cesar ujet so rakšase z groznimi vzkliki napadli Ardžuna, tako kot morski valovi pljuskuje ob obalo v času burje: "Spusti ga! Spusti ga!" - so se drli oni. - "Stoj!" In ob teh vzklikih so zasuli Ardžuna s stotinami streljic in kopij. Toda on je odbil vse njihove udarce in razgnal vojsko rakšas, tako kot veter razžene oblake. Ko je vtil strah v srca močnih demonov - rakšas se on vrne v svojo prestolnico. Za seboj pa je vlekel poraženega in ujetega Ravano.

Ob novici, da je njegov vnuk poražen in ujet je Pulastja pohitel v Mahišmato, prestolnico Hajhaje. Ko je prišel v to mesto katero po razkošju svojih dvorcev in svetišč niti najmanj ni zaostajalo za mestom Amaravato, je cesar Ardžun katerega so služabniki obvestili o prihodu Pulastje odšel nasproti in z velikimi častmi sprejel pobožnega Brahminega sina. Ko se je poklonil božanskemu modrecu mu Ardžun ponudi med, kravo in vodo za umivanje nog rekoč: "O gospodar stvarstva, tvoj prihod predstavlja za mene veliko čast. Povej mi, kaj lahko storim za tebe? Tebi pripadajo tako moje cesarstvo in moji sinovi in žene in jaz sam - zato ukazuj!" Pulastja izrazi hvalo pobožnosti in pogumnosti cesarja Hajhaja in reče: "O najboljši med cesarji, ti si danes v veliki bitki premagal mojega vnuka, ujel si ga in s tem si si povečal svojo slavo. Sedaj pa ga spusti na svobodo!" Poslušajoč Pulastjine besede Ardžun takoj osvobodi Ravano. Pred ognjem pa se je zaprisegel o prekinitvi sovraštva s cesarjem rakšas, mu ponudil svoje prijateljstvo in izkazujoč mu časti z venci in okraski

ga spusti, da odide domov z bogatimi darovi. Zatem se osramočeni Ravana vrne v Lanko. Pulastja pa v svoje nebeško prebivali

LEGENDA O PARASURAMI

Čas je mineval in Arđun Kritavirin sin gospodar Hajhaja je postal ohol zaradi svoje moči in nepremagljivosti, zato je zašel s prave poti. Začel je tlačiti svoje podanike in zadajal žalitve ne samo ljudem, temveč tudi jakšam, gandharvam, sidham in drugim prebivalcem neba. Bogovi so se obrnili na Višnua in ga prosili za zaščito. Paznik sveta pa jim je rekel, da se bo v rodu Bhrigu rodil veliki vojščak, kateri bo kaznoval Arđuna za vsa njegova nečastna zla dela.

Na Zemlji je živel po imenu Gadhi iz roda Kaušika, potomec Amavase, tretji Puraravasov sin. On ni imel sina, toda imel je hčer po imenu Satjavati, katera je bila v vseh treh svetovih poznana po svoji lepoti. Nekega dne pa je v dvorec cesarja Gadha prišel brahman Ričika iz roda Bhrigu in zaprosil za cesarjevo hčer. Gadha pa ni hotel svoje hčerke edinke dati obnemoglemu puščavniku, zato reče Ričiki: "Satjavati ti dam samo pod pogojem, da mi za odkup pripelješ tisoč konj. V našem rodu namreč obstaja navada, da se hči poroča samo z odkupom. Vsi konji pa morajo biti beli in vsak konj mora imeti eno črno uho."

Tedaj Ričika odide na obalo oceana in začne svoje molitve posvečati Varunu, da mu najde tisoč belih konj z enim črnim ušesom. Gospodar vode je naklonjeno poslušal njegovo prošnjo. Vode oceana

so se razpolovile in tisoč belih konj, prav takih, kot jih je zahteval Ričika so izstopili na obalo.

Tako je cesar Gadhi moral svojo hčer dati puščavniku; Ričika pa mu je zato obljubil, da mu bo daroval sina, močnega vojščaka, osvajalca veselja.

Da pa bi mu žena rodila željenega sina ji je Ričika pripravil posvečeno jed iz ječmena, riža in mleka; in prav tako jed je pripravil tudi za njeno mamo, ženo cesarja Gadhija, le, da je bila posvečena z drugačnimi molitvami. Zatem pa se je on umaknil v gozd zaradi puščavništva, ženi pa je ob slovesu pokazal, katera jed je zanjo in, katera za njeno mamo.

Po njegovem odhodu pa cesarica reče hčerki: "Moj sin bi se moral roditi, kot močan vojščak, tvoj pa, kot pobožen brahman. Ali bo tebi ugajalo, da bo tvoj brat s svojo močjo prekašal tvojega sina? Dajva zamenjajva jedi." Satjavati je pristala in vsaka poje jed, katera je bila namenjena drugi.

Takoj po prihodu je Ričika izvedel, kaj se je zgodilo, zahvaljujoč svojemu daru videnja tujih postopkov. Besen nanjo ji zavpije: "Kaj si storila grešnica? Pohodila si moj ukaz. V hrano določeno tvoji mami sem vnesel pogum in naklonjenost k boju, v tvojo pa mirno pobožnost in nagnjenost k puščavništvu. Sedaj, ko sta zamenjali usode, boš ti rodila brahmana z nagnjenostjo h kšatriyam in tvoja mati kšatrija z nagnjenostjo usodi brahmana."

Satjavati pade Ričiki pred noge in ga prosi za opravičilo govoreč: "Usmili se me! Naj moj sin ne bo tak. O modri puščavnik, če že ne more biti drugače, naj bo usojeno, da bo tak najin vnuk in ne sin!" Ričika popusti in ji odgovori: "Dobro naj bo tak sin tvojega sina!"

Pride dolgopričakovani dan in Satjavati je rodila sina in ga poimenovala Džamadagni. Njena mati Gadhijeva žena pa je prav tako

rodila sina in mu dala ime Višvamitra. Rodil se je, kot Kšatriy, toda že od majhnih nog je kazal nagnjenost do brahmanov in postal je velik modrec in puščavnik.

Satjavatin sin je rasel in bil je zdrav, lep in močne postave, na veliko veselje svojih staršev in pozorno preučeval Vede. V gozdnem prebivališču svojega očeta je preživel pravično življenje, spoštujoč stroge zaobljube in vadil svoj razum s pobožnim razmišljanjem in pogovori z modreci.

Ko je prišel čas, da misli na potomstvo je Džamadagni z blagoslovom svojih staršev odšel na dvor močnega cesarja Prasenadžite, Ikšvakovega vnuka in zaprosil za roko hčere Renuke. Cesar sprejme ponudbo in po razkošno opravljenem svadbenem obredu se je Džamadagni vrnil v svoje prebivališče z Renuko. In ona je postala zvesta žena Džamadagnu, Ričikovemu sinu preživljajoč spoštljivo življenje v njegovem prebivališču in spoštujoč z njim pobožne zaobljube.

Rodila mu je pet lepih in močnih sinov. Najmlajši med njimi po imenu Rama pa je bil ljubljenec staršev in je v vsem prekašal svoje starejše brate.

Nekoč, ko so njeni sinovi odšli v gozd nabirat plodove in korene je Renuka odšla na obalo, da opravi jutranje umivanje. Tam pa z obale zagleda Čitraratho, kateri se je kopal in se zabaval igrajoč v vodi s svojo ženo. Gledajoč ju tako razigrana in brezbrizna, Renuka začne zavidati njuni sreči. Potem pa se zaprepadena s svojimi grešnimi mislimi umije v vodi in odhiti nazaj v svoje prebivališče.

Ko se je Renuka vrnila v svoje prebivališče Džamadagni opazi njeno razburjenost in z močjo notranje pronicljivosti prebere njene misli in prevzame ga velika jeza. Kmalu se iz gozda vrnejo starejši sinovi in Džamadagni jim ukaže naj brez oklevanja ubijejo Renuko. Poslušajoč njegov strašen ukaz so bili sinovi nemi in kot okamenjeni

zaradi groze in ogorčenosti. Zatem pa se Džamadagni še bolj razjezi in prekolne svoje štiri mlade sinove, oni pa so se izgubeč svoj razum spremenili v divje živali.

Ko pa se iz gozda vrne najmlajši sin, Džamadagni tudi njemu ukaže ubiti Renuko: "Sin, tvoja mati je grešila; zato jo ubij brez usmiljenja." In Rama, Džamadagnijev sin je odrobil glavo svoji mami, nesrečni hčeri cesarja Prasenadžite.

Za tem pa se Džamadagniju grozna jeza pomiri in on se obrne na svojega sina z besedami: "O Rama, ti si poslušen sin in se pokoravaš volji svojega očeta. Zato, ker si izvršil moj ukaz brez negotovanja ali omahovanja, zaprosi od mene vse kar si želiš in jaz ti bom to izpolnil."

In Rama zaprosi, da njegovo mamo obudi v življenje in ji oprostí za greh, katerega je storila proti svoji volji; potem pa zaprosi še, da bratom povrne človeško obliko; za sebe pa zaprosi dolgo življenje in nepremagljivost v dvobojih s katerikoli sovražnikom na Zemlji. In modri Džamadagni mu je izpolnil vse želje.

Čez nekaj časa pa se zgodi, da močni Arđun cesar Hajhaja loveč v bližnjem gozdu pride do Džamadagnijevega prebivališča. V tem času so njegovi sinovi ponovno odšli v gozd, Renuka pa je pričakala uglednega gosta z vsemi častmi, toda on s prezirom sprejme njeno gostoljubnost! Pijan od oholosti in pomembnosti je ukazal svojim vojščakom, da posekajo visoko drevo okrog prebivališča in da ločijo tele od svete krave, katera je pripadala Ričikovemu sinu.

Ko se je Rama vrnil iz gozda mu je Renuka povedala o nasilju cesarja Arđuna, kateri je oskrnil puščavnikovo prebivališče. In Rama Džamadagnijev sin, pobožni brahman v katerega srcu ni ugasnila strast do vojaških podvigov je v besu zagrabil sekiro, lok in strelico in odhitel za cesarjem Arđunom.

In onadva sta se spopadla v silovitem boju. Arđun je mahal s

svojimi ogromnimi rokami in napadel Rama prepričan v svojo zmago. Kot močan vojščak je brez težav izruval iz zemlje visoko drevo s koreninami in si mislil, da lahko obvlada puščavnikovega sina. Zapusteč pot pravičnosti se on ni zavedal, da je ostal brez daru nepremagljivosti in, da mu Rama prinaša smrt. Džamadagnin sin je brezhibno zadeval groznega cesarja Hajhaja in mu odsekal roke, eno za drugo. S svojimi strelicami mu je odsekal vseh tisoč rok, in Arđun, Kritavirin sin se je brez diha zrušil na zemljo. Tako se je izpolnilo Višnuovo prerokovanje in bogovi in vse živo na nebu in na zemlji je končno z olajšanjem zadihalo. Toda Arđunovi sinovi Rami niso oprostili umor njihovega očeta. Zato so nekoč, ko Rame ni bilo doma vdrtli v njegovo prebivališče in brez usmiljenja ubili pobožnega puščavnika Džamadagna, kateri je zaman klical svojega sina na pomoč. Zatem pa so se oddaljili. Ko se je Rama vrnil iz gozda kamor je bil odšel nabirat drva za žrtveni ogenj je tako našel očeta zraven ognjišča in obvezela ga je velika žalost: "Kako se je to lahko zgodilo," je spraševal, "usoda ni prizanesla pravičnemu Džamadagniju? Moj oče nikomur ni želel nič žalega, niti ni nikogar žalil. Nikoli ni zašel s poti resnice in zakona, Arđunovi sinovi zli in brezumni pa so ubili skromnega puščavnika, tako, kot lovci ubijajo jelena v gozdu. Kakšno slavo bodo dosegli s tem, ker so ubili nezaščitenega starca, kateri je svoje dneve preživel v postu in molitvi? S čem se bodo pohvalili svojim prijateljem in družini."

Neutolažljivo žalujoč je Rama za svojega očeta opravil poslednje obrede in prižgal posmrtno grmado in se zaprisegel, da bo iztrebil rod kšatriy na Zemlji.

Boginja stoji med dvema vejama svetega drevesa papal (Buddhinovega razsvetljenja). Pred njo pa na pol kleči prosilec kateri vodi neko mitično žival – mešanico človeka, bika in ovna. Rogata krona na boginji in prosilcu sta znaka njune božanske narave. V ospredju pa je sedem sluškinj

Besno in neusmiljeno je on v posameznemu boju premagal in pobil vse Arđunove sinove. Poleg tega pa je uničil celo vojsko osovraženega cesarstva Hajhaja in najavi vojno celemu kšatriyskemu rodu. Zatem je šel preko cele Zemlje in povsod, kjer je srečal kšatriye jih je pozival na dvoboj, jih premagoval in pobijal; in nikomur ni ostala na ramenih živa glava zaradi njegove smrtonosne sekire. Zato so ga vsi imenovali Parašurama, Rama s sekiro. In po tem imenu ga razlikujejo od drugega Rame, Dašarathinega sina, cesarja Ajodhje in Ravaninega premagovalca.

Sedemintridesetkrat je Parašurama iztrebil kšatriye z Zemlje, sedemintridesetkrat jih je premagal v boju boreč se z njimi sam proti celi vojski. On je zapolnil s krvjo pet velikih jezer na Kurukšetri in opravil žrtveno prelivanje na teh jezerih za rod Bhrigu. Potem, ko je Zemljo očistil kšatriy jo je predal njim, sam pa se je umaknil v gozdne predele gore Mandare in se posvetil kesanju in puščavnitvu.

Toda kljub vsem uničenju pa so se nekateri kšatriyi uspeli izogniti smrti, skrivajoč se pred groznim Parašuramo v skrivna prebivališča. Nekateri Hajhaje preoblečene v ženska oblačila je skrila Prthivi, boginja Zemlje; sin cesarja Viduratha iz rodu Puru pa se je skrival v votlini na gori Rikši, kjer so ga vzgajali medvedi; Sarvakarmana Kalmašapadinega sina pa je rešil modrec Parašurama in ga skrila v svojem domu preoblečenega v služabnika; potomec cesarja Maruta pa je Varuna skrila s svoje prebivališče, toda še tako malo preživelih je bilo dovolj, da se nadaljuje rod kšatriy na Zemlji.

INDRA IN SVETI PUŠČAVNIKI

Nekoč je živel cesar po imenu Bhangasvana, poznan po svoji modrosti in pobožnosti in podaniki so ga spoštovali, kot boga, toda, ker je bil brez nasledstva sta mu bila cesarska oblast in moč slaba uteha za tisto česar ni imel. Zato se je predal grobem puščavništvu, daroval žrtve Agniju in dobil sto močnih sinov. Toda s temi podvigi in obredi je pritegnil nezadovoljstvo Indre. Od časa invazije na nebeško cesarstvo Sunde in Upasunde in rakšas, katere je vodil Ravana se je gospodar bogov bal tistih, ki so opravljali veliko puščavništvo, ker so dosegali moč katera je ogrožala oblast v vseh treh svetovih. In gospodar nebeškega cesarstva je bil nezadovoljen z Bhagasvano, kateri je žrtvoval Agniju in s tem izkazoval spoštovanje samo bogu ognja medtem, ko je Indro popolnoma zanemaril. In tisočroki si je zamislil pogubiti Bhangasvana. Zato je začel iskati njegova ranljiva mesta in lovil njegove napake, toda pobožni cesar se je neomahljivo držal poti kreposti in Indri se ni ponudila nobena priložnost, da bi izkoristil njegovo slabost.

Nekega dne pa je cesar Bhagasvana odšel v gozd na lov in gospodar bogov se je odločil izkoristiti to srečno priložnost in zadati udarce močnemu Bhangasvanu. Ko je cesar sam brez spremstva zašel v gozd na svojem konju, mu je Indra zmedel zavest in Bhagasvana se je izgubil v gostem gozdu. Lačen in žejen je zaman iskal pot iz gozda in naletel na jezero polno prosojne vode. Bhagasvana v tem jezeru napoji svojega konja, potem pa se sleče in vstopi v vodo, da bi si osvežil telo izmučeno zaradi vročine in utrujenosti. Ko se okopa, stopi na obalo jezera in zagleda svojo podobo v vodi. Z velikim začudenjem

in strahom spozna, da se je spremenil v ženo in takoj spozna, da je jezero začarano. Zaradi obupa začne vzdihovati: "Ojjoj, kako bom sedaj takšen jahal konja? Kako se naj takšen vrnem v svojo prestolnico? Kako naj stopim pred oči svojim sinovom, kaj pa bom rekel svojim ženam, svetovalcem in podanikom? Zakaj me je zadela ta nesreča?" Toda vse, kar je lahko storil je bilo to, da se je usedel na konja in se vrnil v svoje mesto. Videč cesarja v podobi žene so bili njegovi sinovi služabniki in podaniki zelo začudeni. Cesar je najprej povedal vse, kar se mu je zgodilo, na koncu pa reče svojim sinovom: "Zapuščam vam cesarstvo, bodite srečni in uživajte v cesarski oblasti! Jaz se bom oddaljil v gozdno prebivališče in tam preživel ostanek svojega življenja."

Zatem oddide v gozd in se tam naseli v prebivališču pobožnega puščavnika. Čez nekaj časa pa Bhagasvana, kateri je živel kot žena temu puščavniku rodi sto sinov. Potem pa se vrne v svojo prestolnico in reče svojim prvim sinovom: "Vas so rodile moje prve žene, ko sem bil moški. Te sinove pa sem rodil sam živeč, kot žena. Vladajte skupaj mojemu cesarstvu v prijateljstvu in slogi."

Videč, da se je Bhangasvanovo potomstvo povečalo in, da napredujejo je Indra v jezi pomislil: "Videti je, da sem tega cesarja osrečil, ko sem ga spremenil v ženo, namesto, da bi mu naudil!" In gospodar bogov preoblečen v popotujočega puščavnika pride v Bhangasvanovo prestolnico in se javeč njegovim sinovom reče: "Bratje nikoli ne živijo v miru, četudi imajo istega očeta. Odkar se pomni so sprti Kašjapovi sinovi - asure in bogovi. Oni se enako borijo za oblast v vseh treh svetovih. Vi cesarjeviči pa ste sinovi vladujočega gospodarja Bhagasvana, to pa so sinovi puščavnika, kateri živi v gozdnem prebivališču. Kako, da pristajate na to, da z njimi delite oblast, katera pripada samo vam!" S temi besedami je Indra zasejal razdor med brate in kmalu za tem so se medsebojno pobili v krutem boju. Ko je za to izvedel Bhagasvana, kateri je živel v gozdu, kot puščavnik, ga je obvezala globoka žalost. Indra pa se mu je prikazal v obliki brahmana in rekel: "Zakaj ihtiš lepa puščavnica? Kakšna nesreča

te je doletela?" Ona pa mu odgovori: "Neusmiljeni čas je ubil dvesto mojih sinov. O brahman nekoč sem bil cear in imel sem sto močnih sinov. Nekoč po umivanju v začaranem jezeru pa sem se spremenil v ženo in rodil še sto sinov. Vsi moji otroci so bili srečni in so uživali spokojno v cesarski oblasti, toda zaradi zle usode so se sprli in vsi so padli v medsebojni vojni. Zakaj me je zadela ta nesreča?" Nato pa mu Indra reče: "Ti si na sebe pritegnil mojo jezo, takrat, ko si opravljal žrtvovanje, katero mi ni bilo po volji in sem te zato kaznoval." Bhangasvana v podobi puščavnice pade pred noge cesarja bogov in ga začne prositi: "Usmili se me, o gospodar, to žrtvovanje je bilo opravljeno zato, da bi dobil potomstvo, ne pa, da bi tebe žalil. Zato sem se podvrgel puščavništvu. O, gospodar nebeškega cesarstva, prosim te, oprosti mi." Cesar bogov pa se ga usmili in reče: "Oproščam ti in ti ponujam darilo. Povej mi, kateri sinovi so ti ljubši: tisti, ki so se rodili, ko si bil moški ali tisti, ki si jih rodil, kot žena. Povej jaz pa ti bom obudil te mrtve sinove!" Puščavnica pa mu odgovori: "O Indra, obudi mi tiste sinove, katere sem rodil, ko sem bil žena!" "Zakaj pa si izbral te?" - vpraša Indra. "Ali manj ljubiš tiste, ki so se rodili, ko si bil moški?" "Ljubezen žene je močnejša od ljubezni moškega," - odgovori puščavnica. "Mati je bolj navezana na otroke, kot oče. Zato izbiram tiste, katere sem rodil, kot žena."

Gospodar bogov je bil zadovoljen z njenim odgovorom, zato ji reče: "Odgovorila si mi iskreno, zato ti bom povrnil v življenje vse tvoje sinove! Sedaj pa si lahko izbereš drugo darilo, jaz pa ti bom izpolnil željo. Če želiš te lahko ponovno spremenim v moškega, če pa nočeš, lahko ostaneš žena." "O Šakra jaz želim ostati žena! Sploh nočem več postati moški!" "Zakaj" - ponovno vpraša Indra. Puščavnica pa mu odgovori: "Zato, ker žena bolj uživa v ljubezni."

"Naj bo tako, kot želiš," ji odgovori Indra in se umakne v svoje nebeško cesarstvo. Tako pa je cesar Bhagasvana do konca svojega življenja ostal žena. Vsi njegovi sinovi pa so oživel in po tem še leta dolgo vladali njegovemu cesarstvu.

Nekoč davno tega pa sta živela dva velika modreca - Bharadvadža, Brihaspatin sin in Rajbhja iz Atrijevega roda! Njuna prebivališča so bila blizu in zelo dobro sta se razumela. Bharadvadža pa je imel sina po imenu Javakri, Rajbhja pa Paravasua in Arvasua.

Medtem, ko je bil Bharadvadža velik puščavnik pa je bil Rajbhja poznan v vseh treh svetovih, kot neprekosljivi poznavalec svetih spisov Ved. Bharadvadžin sin Javakri pa nekoč vpraša svojega očeta: "Povej mi, zakaj vsi izkazujejo tako veliko čast premodremu Rajbhji! Mar tvoje puščavništvo ni bolj dragoceno, kot znanje Ved?" - "V vseh svetovih ni ničesar večjega, kar bi lahko stalo nad svetim znanjem!" Ko pa je to slišal Javakri se je razžalostil. "Rajbhja spoštujejo bolj, kot mojega očeta," je pomislil on, "njegovi sinovi pa uživajo večjo slavo. Toda jaz jih bom presegel za vsako ceno!"

In v želji, da bi dosegel cilj se je Javakri posvetil krutemu puščavništvu. Postil se je, stal nepremično na eni nogi na vročini in mrazu, prižigal telo z ognjem in ga hladil v ledeni vodi, in, ko so njegove zasluge narasle zahvaljujoč puščavništvu se je on obrnil na Indro s temi besedami: "O gospodar bogov, za moje podvižništvo mi daruj znanje svetih Ved." "S podvižništvom se ne pride do znanja svetih Ved," mu odgovori Indra. "Javakri pojdi k učitelju in se nauči Vede, tako, kot je treba, z marljivostjo in umirjenostjo." Toda Javakri ni hotel slediti učenju Ved na navaden način in je nadaljeval s svojimi podvigi in dosegel še večje zasluge z mučenjem telesa, ter se ponovno obrnil na Indro. "Z mučenjem svojega telesa ne boš prišel do cilja," mu ponovno reče Indra. "O Bharadvadžin sin pojdi k učitelju." "V vseh treh svetovih ni ničesar, kar se ne da doseči s podvigi," odvrne Javakri uporniško. "Če mi ne izpolniš želje bom nadaljeval s še bolj krutim mučenjem svojega telesa. Začel bom sekati s svojega telesa del za delom in ga bom metal v ogenj in tvoja oblast v nebesih bo zamajana zaradi teh mojih podvigov!" Ko je Indra to slišal ni imel izhoda, zato je moral izpolniti željo. Na Javakrinovo željo je njemu in

njegovemu očetu daroval popolno znanje Ved in zmago nad vsemi tekmeči v obvladovanju nad svetim znanjem.

Modri Bharadvadža, Javakrinin oče pa je bil zelo nezadovoljen z vedenjem svojega sina. Ves čas mu je govoril: "Otresi se svoje oholosti, sin moj in ne teži za tem, da bi prešel Rajbhjinove sinove. Pusti jih in pazi se, da ne užališ njunega očeta, ker bo to postalo zlo." Toda Javakri ni poslušal dobrega nasveta. Oholo je zapustil poti kreposti in si zamislil, da bi prelepo soprogo Paravase navedel na zlo. Začel je iskati način, da bi se z njo tajno sestal in jo začel preganjati s svojimi grešnimi zahtevami. Ko je Rajbhja za to izvedel ga je obvezala strašna jeza. Iz glave si je izpulil dva pramena las in nad njimi izrekel uroke in iz enega pramena las ustvaril lepo ženo podobno Paravasini ženi kot je kaplja vode podobna kaplji vode. Iz drugega pramena pa je ustvaril groznega demona. In žena, katero je ustvaril je zvalila Javakra in ga predala demonu, kateri je naskočil Bharadvadžinega sina izkoristeč priložnost, ko mu je žena vzela vedro z vodo in on ni mogel opraviti rešilnega umivanja. Javakri je poskušal pobegniti, toda demon je pohitel za njim. Prišel je do konca vrat Bharadvadžovega doma, kjer je Javakri upal, da se bo lahko skrila. Bharadvadža pa je ravno takrat opravljal sveti obred in je postavil na vhod za čuvaja slepega šudro in mu ukazal, da nikogar ne sme spustiti notri. Šudra je preprečil vstop Javakriju in demon je zagrabil nesrečneža in ga raztrgal prej preden je ta uspel stopiti na zemljo posvečeno za darovanje žrtev.

Ko je Bharadvadža izvedel za smrt svojega sina je preklel Rajbhja. In ni minilo veliko časa in to prekletstvo se je izpolnilo tako, da je Pararavasu, Rajbhjev sin v gozdu ubil svojega očeta, zaradi mraka misleč, da je antilopa. Toda Arvvasu, njegov mlajši sin je s krutimi podvigi oživil Rajbhja in opral greh očetomorilstva s svojega starejšega brata.

Javakri je odšel v cesarstvo Jame in tam so mu bogovi razkrili, da

ga je zadela zla usoda zaradi oholosti in zaradi tega, ker ni po pravi poti prišel do znanja svetih Ved.

Na Zemlji pa je živel dostojanstveni modrec Višvamitra, Gadhin sin iz rodu Kaušika, kateri se je predal še ne videnim podvigom zaradi doseganja brahmanstva in on je zamajal Indrino cesarstvo. Nekoč je Višvamitra močni cesar Kanjjakubdže obiskal prebivališče božanskega modreca Vasišthe in pri njem videl čarobno kravo Nandini, katera izpolnjuje vse želje. Cesar pa je za vsako ceno hotel dobiti to kravo, toda Vasištha mu je ni hotel dati za nobeno ceno. Tedaj pa je Višvamitra poskušal s silo odvzeti čarobno kravo, toda Vasišthova krava je ustvarila grozne vojščake, kateri so nagnali cesarsko vojsko v beg in Višvamitra se je končno prepričal, da je brahman močnejši od cesarja. Tedaj si je Višvamitra zaželel, da bi iz kšatriy postal brahman in je zaradi tega začel s krutimi podvigi, tako, da je bil Indra zaprepaden in je pomislil: "On bo dosegel takšno moč, da me bo vrgel s prestola in zavladal mojemu cesarstvu, tako, kot sta to nekoč storila Sunda in Upasunda ali Ravana!" In tako, kot je nekoč davno Brahma poklical Tilotamo, da reši nebesa pred močnimi asurami, tako je Indra poslal lepo apsaro Menako, da bi zmedla Višvamitra in ga odvrnila od podvigo, kateri so ogrožali bogove.

In Menaka je odšla v Višvamitrovo prebivališče, kjer je dostojanstveni modrec opravljal kruto kesanje; z njo pa je Indra poslal še Vajua - boga vetra in Kamo, boga ljubezni, da bi ji onadva pomagala pri izpolnitvi njegovih ukazov. Lepotica Menaka se je približevala prebivališču Gadhinega sina in ga pozdravila, potem pa se je začela igrati in poskakovala na gozdni jasi zraven kolibe. Tedaj pa je veter po ukazu cesarja bogov snel z nje svečana oblačila; ko pa jo je puščavnik videl nago ga je obzela strast, ter jo je poklical naj pristopi k njemu. Zatem pa se je dolgo časa naslajal v ljubezni v cvetočem gozdu in leta so minevala kot dnevi.

Tako je Menaka odvrnila Višvamitro od podvigov, toda on je vseeno dosegel svoj cilj. Iz kšatrij je postal brahman in si pridobil veliko moč s katero se je lahko kosal z Vasištho. Menaka pa je odhajajoč od Višvamitre rodila deklico, katero je pustila ob vznožju gore Himalaje na obali reke Malini potem pa se je vrnila v Indrino cesarstvo.

Deklico zapuščeno v gostem gozdu polnem divjih zveri pa so opazili sokoli, kateri so lebdeli v zraku. Začeli so se spuščati in so se postavili okrog nje, da bi jo varovali. Tedaj pa mimo pride sveti modrec Kanva iz roda Angirasa. On jo je vzel s seboj in jo vzgajal, kot svojo lastno hčer. Ker pa jo je našel v gozdu obkroženo s sokoli in zaščiteno z njihovimi krili jo je imenoval Šakuntala, kar pomeni Obkrožena s sokoli.

LEGENDA O ŠAKUNTALI

Dušjanta Ilin sin, potomec Purua v šestem kolenu je bil močan cesar, kateri je vladal prostrani zemlji med štirimi morji in mnogimi otoki v oceanu. V času njegove vladavine pa so na Zemlji vladala pravica in pobožnost. Indra je pošiljal dež ob določenem času, zemlja je rojevala, medtem, ko so se podaniki Ilinega sina naslajali z mirom in blagostanjem.

Cesar Dušjanta, močan in pogumen vojščak pa je bil velik ljubitelj lova. Nekega dne pa je odšel z velikim spremstvom na lov antilope. Tako je Dušjantina vojska na slonih, konjih in kočijah z velikim

truščem vstopila v gozd. Zaradi vpitja lovcev, hrzanja konjev, trobljenja slonov in škripanja koles se je gozd napolnil z bobnenjem in na tisoče zveri - antilop, levov, tigrov, panterjev, medvedov in številnih drugih - se je v strahu podalo v obupen beg, medtem, ko so jih lovci pobijali s streljanci, kopji in meči.

Iz tega gozda pa je cesar Dušjanta s svojimi lovci odšel še v drugega in tretjega in povsod za seboj puščal opustošenje. V tretjem gozdu pa je pihljaj prijeten vetrič in osveževal telo utrujenega lovca. Na cvetočih grmih in drevesih prepojenih s prijetnim vonjem cvetov in plodov pa so brenčale čebele.

Cesar je ustavil svojo vojsko na koncu gozda in sam v spremstvu majhnega števila najbližjih sorodnikov vstopil v senco gozda in na obali reke globoko v gozdu zagledal prebivališče puščavnika. To pa je bilo prebivališče puščavnika Kanve in cesar je pustil svoje sopotnike za ograjo prebivališča in vstopil, da bi izkazal svoje spoštovanje potomcu Angirasovega roda.

Iz kolibe pa mu je nasproti pristopila dekle neverjetne lepote, katera se je spoštljivo poklonila cesarju in ga povabila, da sede in ga gostoljubno postregla; dala mu je vodo za umivanje nog in prinesla napitek iz medu, potem pa je gosta povprašala po zdravju, ter s čim bi mu še lahko ustregla.

Cesar je od nje izvedel, da je sveti puščavnik Kanva ravnokar odšel, da bi odnesel plodove iz gozda. Očaran z njeno lepoto jo je Dušjanta vprašal: "Prelepa dekle, povej mi, kako ti je ime? Kako si se znašla v tem prebivališču izgubljenem v gozdni puščavi?" "Moje ime je Šakuntala," odgovori mlada puščavnica. "Sveti modrec Kanva pa je moj očim." Potem pa mu ona pove vse o svojem poreklu.

Cesar Dušjanta je tako vzljubil Šakuntalo, da si jo je takoj želel poročiti po navadah gandharv (poroka se opravi na osnovi vzajemnega strinjanja ne čakajoč odločitve svojih staršev). Ponudil ji

je bogate darove in ji obljubil vsa bogastva svojega cesarstva, če pristane na poroko z njim. Šakuntala pa je pristala pod pogojem: "Najprej mi moraš obljubiti, da bo najin sin nasledil tvoje cesarstvo." Dušjanta ji je to obljubil in onadva sta se vzela po navadah gandharv ne čakajoč vrnitve Kanve.

Za tem je cesar Dušjanta pustil Šakuntalo in ji ob slovesu obljubil, da bo ponjo poslal spremstvo in vojsko, kateri naj bi jo pripeljali, kot cesarico. Kanva pa je po vrnitvi izvedel kaj se je zgodilo v njegovi odsotnosti in je odobril zvezo Šakuntale s potomcem Puru, z napovedjo, da bosta oba veliko časa živela, njunemu sinu pa je napovedal veliko bogatvo.

Ko pa je prišel čas je Šakuntala rodila sina bleščeče lepote in božanskega dostojanstva. Poimenovala ga je Sarvadama, tisti, kateri vse kroti. Že od malih nog je kazal nenavadno moč in pogum igrajoč se z divjimi zvermi in v gozdu okrog prebivališča. Pregarjal je tigre, leve in slone, merjasce in bivole, jih jahal in zavezoval za drevje katero je raslo okrog Kanvinega prebivališča.

Leta so minevala in je deček rasel, cesar Dušjanta pa nikakor ni poslal obljubljenega spremstva po Šakuntalo. Nekega dne pa modri Kanva reče: "Prišel je čas, da Šakuntalinega sina proglasimo za naslednika prestola." Zatem pa je ogovoril svoje učence: "Poročena žena ne sme predolgo ostati v očetovi hiši, to je slabo za njeno dobro ime." Poslušajoč Kanvo so njegovi učenci odšli s Šakuntalo in njenih sinom v mesto Hastinapuro, kjer je vladal močni Dušjanta.

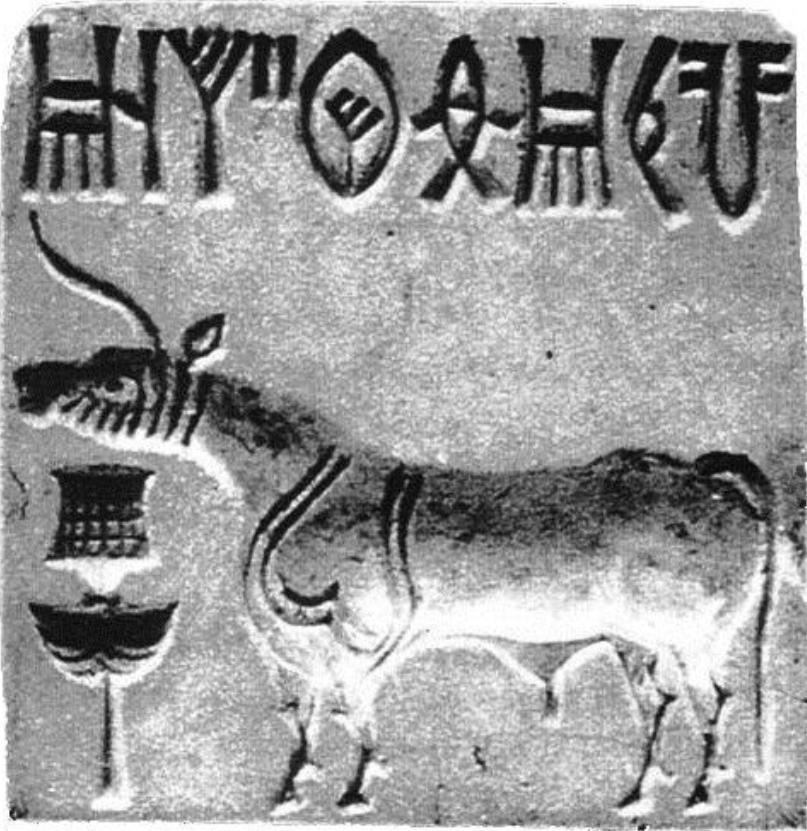
Ko so prišli v Dušjantino palačo in stopili pred cesarja pa je Šakuntala rekla: "Tu je tvoj sin gospodar. Prišel je čas, da ga proglasiš za naslednika prestola, tako, kot si tudi obljubil." Toda cesar se začne pretvarjati, da ne pozna Šakuntale: "Ne spominjam se, da bi dal takšno obljubo," ji odvrne. "Nikoli do sedaj te še nisem videl!" Vsa iz sebe od sramu in obupa ona vrže na cesarja pogled poln jeze in reče: "Misliš, da ti pristoji, da se lažeš, gospodar? Mar bi se odrekel mene

in svojega rodnega sina? Tvoje srce pozna resnico, poznajo pa jo tudi Sonce in Mesec, Nebo in Zemlja, veter in ogenj in bogova Jama in Dharma. Kako to, da si se odločil sebi naložiti tolikšen greh? Oče se obnavlja skozi svojega sina. Celotna mravlja pazijo na svoje potomstvo. Kako, da ti paznik zakona zavračaš svojega sina? Niti ne izkazuješ dolžnega spoštovanja meni svoji ženi, katera stoji pred tvojim prestolom? Žena pa je polovica moža, njegov najboljši prijatelj, njegovo naslonjalo in sreča, tako v težavah doma in na poti. Ona ne zapušča moža niti v tem življenju niti po smrti. Mene je rodila apsarasa Menaka na pobočju Himalaje in me zapustila, kot tujega otroka takoj po rojstvu. Kaj sem zagrešila v prejšnjem življenju, da me je zapustila mati, sedaj pa še moj soprog in ne priznava niti mene niti najinega sina?"

Cesar pa ji odgovori: "Jaz ne poznam niti tebe niti sina, katerega si ti rodila! Vsi vedo, da so žene po naravi lažnjivke. Nihče ne bo verjel tvojim besedam. Ti si plod grešne strasti svoje matere Menake, zato si tudi sama brez sramu stopila po poti greha. Z menoj govoriš, kot zmedenka. Pojdi izpred mojih oči! Zapusti moje prostore lažnjiva puščavnica!"

Obvladujoč svojo jezo pa Šakuntala odgovori: "Če pa me odganjaš bom odšla nazaj v svoje prebivališče, toda zapuščam ti sina, katerega sem rodila od tebe. Njega pa se ne smeš odreči." To reče in odide.

Tedaj pa z neba zadoni glas: "Sin pripada očetu, kateri ga je ustvaril! To je tvoj sin Dušjanta! Vzgajaj ga! Imenuje naj se Bharata. Vzgaljal pa ga boš po naših zapovedih!"

Bik stoji pred kadilnico. Najpogostejši lik katerega najdemo na pečatnikih civilizacije doline IND

Poslušajoč te besede cesar vesel reče svojim podanikom: "Čakal sem na ta glas z neba, da priznam svojega sina. Vedel sem, da je to moj sin, toda bal sem se, da bodo moji podaniki dvomili v to in, da ne bodo priznali njegovega porekla, če bo edini dokaz Šakuntaline besede." In on sprejme sina in pošlje po Šakuntalo; ko pa pride ona nazaj ji cesar pojasni vzrok svojega odrekanja od resnice in ji oprostí tisto, kar je rekla v jezi.

Zatem pa Dušjanta razglasi Bharata za naslednika prestola, tako, kot je nekoč obljubil. Ko pa je močni Bharata vzel uzde oblasti v svoje roke je premagal vse sosednje cesarje in postal gospodar Čakravartine, Kanva pa je postal njegov glavni svečenik. Bharata je osnoval velik in poznan rod Bharat iz katerega so kasneje izšli mogočni cesarji, vojščaki in junaki podobni bogovom. Zemlji, katera se je nahajala v središču vesolja pa je dal svoje ime - Bharatavarša.

LEGENDA O CESARJU, KETERI SE JE SPREMENIL V ČANDALO

V Ikšvakovem rodu je živel močni cesar z imenom Trišanka. Postal je prevzeten zaradi svoje moči in slave in nekoč je pomislil: "Kako bi bilo, če se še v času življenja povzpnem na nebo?" In on pokliče velikega modreca Vasištha in ga zaprosi, da opravi takšno žrtvovanje, katero je potrebno, da se še pred smrtjo povzpne na nebo. Toda Vasištha mu odgovori: "Tega jaz ne zmorem."

Vasištha pa je imel sto sinov, velikih puščavnikov, kateri po modrosti in pobožnosti niso zaostajali za svojim očetom. Ne želeč se

odreči tistega, kar si je zamislil se je cesar Trišanka odločil, da se na njih obrne za pomoč. Odšel je v njihovo prebivališče v južno deželo in, ko je prišel tja je začel ponižno prositi Vasištbove sinove, da mu izpolnijo prošnjo, katero je njihov oče zavrnil. Toda tudi oni so ga zavrnil in ga začeli karati: "Če ti je naš oče, tvoj učitelj zavrnil prošnjo, zakaj se potem obračaš na druge?"

"Če pa je tako," odgovori Trišanka, "če mi niti vi niti vaš oče ne izkazuje dolžnega spoštovanja in ne želite izpolniti to, kar vas prosim, potem bom jaz zaprosil drugega modreca." Nato pa so se Vasištbinini sinovi še bolj razbesneli in prekleli drznega cesarja: "Spremeni se v odvratnega čandalo!"

Še istega večera se je Trišanka spremenil v čandalo, katerega so vsi prezirali in se ga izogibali. Oblečen v modra oblačila, obrite glave namazane s pepelom, z železnimi okraski po telesu in pogrebnim vencem na ramenih je on sam šel po poti, njegovo spremstvo in svetovalci pa so se razbežali boječ se, da jih njegova bližina ne omadežuje.

Tako spremenjen v čandalo je Trišanka odšel v Višvamitrino prebivališče. V tem času pa se je Višvamitra podvrgel strogim podvigom, se izenačil z brahmani in dosegel nenavadno moč. Spominjajoč se poraza, katerega je utrpel od Vasištbe se je on na vse načine trudil dokazati svojo mogočnost in oblast nad njim. To dvobojevanje dveh velikih modrecev je trajalo leta in leta in iz tega so izšle številne težave.

Ko pa je Višvamitra izvedel od Trišanke, da je Vasištba odbil opraviti žrtvovanje, katero bi živega cesarja popeljalo na nebo, se je v njem prebudila silna želja, da bi presegel poraženega nasprotnika.

In Višvamitra pošlje svoje učence na vse strani Zemlje z ukazom, da na obred prinosa žrtve pokličejo vse pobožne brahmane, poznavalce svetih obredov. Po tem pa so se od vsepovsod začela

zbirati brahmanska plemena in se odzvala klicu Višvamitre; samo Vasišthini sinovi so odbili povabilo. "Kako lahko pobožni sodelujejo v obredu, kateri se opravlja zaradi čandale? Poleg tega pa bo vrhovni svečenik v tem obredu kšatriya." Tako so oni odgovorili Višvamitrinim glasnikom. Ko pa je za to slišal Višvamitra ga je prevzel strašanski bes. Preklel je Vasišthine sinove: "Njihovo potomstvo naj sedemsto let bega po Zemlji in naj nikjer ne najdejo zatočišča, naj se prehranjujejo z umazano hrano in žive od del, katera so prepovedana pobožnim in naj bo to pleme poznano pod imenom Muštika ali Domba."

Višvamitra je izbral pobožne brahmane in jim oznanil cilj obreda: "Naj se pravični kralj Trišanka povzpne živ na nebo." Modreci so se spogledali in rekli drug drugemu: "Veliki puščavnik Višvamitra, kateri je dosegel začudujočo moč je zaslepljen z jezo, zato se mu ne bomo zoperstavljali, da nebi njegove jeze potegnili na sebe." In tako so se vsi brez negotovanja udeležili prinosa žrtve.

Tedaj pa so se modri brahmani zbrali iz vseh krajev Zemlje na čelu z Višvamitro in opravili svečani obred. Višvamitra, Gadhin sin, vrhovni svečenik se je v času obreda obrnil na bogove in jih prosil, da sestopijo na Zemljo posvečeno z žrtvijo, da sprejmejo ponujeni del. Toda na Višvamitrin poziv se ni na Zemljo spustil niti en prebivalec neba. Tedaj pa se je jezni modrec obrnil na cesarja Trišanko: "O gospodar, sedaj se boš prepričal v moč velikega puščavnika. Samo z močjo zaslug, katere sem dosegel z mučenjem telesa te bom lahko še za časa življenja dvignil v nebo!" Takoj, ko je to izgovoril, že se je cesar Trišanka pred očmi vseh zbranih odpravil proti nebu.

Bogovi zagledajo Trišanko, kako se dviga v nebo in zavpijejo: "Vrni se cesar. Ti si grešnik, kateri je preziral svojega duhovnega učitelja in si ne zaslužiš nebeškega prebivališča." S temi besedami pa mogočni Indra Trišanko vrže z nebes in ta zleti proti Zemlji z glavo navzdol v strahu klicajoč Višvamitro na pomoč. Jezni Višvamitra pa začne klicati Trišanko: "Stoj! Stoj!" In z močjo svoje jeze in puščavništva je veliki modrec ustvaril na južnem delu neba nove zvezde in reče: "Ali bom

ustvaril novega Indro in nove bogove ali pa bo veselje ostalo brez Indre!"

Tedaj pa so pobožni brahmani, bogovi in asure začeli moliti naj svojo jezo umiri in jo zamenja z milostjo. Trišanka pa, katerega so ustavile Višvamitrine besede ostane nepremičen sredi novega ozvezdja. "O veliki puščavnik, ta cesar ni dostojen vzpona na nebo," so govorili modreci Višvamitri, "on je užalil svojega duhovnega učitelja." Gadhin sin pa odgovori: "Jaz sem mu obljubil, da ga bom dvignil v nebo in držati moram svojo obljubo." Nato pa so bogovi rekli: "Naj ostane tam, kjer se je zadržal v padcu in naj na južnem nebu ostanejo zvezde, katere si ustvaril. Tako boš izpolnil dano besedo."

In Višvamitra se je z njimi strinjal: "O bogovi, naj bo tako, kot vi pravite!" In tako je Trišanka za vedno ostal med ozvezdji Južnega neba.

LEGENDA O ŠUNAHEPŠI

Trišanka pa je imel sina Harisčandra, kateri je nasledil cesarstvo Ikšvakovega roda glede na to, da se je njegov oče povzpел živ na nebo. Harisčandra je imel sto žena, toda niti ena od njih mu ni darovala sina, zato je velika žalost razjedala njegovo srce. Ob neki priložnosti pa ga je obiskal modrec Narada ob svojem popotovanju po svetu. Cesar ga je sprejel z vsemi častmi in ga bogato obdaroval. V pogovoru z modrim Narado pa ga je cesar med drugim vprašal: "Vsak

želi imeti sina pa če je pameten ali neumen, povej mi Narada, kaj imajo tisti, kateri dobijo sina?"

"O cesar, poslušaj me," mu odgovori Narada, "povedal ti bom kaj ima tisti, kateremu se rodi sin. Oče, kateri zagleda obliko sina, odplačuje svoj dolg prednikom; sin mu daruje nesmrtnost. Od vseh zemeljskih radosti največjo radost predstavlja rojstvo sina. Niti posipanje telesa s pepelom, niti nošenje cap, niti lasje do ramen - nikakršni podvigi ne prinašajo takih zaslug, kot rojstvo sina. Oče se ponovno rodi v svojem sinu, sin pa ga rešuje pred mukami v peklu. Hrana daruje življenje, streha daruje zavetišče, nakit - lepoto, ženitev - krave, žena - prijatelja, hčerka - težave; največje veselje nebes pa daruje sin očetu."

Zatem pa Narada svetuje Harisčandri, da prosi boga Varuna, da mu pošlje sina. "Obrni se na Varuna s temi besedami: Če se mi rodi sin, ti ga bom žrtvoval."

Narada to reče, potem pa se oddalji, cesar Harisčandra pa posluša njegov nasvet. Obrne se na boga Varuna z besedami: "Če se mi rodi sin, ti ga bom žrtvoval!" "Naj bo tako," odgovori Varuna.

In cesarju se je rodil sin, katerega so poimenovali Rohita. Tedaj Varuna reče cesarju: "Rodil se ti je sin, sedaj pa mi žrtvuj tako, kot si obljubil." Harisčanda pa odgovori: "Šele deset dni po rojstvu je novorojenček primeren za žrtvovanje." "Naj bo tako," pristane Varuna. Čez deset dni se Varuna ponovno oglasi po žrtev: "Minilo je deset dni, izpolni, kar si obljubil." Toda Harisčandra reče: "Novorojenček je primerem za obrede šele takrat, ko mu zrastejo prvi zobje. Počakaj, da mu zrastejo prvi zobje." "Naj bo tako," reče Varuna. Ko pa so Rohiti zrasli prvi zobje je Varuna zopet prišel po otroka. "Počakaj," reče oče otroka. "Šele, ko mu zobje izpadejo je primeren za žrtvovanje." "Naj bo tako," reče zopet Varuna.

Tako je minilo veliko let in vsakič, ko je bog Varuna prišel po

obljubljeno žrtev je Harisčandra našel nov razlog, da je preložil obred. Rohita pa je rasel in odrasel in ni se moglo več odlagati z izpolnitvijo zaobljube, katero je Harisčandra dal Varunu.

Tedaj je Rohita vzel lok in strelice in zbežal v gozd; tam pa je preživel celo leto ne želeč, da bi bil darovan za žrtvovanje, kot žival. Čez leto dni pa je slišal, da je Varuna zaradi prelomitve zaobljube kaznoval cesarja Harisčandra z vodenico. Rohita se je hotel vrniti domov, da bi očeta rešil iz težav, toda na poti je srečal Indro v podobi brahmana, kateri mu je rekel: "Počakaj Rohita, ne vračaj se ni še čas za to. Življenje ubogega potepuha se dopade bogovom; ne obstaja boljše usode od tega. Poslušaj me in ostani v gozdu Harisčandrin sin."

Rohita je preživel še eno leto v gozdu in se je ponovno hotel vrniti domov, toda ponovno ga je Indra preprečil v tej nameri. Tako je pet let begal po gozdu in vsakič, ko se je hotel vrniti k očetu se mu je prikazal Indra in ga poslal nazaj v gozd.

Šesto leto svojega popotovanja pa Rohita v gozdu sreča brahmana Ričiko iz Bhriginovega roda, kateri je prišel izmučen od lakote z ženo in svojimi tremi sinovi: Šunahpučo, Šunahšepo in Šunolangulo. Rohita se obrne na brahmana: "Daj mi enega od tvojih treh sinov, da se odkupim pri Varuni, naj namesto mene njega žrtvujejo, jaz pa ti bom za to dal sto krav." Brahman se je strinjal. Toda, ker on ni hotel dati najstarejšega sina, mati pa ne najmlajšega, sta onadva dala Rohiti za sto krav srednjega sina - Šunahšepo.

Rohita ga odpelje v prestolnico svojega očeta in reče: "Naj se tega brahmana žrtvuje namesto mene." Bog Varuna pa je na to zamenjavo pristal, rekoč: "Brahman je več vreden, kot kšatrija!" Tedaj cesar Harisčandra, kateri je bolehal za vodenico ukaže svečenikom naj pripravijo vse kar je potrebno za opravljanje žrtve.

Šunahšepa, kateri pa je bil proti svoji volji priveden v Harisčandrin dvorec pa je sredi brahmanov zagledal svojega rojaka in velikega

modreca Višvamitro. Višvamitrina sestra pa je bila Ričikova žena in Šunahšepina mati. Nesrečni Ričikov sin pade na obraz pred Višvamitro in vzklikne: "O modrec, vsi so me zapustili - nimam ne očeta, niti matere, niti sorodnikov, niti prijateljev! Hočejo me zaklati zraven žrtvenega oltarja, kot žival! Upanje polagam samo še na tebe - reši me, milostni puščavnik, tako, kot oče rešuje pred smrtjo svojega sina!" In Višvamitra mu reče: "Pomiri se, Šunahšepa, obljubljam ti, da ti bom pomagal!" Zatem se obrne k svojim sinovom rekoč: "Ta puščavnik se je postavil pod mojo zaščito in mene prosi za pomoč. Naj ga eden od vas zamenja ob žrtvenem oltarju!" Toda Višvamitrini sinovi so z negodovanjem odbili svojega očeta: "Kako lahko oče, zaradi tujega sina pošiljaš v smrt svoje lastno meso!" Na te besede pa jezen Višvamitra prekolne svoje sinove: "Ker ne spoštujete očetove želje in se z menoj tako drzno pogovarjate, boste begali po Zemlji tisoč let in se hranili z umazano hrano in postali boste ustniki, tako, kot Vasištini sinovi in njihovi sinovi."

Šunahšepi pa reče: "Ko te bodo privezali ob žrtveni steber izgovori tele mantr; one te bodo rešile." In on razkrije Ričikovemu sinu dve zaobljubni mantri - molitve s katerimi se obračajo na boginjo Ušas.

Malo za tem pa so Šunahšepo oblekli v rdeča oblačila in mu okrog vratu položili venec, ter ga odvedli do mesta za opravljanje žrtvovanja. Toda, ko je prišel trenutek, da ga privežejo ob žrtveni steber, tega nihče ni hotel storiti, niti en svečenik. Tedaj Šunahšepšin oče reče: "Če dobim še sto krav, bom to storil jaz." Ko pa mu Rohita obljubi še sto krav on priveže Šunahšepo ob steber z vrvjo spleteno iz svete trave kuša.

Toda, ko pride trenutek, da bi žrtvovali brahmanovega sina, niti en svečenik ni tega hotel opraviti. Zopet se oglasi Šunahšepin oče: "Dajte mi še sto krav in bom to storil jaz."

Rohita ukaže in dajo mu še sto krav. Tedaj pa se Ričika približa svojemu sinu z dobro nabrušenim nožem.

"Hočejo me zaklati, kot, da nisem človek," pomisli Šunahšepa. Obrne se na bogove - Agnija in Savitara, Somo, Indro in Ašvina.

"Prosi boginjo Ušas, boginjo zore," sta mu rekla Ašvina. "Ona te bo rešila." Sunahšepa zaprosi boginjo Ušas, svetlo sestro boginjo noči. In medtem, ko je tako izgovarjal molitve katere ga je naučil Višvamitra so mu vezi same popadale ena za drugo in preden je izgovoril zadnji stih je bil svoboden, cesar Harisčandra pa je bil ozdravljen vodenice. Zbrani brahmani in princ Rohita pa so vzklikali od veselja izkazujoč hvalo Šunahšepi.

Višvamitra pa reče: "Posinovil bom Šunahšepo in ga odpeljal s seboj. On bo moj učenec in naslednik namesto mojih sinov, katerih sem se odrekel zaradi nespoštovanja očeta." In svečeniki so sprejeli Šunahšepo in on je sčasoma postal poznan modrec in velik poznavalec prinosov žrtev.

Od tega časa legendo o Šunahšepi pripovedujejo in ponavljajo tisti, kateri žele imeti sina, želja pa se jim izpolni.

AGASTJINI PODVIGI

Veliki modrec Agastja, Urvašin sin, katerega je ona rodila z Varunom se je v svetu pojavil v vrču polnem vode v katerem je odrasel na nenavaden način skupaj s svojim bratom Vasišto. On je bil eden slavnih nebeških modrecev in poznan tudi po tem, da je

pomagal Indri z neba vreči Nahušo in si povrnil svoje cesarstvo. Leta dolgo je živel na Zemlji v gozdnem prebivališču gore Vindhje.

Prehranjeval se je z gozdnimi sadeži in koreni, žejo pa si je gasil s čisto vodo iz izvira, telo pa si je prekrival z jelenjo kožo in ni poznal razkošja in telesnih užitkov in naslad. Z odrekanjem svetovnih radosti s krutimi podvigi je on dosegel tako svetost in tako moč, da so se pred njim spuščale celo gore.

Nekoč je gora Vindhja zavidala gorskemu vrhu Meru okrog katerega je potovalo Sonce, Mesec in zvezde. Gora Vindhja pa reče Soncu: "Vsak dan od zore do mraka ti popotuješ okrog vrha gore Meru, obkrožaš ga s sijajem in bleskom. Želim, da tudi mene spoštuješ obhajajoč z leve proti desni!" Toda Sonce je zavrnilo Vindhjino prošnjo, rekoč: "Jaz ne krožim okrog gore Meru po lastni želji, temveč po želji stvarnika vesolja. Moja pot je določena in ne morem je spreminjati po svoji volji."

Jeza prevzame užaljeno goro Vindhjo, katere željo je odbila dnevna svetloba. In tedaj je Vindhja začela rasti in rasti v višino vse dokler se njen vrh ni uprl v nebesni svod in pregradila je pot planetom, zvezdam, Mesecu in Soncu; zato, da bi se maščevala bogovom in Soncu. Nered nastane v menjavi dneva in noči in na Zemlji zavlada kaos. Vznemirjeni bogovi so pohiteli k besni gori in jo začeli prositi, da osvobodi pot svetilom. Toda ona se ni ozirala na njihove prošnje niti jim ni namenila niti svojega odgovora.

Tedaj so se bogovi po Brahminem nasvetu obrnili na velikega puščavnika Agastja, poznanega po svoji duhovni moči in ga zaprosili, da odstrani pregrado s poti Mesecu in Soncu. Agastja se je strinjal. Približal se je neubogljivi gori in ji rekel: "Blagor tebi, o velika Vindhja. Ti zasenčuješ vse gore s svojo lepoto in bleskom! Izkaži mi milost in znižaj svoj vrh, da bi se mi odprla pot na jug! Hitro se bom vrnil in tedaj spet lahko zrasteš kolikor želiš."

Gora Vindhja pa ni mogla odbiti prošnje poznanega Varunovega sina. Ona je znižala svoj vrh in osvobodila pot v južne dežele in začela čakati, da se modrec vrne. Toda Agastja je ostal na jugu in se ni vrnil, gora Vindhja pa vse do današnjega dne stoji nagnjena in ne ovira poti Soncu, Mesecu ali zvezdam.

Ob drugi priložnosti pa je modri Agastja kaznoval zvitega in zlobnega cesarja asur Ilvala, Hladinega sina. To je bilo še v času, ko se je on poročil z lepo apsaro Lopamudro, in takole je bilo:

Nekoč, ko je Agastja hodil po gozdni poti je prišel do velike in globoke jame. Vstopil je vanjo in videl, da v tej vlažni temni jami na samem dnu vise z glavami navzdol njegovi predniki, kateri so že davno tega zapustili ta svet. Ta kazen pa jih je doletela, ker Agastja ni imel sinov in je njihov rod ugasnil. Zato so oni začeli moliti, da Agastja stori kaj za rešitev njihovega rodu. "Šele, ko se ti rodi sin, bo nam odprta pot v Indrino cesarstvo." Agastja jim je obljubil rešitev in odšel, da bi si poiskal nevesto. Toda nikjer si ni mogel najti dekleta, katera bi mu bila dostojna žena. Zato si je domislil, da si bo nevesto ustvaril. Od vsakega živega bitja na Zemlji si je vzel to kar mu je bilo najbolj všeč in iz tega je ustvaril otroka obdarjenega z neverjetno lepoto in pametjo.

V tem času pa cesar Vidarbhe ni imel otrok in Agastja mu je dal to deklico, katero je ustvaril. Cesar ji je dal ime Lopamudra in jo je vzgajal, kot svojega otroka. Obkrožil jo je z izobiljem in ljubeznijo. Sto najlepših deklet iz dežele je služilo princezi Lopamudri, ona pa je vse zasenčevala s svojo lepoto, vedenjem in nežno naravo.

Lopamudra je bila tako lepa in poznana, da si jo nihče ni upal zaprositi, že v naprej pričakujoč odbijanje. Zato si je celo cesar mislil:

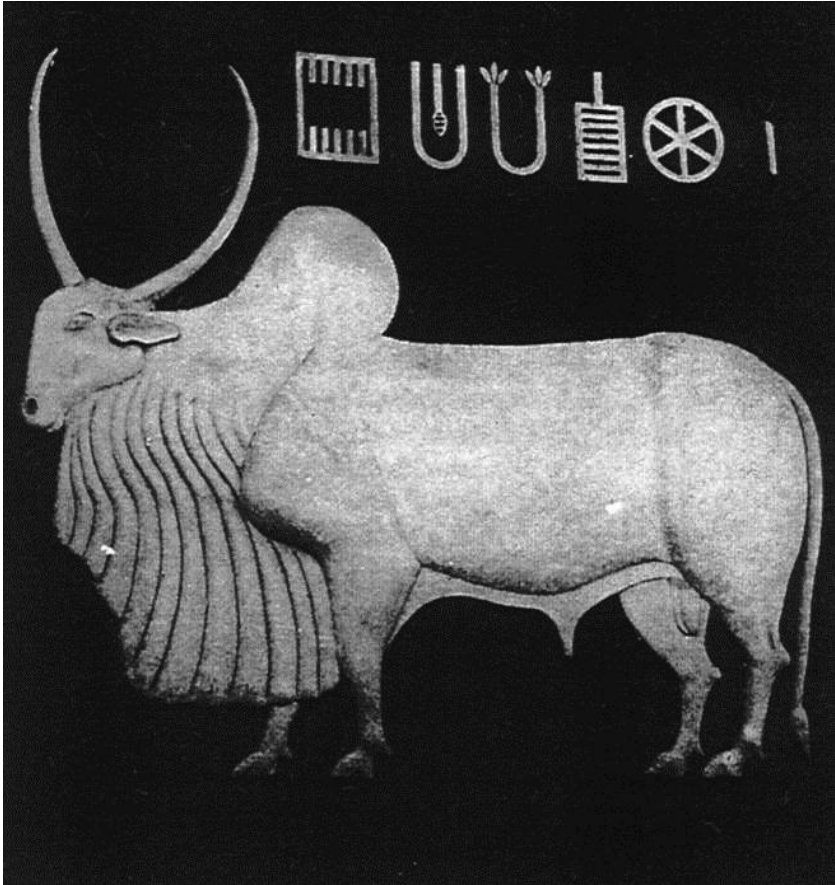
"Teško se bo na Zemlji našel mladenič, kateri bi je bil dovolj dostojen."

Toda pride dan, ko se je Agastja odločil, da od cesarja vzame deklico, katero je sam ustvaril. Pride v prestolnico Vidarbho in reče: "Vzeti hočem princeso Lopamudro za ženo." Cesar pa ni hotel dati svoje pohčerjenke puščavniku v jelenjih kožah, toda niti si ni upal odbiti njegove prošnje. Cesarico pa je ta puščavnikova prošnja tako presenetila, da ni mogla izgovoriti niti besede.

Tedaj Lopamudra reče cesarju in cesarici Vidarbhe: "Ne žalujta zaradi mene. Jaz pristajam na poroko s tem puščavnikom in želim, da vama poroka prinese srečo."

Po končanih poročnih svečanostih in obredih pa se je Agastja s svojo mlado ženo Lopamudro umaknil v gozdno prebivališče. Tam on reče Lopamudri, da si sname svoje zlate ogrlice in sleče dragocena oblačila in mehke tkanine, ter, da naj obleče oblačilo iz grobe tkanine in naj si preko ramena vrže jelenjo kožo. Lepa Lopamudra, krotko izpolni Agastjin ukaz in začne z njim živeti v gozdnem prebivališču, ter mu pomaga v izvrševanju obredov in v izpolnjevanju krutih zaobljub.

Lopamudrina lepota, krotkost in predanost pa so ganili Agastjino srce in v njem se je prebudila ljubezen do nje. In nekoč, ko se je vrnila z obale reke po umivanju jo je on prvič spoznal v postelji odkar sta se poročila. Lopamudra pa pristopi k njemu in sklene roke pred obrazom in reče z milim glasom in blagim nasmehom: "Vem, da si se z menoj poročil zato, da bi imel potomce. Toda pred tem mi moraš pokazati kolikšna je tvoja ljubezen. Jaz si želim imeti prav tako lepo posteljo, kakršno sem imela v dvorcu cesarja Vidarbhe. Želim nositi lepe okraske in lepa oblačila. Mar se je greh polepšati zaradi ljubezni?"

Idealen prikaz bika civilizacije Inda s sporočilom starim 4000 let

Zbegani Agastja ji na to odgovori: "Ali nimam jaz vsega bogastva, kar ima cesar Vidarbhe." "Ali nisi ti velik modrec in puščavnik?" - mu odvrne Lopamudra. "Ali ne poseduješ takšno moč s katero lahko dobiš vse kar si želiš? Stori to zaradi mene!" - "Jaz ne morem koristiti svojo moč pridobljeno z odrekanjem od svetovne ničevosti zaradi izpolnjevanja nečimernih želja." - ji reče Agastja. "S tem bi lahko izgubil vse svoje zasluge." Toda Lopamudra je vztrajala: "Ali mi boš izpolnil mojo prošnjo, ali pa med nama ne bo ljubezni. Naj tvoja krepost ostane neokrnjena, toda jaz ne bom odustala od tega, kar sem rekla."

Agastja vidi, da je njegova žena zelo vztrajna, zato je odšel za njo iskati bogastvo. Najprej je odšel k gospodarju Šrutavarmanu in od njega zaprosil darove, kateri so predstavljali višek njegovega bogastva. Toda plemeniti Šrutavarman ni imel preveč bogastva. Njegovi prihodki pa so ustrezali odhodkom in čeprav je bil cesar pripravljen, da bi slavnemu modrecu dal vse kar ima pa ga Agastja ni hotel oškodovati, prav tako pa ne tudi njegovih podanikov, zapusteč jih brez dela, kateri jim po zakonu pripada.

Agastja je popeljal Šrutavarmana s seboj k drugemu cesarju po imenu Vridhašva v upanju, da ima večje dohodka. Toda tudi ta cesar ni imel viškov. Zato je Agastja sedaj v spremstvu dveh cesarjev odšel k tretjemu. Toda niti tretji ni imel preveč viškov. Zato so vsi skupaj začeli razmišljati h kateremu cesarju bi se odpravili. In plemeniti cesarji so se tedaj spomnili najbogatejšega cesarja med cesarji: - Hladinega sina, Hiranjakašipinega vnuka Ilvala, ki je bil gospodar asur in lastnik ogromnega bogastva. Zato so se odločili, da odidejo z Agastjo k Ilvali.

Cesar Ilvala je vladal v mestu Manimati. Nekoč se je obrnil na brahmane s prošnjo naj mu darujejo sina, kateri bi bil po pogumnosti in moči enak samemu Indri, toda brahmani so ga odbili. Od tega časa se jim je maščeval z raznoraznimi zlemi deli. Prav tak pa je bil tudi njegov mlajši brat Vatapi. Grešni Ilvala pa je posedoval tudi dar

spreminjanja. Po dogovoru s svojim bratom Vatapo ga je on spreminjal v ovna. Potem pa je jedi iz tega ovna kuhal in jih ponujal brahmanom, katere je vabil na dvorec in jim obljubljal darila. Toda, ko so brahmani v nevednosti pojedli to meso pohodeč zakone svojega stanu jih je Ilvala pobijal brez milosti.

K tema dvema zlema bratoma pa je prišel tudi Agastja s tremi ponižnimi vladarji v iskanju bogastva. Ilvala jih je pričakal na vratih svoje prestolnice in jim izkazal vse časti, potem pa jih je popeljal v dvorec, kjer jim je postregel s svojo grešno pogostitvijo. Agastja pa je takoj spoznal s čim jim hoče postreči Ilvala; odločil se je, da za vedno konča s podlim Vatapo, zato ni odbil ponujenega mesa. Ilvala je dal svojim gostom enake delce, toda Agastja jih je pojedel vse sam in ni dovolil svojim sopotnikom niti, da bi se hrane dotaknili.

Po končanem obredu pa je Ilvala z nasmeškom poklical Vatapo, da bi ga spremenil v prejšnjo obliko, računajoč na to, da mu je potegavščina uspela. Toda tedaj se iz Agastjinega trebuha zasliši tako treskanje, kot, da je strela udarila z neba, nakar modrec prasne v smeh. Zaman je Ilvala klical svojega brata. Vatapi se je namreč v želodcu Varuninega sina raztopil in nič ni ostalo od njega. Tako pa se je Agastja maščeval Ilvali za oskrunjenja svečnikov.

Po obredu pa je Agastja Ilvali povedal zakaj je prišel s tremi gospodarji. Nato pa zviti Ilvala reče: "Reši uganko, katero ti bom postavil in dobil boš vse kar želiš. Povej pravični Agastja, kaj sem se namenil dati tebi?" Agastja pa mu takole odgovori: "Podariti hočeš deset krav vsakemu od mojih spremljevalcev, meni pa boš dal dvakrat toliko, povrh tega pa še zlate kočije v katere so vpreženi konji hitri kot misel. Pojdi in se prepričaj, ali so te kočije zlate, ker tega niti sam ne veš."

Ilvala ukaže svojim svetovalcem, da odidejo in preverijo, če ima Agastja prav. Oni so odšli in ob vrnitvi so izjavili, da so kočije prav zares zlate. Ilvala se razžalosti, ker je spoznal, da je zaman izgubil

brata v želji, da oskruni Agastja, sedaj pa mu mora podariti še dragocene kočije. Toda, če je hotel ali ne je moral modrecem in njegovim sopotnikom dati obljubljeni darove.

Na zlatih kočijah otovorjenih z zlatom in dragocenimi okrasi je Agastja v spremstvu treh vladarjev zapustil prestolnico asur - Manimati. Cesarji so se potem vrnili v svoja cesarstva, Varunin sin pa je odšel v svoje prebivališče, kjer ga je čakala Lopamudra.

Lopamudra je vesela pričakala svojega moža, kateri se je vrnil z bogatimi darovi. Ona pa mu je obljubila, da mu bo podarila zelo pogumnega sina. Tedaj je Agastja vprašal, če želi imeti tisoč sinov, kateri bi bili po svoji moči enaki tisočem ali pa sto sinov močnih kot tisoč, ali pa deset sinov močnih, kot tisoč ali pa samo enega sina, ki bi bil močan, kot bi jih bilo tisoč. In Lopamudra si je zaželela sina, kateremu po moči nihče ni bil enak na Zemlji.

"Naj bo tako," reče Agastja. In še iste noči je ona spočela sina, kakršnega sta si želela. Naslednjega jutra pa jo je Agastja zapustil, da bi opravil strogi post. Lopamudra pa je ostala v prebivališču in čakala na rojstvo sina. Sedem let je nosila plod pod srcem in šele v osmem letu se je rodil sin, kateri je že od malih nog poznal Vede, upanišade, vedange in iz gozda prinašal za sveti ogenj zelo težka drevesa.

Za Agastja govorijo tudi, da je nekoč popil morje, da bi pomagal bogovom v njihovem boju z groznimi sovražniki.

Ko so bogovi premagali asure in jih pregnali na dno morja so se oni domislili, da bi se maščevali tako, da bi uničili vse tri svetove. Toda najprej so hoteli uničiti tiste, ki posedujejo sveto znanje in živijo pravično življenje. "Moč sveta sestavljajo znanje, krepost in vera. Toda, če se iztrebijo brahmani se bo svet znašel na nitki propada,"

tako so razmišljali asure in so ponoči odhajali na obale iz morskih globin in rušili prebivališča puščavnikov.

Vsako noč so iz oceana izhajali demoni žejni krvi in begali po gozdovih in brez milosti pobijali brahmane. Pri tem pa niso imeli usmiljenja niti do žena in otrok. Kmalu ni bilo nikogar več, da bi opravljali obrede in podrl se je utečen tok življenja.

Ljudje so začeli zapuščati svoje domove in so se prestrašeni začeli skrivati v gozdnih votlinah. Samo najpogumnejši junaki večji v streljanju z lokom in metanjem kopja so popotovali po gozdovih, da bi našli porušitelje sveta - toda zaman - nikjer jih niso mogli najti. Prebrisani asuri so iz morja izstopali samo ponoči in so se vrnili pred svitanjem.

Tedaj so se prestrašeni bogovi z Indro na čelu obrnili na Višua za nasvet. Slaveč pogumnost paznika sveta so rekli: "Prišli smo ti potožiti. Reši vesolje in nebesnike pred velikim strahom. Do sedaj so vsa živa bitja na Zemlji živela mirno in spokojno. Ljudje so prinašali žrtve bogovom in živeli so v blagostanju, ne da bi vedeli, kaj je to nesreča. Toda sedaj so številne zadele nesreče. Ponoči nekdo naskrivaj vlamlja v pobožna prebivališča, ubija modrece in puščavnike, podira oltarje in straši ljudi, kateri so v strahu zapustili mesta in vasi in si poiskali zavetišče v gorskih votlinah. Sveti ognji ne gore več na oltarjih. Življenje se je ustavilo in nihče več ne daruje bogovom. Nemir pritiska našo dušo, ker skrivnostna sila grozi, da bo vse uničila, in prinesla smrt v naše cesarstvo."

"Vem za to bratje," jim odgovori Višnu, "vem tudi, kdo seje grozo in smrt na Zemlji. To so asure, katere ponoči hodijo iz oceana zaradi skrivnostnih ubijan, zatem pa pred svitom odhajajo nazaj na morsko dno, da se skrijejo. Samo na en način se lahko asure izvabi v odprt boj; izsušiti je treba morje, da se nebi mogli ponovno skriti. Odidite k Varuninemu sinu, pravičnemu Agastji. Samo on ima toliko moči."

Bogovi so se zahvalili in se s spoštovanjem poklonili Višnuu in odšli v Agastjino prebivališče. S strahospoštovanjem so bogovi pristopili k sinu gospodarja morja in začeli slaviti njegove prejšnje podvige - vrženje Nahuše z Indrinega prestola, umikanje ovire s poti Sonca in Meseca - in mu zaželeli srečo. Zatem pa so povedali puščavniku, kakšne so njihove težave in so Agastja prosili, če bi izsušil dno velikega oceana, da bi kaznovali zvite rušilce sveta.

Pravični Agastja je odšel na obalo oceana v spremstvu prebivalcev neba. Ko so se približali morju iznad katerega je pihal močan veter so valovi z groznim zvokom udarjali v obalo in puščali na obali peska belo peno, medtem, ko so ptice, katere se hranijo z morskimi ribami s prodornimi klci letala nad vodo. Na obali oceana se je zbrala številna množica gandharv, jakš in velikih svetnikov, kajti vsi so hoteli videti ta čudež z lastnimi očmi.

Agastja pristopi do vode in reče: "Popil bom to morje, tako, kot vi izpijete vrč z vodo, ko vas muči žeja. Poglejte, kako bom izsušil morsko dno in se pripravite na boj." Agastja potem vstopi v morje in usta približa vodi. Vsi so z začudenjem opazovali, kako voda izginja v trebuhu modreca. Ni minilo veliko časa in pokazalo se je morsko dno, zatem pa so bogovi z glasnimi vzkliki začeli bitko s svojimi sovražniki, kateri so se skrivali v globinah oceana. Bitka je bila kruta, toda kratka; prebivalci neba so z lahkoto obvladovali asure obtežene z grehi in jih neusmiljeno pobijali. Telesa ubitih asur pa so prekrile dno oceana. V zlatih oklepih okrašenih z dragocenimi ogrlicami in razno dekoracijo so ležali tam, kot drevje v cvetju posekano s sekiro. Samo majhnemu številu asur je uspelo zbežati v podzemni svet. Bogovi - zmagovalci so s triumfom izšli iz morskega dna na obalo in slavili Agastjin podvig in prosili modreca, da ponovno napolni ocean z vodo. Toda Agastja jih razžalosti z odgovorom: "V meni ni več popite vode," - "ona je izginila iz mojega želodca. Izsušenemu morju ne morem več povrniti vode." Agastja je bogovom zaželel vso srečo potem pa se je oddaljil. Bogovi pa so malo razmislili, potem pa so z Indro na čelu odšli k vsemogočnemu Brahmi, da bi jim svetoval.

SESTOP GANGE NA ZEMLJO

Ko bogovi pridejo k Brahmi, da bi pri njem poiskali nasvet, kako ponovno napolniti morje z vodo, katero je izpil Agastja jim Praoče odgovori: "O premodri dolgo časa boste morali čakati na to. Čakati boste morali tako dolgo, dokler se v mestu Ajodhji ne rodi gospodar Bhagiratha iz Ikšvakovega Sončevega roda. Njemu je usojeno, da oceanu povrne izgubljeno vodo!"

V tem času pa je v Ajodhji vladal modri cesar iz Sončevega rodu po imenu Sagara. On je bil vnuk Rohite, kateri je bil Harisčandrin sin. Sagarin oče je umrl še preden se je rodil sin in cesarica, ki je postala vdova je hotela za umrlim možem na posmrtno grmado, toda v tej nameri jo prepreči vrhovni svečenik Aurva: "Pod srcem nosiš otroka. Greh je uničiti še nerojenega sina. Njemu je usojeno, da postane velik vojščak, osvajalec številnih plemenov in narodov."

Tako se je zgodilo, da se je Sagara rodil po očetovi smrti. Zrastel pa je v gozdnem prebivališču mladega Aurve. Ker pa je cesarstvo Ajodhje ostalo brez vladarja so varvanska plemena osvojila Ajodhjo in njene prebivalce. Ko pa je Sagara zrastel je odšel z vojsko nad varvare jih premagal v kruti bitki, povrnil posestva svojih prednikov, zatem pa pokoril varvarska plemena in podredil svoji oblasti številne narode: Javane in Skite, Kambodže in Pehlevijce. Osvojil je tuje dežele in pognal njihove prebivalce, da si obrijejo glave ali pa da si pustijo rasti brade, da bi se razlikovali od staroselcev, kateri so naseljevali njegovo rodno deželo. Zatem pa premagancem prepovedal učenje Ved in objavo brahmanskih svetih obredov; potem pa so Javane, Pehlevijce,

Skite in druga kšatrijska plemena, katera so oni pokorili poimenovali Mleche - Varvari.

Cesar Sagar pa je imel dve ženi: Kešini in Sumati. Kešini je bila sestra cesarija Vidarbhe, Sumati pa je bila hči Kašjape in Vinate, sestra Garude, cesarja ptic. Toda niti Kešini niti Sumati cesarju nista darovali potomstva. Nekega dne pa je v veliki želji, da bi imel sinove cesar z obema ženama odšel na goro Himalayo in se podvrgel strogemu puščavništvu. Ko je minilo sto let krutega mučenja telesa pa se je cesarju Sagaru prikazal puščavnik Bhrigu, Brahmin sin in mu ponudil darilo. "O cesar ti boš dobil močne potomce in dosegel boš veliko slavo," mu reče Bhrigu. "Ena od žena ti bo rodila sina, kateri bo nadaljeval tvoj rod, druga pa bo rodila šestdeset tisoč tvojih sinov."

Nato pa veseli cesarici vprašata modreca: "O brahman, katera od naju bo rodila enega sina in katera ostale?" "Sami izberita," jima odgovori Bhrigu. Tedaj pa v prisotnosti cesarja Kešini izbere, da bo rodila enega sina, nadaljevalca rodu, Sumati, Garudina sestra pa šestdeset tisoč močnih sinov.

Sagara se je s svojima ženama poklonil velikemu svetniku in se vrnil v svojo prestolnico. Kmalu pa sta obe ženi zanosili in se ob določenem času osvobodili bremena. Kešini je rodila sina, ki je bil kot prebivalci neba iz Sumati pa se je pojavila ogromna buča. Ko pa je cesar Sagara to videl, ga je prevzel grozen bes in je takoj ukazal služabnikom naj vržejo stran plod katerega je rodila Sumati. Toda takoj, ko so se cesarjevi služabniki dotaknili buče se je z nebes zaslišal glas: "O cesar Sagara! Ne delaj greha, ne odrekaj se svojih otrok! Položi na varno mesto šestdeset tisoč vrčev, jih napolni s prečiščenim oljem in v vsak vrč spusti po eno seme iz buče. Iz vsakega vrča bo na tvoje veselje izšel po en pogumen sin.

Glas je obmolknil, Sagara pa ohrabren stori tako, kot mu je ukazalo nebo.

Čez nekaj časa pa je seme buče spuščeno v vrče zraslo in iz njih je izšlo šestdeset tisoč močnih mladih princev, kateri so s svojim groznim videzom vlivali strah. Medtem pa, ko so bili še mladi jih je večkrat žalil in jih preganjal njihov polbrat Asamandža, Kešin sin. Že od malih nog se je odlikoval z zlo naravo, ko pa je odrastel spoštljivi ljudje niso imeli miru pred njim. Narod Ajodhje je hudo trpel zaradi njegovih zlobnih dejanj in podtikanj. Najljubša zabava mu je bila, da krade otroke in jih meče v reko, katera je tekla blizu mesta. Končno pa ga je Sagara, kateri je bil besen zaradi njegovega vedenja pognal iz dežele, zadržal pa je njegovega sina, svojega vnuka Anšumana. Anšuman pa svojemu očetu sploh ni bil podoben, bil je pobožen, krotke narave in pri vseh priljubljen.

Ko pa so odrasli tudi Sumatini sinovi so tudi oni začeli kazati svojo zlo naravo. Bili so številni in močni in nikogar se niso bali, niti bogov niso spoštovali. Prinašali so zlo vsem obredom; z bogovi, gandharvami, rakšasami ter ljudmi pa so venomer začenjali razprtije. Zloba zlih sinov cesarja Ajodhje pa je postala tako neznosna, da so bogovi in ljudje odšli k Brahmi in ga zaprosili za zaščito.

Brahma je potolažil tiste, ki so ga prosili in jim napovedal, da ne bodo več dolgo trpeli žalitev Sangarinih sinov, ker se bodo zli cesarjeviči ponesrečili, za svojo nesrečo pa bodo samo krivi. Bogovi so se z olajšanjem vrnili v svoje nebeško cesarstvo. Ljudje na Zemlji pa so začeli čakati, kdaj bo Sagarine sinove doletela zaslužena kazen.

Prišel pa je dan, ko je Sagara pokoril vse okoliške vladarje, zato se je odločil opraviti žrtvovanje konja v čast svojih zmag. Po običaju pa konja ponujenega na žrtvi izpustijo na svobodo. In povsod, kjerkoli je šel, za njim je stopalo šestdeset tisoč cesarjevičev in razglašali so oblast Sangare nad to deželo.

Ko pa je konj prišel, do morja, katero je ostalo brez vode še iz časov Agastjinih podvigov in stopi na morsko dno so ga principi izgubili izpred oči, kot, da se je vdrl v zemljo. Sagarini sinovi so pohiteli za

njim, da bi ga našli. Obšli pa so vso okolico, toda o konju ni bilo niti sledu.

Sagarinim sinovom pa ni prišlo na misel, da je konja ugrabil sam Indra, gospodar bogov. Velik vzpon zemeljskih cesarjev je vedno izzivalo Indrino nezadovoljstvo. Cesar, kateri bi žrtvoval sto konjev bi dosegel moč Indre, gospodar nebeškega cesarstva pa ni trpel tekmecev. Zato je on vedno težil k temu, da ovira Zemeljske cesarje, kateri so hoteli opraviti to žrtvovanje, zato je tudi tokrat ugrabil in skrnil konja.

Sagarini sinovi pa so vedeli, da je izguba žrtvenega konja najhujši predznak, kateri najavlja propad cesarju, mogoče celo smrt. Zato so se strastno podali v iskanje; prečesali so celo Zemljo, gozdove in gore, toda konja niso našli.

Po vseh poiskusih so se vrnili v Ajodhjo spuščениh glav in priznali očetu, da so izgubili žrtvenega konja. Cesarja Sagaro pa je ob teh besedah popadel strašen bes in je poslal svoje sinove naj ga ponovno iščejo. Oni so ponovno obšli vse strani sveta, toda vsa iskanja so bila zaman.

Nekega dne pa so naleteli na globoko razpoko na dnu presahlega morja. Odločili so se, da jo bodo bolj odkopali v upanju, da bodo našli, kar iščejo. Tako so Sagarini sinovi prekopali celo morsko dno in prišli globoko do meje podzemnega sveta - Patale, vlivajoč strah rakšasam in nagam, kateri so živeli tam in so na poti pobijali vse živo. Kopali so veliko dni in noči, vse globlje v zemljo in končno so prišli do zemeljskih slonov, kateri držijo deželo Ajravato na vzhodu, Mahapadmo na jugu, Vamano na zahodu in Sarvabhama na severu.

Izkazali so čast božanskim slonom potem pa so nadaljevali z iskanjem in šele v severovzhodnem delu podzemnega sveta so oni zagledali svojega konja, kako se je mirno pasel na poljani. Nedaleč od njega pa je sedel puščavnik poglobljen v razmišljanja.

To je bil Višnu v obliki velikega modreca Kapile. Nespametni Sagarini sinovi pa kršeč dobre navade modrecu niso izkazali dolžnega spoštovanja. Z velikim vikom in krikom so vrteč kopja in kamenje s katerim so kopali zemljo oni naskočili na konja ter grozili Kapili: "Ti nesrečnež si nam ukradel konja. Pazi, da ne padeš v naše pesti!"

Tedaj pa vznemirjeni Kapila jezno pogleda cesarjeviče. S svojim pogledom iz katerega je švigal plamen je spremenil v pepel vseh šestdeset tisoč Sagarinih sinov.

Puščavniku iz Kapilinega prebivališča pa so v Ajodhjo odnesli sporočilo o usodi, katera je zadela Sagarine in Sumaline sinove. Cesar Sagara se dolgo časa ni mogel potolažiti, toda na koncu se je sprijaznil z voljo bogov.

Po obredih za mrtve pa cesar Ajodhje pokliče svojega vnuka Anšumana in mu reče: "O pravični Anšuman, zadela me je velika nesreča. Izgubil sem vse svoje sinove; samo ti si mi še ostal. Med živimi ni več šestdeset tisoč bratov tvojega očeta. Bes velikega Višnua jih je spremenil v prah, kateri sedaj leži v podzemnem svetu, nad njim pa niso opravljeni sveti obredi. Spoštuječ voljo naroda sem iz Ajodhje pregnal tvojega očeta Asamandžo. V krutih bitkah sem premagal sovražnike in pokoril cesarje na Zemlji, toda, do današnjega dne nisem uspel žrtvovati konja, tako, da bi proslavil svoje zmage. Anšuman, nalagam ti dolžnost, da izpolniš to, kar niso uspeli bratje tvojega očeta. Najdi konja, katerega so izgubili moji sinovi in ga pripelji nazaj v Ajodhjo!"

Anšuman se je z globokim spoštovanjem priklonil svojemu dedu in odšel iskat konja po sledovih ubitih sinov cesarja Ajodhje. Pot ga je privedla do izsušenega oceana. Na severnem delu zagleda razpoko in se spusti po širokem hodniku, katerega so prekopali njegovi sorodniki. Anšuman se spusti v podzemni svet in se znajde na poljani na kateri je sedel Kapila potopljen v razmišljanja o večni resnici. V znak spoštovanja je sklenil dlani pred obrazom in se z lahkotnimi

koraki približal vzvišenemu puščavniku, se mu poklonil in povedal zakaj je prišel.

Kapili je bila vseč blagost in primerno Anšumanovo vedenje, zato je on obljubil Sagarinemu vnuku, da mu bo izpolnil željo. Anšuman ga najprej zaprosi, če lahko vzame konja določenega za žrtvovanje, potem pa reče: "Povej mi, veliki modrec, ali obstaja način, da bi se mrtvi cesarjeviči očistili grehov in tako našli mir v nebeškem cesarstvu? Kapila pa mu odgovori: "O Anšuman, ti si pravičen in spoštljiv. S tvojo pomočjo se bo cesarju Sagari izpolnila želja. Ti mu boš vrnil konja on pa naj daruje, kot se spodobi. Sin tvojega sina pa bo v določenem času zaslužil dobrohotnost velikega Šive in z njegovo milostjo se bo vrnila na Zemljo nebeška Ganga. Njene reke bodo ponovno zapolnile presahlo morje in izprale prah mrtvih sinov cesarja Ajodhje. Takoj, ko se bodo svete vode reke Gange dotaknile njihovega prahu se bodo pri priči očistili grehov in si zaslužili nebeško cesarstvo."

Hvaležni Anšuman se prikloni plemenitemu puščavniku in s seboj odpelje konja in se vrne po isti poti v Ajodhjo. Ko prispe, pove cesarju Sagaru vse, kar se mu je pripetilo in mu preda tudi Kapilino prerokovanje. Vesel, ker se je Anšuman vrnil in, ker mu je prinesel novico o dobrem prerokovanju je cesar Ajodhje opravil svečano darovanje konja na žrtvi. Bogovi so bili zadovoljni s Sagaro, on pa je še dolgo časa vodil cesarstvo in varoval mir in blagostanje svojih podanikov.

Toda prišel je dan, ko je moč začela zapuščati gospodarja Ajodhje, življenje pa se mu je približevalo koncu. Cesarstvo je predal Anšumanu in zapustil Zemljo zaradi blaženosti nebes.

Anšumana pa je na prestolu zamenjal njegov sin Dilipa, njega pa Bhagiratha - Anšumanov vnuk. Cesar Bhagiratha je bil lep, močne postave in predan zakonu. Na celem svetu ni bilo nikogar, ki bi mu bil enak po moči in pogumu. Njegov prestol je bil obkrožen z množico

podrejenih cesarjev, medtem, ko so brahmani slavili njegove kreposti in modrosti; toda spomin na nesrečno usodo njegovih prednikov ga je pritiskala na srce, kot težko breme. Spominjal se je Kapilinega prerokovanja iz pogovorov z dedom in nekega dne je zaupal cesarstvo svojim svetovalcem in se napotil proti Himalayi in se ob njenem vznožju strogo zaobljubil.

Tisoč let se je Bhagiratha predajal velikim podvigom na pobočjih Himalaye, katere vrhovi so se veličastno dvigali do samega neba sijoč od dragega kamenja. Gorska pobočja so bila okrašena s čudovitimi gozdovi, kateri so se zivali v dolino čiste reke. V globokih jamah pa so tulili grozni levi in tigri, skozi zrak pa so odjekali kriki ptic, lotosi pa so cveteli na površini globokih jezer, medtem, ko je visoko nad njimi odzvanjala nenavadna pesem žerjavov. Na kamnitih pobočjih so sedele apsarase, kinari pa so jih zadovoljevali s svojo nebeško glasbo. Nekje v daljavi, tam, kjer se spaja nebo in Zemlja pa so hodili močni sloni - velikani, srebrnkast sijaj pa je obvijal široka ramena Himalaye.

Ko je minilo tisoč let pa se je Ganga, hči velikega Himavate oglasila Bhagirathi v podobi lepe device. V tem času pa je reka Ganga tekla po nebu in njene vode se niso mešale z vodami zemeljskih rek.

Ganga reče: "O veliki cesar, kaj želiš od mene? Zaradi česa si svoje telo podvrgel tisočletnemu mučenju? O spoštovani puščavnik povej svoje želje, jaz pa bom vse storila za tebe!" Nato je Bhagiratha rekel boginji: "O velika Ganga, nekoč so moji predniki s slabim vedenjem razjezili pravičnega Kapilo, on pa jih je s svojim ognjenim pogledom spremenil v prah in oni še niso našli mesta v nebeškem cesarstvu. Samo, če se tvoje svete vode dotaknejo njihovega prahu, lahko sperejo grehe mojih prednikov. Da pa bi od tebe izprosil to milost pa sem se obsodil na tisoč let krutega kesanja." Dobrotljiva Ganga je odgovorila Bhagirathi: "O pobožni Dilipov sin, pripravljena sem ti pomagati, toda to, kar želiš je težko izpolniti. Če jaz usmerim svojo vodo z nebes na Zemljo, Zemlja tega padca ne bo zdržala. V celem vesolju samo Šiva lahko reši Zemljo pred uničujočo močjo moje vode.

Edino on bi jo lahko spustil na Zemljo ne, da bi ji prizadejalo škodo. Zaprosi to milost od Šive in, če on pristane bom izpolnila to prošnjo."

Hvaležni Bhagiratha se je poklonil Gangi in se napotil v podnožje gore Kajlase. Tam nedaleč od prebivališča velikega Šive pa se je on ponovno podvrigel krutemu mučenju, da bi si pridobil milost groznega vladarja. In minilo je še veliko let in Šiva se je končno oglasil Anšumanuvemu vnuku in mu obljubil, da bo pomagal Gangi, da se spusti z nebes na Zemljo. Z Bhagiratho se je povzpel na visoko goro, zatem pa je Šiva ukazal Bhagirathi naj pokliče boginjo. In v odgovor na Bhagirathov klic se je na vrhu zasnežene gore pojavila Ganga. Ona je zatem svoje vode usmerila z nebes na Zemljo. Da pa bi njen padec ne škodoval Zemlji je Šiva nastavil svoje čelo in sprejel vso težo padca. In vzdolž njegovega telesa je ona stekla na Zemljo proti oceanu.

Bhagiratha je odšel po sledovih reke Gange za njim pa so odšli tudi bogovi in nebeški modreci, gandharve in apsarase, zemeljski cesarji in puščavniki, kateri so želeli videti, kako Ganga z vodo napolnjuje usahli ocean.

Toda, ko je Ganga tekla mimo prebivališča velikega puščavnika Džahnu, modreca iz roda Kaušika, Višvamitrovega pradedga ga je ona vznemirila v opravljanju pobožnih zaobljub zato je jezni modrec v enem goltlaju izpil sveto reko. Bhagiratha je zato moral prositi za milost modrega Džahna, dokler se on ni usmilil in izpustil Gango iz svojega trebuha na svobodo. Od tega časa Gango imenujejo Džahnani - Džahnana hči, ker jo je on vrgel iz sebe in tako storil, da se je ona še enkrat rodila.

Vode Gange so tekle naprej in se izlile v ocean in ga napolnile. Zatem pa so predrle v podzemno cesarstvo in se dotaknile prahu Sagarinih sinov. Še istega trenutka pa so se mrtvi očistili grehov in dosegli nebeško blaženost. Bhagiratha pa se je potem, ko je vse to dosegel s svojimi podvigi in pobožnostjo, zadovoljen vrnil v svoje cesarstvo in nadaljeval vladati dolgo in srečno.

Višnu, Lakšmi in Brahma na lotosovem cvetu

Od tega časa pa sveta reka Ganga teče na Zemljo in se izliva v ocean, kateremu se je vrnila voda.

LEGENDA O CESARJU LJUDOŽERCU

Cesar Kalmašapada iz Ikšvakovega roda je bil pravnuk pobožnega Bhagirathe, kateri je spustil Gango z nebes na Zemljo. On je bil tako pogumen in dostojanstven, da se na Zemlji nihče ni mogel z njim primerjati. Nekoč je odšel na lov in na ozki stezi obkroženi z gostim grmovjem je srečal puščavnika po imenu Šakti, najstarejšega sina velikega modreca Vasišthe. Cesar je ukazal puščavniku, da naj se mu umakne s poti. Toda modrec ga ni poslušal in tedaj Kalmapašada zaslepljen z oholostjo in jezo ošvrkne brahmana z bičem.

Šakti pa je nato preklel nerazumnega cesarja: "Ti s pobožnim puščavnikom postopaš, kot rakšas! Zato se od sedaj naprej hrani, kot rakšasa, s človeškim mesom! O najbolj preziran med cesarji, bodi ljudožerec!"

Kalmašapada prestrašen zaradi groznega prekletstva začne prositi Vasišthinoga sina naj mu oprostí, toda slučaj je hotel, da je prav v tem času v to deželo prišel veliki puščavnik Višvamitra. On pride v cesarstvo Ajodhje s prikritim namenom, da bi prevzel mesto vrhovnega svečenika pri gospodarju Ikšvakovega roda in tako stisnil svojega zakletoga sovražnika in tekmeca Vasišto. Ko pa je Višvamitra slišal za Šaktino prekletstvo je on poslal na cesarja Kalmašapado zlobnega rakšaso in ta je vstopil v njegovo telo. Tako se je zahvaljujoč

Višvamitrini zvitosti uresničilo Šaktino prekletstvo in nesrečni Kalmašapada obseden z rakšaso je pozabil na človeško naravo.

Ko pa je naslednjič Kalmašapada srečal brahmana Šakto, najstarejšega Vasištinega sina mu on reče: "Ker si me tako grozno preklel, bom najprej pojedel tebe!" Zatem pa napade Šakto, ga ubije in poje tako, kot tiger poje jelena. In vzpodbujen z Višvamitro je on raztrgal enega za drugim, vse Vasištine sinove.

Ko je veliki puščavnik Vasišttha izvedel, da mu je vseh sto sinov pojedel cesar ljudožerec po nagovarjanju zvitega Višvamitre ga je prevzela neskončna žalost. Toda odrekajoč se strastem sveta se puščavnik ni hotel maščevati tistemu, kateri mu je pogubil sinove, temveč se je odločil končati svoje življenje. Povzpel se je na vrh gore Meru in se vrgel z glavo navzdol, toda podnožje gore ga je sprejelo, kot mehka postelja in on je ostal živ in zdrav. Tedaj Vasišttha odide v gosti gozd in prižge na gozdni jasi ogenj in vstopi vanj. Toda ogenj mu ni storil nič drugega, kot, da bi ga pobožal lahen vetrič. Tedaj si je nesrečni Varunin sin okrog vratu zavezal težak kamen, si izbere globoko mesto, skoči z obale v morje, toda valovi so ga vrgli na obalo živega in zdravega brez najmanjših prask. Zatem pa se nepotolaženi Vasišttha, kateri je zaman iskal smrt vrnil v svoje prebivališče.

Toda, ker ni dolgo zdržal v svojem opuščnem domu, mučen z žalostjo je ponovno odšel na obalo velike reke, si zavezal roke in noge z vrvmi in se vrgel v njene valove. Toda reka je razvezala vse vezi in ga vrgla na obalo. Vasišttha pa je zatem to reko poimenoval Vipaša - tista, katera osvobaja vezi.

Preganjan z duševno žalostjo je on nadaljeval pot skozi gozdove in gore in tako prišel peš do obale druge reke, katera je vrvela zaradi številnih krokodilov. Vasišttha se vrže v reko v upanju, da se reši življenja polnega trpljenja, toda krokodili se ga niso niti dotaknili, reka pa se je tako razlila na stotino potokov, postala plitka in ni dovolila

modrecu, da bi utonil. Od tega časa pa se ona imenuje Šatadru - tista, katera postaja stotine potokov.

Vasištha pa se znova znajde na kopnem in razočaran vzklikne: "Mene pa smrt zares noče!" In on se ponovno napoti proti svojemu domu. Ko se je tako približeval domu, pa je slišal, kako nekdo bere Vede in to z glasom njegovega starejšega sina Šakte. Modrec pohiti v svoje prebivališče, toda tam ne vidi nikogar razen svoje snahe Adrišjante, vdove žene njegovega najstarejšega sina. "Kdo je sedaj bral Vede s Šaktinim glasom?" - vpraša Vasištha. "Sin tvojega sina, katerega nosim pod srcem," odgovori Adrišjanti. "On se še ni rodil, toda že zna na pamet sveto knjigo. O, Vasištha, on bo velik modrec!" Vasištha se razveseli z vsem srcem in vzklikne: "To pomeni, da moj rod ne bo ugasnil!" Zapusti ga žalost in takoj je prenehal razmišljati o smrti.

Nekega dne pa se blizu prebivališča pojavi cesar Kalmašapada, katerega je obsedel rakšas, cesar, kateri je pojedel vse Vasištine sinove. Zagledajoč ga Adrišjanti reče Vasišthi tresoč se od strahu: "Prihaja krvi žejen rakšas, kot bog smrti! O veliki modrec reši mene in svojega bodočega vnuka!" In Vasištha jo pomiri: "Ne boj se hčerka moja, to ni rakšas, to je cesar Kalmašapada, začaran s prekletsvom modreca. On se te ne bo dotaknil." In modri Vasištha je z uroki zaustavil Kalmašapado, ga pošcropil s sveto vodo in iz njega izgnal rakšasa, kateri je vladal v cesarju celih dvanajst let.

Osvobojen prekletstva je cesar Kalmašapada ponovno postal to, kar je nekoč že bil. Ves srečen se zahvali modremu Vasišthi, kateri pa mu ob slovesu reče: "O cesar pojdi v svojo prestolnico in od sedaj vladaj svojim podanikom po zakonu in pravici. O Kalmašapada nikoli več ne žali, brahmanov." In Kalmašapada obljubi Vasišthi, da bo v prihodnosti spoštoval svečenike in puščavnike, ter jih nikoli več ne bo žalil. Zatam pa se vrne v Ajodhjo in od tedaj je on vladal mirno in pravično vse do svoje smrti.

Ponižna Adrišjanti pa je rodila sina, kateremu so dali ime Parašara, kar pomeni Rešitelj, ker je on rešil svojega deda Vasišto pred smrtjo še preden se je ta pojavil na svetu. On je postal velik modrec in posedoval veliko moč, katero je dobil zahvaljujoč znanju svetih urokov in zaradi krutih podvigov. Zaobljubil se je, da se bo maščeval rakšasam za očetovo smrt in opravil je veliko žrtvovanje zaradi uničenja roda rakšas v vseh treh svetovih. Zaskrbljeni Pulastja, Pulaha in Kratu, Brahmini sinovi so prišli tedaj k Parašari in mu rekli: "Ali boš zaradi enega ljudožerca obsodil na smrt vse rakšase, kateri niti najmanj niso krivi za smrt tvojega očeta? Cesar Kalmašapada se je prekletstva osvobodil, sinovi plemenitega Vasište tvojega deda pa so v družbi bogov in sedaj uživajo v vsem, kar prinašajo nebesa. Čemu potem to nesmiselno in nepravično uničevanje živih bitij? O Šaktijev sin, odreci se tega prinosa žrtve!"

Prepričan s Pulastjinimi besedami se je Parašara odrekel svoje zaobljube. Ogenj določen za uničenje rakšas pa je spustil v neprehoden gozd na severnem pobočju Himalaye. Ta ogenj pa tam požiga v času mesečeve četrtine rakšase, kateri slučajno zaidejo tja.

LEGENDA O MLADEM PUŠČAVNIKU

Davno tega v deželi Anga je vladal Lomapada potomec Anua, četrti po vrsti Jajatin sin. Dneve je preživel v razuzdanosti in zabavah, pozabljač prinašati žrtve bogovom, zraven sebe pa ni imel niti svečenika za posvetovanje, zaradi česar so bili brahmani zelo užaljeni. Pride pa dan, ko se po Indirnem ukazu dež začne umikati

cesarstvu Lomapade, kateri je popolnoma zanemaril zakone. Reke v njegovi deželi so postale plitke, zemlja se je posušila in velike težave so doletele Ange. Lomapada je takrat zaskrbelo in moral je poklicati modre brahmane, da bi mu svetovali - kaj naj bi storil, da bi na deželo Ango ponovno padal dež.

Nato pa eden od modrecev reče Lomapadi, da, če na deželo njegovega cesarstva z nogo stopi Rišjašringa mladi in brezmadežni puščavnik, bo Indra ponovno milosten do Ang in dež bo ponovno orosil posušena polja.

Rišjašringa pa je bil sin Vibhindake pobožnega puščavnika, kateri je živel v osamljenem prebivališču na osamljenem gozdnem mestu. Nekoč je Vibhindaka prišel na obalo reke, da bi se umil in vidi na drugi strani reke lepo apsaraso Urvaši. Očaran z njeno lepoto je puščavnik spustil seme v vodo. In zgodi se, da to seme pogoltne skupaj z vodo košuta, katera je prišla do reke, da bi se napila. Čez nekaj časa pa ona rodi dečka z belim rogom na čelu. Vibhindaka je vzgajal otroka in ga poimenoval Rišjašringa, kar pomeni Jelenji rog.

Rišjašringa je rasel v gozdnem prebivališču svojega očeta in bil od malih nog predan zaobljubam, kesanju in pobožnim obredom. Življenje sveta mu je bilo popolnoma nepoznano. Razvil se je v lepega in postavnega mladeniča, toda, ker ga je oče leta in leta varoval pred grešnim svetom, on nikoli ni imel priložnosti, da bi videl ženo.

Cesarju Lomapadi pa so brahmani pripovedovali o tem mladem puščavniku, toda nihče od modrecev ni vedel, kako bi izvabil Rišjašringa iz gozda. Tedaj je cesar poklical svetovalce preiskušene v svetovnih zadevah in si z njihovo pomočjo domislil, kako bi izvabil Rišjašringa v svoje cesarstvo.

Cesar ukaže in pokliče vse mestne prostitutke lepe in izkušene v ljubezni, petju in plesu. Po zakonih svoje kaste so te žene trgovale s svojim telesom, nadvse pa so cenile nakit in bogastvo. Lomapada jim

je pojasnil, da bi za dobrobit dežele Ange morale zapeljati in zvabiti Rišjašringa v njihovo cesarstvo. Toda lepe prostitutke so se tega bale. Čeprav so se bale razjeziti kralja so se še bolj bale puščavnikovega prekletstva. Vznemirjene pa so one odgovorile Lomapadi, da niso pripravljene izpolniti njegovega ukaza.

Toda na koncu je ena izmed njih kljub temu pristala. Lomapada ji je daroval dragoceni nakit in bogastvo in ukazal svojim svetovalcem in služabnikom, da storijo vse, kar bo zahtevala.

Po njenem ukazu so večji tesarji uredili hišo, ki plava po vodi in jo obvili z vejami dreves in cvetja in jo pokrili z dišečimi travami. Pripravili so zalogo okusnih sadežev in vina, ta prostitutka pa se je s svojo hčerko in njenimi mladimi prijateljicami povzpela na splav in skupaj so se podali nizdol reke, ki je tekla skozi gozd, kjer je Rišjašringa opravljal obrede in kesanja.

Čez nekaj časa pa splav s prostitutkami pristane na obali nedaleč od Vibhindakinega prebivališča. Ko pa so trdno privezali splav ob drevo so sestopili na obalo. Lomapadini poslanci pa so poslali svoje sopotnice, da bi poiskale gozdne steze, katere so vodile v prebivališče in opazovale, kako Rišjašringa preživlja jutro, dan in večer.

Potem pa so počakale na primeren trenutek, ko pa je Vibhindaka Rišjašringov oče odšel v gozd po drva za žrtveni ogenj je prostitutka poslala svojo hči veččo v ženskih pretkanostih in podtikanjih. Mlada lepotica je izstopila iz gozdnega grmovja se neprimerno prikradla Riššringu in mu rekla: "O pobožni puščavnik, vidim, da si zdrav in obkrožen z obiljem sadežev in korenov in, da ti je tukaj prijetno in lepo. Ti gotovo prinašaš veselje svojemu očetu s svojo marljivostjo in gorečim opravljanjem obredov, kot tudi s pravičnim življenjem in vedenjem."

Začuden nad lepoto in prisrčnostjo tega nepoznanega bitja Rišjašringa odgovori: "Od tebe žarči blesk, kot od nekega bleščečega

telesa. Dovolj mi, da prinesem vodo in ti operem noge. Ali mogoče želiš poiskusiti sočne plodove iz našega gozda? Usedi se na to asuro! Spletana je iz svete trave kuša in pokrita s kožo črne antilope. Na njej je udobno in prijetno sedeti. O nenavadni brahman. Povej mi, kje je tvoje prebivališče? Po obliki in postavi si kot kakšen bog! Povej mi o tem kakšne zaobljube opravljaš!"

"O Vibhindakin sin," odgovori mlada lepotica, "na drugi strani hriba, tri jodžane od tod na lepem kraju se nahaja moje prebivališče. Nikar ne hiti po vodo, da bi mi oprav noge; ni dostojno mene, da od tebe prejemanj usluge! Moja glavna zaobljuba pa je, da tebe objamem!"

Zatem pa jo je Rišjašringa začel gostiti z zreliimi sadeži in sočnimi plodovi, toda lepotica je vse vragolijsko odbila in začela ponujati plodove, katere je prinesla s seboj, kakršne on še do tedaj ni poiskusil. Njene šale in vragolije pa so zelo očarale in razveseljevale Rišjašringa. Začela ga je okraševati z girlandami, venci, svetlikajočimi ogrlicami in ga napajati z opojnim napitkom. V tem času pa se je mlado dekle veselo smejala zabavajoč se z Rišjašringovo zbejanostjo. Zatem pa se je začela igrati z žogo, jo vzdigovala z zemlje in jo metala visoko, da bi se Rišjašringa lahko čudil gibčnosti njenega telesa. Igrajoč se okrog njega se ga je dotikala s svojimi nežnimi rokami in ga veščje zavajala, ter metala na njega strastne poglede. Ko pa je videla, da je njegovo srce ranjeno ga je trdno objela in se z lahkotnim korakom oddaljila iz prebivališča. Ob slovesu pa mu je namenila nežen pogled.

Ko je ona tako odšla je bil Rišjašringa obvzet s strastjo do take mere, da se ni več obvladal. Njegove misli so nezadržno letele za nenavadnim gostom, kateri ga je zapustil in on začuti grozno osamljenost. Ves čas po njenem odhodu je globoko vzdihoval, kot, da se mu je zgodila velika nesreča.

Kmalu za tem pa se je v prebivališče vrnil strogi puščavnik

Vibhindaka. Takoj je opazil, da Rišjašringa ni očistil žrtvenega pribora za polivanje. Ko vidi svojega sina, žalostnega in dvignjene glave, kot, da bi ga težila huda žalost ga Vibhindaka vpraša kaj se mu je v njegovi odsotnosti zgodilo. Rišjašringa pa odgovori: "Danes je bil tukaj nekakšen mlad puščavnik, katerega še nikoli nisem videl. Njegovi gosti, dolgi, bleščeči modročrni lasje in prijetnega vonja so bili povezani z zlatim trakom. Ni bil visok, obraz mu je žarčil, oči pa je imel, kot lotose. Telo mu je bilo drobno, prsi pa visoke. Na njegovem vratu se je svetlikala ogrlica, kot blesk na nebu, njegova oblačila pa so bila izvezena z zlatom, na lepih vitkih nogah pa je zvončkljal bleščeč nakit. Na njem je vse bleščalo, po svoji lepoti pa je bil, kot kakšen nebesnik. Prijetno je bilo gledati njegov obraz in poslušati glas, kateri razveseljuje srce. Njegov govor je bil tako mil, kot pesem in se je zažiral v dno duše. Od njega se je širil vonj, kot od gozda v času cvetenja. Ko pa je dvignil glavo so mu lasje v lepih pramenih padali na obraz in se usipali po hrbtu. V rokah je držal nenavadno okrogel plod, kateri je od udarca v zemljo poskakoval in letel visoko v zrak. In gledajoč tega puščavnika, oče, je bilo moje srce polno veselja. Od mene ni hotel niti vode za umivanje, odbil je ponujene sadeže in ni pil iz najinega izvira. Dal pa mi je druge plodove nenavadno okusne in k ustom mi je prinesel čuden napitek; ko sem ga poiskusil se mi je zavrtelo v glavi v duši pa mi je postalo tako, kot še nikoli doslej. Okrog vratu mi je položil cvetne vence in te dragocene ogrlice. Zatem me je objel in potegnil mojo glavo k sebi in poljubil moje ustnice s svojimi ter proizvajal tih zvok, katerega še nisem nikoli slišal in tedaj mi je čudno trepetanje prevzelo moje telo. Oče moj, odkar je ta puščavnik odšel me pritiska žalost in telo, kot, da mi gori v ognju, medtem, ko so moje misli vedno ob njem. Želel bi, da sem večno z njim in, da izpolnujem zaobljube, katere izpolnjuje tudi on. Njegove zaobljube se mi bolj dopadejo od tistih, katere si me učil ti. To je vse kar si želim."

Poslušajoč Rišjašringovo zgodbo mu vznemirjeni oče odgovori: "O sin moj, zli duhovi begajo po gozdu v čutnih oblikah. Njihova misel je naperjena na to, kako puščavnika napeljati s prave poti! To je bil

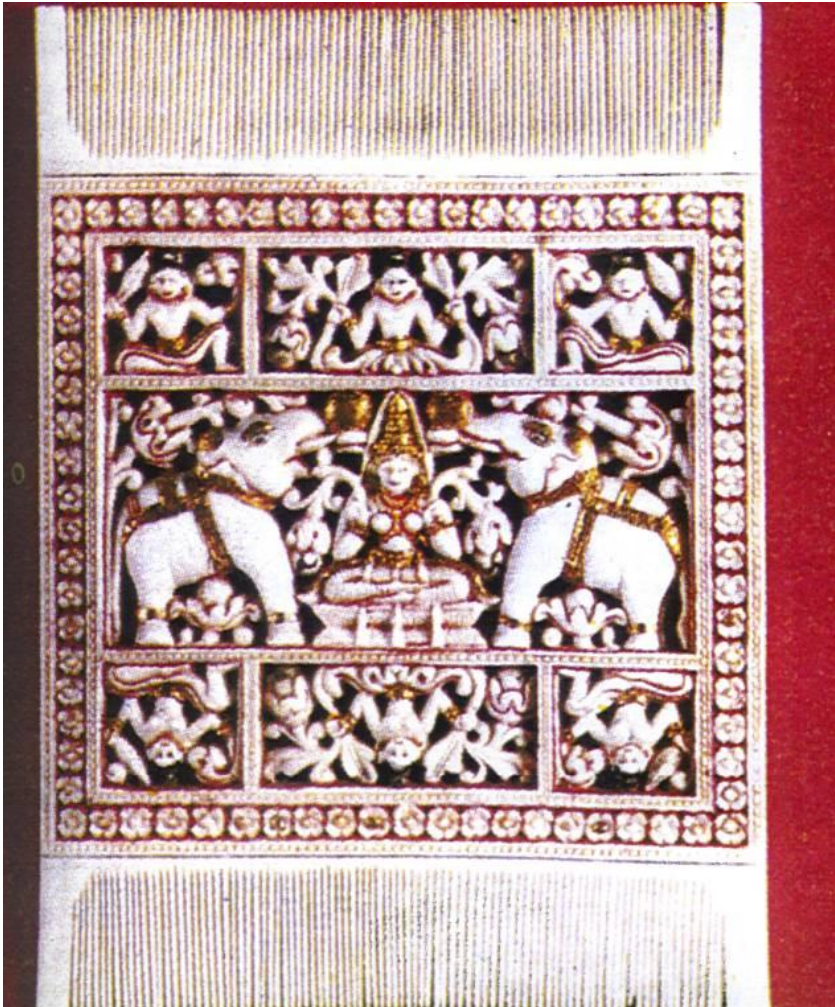
rakšas, Rišjašringa, kateri je hotel porušiti tvoje zaobljube. Z rakšasami ne smeš imeti opravka, niti se ni treba z njimi pogovarjati, niti jim verjeti. In tebi, kateri si se ločil od sveta se ne spodobi, da se okrašuješ z venci."

Ukazal je sinu naj nikogar ne spušča v prebivališče, potem pa je Vibhindaka odšel v gozd, da bi poiskal rakšaso, kateri je prinesel nemir v Rišjašringo. Tri dni je hodil po okoliških gozdovih, toda njegovo iskanje je bilo neuspešno in zato se je vrnil nazaj v prebivališče. Ko pa je Vibhindaka ponovno odšel v gozd nabirat sadeže in korenje je nenavadna gostja ponovno prišla v njuno prebivališče. In Rišjašringa ji reče: "Pohitiva v tvoje prebivališče preden se vrne moj oče iz gozda!"

Hčerka prostitutke pa je odpeljala Rišjaringo na svoj splav in zapeljali so se proti prestolnici cesarja Lomapade.

Tako so prostitutke mladega pusščavnika pripeljale v prestolnico Angov in dobile od cesarskih svetovalcev obljubljeno nagrado, potem pa so se vrnile k svojemu prejšnjemu delu.

Srečen Lomapada je pričakal Rišjašringo z velikim spoštovanjem in ga popeljal v svoje notranje prostore dvora. In takoj, ko je Vibhindakin sin prestopil prag Lomapadinega dvora je padel obilen dež, kateri je napojil deželo in napolnil rezervoarje vode. Cesar Lomapada pa je zadovoljen zaradi uresničene želje Rišjašringu dal za ženo svojo lepo hčer princezo Šanto. Da pa bi se Vibhindaka ne razjezil na njega zaradi ugrabitve sina se je cesar odločil bogato obdariti svojega zeta in njegovega očeta. Pastirjem, kateri so pasli črede na poti od gozda, kjer se je nahajalo prebivališče Vibhindake vse do cesarske prestolnice je Lomapada ukazal, da čim bodo zagledali Vibhindaka naj mu izkažejo cesarske časti in mu povedo, da je vsa ta zemlja njegova, prav tako pa tudi njihova čreda, kot tudi oni sami, ter, da pripadajo Rišjašringi.

Lakšmi boginja sreče

In zgodilo se je tako, kot je predvideval Lomapada. Ko se je Vibhindaka vrnil iz gozda in ni našel svojega sina v prebivališču ga je obvezela velika jeza. Spomnil se je, da so Rišjašringo lahko odpeljali le v Lomapadino cesarstvo in odide tja, pripravljen, da spremeni v pepel gospodarja Ang in njegovo prestolnico. Medtem pa so ga na poti do prestolnice pričakali Lomapadini ljudje na pastirskih pašnikih in v pastirskih kolibah. Vsi so mu izkazovali cesarske časti in odgovarjali na njegova vprašanja, kot, da oni, zemlja in živina pripadajo cesarskemu zetu Rišjašringu. Vibhindakova jeza se je malo ohladila, ko pa pride do prestolnice Angov ga tam pričaka Lomapada z vsemi častmi in Vibhindaka mu je vse oprostil in se pomiril s tem, kar se je zgodilo. Toda, ko je zapuščal prestolnico Angov je on rekel Rišjašringi: "Sin moj! Ko boš Lomapadi izpolnil vse želje in se ti bo rodil sin se takoj vrni nazaj v najino gozdno prebivališče!"

Rišjašringa pa tako tudi stori. Toda, kasneje, se je uklonil prošnji cesarja Ajodhje pobožnega Dašarathe in postal njegov vrhovni svečenik. Opravil je žrtvovanje, da bi cesar dobil potomstvo. In Dašarathi se je rodil sin - veliki Rama, premagovalec Rakšas.

LEGENDA O CESARJU SOMAKI IN NJEGOVEM SINU DŽANTU

V deželi Pancali je živel poznan cesar po imenu Somaka, potomec Mesečevega rodu. On je imel sto žena, katere pa so bile vse do zadnje predane svojemu gospodarju. Cesar pa si je zelo želel imeti sinove. Leta so minevala, njegove žene pa niso rojevale. Cesar pa je prišel že v pozna leta. Toda ena od njegovih žena mu je rodila sina in

dolgotrajna želja cesarja Pancal se je izpolnila. Cesarjeviču pa so dali ime Džantu. Deček je rasel in postal ljubljenec vseh Somakinih žena. One so vsestransko skrbele za Džantuja in so z zadovoljstvom izpolnjevale vsako njegovo željo, tako pa so dnevi mladega cesarjeviča minevali v igri in veselju.

Nekega dne pa je mravlja ugriznila cesarjeviča v bedro in Džantu je zastokal od bolečine. Vse cesarjeve žene so zaprepaščene obkrožile cesarjeviča in začele tarnati. Ko pa so cesarju sporočili, da je mravlja ugriznila njegovega sina je on pohitel v ženske prostore. Toda izkazalo se je, da se Džantu ni zgodilo nič groznega in bolečina je hitro minila. Zatem pa se je Somaka vrnil k svojim poslom cesarskega sveta jadikujoč čez trpko usodo očeta, ki ima sina edinca.

"Boljše bi bilo, če sploh nebi imel otrok," reče Somaka svojim svetovalcem. "Ko imaš samo enega sina te ves čas stiska strah, ker bi bilo grozno, če ostaneš brez njega. Celo življenje sem si želel veliko otrok. Moje žene so zdrave in so si želele naraščaj, toda ostale so brez otrok. Samo enega sina so mi darovale v starosti. Žalostna je usoda cesarja, kateri je že v letih in nima številčnega potomstva; pa tudi moje žene so vsak dan starejše. Ali ne obstaja način, da bi se osvobodil te žalosti? Bil bi pripravljen na razne preiskušnje, samo, če bi mi vsaka žena rodila po enega sina."

Cesarski svečenik, modri brahman izkušen v večini obredov odgovori Somaki, da na svetu obstaja tak način. "Toda cesar, ta način je krut in od tebe zahteva veliko moč duha," reče svečenik. Cesar Somaka pa pripravljen na vse zaradi pridobitve potomstva reče brahmanu, da naj mu pove ta način.

Tedaj Brahman reče: "O gospodar, žrtvovati moraš Džanta, tvojega edinega in prvorojenega sina in tedaj ti bodo žene čez nekaj časa prinesle sto drugih pogumnih sinov. V trenutku, ko bo plamen žrtvenega ognja objel Džantino telo in bodo tvoje žene vdahnile žrtveni dim bodo začutile teža bremena v telesu in vsaka od njih ti bo

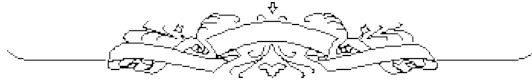
rodila sina. Tvoj sin prvorojenec Džantu pa se bo ponovno rodil v trebuhu svoje matere; prepoznal pa ga boš po zlatem madežu na hrbtu."

Želja cesarja Somake, da bi imel številno potomstvo je bila tako močna, da se je strinjal s tem, da se Džantu žrtvuje. Glavni svečenik ukaže brahmanom, naj prižgejo ogenj na oltarju in pripravijo žrtveni obred. Zatem pa odide v žensko polovico dvorca po Džantuja.

Ko pa so cesarjeve žene izvedele o prinosu žrtve, katera se pripravlja, jih je obvezala žalost in groza; trdno so se postavile okrog Džantuja in niso dopustile krutemu svečeniku, da bi pristopil do cesarjeviča. Toda on ga je na silo ugrabil iz rok žena, katere so na glas tarnale in ga odpeljal do oltarja in žrtev daroval bogovom.

In kot je prerokoval svečenik so žene cesarja Somake takoj začutile težo v svojem telesu, čim so vdahnile dim žrtvenega ognja; in čez deset mesecev je vsaka od njih rodila cesarju po enega sina. Džantuja pa je ponovno rodila njegova mati; njega pa so izmed Somakinih sinov smatrali za najstarejšega sina in vse cesarjeve žene so ga imele bolj rade, kot svoje rodne otroke.

Čez nekaj časa pa je svečenik, kateri je žrtvoval mladega Džantuja umrl. Kmalu za tem pa ugasne življenje tudi staremu cesarju Somaki. Po smrti na poti v Indrino cesarstvo pa je cesar prehajal skozi grozne predele Jame. Tam je zagledal svojega glavnega svečenika, kako gori v plemenu neugasljivega ognja in se zvijal v strašnih bolečinah. Cesar Somaka je od njega izvedel, da te bolečine prenaša zato, ker je žrtvoval cesarjeviča Džantuja. Tedaj pa si je cesar Somaka zaželel, da bi bolečine delil z njim, ker je menil, da je nepravilno, da bi za skupno krivico plačal samo brahman. In tako cesar in brahman začneta skupaj goreti v ognju cesarstva Indre, dokler se ne očistita in dokler ju cesar pravičnosti skupaj ne izpusti v nebeške višave.

LEGENDA O CESARJU UŠINARI

V davnih časih je na Zemlji živel močni cesar Ušinara iz roda Anua. Slava o njegovi pobožnosti se je širila na vse strani; govorilo se je, da on po svoji moči preiskua celo samega gospodarja neba - Indro. Zato sta se bogova Indra in Agni odločila, da se bosta osebno prepričala o resničnosti teh zgodb o cesarju Ušinari. Indra se je spremenil v sokola, Agni pa v goloba in tako sta se v ptičji obliki oba pojavila pred cesarskim dvorom. Golob, kateri se je reševal pred preganjanjem sokola je padel pred noge cesarja Ušinare, sokol pa reče Ušinaru: "Vsi na Zemlji mislijo, da si ti pravičen gospodar. Zato presodi po zakonu. Mene že dolgo časa muči lakota. Pa vendar ne boš vzel hrano, katero mi je od davnin določil stvarnik vesolja? Ali me boš zaradi sočutja do goloba obsodil na smrt? Ali pa boš mogoče izpustil to ptico, zato, ker uživaš slavo tenkočutnega in sočutnega cesarja?"

Ušinara mu odgovori: "Ta majhna ptica drhti zaradi strahu pred tvojimi ostrimi kremplji in tvojim požrešnim kljunom. Ona se je obrnila na mene išoč rešitev in zaščito in moja dolžnost je, da jo zaščitim pred teboj in, da ji ohranim življenje."

Nato pa sokol reče Ušinari: "O veliki cesar mar ti ne veš, da nas samo hrana vzdržuje in nam varuje življenje? Celó človek ne more živeti brez hrane. Vsako živo bitje brez hrane umre. Če pa mi boš ti odvzel mojo naravno hrano mi boš vzel življenje. Goloba boš rešil, mene pa boš ubil. In, če tebe gospodar oropajo hrane boš umrl in ne boš več mogel zaščititi svojih podanikov, niti te strahopetne ptice. Če pa jaz umrem, oropan svojega plena bodo zaradi lakote umrli moja

žena in moji nemočni otroci. Vsi bomo umrli zaradi te majhne ptice. Tedaj bo na tvojo pravično dušo padel velik greh. Na svetu je vedno tako - to, kar je za enega dobro, drugemu prinaša nesrečo in se spreminja v nepravičen in grešen postopek. Da se nebi uštel dobro premisli, katero delo prinaša več dobrega. Kaj je boljše, rešiti jih več žrtvujoč enega ali rešiti enega in na smrt obsoditi številne?"

Zaprepaščen zaradi besed ptice je Ušinara rekel: "O modri sokol! Razsojaš tako modro, kot Garuda, cesar ptic. Zato se ti ne upam zoperstavljeni in ti govoriti, da ne poznaš poti zakona. Toda ti si lahko potešiš lakoto z drugo hrano in ti ni treba od mene zahtevati ptice, katera je pri meni poiskala zaščito, da bi si ohranila življenje. Dal ti bom boljše hrano, kot pa je ta majhen golob. Če hočeš bom ukazal, naj ti dajo meso bivola, divje svinje ali jelena?"

Na to pa reče sokol Ušinari: "Ne veliki gospodar, ne potrebujem divje svinje, niti bivola, niti jelena. Goloba hočem. Danes ga je samo nebo poslalo meni in mojim otrokom. Golobi so hrana, katera nam je določena iz davnine."

"Zahtevaj od mene kar hočeš sokol," reče Ušinara, "lahko ti dam posestva mojih prednikov, raznovrstne dragocenosti: zlato, bisere, rubine - vse kar si želiš. Samo ne zahtevaj goloba od mene, kateri je padel zraven mojih nog iščoč zaščito. Povej kaj hočeš, da ti dam v zameno za to ptico?" Tedaj pa reče sokol: "O cesar, ko si že tako želiš rešiti tega goloba, kateri se ves trese od strahu za svoje bedno življenje, odsekaj od svojega telesa kos mesa, ki naj bo težak toliko, kot golob. Naj bo tvoj del telesa hrana meni, moji ženi in otrokom."

Ušinara je z veseljem pristal v zamenjavo. Ne, da bi zadrhtel je od svojega telesa odsekaval kos mesa, ko pa vidi, da je golob težji je odrezal še en kos, da bi bila teža odrezanega mesa enaka teži goloba. Ves oblit s krvjo on z eno roko vzame goloba v drugo pa oba kosa mesa in z začudenjem ugotovi, da je golob še težji. Tedaj pa Ušinara začne sekati meso do kosti, kos za kosom, da bi izpolnil dano besedo,

toda golob je bil vse težji in težji in kmalu na cesarjevem telesu ni bilo niti mrvice mesa.

In tedaj cesarju Ušinari reče sokol: "Vedi pravični Ušinara, jaz sem Indra, ta golob pa je veliki Agni. Prišla sva da preiskusiva tvoje dobro srce in, da se sama prepričava o tvoji kreposti. Od sedaj bo pravični cesar tvoja slava blestela, kot sonce in se bo širila po celem vesolju. Do konca sveta pa bodo ljudje pripovedovali o tebi legende, ti pa se boš dvignil v nebeške višave.

In tako, kot je Indra prerokoval cesarju Ušinari se je tudi zgodilo. Slava o plemenitem cesarju pa traja veke vekov.

ROJSTVO SKANDE, BOGA VOJNE

V davnih časih, ko je potekala velika bitka med bogovi in asurami je Indra, vodja nebeške vojske v bitki uničeval močne in pogumne Dajteje, Ditrine sinove. Njihova žalostna mati je svojemu možu Kašjapu rekla: "O veliki Indra je pobil vse moje otroke, ne da bi jim dovolil, da se naužijejo življenja. Prosim te, podari mi sina s takšno močjo, kateri bi lahko kaznoval Indro in se mu maščeval za krivico, katero mi je zadal!"

Kajšjapa pa obljubi Diti, da ji bo izpolnil željo in, da bo rodila močnega sina. Ona se srečna umakne v gozd in se strogo zaobljubi. Ko pa je prišel čas je ona rodila sina velikega, kot vrh gore in

močnega, kot železo. Ime pa mu je dala Vadžranga. On se ni bal nikakršnega orožja; do živega mu niso prišli niti Indrini udarci groma.

Ko pa Vadžranga odraste in dobi znanje potrebno vojščaku on vpraša Diti: "O mati, povej mi kaj moram storiti za tebe?" Diti pa že dolgo čakajoč na ta trenutek reče svojemu močnemu sinu z nasmeškom: "Poslušaj Vadžranga, nebeški gospodar Indra je pogubil tvoje močne brate. Odidi v Amaravato in kaznuj Indro."

Vadžranga se takoj napoti v nebeška prostranstva, poišče Indro v njegovih cesarskih dvorih, ko pa ga najde zagradi nebeškega gospodarja s svojimi močnimi rokami, ga zveže, kot otroka, posadi na bedro in se s tem bremenom vrne k svoji materi. Ob prihodu k Diti pa ji Vadžranga vrže pred noge zvezanega Indro, kot lev v gozdu ujetega jelena. Razveseljena Diti ne uspe izgovoriti niti besede, ko se pred njo pojavi sam Prastvarnik - Brahma in reče Vadžrangi: "O sin moj, kaj boš storil z Indro? Verjemi mi ni večje kazni od ponižanja. Ona je vrh gore smrti. Poslušaj me in odveži nebeškega gospodarja. Boljše bi bilo, če on dobi svobodo po tvoji dobri volji, kot pa po mojem ukazu. Ti si ga tako ponižal, da mu ni več do življenja." Vadžranga pa s spoštovanjem odgovori Brahma: "Jaz nič ne potrebujem od Indre. Izpolnil sem željo svoje matere. Ti Brahma pa si naš Praoče in potrebno je, da poslušam tvoj nasvet. Takoj bom osvobodil gospodarja neba. Jaz do njega ne čutim niti jeze niti sovraštva. Toda prosim te veliki Brahma, nauči me živeti pravično in pošteno!" In Vadžranga obmolkne pokloneč se v pričakovanju odgovora.

"Če želiš pravično življenje, sin moj" - reče Brahma - "Potem živi v gozdu, spoštuj stroge zaobljube. Odreci se nečimernih želja, ne želi pa si oblasti niti svetovne naslade. Pravično življenje daleč od strasti, zavisti in zlobe, ti bo očistilo dušo in jo izpolnilo z blaženim mirom. Da pa ti žalost za svetovno srečo ne bo uničila tvojega srca, ti bom daroval lepo in nežno dekle." Tako reče Vadžrangi stvarnik veselja in mu ustvari drobno dekle visokih prsi in lepih oči, kot lotosi. Praoče jo je imenoval Varanga in se prikloni Ditinemu sinu.

Vadžranga se je s svojo mlado ženo oddaljil v tiho gozdno prebivališče, kjer je začel s pravičnim življenjem držeč se strogih zaobljub. Prvih tisoč let je preživel stoječ iztegnjenih rok proti nebu; drugih tisoč let pa je preživel prepognjen dotikajoč se zemlje z glavo; tretjih tisoč let pa se je mučil z neznosno toploto, četrth tisoč let pa je stal v ledeni vodi. Vsa ta dolga leta je njegova lepa soproga Varanga preživljala držeč se zaobljube molka in stradanja.

Nekega dne, ko se je Vadžrangovemu kesanju bližal konec pa se je Indra spremenjen v ogromno opico pojavil pred Varango in z vzkliki začel lomiti vse, kar mu je prišlo v šape. Ko pa je tako naredil veliko opustošenje v prebivališču se je spremenil v veliko kačo, se obvil okrog prestrašene Varange in jo odvedel iz prebivališča njenega soproga.

Brahma pa je bil zadovoljen z Vadžrangovimi podvigi, zato mu je obljubil, da bo storil tako, da ga bo obšla usoda asur in, da bo njegovo telo večno. Srečen Vadžranga je prenehal z mučenjem telesa in prvič po dolgem času stradanja pojedel okusno hrano, potem pa je odšel da bi se oglasil Varangi in ji povedal, kakšno milost mu je izkazal Brahma. Toda, ko pride do kolibe vidi, da je prazna in razdejana. Vznemirjeni Vadžranga je vsepovsod začel iskati svojo ženo in čez veliko časa mu jo je uspelo najti v gostem gozdu na gorskem pobočju. Preplašena zaradi Indre je žalostno cvilila in Vadžranga je potreboval veliko časa, da jo pomiri. Ko pa je izvedel, kaj se je zgodilo ga je prevzel tak bes, da se je odločil, da se bo maščeval Indri in vsem prebivalcem nebeškega cesarstva. Toda Vadžranga je bil že v letih, poleg tega pa je obljubil Brahmi, da ne bo zapuščal svojega puščavniškega prebivališča. Zato se je odločil, da bo s podvigi pri Brahmi izprosil še eno milost, da dobi sina, kateri bo še močnejši od njega.

In zopet je leta dolgo Vadžranga trpinčil svoje telo s strogimi zaobljubami, dokler mu Brahma navsezadnje ni obljubil željenega

sina. Zatem pa je prekinil s strogim puščavništvom in se vrnil k svoji ženi.

Čez nekaj časa je Varanga spočel sina, katerega mu je obljubil Bhrama in začel potrpežljivo čakati njegovo rojstvo. Toda minevala so leto za letom, otrok pa se ni prikazal. Tisoč let se je Varanga mučila čakajoč, da bi se osvobodila bremena in končno je prišel tudi ta dan. Vadžrangov sin se je na svet pojavil lep, močnega telesa in glasan kot jek groma. Vadžranga je svojega sina poimenoval Taraka. Rastel je hitro, tako, da je v zelo kratkem času postal ogromen kot gorski vrh in že od mladih let je bil učen, kot najpametnejši med brahmani.

Vadžrangin sin je predstavljal veselje vsem asuram. Ponosni na njegovo moč in znanje so ga izbrali za svojega vojskovodja. Vanj so asure polagale vse svoje upe. "Moč in pogumnost Vadžranginega sina nam bo prinesla oblast nad celim svetom" - so si mislili oni. Taraka pa vedoč za žalitve, katere je Indra zadal njegovi mami je ves čas razmišljal, kako bi pokoril nebeško cesarstvo in kaznoval njegovega gospodarja. Zato se je odločil, da bo odšel v gozd na gorska pobočja Himalaje in se posvetil krutim podvigom. Kajti preden bi začel bitko z bogovi si je Taraka zamislil dobiti veliko darilo od Brahme. Nastanil se je v osamljeni gorski votlini, prižgal na poljani pred votlino večni ogenj in popolnoma prenehal jesti in začel mučiti svoje telo z ognjem in sončevo vročino. Tako je preživel več let, potem pa je začel s svojega telesa sekati kose mesa in ga metati v ogenj grmade in tako je samega sebe daroval Brahmi kot žrtev. Končno pa je prišel dan, ko na Tarakinem telesu ni ostalo niti koščka mesa; stopil je v sredino ognjene grmade breztelesen in to kesanje do tedaj še ne videno na Zemlji je vtilo grozo vsem prebivalcem vseh treh svetov. Sam Brahma se je zaprepaščen pojavil pred Vadžrangovim sinom in ga povprašal: "Povej mi veliki puščavnik, kaj hočeš? Izberi si darilo, katerega želiš, ker si s svojimi podvigi zaslužil mojo milost."

Taraka zaprosi Brahma naj mu daruje nesmrtnost. "O Praoče," reče on stvarniku vesolja - "tebi so poznane vse skrivnostne misli vseh

živih bitij, katera žive v vseh treh svetovih. Ti veš kakšno sovražstvo vlada med asurami in bogovi. Pomagaj mi, da osvojim zmago za asure. Stori tako, da me nihče ne more poraziti v boju niti z roko, niti z nogo niti z orožjem. Samo to želim od tebe." Toda Brahma reče, da se asura ne more popolnoma izogniti smrti, toda lahko pa izbira svoj konec. Nato Taraka reče: "Potem pa stori tako, da mi lahko samo otrok star sedem dni vzame življenje." Brahma pristane in da takšen dar Vadžrangovemu sinu.

Ko se Taraka vrne k asuram s tem Brahminim darilom so se oni opogumili in na Zemlji je zavladovalo veselje. S takšnim vojskovodjem, kot je Taraka so se oni prenehali bati Indre in vojske nebesnikov. Njihovo življenje je postalo mirno in brez skrbi. Toda Taraka, veliki vojskovodja se ni dolgo časa naslajal z mirom in spokojnostjo. Njegovo dušo je mučila želja, da bi se boril z bogovi. Nekoč zbere asure in jim reče: "Ali je veselje vladati podzemnemu svetu in ne imeti oblasti nad nebom? Srce mi hrepeni po veselju, katerega prinaša boj z bogovi. Bogovi žive od žrtvovanja, katere na vse strani prirejajo v njihovo čast. Oni pijejo sveto somo, se naslajajo z lepoto aparas in uživajo v igrah v nebeških gozdovih. Mi pa vse to prenašamo in ne želimo, da bi se maščevali za žalitve storejene našim prednikom! Toda oni kateri se ne maščujejo za zadane žalitve nikoli ne bodo čutili lepote bogastva in slave. O bratje jaz bom začel boj na življenje in smrt z bogovi. Opremite mi kočijo in vojsko pripravite na spopad. Jutri bomo odšli nad Indro in vse prebivalce nebeškega cesarstva."

Pokoreč se Tarini volji so se asure zbrale v veliko vojsko, se naorožili po vseh pravilih vojaškega znanja in Tarino kočijo z osmimi kolesi so vpregli s tisoč konji, hitrimi kot misel. Oboroženi s kopji, meči, noži in strelicami so postavili na kočijo še zlato zastavo.

Pred zastrašujočo množico asur, konjenikov, pešakov in tistih, ki so jih vozile kočije in nosili sloni so se nahajali tudi bobnarji in

muzikantje. Vojščaki so zapeli bojne pesmi grozeč sovražnikom z grozno smrtjo in Zemlja je zadrhtela zaradi njihovega težkega koraka.

Glasniki so v Amaravato, Indrino prestolnico odnesli sporočilo o prihodu vojske asur in nebeškega gospodarja je prevzel strah. Za nasvet se je obrnil na Brihaspatija, modrega učitelja nebesnikov in ta reče Indri, da se mora pripraviti za boj. "Sovražnik ti grozi z bojem," reče Brihaspati cesarju bogov. "Če boš sedaj iskal mir, bo Taraka pomislil, da si se ustrašil njegove moči. Če pa boš z darili hotel utišati njegov bes pa bo pomislil, da si šibak in zaželel si bo, da bi ti vzel vse, kar imaš. O gospodar samo bitka in zmaga ti lahko prinesejo mir s Tarako."

Indra se strinja z modrim nasvetom Brihaspatija in začne pripravljati vojsko na vojno.

Grozen in krut je bil spopad z bogovi. Na tisoče vojščakov je padlo v tem boju in njihova telesa so prekrila bojno polje. Kot gore na poljih politih s krvjo so se dvigale polomljene kočije, ubiti sloni in konji. Pernati mrhovinarji so krožili nad bojiščem pričakujoč svoj trenutek, kardela hijen in šakalov s krvoločnimi očmi pa so se z vseh strani zbirali na bojnem polju.

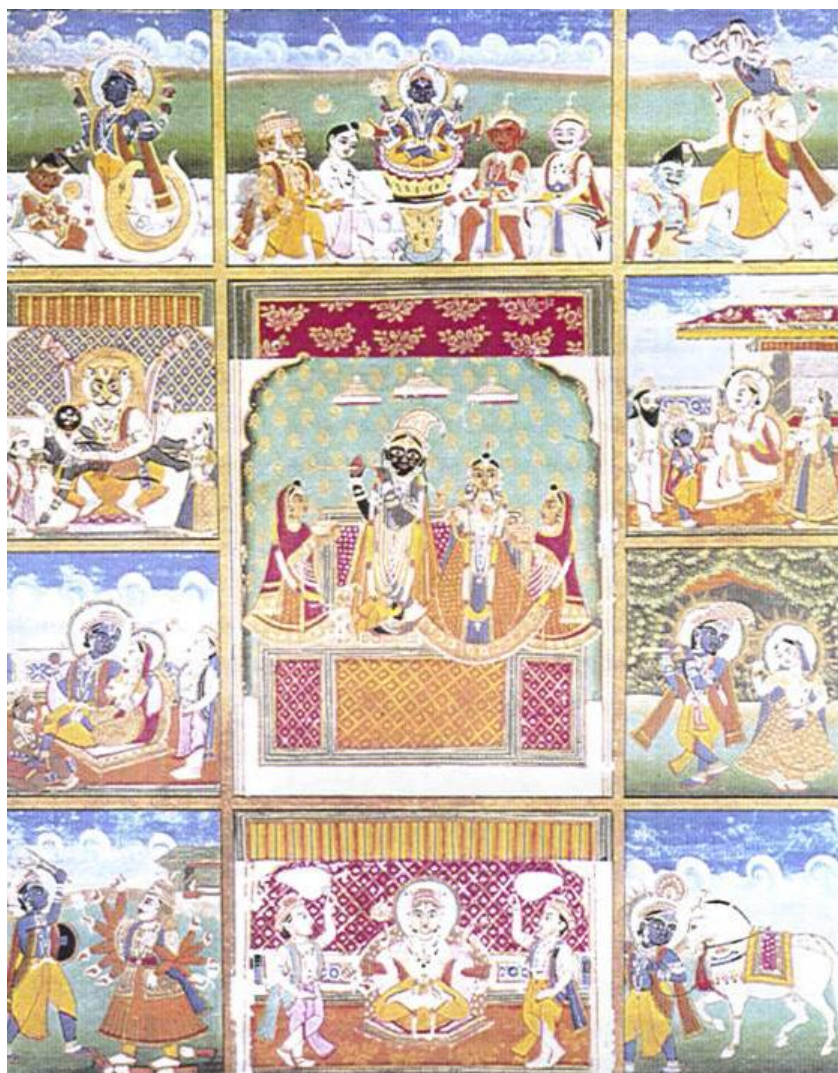
Vse manj je bilo Indrinih vojščakov in vse bolj so jih pritiskale asure z močno željo, da premagajo bogove. Višnu, Varuna in Kubera so se večkrat umikali z bojnega polja, da bi se odpočili in si nabrali moči, potem pa so ponovno odhajali v boj, toda asure so bile nepremagljive. Končno pa sta nebeški gospodar in Taraka stopila v krut spopad. Drug na drugega sta pošiljala dež, streljala, se obmetavala s kopji in diski. Njuni konji vpreženi v kočiji so bili ranjeni, kočijaži pobiti, zastave pa podrte na tla in razrešetane s streljanci, toda onadva sta se še kar naprej borila. Vojščaki nebeške vojske so pohiteli Indri na pomoč proti močnemu Vadžranginemu sinu, toda vsi napor, da bi ga obvladali so bili zaman. Kot smrt, katera neusmiljeno uničuje so preganjali Tarakino kočijo uničujoč vse pred seboj.

Tarakine strelice so uničevale in podirale vse pred seboj, brez prizanesljivosti in brez, da bi zgrešil cilje. In groza je prevzela Indrine vojake. Pregarjani z neobvladljivim strahom so njegovi vojščaki bežali z bojnega polja, ne, da bi videli pot, bogovi pa so bili nemočni, da bi zaustavili beg svoje vojske.

Velika zmaga je pripadla Taraki in asuram in skupaj z njo - oblast nad vsemi tremi svetovi. Z velikim zmagoslavjem se je Taraka vrnil v prestolnico in narod ga je pričakal z veselimi vzkliki in obsuli so ga s cvetjem. Zraven Tarakinega dvora pa so se stiskali ujeti bogovi v okovih, asure pa so se razveseljevale njihovega ponižanja in sramote. Vadžragin sin ukaže svojim služabnikom naj snamejo okove nebesnikom in jih spuste na svobodo.

Ponižani bogovi z Indro na čelu pa so ožaloščenih src pristopili k stvarniku veselja. "O Praoče," rečejo bogovi - "ti daješ življenje ljudem na Zemlji in v tvojih rokah so življenja nebesnikov. O veliki večni, tebe ne stiska breme porekla. Svetlo nebo je tvoje čelo, Mesec in Sonce pa so tvoje oči; prameni tvoji las - so plazeče se kače, strani sveta pa so tvoja ušesa, Zemlja pa so tvoje noge. Ti si vzrok, ti si delo, ti si mirovanje, ti si mir v veselju. Naše zaobljubne želje so odvisne od tvoje volje, ker si ti oče in gospodar veselja. Ti si velik in močan, neskončen in čudovit. Zato bodi naša zaščita, bodi naše naslonjalo!" Tako so ponižani in poraženi bogovi hvalili Brahma pričakujoč od njega pomoč in nasvet.

"O Indra, kaj se je zgodilo s teboj?" vpraša Praoče. "Videti si, kot žena brez moža in nakita. Lasje so ti videti razmršeni in neurejeni, obraz pa izpit in bled. Kaj pa je s teboj Agni? Kje je tvoj blesk ognja in dim, ki te vedno spremlja? Videti si kot gozd po požaru ves črn in prekrit s pepelom. Kaj je s teboj Varuna? Posušil si se kot, da v tebi ni več kapljice vode. Ti bleščeči Kubera pa si ves zaprepaščen, kot, da si se pripravljen odreči vsega bogastva? In ti veliki Višnu, povej mi, kako se je zgodilo, da je tvoje grozno orožje zatajilo v bitki?"

Višnuovi avatarji – utelešenja

Bogovi so stali pred stvarnikom vesolja sklonjenih glav spusteč roke ob svojem telesu ne, da bi lahko spregovorili kakšno besedo v svoj zagovor. Malo za tem pa so se ponovno obrnili na Brahmana: "O Stvarnik, Taraka nas je oropal cesarstva in v njem postal gospodar. Asure so pobrale naše bogastvo, naše nebeške glasbenike in plesalke. Razbili in polomili so nam orožje, katero si nam ti nekoč daroval in sedaj smo popolnoma nezaščiteni. Asure nam na zborovanjih določajo najslabša mesta in nas ves čas žalijo. Na teh zborovanjih nam niti ne dovolijo, da bi kaj povedali in nam pravijo, da smo preveč zgovorni! Silijo nas, da delamo, preprečujejo pa nam, da bi sodelovali v zabavah in igrah. Taraka ne dela razlik med visokim in nizkim rodом in deli darove brez obzira na položaj in zasluge. Pomagaj nam veliki Brahma, da si povrnemo cesarstvo, reši nas ponižanja!"

Stvarnik vesolja odgovori nebesnikom: "Taraka ne more umreti od roke odrasle osebe, pa če je to bog ali navaden smrtnik. Samo otrok star sedem dni ga lahko oropa življenja; zahvaljujoč temu daru, katerega je on dobil od asur za svoje zasluge ste vi bogovi utrpeli poraz v bitki!" Zatem Brahma reče bogovom, da Tarako lahko oropa oblasti v vseh treh svetovih in ga ubije le sin Šive in lepe Ume, Himavatine hčerke. "Pojdite k Šivi," reče Brahma bogovom, "pregovorite ga naj se poroči z Umo in naj se jima na vašo srečo rodi sin. Sedmega dne življenja pa bo Tarako poslal v cesarstvo Jame."

Pokloneč se Praočetu so bogovi zapustili njegove prostore in se vrnili v nebeško mesto Amaravati, katerega so razdejeale asure in začeli so razmišljati o tem, kako bi Šivu podtaknili, da bi za ženo vzel lepo hči gora. Strašen in mračen bog je prebival daleč stran od vseh nebesnikov na osamljenem gorskem mestu, kjer je dneve in noči preživel v meditaciji; nihče si ga ni upal odtegniti od pobožnih razmišljanj. Toda bogovi so vedeli, da Parvata, hči planin - Uma ali Gauri - predano ljubi krutega Šivo, medtem, ko ji on ne vrača ljubezni.

Prelepa Uma je že v mladih letih vzljubila Šiva. Svoje dneve je preživljala v oboževanju groznega boga. Izlivala je olje na Šivino

podobo, nabirala dišeče cvetje in mu ga nosila, kot žrtev in se nanj obračala s strastnimi molitvami; toda vsi njeni napori, da bi vzbudila ljubezen v Šivinem srcu so bili zaman.

Tedaj se Indra odloči, da ji bo pomagal. K sebi je poklical Kamo, boga ljubezni pred katerega strelicami se nihče ne more upreti in mu ukazal naj v Šivino srce vtihotapi nezadržno strast. "Pojdi na sveto goro Kajlaso," mu reče Indra. "Tam na nedostopnem gorskem vrhu prebiva Šiva, veliki puščavnik potopljen v svoja razmišljanja. Potegni lok in spusti nevidno strelico ljubezni v srce groznega Rudre. Če uspeš vzbuditi strast v Šivinem srcu se bo on poročil s prelepo Himavatino hčerjo in onadva bosta svetu podarila sina, kateri nas bo osvobodil Tarake in njegovega nasilništva."

Kama, Dharmin sin, večno mlad bog ljubezni pa je oborožen z lokom želja in cvetočimi strelicami pristal, da bo izpolnil Indrino voljo. S svojo ženo Rati, prelepo boginjo ljubezenskega užitka se je on odpravil na strma pobočja Kajlase.

To je bilo v času spomladanskega cvetenja in raztapljanja snega z gorskih vrhov in veselega žuborenja gorskih potokov in rek. Gosti gozdovi v dolinah so napolnjevali okolico z vonjem cvetja. Zveri in ptice pa so v veliki želji za potomstvom uprizarjali svoje plese. Samo grozni Šiva ni opazil srečnih sprememb, katere so se dogajale okrog njega.

Kama se je pazljivo prikradel do mesta, kjer je Šiva potonil v razmišljanja in začel pogledovati izza stene, boječ se, da ne razjezi velikega boga in ne podere njegove pobožne osamljenosti. Kama je čakal, da se zaljubljena Uma približa Šivi, da izvrši obred in mu izkaže čast z molitvami in prinosi cvetja; upal je, da ga bo ona skrila pred vsevidnim Šivinim očesom. Ko pa se je pojavila hči gore je Kama potegnil svoj lok, na tetivo pa postavil eno od svojih natančnih strelic, toda v tem trenutku ga je Šiva opazil in v jezi ogorčenega pogleda požgal rušilca pobožnih razmišljanj.

Od lepega Kaminega telesa ni ostalo nič. Bog ljubezni je ostal breztelesen na veliko žalost njegove žene Rati in začeli so ga klicati Angana, Breztelesni. Rati je tedaj trpko zajokala, toda potolažil jo je glas z nebeških višin: "Ne joči lepa Rati! Kama ni ubit, on je samo breztelesen. Ko se bo veliki Šiva poročil z lepo Umo, se bo usmilil Kame in mu bo povrnil njegovo telo!"

Prelepa Rati si je obrisala solze; Uma pa je ostala neutolažena. Propadlo ji je upanje, da ji bo Kama kdaj pomagal in, da bodo njegove strelice kdaj zanetile ljubezen v Šivinem srcu. Obupana je sebi očitala in se grajala in si očitala: "Kaj mi bo lepota, kaj čvrste prsi in obla bedra?" - je jadikovala žalostna Uma. "Čemu moje temne oči, beli zobje, nežno telo in svetel obraz, če je moj ljubljene Šiva kljub temu ravnodušen? Nič ne bom negovala svoje lepote. Odšla bom v puščavo, oblekla si bom srajco iz grobega blaga in svoje telo posvetila mučenju."

In Uma je zapustila razkošne dvorce svojega očeta Himavate gospodarja gora in se oddaljila v tiho puščavniško prebivališče. S sebe je odvrгла lepa oblačila iz dragocenih tkanin, ogrlice in zlate okraske in se ogrnila z jelenjo kožo. Odrekla se je jedi in pijači in se izpostavila izčrpajočim obljubam. V poletni pripeki se je mučila z ognjem in dimom grmade, v mrazu pa je stala v ledeni vodi potoka. Tako je leta in leta sebe izpostavljala lepa Uma v želji, da si pridobi Šivino naklonjenost. Nekega dne pa se je v njenem puščavniškem prebivališču pojavil mlad brahman. Ona ga je ljubeznivo pričakala z vsemi častmi, prinesla mu je čisto vodo, plodove in korene in mu ponudila častno mesto urejeno iz svete trave kuša.

Brahman se odpočije in zahvali gostoljubnosti Ume, zatem pa jo vpraša zakaj uničuje svojo lepoto in mladost. Zakaj ne sledi svojemu srcu, temveč se predaja krutemu kesanju. Tedaj pa pobožna Uma pove gostu, kako je vzljubila Šiva in, kako je upala, da ga bo osvojila s svojo lepoto in mladostnostjo in, kako so bili vsi njeni napori zaman.

"Zato sem se odločila, da se posvetim puščavništvu," reče Uma. "Moja lepota in mladost mi nista prinesli sreče."

Mladi brahman jo pazljivo posluša in reče: "O pobožna zapuščenka, povedala si mi resnico, toda nisi mi povedala zakaj ti je potrebna Šivina naklonjenost? Kaj si našla v tem mračnem in osamljenem puščavniku, kateri se predaja razmišljanju in mrtvičenju telesa? On je zatopljen in groznega videza, ogrlica okrog vratu je kača strupenjača, njegova bedra pa so obvita z okrvavljeno slonovo kožo, katero je odrl nekemu demonu v obliki slona. On jaha na biku, kateri vliva strah v kosti poleg tega pa rad obiskuje posmrtna pogorišča in je popoln siromak." Toda Uma ni hotela več poslušati brahmana, kateri je tako grdo govoril o njenem ljubljenu Šivi, zato se je razjezila.

"O brahman, zaman se trudiš, da odvrneš moje srce od Šive," reče besna Himavatina hči. "Šiva je velik, strašen in prelep, jaz pa sem mu popolnoma predana. Naj jaha groznega bika in nosi kačo okrog vratu pa kaj? Naj govore o njem kar hočejo, če je to resnica in laž, moja ljubezen do njega ne bo ugasnila." Uma še ni do konca izgovorila vse kar je hotela, ko se je brahman spremenil pred njenimi očmi v Šiva. Glasno kot grom ji reče, da so mu njena predanost in ljubezen ganili srce in, da jo hoče za ženo.

Presrečna Uma pohiti k svojemu očetu Himavati, da mu pove, da so se njeni upi končno uresničili, da jo je Šiva zaprosil. Dobra novica je obšla vse tri svetove in bogovi, asure in ljudje so pohiteli, da bi prisostvovali svečanemu poročnemu obredu. Po poroki pa se je Šiva z ženo umaknil na vrh Kajlase.

Poročna noč Šive in Ume je trajala celo leto, celo dolgo nebeško leto se nista prenehala ljubiti srečna mladoporočenca, tako močna je bila njuna strast, katera ju je obvezela, tako, da so bili nebesniki že zaskrbljeni, kakšen bo izhod borbe s Tarako.

"Njuno ljubezen moramo prekiniti," so rekli bogovi Indri.

"Drugače bo njuna strast rodila tako potomstvo, da ga ne bodo prenesla ne nebo ne Zemlja." Zatem pa so zaskrbljeni bogovi odšli v smeri gorskih pobočij Kajlase in ogovarjali Šiva; dolgo časa so ga klicali, končno pa so ga s svojimi prošnjami odvlekli od lepe Parvate. Šiva je naklonjeno poslušal prebivalce nebeškega cesarstva in spusti svoje plodonosno seme v Agnijev ogenj.

Tistega trenutka jezike ognja obviije dim; toda Agni ni mogel zadržati semena Šive in ga je vrgel v božansko reko Gango. Niti bistra hči planin ni mogla zadržati moči njegovega ognja in njeni valovi so seme vrgli na Himalajo. Tu na cvetočih gorskih planjavah je to seme začelo hitro rasti in je dobilo božansko podobo. Tega otroka rojenega iz Šivine in Umine strasti so poimenovali Skanda, Potomec.

Še istega dne pa je na obalo reke, Gange prišlo šest nebeških lepotic, šest sester Kritirke, katere so prišle na sveto umivanje. Že dolgo časa pa so si želele imeti naraščaj, zato so se razveselile Šivinega otroka, kot rodnega sina. Tistega trenutka pa, ko je mladega Skando dojilo šest dojilj je na njegovih ramenih zraslo šest glav s šestimi usti. Zato je po svojih materah dobil ime Kartikeja. Kritike pa so kasneje postale svetle zvezde na nebu (Plejade); Agni pa je postal njihov soprog in gospodar.

Kartikeja je zrastel v močnega in groznega vojščaka; ker pa je bil tako lep so ga vzljubile gandharve in apsarase in so ga razveseljevali na pobočjih Himalaje z glasbo in plesom. Ganga pa ga je ljubko pozdravljala, ko je prišel v njene svete vode zaradi jutranjega umivanja, ponoči, ko pa je Kartikeja spal ga je Zemlja njihala v svojih nedrih. Brihaspati modri učitelj nebesnikov mu je predal svoja znanja in ga naučil himne svetih Ved. Toda Kartikeja je imel nadvse rad vojno veščino, katero je obvladal do popolnosti.

Šestega dne po Skandinavem rojstvu pa so vsi bogovi z Brahmo na čelu, gandharve, apsarase, jakše, kinari in vsa živa bitja na Zemlji prišli da bi pozdravili Šivinega in Uminega sina. Slavili so Kartikeja s

pohvalnimi govori in mu zaželeli vse dobro čudeč se njegovi lepoti in moči. Šiva in Uma tedaj zaprosita Brahma, da njunega otroka obdari z nekim srečnim darom, kateri bi bil ljub tako bogovom, kot njemu.

Veliki Brahma ni takoj odgovoril na njuno prošnjo. Ni mu bilo lahko najti dostojnega darila za močnega Šivinega sina, ker je vse tri svetove že zdavnaj razdelil drugim bogovom. Toda, čez nekaj časa je on ustanovil visok položaj vodja nebeške vojske in vsi bogovi so z vzkliki sprejeli in pozdravili Brahmovo odločitev.

Zatem pa so sledili darovi bogov. Indra je dal Kartikeji za svojo ženo prelepo hčer Devaseno, Višnu mu je podaril grozno orožje, Kubera - cesar cesarjev pa je Skandi dodelil tisoč tisočev jakš, Agni ga je obdaril z ognjenim bleskom, Vaju s hitrimi kočijami, večji Tvaštar pa mu je poklonil lepega pava, kateri je lahko spreminjal obliko po želji. Po tem obdarovanju pa so poklicali Skando in ga začeli slaviti: "Slavimo te šestoliki v tebe polagamo vse svoje upe! Ti si močan in neustrašen, bleščiš, kot sonce opoldan na horizontu! Ti si veliki vojščak, ti si gospodar nebeške vojske, ti si naš osvoboditelj in zaščita! O Skanda, ti veš, da nas je asur Taraka oropal oblasti nad svetom in nas ponižuje na raznorazne načine. Prosimo te močni Kartikeja, kaznuj Tarako in nam vrni mir in veselje!"

"O bogovi, nič se ne bojte!" jim odgovori Šivin sin. "Jaz bom obračunal z vašim sovražnikom in jih uničil. Niti Taraki ne bom prizanesel za žalitve, ki vam jih je zadal." In Kartikeja je takoj v spremstvu vojske bogov odšel na pohod nad Tarako.

Pred njegovo vojsko pa je v Tarakino prestolnico odhitel glasnik, katerega je poslal Indra. Stopi pred gospodarja asur in mu reče: "O močni vojskovodja jaz sem Indrin glasnik in po njegovem ukazu sem ti prišel sporočiti, da vsa oblast nad nebeškim cesarstvom v vseh treh cesarstvih pripada njemu. Indra pa ti sporoča še, da te čaka kruto maščevanje za vse storjeno zlo!"

Tarako je obvezela grozna jeza, ko je slišal za Indrino sporočilo. "Poslušaj glasnik," reče on, "ali Indra ni povedal kolikokrat je bežal z bojnega polja? Ali je pozabil na vse to? Tvoj gospodar pa je res brez sramu!"

Po teh besedah pa je Taraka spustil glasnika, da se v miru vrne potem pa se je globoko zamislil: "Indra nebi upal tako govoriti z menoj," si je mislil Vadžrangov sin, "če nebi bil prepričan v zmago. Kdo se je odločil, da mu pomaga? Komu Indra tako zaupa?"

Zatem pa zli znaki prekinejo Tarako v razmišljanju in obvzame ga strah. Usta so se mu posušila in zaigralo mu je levo oko, na poti do dvorca pa se je vrtinčil steber rumenega prahu; grozno zavijanje in kriki so se začeli razlegati na vse strani in pred Tarakinim pogledom se je prikazala številna vojska nebesnikov, katero je vodil Šivin sin. Pazljivo poslušajoč je Taraka slišal hvalnice, katere so glasno prepevali nebeški pevci: "O mladi Kartikeja ti blestiš z enkratnim bleskom! Tvoja moč in tvoja veščina ti bodo prinesli željeno zmago. V tvoje bojne kočije je vprežen pav - Tvaštarino čarobno delo. Te kočije ne more zaustaviti niti grozni Taraka, niti njegova vojska. Slava tebi Kartikeja! Slava tebi in zmagaj!"

Tedaj pa se je Taraka spomnil darila katerega je izprosil od Brahme ter, da ga bo smrt zadela od roke sedem dnevov starega otroka. Toda on ni niti trenil, temveč ukazal svoji vojski naj se pripravi za boj, potem pa se je povzpел na kočijo in odšel k svojemu nasprotniku nasproti.

"O otrok," ogovori on Skando, "ali se ti pripravljáš na smrtonosen boj? Bolj bi ti pristajalo, če bi se igral z žogo. Ti še nisi imel priložnosti, da bi videl asure v besnem spopadu. Gotovo te tvoja otroška pamet na bo varovala pred to nevarnostjo."

"Taraka, zaman trošiš čas za prazne besede," ga ogovori Skanda. "Gospodar asur, poglej mlado sonce, ko se zjutraj dviga z horizonta.

Ali lahko dolgo časa gledaš vanj ne, da bi zamižal? Ali pa vzemi v roko mlado kobro in povej, če jo lahko dolgo časa držiš v roki ne, da bi trznil zaradi njenega smrtonosnega ugriza?" Ob teh besedah je Taraka spoznal, da se bliža konec njegove oblasti in njegovega življenja.

Toda on ne pomisli in začne se bitka. Oblaki strel so zamračili nebo in nad Kartikejo so poleteli z grozno močjo noži in kopja, toda Šivin sin se ni niti premaknil na svojih kočijah. On je z lahkoto odbijal udarce, njegovo orožje pa je hudo premagovalo sovražnike, tako, da so se začeli v grozi umikati, poskušajoč, da bi se držali čim dlje od njega zaradi strahu, da jih njegovi udarci na dosežejo. Tarakovi udarci pa niso škodovali Skandi in on se je nezadržno prebijal skozi vrste asur sejoč smrt okrog sebe podoben neusmiljenemu Jami.

Kmalu za tem pa so se asure začele umikati z bojnega polja in puščali Tarako samega s Skando. Začel se je krut boj. Nasprotniki so bili enako pogumni, toda Taraka ni mogel obvladati nepremagljivega Šivinega sina. Zamahujoč s palico okovano z železom je Skanda Taraki odrobil glavo z močnih ramen in gospodar asur se je zrušil mrtev na bojno polje, kot veliko drevo podrto z nevihto. V prah je padel Tarakin zlat venec, z vencem pa je prah prekril vse njegove podvige, njegovo moč, oblast in slavo.

Bogovi pa so praznujoč slavili zmago in z veselimi vzkliki prekrili bojno polje. Tako je podvig mladega Skande slavnega Šivinega in Uminega sina rešilo nebesnike ponižanja in trpljenja in bogovi so zopet dobili oblast nad vesoljem.

RUŠENJE TRIPUIRE

V davnih časih je živel močni cesar asur Maja, sin Vipračite, gospodarja Danav. To je bil asur velike moči, spretnosti, ostroumnosti in stvarnik vražarske sugestije maje imenovane po njem.

Ko je v boju s sovražnikom doživel neuspeh se je odločil, da se bo odrekel svetovnega življenja. Zato se je podvrgel krutemu mučenju telesa, da bi postal nepremagljiv. Pozimi je stal v hladni vodi, poleti pa obkrožen z ognjem gol stal izpostavljen na sončevih žarkih; ob času dežja pa si ni iskal strehe nad glavo. Divji plodovi, korenje in trava so mu bili edina hrana, žejo pa si je gasil samo z vodo iz potoka.

Kruti podvigi so osvobodili njegovo dušo grešnih misli, telo pa mesa in on je postal tako suh in prozoren, da so se mu kosti videle pod kožo. Moč njegovega duha, katero pa je dosegel s podvigi je bila tako velika, da so od nje zažareli vsi trije svetovi in se obvili z oblaki vrele pare.

Tedaj se mu oglasi Brahma, stvarnik vesolja in ga vpraša: "Kaj želiš Maja? Zadovoljen sem s tvojo pobožnostjo in izpolnil bom to, kar želiš." Maja pa odgovori Brahmi: "Že dolgo časa obstaja sovraštvo med bogovi in asurami. Bogovi nas premagujejo v vseh bitkah in nas zapostavljajo na razne načine. Mi pa se pred njimi ne moremo braniti; povsod nas dohitevajo - na zemlji, pod zemljo in na dnu oceana! Zaradi zaščite asur bi rad postavil trdnjavo imenovano Tripuro. Stori tako veliki Brahma, da je nihče ne bo mogel zrušiti - niti bogovi z orožjem niti brahmani s svojim prekletstvom."

"Nikomur in ničemer ni dano, da obstoji večno," - z nasmehom reče Brahma asuri - "niti človeku, niti demonu, niti trdnjavi. Takšne prošnje ti ne morem izpolniti." Tedaj pa Maja zaprosi Praočeta, da naj bo njegova trdnjava neuničljiva za vse razen za Šivo, ter, da jo niti Šiva ne more zrušiti drugače, kot samo z eno strelico in to s tisto, katera bo prva zletela iz loka."

"Naj bo tako," odgovori Brahma in se umakne v svoje dvorce, Maja pa se je vesel vrnil s tem darilom stvarnika veselja in začel je razmišljati o tem, kako bi postavil takšno trdnjavo, katero nebi mogel zrušiti z enim samim strelom iz loka.

Vešč gradbenik Maja, se je odločil postaviti trdnjavo s tremi utrdбами od katerih bi bila vsaka od njih različno dolga, široka pa po sto jodžanov. Prva naj bi bila narejena iz železa in zakopana v zemljo, druga iz srebra dvignjena nad prvo in uprta v nebo, tretja - zlata pa naj bi se dvigala nad drugo in se vzdigala iznad nebeških trdnjav. Maja je zgradil svojo trdnjavo, tako, kot si jo je zamislil in jo poimenoval Tripura. Spodnja utrdba je bila obkrožena z železnim zidom, srednja s srebrnim in gornja z zlatim. Zraven visokih vrat Tripure pa so dan in noč stali grozni stražarji naoroženi z ostrimi kopji in meči.

Po celi poti do trdnjave so bili postavljeni zlati vrči z vinom in cvetjem v sami Tripuri pa je Maja sezidal dvorce in svetišča in jih povezal s potmi in širokimi trgi; vzdolž poti pa je sezidal visoke razkošne palače, mesto pa je okrasil z ašokovimi gozdovi in vrtovi, okrog svežih bazenov pa je zasadil cvetoče drevje, katero je dajalo senco. Iz Majinih zlatih palač se je vedno lahko slišala glasba in zven srebrnih in zlatih zvončkov, medtem, ko se je prijeten vonj cvetja širil naokrog, kot oblaček pri prinosu žrtve. Srečne asure so se z ženami z vseh strani zbrali v Tripuri in se nastanili v dvorcih kateri so bili postavljeni za njih slaveč s pohvalnimi molitvami večšega graditelja asuro Majo.

Višuvovo utelešenje – kot merjasec rešuje zemljo

Številna množica Dajtej in Danav je živela v Tripuri v izobilju. Osvobojeni strahu pred nebesniki so uživali v mangovih in ašokovih gozdovih zraven zračnih bazenov namazanih z oljem, oblečeni v svečana oblačila in okrašeni z zlatimi in dragocenimi ogrlicami. Asure so svoje dneve preživljale v Tripuri srečni, kot bogovi v Indrinem nebeškem cesarstvu, sreča jim je bila vedno popolna, medtem, ko sporov in preprirov sploh niso poznali.

Tako so asure leta dolgo živeli v miru in blagostanju v tem čudovitem mestu. Toda neke noči je Maja sanjal grozne sanje; prikazalo se mu je, da so Tripuro napadle bolečine in prepiri, siromaštvo in zavist. Naslednjega jutra je on zbral asure v razkošni palači cesarskega dvora in reče: "Bratje nocoj sem sanjal slabe sanje. Te sanje mi tlačijo dušo in prerokujejo nesrečo. Sanjal sem, kako je v Tripuro prišlo mnogo žena groznega izgleda. One so vpadle v naše domove in v naša srca zasejale prepir, sovraštvo in zavist drug do drugega. Zatem pa zagledam nekakšno nakazo s štirimi nogami in tremi očesi. Ta pa je začela spremljati žene, tedaj pa se je zdanilo in jaz sem se prebudil. Ne vem, kaj te sanje prerokujejo Tripuri, toda prepričan sem, da nam bogovi hočejo nauditi, ker jim je v napotje naša sreča, moč in bogastvo, da bi nas ponovno radi pregnali na dno oceana ali pa v podzemno cesarstvo. Zato se obračam na vas: bodite dobri drug do drugega! Ne dovolite, da se v vašo srca naseli zavist in zloba. Naj bo vaše življenje pravično in umirjeno."

Asure so poslušale v nemem molku in zapustile njegove dvorce razmišljujoč o nasvetih, katere jim je dal Maja. Toda že naslednji dan so se spremenili. Sanje gospodarja Tripure so bile zares preroške. Od tega časa je iz Tripure izginila sreča, mir, zaupanje in prijateljstvo. Zavist, pohlep in zloba so se pritegnili v duše asur, oči pa so jim postale rdeče zaradi večnega nezadovoljstva in jeze. Prepiri so vsak trenutek zapolnjevali Tripuro in Maji je bilo težko vzpostavljati red in mir pri svojih podanikih, kateri so bili, kot brez uma. Asure so začele zapostavljati obrede, svečenike pa so začeli preganjati, jih zapostavljati in žaliti. Svetišča so opustela, žrtveni ognji so ugasnili,

svečeniki pa so se rešujoč svoja življenja poskrili v skrivna prebivališča in nikogar ni bilo v Tripuri, kateri bi bral molitve, Brahmove himne in prinašal žrtve. Asure so prenehale spoštovati starejše ljudi in prednike. Prenehali so razlikovati dneve od noči - zato so podnevi spali, ko pa je sonce zašlo pa so začeli razgrajati. Ni jim bila več mar umazanija telesa in pozabili so na umivanje. V postelje so se ulegali umazani, niso se umivali niti, ko so šli na potrebo niti po zakonskih odnosih. Prenehali so okraševati svoje domove, teptali so cvetje, sekali gozdove, podirali prebivališča puščavnikov in kruto napadali prebivalce nebeškega cesarstva, vse to pa je bil predznak propadanja Tripure.

Kruti napadi asur so vlivali grozo vsem bitjem v vesolju, zato so prestrašeni bogovi odšli k Brahmi, da bi pri njem poiskali zaščito: "O veliki Brahma," so rekli oni stvarniku sveta. "Skrij nas in varuj pred divjimi in krvoločnimi prebivalci Tripure. Oni se skrivajo za nedostopnimi zidovi svoje prestolnice in se smejiijo naši nemoči. Njihovi krvavi napadi so vedno presenetljivi potem pa odhajajo v Tripuro in se tam skrivajo varni pred našim orožjem. Ko jih zagledajo ljudje na Zemlji drhtijo zaradi strahu, kot goske v času nevihte ali jelen pred levinjo. Niti nebesniki nimajo miru pred asurami. Vsem je sedaj hudo in težko, tako, da smo začeli pozabljati celo imena svojih žena, sinov in vnukov. Zemlja in nebo bosta opustela, če nam ti veliki Brahma ne prideš na pomoč."

Praoče je pazljivo poslušal nebesnike medtem, ko je njegova božanska oblika blestela z notranjim mirom in dostojanstvom. On reče bogovom: "Jaz sem daroval Maji za njegovo veliko moč duha in njegovo še nevideno puščavništvo darilo, da bo njegova trdnjava nepristopna. Toda njemu ni uspelo umiriti zlobe in krvoločnosti; in oni so ponovno začeli povsod sejati strah in nesrečo. Zato mora biti Majina prestolnica zrušena, njeni prebivalci pa pregnani iz zemeljskih in nebeških predelov. Toda zrušiti Tripuro ni tako enostavno, ker se ta Tripura lahko podre samo z eno samo puščico, ta puščica pa ne sme

zgrešiti. Samo Šiva je sposoben tako natančno streljati. Pojdite k Šivi in ga prosite, da kaznuje prebivalce Tripure."

Bogovi so odšli k groznemu Šivi kateri je z Umo sedel na vrhu gore Kajlase. Obkrožen je bil z zlatim bleskom, vsa tri njegova očesa pa so bleščala z zaslepljujočim ognjem, kot tri sonca, na čelu pa mu je svetil srebrn mesec. Nebesniki so Šivi odpeli himne in hvalnice slaveč njegove nenavadne podvige, potem pa so se mu priklonili in ga zaprosili naj kaznuje prebivalce Tripure in zruši trdnjavo osovraženo s strani bogov. "O Šiva," so mu rekli oni, "Maja, Vipračitin sin, močan in zvit je postavil nedostopno trdnjavo od tam pa ogroža našo oblast. Asure se nam smejijo, kot sužnjem, mi pa smo pred njimi nemočni. Uničili so vrtove in gozdove v našem cesarstvu; tam, kjer je naše poglede razveseljeval gozd Nandana je vse golo in pusto. Ugrabili so vse naše najlepše apsare in jih na silo odvedli v Tripuro. V svojo prestolnico so odvedli tudi Indrine slone in konje; konje nebeškega gospodarja pa sedaj vpregajo v svoje kočije. V svojo Tripuro pa so odpeljali tudi naše bogastvo in mi ne vemo, kako naj vrnemo, ker je naše življenje v nevarnosti, ostalo pa nam je samo še to, da zaupamo v tebe in tvojo moč."

"O bogovi, naj vas spremlja sreča," jim odgovori slavni Šiva. "Vedno sem želel, da bi bili srečni in uživali mir, zato vam to želim tudi sedaj. Odvrzite strah in grozo; uničil bom trdnjavo asur, katero tako sovražite. Toda vi mi morate pomagati, da za boj opremim kočijo."

In bogovi so začeli pripravljati kočijo za velikega Šivo. Niti eden nesmrtnih gospodarjev ni imel take kočije. Zemlja mu je bila njegova osnova, gora Meru - središče, gora Mandara - os, Sonce in Mesec njena zlata kolesa, nebesni svod je bil prednji del kočije. Štiri Vede so postale konji vpreženi v Šivino kočijo, leseni loki pa so bili štiri yuge - štiri dobe na katere se deli čas od nastanka sveta naprej; Krtajuga - zlata doba, Tretajuga - srebrna doba, Dvaparajuga - bakrena doba in

Kalijuga - sedanja železna doba; ogromna kača Dhritaraštra pa je bila namesto uzd v tej zapregi.

Grozne strupene nage sinovi in vnuki Vasuke, gospodarja kač pa so postali ognjene strele v tulcu groznega Šive; njegov lok pa je bil Samvatsara, Leto, katero meri čas pa je bil tetiva Kalaratri, Noč smrti sveta - Jamina sestra.

Bogovi so opremili to vesoljno kočijo in Šiva jih je zadovoljen pohvalil, potem pa reče: "O bogovi sedaj pa potrebujem še večšega kočijaža!" "Kdo bi lahko bil kočijaž na tej kočiji?" - so pomislili bogovi in prevzel jih je nemir zaradi neprijetnosti v kateri so se znašli. "Kaj naj storimo? Ali Tripura nikoli ne bo uničena?" - so zastokali oni. Tedaj pa se jih Brahma usmili in reče: "Jaz bom Šivin kočijaž!" On stopi na kočijo in vzame uzde, bogovi pa so veseli začeli vzklikati.

Potem pa se Šiva zadovoljen povzpne na kočijo; konji - Vede pa so zategnili jermene, toda zaradi teže so se prestavili vse do Zemlje in padli na kolena in zarili z gobčkom v prah. Šiva jih je privzdignil z močno roko in bogovi so ponovno triumfalno zavpili; ta vzklik pa je bil podoben bobnenju morja v času burje: "O Šiva želimo ti zmago!" So vzklikali oni in Brahma božanski kočijaž je pognal kočijo v Tripuro.

Bogovi so pohiteli za kočijo; Jama je jahal svojega ogromnega bivola držeč v roki zanko za lovljenje grešnikov; Indra je sedel na belem slonu Ajravati in zamahoval s svojo vadžro; Skanda je šel za kočijo svojega očeta jahajoč pava; Kača Šeša pa je varovala sprednji del Šivine kočije, tam kjer pa je stal Brahma pa sta Ušanas in Brihaspati velika modreca varovala kolesa; zadaj pa je Šivin služabnik Nandin jahal na biku z zastavo in trizobom, za njim pa so šle pramathe zli demoni iz Šivinega spremstva in svojo okolico zapolnjevali z groznimi vzkliki podobnimi tuljenju leva.

Kmalu za tem se je Šivova kočija približala Tripuri. Na visokih zidovih jih je pričakala množica asur. Majini vojščaki so se umaknili v

kupole in držali orožje v pripravljenosti. Vse naokrog pa je vela zamolkla tišina pred neizbežnim spopadom.

Šiva je z enim pogledom zaobjel trdnjavo asur katera je bila uprta v nebeški svod, ter Majino številno vojsko in reče Indri: "Asure so pripravljene na spopad. Njihova vojska je brezštevilna, Majini vojščaki pa kar gorijo zaradi želje, da bi nas premagali. Asuram pa se je prikazalo zlo znamenje, katero jim je napovedovalo prihod krvavega spopada. Daj zavedi jih in umakni njihovo pozornost od mene in začni grozen spopad z Majinimi asurami. Za pomoč pa vzemi moje spremstvo. Jaz pa bom ostal na kočiji in bom poskušal najti vhod v Majino trdnjavo, ko pa pride čas bom z eno strelico celo Tripuro porušil v prah."

Na Indrino povelje je nebeška vojska odšla nad Tripuro. Zagrmeli so bobni, vojščaki pa so zapeli bojne pesmi in veliko vzburjenje je obvezelo zaščitnike trdnjave. Medtem, ko so nekateri kar plamteli od zlobe in glasno udarjali z nestrpnostjo pričakujoč spopad so drugi čutili gotov propad, divjali so po Tripuri in spraševali drug drugega: "Zakaj nam je tak strah okoval naše duše? Kaj nas čaka v tej bitki, smrt ali zmaga? Zakaj je sem prišel grozni Šiva, kateri je kot lev na svoji veliki kočiji pripravljen na naskok? Zakaj nam slutnja nesreče pritiska na srce? Kaj hoče Šiva in njegova vojska od prebivalcev Tripure?"

Toda nihče ni vedel odgovora. Indrina vojska je bila že povsem blizu Majine trdnjave in kmalu se je začel krut boj med asurami in nebeško vojsko. Titive lokov so zastrašujoče bobnele, kot grmenje. Oblaki strel pa so prekrili vedro nebo in smrtno zadeti so padali Majini in Indrini vojščaki. Pred zidovjem Tripure je kri tekla kot reka, zemlja pa je bila prekrita s trupli. Glave, roke in noge odsekane z ostrimi meči so se kopičile na bojnem polju in ovirale vojščake v boju. Stokanje ranjenih, hrzanje konj, razbivanje zaradi lomljenja kočij, kriki bolečin in besa so odjekali na bojišču. Indrini vojščaki so istočasno napadali vse tri utrdbe Tripure, zato da so usmerili pozornost Majinih

asur stran od Šive, kateri je stal ob strani in čakal na svoj trenutek. Vse bolj in bolj so pritiskali Majine vojščake ob zid. Tedaj pa se je Maja odločil, da bo proti nebeški vojski uporabil moč svoje vražarske veščine. Kaj kmalu pa se je Indrinim vojščakom zazdelo, da so obkoljeni z zidom plamtečega ognja, kateri se jim približuje z vseh štirih strani sveta, za njimi pa so se slišali kriki in zavijanje, pregon levov, tigrov in krvoločnih krokodilov in kač; videlo se je kako se nad njih z groznim bobnenjem rušijo gorski vrhovi in ogromno drevje. Od vsega tega je Indrino vojsko prevzela groza. Vojščaki so se na smrt prestrašili in zaprepadeni in okameneli strmeli od groze.

Tedaj pa so v boj odšli veliki bogovi - pazniki sveta - Indra osebno, za njim pa Varuna, Surja, Jama in Kubera. Oni so svojo vojsko osvobodili prividov in ona je z novo močjo odhitela do samega zidovja trdnjave. Majinih vojščakov je bilo vse manj, medtem, ko so kupi trupel na bojnem polju postajali vse večji. Bogovi so začeli z neobvladljivo močjo pritiskati asure, katere so v velikem neredu bežale v zaščito svojega prebivališča, tako, kot nočno temo razganja jutranje sonce, katero se dviga nekje od daleč.

Končno moč zapusti branilce Tripure. Od boja je bil utrujen celo sam vodja asur Maja. On se je povzpел v gornjo utrdbo Tripure, da bi se odpočil v svojih palačah in si nabral moči za nadaljen spopad. Težko je dihal z rokami spuščeni od telo, in glavo na prsih. Mračne misli so obvezle gospodarja Tripure. "Oj joj," je govoril Maja sam sebi - "takšna trdnjava, katera bi obstajala večno ne obstaja. Zdelo se je, da je Tripura nedostopna, toda celo ona se lahko zruši. Čas obvladuje vse prepreke. Kako naj zdržimo v tej bitki, če se je sam čas obrnil proti nam. V veselju je vse pokorno Času - tak je zakon velikega Brahme. Kako naj se rešimo? Jaz se ne bojim Indre niti Varuna, niti Kubere, toda bojim se Šive, kateri se je namenil proti nam in ni dvoma, Tripuri je ostalo samo še malo časa do konca. Toda boriti se moramo do zadnjega diha. Zato bom poskušal obdržati vojaškega duha pri vojakih asur. Sedaj bom pokazal svojemu narodu moč in obudil bom asure

padle v boju na polju. Tedaj se bosta vera in zaupanje v zmago ponovno vrnila v Tripuro."

Z močjo svoje vražarske veščine je Maja prebudil v svojih vojakih upanje in pogum. Zatem pa je pred očmi svojih zaprepaščenih asur na čaroben način ustvaril bazen dolg šestnajst in širok osem jodžanov obrobljen z gorskim kamenjem. Do bazena so vodile široke stopnice iznad katerih se je širil vonj cvetja in pihljaj mil veterc. Lotosi pa so plavali na površini vode podobni soncu in mesecu na horizontu. Čudovite ptice z zlatim perjem pa so prepevale preletajoč modro jezero in svojim veselim vzdušjem vlivale veselje in radost v dušo.

Pred očmi asur presenečenih s tem čudežem je Maja potopil ubitega vojščaka v toplo vodo bazena in ta se je vrnil v trenutku od mrtvih - tako, kot plamen šine k višku, ko ga svečenik poškropi z oljem. In oživljeni asura vzklikne: "Kje je Indra? Kje je njegova vojska? Mi se bomo borili, premagali sovražnike in za vedno uničili njihovo moč! Ali bomo danes zmagali ali pa bomo ne da bi trznili pred groznim gospodarjem bogov vsi do zadnjega odšli v cesarstvo Jame!"

Čudež, katerega je ustvaril Maja je asuram dal novih moči. Verujoč v zmago in veseleč se tega so oni vzklikali: "Borili se bomo! Ne bomo odstopili!" - in z veliko jezo so napadali Indrine vojake zadajajoč jim smrtne udarce. "Bratje borite se in ne bojte se smrti!" - so bodrili drug drugega asure. "Če padete v boju vas bo čaroben bazen povrnil nazaj v življenje!"

In tako so asure ne, da bi vedeli za strah odšli v boj tako, kot levi odidejo nad svojo žrtev v času nočnega lova. Na tisoče asur je padalo pod udarci Indrinih vojščakov in namakali so zemljo s krvjo, na tisoče pa jih je Maja zopet oživil v svojem bazenu. Vse težje so se Indrini vojščaki upirali zaščitnikom Tripure. In asure so ponovno začele stiskati bogove.

Takrat pa so se bogovi obrnili na Višnua. Veliki paznik sveta se je

tistega trenutka zavihtel visoko v zrak in poletel nad glavami branilcev Tripure in neopazen vstopil v nedostopno trdnjavo. Spremenil se je v bika in pristopil k čarobnemu bazenu; pohodil je cvetje, razgnal ptice in popil oživljajočo vodo, tako, da je Majin bazen osušil vsega do zadnje kaplje vode. Zatem pa se je vrnil nazaj v Indrino vojsko; tako, kot se sonce spuščajoč izza zemlje potaplja v temo.

Bogovi pa so se togotni napotili nad asure in jih začeli uničevati na tisoče in tisoče; Majinih vojščakov pa je bilo vse manj. Reka krvi je tekla po bojnem polju in malodušnost je obvezala vojščake Tripure in oni so se začeli umikati k zidovom svoje trdnjave. "Zmaga! Zmaga!" - so vzklikali bogovi slaveč zmago. "Sedaj si bomo podjarmili vse veselje!" Asure so se poskrile za zidovjem Tripure in si nabirali novih moči za nov spopad.

Gospodar Tripure, neustrašni in močni Maja je na mestnem trgu rekel: "O asure! Vi ste se umaknili, niste se pokorili sovražniku! Resnično so se do danes pogumno bojevali bogovi. Toda ni vam treba, da klonete. Do sedaj vas slava in uspeh nista zapustila, ves čas vas je spremljala zmaga, sedaj pa se moramo pripraviti, da bomo zapustili Tripuro. Oj joj! Čas nikomur ne prizanaša ni pomembno če je trdnjava iz železa, srebra ali zlata. Samo čas ne pozna poraza. Poglejte grozni sovražniki so okrog in okrog naše utrdbe naredili obroč!"

Te Majine besede pa so asure spravile v obup. Obrazi so jim prebledeli, tako, kot blede zvezde v svetli mesečini. Takoj zatem pa so prihitele straže čarobnega jezera in sporočili novico o biku, kateri je popil vso oživljajočo čudežno vodo. Maja ni pokazal nobene jeze niti ni oštel straže; zavedal se je, da je Višnu tisti, pred katerim ni skrivnosti v veselju in je zaslepil njegove vojščake. "To je nesreča za nas," - reče on, "če v našem bazenu ni več čudežne vode mi ne moremo več oživljati ubitih vojščakov, brez zatočišča pa se ne moremo braniti pred bogovi in ščititi Tripure. O asure poiskati si bomo morali zaščito morskih globin, tam pa nas bogovi ne bodo mogli preganjati niti podrediti svoji oblasti. Če bodo sestopali za nami

bomo v spopadu na življenje in smrt obvladali in uničili vso Šivino vojsko!"

In na Majin ukaz se je Tripura še tistega trenutka potopila v vode oceana in tako izginila pred zaprepaščenimi bogovi. Tedaj pa se je Šiva obrnil na Brahma s prošnjo naj odpelje kočijo tja, kjer je izginila Tripura.

In vsevedni Brahma je pokazal Šivi in njegovi vojski pot do Tripure, katera se je ponovno vzdignila na površju v zahodnem oceanu. Asure še niso bile pripravljene za nov boj, ko je Indrina vojska ponovno napadla Majino trdnjavo.

Ocean se je razburkal in obarval s krvjo. Telesa asur padlih v boju so se potapljala v slani morski vodi in postajala plen za morske pošasti. Ogromne ribe plenilke, žejne krvi in teles ubitih so priplavale z vseh strani in spuščale so omamne krike in jih požirale.

Nebesniki so istočasno napadali vse tri vhode v Tripuro naenkrat. Železo, srebro in zlato se je rušilo pod napadi Indrine vojske željne zmage. Neizbežen poraz se je vil nad mestom. Tarnanje in cviljenje mater, sestra, žena in nevest asur je žalostno odzvanjalo nad morjem in to je še bolj ropalo Majine vojščake moči.

Gospodar Tripure končno zbere okrog sebe asure in jim reče: "O vojščaki! Vedite, da se približuje čas, ko se bosta Mesec na horizontu in ozvezdje Raka začela približevati. V tem času bo naša trdnjava v isti liniji in tedaj Šiva lahko uniči Tripuro z eno samo strelico. O bratje približuje se čas davnega Brahmanovega prerokovanja. Če Šiva ne bo zamudil tega trenutka in mu lok ne zataji ne bo ostal niti kamen na kamnu od naše trdnjave in mi se bomo morali reševati z begom. Če pa nam uspe, da premaknemo Šivin voz z mesta in ga oviramo pri streljanju se bodo bogovi vrnili v svoje kraje ne, da bi opravili posel. Zato, o asure bodite trdni in neustrašni ne mislite na poraz in smrt, katera nam pretita!" Asure so poslušale Majine besede in rekle: "O

gospodar, storili bomo tako, kot nam ukazuješ in preprečili bomo, da bi Šiva z eno strelico zadel Tripuro. Ne bomo mu dovolili, da podre našo trdnjavo in ubili ga bomo preden bo napel tetivo loka." In trdno odločeni, da bodo branili Tripuro v bitki, katera je grozila so se asure predali počitku v pričakovanju trenutka, ko se bosta Mesec in ozvezdje Raka začela približevati drug drugemu.

Tako je padla noč in Mesec se je pojavil na horizontu iznad Tripure, njegov blesk pa je osvetlil ulice in trge asurskega mesta. Služabnice so prižigale svetilke in bakle v palačah Dajtej in Danav in cela Tripura je bleščala od ognja v njej pa je bilo tako svetlo, kot v času sončevega vzhoda. Upanje v zmago, vera v vsemogočnega Majo in njegovo čarobno moč je razveseljevala asure in pozabljač na skrbi jih je v tem nočnem času potegnila v razuzdanost in ljubezenske naslade. Vonj cvetja je zapolnil zrak v nočni tišini pa je odjekala glasba in pesem, prebivalci Tripure pa so pozabili na prihajajočo nesrečo.

Toda minila je noč in vstalo je jutro; Indrina vojska pa se je pripravljala na nov spopad. Ko pa se je sonce dotaknilo vrha gore Meru se je vojska nebesnikov pripravljala in zablestela, kot ocean v trenutku konca sveta. Bogovi Varuna, Kubera in tisočroki Indra so ponovno povedli na juriš vojsko bogov naorožujoč jo s tisočimi kopji in noseč zastave; zdelo se je, kot, da se Tripuri približuje gost nepregleden gozd. Titive na bojnih lokih so se zatresle in v zraku so se zableščale strelice, kopja in noži. Zopet je tekla kri na bojnem polju in telesa mrtvih so prekrila zemljo. Vojščaki asur večjih v vojskovanju so bodrili drug drugega z zmagoslavjnimi vzkliki, medtem, ko so sovražnike poskušali zмести z raznimi kletvicami in zasmehovanjem. Njihovi obrazi pa so bleščali z grozno odločnostjo in bili so pripravljene umreti zaradi rešitve Tripure.

Vojaški bog Indra

Toda nebeški vojščaki so premagovali Majine vojščake po moči in vojaški veščini. Ne, da bi zmogli zadržati njihov napad so ponovno odšli v okrilje utrdbe. Ravno takrat, ko pa so zaprli železna vrata pa sta se Mesec in ozvezdje Raka začela približevati drug drugemu iznad Majinih asur.

Tedaj je Šiva vzel svoj grozni lok in nanj postavil strelico in jo zategnil, kot sam Jama, bog smrti in jo spustil v nedostopno trdnjavo Tripuro. Istega trenutka pa se je zaslilo grozno grmenje in iz neba je zasijal strašen blesk ognja nad porušeno Tripuro in trdnjava asur je zagorela, kot baklja. Voda v oceanu je vzkipela in površino oceana je prekrila para. Tako so ruševine čudovite Majine trdnjave za vedno izginile na morskem dnu in z njo vsi podaniki močnega gospodarja asur. Nikomur od vojščakov Tripure ni bilo usojeno, da se reši ognjene strelice velikega Šive razen asuri Maji zaradi prejšnjih zaslug. Šiva mu je dovolil, da iz požgane Tripure odide živ in zdrav. Potem pa se je naselil daleč na koncu vesolja.

Bogovi pa so se osvobodili zlih prebivalcev Tripure zmagoslavno vrnili v Amaravato in praznovali ter slavili Šivin podvig.

BOGINJA KALI

Nekoč davno so se spopadle asure in bogovi v surovi bitki, ki se je bila celih 100 let. Asure je vodil Mahiša, močni demon z glavo bivola, medtem, ko je na čelu bogov stal Indra. Asure so premagale bogove in jih pregnale z nebes. Tako so se bogovi morali potikati po zemlji kot

navadni smrtniki. Mahiša pa vržeč Indro s prestola zavlada svetu. Premagani bogovi so odšli k Brahmanu, Šivi in Višnou, da jim povedo o tem svojem porazu in o Mahišinem vzponu. Ta novica je močno razjezila gospodarje vesolja in plamen njihovega besa švigne iz njihovih ust in se spoji z ognjenim oblakom podobnim gori. V tem oblaku se utelesi moč vseh bogov. In iz tega ognjenega oblaka, ki je s svojim zastrašujočim bleskom osvetilo celo vesolje nastane žena. Njen obraz je nastal iz Šivinega ognja, lasje od moči Jame. Od Višnua so ji nastale roke, bog meseca pa ji je naredil prsa, Indra ji, da moč, Varunina sila ji da noge, Prthiva boginja zemlje ji ustvari bedra, pete ji naredi Surja, zobe ji da Brahma, oči Agni, obrvi Ašvini, nos Kubera, ušesa Vaju! Tako je nastala strašna boginja. Bogovi so ji dali tudi svoje orožje. Šiva ji je dal svoj trizob. Višnou - bojni disk, Agni - kopje, Vaju - lok in tulec poln strelíc, Indra gospodar bogov - svojo poznano vadžro, Jama - železo, Varuna - zanko, Brahma ji daruje svojo ogrlico, Surja svoje žarke, Višvakarman ji da dobro narejeno sekiro, dragocene ogrlice in prstane, Himavat gospodar gora ji podari leva za jahanje, Kubera pa posodo z vinom.

"Pojudi in zmagaj!" so zaklicali nebesniki, boginja pa je spustila svoj vojaški vzklik od katerega so se zatresli svetovi in zajaha leva in odide v boj. Ko demon Mahiša sliši za ta zastrašujoči vzklik, odide k njej, da se sreča z njo s svojo vojsko. On vidi tisočroko boginjo kako razširjenih dlani zmrčuje celo nebo in čuti, kako se od udarcev njenih korakov tresejo zemlja in podzemni svetovi. In začel se je boj.

Tisoče tisočev vojščakov napade Boginjo - na kočijah, na slonih in jahajoč konje - udarjajoč jo z udarci palic, mečev, sekir in kopij. Toda velika Boginja kakor s šalo odbije vse te udarce in neomahljiva in neustrašna sama, napadala s svojim orožjem številno množico demonov. Lev, ki ga je jahala je z razmršeno grivo napadal vrste asur kot plamen požara v gostem gozdu. Iz Boginjinega diha pa je nastalo stotine strašnih vojščakov, kateri so jo spremljali v boju; Boginja je sekala asure s svojim mečem, zmedla jih je z udarcem palice, bodla s kopjem in prebadala s strelícami, na nekatere pa je metala zanke in

jih vlekla za seboj po zemlji. Pod njenimi udarci je sto asur padalo obglavljenih, presekanih, večkrat prebodenih in razsekanih. Nekateri so poleg tega ostali brez glave še vedno držeč orožje v rokah in boreč se z Boginjo, medtem, ko so jim potoki krvi namakali zemljo, tja kamor je ona pohitela na svojem levu.

Številne vojščake so pobili Boginjini vojščaki, številne je raztrgal lev, kateri je skakal na slone in na kočije in na konje in pešake, tako, da se je vojska demonov razbežala potolčena do nog. Tedaj se je sam bivolski Mahiša pojavil na bojnem polju zastrašujoč Boginjine vojščake s svojim izgledom in strašnim kričanjem. On njih napade in nekatere pohodi s šviganjem repa. Potem pa plane na Boginjinega leva in pod njegovimi kopiti se začne tresti in pokati zemlja medtem, ko je z repom tako razburkal ocean in ga razlil, s svojimi rogovi je Mahiša na koščke trgal oblake na nebu, od njegovega daha pa so se podirale visoke vzpetine in vrhovi.

Tedaj Boginja vrže na Mahiša strašno Varunovo zanko in ga močno zveže. Toda še isti trenutek demon spusti svoj bivolji vzklik in se spremeni v leva. Boginja zamahne s Kalinim mečem-časom in takoj hoče odsekati levu glavo, ko se še istega trenutka Mahiša spremeni v vojščaka z železom v eni roki in s ščitom v drugi. Boginja tedaj prime lok in s svojo strelico prebode vojščaka. Nato se ta spremeni v velikega slona in grozno tuleč napade Boginjo in njenega leva, divjajoč s svojim čudežnim rilcem. Boginja s sekiro odseka slonu rilec toda Mahiša tedaj vzame svojo prejšnjo obliko bivola in s krikom začne kopati zemljo z rogovi in metati na Boginjo ogromne gore in stene.

Jezna Boginja potem popije opojno tekočino iz posode gospodarja bogastva, cesarja cesarjev Kubere in prasne v smeh, oči pa se ji pordečijo in zasijejo kakor plamen, medtem ko ji je rdeča tekočina tekla po bradi! "Medtem, ko jaz pijem vino ti kar kriči brezumnik!" - reče ona. "Kmalu bodo bogovi vzklikali proslavljajoč, da sem te ubila!" Potem se ona v enem velikanskem skoku potegne v

zrak in se od zgoraj spusti na velikega demona in mu z eno nogo stopi na glavo in mu prebije telo s kopjem. Ko se Mahiša v želji, da se izogne smrti, do polovice izvije iz lastne čeljusti mu Boginja brez oklevanja odseka glavo.

Mahiša pade na zemljo brez diha in bogovi so začeli vzklikati od veselja in hvaliti veliko Boginjo. Gandharve so opevale njeno slavo in apsarase so ji s plesom izkazale čast za zmago. In ko so se bogovi poklonili Boginji, jim ona reče: "O nebesniki, kadarkoli vam bo pretila nevarnost me pokličite in prišla vam bom na pomoč." To je rekla in izginila.

Čez nekaj časa je nesreča zopet zadela Indrino nebeško cesarstvo. Dve strašni asuri brata Šumbha in Nišumbha sta se s svojo močjo in slavo prevzela na svetu in obvladala bogove v krvavi bitki. Brezumni od strahu so bogovi bežali pred njima skrivajoč se v severnih planinah tam, kjer z nebeških strmin pada na zemljo sveta reka Ganga.

In oni so se obrnili k Boginji, hvaleč jo: "O ti velika Boginja, katere moč in sila sta enaki moči cele nebeške vojske, o ti nedosegljiva celo za vsepoznavajočega Višnua in Šivo, zaščiti vesolje!"

Tam, kjer so se bogovi obrnili na Boginjo pride prelepa Uma, hči planin, da se okopa v reki Gangi: "Koga to slavijo bogovi?" - vpraša ona. In tedaj se iz telesa nežne Šivine soproge pojavi strašna Boginja. Ona izstopi iz Uminega telesa in reče: "Mene slave in kličejo bogovi, katerim se zopet zoperstavljajo demoni, mene veliko Kali, mene besno in neusmiljeno vojščakinjo katere duh je zaprt kot drugi jaz v telesu milostne Ume. Jaz Velika Boginja Mahadeva v sebi nosim surovo Kali in nežno Umo kot dva obeležja v enem božanstvu!" In bogovi so slavili veliko Boginjo pod raznimi imeni: "O Kali, O Uma, O Paravati, usmili se nas in nam pomagaj! O Gaura, prelepa Šivina soproga, o Durga težko obvladljiva s svojo močjo obvladaj naše sovražnike! O Ambika Velika mati zaščiti nas s svojim mečem! O Čandika, besna zaščiti nas zlih sovražnikov s svojim kopjem! O Deva

Boginja reši bogove in vesolje!" Poslušajoč nebesnike, Kali ponovno odide v boj z demoni.

Ko Šumbha močni vodja vojske demonov zagleda veličastno Kali je bil očaran zaradi njene lepote še pred bitko. In pošlje k njej svate: "O prelepa Boginja bodi moja žena. Sedaj sem jaz gospodar vseh treh svetov in vsa njihova bogastva so v mojih rokah! Pridi k meni in vladajva skupaj!" - te Šumbhinove besede so prenesli glasniki Boginji Kali, ona pa odgovori: "Jaz sem se zaprisegla, da bo moj mož postal samo tisti, ki me premaga v boju. Naj on izide na bojno polje, če me on ali njegova vojska premagajo mu bom postala žena!"

Glasniki so se vrnili in prenesli Šumbhi kar jim je Boginja rekla, on pa se ni hotel boriti z ženo zato je zoper njo poslal svojo vojsko. Asure so napadale Kali v želji, da jo ujamejo in jo tako ukročeno in pokorno odpeljejo k svojemu gospodarju, toda Boginja je brez težave metala udarce s svojim kopjem in številne asure so padle ležeč na bojnem polju; nekatere je ubila Kali, nekatere pa je razmesaril njen lev. Preživele asure so se v strahu razbežale, Durga pa je napadala jahajoč leva in naredila velik pokol; njen lev stresajoč z grivo je razsekaval asure z zobmi in čekani in pil kri ranjenih.

Ko Šumbha vidi, da je njegova vojska uničena ga obvzame velik bes. Tedaj zbere svojo vojsko, vse asure, močne in pogumne vse, ki so ga priznali za svojega gospodarja in jih pošlje proti Boginji. Velika množica demonov je odšla na neustrašno Kali.

Tedaj ji vsi bogovi priskočijo na pomoč, Brahma se pojavi na bojnem polju v svojih kočijah, v katere so bili vpreženi levi, Šiva okronan z mesecem in omotan s strašnimi kačami strupenjačami, zajaha bika s trizobom v roki, Skanda njegov sin zajaha pava mahajoč s kopjem, Višnou je jurišal na Garudi oborožen z diskom, palico in lokom, s školjko in trobento in žezlom, njegove druge oblike - kozmični merjasec in človek lev pa so napadali za njim; Indra, vojskovodja nebeške vojske je jahal slona Ajarvata z vadro v roki.

Kali pošlje Šiva gospodarja asur: "Naj se on pokori in sklene mir z bogovi." Toda Šumbha zavrže ta predlog. On pošlje svojo vojsko na čelu z vojskovodjo Raktaviđa močnim demonom in ukaže, da se obračuna z bogovi brez, da bi jim prizanašal. Raktaviđa povede nešteto množico asur v bitko in demoni so začeli boj z bogovi na življenje in smrt.

Nebesniki so vrgli na Raktaviđa in njegove vojščake udarce svojega orožja in so številne asure iztrebili in jih pobili na bojnem polju, toda Raktaviđa niso obvladali. Bogovi so prizadejali asuri številne rane in kri je v potokih tekla naokrog, toda iz vsake kaplje krvi katero je pretil Raktaviđa se je na bojnem polju dvignil nov vojščak in jurišal v boj; zato je vojska asur katero so iztrebljali bogovi namesto da bi se zmanjšala začela razmnoževati neskončno, ter tako v boj stopila stotina novorojenih asur.

Tedaj boginja Kali sama stopi v boj z Raktaviđa. Ona ga ubije s svojim mečem, mu popije kri in poje vse demone rojene iz njegove krvi. Kali, njen lev in bogovi, ki so jo spremljali so tako uničili brezštevilno množico asur. Boginja jahajoč leva pride v bivališče grešnih bratov in oba Šumbha in Nišumbha - sta padla zaradi njene roke in odšla v cesarstvo Varuna; Varun pa je z zanko ujel duše demonov, ki so se pokorili zaradi svojih zlobnih del.

TRETJE OKO BOGA ŠIVE

Bog Šiva se je na sveti gori Himalaji nekega dne zatopil v globoko premišljevanje. Okrog njega so se raztezali velikanski gozdovi, polni

cvetja, ptičev, živali, nimf in duhov. Veliki bog je sedel sredi loga, na katerem so nebeške rože sijale, kakor mala sonca; zrak je bil poln vonja po sandalovcu in nebeški glasbi. Veličastne gore so izžarevale slavo velikega boga; vse naokrog je bilo slišati brnenje čebel. Vsi letni časi, vsa nebeška bitja ter vse sile neba in zemlje so se zbrale okrog Šive in tudi njihov duh se je potopil v yogo.

Bog Šiva je imel okrog ledij ovito tigrovo kožo, rame pa mu je prekrival levji kožuh. Njegovo svetlo žezlo pa je bila kača. Njegova brada pa je bila zelena. Njegovi dolgi lasje so bili spleteni v kite. Bogati so mu izkazovali čast in se pred njim priklanjali do tal. Pred njegovim čudovitim obličjem so bili očiščeni vseh grehov. Naposled je prišla še Uma, hči Himalaje in soproga Šive. Oblečena je bila kakor njen bog. S seboj je nosila velik glinast vrč, napolnjen z vodami vseh svetih rek in rečic, spremljale pa so jo boginje teh rek in rečic. Koderkoli je hodila, se je cvetje odpiralo, poplesovalo in pošiljalo proti njej svoje blage vonje.

Uma je bila dobre volje in zahotelo se ji je, da bi se igrala slepe miši. Ne, da bi pomislila, kaj počne, je svoje nežne ročice od zadaj položila na oči bogu Šivi.

Tisti trenutek pa je ves svet ovila tema. Sonce je ugasnilo in vsa živa bitja je obšla smrtna groza. Čez nekaj trenutkov pa je tema spet izginila, kajti na čelu boga Šive se je prikazalo svetleče se oko, njegovo tretje oko, ki je sijalo kakor sonce.

Plamen, ki je gorel iz tega očesa pa je bil tako silen, da je pri priči požgal vso veliko goro z gozdovi vred. In vse živali, ki so prebivale v teh gozdovih so prihrumele k bogu Šivi, da bi jih vzel v zaščito. Medtem so se plameni že dvignili prav do neba. Gore so izgubile svoje vrhove, vse svoje okrasje in dehteče rastline.

Tedaj je Uma stopila pred svojega gospoda in sklenila roke v molitev. Ko je Šiva videl, kako silna tesnoba tiči v njenih očeh, je na

gore vrgel svoj dobrodušen pogled. In v trenutku so bile visoke gore take kot prej, lepe in sijoče. Drevje je spet vzcvetelo in v ptice in v druge živali se je spet povrnilo veselje.

In Uma je rekla: "O ti, ki si svetost sama, razloži mi, prosim, kar te bom vprašala. Čemu se je na tvojem obrazu prikazalo tretje oko? In zakaj so bile požgane vse gore s svojimi gozdovi vred? In zakaj si potem vse gore in drevje spet napravil takšne, kakršni so bili prej, čeprav si jih malo prej uničil?"

Šiva pa ji je odgovoril: "O ljuba moja, ker si mi tako v šali pokrila oči, ne da bi prej pomislila, kaj počneš, se je vse veselje potopilo v temo. Zato sem si potem ustvaril tretje oko, da bi zaščitil vse, kar je živega na svetu. Toda ogenj tretjega očesa je bil tako silen, da je uničil vse gore. In samo iz ljubezni do tebe, o hči Himalaje, sem jim potem vrnil vso poprejšnjo lepoto."

NARADA IN VIŠNU

V davnih časih je živel božanski videc Narada, sin boga Brahme. Bil je poln predanosti Višnuu. Zadolžen za njegovo pobožnost se je Višnu nekega dne pojavil pred njim in mu rekel, da mu bo izpolnil eno željo. Narada pa si zaželi, da bi spoznal skrivnost božanske maje - privida, kateri se pojavlja, kot emanacija vrhovne substance - in je tančica katera pred nami skriva pravo bit sveta in življenja. Bog ga opozori, da naj se ne spušča v raziskovanje maje, toda Narada je v

svoji želji vztrajal. Nato pa mu je bog rekel: "Potopi se v tole jezero in boš spoznal kaj je to maja."

Narada se potopi v jezero, ko pa je iz jezera vstal se je pojavil v podobi lepega dekleta.

In iz vode stopi Sušila "krepostna" hčerka benarskega kralja. Ker pa je bila v cvetu mladosti jo je oče poročil s sosednjim kraljem Vidarbhe. Sveti videc in puščavnik se je sedaj v podobi žene do konca naužil slasti telesne ljubezni. Čez nekaj časa pa je stari kralj Vidarbhe umrl in na prestol se je povzpел Sušilin mož. Lepa kraljica pa je rodila veliko sinov in vnukov in bila je neznansko srečna.

Leta so minevala in nekega dne sta se Sušilin mož in njen oče sporekla, spor pa je vzplamtel v grozno vojno. V eni izmed bitk pa so ji padli vsi sinovi, pa tudi mož in oče. Ko pa so ji glasniki sporočili to žalostno novico je v žalni obleki odšla na polje smrti in začela glasno tožiti za umrlimi.

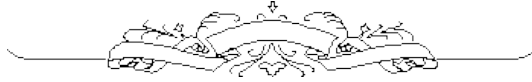
Ukazala je, da se zgradi gromozanska pogrebna grmada in, da se nanjo položi telesa sorodnikov, bratov, sinov, nečakov in vnukov. Zatem pa je z lastno roko prižgala grmado in, ko jo je obliznil plamen je ona vzklikala: "Sin moj! Sin moj!"

Ogenj se je razplamtel in Sušila se je vrgla vanj. Tistega trenutka pa ogenj postane hladen in bister, grmada pa se je spremenila v jezero. Sredi vode pa se Sušila zopet znajde kot sveti puščavnik Narada. Bog Višnu pa mu poda roko in ga popelje na obalo.

Ko sta stopila na suha tla ga G. Višnu vpraša z nasmeškom: "Kdo je ta tvoj sin, katerega smrt objokuješ?"

Narada je bil osramočen, bog pa nadaljuje: "Sedaj si videl, kako izgleda maja, ta moja žalostna in prekleta maja. Niti eden od bogov, niti Brahma rojen v lotosu, niti Indra celo Šiva ne morejo prodreti v

njeno neskončno globino. Kako boš šele ti razumel njo, katera je nerazumljiva?"

PURANDANA IN NJEGOV PRIJATELJ BREZ IMENA

Nekoč je živel poznan kralj po imenu Purandana. On je imel iskrenega prijatelja, toda nihče temu prijatelju ni vedel niti imena niti poklica.

Zatem pa se je kralj odpravil v beli svet, da bi si poiskal mesto, kjer bi se naselil in živel. Toda ničesar od tega, kar je videl mu ni bilo všeč. Zato si je mislil: "Videl sem že številna mesta, toda niti eden mi ni po godu. Želel bi živeti tam, kjer bom lahko zadovoljil vsem svojim željam, toda vse kar sem videl do sedaj me je samo razočaralo."

Naposled pa pride v mesto Bharatavaršo na jugu Himalaje. To veličastno mesto s svojimi devetimi vhodnimi vrati (alegorija - človeško telo ima 9 vhodov) in gizdalinskimi dvorci, čudovitimi nasadi in kristalnimi jezери se mu je zdelo, kot mesto po katerem je hrepenel.

Purandana je spoznal, da je njegovim popotovanjem konec in, da je tu mesto, katero bo zadostilo njegovim potrebam.

Kmalu za tem pa zagleda lepo dekle, katera se je s svojimi spremljevalkami sprehajala po nasadih. Njune poti so se križale in onadva sta se spogledala in zaljubila drug v drugega. Kmalu za tem pa so proslavljali svadbo. Skupaj sta živela v mestu z devetimi vhodnimi

odprtini in, ko se je Purandana sprehajal mimo enih vrat je začutil zadovoljstvo zaradi izpolnjene želje, toda istočasno - čudo, tudi nekašno praznino in čustvo praznine in neizpoljenosti.

Z vsem srcem pa je ljubil svojo ženo in počutil se je srečen samo v njeni bližini. Ko je ona jokala je jokal z njo; ko pa se je smejala se je smejal z njo. Suženjsko podrejen njenim muham in temperamentu je izgubil samega sebe in svoj jaz.

Veliko let je preživel v tem čudovitem mestu zadovoljujoč svojim željam, toda večnega užitka in zadovoljstva ni našel.

Medtem, ko se je tako potapljal v slasti življenja in iz svojega uma odstranil vse ovire je na mesto udaril močni vojskovodja (smrt). V tem vojskovodju pa je bila prisotna nedvoumna čarovnija s pomočjo katere je lahko povzročil veliko težav in podtikanj. S to čarovnijo je porušil čudovito mesto z devetimi vrati. Vse kateri so živeli v tem mestu pa je obvezla zla usoda, ušel pa ji ni niti Purandana. Naenkrat je ostal sam brez česarkoli in kogarkoli oropan celo svoje zavesti - spomina. V trenutku je vse pozabil - svojo preteklost, svoje kraljevanje, svoje veličastno mesto. Spominjal se je samo še svoje ljubljene žene. To mu je bil edini spominek, kateri mu je obsedel duha s tako močjo, da ni več zaznaval in se spominjal ničesar drugega. Celega je obvezla njena podoba in, kot norec, kateri izgublja samega sebe je začel postajati bitje o katerem je sanjal in tako se je Purandana spremenil v ljubko dekle, podobno njegovi ženi.

Ko pa je tako postal dekle je pozabil na svoj prejšnji obraz do take mere, da se je zaljubil v kralja Malajadhvajo in se z njim poročil. Čas je tekel, leta so minevala in nekega dne je kralj umrl. Skrhana od bolečin je kraljica objokovala njegovo smrt in svoje vdovstvo. Medtem, ko pa je tako tarnala je k njej pristopil nepoznan brahman in spregovoril: "Moj ljubljeni prijatelj ti jočeš! Jaz sem tvoj stari prijatelj ali me še poznaš? Zberi se in poskusi se spomniti, kdo si in kaj si. Jaz sem bil tvoj prijatelj, toda ti si zanemaril najino prijateljstvo in odšel si

v svet v iskanju za užitki in slastmi. Midva sva prijatelja združena z večno zvezo. Čeprav si me pozabil sem bil vedno s teboj. Vstopil si v mesto z devetimi vrati in si se tako močno navezal na eno ženo, da si izgubil samega sebe. Zatem pa si izgubil tudi svojo preteklost in si verjel, da si žena tega mrtveca. Ti nisi niti mož niti žena. Ti nimaš roda niti spola. Ti si Jaz in ne obstajaš ločeno od Mene. Spoznaj sebe, kot Mene. In tako, kot nekdo vidi sebe podvojenega medtem, ko se gleda v ogledalu, tako sedaj ti vidiš sebe, kot dva, sebe in Mene - toda v resnici sva midva eno."

DHRUVA ALI ZVEZDA SEVERNICA

Dhruva je bil sin kralja in prve kraljice, kajti tisti kralj se je dvakrat poročil. Mati kraljevega sina, stara kraljica, se je umaknila daleč od kraljevskega dvora in potlej prebivala v neki hišici na robu gozda. Nova kraljica je bila namreč strahovito ljubosumna in nikakor ni marala, da bi Dhruva in njegova mati živela v palači.

Dhruva je torej živel pri svoji materi v koči na robu nekega gozda. Tam se je igral z otroki, ki so vsi imeli očeta in mater. In kadar so ga vprašali kdo je njegov oče, kje je in kje živi in zakaj ga nikoli ne obišče, ni vedel, kaj naj bi jim odgovoril. Ko pa je Dhruva nekega dne dopolnil sedem let, je vprašal svojo mater: "Kdo pa je pravzaprav moj oče?"

"Tvoj oče je kralj," mu je povedala mati.

"Pa bi ga smel obiskati?"

Bog Nirrita – povezan z bogom Yamo. Jaha človeka in ga vodi proti jugozahodu, kjer je on paznik. Njegova žena Naritti pa je boginja razpadanja

"Smeš ga obiskati, sin moj, če ga želiš videti," mu je odvrnila mati.

Dogovorjenega dne je Dhruva odpotoval in prispel v kraljevo palačo. Kralj, ki si je ves čas silno želel videti svojega sina, se je na moč razveselil njegovega obiska. Vzel ga je na kolena, ga božal in mu sploh na vse načine dokazoval kako ga ljubi. Tedaj pa je v kraljevo sobano stopila druga kraljica, otrokova mačeha. In ta ni mogla prikriti svoje jeze. Kralj se je zbal njenih divjih pogledov in v tistem trenutku sina postavil na tla.

Dhruva je ostrmel in ta nenadna sprememba pri očetu ga je zadela v srce. Če je njegov oče kralj, si je mislil, bi moral biti mogočen vladar. A glej, prenehal ga je božati in pestovati, brž, ko se je prikazala druga kraljica. In s črno žalostjo v srcu se je Dhruva vrnil k svoji materi.

Mati pa ga je brž zasula z vprašanji: Kako se ima kralj? Ali je prepoznal svojega sina? Ali mu je izkazal svojo ljubezen?

Mali Dhruva pa je mislil samo še na eno in vprašal svojo mater: "Poslušajte, mati, ali je pod soncem bitje, ki je mogočnejše kakor moj oče?"

"Je otrok moj," mu je odgovorila mati. "To bitje je Krišna, bog sam. Ta je vsemogočen."

"Mi lahko poveste, mati, kje bi ga mogel najti?"

Teh besed se je mati kar ustrašila. Zbala se je, da bi njen sin utegnil znova odpotovati, zato mu je rekla: "Kje bi ga mogel najti? Eh ... tamle v gozdu. Tam, kjer prebivajo tigri, levi in medvedi, tam je domovanje vsemogočnega Krišne."

Še tisto noč, ko je kraljica trdno spala, je mali princ vstal, lepo

mirno zapustil domačo hišo in se odpravil v črn gozd. Da, odpravil se je iskat vsemogočnega boga.

"O Krišna," je šepetal gredoč, "varuj mojo mater."

"O Krišna, samo še zate živim," je šepetal, ko se je znašel v gozdu.

Gozd je bil grozeč, noč je bila črna, a fanta ni bilo niti najmanj strah. Ne, Dhruva ni nikoli poznal strahu. Hodil je in hodil ter se spotikal ob šture in korenine. Sčasoma pa so se mu oči navadile na temo in kmalu je opazil nekaj puščavnikov, ki so bili vsi globoko zatopljeni v svoje molitve.

"Katera pot pelje v domovanje Krišne?" jih je vprašal. A nobeden mu ni odgovoril.

In Dhruva je odšel naprej. Prav v srcu gozda pa je srečal tigra. Stopil je k njemu in ga željno vprašal: "Si ti Tisti, ki ga iščem?"

Tiger je sklonil glavo in zbežal.

In brez strahu je Dhruva odšel naprej po svoji poti. Tedaj pa je na nekem ovinku srečal medveda.

"Si ti tisti, ki ga iščem?"

Medved je sklonil glavo do tal in molče odhlačal mimo njega.

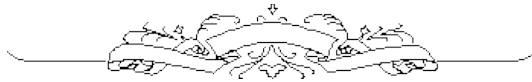
Dhruva je hodil še dolge ure, ne da bi se vsaj za hip ustavil, dokler ni naposled srečal nekega modrijana. Modrijan je stopal naravnost proti njemu, bil pa je Narada. In Dhruva ga je vprašal: "Kje naj najdem Tistega, ki ga iščem, vladarja vseh vladarjev?"

"Nenehno ponavljaj te svoje modre besede in gotovo boš našel Tistega, ki ga iščeš."

In Dhruva se je usedel, sam v srcu gozda z blestečim obrazom, negiben. Zbrano je molil in se spremenil v zvezdo. Postal je zvezda severnica, imenovana Dhruva.

Tako je Dhruva pred davnimi leti našel Krišno. Da našel ga je v lastnem srcu. In tako hitro ga je našel zato, ker je bil otrok in ker je bilo njegovo srce čisto.

Dhruva je za večne čase zatopljen v velikega Krišno, obliva ga z neizmerno ljubeznijo in časti iz dneva v dan.

KRALJ BHARTRIHARI IN PLOD NESMRTNOSTI

Nekoč je obstajalo mesto po imenu Uđajini v njem pa je bilo veliko dobrih stvari, to mesto pa je bilo lepše, kot Indrino nebeško prebivališče. V njem je prestoloval kralj, katerega kraljevska stopala so barvali s škrlatom žena podložnih vladarjev, tako, da so s škrlatom okrašena čela polagali na njegove noge; Ta kralj pa se je imenoval Bhratrihari in bil je večč lepih umetnosti in raznoraznih znanosti. Njegovemu mlajšemu bratu pa je bilo ime Vikarma - junaštvo, ker je s svojo pogumnostjo premagal vse svoje nasprotnike. V Bhartrihariji pa je živela žena po imenu Anangasena, najmilejša in najlepša od vil nebesnic in v marsičem najboljša od njih.

V tem mestu pa je živel tudi dobro obveščen brahman, kateri je prebral vse knjige starodavne in čudežne popisane z raznoraznimi čarovnijami; toda kljub temu je bil siromašen. Nekega dne pa se je

zgodilo, da se je z molitvami in klicanjem priljubil kraljici Zemlje - Parvati. In ona mu razveseljena reče: "Oj brahman, pripravljena sem te z nečem nagraditi." Brahman pa ji odvrne: "Oj boginja, če sem ti ugodil stori tako, da me bosta starost in smrt obšla." Tedaj pa mu boginja izroči božanski sadež rekoč: "Sin moj pojej ta sadež in starost, ter smrt ti ne bosta naudila."

Zatem, ko je brahman vzel sadje se je odpravil domov, doma pa se je okopal in opravil bogoslužje in že je hotel ugrizniti v sadež, ko se je nečesa spomnil in se zamislil: "Glej glej! Ali nisem siromak? Komu bo koristilo, če postanem nesmrten? Kolikor časa bom živel vedno bom berač. Boljše, če živim malo časa, toda bogat z dobrimi deli za druge. Poleg tega bo človek kratkega življenja blagoslovljen z razumom in vzvišenostjo v družbi z drugimi podobnimi prednostmi in sam s svojim obstojem prinesel drugim dobrobit. Ker je rečeno:

1. Plodno je življenje človeka, kateri živi malo časa, toda obdarjen z modrostjo, močatostjo, položajem in ugledom ter podobnimi lastnostmi - pravijo pravičniki. Toda zopet, bedno životari lahko tudi vrana, katera je odpadke hrane in raznovrstno razpadovino.

2. Resnično življenje pa je tisto katerega živijo znani in pravični ljudje. Še vrana lahko dolgo časa preživi na prebrani hrani s smetišča.

3. Prav zares resnično življenje živi tisti, katerega življenje žive tudi drugi; žerjav pa zna zapolniti trebuh samo samemu sebi.

4. Tisoč telesni niso nič vredni, ker se trudijo samo za sebe in polnijo samo svoj lastni trebuh, tisti kateri pa v tuji dobrobiti vidi svojo lastno je edini primeren za glavnega med pravičnimi. Tako podzemni ogenj pije ocean, da bi napolnil lastni trebuh, oblak pa blaži zemljino vročino, katera se nabere čez poletje.

5. Človek, ki drugemu ne koristi s svojo kasto, delom ali krepostmi se je rodil samo v besedah.

Če pa to ohranim v svojem umu bom to sadje ponudil kralju, on pa bo nedotaknjen s starostjo in smrtjo vedno skrbel za dobro ljudi vseh štirih kast.

In tako je on vzel sadje in pristopil h kralju in ga pozdravil:

6. "Naj te blagoslovi tisti, kateri nosi ogrlico iz kač in kateri je oblečen v rdeča oblačila, naj te blagoslovi Hari in Hara (Šiva in Višnu)!"

Ponudeč sadež kralju brahman reče: "O kralj pojey ta neprimerljivi sadež, katerega sem dobil po milosti boginje, pa ti ne bosta škodovala ne starost ne smrt!"

Kralj vzame sadež za zameno pa brahmanu podari veliko zemlje, potem pa ga odslovi. Tedaj pa se kralj zamisli: "Če bom ugriznil ta sadež bom dosegel nesmrtnost. Toda grozno ljubim Anangaseno in kako bom živel po njeni smrti? Nebi prenesel bolečine, da bi se od nje razšel. Zato bom ta sadež podaril Anangaseni, katera mi je ljuba, kot življenje."

Razmišljajoč tako on pokliče Anangaseno in ji da sadež. Anangasena pa je imela ljubimca paža in ko je v vsem razmislila je sadež dala njemu. Ta pa je z vsem srcem ljubil neko sužnjo, zato je sadež dal njej. Sužnja pa je bila zaljubljena v nekega pastirja in je sadež dala njemu. Pastir pa je bil neznansko zaljubljen v neko dekle, katera je zbirala kravje iztrebke; zato je sadež dal njej.

Zgodi pa se, da je ta dekle odšla iz mesta in s seboj je odnesla tudi košaro z iztrebki; na vrh pa je postavila plod nesmrtnosti in ko je tako stopala po cesti je prišel kralj Bhartrihari, kateri je s knezi odhajal na lov. Ko pa je on zagledal tisti plod na kupu iztrebkov ga je zagrabil in se obrnil nazaj proti dvoru. Tedaj da poklicati brahmana in mu reče: "Brahman ali na svetu obstaja še en takle plod kakršnega si mi ti daroval?" Brahman pa odgovori: "O kralj, to je božanski sadež,

katerega sem dobil po milosti boginje; na celem svetu ni takšnega sadeža. Poleg tega je kralj, kot sam bog in njemu se ne sme lagati; njega spoštujemo, kot svetinjo. Kaj ni rečeno:

7. Vidci so oznanili, da je kralj sestavljen iz božanske snovi, zato bo manj moder človek nanj gledal kot bi gledal boga in ne bo govoril nič drugega kot resnico."

Tedaj reče kralj: "Kako to, da se je tu pojavil ravno tak sadež?" Brahman pa mu reče: "Ali si ga pojedel ali nisi?" Kralj pa reče: "Nisem ga pojedel temveč sem ga dal svoji ljubljeni Anangaseni." Brahman pa reče: "Vprašaj Anangaseno, kam ga je dala?" Tedaj kralj pokliče Anangaseno in ji ukaže naj mu pove resnico glede tega, kar jo bo vprašal. Ona pa mu odgovori: "Sadež sem dala pažu." Potem pa so preverili in ugotovili, da je paž sadež dal sužnji, sužnja pa pastirju, pastir pa deklici katera je nabirala kravje iztrebke. Ko pa je do kralja prišla resnica ga je obvezala črna žalost in on reče:

8. "Zaman ljudje darujejo srce čaru mladosti in lepote; v srcih lepih žena bog Kama dela vse kar se mu zahoče."

In reče še: "Ta ničvrednež ne more vznikniti misli in postopkov žena. Zato se reče:

9. Skok konja, grom Indre, misli ženske, usodo človeka, sušo ali poplavo, teh stvari še bogovi ne morejo razumeti kaj šele človek!

Prav tako je lažje ujeti tigra v džungli, ptico v zraku, ribo v vodi, kot pa srce nestanovitne žene.

10. Prav tako si je lažje zamisliti da sin jalove žene zablesti v kraljevski slavi ali pa da na nebu zacveti cvetje, kot, da bi žensko srce zadržalo trohnicu čistosti.

11. Prav tako vedenje žena bega celo tiste, kateri so spoznali

resnico in kateri ločijo trpljenje od užitka, zmago od poraza ali življenje od smrti.

13. Če bi se žene naužile moškega, ki je kot sam Kama, pa bi si žene zaželele drugega človeka; takšna je ženska narava, pravijo ljudje čistega srca.

14. Brez čarovnijskih urokov, brez petja, znanja ali kakršnekoli izobrazbe so žene sposobne v trenutku prevarati moža kateri je sama zakladnica znanja.

15. Snubec, kateri na splošno očara vse žene je s strani svoje družine smatran za izobčenca svoje družine ali kaste, preziran ničvrednež, umazanec in nečastnež.

16. Ko so povzdignjene na višino, dostojanstvo in ugled in jih obkrožajo znamenite lepote in kreposti bodo žene same od sebe brez kakršnegakoli povoda potonile v blato hudobije.

17. Žene se smeji in jokajo zaradi koristi, one zavedejo človeka, da jim verjame, medtem, ko one ne verjamejo nikomur; Naj se človek dobre rodbine ogiba teh bitij, tako, kot potice pečene v pepelu pogorišča pogrebne grmade.

Poleg tega še:

18. Ni večje sreče, kot je odrekanje od posvetnosti; ni boljšega blaženstva od znanja in ni drugega rešitelja od Višnua, ni večjega sovražnika, kot je krog obstoja."

Ko je izgovoril zadnje besede se je Bhartrihari povsem odrekel posvetnega življenja in na prestol postavil svojega brata Vikramana, sam pa se je odpravil v globok gozd.

KAKO JE SAVITRI PREMAGALA SMRT

Kralj Asvapati se je moral dolgo pokoriti, preden je dobil hčerko Savitri, darilo boginje Gajatri. Deklica je rasla in kmalu je postala ljubka kakor Upsara sama. V njenih očeh, podobnih lotosovim cvetovom je venomer gorela luč. In vsa je bila kakor zlata podoba.

Ko je postala ženska, je kralju izjavila, da si sama poišče moža. Savitri je že takrat vrgla oči na Sativana Pravičnega. Čeprav je Sativan živel kot puščavnik, je bil kraljevskega rodu. Njegov oče, kralj Diumatsena je bil sposoben vladar, a je oslepel in njegovega kraljestva se je polastil sosednji kralj. Slepí Diumatsena se je potem s kraljico in princem umaknil v gozd. Tako je princ odraščal v gozdu in razvil se je v lepega mladeniča.

Ko je Savitri svojemu očetu povedala, komu je že obljubila svoje srce, je bil tam zraven tudi veliki modrec Narada. In ta je rekel: "Kraljična je storila prav, ko si je za moža izbrala tako lepega in pogumnega mladeniča, tako čednostnega in velikodušnega človeka, v katerem ni niti senčice zla, temveč so vse njegove misli prežete z lepoto in žlahtnostjo. Toda," je nadaljeval modrec, in kralj ga je pogledal s tesnobo v očeh, "toda princu ni usojeno dolgo življenje. Zapisano je, da mora umreti, še preden preteče leto dni."

Tedaj se je kralj obrnil k svoji hčeri in ji rekel: "Dragi otrok moj, slišala si besede velikega Narade. Izberi si torej drugega moža, kajti dnevi so princu Sativanu šteti."

Lepa kraljična pa je odvrnila: "Samo enkrat lahko oče odda v zakon svojo hčer in samo enkrat ženska lahko reče tvoja sem! Jaz sem si izbrala in ne bom več izbirala!"

In Narada je rekel: "Vidim, da tvoja hči ne bo spremenila svoje namere. Privoli torej v ta zakon in jo blagoslovi."

Kralj in Narada sta blagosloвила Savitri in zraven rekla: "Naj te spremlja sreča otrok."

Naslednjega dne se je kralj odpravil v gozd, kjer je prebival Diumatsena. In slepi oče Sativana je vprašal čemu ga je prišel obiskat sam kralj.

"O modrec kraljevske krvi," mu je odgovoril Asvapati, "pripeljal sem ti svojo edino hčer Savitri. Vzemi jo za svojo snaho."

A Diumatsena je odvrnil: "Izgubil sem svoje kraljestvo in zdaj z ženo in sinom prebivam v tem gozdu. Živimo asketsko življenje, naši dnevi pa so mračni in žalostni. Kako naj bi tvoja hči prenašala to trdo življenje v gozdu?"

In kralj mu je na to rekel: "Moja hči dobro ve, da se radost in žalost vrstita kakor dnevi in noči in da ni kraja na svetu, kjer bi sreča pognala korenine. Prosim te, da jo sprejmeš."

Diumatsena je torej privolil, da njegov sin vzame Savitri. Sativan je bil presrečen, ko je dobil tako lepo in čednostno ženo, Savitri pa je bila tudi zadovoljna, saj se ji je posrečilo, da je dobila moža, kakršnega si je zaželelo njeno srce. Odložila je svoja kraljevska oblačila in nakit ter si nadela preprosto obleko.

Tako je Savitri postala žena puščavnika. Spoštovala je svoje nove starše in postala je veselje svojemu možu, saj ga je obdajala z nežno govorico, z gorečnostjo do dela in predvsem z ljubeznijo. Živela je

asketsko življenje in privadila se je na vse tegobe. A niti za trenutek ni pozabila žalostnega prerokovanja in preštevala je dneve, ki so potekali.

In tako se je približeval dan, ko je imel njen mož zapustiti ta svet. Ko mu je preostalo samo še štiri dni življenja, se je zaobljubila, da se bo tri dni postila in da ves čas ne bo zatisnila očesa.

Njen tast je ob tem postal vznemirjen in ji je rekel: "Srce mi krvavi, otrok moj, kajti tvoja zaobljuba je nadvse stroga."

"Res je, kar praviš, sveti oče," je rekla Savitri, "toda jaz hočem in moram ostati zvesta svoji zaobljubi."

"Prav imaš," ji je odvrnil slepi tast, "ne, da bi ti smel prigovarjati, da prekrši zaobljubo. Nasprotno, moral bi ti reči, da se je drži."

Tri dni in tri noči je Savitri ostala tešč. Bila je že vsa bleda in izčrpana. A zadnja noč je bila najhujša.

In napočil je usodni dan. Sonce je vzhlo in Savitri si je rekla, da zdaj bo, kar bo. Njena lica so bila brez krvi, a poteze na njenem obrazu so bile odločne. Tiho in goreče je molila in pri jutranjem ognju opravila žgalne daritve. Nato pa je tiho in vdano pokleknila pred svoje nove starše ter sklenila roke. Prsi so ji valovile od globokega dihanja.

Vsi trije gozdni puščavniki so ji rekli: "Blagoslovljena bodi," in Savitri je potem molila, da bi se izpolnila njihova želja.

"Zdaj, ko si uresničila svojo zaobljubo, lahko ješ," so ji rekli.

"Ne, prvi grižljaj bom zaužila šele po sončnem zahodu," je odvrnila Savitri.

Sativan je vstal, si zadel sekiro na ramo in odšel proti gozdu, da bi nabral drv, sadežev in zelenjave za večerjo.

Tedaj pa ga je Savitri poklicala in mu rekla: "Ne hodi sam, ljubezen moja. Nadvse si želim, da bi te danes spremljala."

"Gozd je mračen, pot je dolga in težka," ji je odvrnil Sativan. "Ti pa si tako bleda in izčrpana od stroge pokore."

Savitri je naslonila glavo na njegovo ramo in nežno rekla: "Nič nisem izčrpana od dolgega posta. Nasprotno, močnejša sem kakor kdajkoli. Sicer pa, kako naj bi bila utrujena ob tvoji strani?"

"Pa pojdi z mano, če si tako želiš," ji je nato odvrnil Sativan. "Toda moje starše prosi, da ti dovolijo in te blagoslovijo."

Starši so ji rade volje dovolili in tako sta žena in mož odšla proti gozdu. Pavi so se spreletavali vse naokrog in z jasnega neba je sijalo sonce.

"Kako silne so široke reke, kako lepo je cvetoče drevje!" je vzkliknil Sativan.

Misli lepe Savitri pa so bile deljene: veselo je kramljala s svojim možem in delila z njim radost življenja, hkrati pa je s tesnobo v srcu pričakovala, kdaj bo prišla ura, ko se bo prikazal Jama, gospodar smrti. Vendar pa svoje bojzani ni pokazala.

Sativan je nabiral sadeže in jih metal v košaro. Sekal je suhe veje za ogenj, a ker je sonce pripekalo čedalje močnejše, je postal utrujen.

"Glava me boli," je rekel, "in roke mi slabijo. Moje telo je, o ljuba moja, kot bi bilo prestreljeno s tisoč streljanci. Legel bom, da si odpočijem."

Vsa trda od strahu, a molče je Savitri svojega moža objela. Sedla je z njim na travo in si njegovo glavo položila na kolena. Spomnila se je besed modreca Narade in tedaj je sprevidela, da je napočila usodna ura. Držala je glavo svojega moža v rokah in jo nežno božala. Nenadno pa se je v gozdu zmračilo in iz mraka je stopil Jama, gospodar smrti. Na glavi je imel žareč diadem. In pogledal je spečega Sativana.

Srce lepe Savitri je bilo polno žalosti in strahu. Položila je svojega moža na travo in sunkoma skočila pokonci.

"Kdo si, bitje božansko?" je vprašala. "In kakšno oznanenje prinašaš?"

In Jama je odvrnil: "Vem, da ljubiš svojega moža in da se že dolgo pokoriš. Jaz sem gospodar smrti. Tvojemu možu so dnevi šteti, torej sem prišel, da ga vzamem s seboj. Ta princ ima čisto srce in neštete so njegove čednosti. Zato sem sam prišel ponj."

Sativanov obraz je postal pepelnato siv. Jama se je dotaknil njegovega nosu in mu vzel dušo. Tako je Sativan umrl. Prenehal je dihati.

Jama je stisnil k sebi njegovo dušo, se obrnil proti jugu in naglo odšel. Toda Savitri je stekla za njim. In Jama je zaslišal njene korake.

"Vrni se o Savitri," ji je rekel. "Ne hodi za mano. Poskrbi za pogrebne svečanosti. Tvojih vezi s Sativanom je konec. Odvezana si zakonskih obveznosti. Ne stopaj torej po moji poti."

A Savitri mu je odgovorila: "Jaz moram slediti svojemu možu. Dolgo sem se pokorila. In držala sem svojo zaobljubo. Ne, ne morem se vrniti. S tabo sem naredila že sedem korakov in modreci pravijo, da tisti, ki s kom naredi sedem korakov, postane njegov tovariš. Torej smem govoriti s teboj in ti me moraš poslušati. Dosegla sem popolno

življenje na zemlji, ker sem se bila držala zaobljub in ker sem bila tako navezana na svojega moža. Torej ni pravično, da me ločiš od njega in mi kališ srečo, ko praviš, da so moje vezi pretrgane in, da se pričinja novo obdobje mojega življenja."

Jama se je zamislil in potem rekel: "Tvoje besede so modre in prijetno jih je slišati. Zato me lahko prosiš za kako uslugo, preden odideš. Vse ti ustrezem, toda moža ti ne vrnem."

In Savitri je rekla: "Vrni vid očetu mojega moža, o bog vsemogočni."

"Tvoja želja je izpolnjena," ji odvrne Jama. "Tvoj tast že vidi, zdaj pa pojdi domov, utrujena si."

A Savitri je nadaljevala: "Kako naj bi bila utrujena, ko sem s svojim možem? Njegova usoda je tudi moja."

Spremljala ga bom, pa ga odpelji kamor hočeš. Poslušaj me torej, bitje božansko, katerega naklonjenost me tako osrečuje. Pravi blagoslov je, ko smem gledati v obličje božanskemu bitju in dvakratni blagoslov, ko smem z njim tudi govoriti. Prijateljstvo zmeraj prinaša bogate sadove."

In Jama ji odgovori: "Všeč mi je tvoja modrost. Zdaj lahko izrečeš drugo željo in izpolnim ti jo, le moža ti ne vrnem."

Savitri je rekla: "Naj bo mojemu modremu in svetemu tastu vrnjeno kraljestvo, ki ga je izgubil. Naj znova postane zaščitnik svojega ljudstva."

"Tvoja prošnja je uslišana," ji je rekel Jama, "Kralj se bo vrnil k svojemu ljudstvu. Zdaj pa se vrni princesa. Tvoji želji sta že izpolnjeni."

Šitala, boginja koz. Kličejo jo zaradi zaščite pred to boleznijo. Posebno je priljubljena pri materah, katere jo kličejo zaradi zaščite svojih otrok

Toda Savitri je nadaljevala: "Vse, kar je živega na svetu je pokorno tvojim zapovedim. Toda življenja jemlješ po sporazumu z bogovi in ne po lastni volji. Zato se imenuješ Jama, tisti, ki vlada po sporazumu. Poslušaj me, o veliki bog. Nebeška bitja so dolžna ljubiti vsa bitja na zemlji in jih poplačati za dobra dela. Hudobni ne premorejo ne ljubezni ne modrosti, toda nebeški duhovi, ki so sveti, vzamejo v zaščito vsako bitje in so prijazni celo s svojimi sovražniki."

Jama je bil očaran.

"Tvoje modre besede," je rekel, "so kakor požirek osvežujoče vode žejni duši. Izreči torej še tretjo željo in izpolnim ti jo, toda moža ti ne vrnem."

Savitri je rekla: "Naredi, da bo imel moj oče, Asvapati, še veliko sinov."

"Imel jih bo," je odvrnil Jama. "Tvoja prošnja je uslišana, zdaj pa se vrni domov, o princesa, kajti dolgo pot še imaš."

Savitri pa je rekla: "Šla sem s svojim možem in pot ni bila dolga. Moja srce si želi daljše poti. Poslušaj moje besede, o Jama, pa čeprav še tako hitiš po svoji poti. Ti si velik, moder in mogočen. Ti si gospodar pravice. Človek ne more nikoli imeti toliko zaupanja vase kakor v nebeško bitje. Zato je dobro poskrbeti za prijateljstvo z nebeščani. In kdor išče prijateljstvo, mora tudi dati prijateljsko besedo!"

Jama je rekel: "Nisem še slišal smrtnika, ki bi govoril tako kakor ti. Izpolnim ti še četrto željo. Zahtevaj od mene, kar hočeš, samo ne življenja svojega moža."

"Naredi, da bom imela s svojim možem veliko otrok, saj si vsemogöčen."

Jama je bil vesel, ko je naposled prosila tudi zase.

"Imela boš veliko sinov, pinceasa. Vsi bodo plemeniti in modri in tvoj kraljevski rod se bo nadaljeval. Zdaj pa zadnja beseda, kraljična; vrni se domov!"

A Savitri je nadaljevala: "Tisti, ki so sveti, se morajo ravnati po zakonih vesoljne morale, o Jama vsemogočni. Sveti so steber vesolja. Vsi so povezani med sabo in niso nikoli utrujeni. Svojim bližnjim pomagajo, a ne pričakujejo plačila. Dobro delo storjeno z vedrim srcem, ni nikoli vir nejevolje. Dobro delo ne more škodovati časti. Delati dobro pa je poglavitni cilj pravičnih in pravični so edini resnični zaščitniki vseh."

"Bolj kot govoriš, bolj te spoštujem kraljična," ji je rekel Jama. "Zdaj me smeš prositi zares nekaj posebnega."

In tedaj je Savitri rekla: "O ti mogočni, ti, ki izpolnjuješ želje, ti sam si mi že obljubil tisto, kar pa se ne more zgoditi brez mojega moža. Obljubil si mi veliko sinov. Zato te prosim, o kralj, da mi vrneš moža Sativana. Brez njega sem kakor mrtva. Brez njega si ne morem zaželeli sreče. Brez Sativana ne morem živeti. Obljubil si mi sinove, o Jama vsemogočni, vzel pa si mi moža. Poslušaj me in izpolni mi še to željo; vrni mojemu možu življenje, da se bo lahko uresničila in izpolnila tvoja obljuba."

"Prav rad ti vrnem moža," je tedaj rekel Jama. "Prost je. Nikoli ne bo bolan in dobro se mu bo godilo. Oba bosta dolgo živela in imela bosta veliko otrok."

Po teh besedah je gospodar smrti izginil. In Savitri se je vrnila v gozd, kjer je ležal njen mož. Njegovo telo je bilo že mrzlo in bil je siv kot pepel. Savitri je sedla na travo poleg njega in mu roke položila na kolena. Tedaj pa se je v Sativana vrnilo življenje. Pogledal je svojo

Savitri z očmi, v katerih je blestelo jezero ljubezni. Bil je, ko da bi se vrnil iz dalnje dežele.

"O dolgo sem spal," je spregovoril. "Čemu me nisi prebudila, moja ljuba? In kaj je bila tista mračna prikazen, ki me je potegnila k sebi?"

Savitri mu je odgovorila: "Bila je in je izginila. Dolgo si spal in dodobra si se odpočil ljubezen moja. Vstani in vrniva se domov, kajti noč že prihaja."

Sativan je vstal, ves čil in spočit. Ko je pogledal naokrog sebe, je opazil, da sta še vedno v gozdu.

"Prišel sem semkaj, da bi nabral sadežev. Ko pa sem sekal suhe veje, sem začutil hudo bolečino. Omedlel sem in padel na tla. Glavo sem položil na tvoja kolena in medtem, ko si me božala, sem se potopil v globok sen. Nenadno pa me je obdala tema in opazil sem neko črno senco, ki so jo obdajali slepeči žarki. Je bil to samo privid, ali se je res zgodilo?"

"Noč prihaja," je rekla Savitri. "O tem ti bom jutri pripovedovala. Zdaj, kraljevič moj, pa se vrniva k tvojim staršem. Že slišim, kako se oglašajo gozdne zveri."

"Gozd je že teman in ne bova mogla najti poti do naših bivališč," je rekel Sativan.

Savitri ga je objela okrog pasu in napotila sta se proti domu. Kmalu pa se je prikazala luna in jima s svojimi mehкими žarki pokazala pot.

Medtem, se je Diumatsenu povrnil vid in s svojo ženo se je odpravil v gozd, da bi poiskal sina in snaho. A žalosten in obupan se je moral vrniti v svoje puščavniško bivališče.

Ko sta se Savitri in Sativan vrnila domov, so se razveselila vsa srca. Savitri je povedala, kaj se je pripetilo v gozdu. In modri puščavnik, bivši kralj Diumatsena je rekel: "O deviška in prežlahтна kraljična, kraljevega sina si rešila oceana teme in žalosti."

Naslednjega dne so prihiteli z novico, da je sovražni kralj umrl in da zahtevajo nazaj Diumatsena, svojega zakonitega kralja.

"Vozovi že čakajo, o kralj. Vrni se v svoje kraljestvo!"

Tako je dobra Savitri s svojo pobožnostjo in ljubeznijo premagala smrt ter vsem prinesla radost in blaginjo.

PRESTOL KRALJA VIKRAME

Kralj Vikrama je bil vladar, čigar ime še danes častijo po vsej Indiji, kajti bil je nadvse moder in pravičen. Nikoli ni nikomur za las storil krivice, njegovo srce je bilo zmeraj polno razumevanja in usmiljenja. Zato ljudje še danes, kadar imajo v mislih kakšnega pravičnika, rečejo: "Vanj se je naselila modrost kralja Vikrame" ali "Plašč kralja Vikrame je padel nanj" ali "Sedi na prestolu kralja Vikrame."

Pretekla je dolga vrsta stoletij in velika palača Vikrame blizu mesta Ujjain je razpadla v razvaline. Nekdanje kraljevske vrtove in parke je prerasla trava. Kravarji in kozji pastirji so tja vodili na pašo svoje govedo in koze. Medtem, ko se je živina pasla, so se otroci prastirjev igrali, prepevali so ali pa igrali na flavte.

Nekega dne pa je gruča otrok odkrila nekakšno poljano, nadvse pripravno za pastirske igre. Ta poljana pa je bila posejana s številnimi grički in kupi belega kamenja. In ni bilo dolgo, ko so otroci med kamenjem našli prelepo oblikovano ploščo iz srebrnega belega marmorja. Da, ta ploščica je bila tako lepo obdelana in izrezljana, da je spominjala na sodni prestol.

Eden izmed otrok se je brž usedel na to ploščo ter z močnim in resnobnim glasom oznanil: "Prijatelji moji, jaz bom vaš sodnik. Prihajali boste predme s svojimi pravnimi in imeli bomo svoje sodišče."

Privzdignil je glavo, obraz se mu je zresnil in res se je šel sodnika.

Otrokom se je zdelo na moč zabavno igrati se pravdarje in sodnike. Že so si izmislili nekaj pravnih, stopili pred svojega tovariša - sodnika in sila s ponižnim glasom začeli:

"Ali lahko prevzvišeni sodnik lahko razsodi v zadevi med tem kmetom in mano? Ta krava je moja."

"Ni res, on mi jo je ukradel," je zavpil drugi pastirček.

Nato so nastopili še drugi in vsi so se pritoževali: "Ta pes" ali "ta obleka" ali "ta zemlja je moja..." Skratka, izmisliti so si znali na kupe pravnih.

Tedaj pa se je pripetilo nekaj nadvse čudnega. Otroku, ki je sedel na marmornati plošči, je bil prav tako navaden pastirček kot vsi drugi otroci, ko pa je poslušal izmišljene pravde, se je celo njegovim tovarišem zdel čisto drug, spremenjen človek. Obnašal se je sila resnobno in namesto, da bi namišljenim pravdarjem odgovarjal za šalo in skozi smeh, se je ob vsakem primeru globoko zamislil. V večini spornih primerov je bila njegova odločitev modra, da bolj ni mogla biti.

Otroci so se pričeli čuditi, presenečeni so bili spričo resnobnosti, s katero je otrok-sodnik obravnaval sporne primere. Začeli so si izmišljati še bolj zapletene pravde, a vsako je njihov "sodnik" odločil z nenavadno modrostjo. Ta igra je trajala več ur in pastirček, ki je sedel na marmornati plošči, je ves čas ostal nadvse resnoben, tako da se mu tovariši niso mogli načuditi. In naposled je prišel čas večerje. "Sodnik" je skočil s plošče in odšel s svojimi prijatelji.

Otrokom je ostal ta dan globoko v spominu in kadar so se med seboj sprli, so poklicali svojega "sodnika", ga posadili na marmornato ploščo - na sodni prestol - in odločati je moral o njihovem sporu. In vsakokrat se je zgodilo isto: duh spoznanja in pravice je navdihnil otrokovo dušo, tako, da je vsak primer razrešil lepo in po pravici. Ko pa je potem skočil s svojega "prestola", je spet postal navaden razigran pastirček, kakršni so bili vsi drugi.

Glas o otroku-sodniku je prav kmalu segel tudi do bližnjih vasi. In že se je dogajalo, da so k pastirčkom prihajali kmetje, da je razsojal o njihovih sporih in zahtevah. Otrok-sodnik je sedel na marmornati plošči na poljani sredi drevja in vsakokrat razsodil tako, da so bili vsi zadovoljni, tožitelji in toženi. Kmalu v vsej soseščini ni bilo več spora, ki nebi bil rešen lepo pravično in prijateljsko.

In ni bilo dolgo, ko so glasovi o teh dogodkih prišli na ušesa kralju samemu. Ne, da bi kaj dosti premišljeval, je rekel: "Tisti pobič najbrž zaseda v bivši sodni dvorani kralja Vikrama."

Ko pa so modrijani slišali te malomarne kraljeve besede, so se jim ušesa našilila in rekli so: "Kralj je povedal globoko resnico, kajti tam, kjer pastirji pasejo svoje črede, ležijo razvaline velike palače, v kateri je nekoč prebival kralj Vikrama."

Ta kralj si je že dolgo prizadeval, da bi v svoji deželi vladal po zakonu in pravici. Nešteto pravnih prijav je prihajalo do njega, a bil je tako

zavzet z vsakdanjimi težavami, da vselej ni mogel ravnati, kakor bi bil hotel.

"Če takšnale plošča sredi razvalin iz navadnega otroka naredi modrega sodnika, bom dal prekopati vse tisto zemljišče, da najdem sodni prestol kralja Vikrame. In brž ko bom sedel na tisti prestol, se bo v meni naselil duh kralja Vikrame. Tako bom postal sodnik, najpravičnejši pod nebom."

Kmalu so prišli možje, oboroženi z lopatami in drugimi pripravami, ter pričeli na mile viže razkopavati med razvalinami nekdanje palače. Tam, kjer je nekoč med drevjem rasla visoka trava, je bilo zdaj videti samo še kupe prsti, kamenja in blata. Pastirčki so segnali svoje krave, ovce in koze, ter jih odpeljali na druge pašnike. Otroku-sodniku pa je bilo hudo pri srcu. Bilo mu je, kakor bi izgubil del samega sebe.

Po dolgih dneh težkega dela in iskanja je bila kraljeva namera kronana z uspehom; njegovi ljudje so odkrili zlat prestol. Sedež je bil iz marmorja, noge in naslonjalo pa so držali krilati duhovi. Da, ta prestol ni mogel biti nič drugega kakor sodni prestol kralja Vikrame.

Sredi splošnega veselja so prestol odnesli v prestolnico ter ga s številnimi ceremonijami postavili v sodno palačo. Vsa dežela se je morala več dni postiti in zraven goreče moliti do dne, ko naj bi kralj sedel na prestol kralja Vikrame.

In tisti dan je naposled napočil. Po ulicah se je trlo vse polno ljudi, ki so prišli od blizu in daleč, da bi videli, kako bo kralj stopil v sodno palačo in sedel na prestol pravice.

Kralj je počasi, slovesno stopal proti palači in naposled pokleknil pred prestolom. Potem je vstal, se povzpel prav do prestola, se obrnil proti množici in že se je mislil sestiti, ko je eden izmed duhov, ki so krasili prestol, spregovoril:

"O naš mogočni kralj, ali ste vredni tega prestola, ali ste zares vredni, da sedete na sodni prestol kralja Vikrame? Ali ste zares vse svoje življenje poskušali biti pravični sodnik? Ali niste bili nikoli lakomni po kraljestvih, ki niso vaša?"

V glasu govorečega duha je tičala globoka žalost. In kralju so se v tistem trenutku zvrstili pred očmi prizori njegove sebičnosti, njegove pohlepnosti in krivičnih želja. Tedaj se je zavedel, koliko krivic je že povzročil v svojem življenju, in po dolgem premolku je rekel:

"Ne, angel prestolni, zares nisem vreden."

"Posti se in moli še tri dni," mu je velel duh. "Tako se boš očistil in šele tedaj boš imel pravico sestiti na ta prestol."

Po teh besedah je duh razprostrl svoja krila in odletel.

Kralj si je tedaj ogledal prestol in opazil, da ga podpira štiriindvajset krilatih podob.

Pretekli so trije dnevi posta in molitev in kralj je spet poskušal sestiti na prestol kralja Vikrame.

A zgodilo se je kakor prvič. Oglasil se je drugi duh in ga vprašal:

"O kralj naš mogočni, ali niste nikoli poželeli bogastva drugih?"

Kralj pa je odgovoril: "Da, poželed sem in nisem vreden tega prestola." Duh pa mu je velel, da naj moli in se posti še tri, nato pa je odletel.

To se je ponovilo vsak tretji dan, vsakokrat so se vrstila nova vprašanja, vsakokrat je moral kralj priznati, da ni vreden prestola, in vsakokrat je odletel po en duh.

Nazadnje je prestol podpiral samo še en duh. Kralj se je že dolgo postil in dolgo molil, tako, da se je zdaj približeval prestolu z velikim zaupanjem. Toda ko je nameraval sestiti, ga je tudi zadnji duh vprašal:

"Ali ste zares očiščeni, o kralj naš mogočni? Ali je vaše srce tako čisto kakor srce otroka? Če je, potem ste resnično vredni, da sedete na ta prestol."

"Ne," je odvrnil kralj, "ni."

Zamislil se je v svoje srce in nadaljeval:

"Ne, resnično nisem vreden tega prestola."

Po teh kraljevih besedah si je duh naložil prestol na glavo in izginil v višavah.

Kralj je ostal sam, globoko zatopljen v tihe molitve. Zdaj je dojel, da je zadnji duh razkril vso skrivnost pravičnosti: samo tisti, ki ima tako čisto srce, kakor je čisto otroško srce, je lahko zares pravičen. Zato je navaden pastirček lahko sedel tja, kamor kralj ni mogel: na prestol kralja Vikrame.

ZGODBE O VETALI

(vetala - duh, kateri živi na pogoriščih in grobiščih in vstopa v trupla in straši mimoidoče)

Na bregu reke Godavari leži kraljevina Pratisthana; v tej kraljevini pa je v davnih časih živel slavni kralj po imenu Trivikarmasena, sin kralja Vikramasena in Indrin nasprotnik po moči. Vsak dan, ko je imel kralj zasedanje in je v dvorani pričakoval molilce je neki brahman prihajal tja in kralja obdaroval s sadežem sadnega drevesa. In vsak dan je kralj ta sadež vzel in ga takoj izročil zakladničarju, kateri je stal ob njem.

Tako je minilo mnogo deset let vse dokler nekega dne ni v dvorano zašla majhna opica, katera je ušla svojim paznikom, kralj pa mu je videč, da je svečenik že odšel vrgel darovani sadež. Ko pa je opičjal ugriznil v ta sadež iz njega pade čudovit dragulj. Kralj ga opazi in pobere s tal. Tedaj pa vpraša zakladničarja: "Kam si shranil vse tiste sadeže, katere mi je leta dolgo nosil ta svečenik in sem jih dal tebi, da bi jih shranil?"

Zakladničar se ustraši in odgovori: "Metal sem jih skozi okno v shrambo, vrat pa nisem odpiral. Če ukažeš gospodar bom odprl shrambo in pogledal kaj je v njej."

Kralj mu pokima naj tako stori, zakladničar pa se hitro oddalji. Kmalu za tem pa se vrne nazaj in obvesti kralja: "V shrambi ni več niti enega sadeža; najbrž so strohnili, toda našel sem cel kup dragega kamenja."

Ko je kralj to slišal se je tako razveselil svojega poštenega zakladničarja, da mu je podaril vse dragulje. Ko pa je naslednjega dne svečenik prišel kot ponavadi s sadežem v roki ga je kralj prestregel z vprašanjem: "Oče moj zakaj me vsak dan obdarite s tako dragocenim darilom? Danes ne bom sprejel darila prej dokler mi tega ne pojasniš."

Svečenik popelje kralja na stran in mu zašepeta: "Gospodar moj, pripravljam se, da bom opravil določen čarovniški obred in

potrebujem pomoč pogumnega človeka. Rotim te pomagaj mi, najpogumnejši od pogumnih!"

"Bom," mu obljubi kralj, svečenik pa zadovoljen reče: "Potem pa pridi ob mraku na veliko požigališče, ko bo štirinajsti dan temne polovice meseca. Jaz te bom čakal pod drevesom vate."

"Vsekakor bom prišel," reče kralj, svečenik pa se vesel odpravi proti domu. Ko je vstal štirinajsti dan temne polovice meseca se je zvesti kralj spomnil dane besede in se ob mraku neopazno prikradel iz dvorca, zavil v temnomoder plašč s kaljenim mečem v roki; na obrazu pa si je naslikal znake, kateri odganjajo zle duhove. Vstopi na požigališče katero je bilo obvito z meglo in dimom. Grozljive žerjavice iz pogrebnihih grmad pa so pogledovale kot pošastne oči, zli duhovi in volkodlaki pa so se zbirali v obroču okrog njega, ko je hodil po kupu kosti neštetihi mrtvecev. Toda kljub temu to grozno pogorišče v katerem so odzvanjali kriki groze in kateri je bil videti kot sam bog strahu ni vznemirilo kralja, kateri je korakal tam okrog. Razgledal se je in opazil svečenika stisnjenega ob drevo vata okrog katerega je zarisal čarovniški krog.

Kralj pristopi k njemu in reče: "Prišel sem spoštovani stavec. Ukaži mi kaj mi je storiti, da bi ti pomagal."

Svečenik hvaležno pogleda kralja in spregovori: "Gospod ko mi izkazuješ svojo milost dobre volje bi te prosil, če greš del poti z menoj dokler ne preideš do drevesa sisua. Na veji tega drevesa visi truplo človeka. Prinesi mi to truplo! Bodi tako milosten in pomagaj mi srečni kralj!"

"Bom," reče kralj, zvest svoji obljubi; obrne se proti jugu in odide. Hodil je skozi mrak, toda na pot je padlo nekaj nedogorjenih grmad; toda naposled je le prišel do drevesa sisua. Na eni od vej je viselo truplo človeka, drevo pa se je dvigalo kot slika in podoba samega Drevesa noči, tako se je kadilo od dima požganihi trupel in mastnih saj

katere so se vpile v skorjo drevesnih vej. Kralj se povzpne na drevo, prereže vrv in spusti obešenca na tla; truplo udari ob tla in zavrešči, kot, da ga je dotik z zemljo zbolel. Kralj sestopi z drevesa in se nežno dotakne trupla pomisleč, da je v njem še sled življenja. Ob njegovem usmiljenem dotiku pa se je truplo zatreslo zaradi pošastnega krohota. Kralj pa je tedaj spoznal, da je truplo obsedel zli duh.

"Zakaj se smejiš?" ga vpraša neustrašno. "Pojdiva." Toda še tistega trenutka, ko je spregovoril te besede je videl, da je truplo izginilo; ponovno je viselo z drevja navzdol. Kralj pa ne bodi len se zopet povzpne na drevo in ponovno spusti mrtveca na tla - kajti srce pogumnega človeka je kot diamant. Nemo je pobral truplo si ga optal na ramo in se odpravil proti mestu, kjer ga je čakal svečenik.

In medtem, ko je tako korakal se oglasi vetala v truplu, katerega si je optal na rame: "Oj veličastvo, če bi malo bolj počasi hodil ti bom povedal zgodnico. Poslušaj!"

ZGODBA O ZVESTIH SNUBCIH

Na obali reke Kalindi se nahaja Brahmasthala, brahmansko prebivališče; tam pa je nekoč živel brahman po imenu Agnisvamin, veliki poznavalec Ved. Žena mu je rodila tako lepo hčer, da je Stvarnik moral priznati, da poprejšna stvarjenja nebeških deklet niso nič v primerjavi s to deklico. Ko pa je deklica, katero so imenovali Mandaravati zrasla v dekle so k njej pristopili trije snubci - trije mladi brahmani, vsi so bili enako spoštovani in odlični. Vsak od njih je

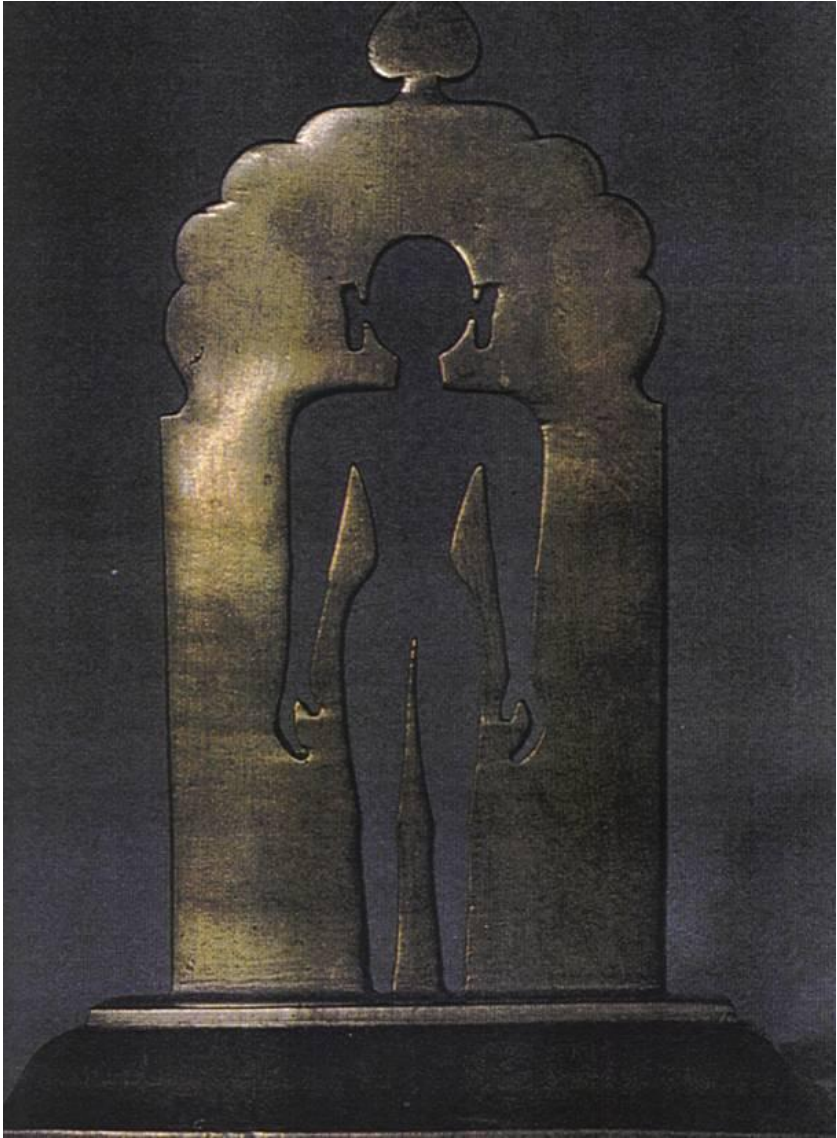
zaprosil njenega očeta za njeno roko s takšnim zanosom, da je grozil, da se bo ubil, če bo dekle odšla s kom drugim. Da pa nebi izzval smrti vsaj dveh brahmanov se je Agnisvamin odločil, da je ne bo dal nobenemu in dekle je tako ostalo pri svojih starših. Snubci pa so se nastanili v Brahmasthli, da bi dan in noč gledali njen obraz bleščeč kot mesec, obsedeni z njim, kot čakor-ptice (jerebice).

Toda iznenada je prišla grozna smrt, katera je pokosila Mandaravati. Skrhani zaradi žalosti so jo trije brahmani pokopali, kot se to spodobi. Eden od njih je na pogorišču postavil malo kočico in se ulegel na deklčin pepel, živeč samo od miloščine. Drugi je pobral njene kosti in odšel na obale reke Gange. Tretji pa se je napotil po svetu in taval iz dežele v deželo.

Popotujoč po božjih poteh ga je v neki vasi Vakrolaka nek brahman povabil k sebi v goste. Po vljudnostnih ceremonijah pa sta se usedla, da bi jedla, medtem pa se je eden od gostiteljivih otrok začel jokati. Mati ge je poskušala pomiriti in potolažiti, toda otrok se je začel še bolj dreti in vriskati do nebes, ona pa ga jezna zabriše v razplemtelo ognjišče in njegovo telo je takoj pogorelo.

Ob tem groznem prizoru pa gost vzklikne: "O groza!" Prišel sem v dom ljudožerca! Ne bom vzel niti grižljaja te grešne jedi!"

Toda oče reče: "Poglej sedaj in bodi priča moji čarovniji, katera oživlja mrtve!" Prime zavitek papirja na katerem je bila zapisana čarovnija in jo spregovori nad prahom in s tem prahom posuje pepel. Otročič pa je še tistega trenutka vstal od mrtvih. Ko je to videl je svečeniku odleglo pri srcu, zato je začel jesti. Gostitelj pa čarovniški papir obesi na kljuko, povečerja in si z gostom deli posteljo za noč.

Osvoboditev duha

Takoj, ko so zaspali pa se svečenik skobaca z ležišča in vzame z zidu papir s čarobnim zapisom, ter se takoj odpravi na pot. Hodil je podnevi in ponoči vse dokler se ni znašel na mestu, kjer je bila Mandaravati zgorela. Tam pa najde tudi drugega brahmana, kateri se je v tem času vrnil z reke Gange, kamor je odvrigel deklíčine kosti. Tretji pa je ves čas živel na pogorišču v kolibi in spal na pepelu dekleta.

Popotnik pa reče: "Ni drugega, kot da se ta koliba podre, jaz pa bom ljubljeno s pomočjo te čarovnije oživel." In on pokaže zavitek papirja. Vztrajal je toliko časa, dokler niso skupaj podrli kolibe; zatem pa on vzame papir in spregovori čarovnijo nad prahom katerega je posul nad Mandaravatiniim pepelom.

V tem trenutku Mandaravati iz pepela vstane živa in zdrava toda še lepša kot kdajkoli prej, ker se je njeno telo prečistilo v ognju, zato je bleščalo kot pobarvano z zlatom.

Ko pa so zagledali ponovno rojeno dekle, kateri ni bilo para so se vsi trije ponovno začeli prepirati.

Eden reče: "Ona pripada meni, ker sem jo oživel s pomočjo čarovnije."

"Ona se je rodila zahvaljujoč sveti moči reke Gange," reče drugi, "zato je moja pravica do nje večja.!"

"Ne ona pripada meni, ker je oživela, ker sem se jaz mučil in spal na njenem pepelu!" je vzkliknil tretji.

"Daj povej gospodar," se obrne vetala na kralja, "kako rešiti ta prepir; kateremu dekle resnično pripada, kot žena? Če ti poznaš odgovor mi ga povej, drugače se ti bo tvoja glava razletela na tisoč koščkov!"

Kralj pa odgovori: "Tisti, kateri jo je oživel je prej njen oče, kot mož, glede na to, da je taka vloga očetovska. Tisti, kateri pa je njene kosti odnesel na reko Gango pa je postopal kot njen sin. Tretji, kateri pa se je pokoril na pogorišču pa bi rekel, da je njen pravi mož."

Ko je vetala slišal ta odgovor je takoj izginil s kraljevih ram in odletel nazaj na staro mesto. Kralj pa, katerega misli so bile, da mora svečeniku izpolniti dano obljubo se je odločil, da ga bo zopet ujel. Kajti človek trdnega značaja se ne bo izneveril dani besedi niti za ceno življenja.

Tako je kralj Trivikarmasena ponovno odšel pod drevo sisua, da bi snel vetalo z drevesa in ponovno se odpravi po isti poti molčeč, ko se vetala takole oglasi iz trupla: "Gospodar, ti si moder in spoštovan človek, čudim se ti, zato ti bom povedal še eno zgodbo, da bi te po poti razvedril. Poslušaj tole uganko."

ZAMENJANE GLAVE

Nekoč davno tega je živel na svetu kralj po imenu Jašakhetu. Vladal je v mestu Sobhavatiju. V tem mestu pa se je dvigalo čudovito svetišče bele boginje (Kali, Durga, Parvati). Južno od svetišča pa se je nahajalo kopališče, katero so imenovali kopališče boginje. Vsako leto na štirinajsti dan svetle polovice meseca asadhi (asadhi - traja od polovice meseca junija do polovice meseca julija) so tja hodili na sveto kopanje številni romarji in opravljali obrede očiščenja.

Nekoč pa tja na tak dan pride trgovec in pralec Dhavala iz vasi Brahmasthale in na kopališču vidi dekle prav tako romarko in hčerko pralca Sudhapate. Dekle mu je bila takoj všeč, kajti lepa je bila, kot, da je mesecu ukradla lepoto. Ko pa je izvedel za njeno ime in kasto se je odpravil proti domu prevzet z močno željo po njej.

Doma pa je razjedan zaradi slovesa odklanjal jedi in pijače. Polna tesnobe ga je mati prosila naj ji pove vzrok svoje bolečine, on pa ji pove, da se je zaljubil v to deklo. Mati pa je to takoj povedala očetu svojemu možu. Vimali pa videč žalost svojega sina reče: "Čemu tolikšna žalost, sin moj, če ni težko dobiti to, kar ti je všeč? Če bom zaprosil Sudhapato za roko njegove hčerke v imenu svojega sina on ne bo okleval. Mi nismo nižji od njega ne po dohodku ne po kasti ne po nazivu. Jaz poznam njega, on pozna mene in zato mu bo ljubo, če se to dogovorim z njim."

Ko ga je tako ohrabil se ga je oče oprijel, da bi mu sin dal nekaj hrane, naslednjega dne pa sta oba skupaj odšla v Sudhapatino hišo v Sobhavatiju. Vimala je Sudhapato zaprosil, če svojo hčerko poroči z njegovim sinom Dhvalo. Sudhapata je pristal in vse je bilo opravljeno po predpisih. Naslednjega dne so proslavili poroko in tako je Mandasundari postala žena Dhvale. Po poroki pa se je Dhvala zelo srečen in zadovoljen vrnil v očetovo hišo v Brahmasthali, prav tako pa je bila zadovoljna tudi nevesta, katera se je bila vanj zaljubila na prvi pogled.

Nekaj časa sta živela v sreči in ljubezni. Nekega dne pa ju obišče brat Mandasundari, sin Dhvalinega tasta. Prisrčno sta ga sprejela in mu izkazala čast, kakršna se izkazuje ljubemu gostu. On pa ju začne povpraševati, kako živita, ko pa se malo odpočije od poti, reče: "Oče me je poslal, da vaju pripeljem v Sobhavati, ker se pripravlja praznik boginje." Mož in žena sta z veseljem sprejela poziv in sta ostali del dneva stregla gostu z izbranimi jedili in pijačami.

Naslednjega jutra pa so Dhvala, Mandasundari in njen brat odšli

na pot. Ko pa so prišli v Sobhavati so šli mimo svetišča Bele boginje. Ko pa je Dhvala zagledal svetišče ga je zaobjelo čustvo močne pobožnosti in on reče ženi in svaku: "Pojdimo v svetišče naše Gospe!"

Toda svak mu reče: "Ne spodobi se, da se zberemo v svetišču praznih rok."

"Potem pa bom odšel sam. Počakajta me tukaj."

In tako Dhvala odide, da bi izkazal svoje spoštovanje boginji. Vstopi v svetišče in pade na obraz pred njenim kipom in vse svoje misli usmeri na njo - ter na to kako je s svojimi osemnajstimi rokami zmečkala demona Rurua in kako je uničila demona Mahišo s svojimi stopali. In usoda je hotela, da mu pade na misel samožrtvovanje.

"Ljudje prinašajo k oltarju naše gospe raznorazna darila. Mar ji nebi najbolj ustregel, če žrtvujem samega sebe in tako dosežem najvišji cilj?" In on se vtihotapi v svetišče, kjer nikogar ni bilo in vzame meč katerega so tam pustili neki romarji, kot zaobljubno darilo boginji. S kosom vrvi si zaveže lase in si z enim udarcem odseka glavo. Telo pa mu je strmoglavilo na tla.

Ker pa se Dhvala dolgo časa ni vrnil ga je njegov svak odšel v svetišče iskat. Ko pa zagleda moža svoje sestre, kako je ležal na tleh odsekane glave je bil tako iz sebe, da si je še tisti trenutek odsekal svojo glavo.

Ko pa se niti brat ni vrnil je Mandasundari postala nestrpna, zatem pa jo je zaskrbelo, naposled pa je vstopila v svetišče. Zgrožena vidi truplo svojega moža in brata, kako ležita na tleh odsekanih glav. Potem pa zatarna: "Ojoj, kaj se to dogaja? Jaz sem izgubljena!" - ona se onesvesti in pade na tla. Čez nekaj časa pa pride k sebi in točeč solze reče sama sebi: "Kaj mi bo življenje?" In ona se odloči, da konča svoje življenje zato pomoli boginji: "O boginja, vrhovna kraljica bogov, ti katera deliš srečo in krepost, ti katera deliš telo s svojim možem,

sovražnikom ljubezni, ti katera si zatočišče vseh vernikov, ti katera razganjaš njihove težave, povej, zakaj si mi vzela moža in brata? Nisem si tega zaslužila, ker sem ti bila vedno predana. Sedaj pa se prepuščam tvoji milosti: poslušaj mojo molitev! Tebi predajam to nesrečno telo, ti boginja pa stori, da se bom rodila, kot sestra in žena istih ljudi v katerikoli obliki življenja!"

Ko je tako končala svojo molitev se je poklonila boginji. Zatem pa naredi zanko in jo zaveže za vejo drevesa ašoke. Toda, ko se je zanka zadrnila okrog vratu ona sliši z neba:

"Ne delaj si zla sama sebi, hčer moja, ti si mi ljuba, ker si polna kreposti, pa tako si še mlada. Snemi to zanko. Postavi glavo svojega moža in brata na njuna telesa in onadva bosta po moji milosti oživila."

Ko je Mandasundari slišala boginjin ukaz je potegnila svojo glavo iz zanke in vsa vesela odhitela v svetišče. Toda mlada žena je bila tako iz sebe, da se je v svoji naglici zmotila in je moževo glavo postavila na bratovo truplo, bratovo glavo pa na moževo truplo. In onadva sta vstala od mrtvih in sta tam živa in zdrava stala zamenjanih trupel, čuteč svoja telesa kot tuja. Zatem pa so se vsi trije poklonili pred boginjo in odšli naprej, ter si veselo pripovedovali to zanimivo dogodivščino.

Ko pa so se oddaljili od svetišča je Mandasundari opazila, da jima je zamenjala glave, zato se je zmedla in ni vedela kaj naj stori.

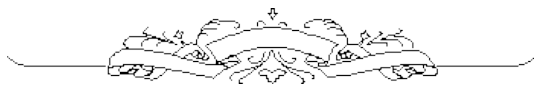
"No veličanstvo," se priliznjeno oglasi vetala, "povej mi kateri od teh dveh - zmešanih - dveh je pravi mož Mandasundari? Če veš odgovor in ga ne poveš, se ti bo glava razletela na tisoč koščkov!"

Kralj Trivikramasena je poslušal vetalino zgodbo in uganko in mu takole odgovori: "Mandasundarin mož je tisti, kateri ima telo brata in

glavo moža; ker je glava najpomembnejši del človeka in glede na njo se telo odloča."

Takoj, ko kralj to izreče vetala ponovno skrivnostno izgine z njegovih ramen, toda kralja to ne odvrne od njegove namere in ga ponovno ujame; odpravi se nazaj, da bi še enkrat odnesel to pošast. Truplo najde ponovno na drevesu sisuu, si ga oprta na ramena in oddide po isti poti. Medtem, ko pa je tako hodil, ga ponovno ogovori vetala v truplu na ramenih:

"Pozabi na svoje težave gospodar in poslušaj še eno uganko!"

TRIJE IZBIRČNEŽI

V deželi Angi leži veliko brahmansko naselje Vrikšaghata. Tam pa je nekoč živel bogati brahman po imenu Višnusvamin; ta brahman pa je redno prinašal bogata žrtvena darila tako, kot to predpisujejo sveti spisi. Imel pa je ženo iste kaste in rodili so se jima trije sinovi; vsi trije pa so bili neznansko tenkočutni in izbirčni.

Nekega dne pa jih je oče poslal, da bi ujeli želvo, katero je hotel darovati na žrtveniku. In trije brahmani so se odpravili do morske obale.

Ko so naleteli na želvo najstarejši brat reče drugima dvema: "Naj eden od vaju prinese želvo očetu za žrtev. Jaz ne morem prenesti dotika s to nečisto spolzko živaljo."

Onadva pa se obregneta: "Če ti ne preneseš dotika ga ne preneseva tudi midva."

"Toda vidva morata želvo odnesti očetu," je pohitel najstarejši. "Če oče ne bo opravil daritve, katero se je bil namenil, bo ta greh padel na vajino glavo, zato bosta šla brez dvoma v pekel!"

Mlajša brata pa sta se zasmejala: "Poglej ti njega, kako zna govoriti o tujih dolžnostih, pozablja pa na svoje lastne, katere so na las enake kot najine!"

"Poznano vama je, kako sem izbirčen v hrani," je zajavkal najstarejši brat. "Preprosto se ne morem dotakniti nečesa, kar se mi gnusi."

Nato pa reče srednji brat: "Meni se vse še bolj gnusi, posebno pa sem izbirčen, kar se tiče žena."

"No dobro," reče najstarejši brat, "potem pa naj najmlajši odnese želvo."

Ta pa se jezno namršči in oba ogovori: "Kakšna bedaka sta! Od mene ni večjega izbirčneža, kar se tiče mehкости ležanja; v tem sem najbolj občutljiv, bolj kot pa vidva v čemerkoli drugem!"

Tako so se bratje začeli prepirati in tekmovati v samohvaljenju, da bi drug drugega izsilili da bi nesel želvo. Pustili so na pesku želvo in se oddaljili, ker pa so bili trde glave in prevzetni na svoje prvenstvo v tenkočutnosti so odšli v sosednje mesto v Vitankapuro na dvorec kralja Prasenadžita. Komornik jih je najavil kralju, ko pa so jih odpeljali v sodno dvorano na sprejem so kralju povedali kaj se je zgodilo.

"Ostanite nekaj časa tukaj, dokler vsakega posebej ne izprašam," jim nato reče kralj. Oni pa so se s tem strinjali.

Ko pride čas večerje je kralj posedel brahmane na častno mesto in ukaže naj jim postrežejo z najbolj izbrano kraljevsko poslastico iz sladkega riža s šestimi začimbami. Vsi gostje so se spravili nad jed in so jo s slastjo hvalili, samo najstarejši brat, kateri je bil velik izbirčnež v hrani jo je odbil in si zaprl nosnice.

"Zakaj je ješ?" ga dobrohotno vpraša kralj. "Od te jedi ni boljše, začinjena je tako, kot je treba."

Brahman pa mu zašepeta na uho: "Veličanstvo, riž ima vonj po zažganem truplu, čeprav je pripravljen po vseh pravilih in predpisih kuharskih pravil, toda jaz tega ne morem jesti."

Kralj ukaže naj vsi povohajo riž in vsak od njih izjavi, da hrana odlično diši in je najboljše vrste. Toda izbični brahman je še naprej zatiskal svoj nos in ni hotel jesti. Kralj se zamisli in ne ve kaj naj stori, potem pa ukaže naj se poizve od-kod je dobavljen riž. Zatam pa izve, da je riž rasel na polju nedaleč od vaškega požigališča.

Presenečen in začuden kralj reče mladeniču: "Ti si prav zares izbirčnež v hrani. Pripravili ti bomo neko drugo jed."

Po večerji pa so brahmane odvedli do spalnic in kralj pokliče najlepšo priležnico iz svojega harema, potem pa jo lepo oblečeno pošlje v spalnice srednjega brata tistega, kateri je izbirčen, kar se tiče žensk. Spremljana s kraljevimi dvorjani ona vstopi v brahmanove prostore vsa blesteča, kot mesec ali baklonoša samega boga Kame. Ko pa je vstopila v prostore, kateri so zablesteli od njenega bleska si je brahman zatisnil svoj nos z levo roko in se onesvesti zaradi gnusa.

"Proč z njo! Če je ne boste takoj odpeljali stran bom izdihnil! Ona smrdi kot koza!"

Dvorjani so so jo odpeljali nazaj h kralju in mu povedali kaj se je zgodilo. Kralj pa pokliče srednjega brata in mu reče:

"Ta moja priležnica je ena izmed najlepših, kopa se v mošusu in maže se s kafro in alojo, ti pa trdiš, da smrdi kot koza!" Toda, kljub kraljevičevemu prepričevanju je mladenič vztrajal pri svojem in naposled kralj ne dvomi več v njegove trditve, zato začne spraševati priležnico o tem in ona sama prizna, da so jo vzgajali s kozjim mlekom, ker ni imela mame niti dojilje. Kralj pa se začudi in pohvali natančnost mladeničevih čutil

Zatem pa kralj ukaže, da naj zadovoljijo želje tretjega brahmana, kar se tiče postelje - naložijo naj mu sedem najmehkejših pernic. Najmlajši brat pa je na tej postelji spal samo eno uro in pol. Sredi noči vstane in začne klicati na pomoč držeč se z roko na boku. Dvorjani so opazili zakrivljeno črno vdolbino globoko v mesu, tako kot pečat v glini. Odšli so h kralju in ga o tem obvestili. Kralj pa je ukazal naj dobro pregledajo pernice in pogledajo, če pod njimi kaj leži. Pregledujoč pernice eno za drugo so naposled pod sedmo našli las. Las so prinesli kralju, ko pa je kralj videl sled tega lasu na mladeničevem boku se temu ni mogel načuditi.

"Kako lahko las pusti na telesu sled skozi vseh sedem pernic?" je začuden vprašal in preostali del noči prebedel z mislimi o tem dogodku.

Ko pa se je zdanilo je k sebi pozval mladeniče in presodil, da imajo vsi trije neverjetno precizna čutila, zato je vsakega od njih nagradil z vrečko tisočih zlatnikov. Brahmani pa so pozabeč na očetovo žrtev ostali v tem kraljestvu srečni in zadovoljni, toda na sebe so pritegnili velik greh, ker so ovirali pravočasnost opravljanja očetove žrtve.

Ko je končal to nenavadno zgodbo je vetala za nekaj časa utihnil, toda ni dolgo izdržal in vprašal Trivikramasena: "Oj vaše veličanstvo, spomni se uroka kateri te bo doletel, če ne odgovoriš na moje vprašanje; povej mi kateri od teh treh brahmanov ima najbolj občutljiva čutila?"

Modri kralj pa reče: "Rekel bi, da je največji izbirčnež najmlajši brat, tistemu kateremu ni mogel ugoditi s posteljo sedmih pernic, ker on ni mogel goljufati. Ostala dva pa sta lahko izvedela, kje se je vzgajal riž in na kakšnem mestu je odraščala kraljevska priležnica."

Ni še dokončal besede do konca in vetala je ponovno izginil; toda Trivikramasena je bil vztrajen in nepopustljiv in je odšel ponovno za njim. Še enkrat ga je snel z drevesa sisua in si ga optal nazaj na rame in se odpravil nazaj.

Vetala pa se ponovno oglasi iz trupla: "Gospodar, pripravljen sem ti povedati še eno čudno zgodbo. Poslušaj!"

SIN TREH OČETOV

Nekoč je bilo mesto, katero se je imenovalo Vakrolaka in je bilo podoba mesta bogov. V njem pa je vladal kralj Suryaprabha, tekmeč velikega Indre; dobil je čudovito podobo, kot nagrado za krepostna dela iz prejšnjih življenj, za svojo deželo pa je skrbel kot drugi Višnu. V njegovem kraljestvu so točili solze samo ob ljubezenskih zaobljubah; gorjače pa so se videle samo v rokah vratarjev na vhodnih vratih. Življenje je bilo bogato v vsej svoji lepoti in obilju, toda kraljevo blaženost je mučila ena bolečina: nobena od njegovih žena in priležnic mu ni darovala sina.

Sedaj pa pojdemo v veliko pristanišče Tamuralipti, kjer je živel Dhanapala, najbogatejši vseh trgovcev. Ta trgovec pa je imel hčerko

edinko Dhamavati; po njeni lepoti bi se lahko reklo, da je zračni angel, kateri hodi po zemlji zaradi uroka in je vržen z višin. Njegova hčer je postala dekle, trgovec pa se je vrnil v pet elementov (voda, ogenj, zemlja, zrak in eter). Ker pa se kralj ni spuščal v zapuščinske zadeve so trgovčevo bogastvo razgrabili sorodniki. Trgovčeva žena Hiranjavati pa je v strahu pred lastno družino s skrito zalogo draguljev in svojo hčerko odšla v gluho noč. Obvzeta zaradi teme noči in tesnobe ji je komaj uspelo oditi iz mesta naslanjajoč se na roko hčere, čeprav le s težavo.

Zgodi pa se, da, ko sta prišli na drugo stran obzidja zagledata razbojnika nabodenega na kol. Še vedno je bil živ in je cvilil zaradi bolečin in udarca po ramenih.

"Ah! Kdo meče sol na moje rame?" je zatulil razbojnik.

"Kdo pa si ti?" vpraša trgovčeva žena.

"Razbojnik, katerega so nabili na kol. Pa še na tem kolu se nisem poslovil od svojega duha. Povej mi gospa, kdo si in kam si se namenila?"

Trgovčeva žena mu pove, kaj se jima je zgodilo in medtem, ko je tako govorila je na obrazu vzhodnega neba zasvetil mesec. Svetloba se je razlila po nebu in zemlji in razbojnik se je zagledal v trgovčevo hčerko Dhanavati. Potem pa reče njeni materi: "Usliši mojo prošnjo! Dal ti bom tisoč zlatnikov, če mi daš svojo hčer za ženo!"

"Kaj ti bo sedaj žena?" vpraša trmoglavka in se nasmehne. Toda razbojnik ji reče: "Umril bom a za seboj ne bom zapustil sina, brez sina pa ni življenja na drugem svetu. Če pa mi ona rodi sina, ko se bom odpravil, bo ta sin zakoniti naslednik mojih slabosti. To je moja prošnja, usliši jo!"

Sestop Gange na zemljo

Pohlepna žena pa je na ta predlog pristala. Ona od nekod prinese vodo in jo polije razbojniku na roke govoreč: "S tem ti dajem svojo hčer devico za ženo."

Nato pa razbojnik pouči svojo ženo, kako bo rodila sina, katerega naj bi spočela z drugim moškim.

Potem pa reče njeni mami: "Pojdi in koplji pod tisto smokvo in vzemi zlato katerega sem shranil. Ko izdahnem naj bo moje telo požgano po predpisih, nedogorete kosti pa naj se vržejo v sveto reko. Potem pa s svojo hčerko odidi v mesto Vakrolako. Tam, kjer vlada sreča pravične vladavine kralja Suryaprabhe se vama ne bo zgodilo nič zlega, živeli bosta v miru in blagostanju."

Žejen je popil vodo, katero mu je prinesla, potem pa so bile bolečine tako hude, da je izdihnil. Trgovčeva vdova pa je skopala zlato pred smokvinim drevesom in s hčerko naskrivaj odšla v hišo moževega prijatelja. Tam je ostala vse dotlej, dokler ni poskrbela, da je bil razbojnik pokopan po predpisih in so bile njegove kosti odnešene do svetega mesta in so se opravili vsi ostali obredi za mrtveca.

Potem pa se je s hčerko napotila v mesto Vakrolako po raznih stranpoteh. Zlato je skrila v nedra; v Vakrolaki pa je kupila hišo od uglednega trgovca Vasudate in se v njen naselila z Dhamavati.

V tem času pa je v mestu živel učitelj Višnusvamin, ob katerem je bil lepi učenec mladi brahman po imenu Manahsvamin. Ta brahman je bil zelo izobražen, čeprav visoke kaste in zelo izobražen toda bil je suženj svoje strasti do neke priležnice Hansavali. Toda ta je kljub temu za svoje usluge zahtevala petsto zlatnikov; ker pa ni imel toliko denarja je dan za dnem koprnel zaradi hrepenenja.

Nekega dne, ko pa se trgovčeva hčerka zbudi, s svoje terase zagleda zalega otožnega mladeniča. Njeno srce se vname za njega

razmišljajoč o svečanih napotkih svojega moža razbojnika in reče materi: "Mati poglej, kako lep in močan je ta mladi brahman! Mar ni tak, kot medena rosa? Oči sveta se veselijo ob pogledu nanj?"

Mati vidi, da se je hčerka zaljubila, zato si misli: "Moja edinka mora tako ali tako izbrati človeka s katerim bo spočela sina, kot je zahteval njen mož ... Zakaj nebi v ta namen dobili tega mladeniča?"

Ona pošlje eno od svojih služabnic v hišo tega brahmana, da bi ga vprašala, če se strinja s predlogom. Služkinja odide do brahmana ga popelje na stran in mu preda sporočilo trgovke.

Mladenič pa na robu strasti in obupa odgovori takole: "Prišel bom in preživel noč z dekletom, če se mi izplača petsto zlatnikov, s katerimi bom kupil ljubezen Hamsavali."

Zaupnica prenese ta odgovor trgovki. Ta pa brž izroči služabnici denar, da ga odnese Manhasvaminu; Manhasvamin pa vzame denar in se odpravi v hišo trgovke in potrka na vrata spalnice, kjer je ležala Dhanavati vsa razbolena zaradi ljubezni. Devica, bleščéči okras sveta je polna hrepenenja sprejela mladeniča. On pri njej prenoči v vseh ljubezenskih igrah, zjutraj pa se prikrade ven tako, kot je prišel. Dhanavati je zanosila in, ko je prišel čas je rodila sina obdarjenega z znaki, kateri so napovedovali bleščéčo prihodnost. Mati in babica pa sta bili zelo srečni, ker se jima je rodil sin.

Neke noči pa jima v sanjah reče Šiva: "Tega otroka odnesita v košari, obenj pa postavita tisoč zlatnikov in ga pustita ob zori pred vrati dvorca kralja Suryaprabhe. Tam bo dobil zaščito in varnost."

Ko se trgovčeva žena in hčerka prebudita vsaka od njiju druga drugi povesta, kaj se jima je sanjalo; potem pa sta vzeli otroka, ga postavili v košarico in zraven postavile zlatnike in ga pustile pred kraljevskimi vrati zaupajoč božji besedi.

Še iste noči pa se je bog kateri jaha bika pojavil tudi v sanjah kralja Suryaprabhe, kateri si je še vedno močno želel sina in mu reče: "Vstani kralj, pred tvojimi vrati je najdenček, lepi otrok z nekaj zlata, posvoji ga!"

Ko pa je kralj zjutraj vstal so mu vratarji sporočili to, kar mu je bog sporočil v sanjah; on vstane in ga oddide pogledat. Ko pa zagleda nebogljjenčka s kupčkom zlatnikov pred vrati in najugodnejšimi simboli kraljevske moči, on vzklikne: "To mi pošilja sam Šiva, sina kateri me je dostojen!" In z lastnimi rokami odnese košarico v palačo. Priredil je svečanost in razdelil narodu toliko zlata in bogastva, da je siromaštvo izgubilo svoj smisel. Deset dni se je praznovalo s plesom in pesmijo, desetega dne pa je kralj dal dečku ime Čandraprabha (Suryaprabha - blesk sonca, Čandraprabha - blesk lune).

Čas je hitro mineval in kraljevič Čandraprabha je zrastel v vse lepšega in boljšega mladeniča v veselje vsem, kateri so se nanj obračali za pomoč, ko pa se je izkazal v moči in pogumnosti je pokazal, da lahko nosi breme vladanja. Ko je to videl tudi kralj ga je dal maziliti za kralja in, ker se je sam že postaral mu je predal vse kraljevske dolžnosti in odšel v Benares (umik od posvetnega življenja v zadnji fazi življenja). Medtem, ko je njegov sin modro vladal se je stari kralj postil in mučil in končno ločil od svojega telesa.

Ko je kralj Čandraprabha slišal, da je njegov oče preminil je on začel žalovati in ukazal je naj se opravi obred za mrtve. Sklical je svoje svetovalce in rekel. "Kako bi se lahko oddolžil svojemu očetu? Ker obstaja obveza katero moram sam izvršiti. Odneseš bom njegove kosti na reko Gango in jih odvrgeš v vodo po predpisanem obredu. Zatem pa bom odšel v Gajo in prinesel darila tudi svojim prednikom. Ko pa bom že v tem kraju bom opravil romanje vse do vzhodne obale oceana."

Medtem pa so svetovalci ugovarjali kraljevi odločitvi: "Veličanstvo, ni kraljevsko hoditi vzdolž in poprek po deželi!

Kraljestvo je polno raznoraznih neprijetnosti in ga ni primerno zapuščati brez zaščite. Naj darila prednikom odnese kdo drug! Poleg tega, katero mesto čaščenja in romanja je bolj primerno, kot izvrševanje lastne dolžnosti? Ali je boljše zamenjati varnost kraljevskega življenja za takšne nevarnosti, katere prežijo na popotnika?"

"Moja odločitev je neomajna," reče kralj. "Odločil sem se odpotovati zaradi očeta. Sveta mesta moram obhoditi, dokler mi mladost in moč to dopuščata. Kdo ve kaj človeka vse lahko doleti, medtem, ko prebiva v minljivem telesu? Medtem, pa bdite nad kraljestvom in čakajte na mojo vrnitev."

Za tem kraljevim pogojem pa so svetovalci utihnili. Kralj si je pripravil vse potrebno za potovanje in določenega dne izbranega po ugodnostih zvezd se je okopal, prinesel žrtveni ogenj in priredil gostijo za brahmane in se odpravil na pot v kočiji oblečen v belo romarsko oblačilo. Velikaši, mestni ljudje in vaščani pa so ga spremljali vse do meje kraljestva, kjer so obstali in ga pozdravili, ter se neradi odpravili nazaj. In tako je kralj Čandraprabha zapustil kraljestvo v skrb svetovalcem in odšel na romanje v spremstvu dvorskega svečenika in drugih brahmanov, kateri so mu sledili v kočijah. Zatem pa je videl še mnoge dežele v katerih se je govorilo v drugih jezikih in se čudil njihovim barvitim oblačilom in drugačnim navadam; naposled pa pride do reke Gange. In vidi sveto reko in njene valove drugega za drugim, kot stopnice po katerih se lahko vzpenjaš v nebesa - vidi boginjo Gango, katera izvira iz Snežne gore in oponaša Ambikine ljubezenske premike ter razigrano mrši Šivine lase. On vstopi, se okopa v reki, potem pa svečano spusti kosti svojega očeta v vodo.

Ko pa je razdelil miloščino in opravil še nekaj pogrebnih obredov se je kralj povzpел na kočijo in se odpravil na pot do Prajage, katere svetost so opevali modreci. Potoval pa je brez postanka. Tam kjer se vodi Ganga in Jamuna srečata je pot v blaženost - ena modra in druga

rumena, kot maslo in dim, katera se združita nad žrtvenim ognjem - je kralj ukazal postanek in se držal posta. Po kopeli in obdarovanju svetišč in svečnikov in po opravljenih pogrebnih svečanostih je on odšel v Benares, kateri je že od daleč klical v vetru s svojimi zastavicami: "Pridi in poišči si svojo svobodo!"

Kralj se je postil tri dni in noči in se klanjal bogu z bikom in mu izkazoval svoj poklon s številnimi darovi, kateri so bili skladni z veličino boga; potem pa se je napotil v Gajo. Potoval je skozi pragozdove, kjer se mu je na vsakem koraku sklanjalo drevje preobteženo zaradi sadja in zvoki ptic so odmevali v prelepi pesmi, medtem, ko mu je vetrič izkazoval čast posipajoč pot z divjim cvetjem. Končno pa je prišel v to slavljeno in srečenosno Gajo, kjer je opravil pogrebni mašni obred, kot to predpisujejo svete knjige, svečenike pa, kateri so ta obred opravili je bogato nagradil. Potem pa se je peš odpravil v sveti gaj.

Tam na izvoru Gaje pa je mrtvim ponudil pindo - ponudba prednikom; toda v trenutku, ko je prinašal darilo so se iz tal prikazale tri roke. Kralj se začudi: "V katero roko naj položim pindo?" vpraša brahmane.

"Ena od teh rok je roka prestopnika," so rekli svečeniki. "Naj veličanstvo sam opazi železni kavelj s katerim je preluknjana njegova roka. Druga roka drži raznorazne svete trave, ta pripada brahmanu. Tretja roka pa je roka kralja, ker nosi kraljevski prstan in druga znamenja oblasti. Toda mi prav zares ne vemo, kateri od teh rok pripada pinda. Kaj bi to moglo pomeniti?"

Brahmani so povedali svoje, toda to kralju ni pomagalo, da bi se odločil.

S tem je vetala končal svojo pripoved. Ostane nekaj časa tiho potem pa reče: "Kralj v katero roko bi moral dati pindo? Stari pogoj še vedno velja."

Vedoč kaj to pomeni Trivikramasena prekine tišino in odgovori vetali:

"Pindo je potrebno dati v roko razbojnika, ker je kralj Čandraprabha njegov zakoniti potomec in ne potomec kralja ali brahmana. Čeprav je bil brahman njegov naravni oče se ga ne more šteti za zakonitega očeta, ker je sebe prodal za denar tiste noči, ko je spoznal dekle. Čandraprabha bi bil sin kralja Suryaprabhe zaradi moči obreda katerega je opravil kot posvojitev, če nebi bilo denarja v košarici, kateri je zadostoval za otrokovo šolanje in skrb zanj; Zato je kralj Čandraprabha samo sin razbojnika, katerega naslednik je po tem, ker se je razbojnik poročil z njegovo mamo in jo podučil, kako mu bo rodila sina in zato, ker je za to namenil ves svoj denar. Zato je pindo treba položiti v roko razbojnika; to je moje mišljenje."

Takoj, ko je kralj to izgovoril je vetala ponovno izginil z njegovih ramen in zbežal na staro mesto; Trivikramasena pa je ponovno odšel za njim. Snel ga je z drevesa si ga zadel na rame in se odpravil nazaj. Medtem, ko je tako v tišini hodil pa ga vetala ponovno ogovori iz trupla:

"Oj veličanstvo, zakaj si tako vztrajen? Pusti trapasti posel in se vrni v svoj dvorec in uživaj v nočnem veselju. Nebi me smel izročiti temu svečeniku! Če se ne daš odvrniti od svoje namere poslušaj še eno zgodbo!"

NERAZREŠLJIVA UGANKA

Nekoč v davnini je vladal na jugu nek kralj prvak med pravičnimi vladarji. Bil je iz številčne družine; imenoval se je Dharmo, žena pa mu je bila iz rodu Malave. Ta žena pa je bila kot krona med lepimi gospemi, prijatelji in sorodniki. Kraljična, kateri je bilo ime Čandravati je kralju rodila samo enega otroka, hčerko; dali so ji ime Lavanjavati (lepotica), in resnično ji je pristajalo takšno ime.

Ko pa je Lavanjavati odrasla so zarotniki med sorodniki s prestola vrgli kralja Dharmo in si med seboj razdelili zemljo. Ponoči pa se je kralj z ženo in hčerko umaknil iz dežele in s seboj odnesel sveženj z dragim kamenjem, katerega je uspel rešiti pred tatovi. Odšli so do Malave, kjer je živelo tastovo sorodstvo; ko se je znočilo pa so prišli pred pragozd Vindhjo.

Noč njegova zvesta spremljevalka je ostala na robu pragozda, ko je kralj zakorakal vanj, zato začne jokati in tuliti za kraljem, žalostni kriki pa so odjekali nad celim krajem. Sonce je nato vzšlo na vrh Uranka in stegnilo svoje roke do kralja, kot, da ga želi opozoriti naj ne hodi v ta grozni gozd. Toda vseeno je kralj vstopil tja vodeč s seboj ženo in hčerko. Postopali so vse dokler niso naleteli na utrdbo Bhil. Ta utrdba pa je bila, kot osje gnezdo; v njej je vrvelo lopovov in morilcev, videti je bila, kot trdnjava same smrti, njeni prebivalci pa so bili, kot najbližji sorodniki smrti.

Takoj, ko so opazili človeka oblečenega v kraljevska oblačila okrašenega z dragim kamenjem so nadenj poslali odred roparjev

oboroženih do zob. Ko pa je kralj Dharma spoznal, da gredo nadenj on reče ženi in hčerki: "Skrijta se v grmovje preden ti divjaki položijo svoje roke na vaju!" Ob teh besedah sta kraljica Čandravati in njena hčerka Lavanjavati v strahu zbežali in se skrili v grmovje, kralj pa oborožen z mečem in ščitom sam pričaka napadalce. Kralj je številne premagal s ploho strelíc, zatem pa glavar lopovov vzklikne in dvigne na noge celo trdnjavo in vsi so napadli enega samega človeka; in zaziblje se kralj Dharma pod močnimi udarci, njegov ščit pa se zlomi in naposled pade zaradi poglavarjevega meča.

Ko so se oni oddaljili s plenom kraljevih draguljev se je kraljica Čandravati s hčerko zgrožena podala v beg in obe skupaj sta odšli v drug pust gozd.

Ko je bilo poldan in ko so se sence izpite zaradi sonca umaknile sta se s hčerko usedli pod drevo ašoka zraven jezera z lotosi in začeli točiti solze. Tod mimo pa je prišel velemož Čandrasimha v spremstvu svojega sina Simhaparakrama, da bi v gozdu kaj ujela.

On opazi sledove stopal v pesku in reče sinu: "Pojdiva za njimi; če sta ženi ti vzemi tisto, katera ti bo bolj všeč."

"Ta z manjšimi stopali je videti privlačnejša," odgovori sin. "Rekel bi, da bi mi pristajala za ženo. Ta z večjimi stopali pa je gotovo že v letih in bi bila lahko par tebi."

"Kakšen nesmisel!" reče Čandrasimha. "Pepel tvoje matere se še ohladil ni! Ali bi si smel poželeti drugo ženo, ko sem izgubil tako dobro ženo?"

"Ne govori tako oče. Brez žene je prazna hiša. Mar ne veš kaj o tem govori pesnik Muladeva: Hiša brez lepe žene, katera čaka doma vrnitev moža je kot zapor brez verige kamor hodijo samo bedaki." Naj me požge nebeški ogenj, če ne boš poročil te druge žene!"

Čandrasimha se strinja s sinom potem pa sta skupaj odšla za sledovi. Naposled pa sta prispela, da obale jezera pred ašoko in tam je Čandrasimha opazil kraljico Čandravati in njeno hčerko. Čandravati, temnopolta in okrašena je bila videti, kot polnočno nebo katero sije na čisto mesečino njene hčere. Ljubeznivo se oče in sin približata. Toda, ko ju kraljica zagleda pomisli, da so razbojniki zato skoči na noge vsa drhteča.

"Ne boj se dobra gospa. Midva nisva razbojnika! Gospe sta v ta gozd gotovo zašli zaradi lova glede na vajina oblačila in nakit?"

Ženi pa sta še kar naprej oklevali. Čandrasimha pa nadaljuje:

"Zakaj sta tako preplašeni? Sledila sva vajinim sledovom v najboljši nameri. Spočijta si in pozabita svoje skrbi in dvome. Povejta, kdo sta? Ali sta mogoče Želja in Veselje, katera sta se skrila v ta pragozd, da bi objokovala smrt Ljubezni, ker ga je požgalo tretje oko boga Šive? Prav zares, kako sta se znašli v tem pustem gozdu? Vajina prefinjenost bi pristajala razkošnim sobanam in gizdalinskim dvorcem! Zakaj vajina stopala hodijo po teh trnastih tleh, ko bi bilo bolj primerno, da jih nežno božajo družice? Tudi prah, katerega veter pihlja v vajina obraza ne more zakriti lepote vajine polti! Niti močno sonce, katero pije vajine obraze, kot cvetove! Spregovorita kaj vaju je doletelo, ker sva v skrbeh. Nikakor ne moreva ugotoviti, kako sta se znašli v tem pragozdu polnem divjih zveri."

Zaradi tako vljudnega odgovora Čandrasimhe je kraljici vzelo sapa in mu je s tihim glasom sramu in žalosti povedala svojo zgodbo. Ko pa sta velemoža slišala, da je njena hčerka ostala brez zaščite jo je on ohrabil z vzpodbudnimi besedami. Posadil ju je v sedlo svojega in sinovega konja in ju odpeljal v bogat dvor v Vitapuriju. Kraljici se je zdelo, kot da se je ponovno rodila in se je stisnila ob svojega rešitelja. Kaj pa naj žena v tujini, katera je tako nizko padla?

Toda pokazalo se je, da so manjše stopinje pripadale kraljici

Čandravati in tako jo je sin vzel za ženo medtem, ko je njen oče poročil Lavanjavati. Ker so bila njena stopala tista večja. Tako pa sta storila zato, ker sta se bila tako dogovorila, ko sta odšla za sledovi neenakih velikosti - ne da bi prelomila dogovor.

Tako sta zavedena zaradi sledov poročila oče hčerko in sin mamo, tako, da je mati postala hčerki snaha hčerka pa tašča mami. Čez čas pa sta obe ženi rodili sinove in hčere in tako se je povečalo potomstvo. Tako se je zgodilo, da sta Čandrasimha in Simhaparakrama našla v gozdu Lavanjavati in kraljico Čandravati, zatem pa so vsi štirje srečno živeli v Vitapapuriju.

Vetala utihne za nekaj časa, potem pa se ponovno oglasi.

"Povej mi kralj, če veš odgovor: v kakšnem sorodstvenem odnosu so bili otroci rojeni od hčerke in matere s sinom in očetom? Stara zakletev te bo doletela, če veš za odgovor in ga nočeš povedati!"

Kralj je razmišljal in razmišljal, toda odgovora si ni mogel izmisliti zato je še naprej hodil. Vetala se nasmehne v truplu na kraljevem ramenu in reče: "Glej glej kralj ne ve odgovora sedaj pa ves srečen hiti naprej. Ne morem več varati tega plemenitega človeka - toda tisti zahrbtni nesrečnik naju gotovo ne bo pustil pri miru ... Izmisli si bom uganko s katero bom prešel tega zlobnega berača, kralju pa bom dal moč beračeve čarovnije, ker je kralj spoštovan in srčen človek."

In zopet se vetala oglasi kralju Trivikramasenu: "Oj veličanstvo, videti si tako miren in neomahljiv, čeprav te je ta hoja sem ter tja v tej mrki noči utrudila! Všeč mi je ta tvoja neprimerljiva zbranost! Onesi to truplo tja kamor si se bil nameril jaz pa bom medtem zlezel iz njega. Toda poslušaj me sedaj in stori, kot ti bom rekel, ker je za tvoje dobro. Berač me bo poklical in mi izkazal spoštovanje. Ta ničvrednež bo poskušal tebe žrtvovati zato te bo zaprosil: Ulezi se na tla tako, da se bo vseh tvojih osem udov dotaknilo zemlje. Toda ti se ne ulezi, temveč mu reči: Storil bi to toda ne vem kako zato mi to najprej

pokaži. Ko pa se bo ulegel, da ti pokaže mu ti z mečem odsekaj glavo. In tako boš dosegel to kar si je hotel ustvariti ta svečenik sebi, to pa je moč nad duhovi zraka. Žrtvuj ga in zavladaš boš Zemlji! Če pa tega ne storiš bo svečenik žrtvoval tebe! To je razlog zaradi katerega sem te zmedel in te navedel od tvojih misli. Sedaj pa pojdi in želim ti uspeha!"

Zatem pa vetala izgine iz trupla na ramenu. Kralj pa začne razmišljati o svečeniku Kšantasili, kateri se mu je prikazal kot velik hinavec in stisnilo ga je okrog srca zaradi vetalinih besed, toda on pristopi do drevesa vate, kjer ga je čakal svečenik.

Na tleh natopljenih s krvjo je čarovnik zarisal čarovniški krog iz belega prahu zmletih kosti na glavne točke pa je postavil vrče s krvjo. Osvetljevale pa so ga svetilke, katere so gorele na loju človeških teles ob krogu pa je plamtel ogenj na katerega je bil pravkar izlil izlivanje. Vsi darovi za obredno darovanje nenavadnega čaščenja so bili pripravljani.

Kralj pristopi k njemu, ko pa svečenik vidi truplo on vesel začne peti kralju hvalospeve:

"Oj veliki vladar! Kar si ti storil za mene nebi nikomur uspelo. Kaj imaš ti skupnega s temi dogodki noči in tem groznim krajem? Prav zares ti si največji vladar, kateremu ni para in, ker nikoli ne odstopaš od dane besede - pa če gre za še tako zahteven poseg. To je tisto, kar modreci imenujejo veličina velikih; če nekomu obljubijo pomoč oni ne bodo odstopili od tega tudi, če je njihovo življenje na kocki."

Medtem, ko je tako govoril je svečenik s kraljevih ramen snel truplo prepričan, da je že dosegel svoj cilj. Opral je truplo, ga pomazal z dišečimi mazili in ga okrasil s cvetnimi vencami, ter ga postavil v sredino kroga. Za trenutek on postoji v sredini kroga pobeljenega s pepelom z brahmansko vrvico iz človeških las ogrnjen z mrtvaškim pregrinjalom potoneč v globoke misli. Moč njegove čarovnije je

poklicala tistega dobrega vetalo in ga prisilila, da ponovno vstopi v truplo. Tedaj pa svečenik s svojimi obrednimi darili najprej prinese lobanjo z zobmi polno darov, potem pa cvetje in dišeče mazilo, dva človeška očesa namesto tamjanske smole in na koncu kos človeškega mesa. Ko pa je končal obred se obrne h kralju, kateri je stal poleg njega.

"O veličanstvo," reče čarovnik, "vrzi se na tla na trebuh, da bi izkazal čast duhu, vrhovnemu čarovniku, katerega sem poklical in dotakni se tal z vsemi osmimi udi. Tistemu kateremu pa se boš tako poklonil pa ti bo izpolnil željo kakršnakoli že bo."

Spominjajoč se vetalinega opozorila, kralj reče: "Ne vem, kako bi ti storil. Pokaži mi spoštovani oče."

Ko pa se svečenik uleže na tla, da bi kralju pokazal, kako se izvede ta poklonitev, je kralj vzel svoj meč in mu z enim udarcem odrobil glavo. Iz prsi mu iztrga razpočeno srce in ga ponudi vetali kot žrtev.

Medtem, ko so se nevidne čete duhov vesele mešale med seboj je vetala naklonjeno spregovoril skozi mrtvečeva usta:

"Kralj, kraljestvo nad duhovi zraka za katerim je ta svečenik hrepenel ti bo pripadalo po koncu kraljevanja na Zemlji. Ker pa sem te dodobra namučil, pa bi te rad nagradil z izpolnitvijo želje!"

Kralj odgovori: "Katera želja ostane neizpolnjena, če si ti zadovoljen? Da pa tvoje besede nebi bile zaman te prosim, da teh štiriindvajset čudežnih zgodb in še ta zadnja dosežejo na zemlji večno slavo in, da bi si jih ljudje pripovedovali in poslušali z ljubeznijo!"

Kalki – zadnji Višnuov avatar

"Naj bo tako," reče vetala, "poslušaj pa kralj še mojo dodatno zahtevo. Teh štiriindvajset zgodb in ta zadnja pa se bodo na Zemlji proslavile kot pripovedovanje vetale. Vsakemu, kateri pa bo pazljivo prebral eno njihovo zgodbo in umel kaj hoče povedati se bo izognil vsakega prekletstva. Tam, kjer pa se bodo te zgodbe spoštovale ne bo duhov, niti prikazni niti volkodlakov, niti demonov, niti ljudožercev, niti čarovnic niti zlih duhov."

Vetala to še izgovori, potem pa čudežno izgine iz mrtvega telesa in odide po svojih poteh. Zatem pa se prikaže Vrhovni gospodar bogov v spremstvu raznih nebesnikov in se razveseljen obrne na kralja:

"Sin moj, dobro si storil! Dobro si storil s tem prevarantom svečenikom, kateri je na silo hotel priti do cesarstva zračnih duhov. V samem začetku sem te ustvaril iz delca Sebe in ti si se rodil kot Vikramaditja, da bi iztrebil hudobne iz gozda. V tem življenju pa sem te ustvaril za vojščaka kralja Trivikramasena. Ko boš vzpostavil oblast nad celo Zemljo z vsemi njenimi otoki in svetovi podzemlja boš hitro postal vrhovni vladar nad duhovi zraka. Dolgo časa boš plaval v slasteh in lastnostih raja, na koncu pa ti bo to začelo presedati in ti jim boš obrnil hrbet. Na koncu pa se boš združil z Menoj. Sprejmi sedaj iz moje roke ta nepremagljivi meč s katerim boš osvojil vse kar si boš zaželel."

Vrhovni bog tedaj kralju ponudi čudežni meč in izgine, slavljen. Bližal pa se je že konec noči in pustolovščine kralja Trivikramasena je bilo konec, zato se je vrnil v svoje mesto Partisthana. Tam pa so ga v slavju pričakali podaniki, kateri so bili že izvedeli za njegov podvig, potem pa so še dolgo praznovali; kralju pa mine dan v kopeli v deljenju darov Hčeri gora v plesu, pesmi in igri. Ko pa so minila leta je on s pomočjo Šivinega meča in lastnim pogumom zavladal nad celo Zemljo z vsemi otoki in svetovi podzemlja. In kot mu je obljubil Šiva je užival v blaženosti kraljevanja nad cesarstvom zraka medtem, ko se je na koncu združil z Najvišjim božanstvom.

LEGENDA O KRALJU NALU IN DAMAJANTI

Živel je nekoč kralj Nal imenovan Močni, sin Virasena, poln kreposti, lepe postave in izvrsten konjenik. Poveljnik vseh knezov, tako kot bog nad bogovi. Vladar Nišadske dežele. Branilec, strelec, najboljši, tak kot sam Manu.

V deželi Vidarbhi pa se je kralju Bhimu rodila čudovita hčer Damajanta. Ko Damajanta odraste v dekle postane prva lepotica na svetu, tako kot je Nal prvi lepotec na svetu. Onadva poslušajoč drug o drugem vse najlepše se zaljubita drug v drugega brez, da bi se kdaj videla.

Nekoč pa Nal ujame v raji zlatokrilega laboda, kateri mu reče, če ga Nal ne ubije, da bo Damajanti odnesel vest o njem. Labod odleti k Damajanti in ji pove, da bo zelo dobro storila, če se odloči za Nala in Damajanta po istem labodu sporoči Nalu, da se rada odloči zanj.

Damajanta hrepeni in koprni za Nalom, nikjer nima miru, ne je, ne spi, shujša, pobledi in njene prijateljice sporoče to kralju Bhimu. Bhima se takoj spomni, da je to ljubezensko trpljenje in, da je hčer potrebno poročiti, zato on razglasi po svetu kraljem in drugim velikašem naj se zberejo pri njem, da bo enega od njih Damajanta izbrala za svojega moža. Vsi poklicani se zberejo na Bhiminem dvoru. Na nebu sliši Indra in drugi bogovi, od božanskega pevca Narade, da se kralji in velikaši zbirajo pri Bhimi, ker njegova hči izbira sebi moža. Indra in drugi trije bogovi se odločijo oditi na ta izbor in takoj

sestopijo z neba na zemljo. Na poti se setanejo z Nalom, ga ustavijo in mu reko naj bo njihov glasnik.

Nal ne ve, kdo so oni kateri so ga ustavili, zato jih vpraša kdo so? Indra mu pove, da so oni štirje bogovi in da odhajajo na Damajantin izbor, zato naj Nal sporoči to Damajanti in naj ji pove, da izbere enega od njih štirih sebi za moža. Nal se opravičuje, da ne more posredovati sporočila bogov Damajanti, ker sam želi biti izbran; bogovi ne sprejemajo Nalovih opravičil in mu reko, naj takoj odide, da bo lahko prišel k Damajanti, čeprav so vsa vrata Damajantinega stanovanja zaprta in dobro stražena. Nal odide in najde Damajanto med njenimi prijateljicami; vse se čudijo njegovi lepoti, Damajanta pa ga vpraša kdo je in kako je lahko prišel k njej, ker so vsa vrata zaprta. Nal pove kdo je in kaj ji bogovi sporočajo.

Damajanta prizna Nalu, da ga ljubi in če jo odbije, da se bo ubila. Nal boječ, da bo užalil bogove, nagovarja Damajanto, da izbere koga od bogov sebi za moža. Damajanta odgovarja, da se ona bogovom klanja toda za moža bo izbrala Nala; Nal jo ponovno nagovarja naj ne odbija bogov in ona reče, da bo pred vsemi bogovi izbrala njega Nala; tako se njemu ne more zgoditi nič hudega. Nal se vrne k bogovom in jim pove kaj je Damajanta rekla.

Na Bhimovem dvoru se je vse bleščalo od lepote zbranih velikašev. Damajanta prihaja v ta čudoviti zbor in tu namesto Nala zagleda petorico v njem, ker so se vsi štirje bogovi spremenili v Nala, da bi Damajanto zbegali in bi izbrala koga od njih ne vedoč kateri je pravi Nal. Ko ona v težavi moli in prosi bogove, ker ji očitajo Nala jo bogovi uslišijo ter se pokažejo v svojem božanskem liku, Nal pa ostane v svojem človeškem in potem Damajanta pred bogovi in celim zborom izbere Nala, Nal pa ji obljubi, da jo bo ljubil in ji ostal zvest do konca življenja. Potem Nal in Damajanta prosita bogove za blagoslov, bogovi pa potem obilno obdarijo Nala in odidejo na nebo, zbrani kralji in velikaši pa se vrnejo na svoje domove. Po tem je svadba na Bhiminem dvoru, po svadbi pa Nal odpelje Damajanto in živi z njo

zelo srečno, rodi se mu tudi dvoje otrok: sin Indrasen in hči Indrasena.

Ko so se bogovi vračali na nebo sta se dva zla duhova Kalij in njegov spremljevalec Dvapara odločila da odideta na nebeški izbor, da Kalij dobi Damajanto, ker pravi da jo ljubi, toda ko mu Indra pove, da je izbor že končan, Kalij začne groziti, da se bo Damajanti in Nalu maščeval. Bogovi opomnejo Kalija da naj Nalu ne stori nič žalega, ker je on postal mož Damajante z njihovim dovoljenjem, toda Kalij se ravno tako odloči, da bo naudil Nalu in Dvapara prosi za pomoč.

Kali odide na zemljo imenovano Nišadska in gleda kako bi lahko vstopil v Nala in po dvanajstih letih, ko se je Nal z nečem ranil in se ni očistil po predpisih, ujame priliko in vstopi vanj in ga obvlada, potem pa odide k Nalovemu bratu Puškaru in ga nagovori, da se kocka z Nalom. Dvapar pa se spremeni v glavno kocko in tako postane Puškarov pomočnik, in ta pozove Nala na kockanje, on pa neprestano izgublja. Čim več Nal izgublja bolj v njemu raste strast, ter ne posluša nikogar, da bi prenehal kockati; igra traja več mesecev, Nal pa ves čas izgublja.

Damajanta pokliče kraljevske svetnike želeč, da bi oni odvrnili Nala od igre, toda Nal jih noče niti videti. Potem Damajanta reče konjušniku Varšneju, da otroke njene in Nalove odpelje v Kundin k njenim staršem Varšnej. Varšnej to stori potem pa odide v mesto Ajodho in tam pri kralju Rtuparni vzame službo kot konjušnik.

Ko je Nal vse izgubil, tudi samo kraljevino, mu Puškar reče, da mu je ostala samo še Damajanta, in sedaj naj igrata še za njo; tedaj se Nal osvesti in Puškaru nič ne odgovori temveč oblečen s samo eno obleko odide iz mesta, Damajanta pa za njim; begajoč lačna in žejna, se ju nihče ne upa sprejeti na dom, ker je Puškar prepovedal, da nihče ne sme Nala sprejeti v svojo hišo, komur je kaj stalo do življenja. Ko sta tako nekaj dni popotovala po gozdu prilete neke zlatokljune ptice, Nal pa jih hoče ujeti, da bi se nahanil z njihovim mesom. Zato vrže nanje

svojo edino obleko, katero pa mu one odneso rekoč: "Mi smo kocke s katerimi si se igral, in spremenile smo se v ptice, da ti odnesemo edino obleko, in sedaj bodi gol." Nal pokaže Damajanti poti katere vodijo v različne dežele, med njimi tudi tiste, ki vodijo v Vidarbho. Damajanta je začela razmišljati, da jo Nal hoče zapustiti in ji zato kaže poti. Zato mu reče, da mu bo v tej težavi lažje z ženo kot pa samemu. Nal prepričuje Damajanto, da je ne misli zapustiti, potem pa ona predlaga, da skupaj odideta k njenim v Vidarbho.

Nal odgovori, da ga je sram da bi tako ubog in v težavah stopil pred njene starše zato skupaj popotujeta dalje po gozdu ogrnjena z eno samo obleko, pa še to Damajantino, s katero je ona ogrnila sebe in Nala. Tako prideta do gozdne kočice in se uležeta na zemljo. Damajanta tako zelo utrujena takoj zaspi, Nal pa razmišlja o svoji nesreči in si misli, da bo za Damajanto najboljše, če jo zapusti, da bi ona sama odšla k svojim. Nal v kolibi najde oster meč in z njim preseka edino obleko in se pokrije s polovico in tako hoče pobegniti od svoje žene, toda ljubezen mu ne da bežati in se vrne nazaj in začne jokati. Dolgo časa tako joka in od nje odhaja, pa se zopet vrača toda na koncu ga Kalij s silo odvleče od nje in ona sama ostane v gozdu.

Ko se Damajanta zbudi in vidi, da je zapuščena, hudo joče in ihti, ter ne more verjeti, da je Nal pobegnil, temveč misli, da se je skrinil v kak grm. Ko pa se prepriča, da je zares zapuščena vsa razočarana prekolne tistega, ki je Nala onesrečil. Gredoč naprej po gozdu in iščoč Nala se Damajanta napoti na kačo udava. Kača pa jo napade in ko jo je udav davil je ona jokala za Nalom in ga klicala na pomoč, da bi jo rešil iz zagate. Nato se ji približa nek lovec in videč kako udav davi Damajanto ji skoči v pomoč in udava z nečem preseka, potem pa Damajanto umije z vodo in jo nahrani s kruhom; potem pa jo vpraša, kdo je in od kod? Ko mu je Damajanta govorila jo je on poželjivo ogledoval in ji začel laskati, Damajanta pa takoj opazi kaj namerava ta brezobraznej in ga prekolne in lovec takoj pade na zemljo mrtev.

V gozdu Damajanta jecajoč še naprej išče moža. Napoti se do

tigra in ga vpraša če je kje videl Nala? Če ga ni videl naj jo poje, toda tiger je šel mirno poleg nje do napajališča. Potem Damajanta nekemu hribu pove svoje trpljenje ter vpraša tudi njega, če je videl Nala. Za njim zagleda nekakšne puščavnike, kateri jo tolažijo toda to je le privid zaradi njene žalosti in bolane domišlije. Potem pride do drevesa asoka in njega vpraša po Nalu in ga prosi, da ji odvzeme težave. Gredoč dalje po gozdu naleti na veliko karavano in vpraša te ljudi, če so oni videli Nala, oni pa ji odgovore, da ga nikjer niso videli in na njeno vprašanje kam potujejo so ji odgovorili da gredo v Čedijsko deželo.

Damajanta se pridruži karavani, katera se ustavi pri nekem jezeru, da se odpočijejo in prenočijo, toda ponoči pride kardelo divjih slonov k jezeru, kjer so se napojili in napadli karavano in pokončali veliko ljudi in kamel. Damajanta se prebudi in vidi kaj se je zgodilo. Začne bežati jecajoč, ko vidi kaj se je zgodilo in se pridruži nekaterim brahmanom kateri so bili v karavani in so se rešili pogube. Potujoč z njimi pride do mesta kralja Čedijskega Subahuja in stopi v mesto; ljudje se ji čudijo, ker je tako umazana in razkuštrana v polovici obleke, toda kraljeva mati jo pokliče k sebi in jo vpraša kdo je? Damajanta pove kraljevi materi svojo nesrečo toda ji ne pove svojega imena niti imena svojega moža, ker želi ostati nepoznana, zato se ponudi za sobarico, kraljeva mati pa jo priporoči svoji hčeri Sunandi, da bi ji bila prijateljica in tovarišica.

Nal se potujoč po gozdu nameni do kačjega kralja Karkotaka kateri gori v plamenu; Karkotak prosi Nala, da ga reši iz ognja in če to stori, ga bo on osrečil. Nal reši Karkotaka, ta pa vanj vlije svoj strup da bi zstrupil Kalija in rešil Nala Kalijeve prisotnosti; Naenkrat Karkotak Nalu spremeni obličje in mu reče, da se od sedaj imenuje Vahuk in naj se ponudi za konjušnika kralju Rtuparnu, in ta ga bo naučil kockanja in tako bo nadigral Puškara in bo tako dobil nazaj vse kar je izgubil; dal mu je tudi nekakšno obleko, ki mu bo vrnila njegovo pravo obličje ko jo bo Nal oblekel.

Nal kot Vahuk nastopi službo kot Rtuparnov konjušnik. In brez prestanka razmišlja o Damajanti in vsak večer poje pesmico žalujoč za njo. Njegov prijatelj Đivalj pa ga vpraša, o kom on poje. Nal pa odgovori tako, da ne pove niti svoje niti Damajantino ime.

Kralj Bhim pošlje brahmane po svetu, da poiščejo Nala in Damajanto, obljubljač bogate nagrade tistemu, ki ju najde ali vsaj kaj zve o njiju. Samo enemu brahmanu Sudevu pa je uspelo, da je na dvoru kralja Subahuja prepoznal Damajanto. Sudev pristopi k Damajanti ter ji pove dobre vesti o njenih starših in njenih otrocih, ona pa se potem razjoče. Sunanda videč to, pove materi, mati pa pokliče k sebi Sudeva in ga prosi, da ji pove vse kar ve o njeni sobarici.

Sudev pove, kako je Damajanto prepoznal po madežu med obrvmi kateri se slabo vidi. Potem pa Sunanda in njena mati prav tako zagledata ta madež katerega prej nista videli; ta madež je pokazal Sunandini materi dokaz, da je Damajanta hči njene sestre zato polna veselja ponudi Damajanti da ostane in živi pri njih kot v svoji hiši toda Damajanta želi, da se čimprej vrne k svojim staršem in otrokom, zato prosi tetko, da jo čimprej odpremi na pot; tetka ji ustreže in Damajanta srečno pride v dom staršev kjer se je vsi razvesele. Naslednjega dne prosi Damajanta svojo mater, da pove Bhimi naj razpošlje ljudi po svetu, da bi poiskali Nala brez katerega ji ni življenja; Bhima ji z veseljem ustreže, Damajanta pa brahmanom, ko odhajajo na pot pove kako naj povprašujejo po Nalu. Brahmani odhajajo in povprašujejo po Nalu kamor pridejo, toda nikjer ga ne najdejo.

Eden od poslanih brahmanov po imenu Parnad se vrne in pove, da je na dvoru Rtuparna v Ajodhji našel konjušnika kateremu je ime Vahuk moral pa bi biti Nal, ker je na njegovo (Parnadovo) povpraševanje odgovoril tako kot bi to lahko odgovoril samo Nal. Damajanta pa si izmisli prevaro, da bi tega konjušnika dobila v Vidarbho. Zato pošlje Sudeva v Ajodhjo, da naj reče Rtuparnu, da bo

ona zopet izbirala sebi moža; tako si je mislila, da bo z Rtuparno prišel tudi njegov konjušnik Vahuk t.j. Nal.

Ko Rtuparna sliši, da si bo Damajanta ponovno izbirala moža se takoj odloči, da odide na pot in to pove Vahuku; ta pa se zelo razžalosti, ker Damajanta že za časa njegovega življenja izbira sebi novega moža, toda želja ga vleče, da vidi kaj in kako je s stvarjo, zato si misli da je to morda kakšna prevara in reče Rtuparnu, da bo on upravljal z vozilom in, da bodo v enem dnevu tam v Vidarbhi. Potem odide v hlev in izbere štiri najboljše konje; Rtuparna vstopi v voz pa tudi Varšnej in oba se čudita Vahukovi veščini, zato si Varšnej domišlja; ali ni Vahuk Nal v spremenjenem obličju.

Voz drvi tako hitro, da vsak trenutek prepotujejo nekoliko milj. Na poti Rtuparna dokazuje Vahuku svojo veliko veščino v hitrem štetju, uganjujoč koliko listkov in sadja je na enem drevesu in Vahuk ustavi voz, ter prešteje in se prepriča če je Rtuparna pravilno uganil; Vahuk se čudi Rtuparnu, ta pa mu pove, da je večč tudi v kockanju; Vahuk potem prosi Rtuparna, da mu preda skrivnostno veščino on (Vahuk) pa bo v zameno za to veščino njemu nekoč predal veščino upravljanja z vozom; Rtuparna na to pristane in preda veščino Nalu (Vahuku). Ko pa Nal prejme veščino kockanja od Rtuparne je Kalij izšel iz njega, ker mu ni več mogel nauditi v kockanju zato je zbežal v drevo vibhitak.

Rtuparna srečno prispe v Vidarbho in vstopi v mesto Kundin. In po bobnenju njegovega voza si Damajanta zamisli, da Nal upravlja s tem vozom, zato se povzpne na vrhni del palače, da bi takoj videla Nala. V tem pa se Rtuparna pozdravi z Bhimo in se čudi, ker ne vidi nikakršnih priprav za izbor moža niti nikakršnih povablencev pa tudi Bhima tega nič ne omenja. Bhim ukaže slugam, da odpeljejo Rtuparna v prostore namenjene za goste, da se spočije. Med te časom Vahuk (Nal) namesti konje in voz; Damajanta pa gleda in si nekaj časa domišlja da Vahuk je Nal in nekaj časa si domišlja da ni, zato pošlje dvorsko damo Ksenjo da malo povpraša.

Damajanta pove Ksenji kako je potrebno izvedeti od Vahuka, kdo je on; Ksenja odide in povpraša konjušnika Vahuka, on pa ji odgovarja. Potem ga povpraša po Nalu, Vahuk pa odgovori da nič ne ve o Nalu; potem mu Ksenja pove kako je Damajanta poslala brahmane, da bi povpraševali po Nalu in kako je Vahuk odgovoril Parnadu, in Vahuka sedaj prosi, da tudi njej odgovori tako kot je Parnadu. Nal jokajoč ponavlja te besede, Ksenja pa potem odide in to pove Damajanti.

Damajanta zopet pošlje Ksenjo, da odide do Vahuka in ga opazuje, če bi opazila kakšen neobičajen znak na njem (ker je imel Nal več teh neobičajnih znakov). Ksenja odide in opazuje Vahuka, zatem pa se vrne k Damajanti in ji pove, da je Vahuk zelo neobičajen človek in ta takega še ni videla niti slišala zanj (kajti videla je da zna delati čudeže). Damajanta še tretjič pošlje Ksenjo k Vahuku in še četrtič skupaj z obema otrokoma; Vahuk pa objame otroke in joče toda se še ne izda in reče Ksenji, da joka zato, ker sta ta dva otroka zelo podobna njegovim.

Damajanta Vahuka pozove k sebi in ko zagledata drug drugega se začneta jokati in pogovarjajoč se Nal omeni Damajantino drugo poroko in pove, da ga je to zelo razburilo, ter, da je začel sumiti v njeno zvestobo. Damajanta priseže, da mu je bila zvesta in da se z ničemer ni pregrešila, zato kliče bogove in veter za priče (ker on vse ve, ker povsod hodi), ona to izjavi, pa tudi z drugimi čudeži bogovi dokažejo, da je Damajanta nedolžna. Potem pa Nal obleče obleko, katero mu je dal Krkotak ter takoj dobi svojo prejšnjo obliko in sedaj sta oba srečna in presrečna in noč prevedeta v razgovoru, kaj sta doživela v teh treh letih, ko sta se razšla.

Triglavi Šiva
Desni lik Vamadeva – žensko obličje
Levi lik Bhairava – uničevalec
Srednji lik Tatpuruša - ohranjevalec

Drugi dan se polna veselja sestaneta Nal in Bhima in celo mesto se veseli in pripravijo različne prireditve in svečanosti za Nalovo vrnitev. Sestaneta se Nal in Rtuparna in ta prosi Nala, da mu oprostí, če ga je kdaj užalil, toda Nal mu reče, da mu je Rtuparna bil vedno kot dober prijatelj in zato preda veččino upravljanja z vozom Rtupranu. Potem pa se Rtuparna vrne na svoj dom.

Nal se z veliko slavo vrača v svojo kraljevino in pozove Puškara na kockanje in to ne samo za kraljevino temveč tudi za življenje. Puškar pristane v upanju, da bo Nala nadigral, toda Nal je dobil veččino o kockanju od Rtuparna in sedaj dobiva igro in kmalu nadigra Puškara in lahko bi ga ubil, toda on mu velikodušno pokloni življnejnje in mu da del očetove dediščine, Puškar ga za to blagoslovi in odide na svojo dediščino. Meščani z velikim veseljem pozdravljajo vrnitev Nala. Nal pa potem pospremi Damajanto in otroke katera sta bila pri Bhimu v svojo kraljevino in slavno vlada.

ČAS IN STVARJENJE VESOLJA

Glede na vero, ki je nastala v obdobju brahmaizma je univerzalni čas neskončna izmenjava stvarjenja in uničevanja, vsak popoln ciklus pa obsega sto let Brahmanovega življenja. Na koncu tega obdobja pa celo veselje, sam Brahma, bogovi, modreci, demoni, živali in materija izginjajo v veliki kataklizmi mahapralayi. Za tem sledi sto let kaosa, za tem pa se ponovno rojeva novi Brahma in ciklus se začne znova. Ta sestav pa ima različne razdelitve in subcikle. Med njimi je najpomembnejša Kalpa - en sam dan Brahmovega življenja. Ko se

Brahma prebudi se ustvarijo vsi trije svetovi; nebesa, ter srednja in spodnja področja, ko pa on zaspi se ta področja spremenijo v kaos; sodi se vsem bitjem, katera niso dosegla osvoboditve in ona se morajo ponovno pripraviti na novo rojstvo, takšno kakršno je kdo od njih zaslužil. Kalpa pa se deli na tisoč velikih dob (Mahayug), vsaka od njih pa se deli na štiri dobe ali yuge: Krta, Treta, Dvapara in Kali.

Krta yuga traja štiritisoč let, njeno svitanje in večer pa trajajo štiristo let. Treta yuga traja tritisoč let, njeno svitanje in večer pa trajajo tristo let. Dvapara yuga traja dvatisoč let, njeno jutro in večer pa trajajo dvesto let. Kali yuga traja tisoč let, njeno jutro in večer pa trajata sto let. Cel ta krog pa traja dvanajsttisoč let. Tisoč takih krogov pa tvori dan Brahme.

Krta yuga je zlata doba v kateri Dharma - bog pravice in dolžnosti hodi po štirih nogah. Ljudje so zadovoljni, zdravi in krepostni, obožujejo enega boga, kateri je bele barve.

Treta yuga ni tako srečna doba, krepost se zmanjša za eno četrtno, Dharma pa hodi po treh nogah. Ljudje v glavnem opravljajo svoje dolžnosti včasih pa delujejo zaradi skrivnostnih pobud in so nagnjeni k prepiranju. Brahmanov je več kot grešnikov, božanstvo pa je rdeče barve.

V Dvapara yugi je prisotna samo polovica kreposti, Dharma pa stoji na dveh nogah. V tem obdobju je bog rumen, veliko je nezadovoljstva, laži in prepиров. Kljub temu pa mnogi stopajo po pravi poti, brahmani in vaisje pa se držijo svojih dolžnosti.

Kali yuga ali doba degeneracije pa je obdobje v katerem se nahajamo. Dharma stoji samo še na eni nogi in je nemočen, od cele kreposti je ostala samo še četrtna. Bog je črn, ljudje pa so večinoma služabniki in sužnji. Pokvarjeni so, prepirljivi, videti kot berači in so nesrečni. Cenijo tisto, kar je nizkotno, jedo požrešno, živijo v mestih polnih lopovov. Moškim ukazujejo ženske, katere so plitke, "brbljave"

in pohotne. Ljudi trpinčijo vladarski tirani, veliko je naravnih nesreč, lakote, vojne in bolezni. Človeški bedi pride konec samo s prihodom Kalkija - uničevalca.

Uničenje najavljajo najgrozovitejši predznaki. Po sto letih suše se na nebu pojavi sedem sonc in ona popijejo še ostalo vodo. Z vetrom podpihan ogenj požira zemljo, zatem pa še podzemni svet. Zatem pa velikanski oblaki polni strel dvanajst let dajejo dež, kateri potaplja celi svet. Potem pa Brahma, kateri leži v lotosu, ki plava v vodah vpije vetrove in oddide spat in začne se novo stvarjenje. V tem vmesnem času pa bogove in smrtnike absorbira univezalni duh.

Novo stvarjenje se sestoji iz redosleda popolnoma istih dogodkov. Zemlja ima obliko kolesa in je eden sedmih koncentričnih kontinentov. V središču je gora Meru visoka 135.000 km, na katerega vrhu je Brahmovo nebo, obkroženo z reko Ganges in obkoljeno z mesti Indre in ostalih bogov. V predgorju prebivajo dobri duhovi, kot so gandharve, medtem, ko so v dolinah demoni. Cel svet podpira s svojim klobukom kača Šeša, katera včasih leži zvita na hrbtu želve, ki plava v prvotnih vodah. Svet podpirajo štirje sloni ali štirje velikani oni pa občasno izzovejo potrese; takrat, ko bremena prenesejo na rame drug drugemu.

V začetku vsakega ciklusa stvarjenja je vesolje pokrito z vodami kataklizmičnega potopa.

V enem od mitov se govori o tem, kako je zlato vesoljsko jajce, simbol ognja plulo po vodah tisoč let. Na koncu tega obdobja pa je jajce počilo in iz njega je izšel Gospodar vesolja v obliki prvega kozmičnega človeka, kateremu je duša identična univerzalnemu duhu imenovanemu Puruša, ker je vse svoje grehe zažgal z ognjem. Dolgo časa je bil popolnoma sam in ko je vrgel pogled okrog sebe je začutil strah (zato se tudi ljudje bojijo, ko so sami). Zatem pa se je potolažil, da se nima česa bati, ker je on pravzaprav edino bitje v vesolju. Z druge strani pa ni občutil nobenega veselja (zato se tudi ljudje ne

veselijo, ko so sami). Zelo si je zaželel družbe, zato se je razdelil na dva dela - moško in žensko polovico. Ker pa ga je motilo, da je ločen se je s svojo polovico Amviko (Virajo) spojil. On pa mu je rodila potomstvo - človeški rod. Nato pa sta Puruša in Viraja prevzela podobo goveda, konja, osla, koze, ovce in vseh drugih bitij vse do mravelj in vsak par je spočel potomstvo.

Glede na neko drugo legendo pa je bil stvarnik Narayana, kateri je po nekih verzijah Brahmova, po drugih pa Višnuova podoba. Narayana je dolgo časa ležal v prvobitnih vodah Nari, plavajoč po listu banjana sesajoč nožni palec (položaj s katerim se simbolizira večnost). Po tem občevanju samega s seboj je vesolje ustvaril s svojo ustvarjalno voljo. Govor se je rodil iz njegovih ust, Vede iz sokov njegovega telesa, amrita iz njegovega jezika, sam nebeški svod je izšel iz njegovega nosu, nebo in Sonce iz njegovih zenic, božje poti iz njegovih ušes, oblaki dežja iz njegovih las, strele iz njegove brade, kamnine iz njegovih nohtov in gore iz njegovih kosti.

V vseh kasnejših mitih je na ta ali drug način Brahma stvarnik. Tako se v enem govori, kako je gospodar vesolja opazoval vesoljno jajce medtem, ko je le ta ležal na površini oceana tisoč let. Medtem, ko je tako ležal in občeval sam s seboj mu je iz popka vzniknil lotos, bleščeč kot tisoč sonc in se razširil tako, kot, da bo objel celo vesolje. Iz tega lotosa pa je izšel sam Brahma samoustvarjen, močni gospodar vesolja. Posvetil se je svojemu delu stvarjenja, ker pa ni bil vseveden je naredil nekaj napak. Pri prvem poskusu je ustvaril nevednost, toda jo je zavrgel ona pa je preživela in postala Noč - iz nje pa so izšla bitja teme. Do takrat pa Brahma ni uspel še ničesar ustvariti in ta lačna bitja so ga hotela požreti. On pa se jih je branil roteč jih naj ne jedo svojega očeta. No nekateri se na te prošnje niso ozirali in so ga vseeno hoteli požreti in ta bitja so postala rakšase, sovražniki človeškega rodu, njihovi ne tako krvoločni bratje pa so postali yakše, kateri znajo biti ljudem sovražni, večinoma pa so do njih prijateljski. S tem pa je Brahma dobil izkušnjo, zato je ustvaril niz nesmrtnih bitij in

nebesnikov. Iz svojega bedra, pa je ustvaril tudi asure, Zemljo iz svojih stopal in vse ostale sestavne dele sveta iz drugih delov svojega telesa.

Po neki drugi verziji ima zgodba drugačen konec. Brahma je postal malodušen zaradi svojih napak, zato je ustvaril štiri modrece, da bi namesto njega opravili delo. Toda modreci so se rajši posvetili oboževanju Vasudeve (univerzalnega duha - kateremu je pozneje ime Kršna), kot pa nalogi stvarjenja. Gledajoč modrece obvezete z askezo in ne z delom zaradi katerega jih je bil ustvaril se je Brahma zelo razjezil in iz njegove jeze je vzniknil Rudra, kateri je prevzel delo in ga tudi opravil.

Mit o stvarjenju iz Manuovega zakonika pa govori, kako je samobitni duh začutil poželjenje (kot v bogu Kami). Zaželel si je, da bi iz lastnega telesa ustvaril živa bitja in tako je najprej ustvaril vode, Naro, in v njo vrgel seme. Iz semena pa je zrastle zlato jajce, bleščče kot Sonce. Po letu dni kontemplacije v jajcu pa je Brahma svoje telo razdelil na dva dela (moško in žensko polovico). V žensko polovico je vsadil moškega (Viraj) Viraj pa je iz svoje strani ustvaril Manua, kateri je potem ustvaril svet. Ponekod se trdi, da ima vsako obdobje svojega Manua, ni pa jasno ali so vsi Manui pravzaprav eden. V eni razlagi tega mita se trdi, da je eden in isti Manu obstajal najmanj v dveh obdobjih. Glede na modreca Markandeya pa je Manu veliki rši ali videc, kateri je ušel splošni kataklizmi na koncu zadnje dobe.

Po še eni verziji te iste zgodbe pa se je Gospod v začetku stvarjenja najprej ekspandiral v kozmično obliko puruša inkarnacije in manifestiral vse sestavine za materialno kreacijo. Tako je prišlo do stvarjenja šestnajstih načel materialnega delovanja. To je bilo stvarjenje materialnega univerzuma. Del puruše leže v vodo univerzuma, iz jezera na popku Njegovega telesa pa požene lotosovo steblo, iz lotosovega cveta vrh tega stebela pa se manifestira Brahma, gospodar vseh inženirjev v univerzumu. Vsi planetni sisetmi v univerzumu so razmeščeni na zamišljenem prostranem telesu puruše, toda On nima ničesar skupnega z

ustvarjenimi materialnimi sestavinami. Njegovo telo je večno v najizvrstnejši duhovni eksistenci. Oblika transcendentalne puruše ima tisoče nog, beder, rok in obrazov - vseh nenavadnih in izjemnih. V tem telesu je na tisoče glav, ušes, oči in nosov. Ta oblika puruše je vir in neuničljivo seme mnogovrstnih manifestacij v univerzumu. Od delcev in delov te oblike so nastala različna živa bitja, kot so polbogovi, ljudje in drugi.

(1) Na začetku kreacije so bili štirje Brahmovi sinovi (Kumare - prva inkarnacija), ki so bili zaobljubljeni celibatu in so živeli v strogi askezi, da bi spoznali Absolutno Resnico.

(2) Vrhovni uživalec vseh žrtvovanj se je pojavil v inkarnaciji merjasca (drugi inkarnaciji) in je Zemljo dvignil iz spodnjih delov univerzuma.

(3) V obdobju ršijev pa se je pojavil kot Devarsi Narada (tretja inkarnacija), veliki modrec med polbogovi. Narada je zbral vedska tolmačenja, ki govore o predanem služenju in spodbujajo plodonosno delovanje.

(4) V četrti inkarnaciji je Gospod postal Nara in Narayana, sinova - dvojčka Dharmarajeve žene. Izvajal je hude in zgledne pokore za obvladovanje čutov.

(5) Peta inkarnacija po imenu Gospod Kapila je najboljši med popolnimi bitji. Brahmani Asuriju je podal razlago o kreativnih elementih in metafiziki, ker se je v teku časa to znanje izgubilo.

(6) Šesta inkarnacija je bil sin modreca Atrija. Rodil se je iz maternice Anasuye, ki je molila za inkarnacijo.

(7) Sedma inkarnacija pa je bil Yajna, sin Prajapatija Rucija in njegove žene Akuti. Nadzoroval je obdobje ob zamenjavi

Svayambhuve Manuja, pomagali pa so mu polbogovi in njegov sina Yama.

(8) Osma inkarnacija pa je bil Rsabha, sin kralja Nabhija in njegove žene Marudevi. V tej inkarnaciji je Gospod pokazal pot popolnosti za ljudi, ki so popolnoma obvladali svoje čute in ki jih častijo vsi življenjski redovi.

(9) V deveti inkarnaciji pa se je Gospod na molitev modrecev pojavil v telesu kralja Prthuja, ki je oral zemljo, da bi rodila različne pridelke, zaradi česar je zemlja postala lepa in privlačna.

(10) Ko pa je v obdobju Caksure Manuja prišlo do popolnega potopa in je bil ves svet globoko pod vodo, se je Gospod pojavil v obliki velike ribe in obvaroval Vaivasvato Manuja, tako, da njegova ladja ni potonila.

(11) V enajsti inkarnaciji je Gospod privzel obliko želve. Njen oklep je služil za držalo palice za pinjenje mlečnega oceana.

(12) V dvanajsti inkarnaciji se je Gospod pojavil kot Dhanavantari.

(13) V trinajsti inkarnaciji pa je z zapeljivo žensko lepoto uročil ateiste in dal polbogovom piti nektar.

(14) V štirinajsti inkarnaciji pa je Gospod s svojimi nohti kot Nrsimha razparal močno telo ateista Hiranyakasipuja - tako kot tesar razcepi trsko.

(15) V petnajsti inkarnaciji pa je Gospod privzel obliko brahmana - pritlikavca Vamane in obiskal žrtveno areno Maharaje Balijs. Čeprav je v srcu želel priti do kraljestva treh planetnih sistemov, je prosil samo za tri korake zemlje.

(16) V šestnajsti inkarnaciji Boga pa je Gospod kot Bhurpati enaindvajsetkrat uničil vladajoči razred kšatrijev, ker so ga razjezili z uporništvom proti brahmanom.

(17) Potem pa je v sedemnajsti inkarnaciji Boga v maternici Satyavati o Parasari Muniju pojavil kot Vyasadeva, ki je eno Vedo razdelil na več vej in podvej, ker je videl, da so ljudske množice manj inteligentne.

(18) V osemnajsti inkarnaciji pa se je Bog pojavil kot kralj Rama. Da bi ustregel polbogovom, je pokazal nadčloveške moči, ko je ukrotil indijski ocean in ubil Ravano na drugi strani morja.

(19, 20) V devetnajsti in dvajseti inkarnaciji se je pojavil v družini Vrsnija (Yadujeve dinastije) kot Gospod Balarama in Gospod Kršna in odstranil breme sveta.

(21) Na začetku kali-yuge pa se je pojavil kot Buddha Anjanin sin, da bi zavedel ljudi, ki zavidajo vernemu teistu.

(22) Ob sovpadu dveh yug pa se bo Bog - gospodar kreacije rodil kot inkarnacija Kalkija in postal sin Višnu Yase. Do tedaj pa se bodo vladarji na zemlji izrodili v roparje.

PANTEIZEM IN POLITEIZEM

Vsa obdobja so nastajale nove sestave bogov, stare pa so se obdržale, miti pa so se razgrajevali, da bi pojasnili boj za prevlado in oblast v panteonu.

Vedska božanstva

VARUNA

Relativno malo vedskih himen je posvečeno Varunu, čeprav je on paznik vesoljnega reda in univerzalni vladar, pa tudi spoštujejo ga bolj kot druge bogove arijskega porekla. Varun je prvi iniciator vesolja. Najprej je prikazan kako ustvarja vesolje. Lebdeč uporablja svojo ustvarjalno voljo ali mayo s Soncem kot orodjem, meri in oblikuje tri svetove: nebesa, Zemljo in zrak med njima.

Varunina ustvarjalna dejavnost je večna; z uporabo maye naredi, da pada dež, da tečejo reke in tako hrani svoja ustvarjena bitja. Njegov dah je - veter. V določenem smislu je utelešen v svoji stvaritvi

ali vsaj vseprisoten, ker vedno nadzira vse s Soncem, kot svojim očesom, osebno pa podpira nebesa. Prav tako si ga zamišljajo, kako dostojanstveno sedi v svoji zlati palači s tisočerimi stebri in tisočerimi vrati na nebu obkrožen s svojimi vedno budnimi vohuni, od katerih je eden tudi Sonce, ki se vsakodnevno dviga do Varunine rezidence v zenitu, da bi ga obvestil, kaj vse vidi. Tako ima Varuna moralno funkcijo večjo od kreativne, njegova maya je prav tako načelo resnice in pravice, zato ima bog svečeniško funkcijo sojenja svojim bitjem. Pri razsodbi mu služi kot merilo RTA, katerega predpisi so človeškim bitjem nepoznana. Varuna kaznuje ljudi, kateri te predpise kršijo, poleg tega pa ima tudi vrv s katero jih zavezuje, kar pa je simbol greha s katerim se oni sami zavozlajo v svoji nevednosti. Ljudje ne vedo kako in zakaj bodo krivi, ker so Vrunina določila nedoumljiva, zato morajo ves čas živeti v strahu, upati na rešitev in biti skrajno pazljivi, ko imajo "opravek" z Bogom.

Varuna je svoje visoko mesto zadržal relativno malo časa; kvalitete zaradi česar je on "univerzalni vzdrževalec" spoštovan so se prenesle ena za drugo na druge bogove. Dve jasno določeni spremembi pa sta se zgodili še pred iztekom vedskega obdobja. Najprej je Varuna postal del božanskega trojstva - prvega v dolgem nizu indijskih božanskih trojstev. Tu so bili poleg Varune še Mitra in Aryaman. Mitra je bil v marsičem podoben Varuni - tudi on je ljudi zavezoval z njihovimi grehi; ljudem je bilo edino upanje na rešitev, če so se obrnili s svojimi prošnjami osebno nanj. Varunino področje gospodstva se je razdelilo, ker je Mitra postal paznik dneva je Varunu preostala noč. Aryamanove funkcije pa niso bile jasno določene, toda tudi on je moral biti bog nebes, ker je bilo trojstvo poznano kot Aditji ali Nebeška božanstva, ki pa so izvor vseh nebeških darov, upravljalcev Sonca, Meseca, vetrov in voda in vseh letnih dob. Od tod se je samega Meseca smatralo za boga žita, to je boga plodnosti. Druga zamenjava v Varuninem statusu pa se je zgodila, ko so se Aditjam (asuram) pridružili še trije, pravzaprav še devet bogov, ki so se prištevali med deve, izmed njih pa je Indra postal glavar. Tej skupini se je število še povečalo, zamenjale pa so se jim tudi funkcije,

Aditje pa so padli na rang manjših bogov, kateri predstavljajo Sonce v njegovih dvanajstih letnih fazah. Predočitev božanske trojice pa se je ohranila. Vayu (veter), Agni (oganj) in Surya (Sonce); ali Indra, Agni, Surya.

PRTHIVI IN DYAUS

Prthivi (Zemlja) in Dyaus (Nebo) sta bila simbolizirana kot krava in bik. To sta bila zgodnja božanstva, spoštovali pa so ju kot bogova plodnosti in menili so, da so iz njiju izšla vsa ostala božanstva, bogovi in ljudje. Njuna pomembnost pa je s časom zamrla, čeprav sta ostala še v kasnejših panteonih, potomstvo pa se jima je zmanjšalo. Ušas (Zora) je bila njuna hči, Agni (oganj) pa sin, največjo slavo pa jima je prinesel Indra. Prthivi "herojska ženska" in Dyaus "krepki bog" sta bila Indrina starša. Ko se je Indra rojeval iz Prthivinega boka so se zatresla nebesa, zemlja in gore in vsi bogovi so se prestrašili. Še sama Prthivi je bila prestrašena, zato je sina skrila ne, da bi mu posvečala kakršnokoli pozornost. Nihče od bogov ni hotel pristopiti k temu otroku na pomoč, ker so vsi čutili, da je on glasnik velikih sprememb v božanskem redu, najbrž pa tudi v njihovi usodi.

INDRA

Indra je bog vojne in upravlja s strelo Vadžro - orožjem katerega nosi v desni roki. Kot kakšen arijski vojaški kralj svetle polti rumenkaste ali zlate kože, jaha konja ali pa se vozi s kočijo, katero vlečeta dva konja. Njegova narava je taka, da je ves čas neutolažljivo žejen some - opojnega napitka, kateri mu daje moč. Je branitelj bogov in ljudi pred Vritro - demonom kateri predstavlja kruto naravo, predvsem sušo. Kot prinašalec dežja je popolnoma prevzel veliko funkcij Varuna in končno je Varuna vrgel s položaja poglavarja bogov.

Prthivi pa v svojih poiskusih, da bi skrila rojstvo sina ni imela sreče, ker je zlati otrok Indra takoj začel kazati svojo energičnost in hitrost po kateri je poznan.

V času, ko se je rodil so ljudje prosili bogove, naj jim pridejo na pomoč proti demonu Vritri, kateri je ugrabil krave - oblake in izzval veliko sušo. Ko pa je Indra slišal: "Kdo nam bo pomagal?" je Indra vzel Tvaštarju Somo, katera je bila namenjena bogovom in odpil veliko količino tega napitka vrednega sto krav. Pijača mu je dala toliko moči, da je zapolnil dva svetova. Vzel je strelo, katera pripada očetu in z vozom in dvema konjema odšel nad Vritro spremljan s svojimi privženci. Ko pa se je Indra približal Vritri je ta tako rignil, da so se stresla nebesa, Prthivi pa se je zbala za svojega sina, toda Indra je bil navdahnjen z veliko količino popite some, himnami, svečeniškimi žrtvami ter Vadžro. Napadel je devetindevetdeset (99) Vritrinih trdnjav, potem pa se je soočil še s samim demonom. Indra je kmalu

odkril njegove šibke točke in ga prosekal s svojo strelo. Tako so bile krave - oblaki rešene in so na Zemljo ponovno spuščale vodo.

Indra se ni ustavil, da bi poslušal pohvale svečnikov in svojih prijateljev bogov. Takoj, ko se je bil rodil je že prevzel iniciativo in postal prinašalec dežja. Sedaj se je Indra obrnil proti lastnemu očetu (katerega istovetijo z Varunom). Ga zagrabil za gleženj in tresnil na tla in ga ubil. Materine prošnje so bile zaman. Indra pa je zmago dosegel s pomočjo očetovega orožja, tako, da je to v nekem smislu izvedel sam oče preko sina. Z ubojem Dyausa je Indra potrdil svojo neodvisnost in popoln božanski status, ter pavico, da ga nasledi, prav tako kot tudi z zmago nad Vritro pravico, da nasledi Varunino vrhovno mesto. S svojimi junaškimi deli je Indra postal kralj treh svetov.

Indra predstavlja moč osebne intervencije, aktivnega vojščaka, medtem, ko je Varunina moč osnovana na zakonu in magični moči. Indra pa je odvisen od moči boga hranjenega z žrtvami smrtnikov. Ljudje ne razumejo Varuna, medtem, ko če svojo predanost predajajo Indri lahko upajo na dotok dobrot s katerimi lahko celo upravljajo.

Indra je v svojem boju z demoni neumoren. Vedno znova pokorava Vritro - pod katerega vodstvom so Danave uspeli porušiti večno ravnotežje med bogovi in demoni, devami in asurami, dobrim in zlom, svetlobo in temo in prisiljuje Danave, da se umaknejo v mrak oceana. Prav tako pa brani ljudi in živali pred spletkarjenjem drugih demonov. Kot prinašalec dežja je Indra dosegel pravico, da ga spoštujejo kot boga plodnosti.

Balarama in Yamuna

V dolgotrajnem boju z bogom so se demoni v nekem trenutku računajoč s tem, da bogovi svojo moč večinoma dolgujejo žrtvovanju ljudi odločili, da bodo bogove onesposobili tako, da bi s strupom in čarovnijami zastrupili rastlinje, s katerim se prehranjujejo ljudje in živali. V tem pa so bili tako uspešni, da so ljudje prenehali jesti, živali pa so prenehale muliti in žvečiti in vse je shiralo zaradi lakote. Toda bogovi so bili temu izzivu dorasli; s prinošili žrtev so uspeli rastlinje očistiti strupa. V slavo te zmage pa je bila prirejena velika svečanost, na kateri so se žrtvovale prve rastline zrasle po uničenju strupa. Toda prišlo je do prepira o tem, kateremu bogu se bo najprej žrtvovalo. Odločeno je bilo, da se problem reši s tekmovanjem. V tej tekmi sta zmagala Indra in Agni in od takrat se v Indri vidi izvor plodnosti, kateremu sta primerna starša krava in bik.

Indra je postopoma prevzel tudi nekatere druge Varunine funkcije, njegova vloga boga plodnosti pa je prerasla v novo vlogo boga stvarnika, toda Indra veselja ni oblikoval iz nič, temveč ga je prevzel in preuredil. Tako je tudi on, kot Varun vzel Sonce kot orodje s katerim je odmeril prostor šestih širokih prostranstev in zaobjel vse obstoječe. Zatem pa je veselje začel graditi kot hišo: postavil je štiri vogalne stebre med njimi pa je postavil zidove sveta, hišo pa je prekril z oblačnim nebom. Hiša je imela dvoje velikih vrat: vzhodna so bila široko odprta, da bi vsako jutro sprejela Sonce; zahodna pa so bila samo priprta, da bi Indra Sonce zvečer vrgel v okoliško temo. Na ta vrata so vstopili bogovi, ko so prihajali uživati v darovanjih in vlišanju. Indra je svoje delo varoval podpirajoč nebesa, vzdržujoč dva svetova in atmosfero in držeč ter raztezujoč zemljo. Prav tako pa je tudi izvor velikih rek.

Okrepjen s somo je imel Indra moč, da upravlja z nebesi, dnevi, meseci in letnimi dobami. V vedah se večkrat omenja Njegovo nagnjenje do some in odvisnost od nje - na kar se kasneje gleda kot njegovo slabost. V vedskem obdobju je bil Indra največji od vseh bogov, čeprav ni bil tako spoštovan kot Varun v svojem obdobju. V kasnejšem obdobju pa je Indra postal dostojanstven in manj aktiven

bog. Prikazujejo ga, kako vlada na svojem nebu Svargi, ob njem pa so kraljica Indrarani in svetovalci Vasuji. Še naprej pa ga spremljajo lovski psi (psi kasneje predstavljajo nečiste živali), odrekel pa se je konja in sedaj jaha na slonu Ajaravati, kateri ima štiri okle in zdi se, da se velik močan trup lahko primerja z goro Kailaso, kjer bo potem Šivino nebo.

MARUTI

Maruti so bili duhovi nevihte in grmenja, sinovi Rudre in Indrini večni spremljevalci. Kateri so lepi, mladi, močni in pogumni moški. Glede na vede jih je bilo ali sedemindvajset (27) ali pa stoosemdeset (180). Nosili so zlate prsne oklepe, ogrinjali pa so se z bleščečimi kožami, radi pa so se vzajemno ruvali. Zapestja in gležnje pa so okraševali z zlatimi zapestnicami. Ven so odhajali na viharju in usmerjali nevihto, vozili pa so se na vozu z zlatimi kolesi, katera so se iskrila, v zapregi pa so bili hitronogi jeleni. Bili so dobro oboroženi z loki, strelicami in sekirami, posebno pa z bleščečimi kopji. S tem orožjem so razprševali krave - oblake in razklali skalne - oblake, da se je dež razlival na zemljo, ter zastiral poglede. Tako kot njihov vodja so bili Maruti včasih veseli, včasih pa grozni vojščaki in Indrini dragoceni zavezniki, kadar je napadal Vritro, katerega pristaše so prestraševali z vojnimi vzkliki razganjajoč krave - oblake. Drugače pa se ime Marut ali Maruta v ednini nanaša na Vayua.

VAYU

Vayu je bog zraka ali vetra, včasih pa se trdi, da se je rodil iz Purušinega daha. Čeprav se ga v vedah redko omenja je bil pomemben član enega prvih trojstev skupaj z Agnijem in Suryo, kjer ga s svojim vzponom zamenja Indra. Toda kljub Indrini prevladi je Vayu ohranil svojo individualnost in se obdržal do danes. Včasih ga smatrajo za očeta Marut, kateri se vozi v vozu, katerega vlečejo jeleni. V nekih drugih priložnostih pa bolj spominjajo na Indro, katerega voz vlečeta dva rjavca. Še večkrat pa se vozi z Indro kot voznik zlate kočije, katera se dotika neba, vleče pa jo tisoč konj. Vayu ni samo božanstvo narave; njegov dah daje življenje vsem ljudem in bogovom. Vayu pa je postal tudi zet božanskemu mojstru Tvaštriju.

TVAŠTRI

Tvaštri je tako kot Indra Dyausov sin, toda njegova moč je v magiji in ne grobi sili in nikdar ni dalj časa zadrževal oblasti nad bogovi ali ljudmi. V začetku je pomagal Indri in mu dal moč. Tvaštriju je Indra ukradel somo s katero se je okrepil za boj z Vritro; prav Tvaštri pa je

ustvaril bogovom čudovito posodo katera je ves čas polna some - izvora njihove moči. V nekih zgodbah pa je prikazana najvažnejša uporaba njegovih čudežnih moči - to je mojstra obrtnika; On je Indri omogočil zmago nad Vritro s tem, ko mu je naredil Vadžro.

Tvaštri je Indri naredil še druge strele in bogovom orožja, spoštovali pa so ga kot prototip spretnega mojstra. Ta vloga mu je ostala še kasneje, ko je poznan pod imenom Višvakarman. Med drugim so v zgodnjih himnah njegove moči širše; on ne samo, da oblikuje temveč v sebi vzdržuje pravzor vsega stvarjenja, kateremu daje življenje. Njegovo delovanje se nadaljuje tudi po stvarjenju, ker ljudem daje moč oploditve in jim omogoča, da imajo potomstvo; on ustvari moža in ženo tako, da ustrezata drug drugem. Kar največ daje obliko zemlji in nebu in proizvaja vodo in hrano svojim vernikom. Kot vsesplošni oskrbovalec in zaščitnik je on paznik žrtev, zato ga pokličejo, da bi zavaroval prejemke žrtve pa če je namenjena njemu ali pa kateremu drugemu bogu. Od tega tudi izvor - ali pa mogoče prepreka - vsaki sreči, posredovanje bogastva in delitev blagostanja. V tej fazi svoje moči je Tvaštar včasih nasprotnik Indri. Indra pa je pokazal svoje sovraštvo do Tvaštarja s tem, da je ubil njegovega sina Višvarupo ("vseobličnega").

RIBHI

Ribhi so bili mojstri vilinčki, sinovi Indre in Tvaštrine hčere Saranyu. Od časa do časa so prijateljsko tekmovali z dedom Tvaštrijem, toda med njimi se je občasno vnelo tudi resno

nasprotništvo, kar pa je mogoče tudi odraz zaostrenih odnosov Tvaštrija in očeta Indre. Kot Tvaštrijevim vnukom se jim pripisuje, da so oblikovali nebo in Zemljo, ter da so v tem pomagali Indri, zatem pa so ustvarili človeka po imenu Vibhvan. Prav tako pa imajo moč, da človeka oskrbujejo s funkcijo razmnoževanja, kateri potem doseže svojo nesmrtnost preko svojih sinov.

Kot več ali manj prijateljski dedovi tekmeči so Ribhi navadno oblikovali konje in voz Indri in drugim bogovom, ter izpopolnili Tvaštrijevo delo, vrč kateri se sam polni s somo tako, da so iz njega naredili štiri podobne vrče. Ustvarili pa so tudi čudežno kravo obilja, katera živi na Indrinem nebu in ima moč podeljevati raznovrstne blagoslove. Ribhi ustvarjajo travo in rastlinje in korita s tekočo vodo. Ker pa so vedno opravljali dobra dela jim je za nagrado dodeljena nesmrtnost. S prehodom med božanstva so dosegli pravico, da jih slave in spoštujejo. Še samega Indro, ko ga gledajo kot stvarnika včasih imenujejo Ribhi.

AGNI

Agni bog ognja je bil prav tako velik bog zgodnjega panteona in resni tekmeč Indre, kateri kasneje pridobi njegovo podporo na škodo Varuna. V iranski mitologiji, katera se je razvila iz istih arijskih korenov ima bog Agni dominantno vlogo. To pa nam prikaže, kako resen tekmeč je bil Agni Indri. Agni pa je hitro dosegel mitologijo zelo podobno Indrini.

Kot zemeljski proizvod drgnjenja zgornje in spodnje moške in ženske trske je ogenj sin Zemlje in Neba, Prithivi in Dyausa, pa tudi Indrin brat. Tudi Agni se je kot Indra rodil že zrel in se je takoj začel hraniti s svojimi starši. Ko ju je požrl pa si je poiskal drug izvor hrane, tako kot tudi Indra, samo Agni se je zatem začel hraniti s prečiščenim maslom, katero se vliva na žrtveni ogenj. Za lizanje masla pa je imel Agni sedem jezikov, vsak od jezikov pa je imel svoje ime. Tako dobljeno moč je Agni koristil zato, da bi drugim pomagal; medtem ko je Indra ljudem dajal zrak življenja je Agni simbol življenske iskre, element življenja v ženskah in moških, zvereh in ribah; prav tako pa tudi v rastlinju in drevesih. Čeprav je uničeval je bilo to uničevanje nujno za ponovno stvarjenje. Bil je poznan kot večno mlad, čeprav se je kot začetnik žrtvenih obredov lahko smatra za najstarejšega od vseh svečnikov. Kot sin neba in Zemlje je Agni pravzor svečnikov in posrednik med bogovi in ljudmi; kot glasnik bogov pohodi ljudi, kot prinašalec žrtvenih darovanj pa privablja bogove na mesta, kjer se bogovom izkazuje spoštovanje.

V nekem mitu o njegovem rojstvu se namiguje na predajo po kateri je on bog, ki vlada Zemlji, medtem, ko je Vayu oz. Indra vladar zraka, Surya pa neba; med drugim pa se istočasno namiguje, da Agni zaobjema vse tri svetove in bogove kateri jim vladajo. Za njega se govori, da je trikrat rojen in da se venomer znova rojeva; prvič na nebu kot Sonce, pravzaprav kot Sončev ogenj, drugič v atmosferi, kjer se vžiga v vodah nevihtnih oblakov in se spušča na zemljo v obliki bliska; tretjič pa v rokah svečnikov, žrtvenih ognjih ter v rokah vseh ljudi, kateri se žele pogreti, ščititi in nahraniti. S teh zemeljskih ognjev pa se vzdiguje dim, kateri se znova pretvarja v oblake v atmosferi. Agni je v veselju vseprisoten, zato spremlja vsak aspekt človeškega življenja. V skladu s tem ga častijo tako kot nebeško ali elementarno božanstvo pa tudi kot hišnega duha katerega prednost je v tem, da je v prebivališču bogov na svojem.

Razen vloge stvarnika, darovalca življenja ima Agni nekaj svojih drugih značilnosti podobnih svojemu bratu zatiralcu demonov. Od

teh bojev z demoni pa je najbolj poznana tista s Kravyadimi - rakšasami, kateri so poznani kot mesojedci. Čeprav je tudi sam v nekem smislu Kravyad se Agni z ostalimi bogovi bori proti demonom. Za doseg tega cilja pa je odvrigel svojo običajno rdečo obliko s tremi ognjenimi glavami, tremi nogami in sedmimi rokami okrašen z venci sadja in si nadel obliko Kravyade groznega bitja z okli. Zarikal je kot bik in napadel Kravyade in jih prebil z okli in jih pogoltal.

Čeprav je sam jedel meso žrtvenih daritev je Agni užival poseben odpustek, po katerem je ostal čist ne glede kaj je jedel, čeprav je jedel nečistočo jo je on, jedoč jo, prečistil. Ta dar pa mu je dodelil modrec Bhrigu, kateri je bil nekega dne zapeljal dekle, ki je bila zaročena z neko asuro - demonom. Vedoč da ima Agni dostop do vsepovsod ga je asura vprašal kje je to dekle. Agni pa poznan zaradi svoje resnicoljubnosti razkrije skrivnost in tako omogoči, da si asura povrne dekle. Zatem pa je Bhrigu Agnija preklel naj je vse čisto in nečisto. Toda Agni mu je potem pojasnil, da je on kot bog dolžan povedati resnico, zato mu je Bhrigu dal odpustek po katerem Agni ostane čist ne glede s čem se prehranjuje.

V drugi zgodbi pa se pripoveduje kako je Agnija ljudem prinesel polbog Matarišvan. Prejemniki tega dolgo pričakovanega darila pa so bili Bhrigi, svečeniška družina, katera je izšla od modreca Bhriguja, kateri so potem vzpostavili spoštovanje Agnija na Zemlji.

Ponekod se trdi, da se Agni ne hrani s prečiščenim maslom, ampak s somo, tako kot Indra. Prav tako se je smatralo, da je Agni po asociaciji na Brihaspatija, Gospodar molitve pomagal Indri pri stvarjenju vesolja. Njegova vloga je bolj razširjena v kasnejšem obdobju, v dobi, ko Indra ni absorbiral Agnija; v tej dobi so Agnija smatrali za boga neba in nevihte, po tem pa, ko se dim pretvarja v oblake tudi za dobavitelja dežja. Čeprav se poveličevanje moči boga ognja ne zadrži je njegova univerzalnost pomembna vloga v žrtvenih obredih, to pa mu je zagotovilo večno in pomembno mesto v kasnejših panteonih.

SOMA

Soma je mlečni napitek, ki se dobi s fermentacijo iz rastline some, bil pa je sestavni del vedskih žrtvenih obredov pri katerih so ga svečeniki pili kot simbol, da ga bogovi sprejemajo. Kot sok v steblih in kri v živalih se je sok some smatral za življenjsko tekočino vsakega bitja, prav tako kot je Agni življenska iskra. Njegove moči so utelešene v bogu Somi. Kot izvor moči Indre v vlogi vojščaka, kateri uničuje sovražnika bogov je Soma smatran za vojščaka kateremu moč se krepi z Indrino. Pravzaprav je v določeni stopnji on tudi bil Indra in je prevzel veliko vlog tega boga. Govorijo, da je sam Indra odkril somo v Himalaji in jo je prinesel, da bi njeno moč delil z drugimi bogovi, katerim je tako omogočeno, da se uprejo sili svojih sovražnikov demonov. Zato se demoni ves čas trudijo, da bi se dokopali do izvora moči in nesmrtnosti. V drugem mitu pa se pripoveduje da je soma najprej pripadala gandharvam (nebeškim duhovom), ker je rasla v gorah, kjer žive gandharve, njim pa jo je dala Vach - ena od Indrinih žena, boginja voda imenovana "ljubkoglasna krava", katera daje hrano in vodo.

Soma - amrita (ambrozija) je večkrat prikazan kot pasiven predmet spora med demoni in bogovi, toda z druge strani je bila moč takšna, da so boga ki je utelešenje some povzdigovali nad Indro kateri brez nje nebi imel moči. Tako je Soma postal poznan kot primarno in vsemogočno božanstvo, katero zdravi vsako bolezen in deli bogastvo kot sam vrhovni bog.

Soma se je rodila v nebesih in hitri orel ga je prinesel Indri. Toda

neki lokostrelec je na ptiča streljal in orlu odstrelil pero, pero pa je padlo na zemljo in iz njega je nastala sveta rastlina. Ko je bil Soma že na zemlji mu je vedno grozila nevarnost, kajti večkrat so ga ukradli demoni, čeprav so jih bogovi vedno pretentali, da so Somo vrnil ali prodali nazaj.

Zato je obredno mešanje some dobilo vesoljno pomembnost. Sito v katerem se soma meša, je simbol neba, cedeči sok je dež in odtod je Soma postal gospodar voda. Rumeni sok in zvok kateri nastaja ob njegovem prehodu skozi sito pa so grom in blisk. Mlečni sok greje kot sončni žarki, ko pa se spušča v žleb je to tako, kot da bik oplojuje kravo.

Kot v nekih drugih mitologijah kjer je Mesec povezan s pomikanjem voda in plodnosti nasploh, tako je tudi bog, kateri je utelesil vodo življenja v Indiji postal povezan z Mesecem, medtem ko je Agni kot Sonce. Z Agnijevo nagnjenostjo do some pa je povezana pripoved, kako se je Soma poročil s Suryo, Sončevo deklico.

Postopoma pa je obredna uporaba some kot opojnega sredstva izumrla tako kot se razjasnjuje z mitom o tem, kako je Brahma preklel opojna sredstva, ker je v opojnosti storil incest s svojo hčerko, prav tako pa je modrec Sakka preklel to pijačo, ker je storil napako in je s kupo popitega vina upepelil svojega učenca. Somina vloga Meseca pa je vseeno ostala od njegovega zgodnjega lika gospodarja zdravilnih rastlin in zdravljenja.

CANDRA

Candra je bil bog Meseca in izvor plodnosti. To, da je Soma asimiliral Candro ni slučajna, ker je glede na kasnejše mite nastal pri pinjenju oceana mleka s katerim je bilo potrebno proizvesti amrito, to je somo. Zato je logično da je bil Candra smatran za drugo ime some.

Candra pa se vsake noči vedno znova dviga iz oceana.

ADITI IN ADITYI

Aditi pomeni "svobodna" ali "neskončna" in je bila v kasnejših obdobjih poznana kot mati bogov, toda pravzaprav je bila mati samo nekaterim od njih, to pomeni, da tistim, kateri so v zgodnjih obdobjih poznani kot asure (prej se je zaradi absolutne prevlade Indre in drugih arijskih bogov, naziv "asure" začel nanašati na same demone). Zdi se, da Aditi predstavlja neomejena nebesa, za njo pa se trdi, da podpira nebo, drži Zemljo in vlada temu svetu. V vedah je Aditin mož ponavadi Višnu, drugače pa Višnua smatrajo za njenega sina.

Prav taka zmešnjava pa je okrog imen njenih otrok Aditij, čeprav je nesporno kdo od njih je glavni. To je bil Varuna, katerega enostavno imenujejo Aditija (večno nebeško svetilo). Vsi sinovi na nek način predstvaljajo večne sile, katere ležijo izza nebeških teles, in ne samo teles. Najprej je bil samo eden, toda število se je povzpelo na dvanajst, da bi predstavljali Sonce v vseh dvanajstih mesecih leta. Prvi sedmorici pa so razen Varuna pripadali Mitra, Aryaman, Indra, Savitri, Bhaga in Ansa. Poslednja dva nista nikoli dosegla neke pomembnosti, medtem, ko so Savitrija oboževali kot zahajajoče Sonce. Rodil se je tudi osmi sin katerega mati ni hotela, on pa je vseeno postal podoba vzhajajočega Sonca. To je bil Marttanda - poznan kot Vivasvat. Glede na to, kako so se Aditiji rodili se je Aditi razveselila prvih sedem. Osmega pa je zavrgla, ker se je rodil kot brezoblična masa, zato ga je zavrgla. Toda njega je prevzel božanski mojster in iz tega oblikoval Vivasvata. Odvečni deli pa so padli na Zemljo in postali sloni. Zato so sloni kot božanstva. Med kasnejšimi Aditiji pa je bil napomembnejši Pušan; on je nadziral vesolje, pazil živino in vsa živa bitja, pomagal zamenjavi dneva in noči, hranil svet, po stvarjenju pa je vodil duše umrlih na drugi svet.

VIVASVAT

Kot vzhajajoče Sonce je bil močan bog, Vivasvat kot mož pa ni imel veliko več sreče kot sin. Poročil se je s Tvaštrijevo hčerko Saranjo. Tvaštri je poročnemu paru priredil veliko svečanost, zbrali pa so se vsi bogovi skupaj s celim svetom. Toda po poroki mladenka izgine in Vivasvatu je bilo potrebno ustvariti drugo ženo identično s

pravo. Iz tega zakona z ženo dvojnico pa sta se Vivasvatu rodila dva para dvojčkov: en par sta Ašvina, drugi par pa Yama in Yami.

Junak tega mita pa je v razgrajeni obliki Surya, kateri s svojo pomembnostjo prekosi samega Vivasvata.

SAVITRI

Zlatolaso božanstvo Savitri je predstavljalo sonce v njegovem jutranjem in večernem razodevanju. Prav tako pa je poznan kot "Stvarnik" in "pobudnik", čeprav ga slave zato, ker vsakodnevno ukazuje Noči naj pride, da bi ljudje lahko počivali zaradi dela, ptice bi odšle v gnezda in živina bi bila v staji. Prav tako kot Agni z uničevanjem ustvarja, tako Savitri vse spodbuja omogočajoč začetek. Videvajo ga kako se vozi med nebom in zemljo v zlatih kočijah, katere vlečeta dva bleščeča konja, s svojim vsakodnevnim prehodom pa odganja bolezni, razganja težave in človeštvu daje dolgo življenje, bogovom pa nesmrtnost.

SURYA

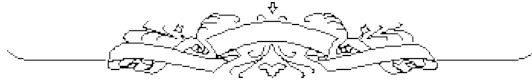

Surya je bil glavni bog Sonca s časom pa je v sebi združil Savitrija in Vivasvata, katera sta postala njegovi popolni obliki. Surya ima zlate lase in roke, vozi pa se v zlati kočiji katero vleče sedem kobil ali pa ena sedemglava kobilica. Postal je častni Aditi, ker so ga imenovali oko Varuna in je Indrinemu stvarjenju služil kot merilna naprava. V obliki Savitrija je Surya spoštovan kot božanski oživljalec kateri vspodbuja in neti razumevanje smrtnikov, upravlja z vodami in vetrovi in ima oblast nad vsem pomičnim in nepomičnim, pa tudi nad ostalimi bogovi. Sam se giblje glede na določene zakone, daje pa trajnost in stabilnost Zemlji in nebesom pritrjujoč jih z verigami. Tako kot Indra in Agnija Surya smatrajo za Dyausovega sina. Ti trije Dyausovi sinovi so bili najpomembnejši bogovi vedskega obdobja; najprej so bili vsi trije po položaju enakovredni in so tvorili prvo trojstvo (pravzaprav je pojem trojstva izšel iz treh oblik boga Sonca) od katerih samo Surya obdrži svoje mesto.

O njem je malo mitov. V enem od prvih pa se govori, da je on oče Ašvinov katere mu je rodila ena od nimf, ki se je bila spremenila v kobilo in je bila zato imenovana Ašvini. Nekje pa za Suryinegea sina imenujejo tudi Soma ali Candra. Glede na ta mit je Surya prvotni izvir amrite, katero je on predal Mesecu-Somi - zaradi razdelitve bogovom, ljudem, živalim in rastlinam. Sonce potemtakem prav tako hrani tudi Mesec in mu omogoča, da ponovno zraste, ko se zmanjša (ko je požrt zaradi velike količine some, katero popijejo bogovi).

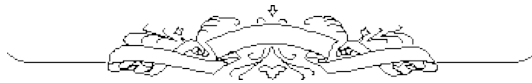
Kršna in Arđun sta se poklonila Maha-Višnuu

UŠAS

Ušas - zora, pripada najbolj poznanim vedskim božanstvom, navdahnila pa je nekatere najlepše himne. V škrlatni obleki je obdana z zlato tančico. Primerjajo jo z nežno mladenko ali ženo katera se svojemu možu vsakega jutra zdi vse lepša. Ona je večna in vedno mlada. Vsem živim bitjem daje življenjski dah, prebuja zaspance iz njihove navidezne smrti, dviga ptice iz gnezda in pošilja ljudi na njim predpisano delo. Ušas prinaša bogastvo in svetlobo vsakomur, pa če je velik ali majhen; ona časti prebivališče vsakogar. Čeprav je ona večno mlada, smrtnikom prinaša starost. Ušas je Dyausova hči in Agnijeva sestra. Tako kot brata tudi Ušas spoštujejo, kot prijateljico človeštva in vez med nebom in Zemljo. Tu in tam je Ušas tudi sestra Aditij, včasih pa tudi žena Surye. Njen voz je podoben Suryinemu, vleče pa go sedem rumenih krav.

RATRI

Ratri je noč, Ušasina sestra in je z njo povezana z Agnijem. Njeno oblačilo je temno, okrašena pa je z bleščečimi zvezdami. Tudi njen

prihod je dobrodošel, ker kadar pride ona, ljudje lahko počivajo, ptice odhajajo v svoja gnezda, živina pa leži v staji. Ratri je dobrodušna boginja, kličejo pa jo zaradi zaščite pred nevarnostjo noči, pred roparji in hudimi volkovi, prosijo pa jo tudi, da zdrave prenese preko svoje sence. Nje same se ni treba bati, ker takoj, ko vrže svojo temno senco že kliče svojo sestro Ušas, da se vrne.

AŠVINA

Dvojčka Ašvina, sinova Surye ali Vivasvata sta jahača, rodila pa ju je nimfa, ki se je spremenila v kobilu. Ašvina sta tako kot oče povezana z nebeško svetlobo. Poznana sta kot dvojčka - bogova jutra, glasnika boginje Ušas, pred katero gresta vsako jutro v svojih zlatih kočijah s konjsko ali ptičjo vprego. V nekih drugih tolmačenjih pa sta spremenjena v dan in noč ali kot Dyausova sinova v nebo in Zemljo. Prikazana sta kot mlada spretna in pametna lepotca. Oboževali so ju bolj kot Ušas, ker sta se od nje razlikovala po tem, da sta ljudi lahko obdarila z mladostjo. Bila sta poznana kot božanska vidca v Svargi (Indrini prestolnici) v katere funkciji sta se imenovala tudi Dasra in Nasatya.

Veliko zgodb pripoveduje o njuni dobrohotnosti do ljudi, najpomembnejša pa je zgodba z modrecem Cyavano, zahvaljujoč kateri sta sprejeta med nesmrtnike. Cyavana je bil zelo star in oslabel. Neki fantiči so šli mimo njega in njegovo grozno in skrčeno telo zasuli s kepami zemlje. To je Cyavana hudo razjelo, toda oče teh fantičev ga je uspel pomiriti s tem, da mu je ponudil svojo hčer Sukanyo za

ženo. Zatem pa sta starega puščavnika v njegovem domu obiskala Ašvina. Enemu od njiju se je Sukanya zasmilila, ker ima tako starega moža in sta jo poskušala zapeljati. Toda ni jima uspelo zapeljati Sukanye, ona pa ju je zasmehovala, češ, da sta Ašvina v nekem pogledu nepopolna. Nato sta ji Ašvina obljubila, da bosta možu vrnila mladost, če jima pove kaj je s tem mislila. In tako se je Cyavana po navodilih Ašvinov potopil v določeno mu jezero in iz vode je izšeč ponovno mlad. Sukanya pa je Ašvinoma povedala, da sta nepopolna zato, ker z ostalimi bogovi ne pijeta some na svečanosti, katera je ravnokar potekala. Ašvina sta pohitela na svečanost in zahtevala naj jima pustijo, da bi pila somo. Indra ju je odbil, ker sta onadva begala med ljudmi, kot vidca in si prevzemala razne oblike. Potem pa je Cyavana daroval žrtev Ašvinoma, Indra pa se je razjezil in pohitel, da bi ga napadel z goro v eni roki in strelo v drugi. Cyavana mu odvrne tako, da ustvari Mado, pošast z velikanskimi zobmi in tako širokega žrela, da je z njim lahko zaobjel z ene strani Zemljo in z druge strani nebesa. Ko je Mada že hotel požreti celo vesolje in bogove z njim je Indra popustil in Ašvinoma dovolil, da se pridružita nesmrtnikom pri uživanju some.

RUDRA

Rudra, katerega ime pomeni "tuleči" je bil relativno nepomemben vedski bog nevihte in vetrov, oče Indrinih spremljevalcev Marut, ketere prav tako imenujejo Rudre. Rudre včasih imenujejo utelesitve raznih oblik boga Rudre s čudno

mešanico groznih in dobrohotnih lastnosti - kot je lastnost Šive, velikega hindujskega boga, kateri se je razvil iz Rudre.

V svoji grozni obliki je prikazan kot rdečkast človek divje narave kot zver in jaha na merjascu; to je roparski bog, gospodar lopovov in božanski strelec, kateri strelja s strelcami smrti in boleznimi tako bogove kot ljudi in živali. Toda tako kot Agni s katerim ga tu in tam enačijo, Rudra ne samo uničuje temveč tudi celi in ustvarja. Zato je poznan kot gospodar živine in divjačine, bog razumnosti, darežljivosti, gospodar pesmi in žrtev, kot božanski videc pa se je proslavil s svojimi zdraviteljskimi znanji. Kot gospodar živali pa je prikazan v obliki bika. Klicali pa so ga zaradi zaščite Varuninih nedoumljivih odločitev in sovraštva, njega samega pa so smatrali za sodnika, kateri kaznuje zla bitja in hrani krepostne.

V nekih vedah se trdi, da je Rudrino ime izšlo iz besede "jok". Bil je sin Ušas in stvarnika Prajapatija, kateri ga je nekega dne zalotil, da se joče. Očetu je rekel, da se joče, ker nima imena in, ker ni osvobojen svoje zlobe. Zato ga je oče imenoval "jočem se" tj. Rudra. V kasnejšem kultu Šive pa se to tolmači kot obup večnega življenja, kar se ponovno povezuje s predarijskim yogijskim Gospodarjem zveri pravzaprav Šive in yoge.

STVARJENJE ČLOVEŠKEGA RODU IN SMRTI

Glede na mit sta prvi moški in ženska Yama in njegova sestra dvojčica Yami. Onadva sta otroka Vivasvata, vzhajajočega Sonca in

Saranje, Tvaštrijeve hčere. Na Yamino prisrčno prošnjo sta onadva osnovala človeški rod, kljub temu, da je Yama dvomil ali sta si Varuna in Mitra res zamislila, da bi bila on in Yami mož in žena. Ko je bil človeški rod ustvarjen je Yama postal njegov izvidnik; prvi je raziskal skrivnostna področja in odkril pot, katera bo poznana kot "pot prednikov"; to je bila pot katera mrtve vodi v nebo, Yama pa je to pot našel in postal ne samo prvi človek, kateri bo umrl, temveč se je ustoličil kot kralj mrtvih.

Najprej so mrtvi morali hoditi po tej poti kot Yama, zatem pa je za to pot skrbel in z njo upravljal Agni, ker je njegov ogenj pri požiranju mrtvecev v njih ločeval dobro od zla. Pepel kateri pa je ostal na Zemlji pa je predstavljal vsa zla dela in pomankljivosti medtem, ko bi ogenj odnesel - ponesel navzgor, nepoškodovane, kožo in ude preminulega. Tam blesteč kot bogovi nošen na krilih ali vozu, se prečiščena duša spaja s svojim oplemenitenim telesom, da bi jo tam pričakali predniki, kateri žive veselo življenje v Yaminem kraljestvu. Tako se je posmrtno življenje preživljalo v primernem prebivališču in je bilo popolno v vsakem pogledu; tu se vsaka želja izpolnjuje v navzočnosti bogov in se čas preživlja v užitkih. Včasih ta dva različna prebivališča - eno bogov in drugo prednikov ali oba neba utira Agni, ker so njegovi zemeljski vhodi žrtveni ognji in pogrebna grmada.

Dostop do Yaminega neba pa ni omogočen vsakemu preminulemu. Yama je kot Mitra povezan z Varunom in je kot sodnik mrtvih poznan kot Dharmaraja. Dharma, resnica ali pravičnost po kateri Yama sodi smrtnikom, kateri so prišli do njegovega neba - razvila pa se je iz Varuninega RTA, nedoumljivega zakona. Tako, kot je prej Varuna sodil po RTI, zavezoval krivce z njihovimi grehi, tako tudi Yama obsoja grešnike in brezobrazneže ali na uničenje ali na cesarstvo imenovano POT. V tej nalogi sodnika mu je pomagal Varuna, kateri je sedel pod nekim drevesom v deželi prednikov. Yama je kot nek pastir igral na piščalko in skupaj z obmejnimi bogovi pil somo. Ko pa so do njega prihajali preminuli je pravovernim dal piti somo s čimer jih je naredil nesmrtni. V tem delu pa so mu pomagali

njegova glasnika sova in golob in njegova dva pisana psa čuvaja - katera sta imela po štiri oči. V kasnejšem obdobju pa je njegov pomočnik CITRAGUPTA, imel pa je še druge "sodnijske zapisnikarje".

Najprej so se poudarjala zadovoljstva Yaminega neba, cesarstva svetlobe, kjer življenje ne pozna trpljenja, narava je mila, zrak poln smeha in nebeške glasbe. Yamina zbornica, katero je Tvaštri zgradil iz zlata in je s svojo lepoto enaka Soncu. Tu Yami kot Pitripatiju (kralju prednikov) strežejo služabniki, kateri merijo smrtnikom življensko dobo, obkrožali pa so ga in spoštovali ršiji in pitriji v belih oblačilih in okrašeni z zlatimi okraski. Zbornica je zapolnjena s čudovitimi zvoki, vonjavami in bleščečim cvetjem.

Yamino nebo pa ima tekmeča: Varunino in Indrino nebo, katera s svojim bleskom in slastmi tekmujeta z njim.

Varuna v svojem nebu ni bil več sodnik preminulih, tako kot prej, ko je sedel zraven Yame, temveč je bil gospodar oceana. Nebo katerega je zgradil Tvaštri ali Višvakarman je imelo popolno bele zidove in loke; obkroženo pa je bilo z nebeškimi drevesi obloženimi z dragulji ves čas v cvetju in rasti, povesod pa so prepevale ptice. V beli zbornici na prestolu iz zlata in draguljev pa je prestoloval Varuna s svojo kraljico. Strežejo pa jima: Aditije, Nage, Ditije in Danave (oceanski demoni), duhovi rek, morja in drugih voda in posebljenja štirih strani sveta gora.

Indrino nebo, prav tako Tvaštrijevo delo stvarjenja imenovano Svarga je na gori Meru, lahko pa se je prevažalo kamorkoli kot voz. Kot ostala nebesa so tudi ta okrašena z nebeškim drevjem in prepolna pesmi ptic in dišečega cvetja. V zbornici je Indra predsedoval v blesku, belih oblačilih, okrašen s cvetjem, bleščečimi rokavicami in krono. Ob njem pa so kraljica in Maruti, pomembni bogovi, modreci in svetniki, katerih čiste duše so bleščale kot ogenj. Takšna predočitev Indrinega neba je še dandanes. V njem ni trpljenja, žalosti in strahu, ker je naseljeno z duhovnim blagostanjem, vero,

veseljem, poštenjem in razumom. Na Indrinem nebu se nahajajo duhovi sveta narave: vetra, bliska, ognja, vode, oblakov, rastlinja, zvezd in planetov. Zabavo pa nudijo s svojo pesmijo in plesom apsarase in gandharve, nebeški duhovi, junaki in božanski vojščaki demonstrirajo svoje veščine izvajajo pa se sveti obredi. Božanski glasniki pa se vozijo sem ter tja v svojih nebeških vozovih. Nebo, kateremu vlada nebeški bog se smatra za počivališče vojščakov.

Različna so mišljenja o tem, koliko peklov je v Yaminem prebivališču; nekateri pravijo, da jih je stotine tisočev, drugi, da jih je osemindvajset (28), tretji pa, da jih je samo sedem. Trpljenje katero čaka grešnike so enake lastnostim katere so enake njegovim grehom: tako se okrutneži kuhajo v olju; tisti kateri so bili po nepotrebem kruti do živali odhajajo tja kjer jih neka pošast trga na koščke, toda nikoli jih ne ubije; tisti kateri so ubili brahmana jih čaka pekel v katerem je dno peč, vrh pa ponev; kraljevske tirane gnetejo med dvema valji; tiste kateri pa ubijajo komarje mučijo z nespečnostjo; negostoljubneže spreminjajo v črve in jih potem mečejo v poseben pekel, kjer se medsebojno jejo; tiste pa kateri so si vzeli ženo iz druge kaste silijo, da objemajo nekakšne razžarjene človeške oblike; vladarje in dostojanstvenike, kateri izzivajo verski razdor pa mečejo v reko polno nečistoč, kjer se kuhajo in služijo kot hrana vodnim živalim.

Glede na splošno verovanje so grešniki odšli južno v enega od Yaminih peklov ali pa so se ponovno rojevali kot črvi, molji in jezne kače, medtem, ko so krepostniki odhajali v prebivališče prednikov po poti jugovzhodno preko preko Meseca ali severozahodno v smeri bogov, k Soncu. Toda razlikovale so se razne vrste krepostnikov, tako kot se razlikujejo grešniki. Yama ni več vladal prebivališču prednikov, bogovi pa niso več živeli v tem področju temveč so se preselili v razna nebesa. Po poti do prebivališča prednikov gredo tisti, kateri so se poslušno držali svoje dharme - prinašali žrtve, velikodušno delili miloščino, se trpinčili in spoštovali običaje. Takšni se najprej spremenijo v dim zatem v noč, potem pridejo v prebivališče

prednikov in končno odhajajo na mesec, tu pa postajajo hrana bogov. Bogovi pa jih spuščajo v oblake, zatem v dež, potem pa se vračajo na Zemljo, kjer postajajoč hrana spodbujajo zakon življenja v moških in ženskah in tako ponovno prihajajo na svet. V skladu s tem verovanjem so zvezde duše mrtvih (posebno svetnikov in junakov) ali pa duše mrtvih žena.

Po "poti bogov" je dovoljeno iti samo preminulim krepostnežem, kateri so za časa življenja gojili trdno vero in so se uspeli združiti z univerzalnim duhom in tako dosegli osvoboditev od samsare. Njihova pot na drugi svet pa teče preko ognja pogrebne grmade, katera jim prečiščuje zemeljsko naravo, katera tako sama postaja plamen potem pa prehaja v svet bogov in v strele, zatem pa jih vrhovno bitje vodi v cesarstvo Brahmana univerzalnega božanskega duha, katero se ne iztroši in nima ne začetka in ne konca. Iz tega cesarstva ni vrnitve, tu se doseže nesmrtna blaženost.

BRAHMA

Brahma kot stvarnika ponekje imenujejo za prvega od bogov, sestavljalca veselja in paznika sveta. V drugih zgodbah pa se trdi, da je on sam bitje vrhovnega bitja Pitamaye, samobitnega očeta vseh človeških bitij. Glede na Purane je Brahma sin vrhovnega bitja in njegove energije maye; ali pa se je izlegel iz zlatega kozmičnega jajca, katero je plavalo po kozmičnih vodah; ali pa se je rodil iz Višnuovega popka.

Čeprav se ga smatra za samoustvarjenega ima kot član trojstva

hinduističnih bogov Brahma vlogo stvarnika, njegov zgodnji položaj Vrhovnega Boga pa v glavnem prevzemata Višnu ali Šiva. Ko je svet že ustvarjen sta to bolj zanimiva bogova Vzdrževalec in Uničevalec, katera sta si prisvojila mite, ki so se prvotno nanašali na Brahma kot na primer mit o njegovih desetih oblikah katere so se smatrale za Višnuove avatarje.

Od teh mitov so ostali samo še sledovi, kot na primer v mitu o Manuovem stvarjenju, kjer se Brahma pojavlja kot riba. V glavnem je v hinduistični mitologiji Brahma prikazan kot božanstvo, ki je nižje od Višnuja in Šive ali pa kot žrtev nekega modreca ali demona, kateri s svojim mučenjem sili Brahma, da mu dodeli kakšen dar, ustvarjajoč takšno situacijo, da morata intervenirati Višnu ali Šiva.

Uradno pa se Brahma spoštuje enakovredno kot Šiva in Višnu. On je bog modrosti in štiri Vede so vzniknile iz njegove glave. Na njegovem nebu so zbrane vse lepote nebes ostalih bogov in Zemlje.

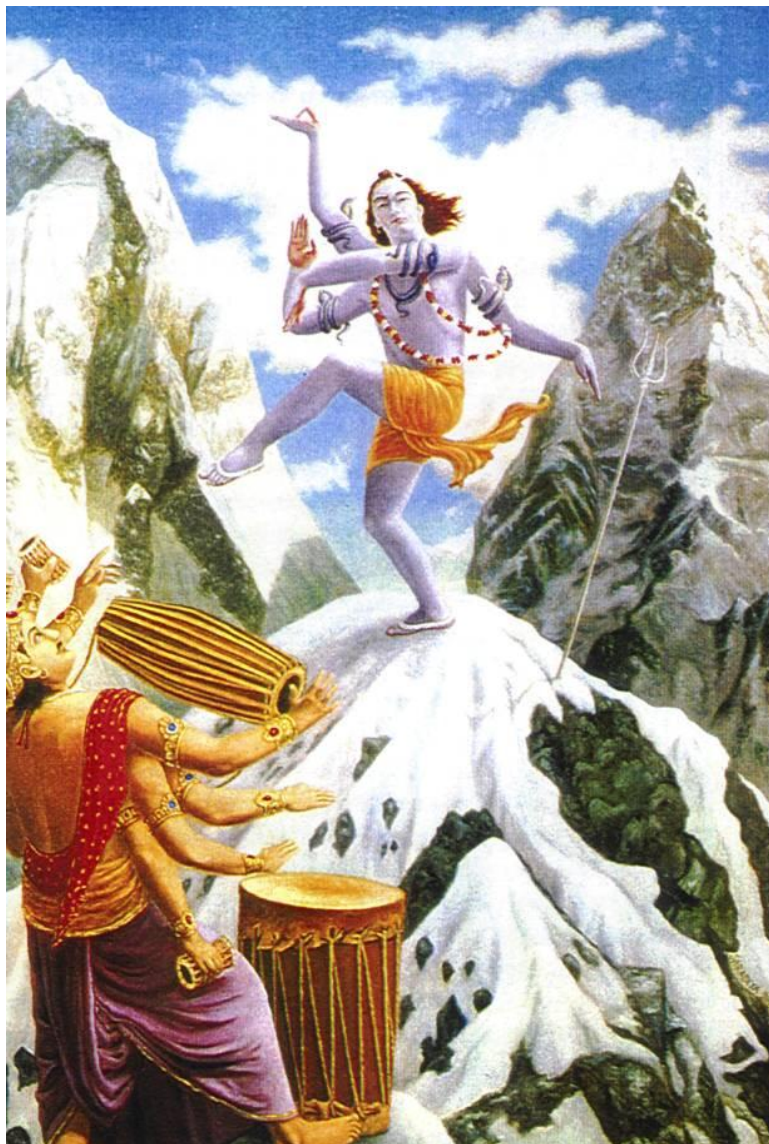
Brahma jaha na goski, prikazan pa je z rdečo kožo in belimi oblačili. V svojih štirih rokah nosi Vede, svoje žezlo ali žlico ali biserno ogrlico ali lok ali pa vrč za vodo. Najpomembnejše obeležje pa so njegove štiri glave. Najprej je imel samo eno, toda dobil je še štiri, zatem pa je eno ponovno izgubi. Iz lastne substance je ustvaril ženo-družico, in se vanjo zaljubil. Ta skromna dekle raznih imen (Satarupa, Savitri, Sarasvati, Vach, Gayatri ali Brahmani) pa je bila zmedena zaradi njegovega ognjevitnega pogleda. Ona se je temu pogledu izmikala levo, desno in za njim. Njemu pa je v vsako smer kamor se je dekle umaknila vzknila po ena glava. Zatem pa je dekle švignila po poti neba in peta glava se je pojavila, da bi gledala zanjo. Zatem pa se je Brahma s tem dekletom katera mu je bila hči in žena združil in ustvaril človeški rod.

Brahmi je peto glavo vzel Šiva, različne pa so verzije kako se je to zgodilo. V vseh pa se prikazuje njuno medsebojno trenje. Ponekje se trdi, da ju je istočasno rodilo vrhovno bitje in, da sta takoj začela

tekmovati okrog prvenstva, medtem, ko je ponekje Šiva vzniknil iz Brahmovega čela, glede na druge verzije pa je Šiva ustvaril Brahma, kateri ga je spoštoval in bil njegov voznik voza.

Kar se tiče Brahmove pete glave pa je Brahma po eni verziji osvojil prvenstvo nad Šivo, nakar mu je ta z nohtom odrezal glavo. Po drugi verziji pa mu je Šiva to glavo odrezal, ker se mu je Brahma nekaj zlagal, poskušajoč doseči nad njim prevlado. V tretji verziji pa Šiva s tem kaznuje Brahma, ker je v pijanem stanju storil incest s svojo hčerko. V eni od teh varijant tega mitam se je ta hči Sandhya, Šivina žena hotela rešiti pred očetovo napadalnostjo tako, da se je spremenila v srno, Brahma pa jo je v podobi jelena zasledoval preko neba; Šiva pa, kateri je vse to gledal je odpel eno strelico s katero je jelenu odrezal glavo nato pa se je Brahma poklonil Šivi. V četrti verziji pa je Brahma hotel, da se Šiva rodi, kot njegov otrok, Šiva pa je zaradi svoje obljube, da bo izpolnil vsako njegovo zahtevo držal svojo obljubo; toda zaradi njegove drznosti ga je kaznoval s kletvijo s katero mu je odvzel eno glavo. Šiva pa je s tem storil brahmanocid, ker je Brahma smatran za glavarja brahmanov in zaradi česar je Šiva paraliziran in tako nemočen pred napadom demona katerega je ustvaril Brahma; Šiva je pobegnil, toda vseeno je bil ujet in prisiljen da se muči.

Razen tega je bil praoče človeškega rodu nasploh, bil pa je prav tako oče Dakše, kateri se je rodil iz njegovega palca. Dakša pa je postal poglavar Prajapatijev, modrecev povezanih z Brahmovim stvarjenjem. Čeprav je dal svojo hčer za ženo Šivi je Dakša boga užalil, toda prestrašen zaradi njegovega velikega besa priznal Šivino večjo moč nad njim in njegovim očetom Brahma.

Šiva pleše ob zvokih Banasurinega bobna

ŠIVA

Šivin Vedski prednik Rudra je bil rdeč bog neviht in strel, grozni bog kateri živi v gorah, bog živine in videnja, katerega se zlahka spravi v dobro voljo. Kot bog strel je Rudra povezan z Agnijem, bogom ognja in potrošnikom in prinašalcem žrtvenih darovanj. Tako, kot njegov predhodnik Rudra je Šiva kot dedič imel pravico položaja svečenika bogov in pretendenta za vrhovno božanstvo.

Nasproten Brahmi in poosebljenje relativno poznega abstraktnega načela je Šiva s svojo Vedsko preteklostjo lahko združil značaje iz davnine celo izpred Vedskega obdobja. Za njegove moči se trdi, da jih je dosegel z mučenjem in ne žrtvovanjem. S takimi močmi pa si je povečal pravico, da je postal svečenik bogov. V obliki yogina je Šiva prikazan s snežnobelim obrazom, razmršenih las in oblečen v tigrovo kožo.

Rudrin izvoren karakter boga živine je razširjen s predarijskim Gospodarjem zveri. Bik se smatra za simbol plodnosti in ta oblika gospodarja zveri je zahteval žrtve zaradi ritualne povezave (smrti, umora, nasilja) s plodnostjo rastlin in živali - to pa je osnovni kult poljedeljskih narodov in temelj indijske mitologije pred in po arijskega obdobja. Tako se je Šivova vloga razdeljevalca plodnosti okrepila z njegovim yogijskim Gospodarjem zveri, istočasno pa je poudarjen element nasilja tako, kot pri Rudri. S tako razširjeno vlogo Šiva Bhairava - uničevalec postaja Šiva darovalec plodnosti, Blagi. V tem smislu je njegova dejavnost uničevalca pomembna za Brahmovo dejavnost stvarjenja, zato se včasih trdi, da je Brahma podrejen Šivi.

Šiva je zato poznan kot Mahadeva ali Išvara, Vrhovni gospodar. Njegova ustvarjalna moč pa se slavi v kultu linga ali falosa.

Šiva večkrat dokazuje, da je njegov izvor moči v asketizmu. Ko je Vritra dosegel sposobnost stvarjenja prividov - neskončno energijo, neobvladljivo moč tudi med bogovi (ker mu tega Brahma zaradi njegovih mučenj ni mogel odreči) je imel samo Šiva dovolj moči, katero je dosegel z yogo, da se zoperstavi moči s katero je razpolagal Vritra. Tako je prav Šiva s svojo podporo Indri omogočil, da obvlada Vritro.

Po drugi zgodbi pa je Šiva dosegel moč s katero je močnejši od vseh bogov skupaj. V nekem trenutku so asure dosegli, da jim je Brahma dodelil tri trdnjave, katere lahko osvoji samo božanstvo z eno samo strelico. Iz teh trdnjav pa so asure vodile vojno z bogovi, nihče pa ni bil dovolj močen, da bi odpel usodno strelico. Indra kralj bogov je Šiva vprašal za nasvet, Šiva pa mu je rekel, da bo pol svoje moči prenesel na bogove oni pa bodo potem zmožni obvladati sovražnike. Toda bogovi niso bili zmožni nositi niti pol Šivine moči, zato so oni Šivi dali pol svoje moči, on pa je potem uničil asure. No posojeno moč pa on bogovom ni več vrnil, temveč jo je zadržal in tako za vedno ostal največji od bogov.

Šiva večkrat prikazujejo kot zatiralca demonov. V tej vlogi se imenuje Natesa ter pleše po telesu enega od asur. Včasih pa nosi tudi slonovo kožo, katera je pripadala eni od asur, katero je ubil.

Darila katera deli pa so prav tako pozitivna: spoštujejo ga kot darovalca dolgega življenja in kot boga videnja, vojščakom pa je njegova pomoč neprecenljiva, ker jih krepi. V tej vlogi je nekritičen, ker je pripravljen pomagati vsakomur, kateri ga spoštuje.

Z ostalimi dobrimi vlogami je Šiva tudi razvodnik sedmih svetih rek. Ganges, katera se vijuga okrog Brahmovega mesta na himalajski gori Meru, katera se spušča z gora z velikimi valovi. Da bi umilil ta

padec Šiva stoji potopljen v vodo, katera se prebija skozi njegove goste zavoje in se deli na sedem tokov v indijske svete reke. Šiva je storil življensko pomembno uslugo bogovom, pa tudi svetu ob pinjenju mlečnega oceana, kateri naj bi proizvedel amrito ali ambrozijo, katera bo bogove okrepila za boj proti demonom. Namreč kača Vasuki, katera je bogovom služila za pinjenje je čez nekaj časa izbljuvala strup, kateri ni smel pasti v ocean mleka, ker bi zastrupil ambrozijo in tako uničil bogove. Toda Šiva je priskočil na pomoč in nastavlil usta da bi ga popil, če nebi bilo Paravati, katera mu je to preprečila zadrigneč mu vrat tako močno, da je pomodrel.

Razen modrega vratu je Šiva drugače prikazan svetle polti s petimi obrazi, štirimi rokami in tremi očesi. Tretje oko se mu je namreč pojavilo takrat, ko mu je Paravati v šali pokrila oči in s tem svet vrgla v temo in ogrozila obstoj. Šivino tretje oko pa je njegovo močno orožje, ker z njim lahko požge sovražnike. S tem svojim očesom pa ubija tudi vse bogove in ostala bitja tekom periodičnega uničenja vesolja. Druga njegova orožja pa so tudi trizob imenovan Pinaka, kateri je simbol groma in Šivino obeležje boga nevihte, meč, lok imenovan Ajagava in gorjača z mrtvaško lobanjo na vrhu imenovana Khatavanga. Njegovo orožje pa so tudi tri kače, katere se ovijajo okrog njega in lahko skočijo na sovražnika; ena je zvita na njegovih gostih razmršenih laseh, druga je na ramenu in zvita okrog vratu, tretjo pa uporablja kot sveto vrvico.

Razen orožja večinoma Šivinih osebnih označb označuje nasilne aspekte po katerih je poznan; to so okras za glavo, kateri je sestavljen iz kač in ogrlica iz mrtvaških lobanj, katero nosi ko obiskuje pokopališča kot Bhutešvara, gospodar prikazni in vilinčkov. Njegova nasilna narava je še bolj ostra v podobi Bhairave, ker takrat kot pravijo uživa v uničevanju iz same objestnosti. Ko je prikazan v takšnih vlogah je Šiva spremljan s četami zlih duhov in demonov. V vlogi strogega branilca pravičnosti in sodnika pa nosi bobenj v obliki peščene ure in vrv s katero zavezuje grešnike.

Razen linga so Šivove osebne označbe kot boga plodnosti še bik Nandi, kateri ga spremlja, simbol v obliki polmeseca nosi na čelu okrog tretjega očesa ter kače, katere se spletajo na njem. Številni Šivini nasilni aspekti so simbolizirani v likih njegovih žena, katere so povezane z njegovimi krvavimi obredi. Njihov emblem je yoni, tako kot je linga pa je yoni poznan kot Šivina šakti ali ženska energija.

Šiva rad pleše v sreči in žalosti, če je sam ali s svojo ženo Devi, ker je on bog ritma. Ples je simbol Šivine slave in večnega pomikanja veselja, zaradi česar traja neprestano. No s plesom Šiva uničuje svet na koncu določene dobe in ga vključuje v duha sveta, zato ta ples predstavlja uničenje navideznega sveta maya. Maya ni več Varunina kreativna energija v veselju temveč to kar upravlja življenje na Zemlji, privid materialne stvarnosti in to, česar se vernik z različnimi načini želi osvoboditi. Ko Šiva pleše predstavlja kozmično resnico; obkrožen je z auro in spremljan s četami duhov. Gleda pa ga kdor ima srečo, da je blagoslovljen s temi videnji. Ko je Kača Šeša videla ta ples, je zapustila Višnua za nekaj let in se posvetila mučenju v upanju, da ga bo zopet videla. Sami bogovi so se zbrali, da bi gledali ta prizor, to dejstvo pa so puščavniki, kateri so slavili samo Višnua smatrali za Šivino nadmoč nad Višnuom. Celo demone prizadane ta ples katerega Šiva izvaja na grobiščih in tako zle duhove poteguje v delokrog svoje duhovne moči.

Toda Šiva je še največkrat prikazan gol, kot asket premazan s pepelom in gostih las. Z meditacijo in mučenjem si krepi svojo duhovno moč, katera mu daje neomajne čudežne moči - krepi pa mu moči boga plodnosti, ker ti dve vlogi nista tako nasprotni, da bi se lahko takoj sklepalo po mitu v katerem ubije boga Kamo, boga poželenja požigajoč ga s plamenom svojega tretjega očesa. Šiva je ubil Kamo, kateri ga je motil v meditaciji, toda s tem ni uničil Kamine strelice. S svojim nadaljnjim odlašanjem s katerim je samo Paravati spodbudil, da se je posvetila mučenju in so vsi bogovi z grozo čakali ali bo zadostil svojemu poželenju. Šiva pa je s tem samo še poglobil to poželenje in okreпил moč svoje vloge boga plodnosti. Otrok, kateri pa je plod te združitve s Paravati pa je Karttikeya, bog vojne in eden

najmočnejših bogov kasnejšega panteona, kateri v neki meri stisne v kot samega Agnija.

Šiva pa so začeli spoštovati v obliki linga po zaslugi modreca Bhriга, kateri je po naročilu ostalih modrecev izpraševal božansko trojstvo, da bi ugotovil, kdo je največji; in ko je prišel k Šivi ga ta ni sprejel tako kot se spodobi, ker je bil ravno v spolnem odnosu s svojo ženo in tega ni hotel prekiniti. Zaradi pomankanja spoštovanja do modreca pa je Bhriга Šiva preklel, da ga naj spoštujejo kot linga.

Šiva se je prepiral z mnogimi bogovi, ker si je lastil pravico da razsoja njihova dela in jih kaznuje. Do takrat pa so številni bogovi smatrali, da je on storil brahmanocid, ker je Brahmi snel eno glavo, zaradi katerega greha je bil obsojen na beganje in mučenje. Bogovi so se mu smejali kot grdemu beraču brezdomcu, hudobnežu, kateri obiskuje grobišča. Toda sčasoma je Šiva tako, kot Višnu in Brahma dobil svoje nebo in sicer na gori Kailasi v Himalayi, kjer pa je tudi mesto, kjer se mu na glavo spušča reka Ganges.

Šiva se je prepiral z raznimi bogovi, toda največkrat se je prepiral s svojim pravim tekmečem Višnuom. Spor z njim pa se je nadaljeval s preprirom in Brahmanovim sinom Dakšo, kateri je bil Šivin tast. Ko je Dakša sklical zbor na katerem je njegova hči Sati izbirala moža je pozval vse bogove razen Šive, katerega je smatral za neprimernega zaradi njegovih nečistih navad in neurejenega izgleda. Sati pa, katera je bila že dolgo Šivina občudovalka ni hotela drugega kot Šivo in je bila razočarana, ker je videla da Šiva ni prisoten. Nato je začela moliti k Šivi in ga prositi naj se pojavi, v zrak pa je vrgla šopek, nato pa se je pojavil Šiva in ga sprejel.

Toda Šiva ni pozabil žalitve in je potem Dakši, kateri je sklical zbor bogov vrnil milo za drago. Ko je namreč Dakša vstopil v zbornico so mu vsi bogovi izkazali čast in so vstali razen njegovega očeta Brahme in zeta Šive. Oče ni bil dolžan sinu izkazati časti, toda zetova nevljudnost ga je tako razjezila, da je zbranim modrecem in bogovom

objavil slabo mišljenje o Šivi, kateri kali čast čuvajem sveta, druge nagovarja na prekrške, sam pa se roga božanskim določilom in ukinja žrtvovanja. Dakša je pričal še proti Šivinim navadam obhajanja grobišč s svojim spremstvom prikazni in pošasti kot kakšen norec brez oblačila, premazan s pepelom razmršenih las in okrašen z lobanjami in človeškimi kostmi; obsodil pa je tudi njegovo nagnjenost, da sebe imenuje Dobrodušni Šiva, ker je ljub samo bedakom in bitjem mraka. Zatem pa se je Dakša vrnil domov, kjer si je izmislil novo potezo proti Šivi, to je, da priredi velik žrtveni obred na katerega ne bo pozval svojega zeta.

Toda Dakši se je to maščevanje zopet izjalovilo. Videč, da vsi bogovi odhajajo na žrtvovanje je Sati povprašala kam gredo, in se razžalostila, ko je slišala, da odhajajo k njenemu očetu. Potem ona odide na obisk k očetu in ga zaprosi naj pokliče Šiva. Toda Dakša je samo ponovil vse obtožbe, katere je povedal že na prvem zborovanju. Toda Sati je, da bi ubranila čast svojega moža skočila v žrtveni ogenj in v njem izgorela. Ko je za to izvedel Šiva je vlomil v Dakšino hišo in iz svojih las ustvaril demona in uničil žrtev. V nastalem metežu je Šiva razgnal vse bogove, Dakši pa je odsekal glavo.

Zatem pa je Šiva zagrabila divja bolečina zaradi Satine smrti; njeno telo je izvlekel iz žerjavice si ga stisnil ob sebe in jo rotil naj se mu oglasi.

Žalost in ritem plesa kateremu se je bil prepustil je bil prepasal svet sedemkrat tako močno, da je zadel celo veselje in vse njegove prebivalce. Da pa bi prekinil to brezumno žalovanje je Višnu razrezal Satino telo, katerega se je Šiva oklepil na petdeset kosov in tako Šiva vrnil k zavesti. Šiva se je pokesal, ker je ubil Dakšo, zato ga je ponovno oživel, toda glave nikakor ni mogel najti zato je Dakša dobil namesto tega kozjo glavo.

Toda spor s tem še ni končan. Ko se je Sati ponovno rodila kot Paravati in se je ponovno poročila s Šivo je Dakša ponovno priredil

žrtveni obred in zopet ni povabil Šive. Parvati je s svojega mesta na gori Kailasi opazila svečanost in o tem obvestila Šiva, kateri je v jezi pohitel na mesto žrtvovanja. O tem kaj se je zgodilo pa obstaja več zgodb. Glede na verzijo v Mahabharati je Šiva žrtveno darovanje prebil s strelico in s tem bogovom in modrecem nagnal v kosti tak strah, da se je treslo celo vesolje. Zatem je Šiva napadel bogove; Bhagi je izbil oči, Pušana je udaril medtem, ko je jedel in mu je potolkel vse zobe, po drugi verziji pa je Pušanu razbil zobe s strelico zarito v žrtvenem daru, nakar so bogovi priznali Šiva za svojega gospodarja in zatočišče.

Zanimive pa so verzije mita v katerem se govori o Šivinem pravem tekmeču Višnuom okoli prvenstva. Po eni od teh verzij je Šiva vrgel svojo Pibako, plamteči strelasti trizob, kateri je uničil žrtev, prineseno v čast Višnua, zatem pa je zadela še Narayano (Višnua) v prsa. Narayana pa je z enako močjo vrgel trizob na Šiva zatem pa je vzplamtel boj med bogovi, kateri se je prekinil samo na intervencijo Brahme, kateri je nagovoril Šiva naj Narayano pomiri.

Po verziji tega mita v Puranah pa je bilo nasilje Šive še večje, ko ga je Paravati obvestila, da je izključen iz žrtvenega obreda. Šiva je ustvaril "bitje kot plamen usode" imenovano Virabhadra, groznega izgleda in strahovite moči in ga s še stotisočimi za to ustvarjenimi polbogovi poslal na mesto žrtvovanja. Ta bitja so uničila žrtveni obred nakar pa so se zanjihale gore, zemlja se je zatresla, zapihali so vetrovi in vzvalovilo je morje. Bogovi so bili premagani; Indra je bil pohojen, Yama je imel zlomljeno palico, Sarasvatiju je bil odrezan nos, Mitra je ostal brez oči, Pušana je pogoltnil svoje zobe, Candra je bil tepen, Agni pa je ostal brez rok. Tedaj je Dakša Šivi priznal prevlado. Po drugi verziji pa je interveniral Višnu, kateri je zagrabil Šiva za vrat in ga prisilil naj preneha in Višnua prizna za svojega gospodarja.

VIŠNU

V vedah Višnu izstopa samo po svojih treh korakih s katerimi je izmeril zemlje in nebesa. Pomembnost tega dejanja je razširjena, dodane pa so mu tudi druge funkcije; v epih je Višnu izenačen s Prajapatijem, stvarnikom in vrhovnim bogom. Kot Prajapati on združuje Brahmo - stvarnika, samega sebe - vzdrževalca in Šivo - uničevalca. Kot vzdrževalec je utelešenje usmiljenja in dobrote in on je samobitna vseprežemajoča moč, katera pazi in vzdržuje veselje in kozmični red dharmo. Višnu je kozmični ocean Nara, kateri se je raztezal vsepovsod že pred stvarjenjem vesolja; toda imenujejo ga tudi Narayana "tisti, ki se pomika po vodi"; v tej vlogi je predstavljen na zviti kači Šeši ali Ananti in plava po vodi. Ponekje pa se trdi, da je iz lotosa, kateri je vzklik iz njegovega popka, ko je spal, izšel Brahma. Po vsakem uničenju vesolja pa se Višnu ponovno vrača v ta svoj prvotni položaj.

Višnu za razliko od Brahme in Šive nima nobene potrebe po potrditvi o svoji premoči. Že samo to, da je usmiljen in močan dokazuje, da je največji od vseh bogov. Kot vzdrževalec je predmet oboževanja in ne strahu zato tudi njegovo ženo Lakšmi, boginjo sreče, prav tako gledajo z ljubeznijo.

Razen prikaza, kako leži na zviti kači Šeši z Lakšmi ob njegovih nogah je Višnu prikazan kot lep mladenič z modro kožo v kraljevskem duhu. Ima štiri roke: z eno drži školjko ali Sankho imenovano Pancajanya v kateri je nekoč prebival demon katerega je ubil Krišna; z drugo pa drži orožje v obliki diska imenovan Sudarsana ali Vjaranabha

kateri je prav tako Krišnina lastnost drugače pa je Agnijevo darilo zaradi zmage nad Indro; s tretjo roko pa drži kij imenovan Kaunodaki, katera pa je Krišnino darilo za isti dogodek; četrta roka pa drži lotos ali Padmo. Ima še lok imenovan Sarnga in meč imenovan Nandaka. Ponavadi sedi na lotosu ob njem pa je Lakšmi ali pa na svoji jezdni živali Garudi, ki je polčlovek polptica.

Višnuovo nebo Vaikuntha se nahaja na pobočjih sveta - gore Meru. Vaikuntha je vsa v zlatu in dragem kamenju. Skozi njo teče reka Ganges, za katero se včasih govori, da izvira iz Višnuovih stopal. V Vaikunthi je pet jezer po katerih plavajo modri, rdeči in beli lotosi; Višnu in Lakšmi pa sta skrita med belimi lotosi, kjer oba žarčita kot Sonce.

Višnu je bog še iz vedskega obdobja, vlogo vzdrževalca pa je dobil šele v kasnejšem razvoju. To pa je dosegel iz dveh predpostavk. Najprej po teoriji samsare, ker se vsak človek večkrat rojeva, vsako novo življenje pa je kazen ali nagrada za prejšnje, odvisno od tega v kakšni meri se drži svoje dharme ali poti dolžnosti, katere so mu določene v življenju. Če se je v vsakem življenju zvesto držal svojih dolžnosti potem lahko upa na vzpon vse dokler ne postane svetnik ali pa mogočni bog. Z druge strani pa, če se ne drži svojih dolžnosti bo večno padal proti življenju demonov. Bogovi in demoni predstavljajo dva pola eksistence. V svetu sta aktivna oba in med temi dvema je večni boj. Pri normalnih razmerah so enako močni, toda sčasoma se to ravnotežje poruši. Takšna situacija pa je nepravilna za ljudi in zato Višnu kot vzdrževalec intervenira in sestopa na Zemljo v neki zemeljski inkarnaciji ali avatarju.

Glede na to, takšni avatarji niso slučajni in v vsaki priložnosti ima Višnu določeno nalogo. Ponekje se smatra, da je Višnu poklican, da rešuje Zemljo po enem od vsakega ciklusa univerzalnega časa. Sedanja Mahayuga je imela deset avatarjev od katerih so bili prvi štirje v času Krtayuge; najbolj poznani pa so sedmi, osmi in deveti

avatar. V kasnejših tekstih pa se trdi, da jih je dvaindvajset ali pa, da jih je nešteto.

Z osmo inkarnacijo Krišno pa je vzknila nova pomembna ideja, da se duša lahko osvobodi, če gre po poti predanosti enemu določenemu bogu (v tem primeru Krišni).

Razen imena Višnu ima še tisoč imen; izgovarjanje le teh pa je zaslužno delo.

Višnuova posebna naloga vzdrževalca pa ostaja vezana na stara verovanja in on v svojih avatarjih na Zemlji kot veliki junak rešuje človeški rod in vesolje. Kot junak smrtnikov Višnu pazi pravičnike, uničuje hudodelce in vzpostavlja dharmo.

VIŠNUOV AVATAR: MATSJA

Višnuova prva inkarnacija, riba je povzeta iz Brahmovega mita in je že opisana v vezi z Manuom. V Višnuovem mitu pa se modrec imenuje Vaivasvat in je sedmi Manu in praoče človeškega rodu. Cilj inkarnacije je bil rešitev Vaivasvata. Višnu je prevzel podobo male zlate ribice z enim rožičkom, katera je zatem rasla. Ko pa je na koncu napovedala potop pa je bila ogromna. Riba je Vaivasvatu pomagala in ga z vrvjo katera je bila privezana na njen rog odvlekla na suho v Himalayo ter ga pustila tam skupaj s počasi usihajočimi vodami.

V eni verziji pa govore kako ima ta inkarnacija še en cilj. Tekom

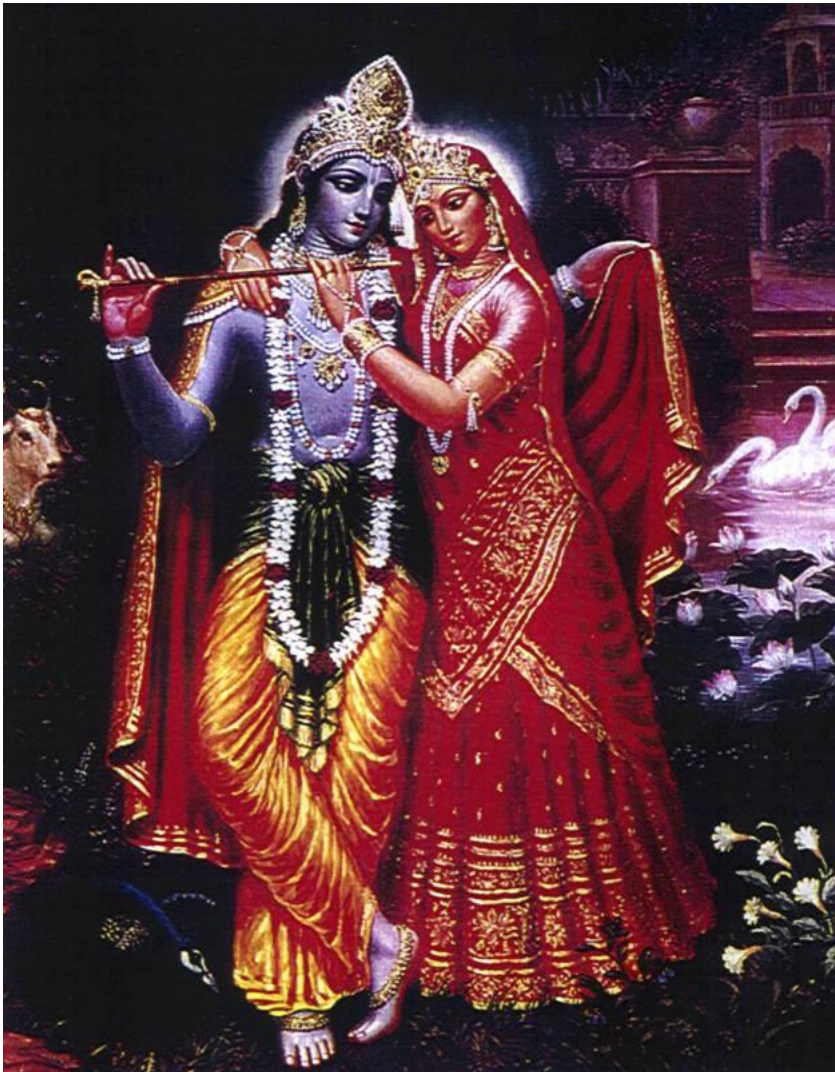
nekega obdobja vesplošnega kaosa medtem, ko je Brahma spal je vedo, katera mu je izšla iz ust ukradel demon Hayagriva. Kot Matsya v inkarnaciji ribe pa je Višnu rešil Manua in ga podučil o pravem Brahmovem večnem duhu, ko pa se je Brahma zbudil je ubil Hayagriva in vrnil vede.

VIŠNUOV AVATAR: KURMA

Druga inkarnacija v podobi želve Kurme je prav tako vzeta iz Brahmovega mita o tem kako je Brahma ali Prajapati prevzel podobo želve, da bi ustvaril potomstvo. V Višnuovem mitu pa sta način in proizvod stvarjenja bolj skladna. V enem od cikličnih potopov s katerim je bil uničen svet v prvem obdobju so se izgubile določene dragocenosti od katerih je bila najpomembnejša amrita, smetana oceana mleka zaradi česar je bil ogrožen obstoj sveta. Zato se je Višnu v podobi želve spustil na Zemljo, da bi te dragocenosti našel. Bogovi in demoni so se odločili, da bodo skupaj proizvedli amrito s pinjenjem oceana mleka, gora Mandara pa bo njihova kuhalnica - metlica. Toda gora Mandara je bila težka in delo je bilo nemogoče, če nebi Kurma s svojimi obilnimi ledji služil kot naslonjalo. Tako so z Višnuom (kot Kurmo) s pomočjo svetih trav vrženih v ocean in kačo Vasuki kot vrvjo bogovi in demoni opravili svoje delo in vse v potopu izgubljene dragocenosti so se dvignile iz mleka.

Krřna in Radha

Razen amrite, vode življenja je ocean daroval še Dhanvatarija, božanskega nosilca kupe z amrito in vidce; Lakšmi ali Šri, boginjo sreče in lepote (Višnuovo ženo); Suro - boginjo vina; Candro (Mesec), katerega je vzel Šiva; Rambho nimfo katera je postala prva med ljubkimi apsarasami; Uccaisravasa lepega belega konja kateri je najprej dan demonu Baliju kasneje pa ga je prevzel Indra; Kaustubho, dragulj kateri je pripadal Višnou; Parijato nebeško drevo želja, katero je potem posajeno v Indrinih nebesih pripadlo pa je njegovi ženi Indrarani; Surabhi - krava obilja katera je dana sedmim ršijem; Airavata, čudovit bel slon katerega kasneje jaha Indra namesto konja; Sankha - školjka zmage; Dhanusa - močni lok in Višu - strup katerega je izbljuvala kača in katerega je Šiva skoraj pogoltnil.

VIŠNUOV AVATAR: VARAHA

O Višnuovi tretji inkarnaciji merjascu pa obstajata dve verziji. Po prvem Brahmovem mitu sta Brahma in Višnu, ki sta bila eno prevzela podobo merjasca bitja, kateri ima rad vodo, da bi iz kozmičnih voda ustvarila svet. Ko opazi lotosov list, merjasec Varaha sklepa, da mora rastlina na nečem počivati, zato se potopi v globine oceana in spodaj najde Zemljo in del nje prinese na površje.

V drugem mitu pa se govori kako je demon Hiranyakša uspel razveseliti Brahma in ga zavesti, da mu podari nesmrtnost. Tako zaščiten Hiranyakša je začel preganjati smrtnike in bogove, celo Brahmi je ukradel vede, Zemljo pa je potegnil v svoje temačno prebivališče pod vodo. Toda naštevajoč imena bogov, ljudi in živali

pred napadi katerih želi biti imun je Hiranyakša pozabil omeniti merjasca. Tako se je Višnu spremenil v ogromnega črnega merjasca velikega kot gora; močnega kot leva z ostrimi belimi čekani ter razžarjenimi očmi, katere so bliskale kot strele. S celim telesom žareč kot sonce se je Višnu spustil v globine. S čekani je ubil demona, našel vede in rešil Zemljo, katera je ponovno zaplavala po površini voda.

VIŠNUOV AVATAR: NARASINHA

Cilj četrte Višnuove inkarnacije pa je bil, da bi svet osvobodil pred opustošenjem demonskega kralja Hiranyakasipua, kateremu je Brahma tako kot bratu Hiranyakši podaril neranljivost pred ljudmi, živalmi in bogovi; Brahma mu je zagotovil, da ne more biti ubit ne podnevi ne ponoči, ne doma in ne izven doma. Zaščiten s to neranljivostjo je šel Hiranyakasipua predaleč. Prepovedal je spoštovanje vseh bogov, namesto teh pa morajo spoštovati njega. Zato se je zelo razjezil, ker je odkril, da je njegov lastni sin privržen Višnuov častilec. Sina je poskušal odvrniti od tega s prepričevanjem in mučenjem toda Prahlada se ni hotel odreči spoštovanja Višnua. Na koncu je Hiranyakasipua ukazal kačam, da ga do smrti pogrizejo. Toda Prahladi se ni nič zgodilo, kače pa so si polomile zobe in strah se je naselil v njihova srca in med njimi zavladal kaos. Nad Prahlado so bili poslani tudi ogromni sloni, kateri so ga metali in namakali v vodi. Toda zaman, Hiranyakasipu ni mogel ubiti sina. Končno pa je razočaran Hiranyakasipua nekega dne odprl vrata svoje palače in zahteval od svojega sina naj mu pove, če je Višnu v palači; nakar pa Prahlada poda izjavo, da je Višnu zagotovo v palači. Nakar reče

Hiranyakasipua, da ga bo ubil in pri tem udaril v steber. Nato pa iz stebra stopi Višnuova podoba Narasimhe, bitja - pol človek in pol lev, kateri je Hiranyakasipua raztrgal na koščke. Tako je Hiranyakasipua umrl v okoliščinah, katere se niso križale z Brahmovim darilom; bil je mrak (niti podnevi niti ponoči) na vratih palače (ne doma ne izven nje); napadalec pa je bil človek - lev (niti človek niti bog niti zver).

Avatarja Varaha in Narasimha pa sta včasih prikazana v skupni podobi, katera se imenuje Vaikuntha - (Višnuovo nebo - merjasec in človek - lev).

VIŠNUOV AVATAR: VAMANA

Višnuova peta inkarnacija se je pojavila v obdobju Tretayuge. Tedaj je Daitja Bali, Prahladin sin postal kralj. Bali je storil vse, kar je bilo v njegovi moči, da bi s spoštovanjem zadovoljil bogove. Dobro je vladal in narod ga je imel rad, toda kar se bogov tiče so mu zamerili njegovo močno ambicioznost. Svoje kraljestvo na Zemlji je želel razširiti, kar se je le dalo. Svoje ambicije pa bi lahko usmeril samo še proti kraljestvu bogov. Nebesniki so se posvetovali, modrec Brihaspati pa je Indro opozoril, da se moči s katero je Bali dosegel z žrtvovanjem ne da zoperstaviti in zato bo Bali neizogibno hotel prevzeti kraljestvo Indri. Brihaspatijevo prerokovanje pa se je izkazalo kot točno.

Ponovno so se bogovi posvetovali in sedaj so se odločili, da se Višnu inkarnira kot sin Aditi in Kasyape enega od sedmih ršijev. Otrok

pa je rasel kot palček Vamana. Računajoč na Balijevo velikodušnost je Vamana pristopil do kralja in ga zaprosil naj mu podari tri korake Zemlje. Šele, ko je bilo njegovi prošnji ugodeno je Vamana zrasel v velikana. Potem pa je z dvema korakoma zavzel vse zemlje in vsa nebesa in tako bogovom vrnil vse Balijevo kraljestvo. Toda zasluge, katere je Bali dobil z žrtvovanjem in asketizmom je potrebno spoštovati; zato se je Vamana odrekel svoje pravice do tretjega koraka in Baliju je bila dana oblast nad preostalim delom vesolja - to je podzemnim svetom imenovanim Patala. Prav tako pa je bilo Baliju dovoljeno, da enkrat na leto obišče svoje izgubljeno kraljestvo in ta obisk redno slavijo njegovi enako zvesti podaniki v Malabari.

VIŠNUOV AVATAR: PARASURAMA

Tudi šesta inkarnacija se je kot peta pojavila v Tretayugi v času, ko je kasta kšatrijev ogrožala vse ostale kaste vključno z brahmani. Da pa bi svečeniški kasti vrnil oblast je Višnu prišel na Zemljo kot Parasurama, najmlajši sin brahmanskega puščavnika Jamadagnija. Nekega dne je Jamadagnijeva žena slučajno videla, da se v jezeru zabava mlad par in zato so jo prevzele nečiste misli. Ko se je vrnila domov je Jamadagni razbral njene misli in sklenil, da si ona ne zasluži, da bi živela. Jamadagni je zatem vsem svojim sinovom kateri so se vračali iz gozda ukazal naj mami odsekajo glavo, toda vsak od njih je to odbil in oče jih je zaradi tega preklel. Na koncu se je iz gozda vrnil Parasurama in samo on je edini od sinov zadovoljil očetovi zahtevi - materi je odrobil glavo s sekiro Parasu katero mu je dal Šiva in po katerem je tudi dobil ime. Jamadagnija pa je sinova poslušnost tako

razveselila, da mu je ponudil, da bi ga nagradil z nekim darilom. Parasurama pa je takoj zaprosil naj oživi njegovo mamo on pa naj postane nepremagljiv in, da bi dolgo živel. To mu je bilo ugodeno in življenje v puščavnikovem domu se je nadaljevalo tako kot prej, Parasuramini materi pa je bila vrnjena čistost.

Nekega dne pa je neki močan kšatrijski kralj po imenu Kartavirya, kateri je imel tisoč rok loveč po gozdu slučajno prišel v puščavnikov dom, kjer ga je gostoljubno postregla Jamadagnijeva žena, katera je bila takrat sama doma. Ko je bil tako pogoščen si je Kartavirya zaželel Jamadagnijevo čudovito kravo, katera je lahko zadovoljila vsaki želji. Kartavirya je smatral, da bi takšna čudežna žival morala pripadati kralju, ne pa puščavniku, zato je kljub nemočnim ugovorom kravo odgnal s seboj in odšel. Kmalu za tem pa je Parasurama prišel domov in, ko je slišal, kaj se je zgodilo je takoj dohitel Kartavirya, ga ubil in vrnil kravo domov.

Ko pa so Kartaviryini sinovi izvedeli, kaj se je zgodilo so s svojo vojsko odšli na puščavnikov dom. Starega Jamadagnija so doma dobili samega in ga ubili. Ko pa se je Parasurama vrnil domov in našel očeta mrtvega se je zaobljubil maščevanju celi kasti kšatrijev. Svojo zaobljubo je izpolnil enaidvajsetkrat in s krvjo ubitih kšatrijev je napolnil pet velikih jezer. Ko pa je pobil vse gospodarje je Parasurama Zemljo zaupal skrbi brahmanskega modreca Kasyape, očeta Aditij in sveta. Ko pa je Parasurama izpolnil svoj cilj se je umaknil v gore.

Čeprav je bil Parasurama Višnuov avatar se je moral zahvaliti Šivi, kateri ga je poleg ostalega oskrbel tudi s sekiro Paraso. Še za časa Parasuraminega življenja pa se je na Zemlji pojavil nov Višnuov avatar na katerega je bil Parasurama ljubosumen. To je bil sedmi avatar Ramacandra imenovan Rama. Oba avatarja se pojavljata tako v Mahabharati kot v Ramayani. V Ramayani se pripoveduje, kako se je Parasurama razjezil na Ramacandro, ker je zlomil Šivin lok in ga je izzval naj se poiskusita v svoji moči. V tem dvoboju je bil Parasurama poražen in zato je prikrajšan za mesto v nebeškem svetu. To rivalstvo

se pojavlja tudi v Mahabharati, kjer Ramacandra oborožen s Šivinim lokom onesvesti Parasuramo, kateri je bil oborožen z lokom Višnua. Ravno Parasurama je tisti, kateri daje napotke Ardžunu o vojnih veščinah v času Ardžunovega dvanajstletnega izgnanstva na katerega je bil obsojen zaradi neprimernega odnosa do žene. Parasurama se bori z Bhišmo - sinom boginje Gange, kateri je zaveznik Kuruov Ardžunovih sovražnikov, toda nihče od njiju ne more zmagati, ker sta oba zaščitena z močnimi magičnimi močmi.

VIŠNUOV AVATAR: RAMA

Cilj Višnuove sedme inkarnacije do katere je prišlo, ko je bila šesta še na Zemlji je bil, da bi obvladal najnevarnejšega demonskega kralja, kateri se je kdajkoli pojavil. To je bil Ravana, desetglavi kralj rakšas na Lanki, katerega moč je neobvladljiva.

Kot Hiranyakša in Hiranyakasipua se je tudi Ravana posvetil askezi, da bi se priljubil Brahmi, kateri mu je potem daroval imuniteto, da ga ne morejo ubiti niti bogovi, niti gandharve, niti demoni. Ob takšnem zagotovilu ter z naklonjenostjo Šive, kateri ga je zaradi previdnosti zadovoljil, je Ravana začel preganjati smrtnike. Bogovi so se posvetovali, kako bi se osvobodili Ravane in sklenili, da to dosežejo lahko samo tako, da en bog sprejme človeško podobo, kajti Ravana v svoji oholosti ni zaprosil za imuniteto pred ljudmi. Višnu se je s to vlogo strinjal, vsi ostali bogovi pa so mu obljubili, da bodo svoje moči prenesli na ljudi in živali. V skladu s tem se je Višnu rodil kot sin kralja Dasarathe, kateri je bil dolga leta brez naslednika

in je priredil veliko žrtvovanje konja. Zatem pa so se mu rodili štirje sinovi. Najstarejšega Ramacandro (Ramo) je rodila njegova žena Kausalya, drugega Bharato je rodila druga žena Kaikeyi, še dva pa mu je rodila tretja žena Sumitra. Rama, katerega mati je bila glavna kraljica in je sodelovala pri prinosu žrtovanja je dobil 1/2 Višnuove narave, Bharata je nasledil 1/8, Lakšmana 1/4 in Šatrughna 1/8.

Rama in Lakšmana sta si bila zelo blizu in sta še kot otroka ubila številne rakšase, kateri so preganjali uboge puščavnike. Nekega dne sta slišala, da se pripravlja poroka za Sito, lepo hči kralja Janake. Sita pa je bila pravzaprav inkarnacija Lakšmi - ene od Višnuovih žena. Svoje ime "brazda" je Sita dobila zato, ker se je rodila z lastno voljo iz neke zorane brazde na njivi. Objavljeno je bilo tekmovanje na katerem bo možki, ki bo uspel napeti lok katerega je Janaki dal Šiva lahko Sito dobil za ženo. In na tekmovanju je Rama napel lok tako močno, da ga je zlomil.

Kmalu po Ramini poroki s Sito pa se je Dasaratha odločil abdicirati v korist Rama, zato je bil najavljen tudi dan kronanja. Med tem časom pa je neka zlobna dvorska služabnica kraljice Kaikeyi gospodarici podtaknila ogorčenje, ker je prednost dana Rami in ne njenemu sinu Bharati, zato jo je v času, ko Bharate ni bilo na dvoru nagovarjala naj od kralja izprosi milost. Dasaratha pa je na to pristal ne, da bi vprašal zakaj. Ko pa je izvedel, da naj bi bil njegov naslednik Bharata je bil zaprepaščen, toda svoje obljube se je moral držati, to pa je pomenilo še, da mora Ramo izgnati v gozd za štirinajst let.

Kljub Raminemu nasprotovanju pa se je Sita trdno odločila, da bo šla z njim. Tako sta skupaj odšla v izgnanstvo spremljana s tarnanjem naroda in Dasarathe, kateri je teden dni kasneje umrl zaradi žalosti. Zvest bratu je Lakšmana odšel z Ramo in Sito.

Ko pa se je Bharata vrnil se je razjezil na svojo mamo in jo obtožil za očetovo smrt. Prizanesel ji je samo zaradi svoje dolžnosti kot sin, potem pa je odšel v gozd, da bi Ramo pregovoril, da se vrne. Toda,

Rama ni hotel. Rekel mu je, da čast nalaga da ostane v izgnanstvu. Tako se je Bharata vrnil nazaj v prestolnico Ayodhyo, kjer je vladal kot namestnik, na prestolu pa je hranil Ramine sandale, kot simbol zakonitega kralja.

V tem času pa sta Rama in Lakšmana na sebe pritegnila zlo Ravanine sestre, velikanke rakšase Surpanakhe. Ona se je namreč zaljubila v Rama, toda on jo je zavrnil rekoč, da je že poročen. Dejal pa ji je, da bi se mogoče Lakšmana hotel poročiti z njo. Toda tudi Lakšmana jo je zavrnil. S sumom, da je tudi Lakšmana zaljubljen v Sito je Surpanakha napadla Sito, toda Lakšmana ji je odrezal nos, ušesa in dojke.

Zatem pa je Surpanakha svojega mlajšega brata Khara pregovorila, da bi jo maščeval. Khara je zbral veliko vojsko štirinajsttisočev rakšas in se s predhodnico napolil v napad. Rama je uničil Khara in vso njegovo vojsko. Surpanakha pa se je hotela maščevati s pomočjo svojega starejšega brata Ravane, toda njega ni mogla pregovoriti drugače, kot, da je opisovla Sito kako je lepa, ter, da bi mu bila lahko žena. Ker pa je Ravana vedel kako močan je Rama se je odločil, da bo Sito ugrabil s spletko. Poslal je začarano srno, katero si je Sita močno želela imeti in je zaprosila Rama in Lakšmana naj jo ji ujameta. Ko pa sta se brata oddaljila se je Ravana spremenil v puščavnika in pristopil k Siti, jo ugrabil s svojo zračno kočijo in z njo pobegnil na Lanko.

Na poti pa je Jatayu, inkarnacija Garude (človeka-ptice katerega Višnu jezdi in je kralj ujed) napadel Ravano, toda smrtno ranjen je živel le še toliko časa, da je Rami povedal kaj se je zgodilo. Sita pa je naprošala gozd in reko Godavaro nad katero je letela naj Ramo obvestijo o njeni usodi. Ko sta prispela na Lanko, pa je Ravana poskušal snubiti Sito, toda ona je odbila vse njegova prigovarjanja. Potem pa jo je skušal vzeti na silo, vendar je intervenirala ena od Ravaninih žena, ker je nad njim visela zakletev, da bo umrl, če bo zopet onečastil tujo ženo.

Med tem časom pa sta Rama in Lakšmana po dolgem iskanju naletela na Jatayua, kateri jima je umirajoč povedal zakaj je Sita izginila. Rama je častno zažgal Jatayua, potem pa je začel kovati načrt, kako bi rešil ženo.

Zvezo je sklenil z opičjim kraljem Sugrivo, Indrinim sinom, katerega je bil iz njegovega kraljestva pregnal polbrat Bali. Sugriva je Rami in Lakšmani obljubil svojo podporo v boju proti Ravani, če mu onadva pomagata, da bi dobil nazaj svoje kraljestvo. Čez nekaj časa pa je Sugriva zbral vojsko opic in medvedov, katere je vodil njegov general Hanuman, sin Vayua - vetra. Medtem, ko se je vojska pomikala proti jugu do Lanke je Hanuman, kateri je lahko letel, na Lanki našel Sito, samo v Ravanini rezidenci, kako sedi v parku. Povedal ji je kakšen načrt je skovan za njeno rešitev, kot jamstvo pa ji je dal pečatni prstan. Zadovoljen s svojim uspehom pa je Hanuman začel noreti po sovražnikovem parku ruvajoč vse rastlinje. Toda Rakšase so ga ujele in ga privedle pred Ravano. Ravana pa ga je hotel ubiti, toda opičji general ga je v tem preprečil sklicujoč se na diplomatsko imuniteto - nasprotnikovi glasniki se ne smejo ubijati. Toda vseeno je Ravana rakšasam ukazal naj Hanumanu rep zavijejo z mastnimi cunjami in naj jih zažgejo. Šele, ko je bilo to storjeno je opičjak začel bežati in skakati z ene hiše na drugo in s svojim gorečim repom je zažgal celo Lanko.

Hanuman je odletel nazaj na kopno, kjer je našel Ramo, kateremu je dal dragocena obvestila o Ravanini obrambni moči. Lanka je bila prav zares močna trdnjava, katero je zgradil Višvakarman za boga bogastva Kubero. Veliko mesto zgrajeno samo iz zlata je bilo obzidano s sedmini zidovi iz kamenja in kovine, ločevalo pa jih je sedem širokih jarkov. Preje je bilo to mesto na vrhu gore Meru, katerega pa je Vayu snel in vrgel v morje.

Kmalu po Hanumanovi vrnitvi pa je bil zgrajen most preko ožine, katera je delila Lanko na dva kopna, kljub otežkočenju katerega so

povzročala bitja temnih oceanskih globin. Glavni arhitekt gradnje pa je bil opičji voditelj Nala eden od Višvakarmanovih sinov, kateri je imel moč, da lahko stori tako, da kamenje plava po vodi. Zato ta most včasih imenujejo tudi Nalin most, čeprav se imenuje Ramin most.

Grozna bitka se je vnela pred grajskimi vrati. Med Ravaninimi močmi pa je bil tudi njegov sin Indrajit. To ime pa je dobil v zameno za osvoboditev Indre, katerega je Indrajit ujel v času Ravaninega napada na Svargo, Indrino nebo in ga odvedel v ujetništvo na Lanko. Indrajit je dvakrat uspel raniti Ramo in Lakšmana toda onadva sta obakrat ozdravela zahvaljujoč čarobni travi po katero je Hanuman odletel celo na Himalayo. Medtem, pa je Kumbhakarna Ravanin brat velikan nezasitne lakote goltal na stotine opic. Toda tudi opice so zadajale rakšasam hude izgube. Na koncu pa so padli vsi generali rakšas in boj se je spremenil v dvoboj med Ramo in Ravano.

Medtem, ko ju je opazoval cel zbor bogov sta se tadva tepla v boju na življenje in smrt, da se je tresla Zemlja. Rama je s strelicami odbijal glave Ravani eno za drugo, toda takoj, ko je padla ena je na njeme mestu zrasla nova. Zatem pa je Rama potegnil čarobno orožje, katerega mu je dal znani modrec Agastja sovražnik rakšas. To orožje je bilo prepojeno z močjo veliko bogov poznano kot Brahmovo orožje. Veter je bil v njegovih krilih, v glavah sta počivala Sonce in ogenj; v njegovi masi pa je ležala gora Meru in Mandara.

Rama je orožje posvetil in ga spustil, orožje pa je poletelo samo do svojega cilja - prs Ravane, ga ubilo in se samo vrnilo nazaj k Rami v tulec. Med bogovi je nastalo veselje in oni so zasuli Rama z nebeškimi venci, ter obudili padle opice, katere so umrle v boju, ko je bilo zlo poraženo.

Sedaj sta bila Rama in Sita lahko spet skupaj. Toda Rama je hladno sprejel svojo ženo, ker ni verjel, da je ona uspela ohraniti svojo čast kot Ravanina ujetnica. Sita pa se je sklicevala na svojo neomahljivo ljubezen do Rame in je objavila, da bo to svojo

nedolžnost dokazala s preiskušnjo ognja. Na njen ukaz je Lakšmana pripravil in prižgal grmado ona pa se je vrgla nanjo. Takoj, ko je to storila je nebo objavilo njeno nedolžnost in bog ognja Agni jo je pripeljal nazaj k Rami, kateri jo je sprejel govoreč ji kako ni nikoli posumil v njo toda je želel javno dokazilo.

Zazdi se, da se je vse srečno končalo. Opičja vojska se je z Ramo in Lakšmano vrnila v Ayodhyo, kjer je bil Rama okronan. Toda čeprav je bila Ramina vladavina do takrat zaznamovana z mirom in blagostanjem je Ravanina spletko še delovala. V kraljestvu je narod začel godrnjati, dvomeč v Sitino nedolžnost, zato jo je Rama moral poslati v izgnanstvo. Sita je svoje zatočišče našla v Valmikijevem gozdnem prebivališču, kjer je rodila dvojčka Kušo in Lavo.

Na teh dveh fantičih se je videlo visoko očetovstvo in v starosti petnajst let sta prišla v Ayodhyo, kjer ju je oče spoznal in poslal še po Sito. Da pa bi ona dokazala svojo nedolžnost je Rama sklical velik zbor. Pred tem zborom pa je Sita poklicala mater Zemljo (svojo mamo, ker je rojena iz brazde) naj priča o resničnosti njenih besed. Zemlja pa se je odzvala - razprla se je in pogoltnila Sito.

Skrušen zaradi žalosti pa si je tudi Rama želel oditi za njo. Bogovi pa so se njegove žalosti usmilili in mu poslali Čas spremenjenega v asketa s sporočilom, da mora ostati na Zemlji ali pa se vzdigniti v nebo kjer bo vladal bogovom. Zatem pa pride modrec Dhurvasas in zaprosi naj ga takoj spuste k Rami grozeč z uroki, če ga odbije. Lakšmana pa, kateri je bil sprejel Durvasasa se je znašel v težavah; vedel je, da se prekinitve posveta s Časom kaznuje s smrtjo, toda on se je odločil, da bo raje umrl kot pa dopustil, da bi brata zadele Durvasasove kletve zato je odšel po Ramo. Zatem pa se je mirno usedel na obalo reke, da bi dočakal smrt. Tam so ga bogovi zasuli z venci, potem pa so ga kot en sam prenesli v Indrino nebo.

Rama pa je veličastno in svečano vstopil v reko Saranyo, kjer ga je Brahmin glas pozdravil z neba. Zatem pa je vstopil v "Višnuov blesk".

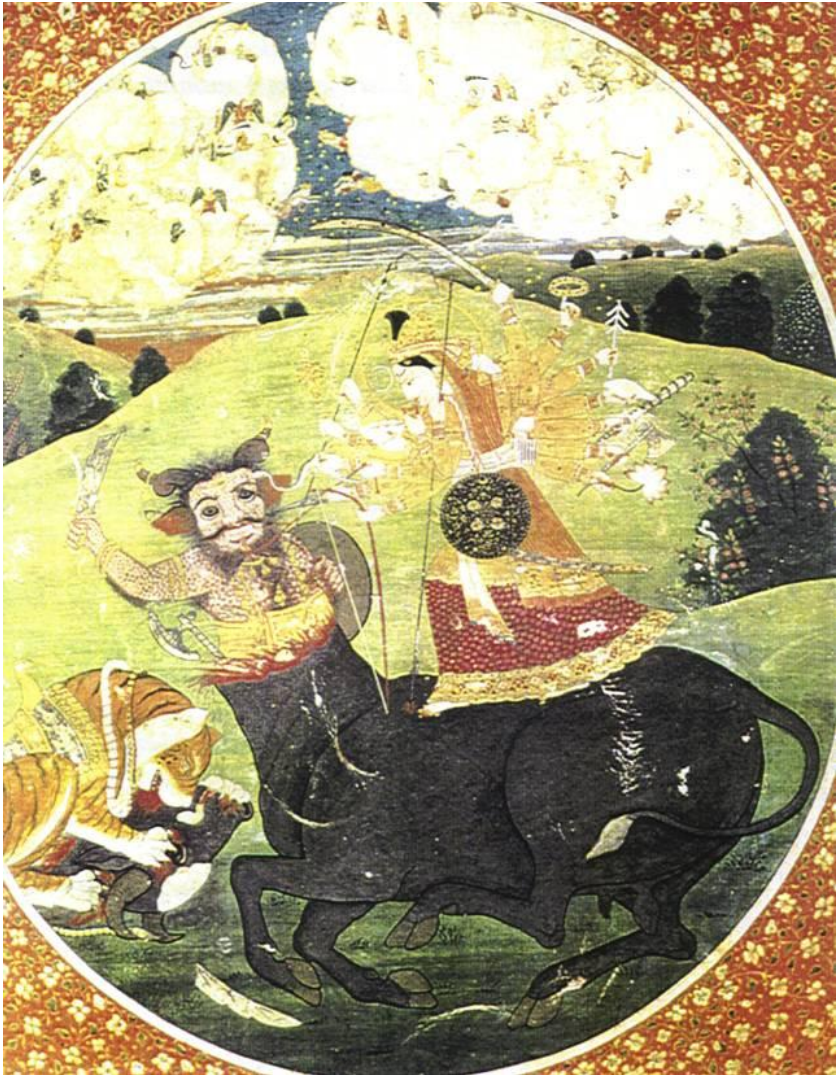

VIŠNUOV AVATAR: KRIŠNA

Osma Višnuova inkarnacija je Krišna za katerega se trdi, da je sam po sebi veliko Božanstvo, njegov brat Balarama pa, da je osma inkarnacija. Krišnino življenje se deli na štiri dele: otroštvo, mladost, močatost in srednja leta, ko je postal vladar Dvarke, sodeloval v vojni Bharat kot voznik Aržunovega voza in objavil svoje veliko učenje o dharmi in bhaktiju.

Krišnino rojstvo in otroštvo: V času druge dobe sveta je narodom Yadauvom v severni Indiji vladal kralj Ugrasena. To je bil miroljuben poljedeljski narod, kateri je živel spokonjo, če se njihovi kraljici Pavaranekhi nebi zgodila nesreča. Nekega dne medtem, ko se je sprehajala po gozdu jo je naskočil in posilil demon Durmalikha, kateri je bil prevzel podobo njenega moža Ugrasena. Zatem pa se je Durmalikha vrnil v svojo demonsko podobo in prerokoval, da bo sin, katerega bo rodila, Kamsa osvojil vseh devet delov sveta, ter, da bo vrhovni vladar in se bo boril z nekom imenovanim Krišna. Deset mesecev kasneje se je rodil Kamsa. Ker pa je Pavaranekha zamolčala njegovega pravega očeta je Ugrasena mislil, da je sin njegov. Ko pa je Kamsa odrasel je začel kazati svojo pravo zlo naravo. Bil je nevljuden z očetom, ubijal je otroke, poraženega kralja Jarasandha - kralja Magadhe pa je prisilil, da mu je dal dve svoji hčeri za ženi. Zatem pa je s prestola vrgel svojega očeta - se povzpел na prestol in prepovedal spoštovanje Višnuja. Z osvajanjem je razširil svoje kraljestvo in storil še veliko zlih del.

Durga rojena kot že odrasla lepa žena z desetimi rokami. Oborožena z božanskimi orožji v vsaki roki po enem je premagala demona Mahiṣa, kateri je hotel razlastiti bogove

Na prošnje Zemlje pa so se bogovi odločili, da je čas za intervencijo; Višnu mora ponovno vzpostaviti ravnovesje dobrega in zla. Višnu pa si je vzela za uslugo dva njemu zvestih Yadauvov. To sta bila Vasudeva in Devaki.

Iz sebe je izpulil eno črno in eno belo dlako s kače Anate ali Šeše na katere zvitem telesu drugače počiva in objavil, da bo iz bele dlake nastal Devakin sedmi sin imenovan Balarama, iz črne dlake pa osmi sin z imenom Krišna.

Na Devakini poroki pa neki glas opozori Kamso, da se pripravljajo na to kako bi ga vrgli s prestola; on pa zatem pristane, da prizanese Devaki, s tem, da se ubije vsak sin katerega bo rodila. Tako je prvih šest sinov takoj ubil. Zatem pa je zanosila sedmič in Kamsa je dobil še eno opozorilo: da se bogovi in boginje rojevajo v podobi pastirjev. Zato je ukazal naj se pobijejo vsi pastirji, kateri se bodo rodili. S čimer pa je bilo ogroženo življenje tudi Nandi, Vasudevinemu prijatelju. Toda kljub temu je bil Nanda določen da obvaruje sedmega in osmega Devakinega otroka. Vasudeva je poslal po eno od svojih žena Rohini naj bo z Nando, Višnou pa je storil tako, da se je otrok iz Devakinega trebuha preselil v Rohininega. Ko pa je prišel čas je Balaramo rodila Rohini, Kamsi pa je bilo sporočeno, da je Devaki imela splav.

Prišel je čas, ko je Devaki ponovno zanosila. Sedaj pa je Kamsa iz previdnosti vrgel očeta in mater v zapor. Skupaj ju je dal okovati, v temnico pa je za čuvaje dal postaviti ljudi, slone, leve in pse. Osmi otrok pa je bil Krišna in on je iz materinega trebuha miril starše. In res, ko se je on rodil se je pokazalo, da je bila Kamsina previdnost zaman; okovi so popadali na tla otrok Krišna pa je prevzel podobo Višna in svojemu očetu ukazal naj ga odnese k Nandini hiši, kjer je Nandina žena Yasoda ravnokar rodila. Zatem pa se je Krišna povrnil v svojo podobo novorojenčka, Vasudeva pa ga je položil v košarico, si jo položil na glavo in neopaženo odšel iz temnice, ker so se vrata sama odprla, straža pa je pospala.

Na poti je Vasudeva prišel do reke Yamune in jo je hotel prestopiti, toda voda se je ves čas samo dvigala in gotovo bi ga utopila, če nebi Krišna iz košarice stegnil nogo na vodo in vodna gladina se je znižala in Vasudeva je lahko šel preko reke. V Nandini hiši so potrdili, da je Yasoda rodila hčer, toda Vasudeva jo je vseeno odnesel v temnico, medtem ko so se za njim vrata zaprla, stražarji, kateri pa so se prebudili pa niso nič posumili. Kamsi so sporočili, da se je rodila deklica nakar pa je on hotel otroku razbiti glavo na steni. Toda otrok se je spremenil v boginjo Devi, katera je Kamsi rekla, da je njegov bodoči sovražnik ušel in, da je on nemočen, zatem pa je izginila na nebu.

Nanda pa ni slutil, da Krišna ni njegov sin in je priredil veliko slavlje v čast njegovega rojstva na katero je povabil vse pastirje in njihove žene. Na svečanosti so prerokovali, da bo Krišna zatiralec demonov in, da bo Zemlji prinesel blagostanje in, da bo imenovan za Gospodarja pastiric.

Že v zgodnjem otroštvu je Krišna pokazal svojo dvojno naravo. V nekaterih trenutkih se je zdel izredno prijeten mladenič, ob drugih pa je kazal svojo moč in v njem so videli boga.

V prvem letu življenja so Krišna 3x napadali demoni. Prvi demon je bil Putana, katera je ubijala otroke, nadela si je podobo lepega dekleta, kateremu do pustili, da je dojila Krišno. Toda strup s katerim je premazala dojko Krišni ni naudil, kajti on je tako močno sesal, da je posesal iz Putane vso življenjsko moč - ona pa se je umirajoč vrnila nazaj v svojo podobo pošasti. Njegov drugi sovražnik je bil Saktasura, čudežni leteči demon, kateri se je spustil na voz napolnjen z vrči pod katerim je ležal Krišna. Voz je razpadel, kot je hotel Saktasura, toda podrl se je na njega samega namesto na Krišno, kateri je z dobro merjenim udarcem obrnil situacijo. Tretji napad pa je izvedel Trinavarta nevihtni demon, kateri je Krišno ugrabil iz Yasodinega naročja. Ko pa je Trinavarta poletel s Krišno se je dvignila grozna

nevihta, toda Krišna je zavrtel demona in ga raztreščil na steni, zatem pa se je nevihta umirila.

Ko je Krišna malce odrasel je spravljal v slabo voljo svojo mamo ter pastirice, ko jim je kradel skuto in maslo, ter prevračal čebre z mlekom, za svojo razposajenost pa je krivil njihove lastne otroke.

To idilično otroštvo pa je prekinil Kamsa. On je išoč otroka, kateri bi ga v prihodnosti lahko ubil napotil demone naj napadejo otroke Krišnove starosti. Krišna pa je po vrsti obvladal demona-kravo Vatasuro, demona-žerjava Bakasuro, kateri ga je pogoltnil, toda ponovno ga je moral spustiti, ker je Krišna močno zažarel, ter demona-kačo Ugrasuro, kateri ga je prav tako pogoltnil, toda se je razpočil, ker je Krišna v njem močno nabrekli. Tako so Kamsini demoni vedno znova napadali Krišno on pa se je vedno znova reševal; ubil je demona-osla Dhenuko, ukrotil kačo Kaliyo, plesajoč ji po glavi in pogoltnil ogenj namenjen, da uniči njega in njegove prijatelje v gozdu. Balarama Kršnina večni spremljevalec pa je prav tako ubil nekatere demone, kot naprimer Pralamburo-demona v človeški podobi.

Kršnina mladost: V svojem otroštvu je Krišna dokazal, da se ne boji demonov, v mladosti pa je pokazal, kako gleda na brahmane, Indro in vedske bogove. Nekega dne, ko so Krišna in njegovi prijatelji postali lačni so zavonjali hrano in odkrili, da jo kuhajo neki brahmani, kateri so pripravljali darovanje žrtve. Zatem pa so brahmane poprosili, če bi jim dali malo hrane, toda oni so jih jezni odbili. Medtem, ko so bile žene brahmanov pripravljene, da bi jim ustregle. Krišna je bil poznan kot osvajač srditežev, toda žene so navkljub svojim možovom prinesle hrano, ga priznale za boga in se naslajale gledajoč ga. Ko pa so se vesele vrnil domov so videle, da jim možovi ne samo oproščajo, temveč so bili jezni sami na sebe, ker so zamudili priložnost, da bi lahko postregli mlademu bogu.

Krišna je zatem prepričal Nando in ostale pastirje, da je njihovo

žrtvovanje Indri nesmiselno, ker je Indra manjše božanstvo, katerega lahko premagajo demoni. Prepričal jih je, da se lahko rešijo, če se bodo zaradi dolžnosti pokorili svoji usodi ali pa spoštovali božanstva narave. Potem pa so pastirji priredili veliko svečanost v čast gore in za svojo pobožnost so bili nagrajeni z manifestacijo samega Krišne kot duha Govardhane. Indra pa se je tako razjezil, da je kot brezumnež poslal nevihto, da bi kaznoval pastirje. Krišna pa je pastirje rešil potopa katerega je povzročila sedemdnevna nevihta. Z enim prstom je dvignil goro in pastirjem nudil pod njo zatočišče. Indra pa je priznal poraz in se spustil na Zemljo spremljan s svojim belim slonom Ajravato in kravo obilja Surabhi in se priklonil Krišni.

V zgodbi o ženah brahmanov pa se pripoveduje o določeni značilnosti Krišninega mita, katera prikazuje večjo pozornost od katereroli druge; to pa so bile ljubezenske avanture - posebno s poročenimi pastircami (gopijami). Vse te zgodbe pa so poudarjene z lepoto simboličnega spiritualističnega pomena, kajti povedati je potrebno, da se je Krišna v svojem kasnejšem življenju odrekel svojih ljubezenskih afer s pastircami in postal vzoren mož utelešene poročne sreče. Toda v indijskih svetih tekstih se večkrat govori, da se o bogovih ne more soditi po človeških moralnih merilih, številni pastirji in pastirice pa so v glavnem božanske inkarnacije na Zemlji

Krišnine ljubezenske avanture so se začele v mladosti in so bile naravno nadaljevanje otroške razposajenosti s pastircami. Nekega dne se je skupina pastirc prevzetih od ljubezni do Krišne kopala v reki Yamuni, da bi se jim uresničila želja. Medtem pa, ko so ga tako klicale je prišel Krišna jim ukradel obleko in jo skril v eno izmed dreves. Pastircam pa je sedaj postalo nerodno, zato so svojo goloto skrivale pod vodo. Toda Krišna jim reče, da v vodi prebiva Varuna in jim zato ne bo nič lažje. Zatem pa zahteva, da ena po ena pridejo do drevesa, kjer jim bo on vrnil oblačila. Ko pa je vse pomiril jih je odpremil z obljubo, da bo v jeseni z njimi zaplesal.

Pride pa tudi jesen in neke z mesečino obsijane noči je odšel v

gozd in zaigral na flavto, da bi poklical pastirice. One pa so se prikradle od svojih možov in prišle k njemu. Krišna jih je najprej dražil, potem pa je začel s plesom v katerem je vsaka plesala s Krišno, kot, da je samo njen ljubimec. Zatem pa je Krišna z eno od pastiric po imenu Radha zbežal, ostale pa so ga iskale. Radha preveč gotova in ponosna, ker je ona izbrana je zaprosila Krišna naj jo nosi. On pa se je razjezil in jo zapustil. Zatem pa so prišle še ostale pastirice in skupaj so prosile Krišno, naj se vrne, Krišna pa je popustil.

Ples se je začel znova in ponovno so vse mislile, da objema, ljubkuje in pleše samo z njo. Ta ples z nasladami je trajal šest mesecev, končal pa se je s kopanjem cele družbe skupaj v reki Yamuni. Zatem pa so se žene vrnile domov, kjer pa nihče ni niti opazil njihove odsotnosti.

V mitu se Krišna še enkrat ali dvakrat vrne k pastircam - ta ples pa označuje konec njihove mladosti.

Ubijanje Kamse: Medtem pa so Kamsini demoni še naprej nadaljevali s svojimi napadi. Nekoč pa se je to zgodilo sredi noči medtem, ko sta bila Krišna in Balarama skupaj s pastircami. Demon yakša Sankhasura je prišel in napadel nekatere pastirice. Na njihov krik pa je Krišna pohitel za Sankhasuro in mu odrezal glavo. Drugič, ravno tako ponoči pa se mu neki demon-bik zakadi v stajo, toda Krišna ga ujame in mu zlomi tilnik.

Približno takrat pa je neki modrec razkril Kamsi, kdo je pravzaprav njegov bodoči morilec in kako je potekala cela zgodba.

Kamsa pa je zatem takoj v temnico vrgel tako Vasudeva, kot Devaki in začel razmišljati, kako bi ujel Krišno. Odločil se je, da bo še najbolje, če se odpravi v Mathuro, ker so propadali vsi njegovi poiskusi, da bi ga ubil v gozdu. Poslal pa je asuro Kesina, kateri je prevzel podobo konja, toda Krišna se je nasprotniku znal upreti; konju je v grlo porinil roko in konj se je začel dušiti. Potem pa je Kamsa

napotil demona-volka, da bi Krišno napadel iz zasede; demon se je spremenil v berača, toda Krišna je bil ponovno pripravljen in takoj, ko se je demon vrnil v svojo pravo podobo ga je napadel, zagrabil in zadavil.

Kamsa pa se je potem odrekel takšnih metod in je poslal po upravitelja dvora Akruro naj z vabilom odide h Krišni in naj ga povabi na svečani žrtveni obred v čast Šive. Toda Akrua je bil skrivni častilec Krišne zato ga je tudi obvestil, da ga Kamsa namerava uničiti, ali pa ga bo v boju uničil rokoborec Canura, ali pa ga bo pohodil slon katerega je Kamsa dal postaviti pri mestnih vratih, če tisto ne uspe.

Navkljub prerokovanju pastiric sta Krišna in Balarama odšla s skupino pastirjev v Mathuro, kjer pa je bil njihov prihod že najavljen. V Mathuri so se žene nagibale skozi okna in čez strehe, da bi pozdravile Krišno. Sam Kamsin krojač je skrojil gostom nova oblačila, Kamsina dvorska dama Kubja pa je Krišno namazala z oljem, zato ker ji je on ozdravil hrbet.

Na grajskih vratih je Krišna vzel veliki Šivin lok in ga zlomil (prav tako, kot je to storil Rama), potem pa je pobil stražo. Ko pa je vstopil v Mathuro ga je napadel velikanski slon, katerega pa je Krišna v boju premagal. Balarama in Krišna sta vzela okle in jih skrivnostno nosila naokrog. Zatem pa so Canura in ostali rokoborci poskušali obvladati brata, toda vsi so bili poraženi. Kamsa pa je tedaj v obupu ukazal svojim demonom naj pripeljejo Krišnine starše in njegovega očeta Ugrasena. Vse skupaj naj bi ugonobil, ko bi bila brata obvladana. Ko pa je za to izvedel Krišna je brez milosti poklal vse ostale demone, zatem pa še Kamsa in njegovih osem bratov.

Tako pa je Krišna uresničil glavni cilj svojega življenja - to je, da ubije Kamsa, toda še vedno ni bil zadovoljen. Kamsini zavezniki so bili še na svobodi in še dovolj močni, da porušijo ravnotežje dobrega in zla, tako kot je bil to storil Kamsa. Zatem, ko je Krišna vrnil Ugrasenu prestol se je ponovno sešel z Vasudevo in Devaki.

Krišna kot knez: Krišnina odločitev, da nadaljuje boj z demoni se je hitro pokazala za upravičeno, ker je ponovno nek demon Kamsin tekmeč Jarasandha na prigovarjanje svojih dveh hčera Kamsinih vdov kmalu zbral velike vojske demonov. Med številnimi zavezniki pa je bil tudi Kalayavana. Jarasandha in njegove vojske so sedemnajstkrat napadli Mathuro, toda Krišna in Balarama sta jih vedno porazila; Jarasandha pa sta vsakič izpustila, da se je vračal k svojim novim demonskim vojskam.

Na koncu pa je bilo Krišni te bitke dovolj, zato se je odločil, da si zgradi novo prestolnico, katero bo lažje braniti. Višvakarmanu božanskemu graditelju ukaže naj mu v eni noči zgradi utrdbo Dvarako (na zahodni obali). Ko pa je bila prestolnica zgrajena so se vsi Yadauvi preselili vanjo; demoni pa so bili prepričani, da so Yadauve obkolili na enem bregu in jih bodo uničili z ognjem.

Krišna se je bil sedaj pripravljen pomiriti, zato je sebi in bratu poiskal žene. Balarama se je poročil s kneginjo Revati, Krišna pa je slišal za neko lepo kneginjo imenovano Rukmini, katera pa je bila prav tako slišala za Krišno in to od Šive in Brahme, katera sta bila preoblečena v berača. Oba sta se takoj zaljubila drug v drugega že samo po opisu in tako je bilo vse pripravljeno za romantični zanos, kateri je prekašal vse iz Krišnine mladosti.

Rukmini je bila zaročena (po nasvetu svojega brata Rukme) s Sisupalo - Kršninim sorodnikom, pa tudi avatarjem demonov Hiranyakasipua in Ravane. V času same svadbe pa je Rukmini Krišni poslala pismo v katerem ga prosi, da ji pomaga. Krišna se je odzval in prišel na svadbeni dan medtem, ko je Rukmini molila boginji Devi. Zatem jo je odpeljal s svojim vozom. Rukma, Sisupala in Jarasandha (kateri je bil prišel na svadbo s svojo vojsko demonov) so se zato hoteli maščevati, toda Balarama je demone pobil. Vsi razen Rukme pa so pobegnili. On je poskušal ubiti Krišno, toda bil je ujet. Rukmini pa ga je prosila naj mu prizanese in Balarama ga je pustil.

Krišna pa se je potem poročil z lepo Rukmini in na gostiji proslavil še eno zmago nad demoni. Na isti način pa se je poročil še sedemkrat; vsako ženitev pa so na nek način preprečevali demoni in z vsakim dogodkom je bil uničen še en del zla. Tako je Krišna vzel za ženo Jambavati, hčer kralja medvedov Jambavana, Satyabhano - hčer Satrajita, Kalindi - hčer Sonca, ter še štiri dekleta.

Zdelo se je, da je Krišna dosegel vse cilje zaradi katerih je bil rojen in Zemlja se je obrnila na Brahmo, Šivo in Višnua, da bi bila nagrajena zato, ker je Krišni omogočila prisotnost na Svetu. Zaprošila je za sina kateri ne bo nikoli umrl in kateremu nihče ne bo kos. Trije bogovi so njeni želji ugodili, toda ne točno tako, kot je to ona pričakovala, ker so jo ob tem opozorili, da ji bo sina Narako napadel Krišna in ga ubil na njeno lastno zahtevo.

Naraka je postal močan kralj Pragiyotiše in je pokoril vse kralje sveta; postal je nespravljiv sovražnik bogov - porazeč njih pa je materi Aditi odnesel njene uhanе, katere je potem nosil v svojem neosvojljivem dvorcu Pragiyotiši; Indri je ukradel baldahin in si ga postavil nad glavo, v suženjstvo pa je odpeljal šestnajsttisoč sto devic - zemeljskih in nebeških in končno v podobi slona posilil hčer nebeškega graditelja Višvakarmana.

Tudi prerokba bogov se je izpolnila, Krišna je napadel in porazil Narako, čeprav je temu v obrambi Pragiyote pomagal petglavi arhidemon Mura s svojimi sedmimi sinovi. Ko je bila velikanska vojska demonov premagana je bila palača odprta in v njej so našli veliko bogastva poleg Aditinih uhanov, Indrinega baldahina in šestnajsttisoč žena. Krišna je vse te device odpeljal v Dvarako, kjer se je z njimi poročil, ker so se vse zaljubile v njega na prvi pogled.

Tako se je Krišna umiril s svojimi šestnajsttisočimi ženami, katerim je naenkrat nudil naslado. S časom pa mu je vsaka od teh rodila deset sinov in eno hčer. Kljub tolikšnemu številu žena pa je

Krišna poznal njihov najmanjši hir in je bil pripravljen ugoditi njihovim željam.

Nekega dne pa je Krišna dal Rukmini cvet Parijate ali Kalpe - nebeškega drevesa želja, katero je raslo v Indrinem nebu - pripadalo pa je Indrarani. Ob pogledu na to drevo pa so se starci pomlajevali. Ko je Krišnina tretja žena to videla s čem je obdaril Rukmini je zaprosila naj ji prinese kar drevo. Zato se je Krišna odpravil v Indrino nebo, ponesoč s seboj Aditine uhane in Indrin baldahin, potem pa jim je rekel naj mu dajo drevo. Toda Indra ni bil pozabil svojega ponižanja z Govardhano in odbije to prošnjo, toda Krišna zagradi drevo in z njim odide. Indra pa z vso vojsko za njim. Toda Krišna ga je porazil. Čez leto dni pa mu je Krišna rade volje drevo vrnil.

Toda demoni niso mirovali - premagani so začeli kovati zaroto in maščevanje. Jarasandha je bil že ugrabil dvajsettisoč podložnikov, zato se je Krišna napolil z dvema Pandauvoma - Bhimo in Ardžunom, da bi ju osvobodil.

Zatem pa je Krišna svetoval Bhimu, da lahko Jarasandha premaga tako, da ga razkolje na dva dela. Po sedemindvajsetih dnevih pa je Bhima uspel demona razpoloviti. Zatem pa je bilo potrebno obračunati še s Sisupalom, kateri Krišni ni odpustil, ker mu je prevzel nevesto. Rukmini pa ni prenehal napadati. Toda Krišna mu je vsakokrat prizanesel, ker je bil Sisupalini materi obljubil, da mu bo oprostil sto krivic. V času Yudhištirinega prinosa žrtvovanja konja pa je Sisupala nasprotoval odločitvi, da bi se s Krišno postopalo kot z najmenitnejšim gostom, trdeč, da je Krišna iz nižje kaste in se družil s pastirji, ter, da je tat, ženskar in sovražnik. Toda s tem je Sisupala storil stoeno krivico. Krišna ga je obvestil, da je govoril, potem pa je zavihtel svoje čarobno orožje Sudarsano in ga na mestu ubil. Nekaj časa za tem pa sta bila ubita tudi Sisupalila dva brata.

Vrhunec Krišnovega dolgega boja s silami zla pa je nastopil v vojni med Pandauvi in Kurui. Krišna pa je bil vse življenje v nekih sorodnih

zvezah, tako z bogovi kot tudi z demoni. Tako je v Mahabharati v sorodu tako s Pandavi kot z zlemi Kurui. V tej vojni je dajal nasvete, boje pa je prepustil smrtnikom. Najpomembnejši nasveti pa se nahajajo v Bhagavadgiti, kjer Ardžunu tolmači, kako je vse kar gleda privid, pa tudi boj in smrt, ter kako je ljudem usojena določena dolžnost, bogovom pa naj prepuščajo višje vidike. Kljub temu pa je Krišna zagotovil to zaradi česar je bil prišel na Zemljo. Krišna je sedaj sklenil, da se lahko vrne na nebo. Njegov konec pa bo tragičen. Orožje s katerim bo uničen rod Yadauvov bodo prinesla smrt Krišni, ustvarjeno pa je s kletvijo brahmanov katerim se je smejala skupina dečkov, med katerimi je bil tudi Samba, sin Krišne in Jambavati. Brahmani pa so objavili, da se bo Samba, kateri se je spremenil v nosečnico rodil železno gorjačo, katera bo Yadauvom prinesla propad. S časom je bila gorjača rojena, po ukazu kralja Ugrasene pa je bila razbita in vržena v morje; nekateri njeni delčki so se ohranili; enega pa je pogoltnila riba toda potem je bil najden in iz njega narejen vrh strelice, iz drugih pa je zrastel rogoz trd kot železo.

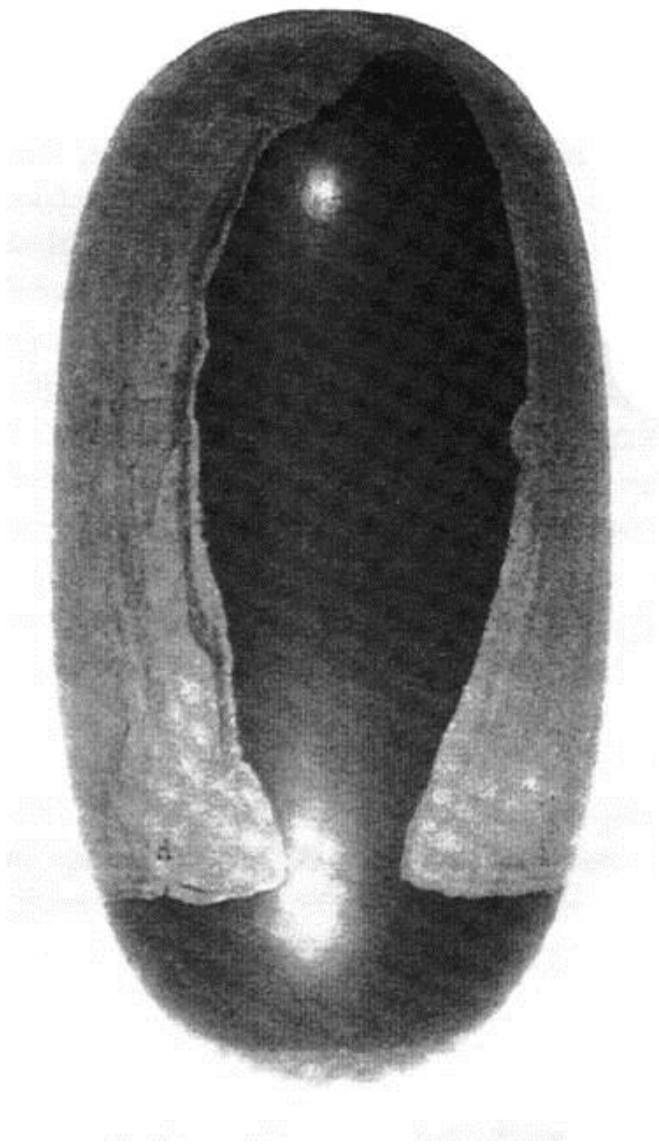
V Dvaraki so se začela pojavljati zla znamenja pretečega propada. Prestrašeni s strelami in bliski, rojevanjem iznakaženih otrok in drugimi grozotami, katere so jih bile zadele so se Yadauvi začeli spraševati, kako bi se katastrofi lahko izognili. Po nasvetu Krišne pa so se odpravili na romanje v Prabhaso. Opravljajoč svete obrede so Yadauvi začeli piti ob reki tam pa jih je prevzel ogenj razdora. Začel se je boj, Kršnina intervencija pa jim je samo še okrepila bes, tako, da so na koncu vsi padli od lastne roke in Krišnine, kateri se je bil razjezil na njih. Orožje v boju pa je bil rogoz, kateri je bil zrastel iz kosa razbite gorjače.

Sedaj sta Krišna in Balarama lahko zapustila Zemljo in Balarama se je posvetil mučenju na morski obali in s smrtjo se je spojil z Absolutom. Iz njegovih ust pa se je izvila Šeša ali Ananta - božanska kača iz katere bele dlake se je rodil Balarama. Nasproti pa mu je prišel Ocean noseč v svojih vodah tudi druge kače.

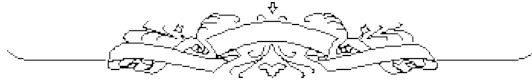
Tudi Krišna je bil zavzel yogijski položaj meditacije. Sedel je pod neko smokvo z navzven stegnjeno levo peto. Nekemu lovcu v mimohodu, kateri je imel vrh strelice narejen iz tiste preostale železne gorjače pa se je Krišnino stopalo zdelo kot srna in on je napel tetivo in odpel strelico. Krišno pa je zadel ravno v njegovo edino ranljivo točko in ga smrtno ranil. Ko pa je prišel bližje je prepoznal Krišno. Lovec je takoj zaprosil Krišno za opravičilo, on pa ga je takoj obdaril z odrešitvijo.

Na koncu preden pa je Krišna izdihnil je v Dvarko poslal sporočilo, da bo mesto pogoltnil ocean, zato naj ga Yadauvi zapustijo. No še prej pa je bil Krišni in Balarami prirejen veličasten pogreb. Na pogrebno grmado pa so bili poleg Krišninega in Balaraminega telesa položena še telesa Devaki, Vasudeva in Rohini, kateri so zaradi žalostne novice o Krišnini smrti umrli. Njim pa se je pridružilo še osem glavnih Krišninih žena, Balaramine žene in kralj Ugrasena, kateri pa so se na grmado vrgli sami.

Pradžapati "gospodar ustvarjenih bitij" je blizu kozmičnim bogovom. Sprva je bil Pradžapati nerazodeta enost – celotnost, docela duhovna navzočnost. Toda sla (kama) ga je spodbudila, da se je jel ploditi. Najprej je ustvaril brahmna tj. Trojno vednost (tri vede), potem pa je iz besede ustvaril vode. Ker se je hotel razmnoževati z vodami je prodrl vanje, razvilo se je jajce in njegova lupina je postala zemlja.

rahmovo jajce (iz Varanasija – Benaresa)

VIŠNUOV AVATAR: BUDDHA

Višnu se je v svoji deveti inkarnaciji Buddhje pojavil na začetku Kaliyuge (sedanje dobe). V inkarnaciji Buddhje Višnu ni več odprti junaški branitelj kreposti, temveč nekdo, ki s širjenjem svojih idej vodi v moralnost, slabi nasprotnike bogov tako, da morajo na koncu ali propasti ali pa se morajo zaradi svoje rešitve vrniti nazaj k stari veri v tradicionalne bogove.

VIŠNUOV AVATAR: KALKI

Deseta in zadnja Višnuova inkarnacija pa šele pride na koncu sedanje Kaliyuge. Družbeno in duhovno življenje pa bo padlo do najnižje točke. Končnemu propadu pa bodo doprinesli vladarji, kateri bodo podli, omejenih moči v času svojega kratkega vladanja pa bodo skrbeli za to, da bi svojo oblast čimbolj izkoristili. Ubijali bodo podanike, sosedje pa se bodo po njih zgledovali. Na celem svetu pa se bo cenil samo zunanji blesk. Celo brahmani ne bodo imeli ničesar več s čemer bi se izkazovali razen s svojo sveto vrvico. Bogastvo materialistov pa bo samo še prazno razmetovanje, ker v ničemer ne

bo več prave vrednote. Resnica in ljubezen bo izginila z Zemlje, licemerstvo pa bo splošno merilo družbenega obstoja, čutnost pa edina vez med moškim in žensko. Indija, bo izgubila svoje svete ideje, zemljo pa bodo spoštovali samo zaradi njenega mineralnega bogastva. Sveti obredi bodo izginili; navadno umivanje pa se bo smatralo za očiščenje; obojestranska privolitev bo zamenjala poročne obrede. Uniforme pa bodo dajale pravico in oblast. Na koncu pa bo izginil tudi privid civilizacije; ljudje bodo zopet živeli kot živali in se prehranjevali z gozdnimi sadeži in bodo nezaščiteni pred naravnimi silami. Nihče, ne moški ne ženske pa ne bodo živeli več kot triindvajset let.

Na tej točki degeneracije Zemlje se bo na Zemlji pojavil Kalki, kateri bo Višnuova deseta inkarnacija. Po svetu bo jahal z dvignjenimi rokami in z mečem bleščečim kot zvezdo repatico. In on bo končno uničil moralnost in pripravil novo stvarjenje in vstajenje kreposti v naslednji Mahayugi.

Vedski bogovi

INDRA

Indra je še naprej kralj nebesnikov, čeprav nima ne vpliva niti oblasti nad Trojstvom. Njegove funkcije so v mnogočem iste kot v vedskem obdobju, številne njegove značilnosti pa so poudarjene, posebno tiste manjvredne, kot nagnenje do some, zločin

brahmanocida, ljubinkanje in nemoč pred zakletvami modrecev, zaradi katerih ga včasih premagajo demoni.

Kot bog nevihte Indra ostaja strašen, strelja s streljanci in gromom. Ni pa več povsem vojaški bog, njegova oblast je postala bolj dostojanstvena. Postal je upravljalec atmosfer in paznik vzhodne strani neba. Namesto, da se vozi ali jaha čudovitega konja Uccaisravasa, sedaj jaha gromozanskega belega slona Airavato. Njegova moč je v pravu in ne v silnosti. Čeprav se ponekje trdi, da je Indra ponavadi samo naziv in ne neki bog, kateri se dodeljuje vsakih 3.600 let najzaslužnejšemu bogu ali smrtniku. "Zasluga" pa se lahko sestoji samo iz prinosov žrtev in v vezi s tem je novi Indra dosegel položaj s prevaro; ponavadi je nekaterim smrtnikom odnašal žrtvene darove, druge pa, kateri so se trudili doseči zasluge z mučenjem je nad njih pošiljal pohotne nimfe, da bi jih ovirale.

Indra prebiva v čudovitem blesku svojega neba, Svargi, katero je nameščeno na gori Meru, katere prestolnica se imenuje Amaravati. Svarga je še naprej čudovito prebivališče, čeprav Indra in žena Indrarani sedaj vladata samo manjšim božanstvom in dušam pravičnikov, kateri so zaslužili predah kroga reinkarnacij na Zemlji.

Kralj nebesnikov se še vedno vojuje z demoni, toda ne vedno uspešno; to pa delno tudi zato, ker se glede na nova verovanja moč ne dobi s pitjem some iz katerega so demoni izključeni temveč z žrtvovanjem in askezo, da bi se s tem zadovoljilo vrhovno božansko Trojstvo, pri tem pa so demoni zelo večji; delno pa tudi zato, ker je Indra obremenjen s svojim starim zločinom brahmanocidom (to je ubijanje Vritre), kateri ga preganja posebej v podobi Candale.

Da pa bi pobegnil svoji krivdi se je Indra moral skrivati in sčasoma je bil tega osvobojen zahvaljujoč marljivemu prinašanju žrtev. No do takrat pa je bil Indra prepuščen na milost in nemilost vsakomur. Neki kralj Nahuša je pridobil prevlado nad tremi svetovi, in se je odločil, da bo ugrabil Indro; v tem pa je bil preprečen, tako, da je Indri rešena

čast in to samo zato, ker se je Agastya - eden od tisočih ršijev, kateri so vlekli kraljev voz navzdol proti Svargi razjezil, ker se je Nahuša slučajno dotaknil njegove noge. Zato ga je Agastya preklel in Nahuša je padel nazaj na Zemljo kot kača.

Zadovoljujoč bogove je tudi Bali dosegel oblast nad tremi svetovi, zato je premagal Indro in ga pognal iz njegovega neba. Potem pa ga od tam niso mogli več pregnati tako, da se je moral vplesti Višnu v avatarju palčka.

Ravana demonski kralj Lanke, kateri pa je svojo velikansko moč dosegel prav tako po brahmanskem rodu in verskim vadbam je prav tako osramotil Indro. Ko so Ravanine moči napadle Indrine je kralj bogov videl, da sploh ne more braniti Svarge. Ujel ga je Ravanin sin Meghanada, kateremu je bil Šiva daroval darilo nevidnosti. Meghanada je zavezal boga in ga odpeljal na Lanko, kjer ga je zadrževal kot talca. Indra pa je bil pri njem služabnik tako, kot tudi ostali ujeti bogovi: Agni je moral kuhati Ravani, Varuna mu je moral nositi vodo, Kubera ga je oskrboval z denarjem, Vayu mu je pometal palačo. Vsi ostali bogovi z Brahmo na čelu pa so morali priti na Lanko, da bi izprosili osvoboditev; Brahma je Meghanadi ponudil naziv Indrajit "podjarmitelj Indre". Demon je ta naziv sprejel, toda zaprosil je za večjo odkupnino - nesmrtnost. Indra pa je bil v tako bednem stanju, da je na koncu na to moral pristati in plačati to visoko ceno.

Ob neki drugi priložnosti pa je Indra dal enemu slonu ljubljencu venec, katerega mu je bil podaril modrec Durvasas, kateri je bil emanacija Šive, ta isti modrec, kateri je bil izzval Lakšmanino smrt. Zaradi tega omalovaževanja pa je Indra zadet s kletvijo, da se mu zruši oblast nad vsemi svetovi katero pa se je tudi izpolnilo, ko so Indra in drugi bogovi tako oslabeledi, da so jih Daitye premagali vodeni s svojim zaveznikom Rajijem. Vržen s svojega neba pa je Indra postal bednež. Sedaj je on, bog, ki je nekoč spremljal tudi po sto žrtev padel na to, da mora obiskovati druge bogove in prosjačiti za malo žrtvenega masla. Toda zaradi njihove lastne napake je bilo slavje

Daitiy kratkotrajno. V svoji oholosti so zanemarili svoje dolžnosti; svet pa je začel propadati in amrite ni bilo več. Po nasvetu Višnua pa je Indra Daitiyam predlagal naj bogovi in demoni s skupnimi močmi poskušajo to popraviti. Oni so se strinjali, nato pa je prišlo do poznanege pinjenja oceana mleka. Ob tej priložnosti pa so bili demoni prikrajšani za del amrite in tako so bili oropani moči, da bi se uprli sedaj spet okrepljenim bogovom. Tako pa se je Indra vrnil na svoje staro nebo samo s prevaro.

Glede na eno od varijant te zgodbe pa je Brahma Rajija obdaroval s sposobnostjo da zmagoslavno vodi vojsko v neprekinjenem boju med bogovi in demoni. Demonii so ga prvi poklicali na pomoč on pa jih je zavrnil, ker mu niso hoteli obljubiti, da ga bodo proglasili za svojega kralja. Bogovi pa niso bili tako zvesti svojemu vodji in so se strinjali in sprejeli Rajija, če jih povede v zmago. In tako je po porazu demonov moral Indra sestopiti s prestola. No Raji pa ni ostal v Svargi temveč je tam pustil Indro kot namestnika. Indra pa po Rajijevi smrti ni hotel priznati pravice nasledstva Rajijevima sinovoma. Rajijeva sinova sta se poskušala dokopati do svoje dediščine, toda v tem ju je zavrnil Brihaspati, kateri ju je zmedel in uničil.

V kasnejšem obdobju pa se je veliko obdelovala Indrina čustvenost. Zaradi nagnjenosti do some - priznanim izvorom moči v vedskem obdobju je Indra postal slabič in moralno nestabilen, ker se sedaj na opojna sredstva gleda z negotovanjem in s prepovedjo navadnim smrtnikom. Indrine spolne navade pa se navajajo, ko se drugim žele opravičiti grehi. Svojo ženo Indrarani je izbral zaradi njene senzualne privlačnosti, še več, da bi jo bil dobil je storil dva zla dela. Ko je Puloman odkril, da mu je Indra onečastil hčer ga je ravno hotel prekleti, toda Indra ga je prehitel tako, da ga je ubil. Čeprav Indrarani ostane njegova glavna žena, se on spušča v neskončen niz ljubezenskih pustolovščin, največkrat pa s poročenimi ženami.

Ena od najbolj poznanih ljubic pa mu je bila Ahalya, žena njegovega učitelja modreca Gautame. To pa je bila prva žena, katero

je ustvaril Brahma in je vse ostale prekašala s svojo lepoto. Nekega dne, ko pa Gautame ni bilo v njegovem puščavniškem domu se je Indra približal njegovi ženi in ji izpovedoval svojo strastno ljubezen. Polaskana Ahalya pa je že hotela podleči, ko se vrne njen mož in ju zaloti. Takoj je preklel Indro, naj bo zaznamovan s svojo pohoto - na telesu naj nosi tisoč znakov yoni (žensko spolovilo). Gautama pa je pozneje popustil videč, da je Indrina krivda bolj v mislih kot v dejanjih in je teh tisoč znakov sramote spremenil v tisoč oči. Toda Indro v njegovem poželjenju do Ahalye ni moglo nič zadržati. S pomočjo meseca kateri je prevzel podobo petelina, kateri je zakikirikal na pomoč je Indra Gautama zvalil iz hiše, kateri je potem odšel na svojo jutranjo molitev. Indra pa je potem prevzel podobo modreca in se namestil zraven Ahalye. Gautama pa se je tokrat vrnil prepozno in prekolne oba Indro in svojo ženo. Ahalya se je spremenila v kamen, da pa bi se vrnila v svojo prejšnjo podobo je morala čakati Višnua, da jo udari z nogo v svoji inkarnaciji Rame. Indra pa je bil preklet, da se spremeni v evnuha. Iz tega stanja pa so ga rešili bogovi s svojo intervencijo in bilo mu je oproščeno, ker je daroval žrtev. Kazen pa ga je vseeno doletela v obliki ponižanja, katerega je doživel od Ravane in Indrajita.

YAMA

Po hinduističnem verovanju Yama ni več tista dobrohotna podoba, katera pričakuje mrtve na nebu. Ne upravlja več s čudovitim prebivališčem manov in piter temveč s peklom, mestom kaznovanja. Njegova turobna palača Kalici je nameščena na spodnjem področju

južne strani sveta, s katero on upravlja. Vsaka duša mora priti do njegovega sodniškega mesta, trona v Kaliciju, kjer njegov zapisnikar Candragupta iz neke velike knjige bere vse pokojnikove kreposti in grehe. Glede na ta popis Yama odloča in sodi dušo in jo napoti v enega od svojih peklov ali pa v prebivališče pitrov ali pa na še eno življenje na Zemlji.

Yama ima še en popis - veliko knjigo sodbe v kateri so za vsakogar zapisane dodeljene življenske dobe. Ko je v knjigi sodbe zapisano, da je za človeka prišel čas smrti, Yama pošlje po njega svoje glasnike. Včasih pa odhaja tudi sam (zelene kože, rdečih oči v krvavo rdečih oblačilih groznega pogleda). Jaha bivola in nosi težak kij in zanko, katero natika okrog vratu svojim žrtvam, ter jih vlačí proti svojemu prebivališču.

Veliko je načinov, kako bi se prevaralo Yama, najuspešnejši pa je ta, da se te usmili nekdo iz Trojice. Ker pa se je to lahko doseglo s klicanjem imena dotičnega boga so številni grešniki tako prevarali Yamo. Na primer: neki pokvarjenec Ajamila je celo življenje preživel zasmehujoč svoje dolžnosti in zanemarjujoč vsako dolžno spoštovanje do bogov. Imel pa je sina, kateri se je imenoval Narayana (eno od Višnuovih imen) in ga je poklical, ko je bil na smrtni postelji. Ko pa je slišal svoje ime se je Višnu moral odzvati in je zato poslal služabnike, kateri so zalotili Yamine odposlance že ob njegovi postelji. Yama je bil pregovorjen, da naj odpokliče svoje odposlance in Ajamila ni umrl. Toda vseeno se je pokesal zaradi svojega grešnega življenja, postal puščavnik in se posvetil askezi, ter dosegel odrešitev.

Na isti način pa se je nek drugi grešnik rešil zahvaljujoč Šivi. To pa je bil razbojnik, kateri je vedno izgovarjal ime Šive (Hara), kadar je kradel in sicer s tem, ko je govoril ahara("prinesi plen") in prahara("udari"). In tako je izgovarjal božje ime, ne, da bi se tega zavedal, toda vseeno mu je oproščeno in obdarjen je z novim rojstvom v podobi kralja.

V nekem primenu pa je šlo za pravega Šivinega častilca linga, kateri se mu je klanjal dan in noč. Toda v knjigi sodbe mu je bila zapisana življenska doba samo šestnajstih let. Ko pa se mu je iztekel čas je Yama poslal svoje poslanca, da bi ga pripeljali. Žrtev pa so našli privito ob ligu, in oni se ga niso upali niti dotakniti. Zatem pa je neizprosni Yama osebno poskušal Markandeya odstraniti od linga. Ker pa v tem ni uspel je nataknil zanko okrog njega in ga začel vleči proti pecku. Nakar pa se je pojavil Šiva in Yama na smrt pretepel - nakar pa so vsa bitja postala nesmrtna. Hitro pa se je to pokazalo, kot nesreča za svet, kateri se je znašel v bedi. Na zahtevo vseh bogov pa je bil Yama zopet oživljen.

VARUNA

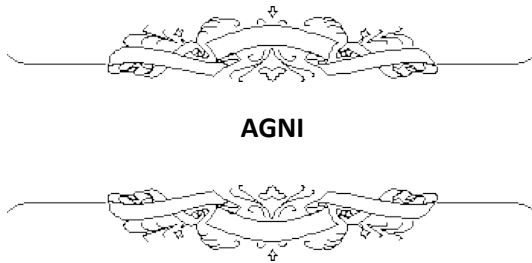

Varuna je svoj položaj vrhovnega boga izgubil že v vedskem obdobju. Po hinduističnem verovanju pa je padel še nižje od svojih prejšnjih znamenj nebeškega božanstva in je zadržal samo naziv upravljalca zahodne strani sveta. Ta padec pa mitologija tolmači s hudim spopadom med bogovi in demoni, kateri je končal tako, da je bila vsakemu bogu dodeljena točno določena sfera vpliva, da nebi ponovno prišlo do takšnih spopadov.

Od tega časa dalje pa je Indra ostal atmosferski bog boja. Varunu pa je bil odvzet naziv čuvaja nebeškega morja od koder je pošiljal dež, dano pa mu je gospodstvo nad zemeljskimi oceani, ker nadzira razne demone oceanskih globin.

Da pa bi bitja obdržal v pokornosti, Varuna nosi zanko; ali pa je njegova palača na gori Pušpagiri, katera leži pod vodo on pa nosi klobuk iz kobre, da bi bil na suhem. Po svojem cesarstvu Varuna potuje na svoji pošasti - ribi imenovani Makara, katera ima glavo srne in noge antilope. V njegovem spremstvu pa so reke, kače in demoni, večkrat pa je obkrožen s kardelom tisočih konj.

Čeprav je njegovo cesarstvo ocean, Varuna sodeluje v splošni vojni med bogovi in demoni - kar pa je odstopanje od njegove poprejšnje podobe v kateri svojo moč poudarja izključno z močjo volje. Varuna pa se spušča še na nižjo stopnjo moralne lestvice. Njega in Mitro (včasih pa še Suryo) je tako prevzela lepota nimfe Urvaši, da je njihovo seme padlo na tla. To pa se je spremenilo v vrč vode iz katerega se je rodil Agastya - najprej v podobi ribe, kateri postane veliki asketski modrec in je v Ramajani pokoril rakšase južne Indije. Agastya je poznan po tem, ker je pogoltal vode očetovega stvarstva, ter se razjezil, ker se v njenih globinah skrivajo demoni, da bi ušli pravičnemu odplačilu bogov.

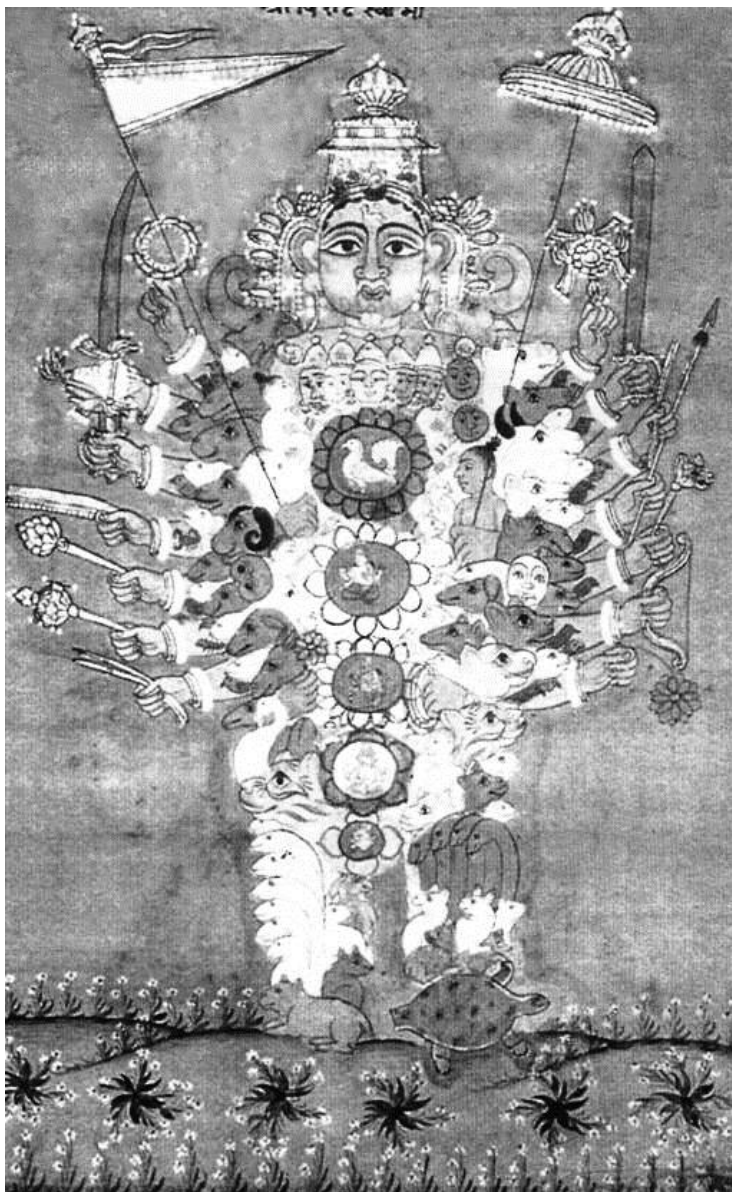
V obdobju hinduizma je Agni prevzel Varunino vlogo kralja Pitrijev ali prednikov. To funkcijo je prevzel s sorodstvom, katero se mu je pripisovalo prej in po katerem je on sin Angirasa, enega od sedmih ršijev in s tem eden od desetih Prajapatijev ali spremljevalcev človeštva. Kot eden od Prajapatijev je Angiras postal kralj pitrijev, ko pa je prišel čas je Agni podedoval ta naziv. Na isti način pa je Agni

svoje prejšnje attribute prenesel na očeta, kateri je postal svečenik bogov in gospodar žrtvovanja.

Agnija sedaj spoštujejo bolj kot prečiščevalca žrtvenih darovanj, kot pa ogenj in kot takemu mu izkazujejo čast pri vsakem svečanem obredu ali priložnosti poroke ali smrti. S svojimi sedmimi jeziki on neprestano liže maslo katero se uporablja v žrtvenem obredu. Tako, kot je Indra nepotešljivo žejen some tudi Agni golta velikanske količine žrtvenih darov in slabi zaradi svoje požrešnosti. Po opisih v Mahabharati se je enkrat tako najedel, da se ni mogel niti premakniti. Misleč, da si bo povrnil moč, če bo pojedel gozd se je pripravil, da bi ga pojedel vendar ga je v tem onemogočil Indra; toda kasneje je to svojo namero vseeno uresničil s pomočjo Krišne in Ardžuna, Indrinega sina. Agnija prikazujejo kot človeka rdeče barve s tremi plamtečimi glavami jahajoč na ovnu ali pa ga le ta spremlja.

Kot kralj pitirjev Agni samo nadaljuje staro vlogo utiranja žrtovanja in prinašanja čistih smrtnih duš v svoje prebivališče.

Zmeda glede Agnijeve narave je nastala najprej zaradi njegovega povezovanja z Indro, kateri mu je odvzel del njegovih moči, del njega pa je pojav atmosferskega boga; zatem pa s Šivo, kateri mu je zaradi zveze z Rudro odvzel nekatere lastnosti, kot je zatiralca demona bolezní. Razen tega je kot kralj pitrijev tudi potrošnik žrtev. Agnija pa včasih smatrajo tudi kot modreca, včasih pa ga istovetijo z eno zvezdo, večkrat pa se trdi, da je Marut. V tem pa je prikazan kot človek s štirimi rokami v črnem oblačilu z dimno zastavo na glavi. Nosi plamenečo sulico in se vozi z vozom sedmih vetrov, vlečejo pa ga rjavci. Ob drugih priložnostih pa ga istovetijo s starim Rudro, njegovih devetinštirideset sinov pa tudi smatrajo za Marute.

Kršna v svoji kozmični obliki

SURYA

V Hinduističnem obdobju je bog Sonca prevzel znamenja vseh treh vedskih bogov Sonca; samega Surye, Savitriya in Vivasvata. Hinduistični Surya ni več eden od Dyausovih sinov temveč ga kot Savitriya in Vivasvata smatrajo za sina Aditi in modreca Kasyape, vnuka Brahme in praočeta človeškega rodu. V drugih zgodbah pa je Surya sam Brahmov sin.

Surya je zadržal veliko znamenj svojih vedskih predhodnikov, toda ne prikazujejo ga več kot lepega zlatega mladeniča, temveč kot temno rdečega moškega s tremi očmi in štirimi rokami. Tako, kot vedski Surya se vozi v zlatem vozu z zlato vprego, katero vleče sedem konj od katerih vsak od njih predstavlja en dan v tednu, voza pa ne upravlja več sam temveč je dobil voznika kateri se imenuje Arun in je brat Garude, simbola zore. Ob drugi priložnosti pa se trdi, da je njegov voznik Vivasvat, samega boga pa prikazujejo bakrene barve, palčkastega in rdečih oči.

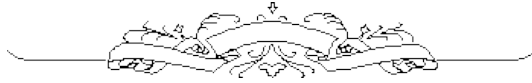
Surya smatrajo za človekovega dobrotnika. Njegov simbol, svastika je znak darežljivosti. Slavijo pa ga kot zatiralca demonov. Ob neki priložnosti so ga strašne rakšase hotele požreti on pa jih je uničil s svojo svetlobo.

Surya je imel veliko nezakonitih otrok, med njimi pa so Karna, sin Kunti in eden od vodij Kuruov v Mahabharati in Sugriva, opičji kralj, kateri se je v Ramayani združil z Ramo. En od Suryinih sinov pa je postal prednik sončevega rodu. Suryino najslavnejše potomstvo pa so

otroci, katere je imel z ženo Sanjyo. V zgodbi o Sanjni se do neke mere ponavlja mit o Vivasvatu in Saranyi.

Sanjna je bila hči Višvakarmana (vedskega Tvaštirja). V prvih letih s Suryo mu je rodila tri otroke Manu Vivasvata in dvojčke Yamo in Yami, katera sta postala prvi moški in ženska, potem pa še božanstvo Yama, kralja mrtvih, Yami pa je poistovetena z Yamuno, katera je boginja reke Jamune. Čez nekaj časa Sanjna ni več zmogla prenašati bleščečnosti svojega moža, zato je pobegnila in namesto sebe pustila pri njem svojo dvorsko damo Chayu ("senco"). Sanjna pa se je skrila v gozdu spremenjena v kobilu in se posvetila verskim vajam. Čez nekaj časa pa jo je Surya odkril, kako se pase na nekem travniku in se je spremenil v konja in se ji približal. Iz te zveze pa sta se rodila dvojčka Ašvina in še en manj pomemben sin Revanta. Ašvina pa se ne razlikujeta od svojih vedskih predlogov, čeprav sta mogoče manjša božanstva svetlobe, toda bolj božanska vidca.

Surya in Sanjna sta nekaj časa živela skupaj, kot konja toda na koncu sta se naveličala tega živalskega življenja, zato sta se povrnila v svojo človeško podobo. Surya je odpeljal ženo domov, da pa bi preprečil njen ponovni pobeg se je strinjal, da ga tast Višvakarman postavi na svoje vreteno in z njega ostruga osmino njegovega bleska. In to s celega telesa razen s stopal. Zatem pa je par skupaj srečno živel. Celu ti odpadni delčki ostrugani s Surye pa so imeli moč in iz njih je Višvakarman naredil Višnua disk, Šivi trizob, Karttikeyi kopje, ter orožje Kuberi in vsem ostalim bogovom.

VAYU

Po hinduističnem verovanju je bog vetra padel zelo nizko s svojih višin, ko je bil član vedskega trojstva. To je bog uničenja, razuzdane narave in nasilnih zahtev. Povsod se klati, tako po Zemlji kot nebesih, čeprav je njegovo prebivališče severovzhodna stran sveta s katero upravlja. Imenujejo ga za kralja gandharv, kateri žive v podnožju gore Meru. Kljub temu pa Vayu z nezmanjšano močjo napada nebeški vrh te gore. Modrec Narada, katerega se ponekje smatra za vodja gandharv kateri je nagovoril Vayua naj odkrhne vrh. Celo leto je Vayu s svojo močjo napadal goro, katero pa je vitežko branil Garuda razširajoč svoja krila, da bi goro ubranil pred udarci vetra. Toda čez leto dni ob neki kratkotrajni Garudini odsotnosti pa je Vayu katerega je Narada obvestil napadel goro še enkrat in tedaj je uspel. Snel je vrh in ga vrgel v morje, kjer pa je postal otok Lanka.

Vayu pa je v svoji strastnosti prav tako brezobziren. Čeprav je poročen z Višvakarmovo hčerko ima nezakonite otroke med katerimi je Hanuman, opičji general, kateri je lahko zahvaljujoč svojemu očetovstvu letel. Njegov sin je tudi Bhima eden od junakov v Mahabharti; človek silne narave, požrešnež in veliki zatiralec demonov. Kot sin Vayua ima Bhima bolj častno poreklo od Hanumana, ker ga je mati Kunti spočela zahvaljujoč svojim molitvam poslanimi Vayuu. Vayu pa je poskušal zavesti vseh sto hčera kralja Kusanabhe, ko pa so ga one zavrnila je vsem podaril grbe.

Nekateri pa na tega boga ne gledajo, kot na nasilneža temveč kot

svetega duha in spremljevalca Višnua in Lakšmi. Ponekje pa ga imenujejo za "prinašalca vonjav".

SOMA

Po hinduističnem verovanju je Soma poznan tudi, kot Candra in ga istovetijo z Mesecem, čeprav ga v nekem tolmačenju še naprej izenačujejo z amrito, ker, da je izšel iz pinjenja oceana mleka. Glede na nekatere opise njegovega porekla pa je on sin Dharme ali Varuna, gospodarja oceana iz katerega mesec poganja. V nekih drugih zgodbah pa se Soma povezuje s Suryo, toda ni povsem jasno, če je Surya njegov oče. Bolj jasno je verovanje, da Surya z vodo oceana hrani mesec, ker je Soma preutrujen, ker se številna bitja hranijo z njegovo materijo. Tekom polovice meseca se 36300 božanstev hrani s Somo in tako sebi zagotavljajo nesmrtnost, drugo polovico meseca pa se s Somo hranijo pitri. Soma prehranjuje ljudi, živali in črve. Mesec jim daje zadovoljstvo in zavetišče; blede nektar njegove svetlobe pa prav tako vzdržuje svet rastlinja s katerim se hranijo smrtna bitja. V tem pa so prikazana dva različna vidika Sonca: kot amrita ali nektar, kateri daje bogovom moč in kot Mesec, kateri se povečuje in zmanjšuje v skladu s koledarjem.

Soma je bil poročen s hčerami modreca Dakše (in to z 27-imi), katere so posebljene lunarnih asterizmov. Dakša pa je imel s tem zetom veliko neprijetnosti, tako kot z drugim zetom Šivo. Soma je dajal tolikšno prednost eni od svojih žena Rohini (Hayades), da so bile ostale hudo ljubosumne in so se pritoževale očetu. Videč pa, da so

njegovi ugovori nekoristni je Dakša preklel Somo - da bo dobil sušico in, da ne bo imel otrok. Med drugim pa so se kljub jezi prekletstva Dakše njegove hčere ponovno obrnile nanj po nasvet. Dakša pa ni mogel popolnoma uničiti prekletstva toda uspel ga je omiliti, tako, da se Soma suši samo občasno, vsakič po petnajst dni.

Soma pa se je hitro osvobodil prekletstva, ker ni imel otrok. Priredil je veliko žrtovanje konja s katero se dokazuje in dobiva univerzalna oblast in plodnost. Zaščiten z delovanjem žrtve pa je Soma postal drzen in ohol in je nekega dne zapeljal Taro, ženo Brihasparija, modreca in učitelja bogov, katerega večkrat povezujejo s planetom Jupitrom. Kljub veliki okultni moči pa si Brihaspati ni mogel pomagati. Niti njegove zakletve niti pridige ostalih modrecev niso delovale na Somo, kateri se je z doseženo univerzalno oblastjo počutil popolnoma varen. Brihaspati se je obrnil na Brahmo, toda tudi njemu ni uspelo nagovoriti Some naj vrne Taro. Potem pa se je Brihaspati po pomoč obrnil na Indro, kateri je sklenil, da se Taro lahko dobi nazaj samo s silo. Ko pa je za to slišal Soma je sklenil zvezo z asurami. Podpiral pa ga je še neki modrec Usanas, kateri je imel še neke stare račune z Brihaspatijem. Brihaspati pa je tako užival pomoč večine bogov z Indro na čelu. V obračunu pa je bilo veliko spopadov; tako, da je nekoč Šiva s svojim trizobom razpolovil Somo, toda končnega rezultata ni bilo.

Zatem pa je Brahma ponovno apeliral na razumnost in zahteval naj se Tara vrne. Do takrat pa se je je Soma že naveličal in se je na vsesplošno začudenje strinjal in jo je vrnil Brihaspatiju. Izročil jo je možu, zatem pa je bilo ugotovljeno, da je zanosila. Brihaspati pa je ni hotel sprejeti vse dotlej dokler se otrok ne rodi; Brahma pa, kateri je sklenil to vse pospešiti je odredil naj bo to takoj. Ko pa so bogovi videli otroka so bili zbegani zaradi njegove izredne lepote. Soma in Brihaspati pa sta ga oba takoj hotela posvojiti. Samo Tara pa je vedela, kdo je pravi oče, toda ni si upala spregovoriti. Končno pa je po številnih pregovarjanjih le priznala, da je otrok Somin. Ime pa so mu dali Budda in bilo mu je določeno, da postane praoče lunarnega rodu.

Brihaspati pa je ženo jezen preklel naj se spremeni v pepel, toda Brahma je to kazen smatral kot preostro, zato je Taro oživel in jo prečistil, Brihaspatija pa je pregovoril naj jo vzame nazaj. Somo pa je zaradi njegovega obnašanja Varuna kaznoval s tem, da ga je razdedinil. Lakšmi, Somina sestra pa se je odločila braniti Somo. Najprej je stopila do Paravati zahtevajoč od nje, da bi pridobila Šivovo pomoč. Šiva je pristal in v čast Soma je na čelu nosil polmesec. Ko pa je Brihaspati na naslednjem zboru Šiva videl tako neurejenega ga je obtožil, da s svojo navzočnostjo sramoti zbor. Prišlo je do prepira med njima in Brahma je moral presoditi v korist Brihaspatija in Soma je preganjan v zunanjo atmosfero in prepričan je njegov vstop v nebo (To pa se lahko tolmači, kot še en mit, kako je prišlo do prepovedi opojnih pijač.)

Soma pa je na svoji poti do atmosfere prikazan, kot človek bakrene barve, rdeč plamen pa se mu vije okoli trivoza, katerega vlečejo pisana antilopa in deset belih konj.

KUBERA

V vedskem obdobju je Kubera vodja zlih duhov, kateri živijo v svetu senc in teme. Šele v hinduističnem obdobju je dvignjen na rang boga in postane eden od osmih čuvajev sveta (ostal pa je tudi gospodar yakš). Dve verziji pa sta, kako je ta odvraten palček dobil dar nesmrtnosti.

Glede na prvo je živel tisoče let v mučenju in zahvaljujoč temu je

postal bog. V drugi pa se trdi, da je bil Kubera v enem svojih prejšnjih življenj tat. Neke noči je oropal svetišče Šive (kateri pa je tudi sam poznan, kot gospodar tatov) in mu je ugasnila sveča. Zatem pa je desetkrat poskušal prižgati svečo v svetišču Šive in s tem je dosegel takšne zasluge, da se je v naslednjem življenju rodil, kot gospodar bogastva.

Čeprav je v tem svojem visokem položaju prekrit z dragimi kamni in drugimi okraski, kljub temu pa je grd in je nakaza - spaka. Palček ima belo telo in tri noge in samo osem zob. Brahma pa je temu stvoru moral dati nekakšno prevozno sredstvo, zato je Višvakarmanu naročil naj mu zgradi čarobni voz Pušpako. To pa je zračni voz, kateri vozi sam od sebe in je tako velik, kot celo mesto. Ko pa se ta voz pomika nad zemljo na tla pada dež draguljev. Pušpako pa je ukradel Ravana, Kuberin polbrat in ga je odpeljal na Lanko. S tem vozom pa je napadel bogove in ugrabil Sito. Ko pa je Rama premagal Ravano pa je s Pušpako odpeljal Sito, Lakšmano in celo vojsko opic in medvedov nazaj v Ayodhyo.

Prav tako pa je Ravana osvojil celo Kuberino rezidenco na Lanki, katero je bil Višvakarman zgradil za rakšase. Mesto je pravzaprav pripadalo rakšasam, toda oni so ga bili zapustili v pričakovanju Višnuovega napada, čeprav je Lanka od vseh mestnih utrdb najbogatejša in najbolj utrjena. Tako si je Kubera prisvojil prazno mesto. Toda rakšase so se hitro odločile, da ga ponovno naselijo zato so napotili hčer enega njihovih vodij rakšas nad Kuberinega očeta in iz te zveze so se rodili Ravana in še trije otroci. Potem pa je Ravana z mučenjem pridobil od Šive dar nepremagljivosti in tako je lahko premagal Kubero, zatem pa je zavzel še Lanko in Pušpako.

Ker pa Lanke ni bilo več mogoče vrniti Kuberi mu je Višvakarman zgradil drugo rezidenco na gori Kailasi v Himalayi. Kubera pa ima še eno mesto Alako, prav tako na Himalayi, drugače najbogatejše mesto v veselju s parkom neverjetne lepote Citraratho na gori Mandari.

Vsa Kuberina posestva pa so visoko na Himalayi in ne samo zato, ker je on čuvaj severa temveč, ker so te gore shrambe mineralnega bogastva. S pomočjo svojih spremljevalcev kinar pa Kubera bdi nad Zemljinimi shrambami zlata in srebra, dragega kamenja, biserov in ostalih bogastev, kot tudi nad devetimi Nidhijami, posebnimi bogastvi katerih pomen ni jasen.

KARTTIKEYA

Karttikeya ali Skanda je glavni bog vojne v hinduističnem panteonu. V tej vlogi zamenjuje Indro in svojega očeta Agnija. Kot zaščitnik bogov je Karttikeya fanatičnejši od svojega predhodnika, ker ga razen vojaških zadev ne zanima ničesar drugega. Ne zanimajo ga niti žene za katere se meni da jih ne prenaša, da bi vstopala v njegova svetišča; kot neporočenega ga imenujejo Kumara. Po nekaterih drugih zgodbah pa ima on ženo Kumari ali Devaseno, določen čas pa je dvoril Sidhi in Buddhi. Prikazujejo ga, kako jaha na pavu Paravaniju in nosi lok in strelico. Ima šest glav in šest parov rok in nog. V južni Indiji ga imenujejo Subrahmanya.

Zgodbe o njegovem poreklu in kako je on zamenjal zgodnje bogove vojne ter o njegovem nenavadnem videzu pa so si v glavnem skladne. V eni od teh še najbolj enostavnih zgodb se govori, da se je rodil iz Agnijevega semena vrženega na nek žrtveni ogenj, pozneje pa je to seme sprejela Ganga, zatem pa so zanj skrbele Plejade (Krittike) v čast katerih mu je zraslo šest glav in je dobil ime Karttikeya.

Glede na drugo verzijo pa se je Karttikeya rodil, da bi bogove rešil sramote pred katero so jih izpostavljale asure. Šiva se je odrekel položaja vojnega poveljnika bogov in se posvetil puščavniškemu življenju zato pa so asure uspele poraziti bogove in jih izgnati iz njihovega kraljestva. Bogovi so bili obupani še posebej Indra, kateri je moral begati po gozdovih obseden z mislimi, kako bi se dokopal do svojega kraljestva.

Nekega dne, ko je bil tako prevzet z mislimi je slišal, da nekdo z bližnje jase kliče na pomoč. Pohitel je tja in tam videl demona Kesina, kateri je hotel onečastiti devico neverjetne lepote. Indra je pregnal demona. Zatem pa je devica zaprosila naj ji pomaga najti moža. Indri je rekla, da se imenuje Devasena, kar pomeni "vojska bogov". Indra se je strinjal, da ji bo pomagal in sklenil, da bi bilo najbolje, če bi bila ona žena vojščaka, kateri bo povedel nebeške čete v zmago. Zatem pa se je Indra obrnil na pomoč k Brahmi, ta pa je presodil, da bi bila takemu junaku najbolj primerna starša Agni in Ganga - boginja svetega Gangesa.

V ta namen je Brahma hitro uredil, da bi iz ognja nekega žrtovanja katerega je pripravilo sedem velikih ršijev izšel Agni, kateri se je v trenutku zaljubil v žene modrecev. To pa so bile krepostne žene, zato se je Agni ne da bi kaj rekel odšel v gozd, da bi jih tam pozabil. Toda vsi napor, da bi pomiril poželjenje so bili zaman. Medtem, ko se je tako v gozdu boril sam s seboj pa ga vidi Svaha Dakšina hči, in se vanj zaljubi. Toda Agni misleč ves čas samo na žene modrecev odbije vse poiskuse zblizanja. Svaha pa delno obdarjena z očetovimi božanskimi močmi je poznala razlog Agnijeve ravnodušnosti in se je zato spremenila v eno od žena ršijev in se mu ponovno približala. Tedaj pa so Agniji dvomi izginili, Svaha pa je pristopila k njemu še petkrat vsakič v spremenjena v eno od žena ršijev. Iz teh šest zblizanj z Agnijem pa je Svaha dobila šest semen, katera je skrbno shranila in varovala v zlatem rezervoarju Gangesa. S časom pa se je zahvaljujoč dolgemu pobožnemu prepevanju nad svetimi vodami iz teh šestih semen rodil otrok s šestimi glavami, dvanajstimi očmi, dvanajstimi

rokami in dvanajstimi nogami. To pa je bil Karttikeya, kateri se bo poročil z Devaseno, ko odraste in bo izgnal asure iz kraljestva bogov.

Glede na druge verzije pa je Karttikeya sin Šive. Prav tako rojen zato, da bi asure vrgel z oblasti. Eden od asur po imenu Taraka je tako zadovoljil Brahma z mučenjem, da mu je Brahma moral dodeliti zaproseno darilo - neranljivost. Nihče mu nič ne more je določil Brahma, razen kakšen sin boga Šive mu lahko pride do živega. V tem času pa Šiva ni imel sinov, pravkar pa je izgubil ženo Sati, katera se je bila vrgla na žrtveni ogenj zaradi svojega očeta Dakše. Šiva ni bil razpoložen za novo ženitev in se je posvetil strogi askezi in Taraka je smatral, da se nima ničesar več bati. Zaščiten s svojim darom pa se je Taraka posvetil širjenju svoje domene in je uspel pokoriti ne samo zemeljska bitja, temveč poraziti tudi bogove. Indra mu je moral dati svojega čudovitega konja Uccairavasa, enega od štirinajstih dragocenosti dobljenih pri pinjenju mlečnega oceana; ršiji so mu morali predati Kamadheno - kravo katera je izpolnjevala vsako željo in katero je pazil Jamadagni za čas Višnuove inkarnacije v podobi Parasurame; Kubera pa mu je moral izročiti svojih tisoč morskih konj; Vayu pa se je moral pokoriti njegovi volji. V svojem strahu sonce ni več grela, mesec pa je bil ves čas poln.

Zatem pa so se bogovi posvetovali, kako bi zrušili tirana in Šiva so pregovorili, da se ponovno poroči. Odločili so se, da se Sati ponovno rodi kot lepa Parvati, hči Himalaye. Ko pa je bila Parvati godna za možitev pa se je posvetila mučenju, da bi bila dostojna pogleda velikega boga. Toda Šiva zatopljen v meditacije jo sploh ni opazil. Čez nekaj let, ko je Parvati izgubila vsako upanje je Indra ukazal Kami - bogu ljubezni, da naj se približa velikemu puščavniku, ter v njegovem srcu prebudi ljubezen. Kama odide na goro Kailaso, kjer je Šivo našel v globoki meditaciji in slep za vse okrog sebe; s svojo veličastno navzočnostjo je utišal celo same ptice in pomiril listje na drevju. Tako gledajoč ga, si Kama ni upal izpolniti svoje naloge. Kama je nekaj časa samo stal in gledal. V tem pa se pojavi Parvati, katera je nabirala cvetje gledajoč ga tako lepega in čarobnega. Kama je upal, da bo Šiva

razveselila njena pojava in on napne in sproži svojo strelico. In ko je strelica ljubezni zadela Šiva se je v njegovem srcu prebudilo poželjenje in on zagleda Parvati. Toda še isti trenutek zagleda tudi Kamo in ves besen zaradi njegove drznosti usmeri pogled svojega tretjega očesa na njega in ga še v tistem trenutku spremeni v pepel.

Pa čeprav se je v Šivinem srcu prebudila ljubezen se gospodar asketizma vseeno ni hotel posvetiti strasti, temveč se je še nekaj let upiral navkljub Paravatinemu mučenju. Na vsesplošno veselje bogov pa je Šiva končno le pristal in vzel Parvati za ženo. No veselje bogov pa je bilo preuranjeno, ker je minilo veliko let in ni se rodil noben otrok. Bogovi so se ponovno posvetovali in se odločili, da tokrat Šivi pošljejo Agnija, kot svojega odposlanca naj Šiva nagovori, naj spočne sina. Naključno pa je prišel na goro Kailaso ravno takrat, ko je Šiva ležal na ženi, Agni pa se spremeni v ptico in takoj v naglici s semeni v kljunu odhiti nazaj do Indre. Ker pa manjši bogovi niso zmogli nositi Šivinega semena se je Agniju seme zdelo vse težje, dokler ga na preletu čez Gango ni zaradi prevelike teže izpustil. Na obali reke pa se je pojavil otrok lep kot Mesec in bleščeč kot Sonce. To pa je bil Karttikeya. Ko se je pojavil je na to mesto pristopilo šest sester raja, da bi se okopale. Vsaka od njih je začela posvajati otroka in vsaka od njih ga je hotela dojeti; zato pa je Karttikeya dobil šest glav in lahko so ga dojile vse njegove krušne matere.

Ko pa je odrastel in prišel čas, je Karttikeya postal poveljnik nebeške vojske in v skladu z Brahmovo odredbo ubil demona Tarako.

VIŠVAKARMAN

Višvakarman pomeni "vsestvarnik" in je bil sprva naziv vsakega močnega boga, kot sta Indra in Surya, toda sčasoma se je to preneslo na božanskega izumitelja, katerega spoštujemo ne samo zaradi stvarjenja vesolja temveč tudi zato, ker je vpeljal žrtvovanje; zatem pa, kot primer žrtvovanja žrtvoval samega sebe. V hinduističnem obdobju Višvakarman prevzema funkcijo in mitologijo vedskega Tvaštrija in na tem mestu v hierarhiji ima omejeno vlogo božanskega graditelja.

V teh lastnostih je Višvakarman vsem bogovom zgradil nebesa in palače: Indri Vaijayanto, Kuberi in Ravani Lanko in Pandauvom palačo v Indraprasthi. Kot Tvaštri je ustvaril veliko vozov, med drugim tudi Kuberino Pušpako. Ustvaril pa je tudi živali, kot so Indrini bajeslovni konji. Najslavnejša rokodelska dela pa so orožja bogov, med katerimi so Indrina strela ali disk, Karttikeyino kopje, Šivin trizob; vsa orožja pa so bila po hinduistični verziji oblikovana iz Suryine substance, katera je še goreča padala na zemljo, ko je Višvakarman ostružil boga sonca, da bi se mu zmanjšal njegov blesk. Iz tega pa je Višvakarman izdelal orožja vsem junakom.

Razen hčere Sanjne ali Saranye katera je postala žena Surye, Višvakarmanovemu potomstvu pripada tudi Nala, spočet z neko opičjo kraljico.

Nala pa do neke mere poseduje očetove veščine in je s svojim plavajočim kamenjem zgradil most do Lanke za Ramo in njegovo

vojsko. Višvakarman pa je ljudi naučil gradnje tako, kot je bilo potrebno, ker s svojo konstrukcijo svetišča predstavljajo različna nebeška vesolja.

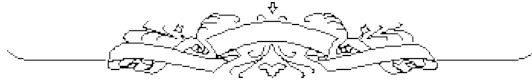

DHARMA

Dharma se pojavi, kot novi bog v hinduističnem obdobju, ko je pot dolžnosti postala pot rešitve. Tako, kot sta Soma in Agni o vedskem obdobju postala bogova zaradi svoje pomembnosti v žrtvenem obredu, tako je sedaj bog Dharma utelešenje pravice, kreposti in poštenja. Dharma je bil starodavni naziv Yame, kateri je enako povezan kot Dharmaraya, ko se ga gleda v vlogi sodnika pokojnikov.

Dharma je kot pravijo sin Sonca, večkrat pa bi se reklo, da po pomembnosti stoji na sredini med trojstvom velikih bogov, Indre in ostalih božanstev. Njegova žena je Saraddha boginja vere, sin Kama pa je bog ljubezni. Za razliko od Some in Agnija pa Dharma ni zanetil neke širše mitologijske obdelave.

KAMA

Ime Kama je bilo prav tako poznano še v vedskem obdobju; takrat je predstavljal duh stvarjenja v Puruši ali Prajapatiju, ko je bil ta bog v začetku časa sam v kozmičnih vodah. V nekaterih vedah pa se še bolj povzdiguje Kamo; trdi se, da je on samobiten, vzniknil iz kozmičnih voda, kot sam vrhovni bog in stvarnik, kateremu prva emenacija je bila poželjenje! V tej vlogi je Kama izenačen s stvarniškim aspektom Agnija. Ko je Brahma poistoveten z bogom stvarnikom se je za Kamo trdilo, da je vzniknil iz njegovega srca. Alternativno, ko v Kami gledajo moralno moč stvarjenja potem ga smatrajo za sina Dharne.

V kasnejšem obdobju pa Kama postaja bog lahkomišelnosti vezan na stvarjenje, toda nič več istoveten s spolnim poželjenjem. V tej vlogi je on sin Višnua in Lakšmi - boginje lepote.

Kama je najlepši od bogov, večni mladenič, kateri jaha papigo. Nosi lok iz sladkornega trsa s tetivo iz brenčočih čebel in z njim strelja streljice poželjenje z vrhom cveta. Spremlja pa ga žena Rati (strast) in prijatelj Vasanta (pomlad), kateri mu napenja lok in izbira streljico s primernim cvetom za primerno žrtev. Obkrožen je s četami lepih nimf in apsaras, katerim je on gospodar; ena od njih pa nosi njegovo rdečo zastavo na kateri je znamenje ribe - pošasti Makare, katero drugače jaha Varun.

Hierarhija bogov na zemlji

Kama se rad vsepovsod potepa in zabava vsepovsod zanetajoč strast okrog sebe in zelo lahkomišlno uporablja svoje moči. Glede na eno zgodbico v kateri se ga smatra za sina Brahme je on že takoj, ko se je rodil sprožil strelico na svojega očeta in ga zavedel na incest z lastno hčerko, zaradi česar mu je Šiva potem odrobil eno glavo. Kamine žrtve pa so tudi bogovi in ne samo smrtniki. Kama se rad potepa naokrog posebno spomladi, ko s strelkami strelja kogar le utegne, toda vseeno pa rad strelja predvsem nedolžna dekleta, poročene žene, modrece in askete.

Kama pa je drugače utrpel najhujšo nesrečo, ko je okleval ali naj uporabi svojo moč in ga je Šiva bliskovito spremenil v pepel in to za kazen, ker je prekinil njegovo meditacijo. Toda kljub temu odporu Šive je strelica svoje opravila in bog se ni več mogel pomiriti, dokler Parvati ni vzel za ženo. Do tedaj pa je Kama ležal mrtev in ljubezen je izginila z Zemlje. Zemlja pa se je spremenila v puščavo. Na koncu pa so bogovi uspeli Šiva omehčati; strinjal se je, da se Kama ponovno rodi kot Pradyumna, sin Krišne in Rukmini; tako pa je Kama ponovno našel svojo Rati, katera se je preko Parvati zavzela za njega. Bog poželjenja pa je tako postal sin drugega božanstva v panteonu, kateri je vezan na erotično ljubezen. Po svoji smrti v podobi Pradyumne zaradi pijančevanja izzvanega pretepa pa se Kama povrne v svojo predhodno podobo in funkcijo.

SARASVATI

V vedah je Sarasvati vodno božanstvo, boginja reke istega imena, katera je tekla s Himalaye skozi prva arijska naselja. V zgodnjih

obdobjih so reko in njeno boginjo spoštovali zaradi njene moči očiščevanja, oplajanja in obogatjenja in zato, ker teče v morje. Sedaj pa se ona izgubi v puščavi, kar pa je glede na Mahabharato izzvano s kletvijo modreca Utathye, ker mu je Varuna ugrabil ženo. Kajti Utathya je upal, da če bo Varuna oropal vode za njegov ocean, da bo boga prisilil, da mu bo vrnil ženo.

V naslednjem stadiju mitološke pripovedi pa je Sarasvati poistovetena s svetimi obredi, kateri so se opravljali na njenih obalah; od tam pa je vzklilo verovanje, da je ona vplivala na stvarjenje himen in je zato istovetena z boginjo govora Vach. Trdi se, da si je ona izmislila sanskrt, jezik brahmanov, svetih tekstov in učenosti, v eni izmed zgodb pa se govori, da je odkrila somo ali amrito na Himalayi in jo prinesla ostalim bogovom. Nekaj časa so boginji Vach pripisovali velike moči, kot spremljevalki in pomočnici bogov. Prišla je iz oceana, prežela nebo in Zemljo, bila je moč nad vsemi pojavi in gospodarica vsega.

V kasnejših mitih pa so se Sarasvatine moči zmanjšale. Ona je isto kot Viraj, ženska polovica ali bitje ustvarjeno iz substance Puruše ali Prajapatija in glede na to instrument stvarjenja. Še največ pa se ona smatra za Brahmovo stvaritev in ženo, imenujejo pa jo za mammo ved, katere so vzniknile iz Brahmove glave. Kot Brahmova žena ona daje moč, da se izvrši to, kar si je Brahma zamislil s svojim stvarniškim umom. Ona je boginja vseh kreativnih umetnosti, pesništva in glasbe, učenosti in znanosti. Prikazana je, kot ljubjka žena bele polti s polmesečem na čelu, jaha pa pava ali laboda ali pa sedi na lotosovem cvetu.

Sarasvati je ohole in prepirljive narave. Po enem od mitov je bila najprej žena Višnuja zaraven Lakšmi in Gange. Ker pa Višnu ni več prenesel njihovih preprirov je Sarasvati dal Brahmi, Gango pa Šivi. Nekoč pa, ko je Brahma daroval žrtev pri kateri je morala sodelovati njegova žena je bila ona preveč lena, da bi prišla pravočasno. Brahma je ponjo poslal sla, ona pa ga je poslala nazan s sporočilom, da se še

ni pripravila in, da naj Brahma počaka. Na ta odgovor pa se je Brahma tako razjezil, da je od zbranih bogov zahteval, naj mu poiščejo drugo ženo. Ponujena mu je bila druga žena Gayatri, hči nekega modreca, on pa se je z njo hotel takoj poročiti in tako končati žrtveni obred. Ko pa je naposled Sarasvati le prišla se je razjezila na Brahma in ga preklela, da naj ga spoštujejo samo enkrat letno in nič več. Toda vseeno se je morala sprijazniti z dejstvom, da je sedaj tu Gayatri, katera pa je pomirila njen bes z obljubo, da se bo vedno držala drugega mesta. Sarasvati spoštujejo predvsem džainisti, kar tudi pristoji boginji, katera je pokazala, da slabo spoštuje Brahma.

LAKŠMI

Lakšmi je poznana pod imenom Šri in je dosegla svojo pomembnost, kot žena Višnuja. V prejšnjih življenjih opisanih v vedah je bila žena Varuna ali Sonca. Ter, da je tako kot Sarasvati izšla iz Prajapatija. V zgodnejših obdobjih jo povezujejo s srečo in nesrečo.

Sedaj pa se Lakšmi smatra, da je najprej obstajala, kot hči modreca Bhrigua in, da je svoje zatočišče našla v oceanu mleka v času, ko so bili bogovi zaradi kletve nekega ršija izganani iz svojega kraljestva. Ponovno se je rodila v času pinjenja oceana mleka, kot Lakšmi, ena od štirinajstih dragocenosti. Na površje je priplavala že odrasla in bleščeča iz pene oceana z lotosom v roki. Takoj, ko so jo bogovi zagledali si jo je vsak zaželel za ženo. Šiva jo je prvi zahteval, ker pa je že vzel Mesec je Lakšmi dobil Višnu, kateri je bil tudi njej

najljubši. Glede na nekatere verzije je bil Šiva zaradi te odločitve tako obupan, da je z usti pričakal strup, katerega je izbruhala kača.

Zatem pa se je Lakšmi ponovno rojevala, kot Višnuova žena v vsaki njegovi inkarnaciji. V času njegove inkarnacije palčka Vamana se je Lakšmi rodila iz vode in plula na lotosovem cvetu. Zato je imenovana Padma (lotos) ali Kamala. Ko pa se je Višnu rodil, kot Parasurama je bila Lakšmi Dharani, Zemlja. Ko pa je on postal Rama mu je bila ona zvesta Sita, rojena iz zorane zemlje. Ko pa se je inkarniral kot Krišna je bila v obeh fazah njegovega življenja: kot pastirica Radha in kot njegova žena Rukmini. Kot Rukmini pa je bila tudi mati Pradyumne, Kamine reinkarnacije.

Lakšmi ima zato jasen del v Višnuovi dejavnosti vzdrževalca, s čimer je okrepljen njen zgodnji karakter sreče in darovalke bogastva. Kljub njeni popolni zvestobi, katera je najbolj izražena v inkarnaciji Site jo vseeno imenujejo "nestanovitna boginja", ker se kolo sreče ves čas obrača.

Lakšmi je v glavnem prikazana, kot lepa zlata žena, katera sedi ali stoji na lotosu svojem simbolu. Ima štiri roke, toda, kot ideal ženske lepote jo pogosto prikazujejo samo z dvema rokama. Ponavadi jo spoštujejo v povezavi z možem, kako mu izkazuje svojo zvestobo masirajoč njegova stopala, medtem, ko on leži na zviti kači Šeši ali pa kako sedi zraven njega na lotosu ali pa z njim jaha na Garudi. Včasih jo spoštujejo samo, takrat pa jo smatrajo za žensko energijo vrhovnega bitja ali "mamo sveta".

DEVI

Devi ali Mahadevi (velika boginja) je najbolj zapletena in najmočnejša boginja. Te lastnosti pa dolguje svojemu poreklu iz boginje matere predarijskega časa in svojemu visokemu položaju Šivine žene; poznana je kot njegova Šakti ali ženska energija v katere karakterju se zrcalijo vse različne vloge njenega moža. Za vsako od teh vlog pa dobi ona drugo ime (Sati, Parvati, Durga, Kali) in vse osebnosti lahko na grobo razdelimo na mile in okrutne. Ona je predarijska boginja, katera je darovala plodnost in zahtevala krvave žrtve.

Prva njena podoba je Sati hči modreca Dakše, katera se je po svoji želji in nasprotju z očetovo odločila in poročila s Šivo. Zarad branitve moževe časti pa je sebe požgala na žrtveni grmadi. Ko pa je Šiva plesoč izražal svojo žalost zaradi njene smrti in se privijal ob njo jo je Višnu v njegovih rokah razsekal. Kamorkoli pa je padel kateri od petdesetih kosov njenega telesa je to mesto postalo sveto; od tod izhaja tudi tantrijsko spoštovanje yoni, ženskega spolovila. Sati pa se smatra za ideal indijske žene, njeno samožrtvovanje pa je postalo vzor za prakso, ki se je uveljavila kasneje, da so vdove požigali z mrtvim možem.

Ko pa so bogovi potrebovali vojaškega poveljnika je bila Sati vrnjena Šivi. Ponovno se je bila rodila, kot Parvati ("z gora") hči Himavana, boga Himalaye in Mene - zato jo imenujejo tudi Haimavati. V tej inkarnaciji je ona sestra Gange, boginje Gangesa, ki prav tako prihaja s Himalaye. Šiva je tako nesrečno žaloval zaradi

Satine smrti, da je Parvati mislila, da bo brez težav izpolnila cilj svoje inkarnacije, da bo samo počakala, da jo Šiva zasnubi. Tako je dneve preživljala v veselju, pesmi in plesu in lastnem polepševanju. Toda čakala je zaman, ker se je Šiva posvetil asketizmu in se za njo ni niti najmanj zanimal. Zatem pa si je Parvati domislila, da bi mu ugodila, zato se je tudi sama posvetila mučenju. V svoji prizadevnosti je bila tako vztrajna, da se je njena koža spremenila iz prejšnje črne v zlato, v tej podobi pa je poznana kot Uma. - Svetloba ali Lepota. Toda nič ni uklonilo Šiva, zato so bogovi poslali Kamo na goro Kailaso naj s svojo strelico vžge Šivino srce.

Kama je uspel Šivi podtakniti strast, toda veliki bog je ohranil moč volje in se ni prepustil občutkom. Parvati pa se je kot zadnjega sredstva mučenja zatekla k temu, da ni nič jedla. Ležala je v ledeni vodi in si mučila svoje telo. Medtem, pa, ko je bila obvezta s tem je k njej pristopil neki brahman in jo vprašal zakaj uničuje svoje lepo telo. Ona pa mu razloži, da se želi poročiti s Šivo nakar pa brahman prasne v smeh in ji Šiva opiše kot umazanega berača nagle narave. Parvati pa se s tem opisom ni strinjala in dodala, da vseeno ljubi in obožuje Šiva. Nato pa ji brahman Šiva opiše v še bolj črnih barvah, toda na koncu pa Parvati ni več hotela poslušati in si je z rokami zatislila ušesa in se začela nanj dreti. Tedaj pa se ji je brahman razkril - to je bil sam Šiva kateri je Parvati ukazal naj preneha z mučenjem in naj se vrne k svojemu očetu. Ko pa je prišel čas je Šiva odšel k Parvati v njen dom na Himalayi in se z njo poročil.

Zakonski odnosi pa niso bili idealni in sta šele na intervencijo Agnija in s pomočjo reke Gange končno spočela željenega sina Karttikeya. Čeprav sta bila večkrat srečna - se je Parvati z vsemi močmi trudila svojega moža zabavati, da bi mu bila prijazna žena - toda vseeno sta se večkrat prepirala. Ti prepiri pa so bili večkrat izzvani zato, ker se je Šivu zahotelo, da bi preklel katerega od bogov, kateremu pa je Parvati hotela dati blagoslov.

Razlog njunih prepиров pa je bila pobožnost. Nekega dne, ko je

Šiva na glas bral svete tekste in jih razlagal svoji ženi v nekem trenutku dvigne pogled in opazi, da Parvati spi. Okara jo, ker jo ne interesirajo pomembna vprašanja, ona pa mu zatrdi, da ni spala pač pa je samo zaprla oči, da bi se bolj zbrala. Šiva pa jo je potem vprašal o čem je govoril, ona pa mu tega ni znala pojasniti. Kot kazen zaradi svoje nepazljivosti in laži pa jo je Šiva preklel, da pade z gore Kailase na Zemljo kot ribičevka.

Ko pa je ostal sam s svojimi meditacijami pa je Šiva hitro sprevidel, da se ne more zbrati, ker ves čas premišljuje o Parvati. Toda ni je mogel takoj vrniti, nekaj časa je moral čakati. Prva poteza je bila ta, da je poslal na Zemljo svojega služabnika bika Nandija v podobi morskega psa, kateri naj bi trpinčil ribiče med katerimi živi Parvati, tako, da jim je trgal mreže. Nandi je postal najhujša pošast na obali in ribiči so se odločili, da bodo tistemu, kateri jih osvobodi morskega psa, dali Parvati za ženo. Ko pa je za to ponudbo slišal Šiva si je takoj privzel podobo ribiča in ujel morskega psa. Po poroki pa se Parvati in Šiva vrmeta na goro Kailaso.

Zlata boginja se je pojavila v podobi Ume, kot utelešenje svetlobe in lepote. Njena podoba je Gauri ali Jagadauri, boginja plodnosti. Še ena njena manifestacija pa je Amvika, Šivina (ali Rudrina) sestra. Takrat, ko se v Šivi vidi prastvarnik, Puruša, se Amvika ali Devi smatra za njegovo zakonsko polovico. Včasih pa jo imenujejo tudi Jaganmata - mati sveta.

Devi pa se v svoji okrutni podobi imenuje Durga. To je lepa rumena žena z desetimi rokami, katera jaha tigra; toda kljub njeni ljubkosti je izraz na njenem obrazu preteč, ker je rojena, da ubija. Rojena je iz ognja, kateri se je valil iz ust Brahme, Višnua in Šive in drugih bogov zaradi ubijanja demonov, tudi demona Mahiše, kateri je z mučenjem dosegel veliko moč, da izžene bogove iz nebeškega kraljestva. Durga se je rodila že odrasla in lepa, bogovi pa so jo takoj oborožili in jo napotili na Mahišo. V vsaki od svojih desetih rok drži po eno posebno božansko orožje oz. odgovarjajoči simbol božanske

oblasti; to so Višnuov lok, Šivin trizob, Varunova spiralna školjka, Agnijeva plamteča sulica, Vayuov lok, Suryin tulec in strelica, Yamin železni kij, Indrino strela, Kuberina gorjača, Šešin venec kač, za bojnega konja pa ima tигра s Himalaye.

Ko je Durga prišla v Mahišino domeno v pogorju Vindhya jo je demon opazil in jo je poskušal ujeti, toda Mahiša ni imel moči proti Durgi, čeprav jo je napadal bliskovito spreminjajoč svojo podobo, ga je ona na koncu ubila s kopjem.

Naslednji pohod boginje Durge pa je bil proti demonu Durgi po katerem je dobila ime. Demon Durga je obvladal vse tri svetove in Indro in manjše bogove pregnal z neba in jih pregnal v gozd naj žive tam. Ukinil je vse verske obrede in učenje ved, bogovi in njihove žene pa so morali spoštovati njega. Reke so spremenile svoj tok, ogenj je izgubil svojo moč, zvezde so izginile z neba. Durga je prepojil cel svet narave, ustvarjal je dež, ko je želel in naganjal zemljo naj mu daje bogate letine takrat, ko ni bil čas za to. Bogovi so se obrnili na Šiva za pomoč, ta pa jih je napotil naj za nasvet povprašajo njegovo ženo. Devi je pristala, da jim bo pomagala, zato je najprej poslala Kalarati (črna noč) bitje, ki ga je ustvarila posebej za to priložnost. Toda Kalaratri v boju proti demonu ni uspela.

Zato se je Devi sama podala v boj in odšla z gore Kailase. Proti njej se je razvrščala demonska vojska s sto milijoni voz, s stodvajset milijard slonov, deset milijoni konj in nešteti vojščaki. Tej moči se je Devi zoperstavila z različnimi bitji, katere je poklicala na pomoč. Začel se je strašen boj v katerem so demoni zasuli Devi z nevihto strel in ploho izruvanih dreves in skal. Toda Devi, kateri je zraslo tisoč rok je zavihtela neko orožje, katero je Durgi uničilo številno vojsko. Durga ji odvrne z dvema plamtečima sulicama, Devi pa jo je odklonila s sebe s še stotino strel. Boginja zatem s sebe odkloni še eno strelico z gorjačo in konico in uspe zgrabiti demona in stopi nanj. Demon se izvleče in nadaljuje boj. Devi pa potem iz lastnega telesa ustvari deset milijonov bitij s katerimi uniči celo vojsko demonov; poleg tega pa

ustvari še orožje Sašono s katerim se zaščiti pred točo, katero je izzval Durga. Potem pa demon Devi vrže neko goro, ta pa se razkolje na sedem delov, katere je naredila neškodljive tako, da jih je ciljala s svojimi strelicami. Zatem pa se Durga spremeni v slona velikega kot gora, Devi pa ga razkosa s svojimi nohti, kot s sabljami. Demon se spremeni v velikega bivola, kateri je s svojim dahom ruval drevesa in grmovje, kamenje in gore ter s tem ciljaj boginjo. Toda Devi ga je zabodla s svojim trizobom in ga prisilila naj se povrne v svojo normalno podobo demona s tisočimi rokami in orožjem v vsaki roki. S svojimi tisočimi rokami pa sedaj boginja zagradi njegove roke, ga podere, prebode njegove prsi s strelico in demon umre, kri pa mu curlja iz ust. Po tej zmagi pa je Devi prevzela ime Durga.

Ob drugi priložnosti pa so bogovi ponovno iskali njeno pomoč, ker sta jih preganjala dva demona brata Sumbha in Nisumbha, katera sta s pomočjo enajsttisoč let mučenja dobila od Šiva darilo, da jima ne more nauditi noben bog. Tako je bila Durga edina, katera je bila sposobna poraziti demone, bogovi so jo spravili v dobro voljo, ona pa se je strinjala, da jim pomaga. Prevzela je podobo zelo lepe žene in odšla na Himalayo, kjer sta jo opazila Cunda in Munda. Onadva sta odšla do svojega gospodarja in mu sporočila, da je v gozdu žena, katera mu bo všeč. Sumbha je Durgi poslal glasnika s poročno ponudbo, ona pa je sporočila, da se je zaobljubila, da se bo poročila samo z moškim, kateri jo bo premagal v dvoboju. Sumbha pa je na ta izziv odgovoril pošiljajoč svojega generala Dhumralocano s svojo vojsko naj Durgo zaslužni. Ko je zagledala vojsko je ona z krikom uničila generala in glavnino njegove vojske. Ko pa je novica o tem porazu prišla do Sumbhe in Nisumbhe sta onadva poslala novo vojsko pod poveljstvom Cunde in Munde. Boginja pa je vse požrla po trideset do sto v enem zalogaju, Cundi in Mundi pa je odsekala glavi.

Tedaj pa sta se Sumbha in Nisumbha osebno napotila na čelu nove vojske. Tokrat pa je boginja iz svojih las ustvarila nekaj drugih boginj in grozen boj se je vnel med boginjami in demoni. Cela vojska demonov je bila pobita zatem pa se je Durga bojevala naprej s

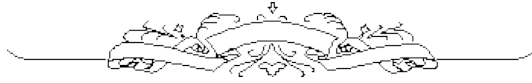
Sumbho potem pa z Nisumbho in oba ubila. Zmago pa so boginje proslavile s požiranjem peklenskih demonov. Te boginje pa se včasih omenja kot sedem mater in med njimi so ženski pari Indre, Višnua, Šive, Brahme in Varahe.

Še bolj grozna kot Durga pa je Kali, črna mati - zemlja, v katere obredih je klanje ljudi ob katerih so povezani mračnjaški rituali in čaščenje hudiča. Njena koža je črna, obraz grozljiv s poudarjenimi čekani, umazana je s krvjo, na čelu pa ima še tretje oko kot Šiva. Ima štiri roke s kremplji na rokah, v eni roki drži neko orožje, v drugi glavo nekega velikana s katere kaplja kri, z ostalima dvema rokama pa blagoslavlja vernike. Njeno telo je golo in na njem je samo "nakit"; uhani narejeni iz majhnih otrok, ena ogrlica iz kač, druga iz lobanj, tretja iz glav njenih otrok, pas s katere vise roke demonov, kar pa je oznaka karme - delovanja.

V Kali pa se je razvila krvoločnost, ko je ubila demona Raktaviro, kateri je od Brahme dobil darilo, da se iz vsake kaplje krvi, katera pade iz njegovega telesa ustvari na tisoče takih demonov, kot je on. Zato ga je Kali uničila samo tako, da ga je dvignila, prebodla s kopjem in popila vso njegovo kri, katera je stekla iz njega. Večkrat je prikazana s stegnjenim jezikom iz ust pa ji teče kri. To pa je znak energije, katera daje zalet vsaki dejavnosti.

Ko bi se enkrat prepustila svoji slepi strasti za uničevanjem je nič nebi moglo zaustaviti. Nekoč, se je celo sam Šiva moral pomešati med demone, katere je ona pobijala in pustiti, da ga je pohodila v svojem zmagovalskem plesu, ker jo je samo tako lahko poklical k zavesti in svet rešil pred propadom. Ona je na ta način pokorila še lastnega moža in temu dolguje svoje ime "Kali" osvajalka časa. Kajti Devi "plodnost" je osvojila Šiva, kateri je kot zatiralec izenačen s Časom.

Druge pojave Kali so Candi - jezna in Bhairani - grozna, katera pa je par Šivinemu aspektu Bhairave, ko on uživa v uničenju. To njeno podobo pa imenujejo tudi Camunda.

TROJSTVO BOGINJ

Žene hinduističnega trojstva so razvrščene v odgovarjajoče žensko trojstvo. To pa je bila najprej ena sama boginja. Glede na zgodbo je Brahma nekega dne poklical Višnua da razmislita, kaj bi se preduzelo proti demonu Andhaki, sinu Kasyape in Diti, kateri je imel po tisoč rok in glav po dvatisoč oči in stopal. Ime (tema) pa je dobil, ker se je pretvarjal, da je slep čeprav ni bil. Storil je veliko zlih del, poleg tega pa je poskušal iz Svarge odnesti drevo Parijato. Brahma in Višnu pa sta sklenila, da mora v tem pogovoru sodelovati tudi Šiva. Zato sta ga povabila v Vaikuntho. Tako so vsi trije bogovi nekaj časa razsojali, potem pa so se spogledali. Ko pa so se jim pogledi prekrizali so ustvarili skupno energijo, katera je pričarala žensko podobo, ki je bila tako bleščeča, da je obsijala vsa nebesa, bila pa je rdeče, bele in črne barve. Ker pa so vsi trije bogovi želeli imeti to boginjo se je ona razdelila v tri podobe, katere so predstavljale preteklost, sedanost in prihodnost. To pa so bile bela boginja Sarasvati, rdeča boginja Lakšmi in črna boginja Parvati.

Mogočni hinduistični tempelj Manakši v Maduraju. Minakši je družica boga Šive

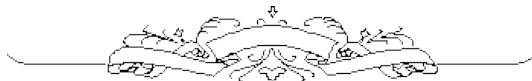

ADITI

Po hinduističnem verovanju se Aditi še naprej imenuje mati bogov, toda to se sedaj nanaša na vse bogove ne samo na vedske Aditije. Sedaj jo končno smatrajo za Višnuovo mamo in ne njegovo ženo, katera ga je dvakrat rodila - v dveh inkarnacijah. Bila je žena modreca Kasyape in mati Vamane to je Višnua v njegovem avatarju palčka, bila pa je to tudi Devaki, Krišnina mati. Zato Višnua včasih imenujejo za Aditija.

Indra je priznal Aditi za svojo mater (ponovno takrat, ko je bila žena Kasyape) in ji podaril poznane uhane kateri so dobljeni s pinjenjem oceana mleka (katere je ukradel kralj Naraka, Krišna pa jih je rešil in vrnil Indri).

SARANYA

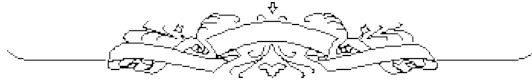
Boginja Saranya je postala mitološko zapletena takrat, ko je njena vloga padla. V vedah je ona poistovetena z Ušas, čeprav se govori, da je Tvaštriјеva hči, poročena z Indro. V kasnejšem obdobju ona izgubi

svoj nebeški karakter, še več, ne prenese bleska svojega moža Surye, kateri ga deloma izgublja zaradi nje - in postaja graditeljica, tako kot oče.

Zgodba o njeni poroki se v bistvenih elementih sklada s tistim iz njene zgodnje podobe, ko se je poročila z vedskim Vivasvatom in tistim o Sanjni, ki se je poročila s Suryo. Glede na končno verzijo pa je bila Saranyu Višvakarmanova hči in sestra dvojčka Trisirasa, poročila pa se je s Suryo, katera mu je rodila dvojčke Yamo in Yami. Kmalu za tem pa ni več mogla prenašati bleska svojega moža in je ustvarila dvojnico in odšla. Surya pa za to ni vedel in je s to dvojnico spočel še enega otroka, to pa je bil Manu, kraljevski rši, po slavi enak svojemu očetu.

Odhod Saranyu je ostal skriven nekaj let in Surya ni za to vedel vse dokler se ni lažna žena razjezila na Yamo, kateri jo je udaril zato ga je preklela, da naj se ena njegova noga zagnoji z ranami in črvi. Kletev pa je takoj delovala, to pa je Suryi razkrilo prevaro, ker materina kletev ne more nauditi rodnemu sinu. Prevarantko je odgnal, svojemu sinu pa je dal petelina, kateri mu je poključal črve in pocelil rane, toda Yamu je ostalo deformirano stopalo. Zatem pa je Surya odšel, da bi poiskal svojo prvo ženo, katera se tako kot v drugih mitih s časom spremeni v kobilo s katero se on spari in spočneta še dva dvojčka Ašvina.

Ko pa sta se Surya in Saranya vrnila pa je njega ostrugal Višvakarman. Potem pa je Saranyu pomagala očetu, da je iz viška bleska njenega moža izdelal bogovom močna orožja.

PRTHIVI

Prithivi je imela v vedah kot žena Dyausa in mati Indre in Agnija vlogo stvarjenja: v hinduističnem panteonu pa si pridobi vlogo vzdrževalke in rednice, povezana pa je z Višnuom, večkrat kot božanstvo, katero je ostalim bogovom obrnila pozornost na opustošenje in tlačenje s strani demonov in na nujnost Višnuove intervencije. Toda prav tako, kot je zanemarila Indro po njegovem rojstvu tako tudi v kasnejši vlogi ni vedno velikodušna s tistimi, kateri se nanjo obračajo kot rednico.

Nekaj časa je na svetu vladal zli kralj imenovan Vena, kateri je bil prepovedal spoštovanje bogov in žrtvovanje; zato so ga modreci, kateri so ga bili ustoličili za kralja na smrt pretepli s sveto travo. Toda kaj kmalu jim je bilo žal, kajti svet je brez vladarja zapadel v anarhijo, ljudje so bili izpostavljeni na milost in nemilost zlem bitjem in so umirali zaradi primankovanja hrane. Zato so modreci vzeli telo Vene in mu podrgnili njegovo stegno in tam skoči iz stegna palčkast demon ploščatega obraza in črne kože. Z njegovim odhodom pa je bil kralj očiščen svoje zlobe, zatem pa so modreci podrgnili kraljevo desno roko in iz nje skoči bleščeči Prithu, ena od manifestacij Agnija. (glede na drug mit pa Višnu) In takoj, ko se je rodil je Prithu postal slaven modrec, kateri je dušo svojega očeta potegnil iz pekla in ji dal svobodo na nebu. Med zemeljskimi bitji pa je zavladalo vsespoločno veselje, ker so mislili, da jih bo ta novi kralj kateremu je pripadala univerzalna oblast rešil lakote in tlake. Toda plodovi zemlje se niso pojavili in Prithu je v jezi vzel svoj lok in sprožil strelico v zemljo. Zemlja se spremeni v kravo in zbeži, Prithu pa jo ujame, nakar pa mu

ona obljubi, da bo poskrbela za plodove zemlje, če se ji da tele, da bo ona lahko proizvajala mleko. Prithu na to pristane in ustvari tele Manu Vaivašvato. Zatem pa je pomolzel zemljo-kravo in njeno mleko predal ljudem na Zemlji, kateri so ga trošili v obliki žita in zelenjave. Zemlja pa je dobila ime Prithivi, ker se je Prthua smatralo za njenega očeta.

V drugi verziji mita pa se govori, kako se je Prithu poročil z Zemljo takoj, ko se je rodil, ona pa ni hotela predati bogastva katerega je skrivala. Zato se je Prithu odločil Zemljo ubiti in tako končati lakoto. Lovil jo je, ona pa je prevzela podobo krave in poiskala zatočišče pri Brahmi. Toda Brahma je ni hotel zaščititi, temveč ji je ukazal naj se vrne nazaj k možu in naj mu bo pokorna. Prithivi ga je poslušala, toda, ko se je vrnila k svojemu možu jo je on močno pretepel. Prav tako tudi kmetje vedno znova ranjujejo zemljo s svojimi plugi in lopatami; Zemlja pa jim tako, kot prava potrpežljiva krava vrača samo z dobrim, v obliki dragocenosti in bogastva in hrane. Po tem se na to boginjo gleda, kot simbol potrpežljivosti.

RATI

Rati je hči modreca Dakše. Ona pa je boginja spolne strasti in žena Kame, boga ljubezni, katerega ponavadi spremlja v njegovih popotovanjih, ko strelja svoje strelice poželjenja. Drugače pa je kot njen mož lahkomiseln narave, poznana pod imenom Mayavati, prevarantka. Toda v zvestobi je Kami vzorna žena, zato so zahvaljujoč

njenemu trudu in Parvatini pomoči bogovi pregovorili Šiva, da je pristal, da se Kama katerega je on uničil ponovno rodi.

Kama se je vrnil, kot Pradyumna, sin Kršne in Rukmini; toda, takoj, ko se je Kama rodil je modrec Narada odšel k demonu Šambhari in mu razkril, da je otroku usojeno, da ga ubije. Šambhara pa se je s čarovnijo pojavil v Rukminini palači, kjer je ležal otrok, ga ugrabil in vrgel v morje, kjer ga je pogoltnila neka riba. Ribo pa je potem ujel neki ribič in jo prodal Šambhari. Ko pa je kuharica (Rati, katera je po Naradinih navodilih prevzela podobo navadne smrtnice in postala Šambharina žena ali Mayavati) razparala trebuh ribe je ona zagledala otroka. Takrat pa se prikaže Narada in ji reče, da je ta otrok njen inkarnirani mož. Poleg tega pa ji Narada podari moč, da je otroka naredila nevidnega. Tako je Rati rešila Pradyumna, ga negovala in vzgajala, ne, da bi za to vedel njen mož.

Ko pa je Pradyumna odrastel, mu je nekega dne Rati razkrila svojo ljubezen, on pa je bil sprva zaprepaščen, ker je bila Rati Šambharina žena in on je na njo vedno gledal, kot na svojo mater. Tedaj pa mu je ona razkrila, kdo onadva pravzaprav sta in, da sta nekoč živela, kot mož in žena.

S časom pa je Rati zanosila in, ko je za to izvedel Šambhara jo je začel pretepati; tedaj pa Pradyumna s sebe vrže plašč nevidnosti in v spopadu ubije Šambharo. S tem pa se je par osvobodil potrebe, da bi se skrival in lahko sta se vrnila v Dvarko k Pradyumninim staršem. Ko pa je Pradyumna umrl sta oba ponovno prevzela podobo Kame in Rati.

DITI

Diti je prav tako hči modreca Dakše in poročena s Kasyapo s katerim je imela otroke Daitye. Ti demoni in titani so bili nasprotniki žrtvovanja, na koncu pa jih je Indra pregnal v oceanske globine, kjer jim vlada Varuna. Zaradi izgube otrok pa je bila Diti zelo ogorčena na Indro. Svojega moža Kasyapo je prosila naj ji podari sina, kateri bo neranjljiv in bo ubil Indro. Kasyapa se je s tem strinjal, toda pod določenimi pogoji: prvič - mora njena nosečnost trajati sto let, kot drugo pa se mora ves ta čas strogo držati pobožnosti in osebne čistosti.

Diti se je zavedno držala vseh predpisanih obredov in celo stoletje skrbela za izpolnitev zaobljub. Indra pa jo je ves čas budno nadziral. Priložnost pa se mu je pokazala zadnje leto stoletja, ko je Diti odšla spat ne, da bi si umila noge. Takrat je Ditino darilo postalo brez vrednosti, toda Indra je še zaradi zanesljivosti zasadil svojo strelco v njen trebuh in še nerojenega otroka sesekal na sedem delov. Ti deli pa so tako žalostno jokali, da je Indri postalo žal in jih je poskušal potolažiti govoreč jim "ne jočite se" ("Ma rodih"). Oni pa so se še naprej jokali in Indra se je ponovno razjezil in vsakega od teh delov presekal še na sedem delov. Teh devetinštirideset delov pa so imenovani Maruti, glede na Indrine besede pomiritve. V drugih tekstih pa se pojasnjuje zakaj se Maruti imenujejo tudi Rudre. Kot pravijo je teh devetinštirideset delčkov mesa Šiva spremenil v delčke na zahtevo Parvati, katera je postala njihova krušna mati. V tem smislu pa jih zato imenujejo sinovi Rudre (Šive).

MANASA

Kot pravijo je bila Manasa hči Kasyape in Kadru in sestra kralja kač Šeše; včasih pa je ona tudi hči Šive pa tudi smrtnica (včasih pa jo istovetijo s Šivovo ženo Jagadauri). Za razliko od brata Manasa uživa zelo razširjen kult kot božanstvo, še najbolj v Bengalju, kjer molijo k njej kot zaščitnici kačjih ugrizov, ranocelnic in prinašalki izobilja. Ker pa se kače hitro pojavljajo v začetku deževnega obdobja je to obdobje bogoslužja, kače pa so povezane z obnovo življenja. Pri obredu v čast Manase kri žrtvovane koze ponavadi obnavlja zemljo. Manasa je še najverjetneje boginja iz predarijskega obdobja; v najbolj poznanem mitu pa se o njej govori, kako je dosegla to priznanje.

Manasa se je bila namreč razjezila na bogatega trgovca Cando, kateri je vso svojo pobožnost posvetil Šivi, zaradi česar ga je ta obdaril z nekaterimi čarobnimi močmi. Ona je zahtevala, da Canda spoštuje njo, ker pa je to njeno zahtevo zavrnil mu je uničila dragocen vrt. S pomočjo svojih čarobnih moči je Cand vrt obnovil, Manasa pa se pred njim pojavi v podobi lepega dekleta, katera mu reče, da se bo z njim poročila, če svoje moči prenese na njo. Takoj, ko je Cand to storil pa se je ona povrnila v svojo resnično podobo in od njega zahtevala, da jo spoštuje. Cand pa tega ni hotel storiti, zato mu je ona ponovno uničila vrt, toda tokrat popolnoma. Toda Cand ni in ni hotel popustiti, zato ga je Manasa začela preganjati. Kot prvo je vseh njenih šest sinov do smrti razgrizla. Zatem pa mu je prevrnila vse njegove čolne z vsem njegovim bogastvom in njega pustila daleč od doma, kot preganjanca. Na njegovi dolgi vrnitvi pa mu je priredila še veliko težav, da je stradal od lakote, toda ni se hotel pokoriti.

Končno se je vrnil domov in se posvetil delu, da bi si spret lahko opomogel. Rodil se mu je sin Lakšmindra. Toda, ko se je Lakšmindra zaročil z Behulo se je pregon zopet začel. Glede na prerokbe pa bi Lakšmindra moral umreti zaradi kačjega ugriza v svoji poročni noči. Zato je Cand gradnjo hiše zaupal poznanemu graditelju, da mu zgradi hišo iz trde kovine. Toda Manasa je graditelja prisilila do tega, da je pri gradnji hiše pustil majhno odprtino. Tako Candu ni nič pomagala previdnost. Toda Behula, katera je budna ležala, je gledala, kako v sobo prihajajo kače ena po ena in je vsem ponudila mleko, potem pa je vse po vrsti zvezala ob neki steber. Toda sčasoma se je utrudila in zaspala, zatem pa je prišla še ena kača in z ugrizom usmrtila njenega moža.

Zjutraj pa so Lakšmindrino telo položili na splav in ga potisnili navzdol po reki v upanju, da ga bo zagledal kakšen ranocelnik, kateri bi mu lahko vrnil življenje - ker nekaj časa po ugrizu kače življenje še ostane v telesu. Behula se na splavu šest mesecev ni ločila od telesa, katero je že razpadalo, dokler ni nekega dne na obali zagledala, kako neka jezna perica ubija svojega sina, potem pa ga je čez nekaj časa poškopila z vodo in ga vrnila v življenje. Behula vpraša to perico, če ta čudež lahko stori tudi z njenim možem; perica pa jo odvede do Manase, katera ji reče, da bo oživela Lakšmindra samo, če Behula obljubi, da bo spreobrnila Canda. Behula je pristala in tako sta oba mož in žena odšla nazaj domov.

Ko pa sta prišla pred hišo Cande sta poslala sporočilo, da bosta vstopila v hišo samo, če bo Cand spoštoval Manaso. Končno pa se je nesrečnikova odločnost zlomila in enajsti dan meseceve mene je Cand Manasi izkazal spoštovanje. Od takrat pa je Manasa priznana, kot boginja, Manasadevi.

ŠASTI IN ŠITALA

Šasti je mačja boginja in jo prikazujejo, kako jaha mačko. Ona je tako kot Manasa bengalskega porekla in ni prav posebno spoštovana v drugih delih Indije. Kličejo jo kot skrbnico poroda in kot zaščitnico otrok.

Šitala pa je boginja, katero kličejo zaradi zaščite pred kozami. Ona popotuje po vaseh jahajoč na oslu in išče žrtve. Istovetijo jo z Devi v njeni vlogi boginje bolezni in spominja na njo zaradi moči svojega napada. Prikazana je v rdečih oblačilih s trstom s katerim kaznuje svoje žrtve.

GANEŠA

Ganeša spada med najpoznanejša indijska božanstva. On odstranjuje ovire in, kot takemu molijo vedno ne glede ali je to v času popotovanja, gradnje hiše, pisanja knjige ali pisanja navadnega pisma. On je prav tako bog modrosti in previdnosti, dober pisatelj in poznavalec svetih tekstov. Prav tako je on po nareku Vyase napisal

Mahabharato. Ganeša pa je pristal, da bo to pisal samo pod pogojem, da se narek ne bo zataknil in, da bo on v vsakem obdobju razumel smisel besedila. Ganeša pa je prav tako vodja Šivinih čet ganadevat.

Prikazujejo ga kot majhnega trebušastega človeka rumene kože s štirimi rokami, slonovsko glavo in samo enim oklom. V rokah drži školjko, disk, gorjačo in lokvanj. Jaha na podgani ali pa ga le ta spremlja. Svoj debeli trebuh pa dolguje svoji nagnjenosti do daritev hrane, posebno sadju. Različna so pojasnila njegovega nastanka in zakaj ima slonovsko glavo. Glede na eno verzijo je imel Šiva navado, da plane k Parvati v kopalnico. Ker pa ona tega ni želela je nekega dne s sebe ostrgala prhljaj, ga pomešala z olji in maščobami in iz tega oblikovala človeško podobo in mu vdahnila življenje tako, da ga je poškopila z vodo iz reke Ganges. Zatem pa je to bitje postavila pred vrata kopalnice, da bi jo pazil. Šiva je poskušal vstopiti, ker pa mu je Ganeša to preprečil mu je Šiva odrobil glavo. Ko pa je prišla ven je videla svoje ustvarjeno bitje mrtvo. Parvati se je tako razžalostila, da je Šiva poslal sle naj mu najdejo neko drugo glavo. Prvo bitje na katerega so naleteli pa je bil slon in ga odnesli k Šivi, kateri je to glavo potem nasadil Ganeši.

Po drugi verziji pa je Parvati molila k Višnuu naj ji podari sina; ko pa ga je dobila je bila nanj tako ponosna, da je poklicala vse bogove naj se mu čudijo. Vsi so gledali v lepega otroka razen Sanija(Saturna), kateri je gledal v tla, ker ga je bila žena preklela, da se bo vsako bitje katerega bo pogledal spremenil v pepel in prah. Parvati pa je mislila, da je njen sin na to imun je zahtevala, da ga Sanij pogleda in se mu čudi, Sanij ga je pogledal, Ganeši pa se je glava spremenila v pepel. Parvati pa je tedaj Sanija preklela naj postane hrom. Brahma pa jo je potolažil z oblubo, da ji bo oživel otroka takoj, ko se najde kakšna glava. Zatem pa je Višnu poslal Garudo naj gre do nekega slona kateri je spal ob reki, mu odreže glavo in jo odnese Parvati.

V še eni verziji mita o Parvati in Ganeši se govori, kako je v enem obdobju somraka med dvema dobama veliko število nedostojnežev

doseglo dostop v nebo z obiskom svetišča Somnatha (kjer je med hinduističnimi svetišči zgranjen neko zelo pomembno džainistično svetišče v obdobju od 11 do 13 stoletja). Zaradi česar je bilo nebo prenapolnjeno, medtem, ko je pekel zeval prazen. Bogovi z Indro na čelu so Šiva zaprosili naj jim pomaga to stanje popraviti. Zatem pa jih Šiva napoti k Parvati, nakar pa ona z mučenjem svojega telesa proizvede neko bitje s štirimi rokami in slonovsko glavo, kateri ljudem podtakne takšno strastno željo po bogastvu, da bi hodili na romanja.

Trdi pa se tudi, da je Ganešo ustvaril Šiva, pa še tu obstaja nekaj verzij. Po eni od teh so bogovi in modreci razmišljali o dejstvu, da opravljanju dobrih in slabih del ni videti konca, zato so se obrnili na Šiva, da jim ustvari neko bitje, katero se bo zoperstavilo grehu. Šiva je nekaj časa razmišljal, kako bi jim v tem lahko pomagal, potem pa se je z obrazom obrnil k Parvati. Ko jo je tako pogledal je iz njegovega bleščečega obraza skočil bleščeč mladenič neverjetne lepote obdarjen s Šivovimi lastnostmi. Vsi nebesniki so bili zaslepljeni zaradi njegove neverjetne lepote. Toda Parvati je bila huda in ljubosumna na moževega sina in ga je preklela naj bo grd - z debelim trebuhom in slonovsko glavo. Na to njeno kletev je Šiva odvrnil z objavo:

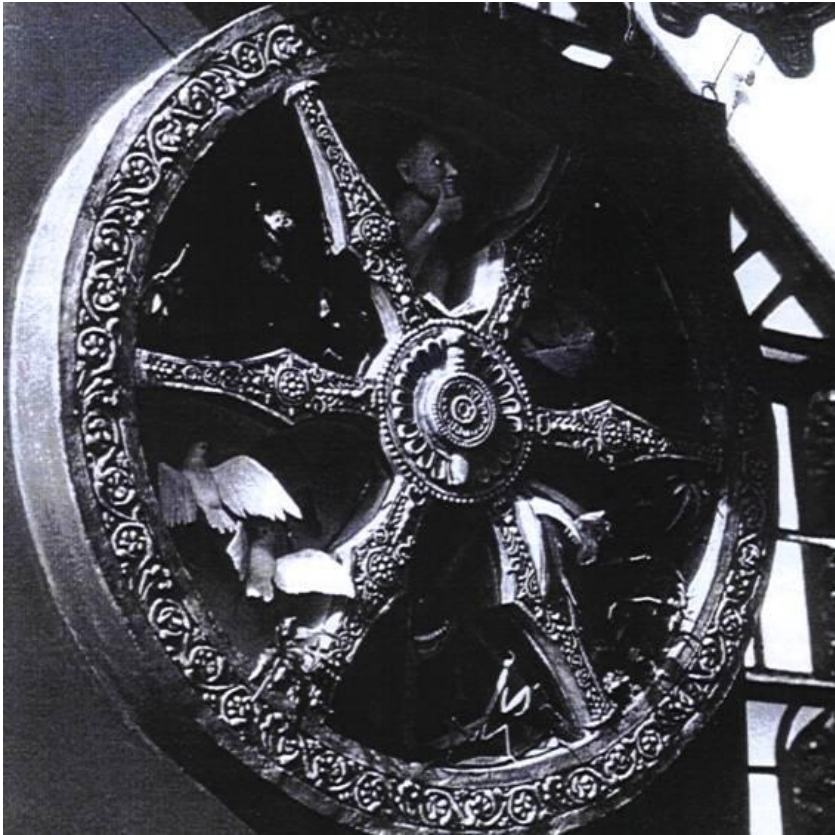
- da bo to bitje imenovano Ganeša, sin Šive
- da bo vodja Šivinih nebeških čet
- da naj od njega izvirata uspeh ali neuspeh
- da naj bo velik med bogovi in vsemi duhovnimi in zadevami
- naj ga kot prvega pokličejo ob vsaki priložnosti (tisti, ki pa tega ne bodo storili naj bi bili obsojeni na propad)

Glede na drugo verzijo pa Ganešina nakaznost ni posledica Parvatine kletve, temveč Šivinega greha iz preteklosti, ko je ubil

Sonce. In čeprav je on Soncu vrnil življenje je brahmanski modrec Kasyapa preklel Šiva naj njegov sin izgubi glavo; ko pa je Ganeša izgubil glavo so mu jo zamenjali z glavo Indrinega slona.

V nekem drugem mitu pa se pojasnjuje zakaj ima Ganeša samo en okel. Nekega dne, ko je Šiva spal v svoji palači na gori Kailasi mu je na obisk prišel Parasurama (Višnuov avatar). Ganeša ga pričaka na vratih in mu reče, da njegov oče spi. Parasurama pa mu reče, da nima veliko časa in da naj Šiva prebudi; toda Ganeša Parasurame ni smatral za tako pomembno osebo, da bi zaradi tega budil očeta, zato mu to tudi tako reče. Vnel se je pretep in Ganeša z rilcem zagradi Parasuramo in ga s svojo močjo zavrti. Ko pa se Parasurama povrne v ravnotežje izvleče svojo sekuro in jo vrže na Ganeša. Ta pa prepozna sekuro svojega očeta. Ker je to sekuro dal Šiva Višnuu, ko se je inkarniral, kot Parasurama; zato je zaradi spoštovanja do očeta Ganeša sekuro pričakal, nakar mu je le ta odsekal okel. Zatem pa se pojavi Parvati, katera je hotela Parasuramo zaradi tega prekleti, toda vmešali so se bogovi; Brahma ji je obljubil, da bo Ganeši nadoknadil okel s tem, da ga bodo vsi ostali bogovi spoštovali.

Ganeša ima dve ženi, Siddhi in Buddhi. On in njegov brat Karttikeya sta tekmovala za roki teh dveh deklet; zato sta sklenila, da se z njima poroči tisti, ki zmaga v tekmi obhoda sveta. Karttikeya je odšel in se po dolgem in utrujajočem popotovanju vrne domov. Tam pa najde Ganešo, ki je bil s tema dvema dekletoma že poročen, medtem, ko je on svet obhodil po svojih globokih preučevanjih svetih tekstov - Ganeša je bil namreč tako nadarjen za učenje in logiko, da je obhod sveta končal veliko hitreje kot pa se je njegov ne tako zviti brat vrnil.

Kolo življenja in samsara, ki uči, da se duša po smrti preseli v novo telo

GARUDA

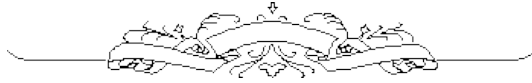
Garuda je kralj ptic, kateri s hitrostjo svojega leta zasmehuje veter in je zelo spoštovan v vlogi Višnuovega bojnega konja. On je sin Kasyape in Vinate ene od Dakšinih hčera; Izlegel pa se je iz jajca, katerega je izlegla Vinata. Glava, krila in kremplji in kljun so orlovski, trup in udje pa so človeški. Ko se je rodil je bil tako zaslepljujočega videza, da so ga zamenjali za Agnija in ga začeli oboževati.

Garuda ima prirojeno veliko sovraštvo do demonov in on popotuje po svetu jedoč zle - toda njegovi starši so mu prepovedali, da bi jedel brahmane. Prav tako pa je poznan po svojem nepopustljivem sovraštvu do kač, katerega je bil nasledil od matere, zaradi njene stave s Kasyapino glavno ženo Kadru, katera je mati kač. Ti dve ženi sta se namreč prepirali glede barve repa konja Uccisravasa, kateri je bil ustvarjen v času pinjenja oceana mleka. Šli sta staviti in sta druga drugi obljubili, da bo tista, ki stavo izgubi drugi postala sužnja. Izkazalo pa se je, da je imela Kadru prav (čeprav s prevaro) in ona je zaprla Vinato v spodnji svet, kjer so jo pazile kače.

Garuda je hotel osvoboditi svojo mamo, toda kače so za odkupnino zahtevale kupo božanske ambrozije. Tako je Garuda odšel na nebeško goro, kjer je bila hranjena amrita in varovana z groznimi ognji katere razpihujejo močni vetrovi, od katerih plamen liže do neba. Toda Garuda zlatega telesa, bleščečega kot sonce je popil veliko rek in je s to vodo pogasil ta ogenj. Naslednja ovira pa je bilo kolo z ostrimi špicami, katero se je hitro vrtelo, toda Garuda se je zmanjšal in smuknil skozi dve špici. Zatem je moral premagati dve

kači, kateri sta rigali ogenj; zaslepil ju je s prahom potem pa razsekal. Zatem pa se je vrnil h kolesu, ga zlomil in vzel kupo amrite in z njo odletel v spodnji svet. Bogovi pa so odšli za njim in Indra ga je zadel s svojo streljo. Med njima pa se je vnel boj in v tem boju je Indra potegnil krajši konec in njegova strela se je zlomila. Garuda pa je zatem nepoškodovan odšel in prišel v domovino kač. Takoj, ko je prišel z amrito so kače izpustile njegovo mater. Toda ravno takrat, ko so se kače pripravljale popiti amrito pride Indra in jim kupo odnese. Kače pa so polizale teh nekaj kapelj, katere so se razlile na travo, to pa je bilo zadosti, da so postale nesmrtnne. Amrita pa jim je s svojo močjo razcepila jezik, zato imajo kače še dandanes razcepljen jezik.

V eni izmed variant tega mita pa so namesto amrite ali some kače zahtevale Mesec, zato Garudin lov dobi drugačen potek dogodkov. Garuda je odšel na pot Meseca, toda na svoji dolgi poti je postal lačen ravno takrat, ko je šel mimo zvezde Severnice, prebivališča njegovega očeta Kasyape. Očeta je vprašal, kje bi lahko našel kaj za pod zob. Kasyapa pa ga pošlje do nekega jezera, kjer sta živela želva in slon, katera sta se ves čas pretepal. Želva je bila dolga deset kilometrov, slon pa je bil velik dvakrat toliko kot želva; Garuda pa zagradi z levim krempljem enega, z desnim drugega in ju posadi na vrh nekega drevesa visokega tisoč tristo km. Ker pa drevo ni zmoglo prenesti njune teže je popustilo in padlo na neke brahmane. Ker pa je imel Garuda ves čas na umu, da ne sme ubijati brahmane je odletel z želvo in slonom na neko goro in ju tam pojedel. Zatem pa je nadaljeval pot in končno je prišel do Meseca, si ga zataknil pod oblačilo in se odpravil nazaj v spodnji svet. Ker pa bogovi niso hoteli izgubiti meseca so začeli napadati Garuda; toda niso ga uspeli premagati, vseeno pa so ga uspeli prisiliti na pogajanja; Garuda naj vrne Mesec za to pa bo dobil nesmrtnost in višje mesto, kot Višnu. Tako Višnu jaha na Garuda; Garudaino znamenje pa je na zastavi, katera se vije na vrhu Višnuovega voza.

HANUMAN

Hanuman je opičje božanstvo poznano po svoji učenosti, spretnosti in hitrosti, pa tudi po svoji zvestobi Rami. Rodila ga je opičja kraljica Anjana in pripada bitjem, katere so ustvarili bogovi, da bi pomagala Višnuu v njegovi inkarnaciji Rame. Hanuman lahko leti, ker je njegov oče bog vetra Vayu. Glede na nekatere opise pa je Vayu posilil Anjano v gozdu, drugače pa je zgodba o Hanumanovemu izvoru skladna. Kot pravijo je Dasaratha oče Rame, ob priložnosti nekega obreda s katerim si je želel izprositi sina, je obredno razdelil neko pecivo. Zadnja je pecivo dobile Kaikeyi, najmlajša, katera pa ga užaljena zaradi tega ni hotela niti pogledati. Zatem pa se do peciva spusti neka potepuhinja in pograbi to pecivo (Kaikeyi se je zaradi tega pokesala in postala mati Bharate). Potepuhinja pa je pecivo odnesla v gozd, kjer je naletela na Anjano, apsaraso, katera je bila s kletvijo spremenjena v opico. Anjana je ravnokar molila, da bi dobila sina, ko je potepuhinja spustila svoje pecivo. Pojavil se je Vayu in pecivo usmeril v njeno roko. Tedaj pa se je pred Anjano pojavil Šiva in ji ukazal naj poje pecivo; ona ga poje in s tem je ona spočela Hanumana.

Takoj, ko se je rodil Hanuman je začutil hudo lakoto, njegova mati pa ga ni mogla nahraniti. On pa je zatem zagledal Sonce in misleč, da je to sadež skočil ponj, le ta pa je bežal, Hanuman pa ga je preganjal vse do Indrinega neba. Tedaj pa se vmeša Indra in svojo strelo Hanumanu poškoduje vilico. Opičjak pade na zemljo, toda njegov oče ga takoj maščuje s tem, da vstopi v telesa vseh bogov in jim dodeli

trebušne bolečine. Zatem pa se Indra opraviči Vayuu in pristane, da Hanuman postane nesmrten.

Toda Hanumanova nesmrtnost se večkrat smatra za nagrado, katero je bil dobil zaradi svoje pomoči Rami. Zahvaljujoč spretnosti in fizični moči je bil dragocen zaveznik. Ne samo, da je letel s hitrostjo vetra, temveč je imel tudi moč, da ruva drevje in ruši gore, svojo velikost pa je lahko spreminjal po svoji volji, poleg tega je lahko postajal tudi neviden. V boju je bil grozna podoba, velik kot gora in visok kot stolp, rumena koža pa se mu je svetila kot zlato, njegov obraz pa je bil videti, kot rdeč rubin, rep pa je bil neverjetno dolg. Soočen s svojimi sovražniki pa jih je lahko uničil s svojim groznim krikom.

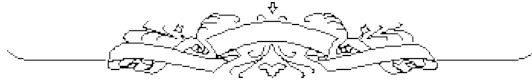
Hanuman je odšel na Lanko pred Ramo in vojsko opic in medvedov, da bi Siti predal Ramino sporočilo in izvidniško poizvedoval. Na poti pa je doživel številne pustolovščine. Sampati, brat Jatayua ga je bil obvestil, da je morje, katero deli Lanko od kopnega široko sto morskih milj; opičjak Angada pa je smatral, da bi ta razmak lahko preskočil, toda bil je prepričan, da ne bo imel dovolj moči za vrnitev. Hanuman je dvomil, da bo imel dovolj moči, da bi izvršil ta podvig. Toda eden od starih opičjakov je Hanumana napotil naj samo zaupa svojim močem in božanskemu poreklu in bo lahko opravil to nalogo. Zatem pa je Hanuman odšel na vrh gore Mahendre in se zamislil nad svojim poslanstvom. Medtem, ko je tako sedel se mu je njegovo telo začelo tresti in rasti in je naraslo kot gora. Hanuman je sedaj razumel, da bo prav gotovo kos svoji nalogi, zato je kričeč in razžarjenih oči poletel preko neba. V zraku pa ga je prestregla ženska rakšasa Saurasa, katera je na široko razklenila čeljusti, da bi ga pogoltnila. Hanuman se je v trenutku pomanjšal na velikost palca in, ko se je znašel v Saurasi se je ponovno napihnil in privzel poprejšnjo velikost, ona pa je počila in izginila.

Ko pa je prišel na Lanko se je Hanuman ponovno zmanjšal, takrat pa na velikost mačke, ter svobodno pohajkoval naokrog in si

ogledoval obrambni sestav mesta in tako prišel tudi do Ravanine spalnice. Tam pa je našel Sito, uničil Ravanin park, potem pa so ga ujeli a je vseeno pobegnil; zraven pa je še požgal Lanko, ker so mu na rep zavezali cunjo in jo prižgali.

V boju se je Hanuman izkazal kot pogumen vojščak. Njegova največja zasluga pa je bila to, da je odletel na Himalayo po trave s katerimi je Rami in Lakšmanu ozdravil smrtne rane. Rakšase so mu preprečevale let, toda on jih je vse premagal. Najprej je naletel na velikana Kalanemi, kateremu je Ravana ponudil pol kraljestva, če ubije opičjega kralja. Kalanemi je odletel pred Hanumanom in, ko je ta prispel do Himalaye ga je Kalanemi povabil na večerjo. Hanumana pa je neka apsarasa, katero je on osvobodil opozorila, kdo je pravzaprav njegov gostitelj. Zato je Hanuman zagrabil Kalanemija za nogo, ga zavihtel in nadaljeval iskanje za zdravilnimi travami; toda ni jih našel; namerno ga je zmedel Indra, kateri je bil na njega jezen. Ogorčeni Hanuman na koncu izruva celo goro in z njo odleti do Lanke. Letel je tako hitro, da je izzval vihar, Bharata pa misleč, da je takšna nevihta lahko samo delo zlega duha, odpel strelico ravno v trenutku, ko je bil Hanuman nad Ayodhyo. Hanuman je padel na zemljo, Bharata pa spozna zablodo, in mu ponudi, da ga na strelici odpne do same Lanke. Toda Hanuman je odbil to pomoč, nadaljeval pot in prispel do Lanke šele zvečer. Ko pa se je približal je videl, da Mesec vzhaja. Vedel je, da bodo s tem trave prenehale učinkovati, zato pogoltne Mesec in uspe pravočasno predati čarobno zdravilo svojemu gospodarju.

Hanuman je našel popolno zadovoljstvo v nesebičnosti in služenju svojemu gospodarju. Ko pa je bila vojna na Lanki končana se je vojska vrnila v Ayodhyo. Rama pa mu je ponudil, da mu da karkoli si želi. Hanuman pa je zaprosil, da naj živi toliko časa, dokler se bodo ljudje spominjali Raminih del; tako pa je on posredno dosegel nesmrtnost, ker spomin na Ramo ne bo nikoli ugasnil.

JAMBAVAN

Jambavan je bil kralj medvedov in poveljnik medvedje vojske, katera je pomagala Rami v boju proti Ravani. Tako, kot Hanuman je bil tudi on ustvarjen posebno za ta cilj, njegov oče pa je bil Višnu. Jambavan je moder svetovalec, zaradi njegovih zaslug pa ga je Rama obdaril z darilom, da mu ne more nihče nauditi razen njegovega očeta. Njega, da bo ubil Višnu, toda ne osebno, temveč v svoji inkarnaciji v naslednjem obdobju, v osebi Krišne.

Medtem, ko je Krišna vladal kot knez Dvarake se je eden od Yadauvov Satrajit posvetil tako strogi askezi v čast Surye, da mu je bog Sonca podaril čarobni dragulj Syamantako, kateri je vsak dan proizvedel po osem tovorov zlata, tistega, kateri pa ga je nosil je ščitil pred zlo usodo, divjimi živalmi, ognjem, plenilci in revščino. Toda ščitil je samo tistega nosilca dragulja, kateri je kreposten, pokvarjencu pa prinaša propad. Krišna je od Satrajita zahteval ta dragulj in ni skrival svoje jeze, ko ga je Satrajit odbil. Dragulj pa je čez nekaj časa izginil in vsesplošno mišljenje je bilo, da ga je Krišna ukradel. Pravzaprav pa se je zgodilo čisto nekaj drugega. Satrajitov brat Prasena je nekega dne odšel na lov, na sebi pa je nosil dragulj; ker pa je bil pregrešen je postal žrtev nekega leva, kateri ga je ubil in odnesel Syamanatako. Toda v eni od votlin v tem istem gozdu pa je živel Jambavan, kateri je ta dragulj opazil, zato je leva ubil in si prisvojil Syamantako.

Takrat pa je Krišna gnan z obtožbami, da je tat in morilec Prasene odšel, da bi našel pravega tatu, da bi dokazal svojo nedolžnost. S časom je našel sled in prišel do Jambavanove votline. Zapustil je svoje

spremstvo, odšel v votlino in poklical medvedjega kralja, naj preda dragulj. Jambavan je to odbil in med njima se je vnel spopad. Krišnino spremstvo pa se je misleč, da je Krišna umrl vrnilo čez sedem dni nazaj v Dvarko.

Toda boj je trajal še štirinajst dni in Krišna je končno uspel Jambavana smrtno raniti. Zavedajoč se, da umira je Jambavan spoznal, da njegov nasprotnik ni nihče drug, kot Višnu, oče in ljubljeni gospodar, iz prejšnjega obdobja. Zato zaprosi za oprostitev in Krišni preda dragulj in mu ponudi še roko svoje hčere Jambavati, katera je postala ena od glavnih Krišninih žena. Jambavan pa je umrl slaveč Višnuovo ime.

Dragulj je bil vrnjen Satrajitu, kateri pa je Krišni v znak priznanja zaradi časti dal svojo hčer Satyabhano za ženo. Zatem pa je bil Satrayit utrujen in dragulj je bil ponovno ukraden. Sedaj Balarama in Krišna odideta za kradljivcem, ta pa je do tedaj dal dragulj Krišninemu stricu Akruri in, ko je Krišna lopova ubil zopet ni našel dragulja. Zatem pa Balarama obtoži Krišno, da je on sam ukradel dragulj, to pa je izzvalo resen prepir. Kasneje pa je Akrura priznal, da je dragulj pri njem, in tako so Krišna, Balarama in Satyabhana postali sorodniki, dragulj pa je končno prepuščen Akruri.

SUGRIVA

Sugriva je opičji kralj, sin Surye in njega je Rama zaprosil za pomoč v boju proti Ravani. Toda Sugrivo je bil s prestola vrgel njegov

pretkani brat Bali. Zato je Rama najprej pomagal Sugrivi, da je ponovno prišel do prestola, tako da je ubil samozvanca. Ko pa je ponovno zavladal svojemu kraljestvu je Sugriva najprej leto dni slavil, takoj, ko pa ga je Rama opomnil na obljubo se je posvetil Ramovemu cilju.

V boju na Lanki pa je Sugriva Ravani vrgel z glave krono, malo pa je manjkalo, da ga ni ubil Kumbhakarna, kateri ga je stisnil, potem pa ga je hotel pojesti. Toda Sugriva je nenadoma ugriznil Kumbhakarno za stegno in zbežal. Zatem pa je v boju pobil še številne Ravanove generale. V vsesplošnem veselju v Ayodhi je bil tudi Sugriva, toda on ni bil nagrajen z nikakršnim posebnim darilom, ker je bilo dovolj že to, da je dobil nazaj svoje kraljestvo.

BALI

Bali je po materi, opičji kraljici brat Sugrive, njegov oče pa je bil Indra in je razpolagal z večjimi močmi, kot Sugriva. Kot veliki mučitelj je Bali dobil v dar, da lahko tistemu v katerega usmeri svoj pogled odvzame polovico svoje moči. Nekoč pa je pokosil Ravano celo brez te moči. Ravana je bil obnorel modrec Narada. Ko je Narada nekoč obiskal Lanko je Ravana predenj porinil stol namesto, da bi mu ponudil, da se usede. Da pa bi Ravana kaznoval za to njegovo nevljudnost se ga je Narada odločil izročiti na milost in nemilost Baliju. Najprej je Ravani laskal, kako je najmočnejši od bogov in, da bo zato Narada spoštoval samo njega na Lanki. Tako pa je demona zavedel na previsoko mišljenje o sebi. Potem je Narada Ravani

omenil, kako se je Bali hvalil, da lahko Ravano obvlada z eno roko. Tako, kot je računal je Ravana takoj hotel obračunati z Balijem. Našel ga je velikega kot goro pri obrednem umivanju na obali oceana. Stopil mu je za hrbet in ga zagrabi za rep. Toda Bali se ni niti obrnil in prekinil umivanje, temveč je samo z repom zagrabil Ravano okrog obeh rok. Ravana se je poskušal osvoboditi vlekoč njegov rep in se opiral na njegov hrbet, toda Bali je samo zavil rep okrog Ravaninih desetih glav in okrog nog in odšel na obhod zahodnega, vzhodnega in severnega oceana držoč Ravano celih dvajset let. Na koncu pa se je Ravana osvobodil samo zahvaljujoč Balijevi velikodušnosti.

Rama pa je Balija ubil z zvijačnostjo. Sugrivo je napotil na spopad s svojim polbratom on pa se je skrila za nekim drevesom. Ko pa je Bali vso svojo pozornost usmeril na Sugriva je Rama lahko zadržal svojo moč in ga ubil s strelco. Bali je ugovarjal zaradi nečastnega boja in podtikanja, toda Rama mu je pojasnil, da je bila to njegova usoda tako umreti. Bali je sprejemajoč to usodo umrl slaveč Višnua in priporočajoč svojemu sinu Angadi naj se skupaj z Ramo bori proti Ravani.

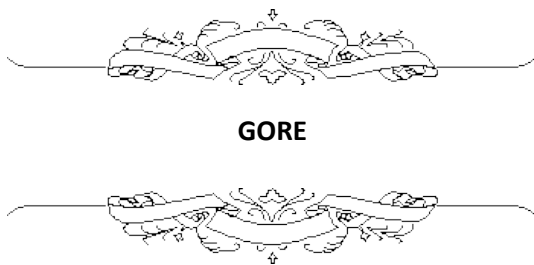
NAGE

Nage so rod Kač, otroci Kadru, glavne žene modreca Kasyape. One so paznice spodnjega sveta Patale, kjer so zadrževale Vinato v suženjstvu. Večinoma jih smatrajo za demone, nekatere pa so vseeno dosegle nesmrtnost z lizanjem nekaj kapljic amrite, katere so kapnile na travo, ko je Garuda prišel osvoboditi svojo mater Vinato. Te kače

so v Patali močne vladarice. Nekatere imajo po pet ali sedem glav in nosijo dragulje s katerimi osvetljujejo temo spodnjega sveta. Nage so tudi lastnice najlepših draguljev treh svetov.

Nage se večinoma smatrajo za utelešenje zla, toda nekatere od njih so vseeno spoštovane, ker so dosegle krepost zahvaljujoč svoji zvezi z bogom. Tako je Šeša, kralj Nag, Višnuov večni spremljevalec, služi mu kot splav na katerem leži Višnu takrat, ko pluje po kozmičnih vodah v zori stvarjenja. Šeša je prav tako poznana, kot Ananta, simbol večnosti, posebno takrat, ko drži v ustih lastni rep in kot pravijo drži nebesa. Vasuki, kateri pa je služil, kot vrv v času pinjenja oceana mleka je izbruhal strup, kateri je bil v njem in se je tako očistil. Njega pa nosi Šiva, kot venec in on pomaga Šivi v zatiranju demonov.

Gore zavzemajo pomembno mesto v indijski mitologiji, kot simbol moči, kadar določeni bogovi v jezi tako zrastejo, da so kot gore in kot simbol neznosne teže, ko jih bogovi in demoni mečejo in z njimi streljajo. Nekatere od njih pa so sama po sebi božanstva. Od teh pa je najbolj pomemben venec Himalaje na, katere vrhu so vsa nebesa.

Največja gora v verigi Himalaje pa je Meru, katera s svojim vrhom drži Brahmovo nebo. Meru je "stičišče" treh svetov in okrog nje se vrte vsa nebeška telesa. Nekoč je Vindhya boginja gora, katera tvori severno mejo Himalaje Dekana postala ljubosumna na Himalayo zaradi moči utelešenih v Himavanu. Zato je Vindhya zahtevala od

Sonca naj se vrti okrog nje tako, kot se vrti okrog gore Meru. Surya je to zavrnil nakar je Vindhya začela rasti, da bi se dvignila nad Himavanom in ga tako skrila pred Soncem, Zatem pa so bogovi poklicali modreca Agastya, kateri je bil Vindhya učitelj, in od njega zahtevali, da posreduje s svojim vplivom. Agastya je Vindhya poklical naj se nagne, da bi on lažje odpotoval na jug in se potem vrnil. Vindhya ga je poslušala in Agastya je šel preko njenega sklonjenega hrbtna; toda Agastya se ni več vrnil in zato je Vindhya še danes sklonjena. Ko pa so bogovi želeli, da se Sati ponovno rodi je Himavan prevzel podobo človeka in postal najprej oče Gange, potem pa še Parvati. Njegova žena pa se imenuje Mene.

Mandara je spoštovana gora v verigi Himalaje; samo njo so smatrali za dovolj močno, da bi bila lahko uporabna, kot kuhalnica za pinjenje ocena mleka. Mandara pa je postala dom Durge. Gora Kailasa dom Šive pa se omenja v enem od preprirov med Indro in Karttikeyo, okrog tega, kdo je močnejši. Da bi se spor razrešil sta tekmovala okrog gore Kailase in čeprav je Karttikeya zmagal mu Indra tega ni hotel priznati. Zato sta se obrnila na Kailaso naj ona presodi, gora pa je razsodila v prid Indre, da bi ga s tem pridobila. Zaradi te nepravilnosti je Karttikeya na goro zavihtel kopje jo razpolovil in tako se je ustvaril prelaz Krauncha. V eni izmed zgodb pa se omenja, kako je Indra kaznoval gore zaradi njihove trmoglave neodvisnosti tako, da jim je odvzel krila.

REKE

Ganga, starejša hči Himavana in Mene je bila sveta reka, katera trikrat obviije Brahmovo mesto na vrhu gore Meru. Bila je poročena z bogovi in ostala na nebu vse dokler jo s svojim trudom ni na Zemljo pripeljal Bhagiratha, vnuk Sagare, kralja Ayodhye.

Sagara je bil potomec sončnega rodu, toda njegova moč mu ni nudila nobenega zadovoljstva, ker ni imel sinov. Zato je zadovoljil modreca Aurvo, kateri mu je obljubil, da bo ena od njegovih žena dobila enega sina, druga žena pa 60.000 sinov. Kesini, Vidarbhina hči se je odločila, da bo imela enega sina, kateri se bo imenoval Asamanjas, Sumati pa je dobila 60.000 sinov, kateri so se razvili iz buče katero je ona rodila. Asamanjas je odrastel in postal nemoralen mladenič, zato ga je oče zapustil. Toda niti ostali sinovi niso bili nič boljši; Zato so bogovi zaradi njihovega vedenja potožili Višnuu in modrecu Kapili. Zaradi tega se je Višnu pripravil, da bo kaznoval Sagaro in njegove sinove.

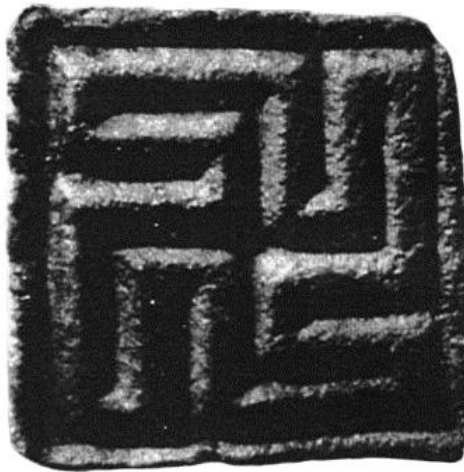
Sagara se je odločil izvršiti obred žrtvovanja konja v čast univerzalne oblasti, nameraval pa je zrušiti Indro. Toda Indra se je spremenil v demona in je konja odpeljal v spodnji svet. Sagarinih 60.000 sinov pa je dobilo nalogo paziti konja, in ker jim ga ni uspelo dobro paziti jim je oče ukazal, naj ga najdejo. Oni pa so začeli kopati globoko v zemljo. Vsak od njih je skopal eno morsko miljo globoko, tako so prodrli 60.000 morskih milj globoko, konja pa vseeno niso našli. Vrtajoč še naprej so prišli do središča zemlje in odkrili, da jo podpirajo sloni. Na koncu pa so vendarle prišli do Patale in našli

konja, kako se pase pri puščavniškem prebivališču Kapile. Medtem pa se je Zemlja zaradi velikanskega kraterja katerega so skopali potožila svojemu možu Višnuu, nejevoljen še zaradi njihovih prejšnjih slabih del in zaradi njihove nakane, da bi Kapila obtožili za krajo konja - in ga tako zmotili pri meditiranju - je Višnu s svojim svetim ognjevitim pogledom vse skupaj požgal.

Sagara je sedaj poslal vnuka Ansumana sina Asamanjasa, da povpraša kje je tistih 60.000 sinov in kaj se jim je zgodilo. Ansuman pride v Patalo in se ponižno približa Kapili in ga povprašal, če kaj ve o njegovih stricih. Kapili pa je bila Ansumanova skromnost všeč, zato mu je povedal, kaj je bilo, potem pa mu pove, da bodo njihovi strici ponovno oživel, če do tja pripelje vodo svete Gange, da sestopi na Zemljo in steče preko njihovega pepela v Patali. Kapila pa je dovolil tudi, da odpelje konja in žrtvovanje je bilo opravljeno.

Sagara je vladal še 30.000 let in se je ves čas trudil, da bi Gango pripeljal z neba, toda brez uspeha. Zatem pa ga je na prestolu nasledil Ansuman, kateri je to poskušal še naprej, toda zaman. Več sreče pri tem pa ni imel niti njegov sin Dilipa. Za Dilipo pa je kraljeval njegov sin Bhagiratha, kateri je bil velik asket in kateri se je zahvaljujoč izrednemu mučenju priljubil Brahmi, kateri je ukazal Gangi naj se spusti na Zemljo.

Gangi pa je bilo zoprno zapustiti nebo, tako, da so bogovi spoznali, da se bo ona zrušila z vso svojo močjo. Brahma je na to opozoril Bhagiratho in ga napotil naj se priljubi Šivu, kateri mu bo pri tem spustu pomagal. Tako se je Bhagiratha posvetil novemu mučenju in Šiva se je strinjal, da bo moč Ganginega padca razbil na gori Kailasi s tem, da ji bo nastavil svoje skuštrane lase. Ganga pa ga je kljub svojemu besu in želji, da pogoltne svet potegnila v Patalo, vstopila je v Šivine lase in se zmedla in po izstopu iz njegovih las je izšla v sedmih potokih.

Svastika, simbol blagostanja, kateri prinaša srečo in s katero se kraki lahko obrnejo v katerokoli stran. Hinduizem je ta simbol povezal s Soncem pa tudi z Ganešo, izvidnikom na katerega liku se poti teh dveh simbolov križata.

Eden od teh svetih tokov pa je sveta reka Ganges, takšna, kakršno poznamo. Ta tok pa je Bhagiratha v svojem vozu popeljal v spodnji svet. Na tej poti pa je Bhagiratha slučajno popeljal skozi vrt modreca Jahnuja in ga poplaval, modrec pa je v jezi to vodo popil. Ker pa se mu je Bhagiratha zasmilil je Jahnu Gango spustil iz svojega ušesa. Zatem pa se je Ganga potopila v krater katerega je izkopal 60.000 sinov Sagare in tako ustvarila ocean (Sagaro). Zatem pa je prodrla v Patalo, kjer je s svojimi vodami prepojila pepel Sagarinih sinov in jih tako prečistila in jim omogočila, da bi bili sprejeti v Svargo.

Odkar pa je Ganga stekla z neba na Zemljo in ocean ter Patalo ona napaja vse tri svetove. V kasnejših mitih pa se trdi, da je njen izvor v Višnuovem nožnem palcu. In čeprav se vseh sedem svetih rek smatra za tokove prvobitne Gange, se manj pomembnim od njih pripisuje drugačen nastanek. Tako je Jamuna (Yamuna) poistovetena z Yami - sestro dvojčka Yame in hčerko Surye in Saranye. O nastanku Sarasvati pa obstaja več verzij. Drugače pa je od ostalih svetih rek najbolj poznana Sutudri, to je Sutlej.

Ganga je bila nekaj časa žena Višnua, potem pa, ker se je odločil da ima dovolj eno ženo, njo dal Šivi. Ona je tudi mati Šivinega sina Karttikeye. Imela pa je tudi enega sina po Agniju, kateremu je dala čisto zlato. Poleg tega je poročena z Zemeljskim kraljem Santanuom, ker je Vasuom obljubila, da jim bo ob njihovem rojstvu mati, ker so bili prekleti, da se morajo roditi, ter, da jih bo takoj po rojstvu povrnila v posmrtno življenje. Kot nagrado za to uslugo pa ji je vsak Vasu moral obljubiti, da bo na njenega zadnjega sina prenesel 1/8 SVOJE MOČI. Tako je ona vsakega od njih, ko se je rodil takoj ubila. Njen mož Santanu pa drugače že starec je bil zaradi njenih postopkov zaprepaden in zato ji je preprečil, da bi ubila osmega in zadnjega sina, kateri postane Bhišma, eden od junakov Mahabharate. Po smrti pa je Bhišma ponovno zavzel svoje mesto Vasuov.

SVETE STOJEČE VODE

Številne stoječe vode se smatrajo za svete, ker v vsaki od njih vlada posebno božanstvo ali nimfa (apsara). Ta božanstva delijo darove, nudijo navdih in darujejo modrost svojim vernikom. V glavnem pa so ta božanstva vezana samo na vodo, kjer prebivajo, obstajajo pa tudi take, katere so prikazani velikih bogov, na primer Sarasvati, katera je bila prvotno boginja vode in Višnua. Takšna božanstva so večinoma dobrohotna; apsarase, gandeivate in yakše pa so verjetno predarijskega domorodskega porekla in ljudstvo jim je bilo privrženo že iz davnine. Pravo cesarstvo zlih duhov pa je veliki ocean, kjer jih nadzira Varuna.

SOVRAŽNIKI BOGOV

Asure so bile najprej bogovi, med katerimi so se nahajale takšne močne osebnosti, kot je Varuna (tisti, ki ne pije). Toda zaradi prevlade dev, arijskih bogov so bile asure večinoma degradirane (ne pa tudi Varuna) in so postali demoni. Pregnani so z nebes v spodnji svet za katerega se smatra, da leži pod oceanom. Zamenjava karakterja jim ni

zmanjšala moči; ena od specifičnih lastnosti indijske mitologije je v tem, da imajo demoni in bogovi enake moči in so v neprestanem boju okrog prevlade nad vsemi tremi svetovi. V hinduistični mitologiji pa bogovi niso vedno sposobni, da zadržijo oblast nad nebesi. Svojo navidezno moč dolgujejo predvsem svoji izključni pravici do amrite in sploh na žrtve katere jim darujejo ljudje. Demoni ves čas čakajo na priložnost, da bi bogovom ukradli amrito, toda bogovi so z njo okrepljeni in so v večni pripravljenosti, da jih v tem boju odbijejo. Bogovi pa se ves čas poslužujejo trikov, da bi ohranili amrito. Demoni pa v kasnejšem obdobju z asketskim mučenjem dosežejo veliko moč in lahko s to močjo velike bogove, posebno Brahma prisilijo na popuščanje. Številni od njih so bili zelo učeni teologi in sposobni, da po tej poti dosežejo darove; potem pa jih bogovi ponovno prelističijo s podtikanji ali pa z lastnimi asketskimi dejanji ali skrivnimi molitvami ali s čem podobnim.

V začetku so asure, katere se še niso smatrali za bogove sodelovale v žrtvenih obredih. Da bi dosegli prevlado so si deve lahko s prividi pričarale molitev brez besed; asure pa tega niso znale in so zato postale razmeroma šibke. Bogovom je tako postala molitev orožje proti asuram, kateri tega niso mogli razumeti. Še več, asure so slabile še same sebe jemajoč žrtvene daritve in bašeč jih sebi v usta, medtem, ko so deve hranile druga drugo in tako dosegali večjo moralno moč. Asuram ni bilo dovoljeno piti some ali amrite po pinjenju oceana mleka. Tako oni, kot bogovi so oslabeli, ker se amrita in druge dragocenosti niso pojavile v enem od periodičnega stvarjenja vesolja. Deve so ocenile, da jim morajo asure pomagati pri pinjenju oceana, zato so asure nagovorili na sodelovanje s ponudbo, da bodo dobili enak delež amrite. Z druge strani pa deve za nobeno ceno niso smele držati obljube, ker bi asure, če bi pile amrito postale močnejše od dev. Zato jim je Višnu obljubil, da bo takšno nesrečo preprečil.

Kljub svojim sumom in dvomom pa so asure vseeno pristale na ta predlog in so devam pomagali izruvat goro Mandaro, da bi jim

služila, kot kuhalnica. Zatem pa so zbrali nekatere čarobne trave in jih spustili v ocean, potem pa so našli kačo Vasukija in ga pripeljali, da bi jim služil, kot vrv za vrtenje palice. Vasukija so zavili okrog gore in ga vrteli sem ter tja, da so s tem vrteli velikansko kuhalnico. Višnu pa je odredil, da naj deve držijo glavo, asure pa rep, toda takšen razpored se je asuram zdel sumljiv, zato so zahtevali, da bodo oni pri glavi. Višnu pa je predvidel prav to, kar je tudi hotel; ob pinjenju oceana pa je Vasukin dah postajal vse toplejši in asure so se začele dušiti, medtem, ko je deve pri repu hladil oceanski vetrič. Šiva je moral odhiteti do glave Vasukija, da bi s svojimi usti ujel strup, katerega je izbruhala Vasuki. Takrat pa je Šivov vrat pomodrel; Vasuki pa se je očistil in kasneje ga je Šiva nosil kot venec. S pinjenjem oceana mleka pa je gora Meru začela toniti v tla, Višnu pa je prevzel avatar želve in se potopil na dno oceana in s svojim hrbtom podprl kuhalnico.

Potem pa so ena za drugo na površino prihajale dragocenosti. Takoj, ko se je katera od dragocenosti pojavila so jo takoj zahtevali ali deve ali pa ršiji in jim je bila dodeljena. Asure pa je zanimala samo amrita. Na koncu se je pojavila tudi amrita v kupi katero je nosil Dhanvatari, videc bogov. Deve in asure so takoj spustili vrv za pinjenje oceana in pohiteli tja, da bi se dokopali do amrite. Asure so prišle prve in z njo zbežale. Zatem pa so se začele prepirati, kdo izmed njih bo začel prvi piti. Medtem pa, ko so se prepirali med seboj se med njimi pojavi najlepša devica, kar so jih kdaj videli. Takoj so pozabili na amrito in so zrli samo še njo. Ker pa se je vsem tako sladko in izivalno smehljala so se spomnili na amrito, zatem pa so se zagledali v njo. Zatem pa eni od asur pride na misel, naj Mohini (čudovita lepotica) odloči, kako naj se razdeli amrito, ostali pa so se strinjali. Mohini pa jim je zvito odvrnila, da se čudi, ker so tako pomembno odločitev pripravljene zaupati ženi; izzivalen odgovor pa je amrite popolnoma navdušil in prepričal, da devici lahko zaupajo. In oni so ji obljubili, da se bodo brezpogojno držali njene odločitve.

Mohini pa jim pozneje objasni, da imajo tudi deve pravico do amrite, ker so vložili enak delež kot asure. Prisiljeni s svojo obljubo so

asure ta predlog sprejele in Mohini je poklicala deve in jih razvrstila nasproti asuram. Zatem pa je šla ob vrsti dev in dajajoč vsakemu od njih po en požirek amrite. Ko pa pride so konca vrste naenkrat izgine, z njo pa tudi vrč z amrito. Mohini pa ni bila nihče drug, kot sam Višnu v podobi device!

Med devami in prevaranimi asurami se je takoj vnel spopad. Toda deve so bile okrepljene z amrito, zato so zlahka premagale jezne sovražnike, kateri so od takrat ožigosani kot demoni.

Od tega časa naprej pa demonom ni bil nikoli več dovoljen dostop do izvora amrite. Demoni - kače - Nage so polizale nekaj kapljic amrite, katere je v Patali zлил Indra, ko je vzel amrito Nagam, katero jim je prinesel Garuda, pa še s tem se je okoristilo samo nekaj kač. Na splošno so kače lahko prišle do amrite samo tako, da so oprezale pri vsakem prinosu žrtev čakajoč, da se bo nekdo nekje pregrešil v strogem ritualu ali pa omogočil takšno napako. Če pa se je takšna napaka zgodila si bedni demoni lahko prilastijo žrtevno amrito, toda ta njih nebi okrepila tako, kot bogove, ker v njej nebi bilo toliko moči, katera bi bila v njej, če bi bil prinos žrtve opravljen pravilno. Zato je vpletanje demonov bolj negativne narave, da bogove oropajo hrane.

In čeprav demoni dosegajo moč z mučenjem in so redno poraževali bogove, so jih tudi bogovi enako redno premagovali, ker bi demonom stopilo v glavo univerzalno vladanje in bi postali nepredvidni. Polna moč demonov prihaja do izraza šele na koncu vsakega obdobja v vsesplošnem uničenju. Ta moč je simbolizirana s podmorskim ognjem v Patali, kjer je hranjen z vodo. Ogenj je ustvarjen iz bedra modreca Aurve, kateri je bil s svojim mučenjem dosegel tolikšno moč, da so se ga bogovi bali. Ocean v katerem pa so živeli demoni pa je pravzaprav delo Aurve, ker je on preprečil Sagarino mambo, da bi se žrtvovala na pogrebni grmadi svojega moža, ko je bila noseča s Sagaro (Oceanom). Ogenj, katerega je bil potem ustvaril iz svojega bedra je takoj, ko se je rodil hotel požreti vse tri svetove in to delo je tudi začel. Toda vmešal se je Brahma, da bi rešil

svojo kreacijo in mu v ognju določil primerno bivališče v vodah iz katerih se je on sam dvignil. Na koncu pa bo ogenj uničil vse, tudi bogove.

Razen tistih, ki kvarijo žrtvovanja obstajajo tudi druge vrste asur. Tako so Daitye in Danave otroci, katere so rodila Diti in Danu z modrecem Kasyapo; to so oceanski demoni, katere je Indra pregnal v podvodno kraljestvo Patale in Varuna zadolžil naj bdi nad njimi, s tem pa se je znebil tudi svojega tekmeca. Hiranyakasipu in Hiranyakša sta bila poznana daitya v dveh Višnuovih inkarnacijah. Daitye in Danave so velikani in žene kateri nosijo dragulje velike kot gorske skale.

Drugi prebivalci Patale in demoni - kače - Nage, prav tako Kasyapini otroci (rodila jih je Kadru) od katerih so nekateri spoštovani - kot bogovi pa so večinoma poosebljenje zla. Njihovo telo je do pasu človeško, končuje pa se s kačjim repom. Tak demon - kača je čudežna kobra Kaliya, katera je živela v reki Jamuni in terorizirala pastirčke, dokler je ni ukrotil Krišna. Nagine (ženske Nage) so včasih podobne nimfam in zato se smrtniki vanje zaljubijo.

Potem pa obstajajo tudi demoni ljudožerci. Tak je tudi Baka, kateri je dal obljubo, da ne bo pojedel vsega prebivalstva mest okrog njegovega prebivališča, zato pa je zahteval davek - veliko vozov zelenjave in riža, ter po enega človeka na dan. Ob eni izmed takih priložnosti pa se je Bhima sin Vayua in velik sovražnik in zatiralec asur in poznan jedec ponudil, da bo odšel kot človeška žrtev. Potem pa je postal lačen in je pojedel vso zelenjavo, ko pa je končal se je pojavil Baka. Kljub Bakinemu žilavemu odporu mu je Bhima stolkel vse zobe in ga dotokel z udarcem gorjače. Bhima je bil v boju z asurami tako uspešen, da so mu oni morali obljubiti, da ne bodo več šikanirali človeškega rodu.

Asure pa lahko privzamejo podobo kakršnokoli si žele, to pa so pokazale tudi v svojih napadih na Krišno pod varstvom demonskega kralja Kamse. Eden od takih demonov je bil konj - demon Kesin, prav

tako Indrin nasprotnik. Ko je Kesin popeljal moči asur nad bogove je ciljalo Indro z velikanskim kijem, zatem pa še z velikansko skalo razbijal izstrelke s svojo čarobno strelo in tako asure pognal v beg.

Nekateri Daitye pa imajo posebne moči; svoje prebivališče lahko postavijo kamorkoli si želijo. Njihovo glavno mesto je Hiranyapura, katera je včasih nameščena pod oceanom v drugih zgodbah pa prestopa meje katere mu je določil Indra in se seli pod zemljo ali pa leti po zraku.

Ketu in Rahu poznana, kot Savarbhanu pa sta po koncu pinjenja oceana dosegla posebne lastnosti. Ko je Mohini stopala ob vrsti dev in jim dajala amrito se je eden od asur neki Daitya s štirimi rokami in repom vrnil med Suryo in Candro in sprejel obrok amrite, Surya in Candra pa sta odkrila prevaro in se obrnila na Višnu, kateri je asuro takoj razsekal s svojim diskom. Toda amrita je delovala in oba dela sta ostala živa, glava je postala Rahu, trup pa Ketu. Kot nesmrtnika pa sta onadva zavzela mesto v zvezdni atmosferi. Predstavljena sta, kot zmajev rep Ketu pomikajoč se preko neba v vozu vpreženem z osmimi hitrimi rjavci, Rahu pa, kot zmajeve glava pa se vozi v vozu v katerega je vpreženo osem vrancev. V Rahuu ni nikoli splahnelo sovraštvo do Sonca in Meseca, zato ju razprtih ust ves čas preganja po nebu; včasih ju ujame in ju uspe pogoltniti in tako izzove pomračitve.

SOVRAŽNIKI ČLOVEŠKEGA RODU

Tako rakšase, kot tudi asure predstavljajo sile zla; toda za razliko od asur se oni ne omejujejo na kozmični boj z bogovi; temveč vedno

znova napadajo ljudi. Rakšase so prav tako potomci modreca Kasyape po njegovi ženi Khasi, eni od Dakšinih hčera. Trdi se, da so vzniknili iz Brahminega stopala in, da imajo nalogo, da pazijo vode. Po nekem drugem verovanju pa so oni potomci modreca Pulastye, tako kot njihov vodja Ravana.

Rakšase so grotesknega videza, številni pa so podobni velikim kupom groznega videza, kot je poročal Hanuman, kateri jih je vohunil v njihovem taboru v času bitke na Lanki. Toda, da bi prikrili svojo spačenost večkrat spreminjajo svojo podobo, posebno še njihove žene, katere včasih uspejo začarati in prevarati smrtnike in tako postajajo hišne boginje. Drugače brez maske pa so grozne grdobe. Nekateri so palčkasti, drugi kot grahovo steblo, eni debeli, drugi suhi; nekateri imajo predolge roke, drugi imajo samo eno oko ali eno uho; nekateri pa imajo prevelik trebuh, drugi krive noge, obstajajo pa tudi taki z eno tremi ali štirimi nogami; nekateri pa imajo glavo kače, drugi oslovsko, konjsko ali slonovsko glavo.

Prav tako, kot se razlikujejo po videzu tako različne pa so tudi njihove funkcije. Tu so tudi satirski scalci ali bližnji sorodniki darbe, kateri hodijo po grobiščih in jedo mrtvece. Obstajajo pa tudi paniji - zračni demoni, kateri zavajajo na nepremišljena dela in spodbujajo nezaupanje in zaradi njihove podlosti jih Indra sovraži. Potem pa so tu še črni dasyuji - istoveteni z dravidsko populacijo, katero so arijci porazili, pa tudi z demoni suše, kateri so z Vritro zasušnili oblake-krave. Potem pa so tu še vartike, demoni zle usode, potem še grahe zli duhovi, kateri se večkrat javljajo okrog boga vojne Karttikeye in kateri ljudem obsedajo duše in jih naganjajo na to, da napadajo svete ljudi. Eden takih demonov je skuhal svojega mlajšega brata in ga punudil svetemu možu za obed. Ko pa ga je le ta pojedel je demon poklical svojega brata. Oživel pa je tako, da je svetega moža razneslo in s tem ga je ubil. Bhute so Šivini spremljevalci v času njihovega pohoda grobišč. Oni so otroci Besa in oživljajo mrtvece in jedo človeško meso.

Vodja rakšas pa je najbolj poznan v inkarnaciji Ravane, pojavlja pa se tudi v drugih podobah, kot je Sisupala in Hiranyakasipu. Ravana vnuk Pulastye je bil najhujši od vseh demonov, kršitelj vseh zakonov in oskrunitelj tujih žena. Imel pa je dest glav in dvajset rok, oči bakrene barve in srpaste zobe kot mladi Mesec. Visok in širok kot gora je zaobjemal s svojimi odprtimi čeljustmi, kot bog smrti. Njegova zla dela so bila tako grozna, da sta se Sonce in Mesec ustavila na svoji poti, od groze pa Sonce ni več grelo in veter ni več pihal in ocean se ni valovil. Imel pa je tako veliko fizično moč, da je lomil vrhove gora in vzburkal morja; pa tudi po duhu je bil enako močan, ker je bil po očetu brahman in je njegova moč izvirala iz asketizma in učenosti. Imel pa je številne spopade z bogovi, kateri so ga ranjevali s svojim orožjem. Indra s strelo, Airavata z oklji, Višnu z diskom, tako, da je bilo njegovo telo iznakaženo in odvratno (to pa so bile kraljevske lastnosti).

Ravana je iz palače na Lanki pregnal svojega polbrata Kubero in mu odvzel njegov čudežni voz Pušpako. Zatem pa je vladal v blesku in nadaljeval s svojimi zlemi deli. Prelisičil pa ga je opičji kralj Bali. Kljub temu, da je bil Balijev ujetnik, Ravana ni upošteval njegovega opozorila naj pazi kaj dela. Takoj, ko se je vrnil se je posvetil novemu boju z bogovi. Zahvaljujoč eni od svojih kletev, katera je bila bogovom v oviro je osvojil ne samo nebeškega cesarstva, temveč tudi same bogove spremenil v sužnje, tako, da so vsi: Brahma, Višnu in Šiva morali v njegovi hiši opravljati najsramotojša dela. Bogovi se potem suženjstva osvobodijo, toda ne bodo takoj premagali Ravane, temveč pride čas, ko ga za vse to končno kaznuje Višnu v svojem avatarju Rame.

Čuteč, da se trenutku odplačila dolga približuje si je Ravana poskušal zagotoviti nesmrtnost. Njegova mati Nikaša je bila čistilka Šiva in je oboževala linga. Nekega dne ji je Indra tega linga ukradel in Nikaša ga je hotela odvrniti s strogim postom. Ravana ji je rekel naj se ne muči tako hudo, ker bo on odšel k Šivi in ji prinesel Atmalinga (pravega linga). Tako on odide na Kailaso in se posveti strogemu

mučenju. Najprej je na eni od svojih glav preživel v sredini ognja tisoč let; ko se je to obdobje končalo pa je to glavo odsekal in jo vrgel v ogenj. Zatem je na drugi glavi preživel tisoč let, potem pa je odsekal tudi to. Tako je nadaljeval z vsako od svojih glav, toda ravno, ko je hotel odsekati zadnjo glavo se je pojavil Šiva in ga vprašal naj mu pove, kakšen dar si želi.

Ravana zaprosi za tri darila: da bi postal nesmrten, da se poroči z lepoticco, kot je Parvati in, da dobi Atmalingo. Atmalingo in nesmrtnost je dobil takoj s pogojem, da ju ne bo uporabil proti Šivi. Kar pa se tiče žene Šiva ni vedel za ženo, katera bi bila po lepoti enaka Parvati. Zatem pa Ravana zagrozi, da se bo ponovno posvetil mučenju, Šiva pa v strahu pred tem, da nebi zaradi prevelike vročine katero ustvarjajo mučenja zagorel svet, ni imel druge izbire, kot da mu prepusti svojo ženo.

Medtem, ko se je Ravana pripravljaj na vrnitev na Lanko ga je modrec Narada prepričal, da ga je Šiva prevaral, ker on pravzaprav nima moči, da bi mu dodelil nesmrtnost. Besen zaradi tega je Ravana odlomil vrh gore Kailase in ga vrgel; s tem pa je škodil Šivi, ker je bil tam njegov dom in tako kršeč pogoj je izgubil dar nesmrtnosti.

Imel pa je še Parvati in Atmalingo; in odide tako noseč Parvati na hrbtu; Parvati pa je poklicala Višnua naj jo reši in on se je pojavil spremenjen v starca, kateri je vprašal kam odhaja s to staro čarovnico na hrbtu. Ravana

pa odvrne, da to ni čarovnica temveč najlepša boginja kar jih obstaja. Toda brahman je vztrajal pri svojem in poklical Ravano naj se prepriča na lastne oči. Parvati pa se je hitro spremenila v staro baburo, in, ko to vidi Ravana jo takoj vrže s sebe in nadaljuje pot proti jugu samo z Atmalingo.

Gospodar zveri. Božanstvo s tremi obrazi in rogovi bika, s karakteristikami predvedskih božanstev, kasneje pa za Šivo; sedi v jogijskem položaju, obkrožen z motivi gazel, slona, tigra, nosoroga in bivola. Razen podobnosti s Šivo, z okrasjem na glavi spominja na Buddho, ko je pripovedoval v parku Jelena

Kmalu za tem pa je Ravana začutil potrebo po tem da se olajša, spominjal pa se je opozorila Šive, naj Atmalinga ne spušča na tla, zato pogleda, če je v bližini kdo, ki bi mu ga držal. Prvega je zagledal Ganešo, kateri je bil spremenjen v pastirja; Ravana mu preda Atmalinga z opozorilom, da ga ne sme spustiti na tla, poleg tega pa mu je še rekel, da se bo vrnil najkasneje čez eno uro. Toda Ravana se ni pravočasno vrnil, pastir pa je moral spustiti Atmalinga, toda to nebi bilo pošteno, zato je Atmalinga trdno zalepil na tla in ga Ravana, ko se je vrnil ni mogel niti premakniti. Atmalinga je začel počasi toniti vse globlje. Ravana ga je poskušal izpuliti, toda na koncu so se videla le še kravja ušesa, katera se še danes lahko vidijo na zgodni obali Indije.

Pretrpljeno ponižanje pa je v Ravani spodbudilo nove zločine, toda na koncu s svojimi zločini izzove Višnuovo inkarnacijo v podobi Rame s tem pa tudi svoj poraz.

Kumbhakarna je bil brat Ravane - velikan velik kot gora z dahom kot nevihtni veter z glasom groma. Tudi on se je kot Ravana posvetil mučenju, da bi dosegel nesmrtnost; toda bil je pazljivejši, kot brat, zato je od Brahme zahteval naj mu dodeli nesmrtnost brez kakršnihkoli pogojev. Brahma je nekajkrat odbil njegovo zahtevo, potem pa je na koncu s pomočjo Sarasvati velikanu zapletel jezik, tako, da je naslednjič namesto večnega življenja zahteval večno spanje. Brahma je njegovi zahtevi takoj zadostil, toda to je kasneje ublažil s tem, da se je Kumbhakarna zbudil vsakih šest mesecev. Medtem pa, ko je bil buden je ves čas jedel, ker je njegovo telo potrebovalo hrano za naslednjih šest mesecev.

V času bitke na Lanki pa se je Ravana vznemirjen zaradi dogodkov odločil prebuditi brata, da bi mu le ta pomagal. Rakšase so odšle do votline, kjer je spal Kumbhakarna in pred njega postavili krožnik z velikim kupom riža visokim kot gora Meru začinjenim s stotinami bivolv in srn. Da pa bi ga prebudili so vanj metali drevesa in kamenje, on pa je vse to odpihoval s svojim dahom. Končno so ga prebudili tako, da so preko njega pognali tisoče slonov. Potem pa je

on pojedel ves riž, živali in vse to zalil z dvema tisočema vrčev pijače. Tako je na pol pomiril lakoto in je bil pripravljen, da se do sitega naje v boju. Kumbhakarna je ustvaril pravo opustošenje med vojskami opic in medvedov, goltal jih je po sto naenkrat. Ujel je Sugrivo in ga odpeljal v ujetništvo na Lanko. Našel pa je tudi sebi enakega v Rami, kateri mu je prerezal vrat z božanskim orožjem in mu odrezal vse ude in odsekal glavo.

DRUGI DUHOVI

Yakše so duhovi Kuberinega spremstva in žive na Himalaji, kjer čuvajo skrita bogastva. Tako, kot njihov gospodar so tudi oni na splošno naklonjeni ljudem. Če pa so z ljudmi neprijazni je to ponavadi zato, ker mu želijo onemogočiti, da bi postal bogat.

V Kuberinem nebu žive kinari, plesalci, glasbeniki in pevci. Njihova telesa so človeška, glave pa so konjske; rodili pa so se v istem obdobju kot yakše. Bolj pomembne pa so gandharve, ljudje - ptice, duhovi kateri so ponavadi prijaznejši do ljudi. To so potomci Brahme ali Kasyape. Prvi gandharva, kateri je simboliziral Sončev ogenj pa je bil veliki poznavalec božanskih resnic, poleg tega pa je bil tudi pripravljaj in varoval napitek somo. Njegovi potomci pa so zadolženi za amrito in poučeni v vedeževalstvo. Ponavadi imajo čudovita mesta, katera se nahajajo na Indrinem nebu, kjer skupaj z apsarasami prepevajo in igrajo na svoja glasbila, ker so večji glasbeniki. Poznano je, da krožijo po zraku, gozdovih in gorah, številne ljudi pa slepijo s prividi, kateri tvorijo somrak. Njihovi edini resni sovražniki so nage,

katerih cesarstvo je spodnji svet, katerega so si prisvojili in ga oropali bogastva. Nage so Višnu poklicale na pomoč in on je sestopil v Patalo v podobi Narmande (poosebljenje neke reke) in razgnal gandharve. Drugače pa so gandharve poznane zaradi njihove nagnjenosti do žena in zaradi moči, katero imajo nad njimi.

Apsare pa so nimfe Indrinega neba in družice gandharv v njihovih ljubezenskih zvezah. Kasneje so bolj poznane po plesu in pesmih najprej pa so bile to vodne nimfe in številne še dandanes obhajajo reke in stoječe svete vode. Imenujejo pa jih tudi hčere užitka; trdi pa se, da so bile one ustvarjene povsem slučajno v času pinjenja oceana mleka, toda kljub njihovi lepoti jih za žene niso hoteli niti bogovi niti asure, zato jim je bilo določeno naj bodo obče žene.

Po nebesih in vznožju gore Meru pa obstajajo še druge nimfe. Med njimi je ena najbolj zanimivih Tapati, lepa hči Surye in Chaye - dvojnice njegove žene. Po dolgem premišljevanju se je Surya odločil, da s svojo hčerko obdari kralja Svamvarana, svojega zvestega oboževalca, zato je uredil vse potrebno, da je Svamvaran v gozdu zašel in zagledal njegovo lepo zlato hčer in se vanjo zaljubil. Takoj, ko pa je Svamvarana spregovoril lepi Tavani o ljubezni je ona izginila. Zadet s Kamino strelico je kralj odšel za njo in na koncu že na pol mrtev od ljubezni ponovno zagleda lepo devico, katera mu razkrije kdo je ona in mu pove, da mu ne more podariti svojega srca s svojo voljo, temveč mora povprašati svojega očeta. In takoj za tem je Tampati ponovno izginila. Samvarana pa je potem dvanajst dni neprestano oboževal Sonce in Tampati pripeljal na Zemljo, kjer se je ona poročila s Samvarano, ker pa Tampati ni hotela sestopiti v dolino je par preživel leta zakonskega življenja v gorskih gozdovih. V tem času pa je Samvaranino kraljestvo padlo v brezvladje; dvanajst let ni bilo dežja, koruza ni več rasla, izginila je morala. Čez dvanajst let pa sta Samvaran in njegova nebeška žena sestopila v prestolnico in povrnili se je mir in blagostanje. Tapati pa je rodila sina Kurua, kateri postane prednik Pandavom in Kuruom v Mahabharati.

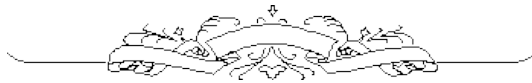

ROJI MANJŠIH BOŽANSTEV

Eni od teh se imenujejo ganadevate; to so spremljevalci Šive in žive na gori Kailasi, ukazuje pa jim Ganeša. Med ganadevate spadajo Aditiji, Višvadeve, Vasuji, Sadhiji, dvanajst Dharminih sinov, devetinštirideset Ruder ali Marut, kateri so božanstva nevihte in Ditini otroci.

Med drugimi skupinami se nahajajo tudi vse manifestacije Višnua, 88000 Siddh - svetih bitij okultnih moči, katera žive v srednjem svetu med nebom in zemljo; potem Angirasi - potomci modreca ali Pradžapatija Angirasa in Agni; Atharvani - podobni Angirasom in povezani z Atharva Vedo; Bhrigi - potomci Bhrigua, zračna božanstva povezana z Agnijem; Ribhi, potomci Angirasa, kateri so bili eni od prvih ljudi, kateri so postali nesmrtni.

POLBOGOVI IN RŠIJI

Številne podobe indijske mitologije predstavljajo nekakšno sredino med bogovi in smrtniki. Takšni so tudi Pradžapatiji, deset

bitij, katere je ustvaril Manu oziroma Brahma zaradi izvedbe detajlov stvarjenja sveta. Manui, pitri ali mani, duše mrtvih; ršiji, modreci so prvi, kateri so slišali Vede.

Oni lahko z duhovnimi podvigi dosežejo večjo moč, kot bogovi.

Najpomembnejši Pradžapatiji so Marici, Atri, Angiras, Pulastja, Dakša (poznani, kot Pracetas), Vasištha, Bhrigu in Narada. Marici je oče Sonca in ustanovitelj sončeve dinastije, katere potomec je Rama. Atri je ustanovitelj mesečeve dinastije, kateri pripadajo Pandauvi in Kurui. Pulastja je oče Kubere, Ravane, Kumbhakarne; Dakša je prednik številnih božanstev in demonov, ker so bile nekatere od njegovih 60 hčera med njimi Diti, Kadru in Vinata poročene s Kasyapo, Candro in Šivo. Vasištha je bil Agnijeve učenec in je Vyasi predal Agnijevo sporočilo o Brahmovem dvojnem spoznanju. Bhrigu je poznan po svoji učenosti; on je bil preklel Agnija naj vse poje in je bil z Dakšo, ko se je ta sprl s Šivo, katerega je bil preklel, da naj ga spoštujejo kot linga. Zatem pa je objavil, da je Višnu največji med bogovi. Narada je sin Sarasvati, nadarjen glasbenik in govornik, kateri je izzval številne spore med bogovi. Po njegovi zaslugi je Bali ujel Ravano, ker je Narada laskal demonskemu kralju; izzval pa je tudi razne spopade na nebu, delujoč iz objestnosti v korist demonov. Bil pa je tudi Krišnin prijatelj. Manui - učitelji sveta; oni nadzirajo Manvantare ali štirinajst delov vsake Kalpe, glede na Manuov zakonik Brahmovo obnovo začne v vsaki dobi stvarjenja izmenično božanstva, demoni, duhovi, nimfe in pitriji.

Pitri ali mani so duše mrtvih prednikov. Obstaja jih več vrst glede na to kako je kdo živel in od časa preživetega v Yaminem prebivališču. Postopoma se povzpenjajo po hierarhijski lestvici, da bi se na koncu izenačili z bogovi, zahvaljujoč žrtvam, katere njim v čast prinašajo njihovi potomci. Največja nesreča je ne imeti sina, ker brez teh prinosov mrtvečeva duša ne more vstopiti v kraljestvo pitrijev. Za prve pitrije se govori, da so sinovi bogov; bogovi so užalili Brahma, ker ga niso spoštovali, on pa jih je preklel, da naj postanejo neumni;

ko pa so se pokesali jim je Brahma rekel naj pri svojih sinovih poiščejo navodila, kako se morajo obnašati do očetov, to je pitrijev. Pradžapatije večkrat imenujejo pitrije. Toda kljub temu, da je sprejeta doktrina reinkarnacije je verovanje v pitrije ostalo.

Sedem velikih ršijev Saptaršijev (Kasyapa, Atri, Vasištha, Višvamitra, Gautama, Jamadagni in Bharadvaja) skupaj tvorijo ozvezdje Velikega medveda. Za žene pa so imeli sedem krepostnih gospa. Dakšina hči Svaha pa se je spremenila v šest od njih, da je lahko zapeljala Agnija. Ta srečanja pa so videli ostali bogovi, kateri so za to obdolžili nedolžne žene ršijev. Ršiji pa so v to klevetanje verjeli in vsi so svoje žene odgnali razen Vasišthe, katera ni bila osumljena, ona je ostala mala zvezda zraven Velikega medveda, medtem, ko so ostale postale Krittike, zato so tudi skrbele za sina Karttikeya, katerega je bil spočel Agni.

S Kasyapo pa se je poročilo 13 Dakšinih hčera, pa tudi on je imel veliko potomstvo med katere spadajo Aditiji, Daitye in Danave, Nage in Garuda. Atri je splošno poznan, kot Pradžapati, Vasištha pa se v Ramajani pojavlja, kot svečenik Raminega očeta Dasarathe in, kot lastnik Nandini, krave izobilja; v Mahabharati pa se posebej poudarja sovraštvo med Višvamitro in njim, zaradi česar rakšase pojejo sto Vasišthinih sinov, katerim je usojeno, da se stokrat rodijo kot izobčenci. Vasištha se je poskušal ubiti, toda ni mu uspelo. Gautama pa je bil Indrin vzgojitelj; toda videli smo, kako je Indra zavedel Gautamovo ženo Ahaljo in je bil zato preklet. Gautamo so ostali ršiji s prevaro zavedli, da je udaril Ganešo v podobi krave in tako je storil zlo delo, zaradi katerega so oslabele njegove moči. Jamadagni pa je bil vzoren brahman in oče Parasurame. Bharadvaja pa je postal veliki prijatelj Rame in je imel sina Drona, kateri je učil kneze Pandauve in Kurue vojaških veščin.

Literatura:

MAHABHARATA

G.Andrijašević in S.Vlaisavljević

MITOVI STARE INDIJE

V.G.Erman, E.N.Temkin

RAMAJANA

Aura, Arnšek Jean Francois

ŠRIMAD BHAGAVATAM

A.C.Bhaktivedanta Svami

INDIJSKA MITOLOGIJA

O.Lakomica

MITOLOGIJA

R.Cavendish T.Oi Ling

PESMA O KRALJU NALU

M.Tomislav

POČECI INDIJSKE MISLI

K.Bašić

KOT BILKE KOT ISKRE

V.Pacheiner

HILJADU LOTOSA

V.Krmpotič

STAROINDIJSKE BASNI IN PRAVLJICE

l.1932

INDIJSKE PRAVLJICE

l.1938

MODROST BUDDHE

M.Čeligoj

KAZALO

STVARJENJE	2
ASURE, STAREJŠI BRATJE BOGOV	3
RUDRA IN DAKŠINO ŽRTOVOVANJE	4
INDRINI PODVIGI	7
VIVASVAT IN NJEGOVI OTROCI	10
LEGENDA O POTOPU	12
GANDHARVE IN NAGE	13
SOMA, BOG MESECA	16
PRINOS PURUŠE NA ŽRTOVOVANJE	19
LEGENDA O POREKLU SMRTI	20
PINJENJE OCEANA MLEKA	21
PREPIR KARDE IN VINATE	27
GARUDA	28
LEGENDA O VIŠNOVIH UTELEŠENJIH	33
LEGENDA O PURURAVASU IN URVAŠI	35
LEGENDA O PULOMI	39
INDRINO CESARSTVO	41
IINDRA IN ŽENE MODRECEV	42
INDRINA ZMAGA NAD VRITRO	45
LEGENDA O NAHUŠI	49
LEGENDA O ČJAVANI	57

NARADA IN DAKŠINI SINOVI	60
LEGENDA O JAJATI	61
LEGENDA O SUNDI IN UPASUNDI	76
PULASTINO POTOMSTVO	81
VARUNINO IN UTATHIJEVO RIVALSTVO	88
LEGENDA O PURU	89
PAZNIKI SVETA	92
LEGENDA O AURVI	94
LEGENDA O CESARJU MARUTI.....	97
INVAZIJA RAKŠAS NA SEVER	104
BOJ RAVANE S KŠATRIJAMI	108
INVAZIJA RAKŠAS NA JAMINO CESARSTVO	110
RAVANA V VARUNINEM CESARSTVU	115
RAVANA V PODZEMNEM SVETU IN NEBESIH	116
UGRABITEV ŽENA.....	120
VOJNA MED RAVANO IN INDRO	124
BOJ RAVANE S CESARJEM HAJHAJA	128
LEGENDA O PARASURAMI	132
INDRA IN SVETI PUŠČAVNIKI	139
LEGENDA O ŠAKUNTALI	145
LEGENDA O CESARJU, KETERI SE JE SPREMENIL V ČANDALO.....	150
LEGENDA O ŠUNAHEPŠI.....	153
AGASTJINI PODVIGI	157

SESTOP GANGE NA ZEMLJO	167
LEGENDA O CESARJU LJUDOŽERCU	176
LEGENDA O MLADEM PUŠČAVNIKU	179
LEGENDA O CESARJU SOMAKI IN NJEGOVEM SINU DŽANTU	186
LEGENDA O CESARJU UŠINARI	189
ROJSTVO SKANDE, BOGA VOJNE	191
RUŠENJE TRIPUIRE	207
BOGINJA KALI	221
TRETJE OKO BOGA ŠIVE	226
NARADA IN VIŠNU	228
PURANDANA IN NJEGOV PRIJATELJ BREZ IMENA	230
DHRUVA ALI ZVEZDA SEVERNICA	232
KRALJ BHARTRIHARI IN PLOD NESMRTNOSTI	236
KAKO JE SAVITRI PREMAGALA SMRT	241
PRESTOL KRALJA VIKRAME	251
ZGODBE O VETALI	256
ZGODBA O ZVESTIH SNUBCIH	259
ZAMENJANE GLAVE	263
TRIJE IZBIRČNEŽI	267
SIN TREH OČETOV	271
NERAZREŠLJIVA UGANKA	280
LEGENDA O KRALJU NALU IN DAMAJANTI	288
ČAS IN STVARJENJE VESOLJA	297

PANTEIZEM IN POLITEIZEM	305
Vedska božanstva	305
VARUNA.....	305
PRTHIVI IN DYAUS.....	307
INDRA	308
MARUTI.....	312
VAYU	313
TVAŠTRI.....	313
RIBHI	314
AGNI.....	315
SOMA.....	318
CANDRA	320
ADITI IN ADITYI	320
VIVASVAT.....	321
SAVITRI	322
SURYA	323
UŠAS	325
RATRI	325
AŠVINA.....	326
RUDRA	327
STVARJENJE ČLOVEŠKEGA RODU IN SMRTI.....	328
BRAHMA	332
ŠIVA.....	336

VIŠNU	343
VIŠNUOV AVATAR: MATSJA.....	345
VIŠNUOV AVATAR: KURMA	346
VIŠNUOV AVATAR: VARAHA	348
VIŠNUOV AVATAR: NARASINHA	349
VIŠNUOV AVATAR: VAMANA.....	350
VIŠNUOV AVATAR: PARASURAMA	351
VIŠNUOV AVATAR: RAMA.....	353
VIŠNUOV AVATAR: KRIŠNA.....	359
VIŠNUOV AVATAR: BUDDHA	373
VIŠNUOV AVATAR: KALKI.....	373
Vedski bogovi.....	374
INDRA	374
YAMA	378
VARUNA.....	380
AGNI.....	381
SURYA	384
VAYU	386
SOMA.....	387
KUBERA.....	389
KARTTIKEYA	391
VIŠVAKARMAN.....	395
DHARMA	396

KAMA	397
SARASVATI	399
LAKŠMI	401
DEVI	403
TROJSTVO BOGINJ	409
ADITI	411
SARANYA.....	411
PRTHIVI	413
RATI.....	414
DITI.....	416
MANASA	417
ŠASTI IN ŠITALA.....	419
GANEŠA.....	419
GARUDA.....	424
HANUMAN.....	426
JAMBAVAN	429
SUGRIVA	430
BALI.....	431
NAGE.....	432
GORE.....	433
REKE.....	435
SVETE STOJEČE VODE	439
SOVRAŽNIKI BOGOV	439

SOVRAŽNIKI ČLOVEŠKEGA RODU	444
DRUGI DUHOVI	450
ROJI MANJŠIH BOŽANSTEV.....	452
POLBOGOVI IN RŠIJI.....	452

